

۱۳۵۰ ل ۱۳۵۵

خفا و کتمان

د اطلاعات و کلتور وزارت

۳۸ کتب

خلافتِ عباسیہ

د اطلاعات و کلتور وزارت

۳۸ کتب

مسئول مدیر: محمد ولی ظہری

چشمبند:

حبیب الرحمن بنگ

پہلی راہدہ راسخ

نیتہ: ۱۳۵۱ کال دوری لمبری

فهرست

شماره	مضمون	صفحه
۱ -	د افغانستان پاچا	
۲ -	دمعظم همایونی اعلیحضرت پیغامونه	۱
۳ -	دافغان ملت معنوی مور علیا حضرتی معظمی ملکی پیغامونه	۷
۴ -	بازدید اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه از صفحات جنوب غرب مرکزی و شمال مملکت	۹
۵ -	بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از ولایت پکتیا	۱۷
۶ -	مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی به اتحاد جماهیر شوروی	۲۲
۷ -	مسافرت اعلیحضرت معظم همایونی به جمهوریت مغلیستان	۳۶
۸ -	مسافرت ذات همایونی به انگلستان	۴۶
۹ -	دافغانی سری میاشتی د ټولنی دعالي رئیس والا حضرت شهزاده احمد شاه پیغام	۵۳
۱۰ -	مسافرت اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال به افغانستان	۵۶
۱۱ -	مسافرت والا حضرت ولیعهد جاپان و همسرشان به افغانستان	۶۴
۱۲ -	افغانستان	۷۱
۱۳ -	معرفی ولایات کشور	۷۶
۱۴ -	د صدراعظم دکتور عبدالظاهر د حکومت لټي جریانات	۱۲۴
۱۵ -	د صدر اعظم دکتور عبدالظاهر پیغامونه	۱۳۶
۱۶ -	قوه اجرائیه	۱۴۰
۱۷ -	وزارت معارف	۱۵۱
۱۸ -	دکابل پوهنتون	۱۵۶
۱۹ -	وزارت تجارت	۱۵۸
۲۰ -	اجراآت وزارت فواید عامه	۱۶۲
۲۱ -	وزارت اطلاعات و کلتور	۱۶۴
۲۲ -	وزارت مخابرات	۱۷۳
۲۳ -	وزارت صحیه	۱۷۵
۲۴ -	وزارت معادن و صنایع	۱۸۸
۲۵ -	وزارت زراعت و آبیاری	۱۹۶
۲۶ -	وزارت داخله	۲۰۱
۲۷ -	وزارت مالیه	۲۰۳
۲۸ -	وزارت عدلیه	۲۰۴
۲۹ -	ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی	۲۰۷
۳۰ -	فعالیات های کابل ښاروالی	۲۱۳
۳۱ -	قوه تقنینیه	۲۱۶
۳۲ -	مشرانو جرگه	۲۲۱
۳۳ -	قوه قضائیه	۲۳۶
۳۴ -	مصور خبرونه	۲۳۶

شماره	مضمون	صفحه
۳۵-	جمعیت عالی افغانی سره میاشت	۲۳۷
۳۶-	دمیرنو ټولنه	۲۴۴
۳۷-	ریاست هوایی ملکی	۲۴۹
۳۸-	پښتونستان	۲۵۳
۳۹-	موضوع خشکسالی و کمک های دول خارجی به افغانستان	۲۵۵
۴۰-	اشتراک هیات ها و نمایندگان افغانی در کنفرانس های بین المللی	۲۵۷
۴۱-	انستیتوت قره قل	۲۶۳
۴۲-	باغ وحش کابل	۲۶۴
۴۳-	معلومات عمومی	۲۶۵
۴۴-	کمک های یونسکو در سالهای ۱۹۷۱-۱۹۷۲	۲۶۶
۴۵-	د نړی مملکتونه	۲۶۷
۴۶-	وقایع مهم جهان	۳۲۴
۴۷-	کنفرانس وزرای اسلامی منعقدۀ جده	۳۲۹
۴۸-	مسافه های کیلومتری مرکز و ولایات	۳۳۱
۴۹-	کرونولوژی اخبار خارجی	۳۳۳
۵۰-	د کورنیو خبرونو کرونولوژی	۳۴۹
۵۱-	اختراعات و اکتشافات	۳۶۴
۵۲-	ولیات مهم سال	۳۶۶

سرېزه

ډیرویا پو چه دافغا نستان کا لنی دتیرو کلویه شانی وهغو هیواد
وا لوته چه د خپل خوا به اوگران وطن دتیر کال دمهمومملکتی سیاسی
ملی او بین المللی جریاننا تو دخبریلاواو پوهیدو سره علاقه او دلچسپی
لری وړاندی کوو .

تر کومه خا به چه گران وطنوال پوهیږی دیوی مکملی او په زړه پوری
سالنامی دخپرو لود پا ره کا فی ماهر پر سونل پوره وسایل ښه کتابخانه
مادی استعداد او لازمو تشکیلا تواومسا عد تو نو ته ضرور دندی.

او مخ په انکشاف هیوادونوکی په یوه واره دغه
هیلی او اپتیاوی په مشکل ترسره کیدای سی خو بیامو هم تر هغه ځایه

چه توان درلود اوموقع را ته میسر وه د سالنامی دموادو او مندرجاتو
دراټولولو په خصوص کی مود هیخ ډول جانفشانی او پښت کارڅخه ځان
نهدی سپمولی او حتی الوسع مود ټولو وطندارانو او ذوق مندانو لپاره څه
دمطالعی او دویلو وړ مواد راغونډ کړی دی .

نن په ټوله مترقی او مخ په انکشاف هیوادو کی داجال او رواج
دی چه دکال په پای کی داجرا ئیه، تقنینیه، قضائیه قوی داجرا آتوملی
اوبین المللی لویو مسایلو حوادثو اختراعاتو او بشری مسا عیو او کار

کړنی دمرموژ طبیعت د کلف سوو ډول ډول خزانود په لاس داوستلو
دپا نه دانسانانو بین المللی مساعی اوزحمتونوپه باره کی څه ولیکی دداخلی
اوخارجی ذوقمندانو په اطلاع ئی ورسوی .

دهمدغه کبله په لویو او مترقی هیوادو نو کی هر کال درسمی دواپرو
اوملی مؤسسو له خوا څخه داقتصادی سالنامو، تخنیکي سالنامو، علمی

سالنامو اوداسی نورو په نامه خپرونی کینی او دخپل وطن
دوړاندی تگونی وقایعو او حوادثو څخه خپل او پردی خبروی .

دغه اوسنی کال لنی چه ستا سی په حضور تقدیمېږی (۴۰) کاله دمخه په
۱۳۱۱ هـ، ش کی په هغه وخت کی چه افغانستان یو ځل بیا په قومی

او عصری نوی ژوندانه شروع و کړه ددا ځلی نا آرامیو اوڅار جی لانجو
څخه و ژ غو دیندی د خپرونی سابقه لری

دهغه وخت د لو مړی سا لئا می مهم موضوعات دا ځلی تشکیلات
دافغانستان پیژندنه یوه تا ریخی جغرافیائی اوسیا سی مقاله، دولسی
جرمی او مشرا نو جرگی اجرات، دنړۍ مهمی پېښی او اختراعات
کتور معلومات وو خوددغه مامول او کړنلاری عمومی شکل تراوسه تغیر
نه دی خو پ لې اوپه لږ توپیر او اختصار سره دو رځنی ایجا با تو او
مصلحتونو سره سم څه تعدیل پکښی را غلی دی .

هیله ده چه دد غی گڼی مندرجات او محتویات د گرانو وطنوا لو په
لوستلو څه وارزی او هغه هیلی چه دوی ئی دا فغانستان پیژندنې او
دوطن دپړ مختگونو او عمومی معلوماتو حاصلولو په خصوص کی زموږ څخه
لری تر یو حده ترسره سی اوپه نوی کال کی که مو توفیق نصیب سی وعده
ورکوو چه ددغی ادا ری څخه به دافغانستان پیژندنې او گران و طن
دتر قیا تو او اجرا آتو او بریالیتوبونو په خصوص کی به نوری دسا لسی او
خپرونی تقدیم کړو .

(اداره)

دافغا نسبتاً ن معظم ټو لواك د ١٢٩٣ كال دتلي د مياشتي په دوه ويشتمه نيټه په كابل كې زېږيدلى دى. څنگه چه دده گران عمر دزده كړي او تعليم دپاره وړ وگرځيد نو په لومړنيو او منځنيو ښوونځيو كې دزده كړي له پاره شامل شو او په پاى كې يې خپل علمي تحصيلات دحبيبي او استقلال په ليسو كې سرته ورسول هر كله چه دده محترم پلار اعليحضرت شهيد سعيد محمد نادر شاه غا زى دافغا نستان دسفير په حيث پاريسته ولاړ هماغه يوني ذات هم له فقيدشهر يارسره دلوړو تحصيلاتو دزده كړي له پاره دده ملگري شو نو فرانسوي ژبه او عالي علوم يې په مختلفو مشقو كې په عالي ښوونځيو او پوهو كورنيو كې زده كړل او د وطن دداخلى مسايلو او ملي اخلاقو خصوصى تر پيه او د هيواد په باره كې دلا زمو هماغه ادراك او نور خصايص يې له خپل پلار څخه زده كړي دي .

دافغانستان له لويو اغتشاشاتو څخه وروسته چه نجات يې د اعليحضرت همايونى دمحترم پلار په واسطه سره سر ته ورسيد مېلوح ټو لواك چه خپل تعليمات يې سرته رسولي وو او د وطن دخدمت له پاره چمتو شوي وو د ١٣٠٩ شمسي كال دتلي په ٢٠ نيټه كابل ته تشرېف راوړ له دى كبله چه دله يوى خواد عسكري عالم سره مينه درلوده اوله بلې خوا يې وغوښتل چه دپلار دمنځنۍ پيروي و كړي په عسكري نظام كې شامل شو او په گزده موده كې يې په دى شريف فن كې بزى وهوند او په ١٣١٠ لمريز كال كې يې دمر حوم والا حضرت سردار احمد شاه ددربار دپخوا نى وزير چه د اعليحضرت محمدنادر شاه شهيد سعيد دتره زوى وو محترمه مشرملور حميرا يې په نكاح كړه او دده غه كال په آخر كې څه موده دحربي دوزارت

په وکالت مو ظف شوی وو. هما یونی اعلی حضرت خپل ځا تی لیا قت او
فطری اسمعداد په بڼه اداره او د صحت جو خد متو په کو لو په دی دوه
وزارتونو کی په بڼه توگه ښکاره کړل په ۱۳۱۲ کال کی یعنی هغه
وخت چه اعلی حضرت محمد نادر شاه غازی شهید شو د ملت دو کیلا نو
مشرانو او ټو لو عسکری او کشوری افرادو په غو بڼه او اتفاق د سلطنت
په تخت کښیناست سږ. کال دده د مېاړه چلو س ۳۹ کال گڼل کیږی.
د معظم هما یونی اعلی حضرت زامن او لو ښی: -

۱- دوا لا حضر تی شهزاد کی بلقیس د زین یدو نیمه ۱۳۱۱ لمریز
کال د وری ۲۸ .

۲- دوا لا حضرت مرحوم شهزاده محمد اکبر د زین یدو نیمه ۱۳۱۲ لمریز
کال د زمري ۱۹ .

۳- دوا لا حضرت شهزاده احمد شاه د زین یدو نیمه ۱۳۱۳ لمریز کال
د وږی ۲۱ .

۴- دوا لا حضر تی شهزادگی مریم د زین یدو نیمه د ۱۳۱۵ لمریز کال
د لړم ۱۰ .

۵- دوا لا حضرت شهزاده محمد نادر د زین یدو نیمه د ۱۳۲۰ لمریز کال
د غبرگولی ۴ .

۶- دوا لا حضرت شهزاده شاه محمود د زین یدو نیمه د ۱۳۲۵ لمریز
کال د تلی ۱۰ .

۷- دوا لا حضرت شهزاده محمد داؤد پښتو یار د زین یدو نیمه د
۱۳۲۸ لمریز کال د وری ۲۵ .

۸- دوا لا حضرت شهزاده میرویس د زین یدو نیمه د ۱۳۳۵ لمریز کال
د سلوا غه ۵ .

همایونی معظم اعلیحضرت اوعلیا حضرتہ معظمہ ملکہ

د بهایونی منظمه علیحضرت دارشاد اتو متن

د ۱۳۵۰ کال در آملو په مناسبت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خو محدود وکولونو کی دغه لو ی نعمت دله
منځه تللو سبب مرخی د خنگلو نی دزوال
سره دهنی نیکی نښی نښا نی که په اب او
هوا کی وی او که دسیلاوونو د مخنیو ی د
نظاره وی له منځه څخه ځی .

هغه وخت به د حاصلاتو د سقوط اود
مخکو دتبا هی په اثر به سیلا وو نه کلی له
منځه یوسی او خلک به دبد مر غی سره مخامخ
شی .

ځکه نو د خنگلو نو ساتنه او د منظمو پلانونو
لاند ی دهنی څخه معفو له گټه اخیستل اود
خنگلو د شاو خوا دو نو دلاز یاتو لو دپاره
کوښښ دوطن دهغو وگړو مد نی او دینی دنده
ده چه د خنگلو سره نژدی ژوند گوی .

ورشو گان نی دهیواد په سمسور تیا کی
ستره اغیزه لری او هیواد د اقتصاد دی بنسټ
دژیو د روزنی او د حیوانی محصولاتو د
صادراتو د نظره پیاوړی گوی .

ورشو گانو ته زیان رسی ل او د هغو
دساحی محدود ول دهیواد اقتصاد ته یو بل
تاوان دی .

د هر هیواد په صحتی او اقتصاد ی چارو
کی دونو او دمحیط دسمسور تیا غټه اغیزه
ښکاره ده او دگران افغانستان تاریخ ددی شاهد
دی چه دپرمختگ اوتر قی دور ی دهیواد
دسمسور تیا دپراختیا سره جوخته وه .

دپسرلی دموسم درسید و سره دهیواد د
ټولو وگړو هغه گسان چه کړو ند گردی او
دهیواد د نورو ټولو خلکو وظیفه چه په دغه
لاره کی د خدمت کولو وس ولری په بر
جسته تومه څرگند یری او دهیواد ټول وطن
پالونکی وگړی دگران افغانستان د سمسورتیا
دپاره ملاوړی او دونو په کښینو لو ددانو او
غلو په کړلو لاس پوری گوی او لکه څرنگه
چه دنړی زیار ایستو نکي خلک او زمونږ
پخوانیو دتاریخ په مساعد و مر حلو کسی
خلیدونکی یادگارونه له ځان څخه پری ایښی
دی دهیواد په ترقی کی برخه اخلی .

افغانستان ډول ډول صفتی ته او راز راز
اقلیمی شرایط لری چه دزراعتی حاصلاتو
د هر ډول شیا نو لاسته راوړلو امکانات
ورخ په ورځ پکښی څرگند یری .

خنگلو نه دطبیعت او بنیاد مانو لو په
شتمنی ده او د هغی بی اندازی پریکولو په

د افغانستان کالسی

او روز لوکی گټه واخلي ترڅو چه د لوی خدای (ج) په مرسته اود پاک خدای د پاک کلام په مصداق سره چه فرمایي (خدای مځکه د مجاهدو مومنا نو میراث دی).

گران افغانستان هر کال تر پخوا زیاد اوپه ښه توگه سمسور شی او د هیواد وگړي د خدای ددغه نعمت په برکت سره دخپل ژوند د بیلو بیلو چارو په پر مخکښ کي تر پخوا بریالی وی.

هیله لرم چه دوخت څخه په گټه اخستلو سره دخپل گران هیواد په سمسور تیا اود هغه د ټولو طبیعي منافعو په تیریدو ځنگلونو ورشو گانې او د کروندو په ساتنه کسي کونښن وگړي اودهغی په ښه والی او پراختیا کښي

په ډیر جدیت سره گام واخلي اوپه دی باره کی له حکومتي دایرو او گمارل شوو مامورینو سره مرسته وکړي د دوی د فني خدمتو نو څخه دونو په کښنو لو سا تلو او به کولی

د خپلواکي ددری پنځوسم کال په مناسبت

کونښن له لوړو ژوروسره سره دوروستي بری لمره ورکړیده.

بسم الله الرحمن الرحيم
گرانو وطنوا لو!

د خپلواکي تر گټلو وروسته کلو نه لمری خود هغو ټولو زیا نو نه د جبران دپاره ولگیدل چه داستعمار لاس په مستقیم او غیر مستقیم ډول زمونږ هیواد ته رسولی ؤ په هین حال کی د نویو سیاسي ، اجتماعی او اقتصادی موسسې په منځ ته راتلو سره د ژوند دوام اودهغه د شرایطو ښه والی په پرله پسې توگه زمونږ د زیات کونښن د لمر کز غوښتنه کوله.

افغانستان تقریباً له اووکلو راهیسی د زمانې په غوښتنو سره دیو متناسب ژوندانه د منځ ته راتلو په لاره کی د خپل کونښن د تنظیم او گټور توب دپاره دخپل اصیل ثقافت په ستونو دیوه نظام بنسټ کښودن یو ځل بیا او په یوه بیخي نوی طرز دخپل ملت په ضمیر کی هغه پراته طاقت ته د استعانت لاس غزوی .

دغه نوی طرز دهغی پیری له طبیعت څخه سرچینه نیسی چه اوس دهغی په دوهمه نیمايي کی د اقتصادی سیاست او د خپلونورو اجتماعی شو نوبه ساحه گڼی دیمو گراسی د تثبیت او گټور توب په هیله ژوند کووهغه انتخابات چه دوه ځله په ټول هیواد کی د افغانستان دنوی شور ادمنځ ته را تلو دپاره وشول دخلکو دپراخی ارادی دڅر گندید و دپاره لمری تجرب به وه دغه راز د همدغو

ناسی ټولې ته د وطن د خپلواکي د دري پنځوسم کال مبارکي وایم او له لوی خدای څخه چه دربار یی دټولو مرستو مصدر دی دا جتماعی او ملی وجایو په سرته رسولو کی دټولو بری غواړم جفرا فیایی او تلویغی شرایطو دیر دیود طمع په مقابل دفر هنگی نوامیسو تل دخپل وجود او حیثیت دفر هنگی نوامیسو او دخپلی خاوری دتلا میت ددفاع له ازموینی سره مخامخ کییدی دقوتو نو او استعمار د پراختیا غوښتنی دسیاست په مقابل گڼی د افغانستان د خلکو مبارزه دهغو مجاهدو د تسلسل یوه مرحله وه چه زمونږ نیگو نو دخپل لرغونی او معاصر تاریخ په اوږدو کښی پرله پسې دخپل ملی موجودیت دساتنی دپاره ورته کار اخیستی دی .

زمونږ دتاریخ په بیلو بیلو دور وکی دهغه ټولې مبارزې او دهغو د نتیجو تحلیل په هغه خصوصیت باندی دیو هیو دپاره مو لره کلی گڼله کیری چه دافغانستان دخلکو په بشري طاقت کی پروت دی .

دآزادی دبیر ته اخستلو په غرض په وروستی مقدسه جگړه کی زمونږ د ملت بریالیتوب لاته کره چه دغی خاوری ژامن په هر وخت کی دملي نجیبو هد فونو دترسره کیدو په مقصد دبی شاکیه اوبا درایتی قیادت په سیوری کی راټول کړی شوی د دوی

پیغامونه

خلکو له انتخاب شوو نه پدې ځای کېدو نو ځکه دجوړې شوې شورا دکار څرنگوالی د دیموکراسۍ د اصولو په تطبیق کې یوه نوی تجربه ښکله کېږي .

درو زنی په علمی بنیاد باندې د دغې خاورې د ژمنو روزنه او له دین تاریخ اوملی فرهنگ څخه په پیدا شویو ارزښتو او د زمانې دنه درید و نکو مقتضیاتو له سیر سره دیو والی په لزوم باندې د هغوی پوهول یوه داسې اساسي و جیه ده چه هیڅ یو بدیل وړ ته نشي پیدا کیدی .

په عین حال کې داوسنی نسل ملی فریضه ده چه خپل ټول کو ښیې دسېا ورځې له نسل سره دتفا هم دسلسلې دایجاد او ساتنې دپاره په کار واچوي . دهغې روحي او فکري رابطې پر له پسې وده چهنسلو نه باید دهغې په ټینګو مزویاندې یو له بل سره تړلې وي د سلیمو ټولنو دجوړېد و او د نن او سبا ورځې په ژوندانه پورې مر بو طو هدفو نو ته درسید و اساسی شرط دی سړ .

کمال د آزادی دیادو نی وړځې په داسې وخت کې را رسېږي چه په ډېره خواشیني سره دهیواد په بیلو بیلو سیمو کې د پرله پسې و چکالۍ ښیې نښانې او ملی اقتصاد باندې دهغې ناوړه اغیزی وینو . امید لرو حکومت

وکولای شي په سملاسي تدبیرونوسره پوره اندازه غذایي مواد او وابنه په خپله هیوادکې دمیسرو ټولو موټرو وسایلو او منابعو دپه کار اچولو له لاری وی که د بین المللی مرستو د لاس ته را وړ لو له لاری وی برابر کاندې . د تفاهم او تسامد رو حیه او په

نتیجه کې هغه ګډ کو ښیې چه په دغه لاره کې د افغانستان د حکومت او شورا تر منځ لیدل شوی زمونږ دتقدیر ،خوښی او امید وړ دی مونږ د هغو دوستو هیوا دو او ټولو جهاني موسسو دریځ ته چه په دغه پرځه کې نې دافغانستان دحکومت غږ ته دهملردی غوږ نیو لی ددغه بحران د حل په لاره کې ئی په هرچول چه ئی وکولای شول مسوږن ته دمرستی لاس را غزو لی او یا به ئی وغز وی په ډیره درنده ستر مه غوړو دا د

حکومتو نه هم داساسی قانون له هغو احکامو سره دخپل کارد رویی دسمو لو په لاره کې چه د خلکو له حقو قو او وظیفو او دشورا او قضا له صلاحیت سره اړ تباطلری یوی نوی تجربې ته رسیدلی دی . دغه راز قضا په هغه استقلال او مسؤلیت سره چه دیوه دیمو کراتیک نظام له رکانو څخه دیوه ستر و ګڼ په حیث نوی وړ سپارل شوی له خپلو ټولو پخوانیو سوابقو څخه د بیخي جلا یوی از مو ینی مر حله تیروی او کوم وخت چه ددغه نظام پاتې عناصر داساسی قانون داصولو او ټولو مند رجو هد فولو مطابق بشپړ شي نو دیوه کل یعنی دهیواد ونی نظام یو یو په بل دتړل شوو اجزاو په حیث دغه ټول نوی تجربې به داوسنیو فعالیتونو دښه تنظیم اودسېا ورځې دهدفونو دتا مین دپاره په کار واچو لی شي .

ددولت دارکانو تر منځ او ددوی او دخلکو تر منځ د مستقیم او پر له پسې تماس نه پرته او دمتقابل افهام او تفهیم له تامین نه غیر په هیڅ یوه هیواد کې ددیمو کراسۍ ټینګید ل امکان نه لری یو د بل سره د تفا هم اوتساند دلزوم په باب ددولت له دری واپوار ګانو څخه د تل دپاره ز مونږ هیله دهملدی حقیقت په درک کو لو ولاړه ده . دغه قوی با ید د هغو حقوقو اودغه راز دهغو حدو دو رعایت په جدیت او دقت سره و ګړی چه اساسی قانون په ښه تو ګه د ملی هدفو نودتر سره کیدو دپاره ددوی د فعالیتو نو د شروع کیدو د پاره وړ ته ټاکلی دی . په داسې جدیت او دقت سره چه و ګړو لای شي دحکومت په چارو باندې د قانونی اندیښنی او له وړ ځنیو مسؤلینو نو سره دمخامخ کیدو او د وظیفو دسر ته رسو لو دپاره دقانون په حدود کې داژاد پریښو دو ترمنځ لازم توازن ټینګ ګړی .

دیمو کراسۍ په کومه اندازه چه ددغه

د افغانستان کي لنډې

سوريي او اردن دنړيوال شويو ځمکو د پريښودو د ضرورت په باب د عربي دو لټو دريځ تل او پوره تاثير کړيدی .

مونږ اميد لرو په پوښتنام کي داسي شرايط پيدا شي چه د هغو په رڼا کي ددغي خاوري دخلکو هسلسم حقوق هغوي ته ور ورسېږي او په دغه سيمه کي دژنيو د ۱۹۵۴ کال د موفقو مطابق دنو رو له مداخلي پر نه سو له يو والي او بيطر في مينځ ته راشي .

په عام ډول دنيا او په خاص ډول ددريمي نړي هيواد ونه چه د خپل ژوندانه د حالت په ښه والي ډير سخت بوخت دي امن او کرازي ته اړه لري . همدا و چه ده چه د بشر د نن او سبا ورځي د نسلي نو د پاره پوره او عمومي بي و سلي کول يوه مهم ضرورت دي . اميد لرو هغه ټول کو ښښو نه چه په دغه لاره کي کيږي ډير ژر بر يالي شي .

په دغو تاريخي لحظو کي خپله وظيفه گڼو د هغو ميرنيو سر بنډنه چه د وطن دخپلوا کي په لاره کښي په ميرانه دژوندانه له نعمت څخه ئي سترگي پټي کي لي دزيات ملي امتنان په احساس سره ياده کړو .

دآزادي دلاري دټولو شپيدا نو روح او ددوي سترقا ئد اعليحضرت محمد نادرشاه شهيد رحمت الله عليه روح ته په دعا کولو او ز مونږ دخلکو داډ تياو په لري کو لو کښي د لوي او مستعان خداي له در با ره په استعانت سره دده په پاک او غوره نامه دافغانستان دخپلوا کي ددري پښو سم کال دنهانځني مراسم پرا ئيغو .

دولت وظيفه ده چه په او سنيو مشکلا تو باندې د غور کو لو کار دهغه داوسنيو عواضو په لري کو لو پوري منحصر نه گڼي دموثر علمي رويي له مخه داسي مطالعي شروع کړي او اقدامات وکړي چه د هغو په نتيجه کسي دغه زراعتي هيواد و کو لاي شي په عادي حالا تو کي په خپلو محصو لا تو متکي شي .

دافغانستان خلکو دخپلو پښتو نستانو وروڼو له سر نوشت سره د علاقي پيدا کولو تاريخي وظيفه تل درک کړي او کوي ئي دولت به ددي دپاره چه پښتو نستان خلک خپلو پوره حقوقو ته ورسېږي دهمدي تاريخي وظيفه په اساس او دافغانستان دلوړو جرگو د فيصلو په پيروي سره خپل گوښښ جاري وساتي .

دافغانستان خارجي سياست دتل په شان دفاعي او مثبتې بيطرفي علم انسلاک په نظامي او سياسي ډلو ټپلو کښي له شامليدو څخه د ډډه کو لو په جهانې مسئلو کي د آزاد قضاوت ددو لټو نو تر منځ د برابرې او يو دبل په چارو کي د لاس نه و هلو په اصولو ولاړ دي . مونږ د ملگرو ملتو دمنشور اود هغي دجهاني والي داصل او دسو لي دتقويي دهر ډول استعمار دله مينځه وړلو او د منځ په ترقي هيوادو دژوندانه د شرايطو دښه والي په لاره کي ددغي موسسې دټولو اقداماتو ملا ته کړو . افغانستان تل دنړي په ټولو سيمو کي د آزادي غوښتنې د نهضت نو د هر ډول نژادي تو پير په خلاف مبارزي ملا ته کړي او کوي ئي . افغانستان تل ز مونږ دعربي وروڼو فلسطينيانو عادلانه قضيه او داسرا ئيلو له خوا د مصر

دښوونکي دو رځي په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

تاسي او دهيواد د پوهي او ثقافت ټولو خدمتگارانو ته مبارکي وایم او د خپل ز په هيلي ستاسي د موفقيت دپاره ستاسي د مقدسي وظيفي د انجام په لاره کښي چه د

گرانو استادانو معلمانو او معلمانو !

دښوونکي د مبارکي و رځي په مناسبت چه د استاد او معلم معنوي مقام ته احترام دي

پیغامونه

اساسی قانون او نورو قوانینو دز ما نی د ضرورت سره سم ز مو نږ دژوندانه دتنظیم اساسی خطوط ټاکلسی دی هیله کین ی چه د هغی دعالی مفا هیمو په ر ټا کینی د عومی پو هی سطح لوړه شی او ددیموکراسی نظام په تامین او دیوی هوسا او مترقی پو لنی په تشکیل کینی د هیواد دپو هو خامنو مساعی متمرکز شی .

نن مملکت دیوه لوی تحول په درشل کینی دی اودتاریخ دیوی حساس مرحلې څخه تیریری په دی لار باندی حرکت باید دعلم او پوهی په ر ټا کینی په پړ هه او په عین حال کینی باید په لاز مه چټکتیا سره وشي هیله مند یوچه د ښو و نکو او روزونکو او پو ها نو په سعی او کوششی سره د پوهی اوفر هنگی رو ڼ خراغ ددی هیواد په لری اونژدی ځایونو کینی لا پسی رو ښانه شی اومملکت او لاد په رو ښانه فکر او پاک زړه د و طند و ستي په احساس او ددینی او ملی سنتو اوشعایرو په بناد وطن او وطنوالو خدمت ته تیار شی.

ددی پیام سره یو ځای د خپلی خو ښی او ر ضا یت مراتب پو لو استا دا نو ښوونکو او دپو هی او دانش منسو بینو ته چه خپلی و طیفی بی په کوششی او صمیمیت سره سر ته رسو لی دی رسو م او ددی د پا ره د علم او معرفت دخپرولو د خدمت په لار او دگران افغانستان دترقی اوسر لو پ تیا په لار کینی د لوی خدای (ج) له درباره ز یات تو فیقات غوا ږم .

دیو نسکو د تا سیس دپنځه ویشتمی کالیزی په مناسبت

له لاری ز مو نږ د پیری د پو هنی په پرمختگ او داجتماعی او اقتصادی سترو تحو لو نوپه عملی کیدو کی ستر سهم لرلی او به لی لری .

د پو لو هیوا دونو په تیره بیا دمخ په انکشا فوهیوادو نو سره داجتماعی عدالت سرته رسو لو په غر فږدیری د خلکو ترمنځ مرسته د بین المللی ښه تفاهتو په او د

گران افغانستان دراتلو نکی نسل تعلیم دی ښکاره کوم .

دهری پو لنی نیک مرغی او سلا متیا دهغی پو لنی د زامنو او خوا نانو د صحیح رو زنی او پو هی په کلکو ستونو ولاړه ده. پدی حقیقت پوهیدل زموږ اړتیا په داسی یو مو لیر تربی نظام باندی لا زیا توی چه دهغی په وسیله زموږ کو چینان او خوا نان په ملی ژوندانه کینی داتشتراک دپاره ډیر آ مادهشی او د پو هی او فضیلت د نعمت نه ډیره گټه واخلي دداسی یو سالم نظام په جوړولو کینی ددانشمندو او و طن غوښتو نکواستادانو او ښو ونکو و جړد مهم عامل دی د ښوونکی او روزونکی مقام او موقف تل ز موږ دملت لخوا تکریم شویدی ځکه دا وظیفه اومسلک په هماغه اندازه چه قدسیت او فضیلت لری دروند او مهم دی او د علم او لیاقت ترڅنگ د خان نه تیریدل او داسی مساعی غوا ږی چه ستر تیانه منی .

د خوشحالی ځای دی کتل کیزی چه دمعارف د تعمیم او پراختیا سره دښوونکی دروزنی موسسات پراختیا مو می او دمعارف دکیمت او کیفیت تر منځ دهما هنگی را پیدا کول د معارف د چارو دواکمنو په نظرکینی دی او هره ورځ دلایق او مسلکی ښوونکو شمیر زیاتیری په هیواد کینی او سنیو تحولاتو ز مو نږ هیواد وال دخپل اولادښوونی او رو زنی ته زیات علاقه مند کړی او د معارف په پراختیا کی بی دیوه مترقی حرکت زمینه را پیدا کړیده .

په تیرو پنځه و یشتو کلونو کی دیونسکو کو ښیو نه ددغی بین المللی موسسی د هدفو نو په چوکات کی دنړی د سولی په خدمت او بشر دپو سایی په لاره کی دنړی دپو لو خلکو د تائید او لمانځنی سبب شوی دی .

داجپانی نجیبه موسسه ددلو مو لبات او اطلاعاتو د ښوونی او رو ڼی دپراختیا

د افغانستان کالسی

لما نخلو پدی مو قع کی صمیمانه هیله لرو
چه دغه عرفانی ستره مو سسه د علو مو
تثافت او اطلاعاتو دانکشاف له لاری چه دنتی
نسل او دراتلو نکسو نسلو نهووسایی او
سعادت وود پوری تر لی دی د نړی دسولی
دقامین سترو هدفو نو ته دوسیلو دپا ره
زیات بریالیتو بو نه وگتی .

اختر په مناسبت

او هیله څرگندوی چه دلوی خدای په دربار
کښی ددوی اطاعات و منل شی .

دافغانستان خلک د نړی له ټولو مسلمانانو
سره جوخت دلوی خدای (ج) له دربار
هیله لری چه محمد (ص) امت ددوی په مجاهدو
کښی بریالی گری تر څو چه دخپلوصفتونو
په نژدی والی او دزپه دتالیف په لاره او
د مادی او معنوی تر قی او ملی پو واکسی
د ټینگښت په لاره کښی پر مخ لاړ شی اوپه
دنیا او آخرت کی گاه گاه او او بریالی
اوسی .

دلوی اختر په مناسبت

له همدی کیله دی چه دنړی مسلمانان او د
دوی په جمله کښی دافغانستان خدای پرست
ملت په دغو مبارکو ورځو کښی دصله رحم
په ټینگولو په خپلو منځو کښی اصلاح دزېونو
په نژدی والی او دکورنی افرادو قو مو نو
او مسلمانان ملتونو دخلکو ترمنځ دزیارت یووالی
په ټینگیدلو له هغو کسانو سره چه دحرمین
شریفین دلوی خدای له دربار څخه هیله لرم چه
شریفین زیارت کوی دمعنی له مخی په یوه
صف کښی دوبری او سره نیژ دی کیږی .
دلوی خدای (ج) له دربار څخه هیله لرم چه
دافغانستان له خلکو او دحضرت سرو ر
کاینات له ټول امت سره مرسته وگری چه له
بلیاتو اوآفاتو څخه وساتل شی او له شر
او نفاق څخه گوښه پاتی شی او دیو
والی دگرامت دقامین اوددنیا او آخرت د
برکت او نیکمرغی دکټلو په مقصد خپلو
کوښښو نوکښی بریالی شی
ومن الله التوفیق

عملی مرستو برابر ول زموږ دتالیف
سبب شویدی او دبی سوادی دمنځه وړلو
اوداجباری او جهان شمول معارف دحقیقت
پیدا کولو په لاره کی دیو نسکو کوښښونه
زموږ دپوره ستاینی او ملاتړ وړ دی .

دیو نسکو د پنځه ویشتمی کالپری د

دنیکمرغه کمکی

بسم الله الرحمن الرحيم

دنیکمرغه کمکی اختر په مناسبت گرانو
رعایاو او ټولی اسلامی نړی ته خپل دزپه
له کوم می مبارکی وړاندی کوم او له لوی خدای
نه دمسلمانو خلکو او ټولو بشریت دخوښی
او خوشحالی هیله کوم . په دغه مبارکه ورځ
کښی د نړی مسلمانان درب العزت دربار ته
دسپاس گذاری عرض کوی چه له دوی
سره دروژی دمبارکی میاشتی په اوږدو کښی
مرسته وگره چه ددغی اسلامی فریضی
دستر رکن په ادا کولو کښی پایداره وی

بسم الله الرحمن الرحيم

دلوی اختر دمبارک اختر په مناسبت خپلی
دزپه له کومی مبارکی گران ملت او د نړی
ټولو مسلمانو ملتونه ته څرگند وم .

درسول اکرم صلوات الله علیه وعلیاله
واسحابه وسلم پیروان دغه مبارکی ورځی
دهغی ارځښت لرونکی قربانی دستاینی په
مقصد نمانځنی چه حضرت ابراهیم خلیل الله
علیه السلام دلوی خدای په امر په ځای کیږیده .
په عرفات دریدل اوپه مکه مکرمه کښی د
بیت العتیق طواف اودحج نور مناسک چه
دنړی زیات شمیر مسلمانان او له هغی جملی
څخه زمونږ یو شمیر وطنوالان وړباندی بریالی
شویدی همدغه راز په مدینه منوره کښی د
نبوی حرم شریف زیارت دهغه امت دیووالی
ښکار ندوی دی چه دلوی خدای په فرمان
دپیدایښت مقصد دلوی خدای جل جلاله عبادت
بو لی .

د افغان ملت معنوی مور علیا حضرتي معظمي ملکی پیغام

د کوچنیانو د جشن په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

پیدا کړید ی نو ددغه حقیقت له مخه مو نه باید دخپلو کوچنیانو په روزنه کې له یوې خوا دزمانې په ډول ډول پوهې سره ددوی سمبالښت په نظر کې ونیسو اوله بلې خوا هغوی داسې مینځ ته راوړ وچه پخپلو دیني فرهنگي او تاریخي ارزښتو نویاندې خبروې. داسلام دمقدس دین تعالیمو دما شوم روزنه دمیندو او پلرو نوستره وظیفه گرځولی ده او هم یې زامن ددوی او خپلو نورو مریانو حقوقو ته متوجه کړیدی .

دغه اصول زمونږ په اسلامي ټولنه کې یوه ستره فرهنگي عنعنه ده . له لوی خدای (ج) غځه غواړم چه دټولو هغو کسانو کوشښونه که په کور نیسو کی وی که په و پکتون کی او که په ښوونځی کی وی چه دماشوم دښوونې او روزنې مهمې وظیفې سر ته رسول په غاړه اخلي گټور او په زړه پورې نتیجو ته ورسوی او ټولو هغو کسانو ته بریالیتوب ور په بر خه کاند ی چه په دغې پاکه لاره کې وظیفه اجرا کوی .

ددغې نیکمر غې ورځې په مناسبت چه په هغې کې د ټولنو په سلیم انکشاف کې دماشوم دروزنی ښه رول نمانځو ټولو کوچنیانو او دغه راز د دوی میندو پلرونو ښوونکو او مریانو ته خپل دزړه له کومې هیلې استوم .

د کوچنیانو دجسمي سلامتیا او د هغوی دروحي سلامتیا وارسی د دولت ستره وظیفه ده ددغې وظیفې اجرا کول له یوې خوا د روزنې دلوهمرې کانون په حیث دکورنۍ همکاري اوله بلې خوا دټولنې دټولو افرا دو او هغو دولتي موسسو گډو کوشښونو ته اړتیا لری چه دماشوم دروزنی اودهغه دسالمې ودې په ساحه کې قانوني او ملی مکلفیتو نه ورپه غاړه دی .

دهر ی ټولنې په ژوندانه کې دکوچنیا نو ښوونه او روزنه اساسي اهمیت لری دغه اهمیت په اوسني نړۍ کې په هغه انکشاف اوتحول سره چه ددغې پېړۍ په وروستی نیمايي کې دښر دژوندانه په بیلو بیلو اړخونو کې منځ ته راغلی ستر خصوصیت

دمور دورځي په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

دمور دورځي نمانځل زموږ ټو لڼه دهغی
یوی لوړی وظیفی ته متوجه کوی چه دمیندو د
اجتماعی او فرهنگي ژوند دسو یی دلوړولو
په لار کښی دکوښښ کولو لړوم دی .

دغه ترقی هم زموږ دټولنی پهعمومی پر
مختگ پوری اړه لری چه مندی دهغه عمده
جزدی .

دلوی خدای (ج) هیله لرم چه دهیواد
میندو ته ددی امکانات پیدا کړی چه دخپلو
ښو او مبارکو وظیفو یعنی دهیواد دراتلونکی
نسل ښودنی او روزنی په سرته رسو لو
کښی چه دراتلو نکی ژوند برابرول ددوی په
غاړه دی بریالی شی.

ټولو وطنوالو په تیره بیا میندو ته دمور
دورځی دزړه له کومی مبارکی وایم دمور عزت
دانسنانو په فطری احساساتو متکی او هم
داسلام دپاک دین له ښو او ارغښتنا کو
تعلیمونو څخه دی .

همدغه راز دمور گرانښت زموږ دنجیب
ملت له ښو عنعناتو څخه دی ددغی ورځی
بادونه له یوی خوا کوچنیانو اودهیوادو ټولو

افرادو ته داموقع ورکوی چه میندو ته چه
په هره کورنی کښی دمحبت کانون دی د
سیا سگداری او تشکر احساسات غوړ گند
کړی او له بلی خوا دهیواد دټو لښوخلکوله
خوا پهغونډ و سره احترام دمیندو دخو شالی
سبب کیږی .

بازدید اعلیحضرت معظم بهایونی و علیاحضرت ملکه معظمه از

صفحات جنوب غرب مرکزی و شمال مملکت

اعلیحضرت معظم بهایونی پس از توقف مختصر و صرف طعام در رستوران میدان هوایی بین المللی کند هار ساعت ۲ و ۴۰ دقیقه توسط هلیکوپتر جانب ولایت ارزگان پرواز نمودند.

اعلیحضرت معظم بهایونی برای یک بازدید مختصر از ولایت ارزگان ساعت ۳ و نیم بعد از ظهر توسط هلیکوپتر به تیرین کوت مرکز ولایت ارزگان مواصلت نمودند و از طرف رعایای و فاشعار شاهانه به احساسات گرم شاهدوستی استقبال گردیدند.

اعلیحضرت معظم بهایونی در حالیکه والا حضرت جنرال سردار عبدالولی، شیاغلی امان الله منصوری وزیر معادن و صنایع، و شیاغلی سردار سلطان محمود غازی رئیس عمومی هوایی ملکی و توریسم شرف معیت شاهانه ردا شدند. از طرف هزاران نفر از رعایای و فاشعار شاهانه با هلبله و شادمانی و احساسات گرم شاهدوستی استقبال گردیدند.

همچنان شیاغلی عبدالملک لعل پور والی ارزگان و دیگر جنرال محمد سعید قوماندان قول اردوی کند هار در نزد یک هلیکوپتر از اعلیحضرت بهایونی استقبال نمودند.

بعد از شاهانه با وکلای منطقه، سناتور و رئیس محاکم و رؤسای دوایر آن ولایت

اعلیحضرت معظم بهایونی به منظور بازدید از ولایت ارزگان و جوزجان ساعت ۱۱ قبل از ظهر روز ۱۶ حمل ۱۳۵۰ توسط طیاره سلطنتی کنندهار تشریف فرمای ولایت ارزگان گردیدند.

ذات شاهانه پس از مصافحه و احوال پرسی با مستقبلین در نزدیک طیاره سلام گاردا احترام را قبول و آنرا معاینه فرمودند. بعد اعلیحضرت معظم بهایونی و ذوات معیتی شان بجانب صفوف مستقبلین تشریف فرما گردیدند.

در این موقع رساله تاریخیچه خر قه حضرت محمد مصطفی (ص) در کند هار که بحیث نخستین اثر طباعتی موسسه طبع کتب کنندهار با قطع و صحافت زیبا و رنگه به السنه پشتو، دری و انگلیسی طبع شده توسط مولوی عبدالرب فیاض آمر نما یند گسی تبلیغات وزارت اطلاعات و کلتور به پادشاه متذین ما تقدیم گردید و بعد از چند طفل به وکالت از شهرویان کند هار دسته های گل به پیشگاه پادشاه محبوب خود تقدیم و ذرات ملوگانه آنها را مورد تفقد شاهانه شان قرار دادند.

اعلیحضرت معظم بهایونی و اعضای معیتی شان از طرف وکلای کنندهار و زابل درویشی بزرگه، ماموزین عالیرتبه ملکی و عسکری، معلمین معارف و پشتونستانهای مقیم کنندهار با ابراز احساسات و نغمه های شاهدوستی استقبال گردیدند.

د افغانستان کالنی

مصافحه نموده و آنها را مورد مرام شاهانه قرار دادند .
چند تن از شاگردان معارف دسته‌های گل به حضور پادشاه بزرگشان تقدیم و هر يك مورد الطاف و مرام شاهانه قرار گرفت .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت و نیم بعد از ظهر و کلا و سناتور ارزگان را به حضور شاهانه پذیرفتند .
ذات شهبازی بآنها روی یکمده از مسایل و احتیاجات محلی مانند برق و مراکز صحت صحبت فرمودند و در زمینه مخصوصا در قسمت تاسیس دستگاه برق به وزیر معادن و صنایع هدایات لازم اوشاد نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در این صحبت و کلا را مخاطب قرار داده گفتند : تسریع انگشاف امور محلی مربوط به ارزیا بی وضع عمومی اقتصادی کشور میباشد .
ذات ملوکانه متذکر شدند که نیل به این هدف همگاری مزید قوای ثلاثه دولت را ایجاب میکند تا با اتحاد نظر و انسجام امور در حل موضوعات مهم خاصه مسایل اقتصادی در دوره سیزدهم شورا قدم‌ها با ارزشی برداشته شده بتوانند .

در اخیر و کلا منطقه از تشریف آوری پادشاه بزرگشان که ورود شاه در منطقه منبع خیر و سعادت است اظهار شکران نموده و آمادگی مردم را برای خدمت و سهم‌گیری در انکشاف کشور تحت قیادت پادشاه مدبرشان بحضور شاهانه عرض نمودند . پادشاه محبوب ماشب در تیرین گوت اقامت داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر ۱۷ حمل معارف و مساحسن سفیدان مرکز و ولسوالی‌های ولایت ارزگان را جوته بحضور شاهانه پذیرفتند .
ذات شهبازی در این ملاقات از دیدن رعایای شاهانه که از نزدیک در محلشان به آنها تماس حاصل فرمودند اظهار خرسندی نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در ملاقاتیکه ۱۷ حمل معارف و مساحسن سفیدان مرکز و ولسوالی‌های ولایت ارزگان را جوته بحضور شاهانه پذیرفتند .
ذات شهبازی در این ملاقات از دیدن رعایای شاهانه که از نزدیک در محلشان به آنها تماس حاصل فرمودند اظهار خرسندی نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در ملاقاتیکه ۱۷ حمل معارف و مساحسن سفیدان مرکز و ولسوالی‌های ولایت ارزگان را جوته بحضور شاهانه پذیرفتند .
ذات شهبازی در این ملاقات از دیدن رعایای شاهانه که از نزدیک در محلشان به آنها تماس حاصل فرمودند اظهار خرسندی نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی حین باز دید از فارم زراعتی ولایت ارزگان به مامورین

موظف هدایات ارشاد میفرمایند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت دوی بعد از ظهر ۱۷ حمل باذوات معیتی شان از ولایت ارزگان به کندهار مواصلت نمودند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی با ذوات معیتی ذاملوکانه از فارم زراعتی و تاسیسات قشله جدید قول اردوی کندهار مفصلاً دیدن فرمودند .

ذات شاهانه در مدخل فارم از طرف دیگر جنرال محمد سعید قوماندان قول اردوی کندهار و جنرال های اردوی شاهانه استقبال شسند .

ذات شهر یاری حین بازدید از فارم زراعتی و منطقه قشله جدید در باره توسعه و انکشاف فارم به قوماندان قول اردوی کندهار هدایت لازم ارشاد فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی شب ۱۷ حمل در کندهار استراحت داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر روز ۱۸ حمل از پروژه های زراعتی ناد علی و شمالان ولایت هیلمند دیدن فرمودند .

ذات شاهانه در میدان هوایی بین المللی کندهار از طرف بیاعلی محمد صدیق والی ، قوماندان فرقه پانزده و مامورین عالیرتبه استقبال گردیدند .

ذات همایونی حین ورود به شهر کندهار مستقیماً به خرقة مبارک تشریف برده بروج حضرت سرور کائنات پیامبر بزرگ اسلام درود و تحیات اتحاف و برای خیر و سعادت عالم اسلام و خاستگاه ملت و افشارشان دعای خیر نمودند .

سپس ذات شاهانه به مقبره اعلیحضرت احمدشاه بابا تشریف برده بروج آن مرد بزرگ دعا نمودند . درین بازدید اعلیحضرت معظم همایونی از امور کاشی کاری میثاقوری شیشه کاری گنبد خرقة مبارک در باره تزئینات دروازه مدخل جناح شرقی گنبد

اعلیحضرت معظم همایونی موقع اتعاف دعا بردوان مطهر احمد شابابای کبیر

ذات شاهانه در حصص مختلفین پروژه
ما از طرف اهالی زارعان و مالداران با حرارت
استقبال گردیده و دسته های زارعان جوان
ورود پادشاه بزرگ شانرا با آتش های ملی
و نثار اوراق گل استقبال میکردند .

ذات شاهانه از طرف انجنیر میر محمد
اکبر رضا والی و رئیس عمومی انکشاف وادی
هلمند و ارغنداب ، رئیس محکمه بعضی
از وکلای هلمند در ولسی جرگه و سپای دوایر
مامورین ولایت و انجنیران پروژه وادی هلمند
معارف و شاگردان معارف با حرارت استقبال
گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی رعایای شاهانه
را مورد الطاف و مراحم شهریار ی قرار دادند .
هنگام بازدید ذات شاهانه از قسمت های
مختلف پروژه نادر علی که چهل هزار جریب
زمین و پروژه اشیا لای که شصت و دو هزار
جریب زمین را احتواء میکند انجنیر تواب
آصفی معاون ریاست انکشاف وادی هلمند
بخصوص اعلیحضرت همایونی توضیحات
به عرض میرسانید .

موکب ذات شاهانه بانثار گل و هلبله و
شادمانی شاگردان معارف و اهالی استقبال
ویدر قه گردیدند .

دسته های گل را شاگردان خرد سال
معارف به نمایندگی مردم ولایت هلمند به
حضور پادشاه بزرگ شان تقدیم کردند .
اعلیحضرت معظم همایونی شب در لشکرگاه
اقامت داشتند .

پروژه وادی هلمند و ارغنداب که از بند
کجکی و بند ارغنداب آبیاری میگردد شصت
هزار جریب زمین را احتواء میکند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۴ و ۱۱
دقیقه قبل از ظهر همان روز وارد لشکرگاه
مرکز ولایت هلمند گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت یک و
ده دقیقه بعد از ظهر ۱۹ حمل با ذوات معینی
شاهانه از لشکرگاه به کند هار مواصلت
فرمودند .

مسافر تنها

شهریان مزار شریف اعم از زن و مرد طلاب معارف پیرو جوان در دو طرف جاده های شهر صف بسته ورود پادشاه بزرگ و ملکه معظمه شان را با کف زدن ها و نثار اوراق گل و شعار های خوش آمدید خیر مقدم می گفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه از مقابل صفوف مستقبلین وکلای منطقه در ولسی چرکه سناتور ولایت بلخ طلاب معارف مامورین و صاحبنصابان ارشد اردوی شاهانه و برخی از معارف شهر گذشته و آنهارا مورد الطاف و مرامح شاهی قرار دادند .

یکدسته از اطفال خردسال به نمایندگی شهریان مزار شریف دسته های گسل به پادشاه بزرگ و ملکه معظمه شان تقدیم نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت ۹ شب ۲۱ حمل به آرامگاه مطهر حضرت علی کرم الله وجهه خلیفه چهارم اسلام تشریف برده پس از اتحاف درود و ادعیه با روح آن شخصیت بزرگ اسلام برای خیر و سعادت ملت و فاشعار شاهانه دعای خیر نمودند .

بعداً ذات شهریاری از جریان ترمیمات قسمت های مختلف روضه حضرت شاه ولایت مآب که به امر و اراده ذات شهریاری تحت ساختمان میباشند دیدن فرموده و به بنیاعلی عبدالعزیز والی بلخ و بنیاعلی غلامحبيب نوایی مدیر عمومی اوقاف هدایات لازم اعطاء فرمودند .

موکب اعلیحضرت تین را در مدخل روضه مبارک رئیس ، خطیب و متولیان روضه مطهر با گرمی استقبال نمودند و برای صحت و سعادت اعلیحضرت دعا کردند . اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه شب در اقامتگاه شاهی در مزار شریف تشریف داشتند .

همچنان اعلیحضرت همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه ساعت ۱۲ و ۱۵ دقیقه ظهر ۲۲ حمل از اقامتگاه شاهی در

اعلیحضرت معظم همایونی در راه مراجعت به کند هار به مقبره میرویس نیکه تشریف برده و برروح آن مجاهد دعا نمودند .

ذات شهریاری راجع به تزئینات داخلی مقبره میرویس نیکه به بنیاعلی محمد صدیق والی کند هار هدایات لازم اعطاء فرمودند . همچنان اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبیل از ظهر ۱۹ حمل بنیاعلی میرن نایب رئیس اداره همکاری بین المللی امریکا را بحضور شاهانه در اقامتگاه شاهی در لشکرگاه پذیرفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی راجع به ترمیم و تزئین مقبره اعلیحضرت احمد شاه بابا به بنیاعلی والی کند هار ارشاداتی فرمودند . بنیاعلی عبدالعزیز سدوزایی تاجر که یکتا از اشخاص خیر خواه می باشد با تقدیم مبلغ سصد هزار افغانی اعانه غرضی اجرای اراده ملوکانه قدم اول را برداشت .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۲۰ دقیقه بعد از ظهر روز ۲۰ حمل از میدان هوایی کند هار به صوب ولایت بلخ تشریف فرما گردیدند .

بنیاعلی کرزی نایب اول ولسی چرکه ، والی وقو ماندان قول اردوی کند هار و وکلای منطقه ، موکب اعلیحضرت معظم همایونی را تأمینان هوایی بدرقه نمودند . اعلیحضرت معظم همایونی با ذوات معیتی شان ساعت ۴ و ۲۵ دقیقه بعد از ظهر همان روز به مزار شریف مواصلت فرمودند . در میدان هوایی مزار شریف دوکتور ولید

حقوقی قاضی بستره محکمه ، بنیاعلی عبدالعزیز والی و تون جنرال سید انور شاه قوماندان قوای عسکری ولایت بلخ از اعلیحضرت معظم همایونی استقبال نمودند .

همچنان اعلیحضرت ملکه معظمه مقارن ساعت پنج عصر از طریق ولایت سمنگان در نزدیکی مزار شریف با موکب اعلیحضرت معظم همایونی یکجا شده و ساعت پنج و نیم بعد از ظهر اعلیحضرت تین وارد شهر مزار شریف گردیدند .

۵ افغانستان کالنی

در باغ جهان نما وکلای منطقه و معارف شهر ملبان و شاگردان معارف از اعلیحضرت تین به حرارت استقبال نموده و حمایل گل به نمایندگی از اهالی خلم به حضور اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت بلکه معظمه توسط یکمده از شاگردان معارف تقدیم گردید.

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت بلکه معظمه ساعت ۴ و ۴۰ دقیقه بعد از ظهر از ولسوالی خلم توسط هلیکو پتر به کندز مواصلت فرمودند.

حینیکه هلیکو پتر حامل پادشاه یزرگ ما و اعلیحضرت بلکه معظمه مادر معنوی جامعه افغان در جمن مبین زر فروز آمد مو کب اعلیحضرت تین را در نزدیک طیاره یشاغلی صافی، یشاغلی زکریا، و یشاغلی فروتن والیان کندز بغلان و تخار، و تورن جنرال شاهپور قورماندان قوای نهرین خیر مقدم گفتند. درین موقع چند تن از اطفال خرد سال معارف دسته های گل را به نمایندگی شهریان کندز بحضور اعلیحضرت تین تقدیم نمودند که با الطاف خاص شاهانه و اعلیحضرت بلکه معظمه مواجه شدند.

مزار شریف ذریعه موتو به صوب ولسوالی خلم تشریف فرما گردیده و در عرض راه از جریان کار سرک جدید الاحداث بندحیرتان که پنجاه و شش کیلو متر طول دارد دیدن فرمودند.

دگروال عبدالوهاب آمر عمومی پروژه بلخمری شیرغان و حیرتان بحضور ذرات شاهانه بمرض رسانید که امسال هشتاد و پنج فیصد کار سرک حیرتان خاتمه می یابد و تا حال شانزده کیلو متر خامه کاری شده و یازده کیلو متر آماده قیرریزی کرده است.

اعلیحضرت معظم همایونی و بلکه معظمه نان چاشت را بامامورین و معارف ولایت سنگان در باغ جهان نما صرف فرمودند و ساعت چهار بعد از ظهر توسط هلیکو پتر بصوب ولایت کندز عزیمت کردند.

ذات شهریاری در موقع اقامت مختصرشان در ولسوالی خلم از بازار سرپوشیده خلم که قدمت یکصد و سی ساله دارد نیز دیدن فرمودند.

همچنان نمونه های صنایع دستی و محلی ولسوالی خلم مورد معاینه ذات ملوکانه قرار گرفت.

اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه در باغ جهان نمای ولایت خلم از طرف شاگردان معارف آن منطقه استقبال شدند.

مسافر تپا

قرار داده و در مورد پروگرام هاویلا نها ی انکشافی دولت بآنها صحبت فرموده و آنها را در پیشبرد امور انکشافی و اجتماعی منطقه توصیه فرمودند .

معارف ولایت تخار آمادگی و همکاری شان را در همه امور اجتماعی و انکشافی دولت بحضور شاهانه عرض و برای طول عمر پادشاه بزرگ و ملکه معظمه و ترقی و تعالی کشور تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی دعا نمودند .

اعلیحضرت ملکه معظمه قبل از ظهر روز پنجشنبه ۲۵ حمل از لیسه بلقیس کندز بازدید فرمودند .

اعلیحضرت ملکه معظمه ساعت ۱۱ به لیسه تشریف فرما گردیده از طرف هیئت های تدریسی و اداری و شاگردان بانثار اوراق گل و شمار های زنده باد اعلیحضرت ملکه معظمه مادر معنوی ملت افغان استقبال گردیدند . درین موقع یک عده از دختران ضمن ایراد مقالات منظوم و منثور مقدم گرامی اعلیحضرت ملکه معظمه را خیر مقدم گفته و ترقی افغانستان عزیز را تحت سایه پادشاه معارف پرور شان استدعا نمودند .

ملکه معظمه بعد از جریان تدریس صنوف مختلف لیسه ، کتابخانه و شعبه تدبیر منزل آن دیدن فرمودند و منسوبین معارف کندز و معلمات و شاگردان لیسه را طرف تفقد اعلیحضرت شان قرار دادند . اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه بعد از ظهر روز ۲۵ حمل از تاسیسات شیر خان بندر دیدن فرمودند . اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه در شیر خان بندر از طرف آمران و کارکنان آن با ابراز احساسات شاه دوستی استقبال گردیدند .

ذات شهر یاری تجهیزات و تاسیسات بندر را ملاحظه و به موظفین هدایا شاهانه را ارشاد فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی قبل از ظهر همان روز علما ی مرکز کندز و مدرسین دارالعلوم تخارستان را در اقامتگاه شاه

عده کثیری از شهر یان کندز دودور طرف جاده ها چمن سپین زر و اطراف اقامتگاه شاهی صف بسته مقدم گرامی ذات شهر یاری و ملکه معظمه را بانثار گل و نعره ها ی زنده باد شاه و ملکه معظمه و مترقی باد کشور عزیز افغانستان استقبال نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه باذوات معینی شان شب را در اقامتگاه شاهی در کندز تشریف داشتند . اعلیحضرت معظم همایونی معارف ولایات کندز و بغلان و سنانور ولایت کندز را ساعت پنج نیم عصر روز ۲۳ حمل به حضور شاهانه در ساتون هوتل سپین زر پذیرفتند .

ذات شهر یاری ضمن ارشادات قیمتدار شان از اینکه مردمان ولایات کندز و بغلان را یکبار دیگر از نزدیک ملاقات میفرمایند اظهار رضایت نموده ضمن صحبت با آنها به موضوعات مهم اقتصادی و اجتماعی تماس گرفته متذکر شدند . تلاشها و مساعی مردم مابا هم آهنکی از بلانهای عام المنفعه دولت آینده موفق تری را به مردم مانوید میدهد ذات شاهانه در باره حفاظت و توسعه جنگلات که ثروت ملی کشور میباشد نصایح سودمند ی ارشاد فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی اظهار امید نمودند تا به همکاری قوای لاله و مساعی مردم به یکدمه مشکلات فایق آئیم تا به هدف نهایی خود که سعادت مزید و سر بلندی و تعالی کشور در آن مضمحل است توصل یابیم . معارف ولایات کندز و بغلان ضمن معرفه هایی از مراحم خاص اعلیحضرت معظم همایونی و تشریف آوری اعلیحضرتین در کندز که منبع خیر و سعادت دیار آنها می باشد اظهار سپاسگزاری نموده و آمادگی شانرا برای هر نوع ایثار و فداکاری تحت رهبری پادشاه محبوب و مدبرشان به حضور شاهانه عرض رسانیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی شام روز ۲۴ حمل معارف ولایت تخار را در اقامتگاه شاهی به حضور ملوکانه پذیرفتند . اعلیحضرت معظم همایونی آنها را مورد الطاف شاهانه

د افغانستان کالني

اعلیحضرت معظم همایو نی نظر به الطاف و مراحم خاصیکه بار عایای و فاشعار شاهانه دارند میعاد باقیمانده حبسی یکدهه از مجبوسین و محبوسات ولایات بلخ و جوزجان سمنگان و کندز را مورد عفو شاهانه قرار دادند .

اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت ملکه معظمه باذوات معیتی شان پس از مسافرت در بعضی از ولایات کشور ساعت یک و بیست و پنج دقیقه بعد از ظهر روز پنجشنبه ۲۶ حمل معالخير توسط طیاره سلطنتی کندهار به کابل مواصلت فرمودند . در میدان هوایی

والاحضرت شهزاده محمد نادر ، والاحضرت شاهدخت مریم ، والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل ، والاحضرت جنرال سردار عبدالولی ، بعضی دیگر از اعضا ی

فامیل جلیل سلطنتی ، بشا غلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، میر من علی اعتمادی خانم بشا غلی صدراعظم پوهاند دکتور عبدالجکیم ضیائی قاضی القضاة ، دکتور وردک رئیس ولسی جرگه معاونین صدارت و بعضی از اعضا ی کابینه بعضی از قضات ستره محکمه نائب اول و بعضی از اعضا ی ولسی جرگه والی کابل و بناروال سرپرست اعلیحضرتین را درمیدان هوایی استقبال نمودند .

به حضور شاهانه پذیرفتند . اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت ملکه معظمه شب را در کندز تشریف داشتند .

اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت ملکه معظمه از علفچر دشت شیر ما می در کندز دیدن کردند .

اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت ملکه معظمه ساعت ۱۲ و ۵۰ دقیقه بعد از ظهر از میدان هوایی کندز جانب کابل تشریف فرما گردیدند .

موکب اعلیحضرت تین ساعت ۱۲ و ۳۰ دقیقه در بین احساسات پر حرارت که بانثار اوراق گل از طرف روسای دوایر ، شاگردان معارف ، معاریف و اهالی بدرقه میگردیدند وارد میدان هوایی کندز شد .

اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت ملکه معظمه را تانزدیک طیاره بشا غلی صافی بشا غلی زکریا ، بشا غلی فروتن والیان کندز بغلان و تخار تور ن جنرال شاهپور قوماندان قوای نهرین ، بشا غلی محمد امین شنواری رئیس محکمه کندز بناروالی سرپرست و معاونین سپین زر بدرقه نمودند . طیاره حامل اعلیحضرتین بین دعاهای سفربخیر حاضرین از میدان هوایی کندز اوج گرفت .

بازدید اعلیحضرت معظم ہمایونی از ولایت پکتیا

اعلیحضرت معظم ہمایونی برای بازدید از ولایت پکتیا صبح ۴ ثور ۱۳۵۰ ذریعہ ذریعہ طیارہ ہیلی کوپتر تشریف فرمایا خواست شدند .

برای وداع ذات شہر یازی بنا غلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در میدان ہواپی کابل حاضر بودند .

ہیلی کوپتر حامل اعلیحضرت معظم ہمایونی ساعت ۹ و ۸ دقیقہ قبل از ظہر اوج گرفت .

وقبل از ظہر همان روز بہ مرکز لوی ولسوالی خواست مواصلت فرمودند ، در این بازدید ذات شہریاری والا حضرت جنرال سردا عبدالولی ، دوکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت عظمی و وزیر معارف وزرا ی پلان ، ذوالید عامہ ، ذراعت و آبپاری دوکتور ولید حقوقی قاضی سترہ محکمہ بہ معیت ذات شہریاری میباشند . ہلیکوپتر حامل اعلیحضرت معظم ہمایونی و ذوات معینی شاہانہ در حوالی ساعت ۱۰ قبل از ظہر بہ میدان ہوایی خواست مواصلت کرد .

دگر جنرال محمد عیسی والی و قوماندان

اعلیحضرت معظم ہمایونی حینیکہ از طرف اطفال خورد سال معارف و لایست خواست استقبال میشوند .

د افغانستان کالنی

قوای عسکری ولایت پکتیا ووکلای منطقه در ولسی جرگه لوی ولسوال خوست وارگون روسای محاکم در نزدیک هلیکوپتر اعلیحضرت معظم همایونی را خیر مقدم گفتند . بعدا ذات ملوکانه احساسات مامورین معاریف پکتیا را که در میدان هوایی حاضر بودند قبول فرموده و آنها را مورد الطاف شاهانه قرار دادند .

سپس اعلیحضرت معظم همایونی سلام گارد احترام را قبول و آنرا معاینه کردند . در این موقع ۲۱ فیر توپ بر سم احترام شلیک گردید یکدسته از اطفال خاستول ورکون به نمایندگی از شهریان خوست حمایل و دسته های گل به پیشگاه پدر تاج دار ملت افغان تقدیم کردند . سپس اعلیحضرت معظم همایونی باسواری موتر سرباز جانب شهر خوست حرکت فرمودند . موکب ذات ملوکانه از میدان هوایی تا داخل شهر از طرف هزاران نفر از مردم استقبال کردند .

ذات شاهانه حین ورود به شهر خوست پروژه آب مشروب ونهر را با قطع نوارو فشار دکمه مخصوص بدست حق پرست شاهانه افتتاح فرمودند . قبل از افتتاح این پروژه دکر جنرال محمد عیسی والی و قوماندان قوای عسکری ولایت پکتیا در مورد پروژه آب آشامیدنی خوست به حضور ذات شاهانه توضیحات بعرض رسانید از همکاری و مساعی متخصصین جمهوریت اتحادی آلمان در اكمال پروژه با قدر دانی یاد کرد .

اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه با قطع نوار یکی از پروژه های آب آشامیدنی

ولایت خوست را افتتاح میفرمایند .

مسافرتها

تن از معارف قوم ضمن معروضه ها یسی از تشریف آوری اعلیحضرت معظم همایونی اظهار شکران نموده و آمادگی شانرا برای هر نوع خدمت تحت قیادت پادشاه مدبر شان به عرض حضور ملوکانه رسانیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی بعد از ظهر همان روز از ورکشاپ عمومی زراعتی پروژه مالدار ی مرکز تربوی و فارم تحقیقاتی ظاهر شاهی دیدن فرمودند .

همچنان فارم تحقیقاتی تخته پیک و فارمهای سبز یجات و قوریه های باغ میلمه کوت و باغ شاهراه مورد بازدید ذات ملوکانه قرار گرفت .

موقعیکه موکب ملوکانه به منخل ورکشاپ عمومی مواصلت کرد مامورین و متخصصین و منسوبین ریاست انکشاف پکتیا از ذات ملوکانه باحرارت زیاد استقبال کردند و یکمده از اطفال متخصصین جمهوریت اتحادی آلمان دسته های گل بحضور اعلیحضرت معظم همایونی تقدیم نموده و مورد تقدیر حضور اعلیحضرت معظم همایونی قرار گرفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی در پایان بازدید از قسمت های پروژه در خواست مراتب رضایت شاهانه را از زحمت کش های متخصصین افغانی و جمهوریت اتحادی آلمان وسایر کارکنان پروژه ابراز فرمودند . اعلیحضرت معظم همایونی شب در اقامتگاه شاهی در خواست تشریف داشتند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی و دکتور عبدالقیوم معاون دوم صدارت و وزیر معارف و دیگر وزرای معینی شان و دکتور ولید حقوی قاضی ستره محکمه ساعت هشت و چهل دقیقه قبل از ظهر روز ۵ ثور در یکمه ملیکوپتر به کوت گی مواصلت فرمودند . ذات شاهانه سلام گاردار حترام را قبول و اطراف جنرال احمد علی دگروال سردار حاجی معاون پروژه مامورین و کارکنان پروژه و طلاب معارف و اهالی باحرارت استقبال گردیدند .

مردم شاه دوست کوت گی ومنند هیر مقدم پادشاه محبوب مارا بانثار اورا قگل شمارهای شاهدوستی بدرقه کردند .

ذات ملوکانه متعاقباً از میژن آبدرتپه متون درحالی دیدن فرمودند که دگر وال سردار حاجی معاون متخصصین افغانی و آلمان پروژه به حضور ذات شهرباری توضیحات بعضی میرسانیدند .

پروژه آب مشروب شهر خوست بعد از ظهر روز ۴ ثور بدست مبارک اعلیحضرت معظم همایونی افتتاح گردید برای بیست هزار نفر آب صحی تهیه میکند . این پروژه که یکی از عصری ترین پروژه های آب رسانی میباشد به همکاری حکومت جمهوریت اتحادی آلمان تکمیل گردیده است در مراسم افتتاح پروژه علاوه از ذوات معینی ذات شاهانه رؤسای دوایر معارف و مشران قوم بغلغلی رشارد برویر سفیر کبیر جمهوریت اتحادی آلمان منسوبین افغانی و آلمان پروژه انکشاف پکتیا اشتراک داشتند . ذات شاهانه بعد از افتتاح پروژه آب خوست مراتب رضایت ملوکانه را نسبت به اكمال آن به والی پکتیا و سفیر کبیر جمهوریت اتحادی آلمان ابراز فرمودند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی نهار را با معارف و مشران قوم مامورین عسکری و ملکی در کلوب عسکری صرف کردند . سپس اعلیحضرت معظم همایونی مشران ولایت پکتیا را در خواست محلیکه یک مرکز مهم حرکت های ملی مردم پکتیا در عمر که استقلال کشور و مبارزه نجات وطن بود به حضور شان پذیرفتند .

اعلیحضرت معظم همایونی ضمن ارشادات قیمتدار شان مخصوصاً به نقش ارزنده سهم گیری فعال مردم در امور انکشاف کشور با قبول مسئولیت و ایثار اشاره نموده فرمودند در یک نظام دیمو کراسی حسن تقاضم بین اورگان لاله دولت و حسن تساند پیسن مردم عنصر اساسی موفقیت یک جامعه بشمار میرود .

ذات شاهانه ضمن این صحبت از انکشاف مملکت ویلانهای که در دست ساختن است یاد آور شده اظهار امیدواری فرمودند که در اثر درایت و زحمت کثی ملت افغان ترقیات و اعتلای مزید تصیب کشور گردد . در پایان ارشادات قیمتدار ملوکانه چند

اعلیحضرت معظم‌هایونی هنگامیکه از فارم تحقیقاتی گندم دیدن میفرمایند.

ذات شاهانه سلام گارد احترام رقبول
و آنرا معاینه فرمودند .

جنرالهای اردوی شاهانه و روسای دوایسر

استقبال گردیدند .

سپس اعلیحضرت معظم‌هایونی از مقابل
صفوف مستقبلین عبور فرموده و هر یک را
مورد الطاف شاهانه قرار دادند .

بعدا ذات شاهانه سلام گارد احترام راقبول

فرموده و آنرا معاینه کردند . سپس ذات

شهریاری به طرف صفوف مستقبلین

تشریف فرما شده با صا حمینصبا ن اردوی

شاهانه مامورین و معاریف وعده کثیری از

شهریان گردیز که در میدان هوایی انتظار

موکب شاهانه را میکشیدند مصافحه فرمودند

و آنها را مورد تفتق خاص شاهانه شان قرار

دادند .

ذات شاهانه چهار ساعت مصروف بازدید

از بنوونخی جنگل داری قوریه های تکثیر

جنگلات و رکشا پ عمومی دستگاه اره کشی

و گدام های ذخیره در کوت گی بودند .

ذات شهریاری از قطع اشجار بسر

رسیده که به صورت فنی صورت می‌گرفت

عملا دیدن فرمودند .

و همچنان از جنگلات مند میر که ساحه

بیست و پنج هزار جریب زمین را احتواء

نموده نیز مفصلا دیدن فرمودند .

ذات شهریاری در شهیدان به مقابل

شهیدای راه آزادی تشریف فرما شده بروج

اندسته از قهرمانانیکه در راه خدمت وطن

جان سپردند دعا فرمودند .

اعلیحضرت معظم‌هایونی ساعت سه

بعد از ظهر روز ه ثور از کوت گی توسط

هلیکوپتر به میدان هوایی گردیز مواصلت

فرمودند .

میدان هوایی با بیرق های شاه ملی

تزئین یافته و شعار های عمر دی دیر شه

پادشاه او هرکله راشی زموپ لوی پلاره

به چشم میخورد . هزاران نفر از مردم از

مرکز وقراء گردیز برای دیدار پادشاه بزرگ

شان به این شهر تجمع نموده بودند . ذات

شاهانه در بین هلهله ها و کف زدنهای ممتد

مردم به سواری موتری به صوب کابل تشریف

فرما شدند .

از مناظر پید برای اعلیحضرت معظم همایونی در ولایت پکتیا

اعلیحضرت معظم همایونی در راءعزت به کابل از جریان کار سرک کابل گردیدن فرمودند. دیدن فرمودند.

اعلیحضرت معظم همایونی از یک بازدید دو روزه از ولایت پکتیا ساعت ۶:۰۰ دقیقه بعد از ظهر ۶ نور مع الخیر به ارگ شاهی موصلت فرمودند.

قوامان یوننت کار و معارف آنجا اعلیحضرت معظم همایونی نظر به لطف و مراحمیکه به رعایای وفاشعار شاهانه دارند میعاد باقی مانده حبس یک عده از

ذات شهریاری توضیحاتی را که ذمهورد کار سلاختمان سرک از طرف منسوبین به محبوسین و محبوسات ولایت پکتیا رامورد عقو شاهانه قرار دادند.

مسافرت اعلیحضرت معظم ہمایونی به اتحاد جماہیر شوروی

معیت اعلیحضرت تین را داشتند . طیارہ حامل اعلیحضرت تین ساعت چار و نیم همان روز در میدان ہوائی ونکو وای مسکو در یک ہوا ی بارانی مواصلت فرمودند .

اعلیحضرت تین از جانب جلالتماب پودگورنی صدر ہیئت رئیسہ شوروی عالی اتحاد شوروی ہنایلی مازا روف اندری گرو میکو ، ہنایلی

پولیانسکی معاونین صدر اعظم ، اندری گرو میکو وزیر خارجہ ، وسایر رجا لدولتی

سفرای ہردو کشور ، اعضای سفارت کبرا ی افغانستان مقیم مسکو با خانہسای شان ، محصلین افغانی ، افغانہای مقیم مسکو وعدہ کثیری از شہر یان مسکو استقبال گردیدند .

جلالتما پ پودگورنی حینیکہ ذات شاہانہ وعلیاحضرت ملکہ معظمہ از طیارہ فرود آمدند اعلیحضرت تین را خیر مقدم گفتہ واطہار امید نمودند تا سفر پادشاہ وملکہ افغانستان بہ

کشور دوست شوروی با صحت و مسرت وعافیت قرین باشد . ذات شاہانہ مقابلتا از دعوت دوستانہ وپذیرای گرمیکہ ازایشان

بعمل آمدہ از جلالتماب پودگورنی اظہار تشکر نمودند .

اعلیحضرت معظم ہمایونی وعلیاحضرت ملکہ معظمہ بنا بدعوت ہیئت رئیسہ شوروی عالی اتحاد جماہیر شوروی وحکومت اتحاد

شوروی ساعت دہ قبل از ظہر روز ۲۳ سنبلہ ۱۳۵۰ مطابق ۱۴ سپتمبر ۱۹۷۱ بانکشور مسافرت رسمی فرمودند .

درین سفر ہنایلی علی محمد وزیردربار سلطنتی ، ہنایلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجہ ، دکتور عبدالواحد سرابی وزیر پلان ، دکتور روان فرہادی معین سیاستی وزارت امور خارجہ ، سردار محمد یونس

مصاحب حضور جلوکانہ ، دکتور عبداللہ غوثی رئیس تشریفات وزارت امور خارجہ تورن جنرال محمد عمر سریارو حضورشاہانہ برید جنرال میرزا وزیر پاور علیاحضرت ملکہ معظمہ ، میرمن ماری تور ندیمسہ

علیاحضرت ، دکتور عبدالفتاح نجم ، ہنایلی عبدالصمد خاخی عضو تشریفات ، دکتور عبدالقیوم کوچی عضو مدیریت روابط سیاسی وہنایلی میر عبدالوہاب عضو مدیریت روابط بین المللی وملل متحد وزارت امور خارجہ شرف معیت اعلیحضرت تین را داشتند .

ہمچنان یک ہیئت مطبوعاتی نیز شرف

مسافرتها

اعلیحضرت معظم همایونی به معیست جلالتاب پودگور نی سلام گارد احترام را در حالیکه موزیک سرود های ملی افغانستان و شوروی را می نواخت قبول فرمود . سپس به طرف صفوف مستقبلیین میدان هواپیما تشریف فرما شده بارجال دولتی شوروی مصافحه فرمودند .

میدان هوایی ونوگو واجاده خط السیر اعلیحضرت تین تا قصر کرملین با بیرقهای افغانستان و شوروی تزیین یافته بود . همچنان

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت پنج وقت محلی مسکو با جلالتاب پودگور نی صدر هیات رئیس شورایعالی اتحاد شوروی ملاقات نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در مدت توقف شاهانه در مسکو در یکی از کاخ های کرملین اقامت داشتند .

اعضای سفارت افغانی و فامیلها ی شان را و محصلین افغانی را مورد تفقد و نوازش شاهانه قرار دادند . حینیکه اعلیحضرت از مقابل صفوف شهریان مسکو در میدان هوایی می گذشتند آنان مقدم شاهانه را با احتزاز در آوردن پرچمای ملی افغانی واتحاد شوروی با انراز احساسات ، گرامی میداشتند واز مهمانان عالیقدرشان باحرارت استقبال می نمودند . در بخت مراسم میدان هوایی اعلیحضرت

اعلیحضرت معظم همایونی با جلالتاب پودگور نی حینیکه در میدان هوایی ماسکین

قطعه گارد تشریفاتی رامعاینه می فرمایند .

د افغانستان کالنی

اعلیحضرت معظم همایونی وعلیاحضرت ملکه معظمه شب را در دعوتی اشتراک فرمودند که به اعزاز اعلیحضرتین ازطرف جلالتماب بودگورنی در قصر کرملین ترتیب

متن بیانیه بنا علی بودگورنی دوسیا فتیکه به افتخار اعلیحضرتین ترتیب

شده بود :

اعلیحضرتین مهمانان محترم افغانی دوستان اجازه بفرمائید از طرف هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به اعلیحضرتین و همه مهمانان محترم افغانی، نمایندگان کشور دوست و همسایه که دارای علایق حسن همجاری

و همکاری همه جانبه با اتحاد شوروی می باشد خیر مقدم میگویم. با رضائیت مندی میتوانیم خاطر نشان سازیم که ملاقات و تبادل نظر بین زعمای هر دو کشور شکل عمنوی بخود گرفته و بیانگر سطح عالی عادی انکشاف روابط بین اتحاد شوروی و افغانستان میباشد.

این روابط بر اساس مبادات دوستی شوروی و افغانستان اتکا دارد که آن مبادات در طول ده ها سال موثر بوده و نقش مفید و موثر خود را با وضاحت به اثبات رسانده است.

اعلیحضرتین !

روابط دوستی و همکاری بین اتحاد شوروی و افغانستان سال به سال استحکام و توسعه بیشتر پیدا میکند. متخصصین ساختن جیو لوژیست ها، متخصصین زراعت و معلمین شوروی در افغانستان موفقاته کار میکنند با مساعدت آنها فابریکه های برق آبی نفلو، پلخمری وسیلو و کارخانجات جنگلک و انستیتوت پولی تخنیک کابل احداث گردیده است.

پروژه های مذکور و دیگر پروژه های صنعتی و زراعتی امکان استفاده موفقیت آمیز از منابع طبیعی کشور از منابع و زیر بنای

بین اتحاد شوروی و افغانستان مطابقت و یا نزدیکی موقف ها در مورد مهمترین مسائل اوضاع بین المللی کنونی وجود دارد ما امید داریم که کشور های ما در آینده

مسائلها

است و حتی در کشور خود شان مقامات امریکایی با انراضایت روز افزونی امریکایی هانسیت به تجاوز در هند و چین رو بسرو میشوند .

در حال حاضر موجبات واقعی برای حل و تنظیم عادلانه در آسیای جنوب و شرقی و حل و فصل مسئله ویتنام وجود دارد که پیشنهادات هفت ماده این حکومت و همچنین انقلابی جمهوری ویتنام جنوبی و همچنین پیشنهادات نیرو های وطن پرستان لاوس و کامبوج اساس موثر و سازنده خوبی برای این امر تشکیل میدهد .

ایالات متحده امریکا به طور معلوم هنوز هم با تعقیب خط مشی متوجه حل مسئله از طریق جنگ از دادن جواب صریح به این پیشنهاداتی معقول امتناع می ورزند و موقف آنها در مذاکرات پاریس موثر گرو مثبت نیست امریکا در مورد حل سازش کارانه در ویتنام به مانور ادامه داده کوشش میکند که این مسئله را به ضرر ملت ویتنام حل و فصل کنند و در نتیجه وضعیت خطرناک در آسیای جنوب شرقی جابجا بماند . مسایل دیگر حل نشده نیز وجود دارد که اوضاع آسیا را مشکل تر میسازد . در این اواخر

و خاتمه اوضاع در نیم قاره هندوستان صورت گرفت در اثر حوادث پاکستان شرقی مسئله پناه گزینان ازین کشور بوجود آمد تشنجات در روابط میان دو کشور بزرگ این منطقه یعنی هند و پاکستان افزایش یافت . چنان نیرو هایی موجود است که با استفاده از اوضاع متشنج کنونی برای تطبیق مقاصد شوم خود و ایجاد تصادمات مسلحانه در این ناحیه دریغ نمیکند . حفظ صلح در آسیای جنوبی تا حد زیادی بحل و فصل سیاسی هر چه زود تر مسایل موجود در پاکستان شرقی بادر نظر گرفتن منافع حقوقی اهالی آنجا و تامین شرایط برای مراجعت پناه گزینان و به آمادگی زعمای کشور های این منطقه براییکه ظهور تصادم محاربه ای را اجازه ندهد ارتباط دارد .

نیز با کوشش مشترک در راه تخفیف تشنجات اوضاع بهبود فضایی بین المللی و فراهم آوردن شرایطی که برای ملل جهان امکان زندگی را مطابق نیات اصولی ملی آنها اعطاء کند فعالیت خواهند نمود .

جریان تخفیف تشنجات بین المللی عده بزرگ مسایل مجموعه موضوعات بزرگ و کوچک را که مستلزم حل و فصل است دربر گیرد . با آنها نمیتوان انکار کرد که در روابط بین المللی خطوط عمده وجود دارد که در راه آن مسایل اساسی دفاع از صلح و تحکیم امنیت فیصله میشود . در حال حاضر میان چنین خطوط مبارزه نیرو های صلح خواه به خاطر ای از بین بردن منابع جنگی در آسیای جنوب ، شرقی و در شرق نزدیک جای اول میگردد .

حقیقتا نمیشود در باره سر نوشت گیتی خاطر جمع بود . تا زمانیکه این قبیل نقاط داغ در کره زمین مابوجود داشته باشد بعضی اوقات صحبت هایی میشود شنید که گویا دنیا به چنین منازعات کسب عادت کرده و حتی میتوان این منازعات را به اصطلاح گذاشت و بحل سایر موضوعات حل و فصل نایافته پرداخت اما نباید چنین اظهارات را قبول کرد مساعی برای حفظ کردن این مسایل بیان گریه آرزو مندی بعضی از محافل برای ادامه مسوم کردن اوضاع دنیا است .

ملل ویتنام ، لاوس و کامبوج بامجا هدایت مردانه خود عزم راسخ و اراده تزلزلناپذیر خود را برای دفاع از استقلال و حاکمیت حق تعیین سر نوشت کشور های خود به اثبات رساندند . شکی نیست و نمیتواند باشد که مردم قهرمان ویتنام مثل ملل لاوس و کامبوج اشغالگران خارجی را وادار خواهند ساخت که از شبه جزیره هندو چین خارج شوند . اوضاع بین المللی در پیرامون این مسئله مدتهاست که به نفع تجاوز کاران نیست عده آنها یکبه پشتی بانی صریح ایالات متحده امریکا و فعالیت آنها در آسیا جنوب شرقی امروز مبادرت نمودند بسیار محدود

د افغانستان کالنی

کړده. وميکنډ در مقابل این دسسا یسس امیر یالیزم وارتجاع که بوسیله آن کوشش ميکنند منافع مشترک عرب را پر هم بزنند و ضربه به نیرو های وطن پرستان دنیا ی عرب وارد سازند نمیتواند بی اعتنا با شد و بی اعتنا نخواهد بود.

مسئله تأمین اهمیت اروپا مثل گذشته یکی از مسایل عمده تحکیم صلح جهانی می باشد اوضاع عمومی بین المللی تا حد زیادی مربوط به آن می باشد که مسایل اروپا از چه راهی ترقی خواهد کرد.

در اثر مساعی اتحاد شوروی و سایر کشور های سوسیالیستی در سال های اخیر در اروپا تمایل به تخفیف تشنج شدید می شود و اوضاع عمومی دوونما های بهتری پیدا کرده است. انعقاد معاهدات بین اتحاد شوروی و جمهوری فدرالی آلمان و بین جمهوری مردم پوله و جمهوری اتحادی آلمان اهمیت مثبتی دارد. موافقه چارچانیه راجع به برلین غربی که یکی از مشکل ترین مسائل روابط بین المللی بعد از جنگ دوم جهانی بود یک قدم جدید و بزرگی در راه استحکام صلح و امنیت در اروپا مبدل گردیده است. ملل اروپا با شند دارند امیدوار باشند که برای حل سایر مسائل مبرم سیاسی اروپایی و جهانی اقداماتی بعمل آید. و اروپا به قاره صلح استوار و همکاری تبدیل شود.

شکی نیست که تشکیل کنفرانس عمومی اروپا برای بهبود مزید وضع عمومی اروپا اهمیت بزرگی خواهد داشت مسائل تشکیل این کنفرانس چند سال است که بوجود آمده تمام موجبات برای آن وجود دارد که از بحث عمومی به اشکال مشخص تدارک کنفرانس عمومی اروپا بپردازیم.

در شرایط کنونی مسئله خلع سلاح که با منافع تمام کشور ها و ملت ها ارتباط دارد هنوز شکل مبرم و پیچیده خود را حفظ کرده است و حل این مسئله مساوی با نجات دادن بشریت از تهدید تصادمات جنگی از سختی های مصارف بی ثمر برای مقاصد

اتحاد شوروی برای اینکه اوضاع در این منطقه به حال عادی آید به مقصد مساعدت از هیچگونه مساعی دریغ نخواهد کرد معاهده صلح و دوستی و همکاری بین اتحاد شوروی و هند که چندی قبل انعقاد گردیده بر ضرر هیچ کدام کشوری متوجه نیست عامل مهم حفظ استحکام صلح و امنیت در آسیا و تمام گیتی می باشد.

اوضاع در شرق نزدیک نیز متشنج و خطرناک می باشد اسرائیل با تعقیب سیاست توسعه طلبانه خود و با اسرار بر تقاضا های غیر عملی و با اخذ پشتیبانی نظامی و سیاسی ایالات متحده امریکا حل و فصل و تنظیم بحران رابه تعویق می اندازد.

مسئله شرق نزدیک را میتوان حل کرد صلح و امنیت تمام کشور های این منطقه را می توان تأمین نمود اما برای این امر لازم است که اسرائیل فیصله نامه صلح و امنیت مورخ ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ را رعایت کند که تقاضای اصلی آن عبارت است از خروج قوای اسرائیلی از تمام اراضی عربی که در سال ۱۹۶۷ از طرف اسرائیل به تصرف در آمده است.

کشور های عربی در مورد این مسئله پیشنهاد های مثبت و موثری تقدیم میدارد. اتحاد شوروی عقیده دارد که در تمام نیرو های صلحخواه به مقصد حل و تنظیم هر چه زودتر بحران در شرق نزدیک و برای بوجود آوردن چنین اوضاعی در آنجا که حقوق قانونی ملل آن منطقه به شمول ملت عربی فلسطین تأمین یابد افزوده شود.

تجاوز اسرائیل تنها مظهر سیاست امپریالیستی در شرق نزدیک نیست نیرو های ارتجاع و امپریالیزم بر فعالیت خود می افزایند و کوشش میکنند کشور های عربی را از هم جدا کرده آنها را به مرحله منازعه رسانده آنها را از داخل تخریب کنند تا ضربه به نیرو های وطن پرستان وارد بیاورند.

اتحاد شوروی که از مردمان عرب و از آرزوی آنها که برای آزادی و استقلال پشتیبانی

میسافر تنها

تعقیب میکنند با منافع کشور افغانستان
همچنین با منافع تمام ملل صلح دوست
مطابقت دارد.

تبادل نظر یکه امروز شروع شد و در
محیط صمیمیت و دوستی صورت میگردد یکبار
دیگر نشان میدهد که برای انکشاف مزید

روابط دو جانبه مفاد مشترک اتحاد شوروی
و افغانستان برای توسعه همکاریها آنها
در صحنه بینالمللی در مورد مهم ترین مسائل
زمان به شرایط مساعدی وجود دارد.

اجازه بفرمائید جام خود را با افتخار
اعلیحضرت مجید ظاهر شاه پادشاه افغانستان
و علیاحضرت ملکه حمیرا بلندکنم به استحکام
و انکشاف مزید دوستی حسن همجاری
و همکاری با امر بین اتحاد شوروی و
افغانستان.

حربی می باشد مبارزه در راه خلع سلاح
در عین حال مبارزه ضد نیروهای امپریالیستی
و به منفعت تحکیم امنیت بینالمللی میا شد
تشکیل کنفرانس جهانی در مورد مسائل
خلع سلاح می تواند یکی از اقدامات
باشد که بدون شک برای ختم مباحثه
تسلیمات مساعدت خواهد کرد.

انجام دادن این پیشنهاد وعده سایر
پیشنهادهای اتحاد شوروی می تواند
سهم مهم در امر تخفیف تشنجیات
بینالمللی در امر صلح و همکاری بین
ملتها باشد.

اعلیحضرتا !

مردم شوروی اعلیحضرت شما را زعم
برجسته افغانستان میدانند و متیقن اند خط
مشی سیاست خارجی که اعلیحضرت شما

مذاکرات اعلیحضرت معظم همایونی با جلالتآب بودگورینی وزعمای برجسته اتحاد
شوروی

متن بيانا ت جوا بيه اعليحضرت معظم همايوني در ضيا فتېکه از طرف جلالتماب نیکو لای پود کورني در قصر کرميلين ترتيب شده پود

هر دوکشور راجع به دوام مساعدت اتحاد شوروي در تطبيق چهار مين پلان پنجساله افغانستان که بيشتر متوجه پروژه هاي سريخ الثمر در ساحه زراعت وصنعت خواهد بود موافقت حاصل گرديده است .

اميد واريم با گرفتن پيره مطلوب از اين تلاشهاي منظم براي بهتر ساختن شرايط اقتصادي و باراسخ گردانيدن پاينه هاي سياسي واجتماعي نظام جديد دولت زندگاني مادي ومعنوي مردم کشور ما بهبودي را که آرزوي خود ما ودوستان ماست کسپ نمايد.

افغانستان با پيروي از سياست بيطرفي مثبت وفعال عدم انسلالک عدم الحاق به پيمانه هاي نظامي وسياسي پشتيباني پايدار از مبارزه مردمان و ملل با استعمارمجاهدات براي استحکام صلح جهان صميانه آرزومند است . علايق حسنة خود را با همه کشورهاي دوست توسعه بخشد زعايت اصل مساوات بين دول احترام متقابل عدم مداخله در امور داخلي يکديگر بدو ن شک در تقويت دوستي وتامين لواقتي در جهان نقش عمده دارد . براي حفظ دوامدار امنيت بين المللي خلص سلاح کلي وتام يک شرط ضروري به شمار ميرود مساعی اتحاد شوروي وديگر دول صلح دوست جهان در اين راه قابل قدرداني بوده اميد واريم در آينده اي که بسيار دور نباشد به نتايج مطلوب واصل گردد .

همچنان امنيت جهاني به حل مسالمت آميز اختلافاتيکه مصادر تهديد آن شمرده ميشود احتياج عاجل دارد در نظر ما به کار بردن فشار نظامي به مقصد حل وفصل اين اختلافات نتايج خطير بار ميآورد چاره خاتمه دادن به همه منازعات را بايد در طرق سياسي باوعايت حقوق انفکال ناپذير مردمان و ملل از بين بردن بقاياهي استثمار وازاله همه انواغ واشکال تبعيض نژادي جستجو کرد . به سلسله تلاشهاي مثبت و موثر براي بافتن راه مسالمت آميز جهت حل اختلافات

جلالتماب عزيز !
اجازه بد هيد نخست امتنان عميق خود وملکه را از پذيرايي کرم وصميانه شما در اين محفل دوستانه اظهار دارم .

احساسات با حرارت جلالتماب شما و ديگر زعماء ومردم اتحاد شوروي در باره افغانستان نزد مردم ما نهايت ارزنده بوده و خاطرات نيکوي مسافرتها ي قبل مرا با اين کشور همسايه تجديد ميآورد .

علايق هر دو کشور برسوابق متين تاريخي اتکاء داشته ودر پرتو اعتماد واحترام متقابل به طور روز افزون استحکام مي يابد همکاري هاي مداوم بين طرفين روابط مارا به حيث نمونه بارز همزيستي مثمر و مسالمت آميز در ساحه مناسبات بين المللي خالصتاً دو علايق بين کشورهاي داراي نظام هاي هاي ستلاحي واجتماعي مختلف به جهانيان مغرني کرده است .

معاهده تاريخي ۲ حوت ۱۲۹۹ مسکو و همچنان معاهده بيطرفي وعدم تجاوز متقابل منعقد کابل به تاريخ ۲ ۱۳۱۰ نه تنها در تاريخ مناسبات هر دو کشور نقش برجسته دارد بلکه در اوان انعقاد خود در مناسبات بين المللي معاصر آغاز يک فصل داراي اهميت خاص به شمار رفت هر دو معاهده با ارزش خاصيکه داشت در ايجاد يک ساحه صلح وامنيت در يک قسمت مهم اسيا نقش برآزنده داشته و مرور سالهاي پيهم باوصف حسد وث تحولات در اوضاع جهان نقش مثبت آن را بيشتر واضح گردانیده است .

مساعده نهاي کشور دوست وهمشايه ما اتحاد شوروي در تطبيق اجراي مهم پلان هاي پنجساله افغانستان مخصوصاً در زمينه استفاده از منابع طبيعي وتبهي زير بناي اقتصادي کشور مورد قدرداني وامتنان مردم افغانستان بوده مثال ديگري از نتايج سود مند دوستي مثمر وبی شائبه ملتني مييا شد کمال مسرت داريم در اثر مذاکرات بين

مسائل تها

و بلند بردن شرایط زندگانی مردمان کشور های روه انکشاف میباشد .
در اخیر با آرزو مند ی صمیمانه تشنید مبنای صلح جهان ایجاد وتوسعه همکاری های مثبت وبا ثمر بین همه کشور های جهان از حاضرین این محفل دوستانه خود خوشنودم با بر داشتن جام خود در تمنیات من وملکه اشتراك نمایند .
به صحت وسلامت جلالتماب نیکو لای

پودگور نی صدر هیئت رئیس شورای عالی اتحاد شوروی و دیگر زعمای آن به ترقی مزید این ملت دوست وهمسایه ما بدوستی وبه همکاری مثبت وبا ثمر بین مردمان دو کشور به صلح جهان .
همچنان اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبل از ظهر روز ۲۴ سنبله مذاکرات شانرا در قصر کرملین با جلالتماب پودگورنی تعقیب فرمودند .

درین مذاکرات از جانب افغانستان شباغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، شباغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه دکتور عبدالواحد سرابی وزیر پلان ، دکتور روان فرهادی معین وزارت خارجه وبرخی دیگر از ذوات معنیت ذات شاهانه واز طرف اتحاد شوروی شباغلی اندری گرومیکو وزیر امور خارجه ، شباغلی سمیون سکاچچیکوف رئیس کمیته دولتی شورای وزراء برای روابط اقتصادی وبرخی دیگر از رجال شوروی و سفرای کبیر هر دو کشور اشتراك داشتند .

این مذاکرات روی مسایل مورد علاقه هر دو کشور به شمول مسایل بین المللی موضوعات مربوط به قاره آسیا دوام همکاری افغانستان واتحاد شوروی در فضا ی صمیمیت جریان داشت مذاکرات افغانستان وشوروی به تاریخ ۲۳ سنبله آغاز یافته بود .
همچنان بتاريخ ۲۶ سنبله دعوت تودیه از حضور اعلیحضرت معظم همایونی ساعت شش وقت محلی از طرف سفارت افغانستان ترتیب یافته بود که در آن علاوه از ذوات معنیت ذات شاهانه شباغلی نیکولای پودگورنی صدر هیئت رئیس شورای عالی اتحاد

ودرنتیجه معاهده سال گذشته اتحاد شوروی وجمهوریت اتحادی المان اخیرا موافقه چهار جانبه در موضوع شهر برلین منعقد گردیده راه توافق نوینی را برای استحکام صلح وامنیت در اروپا کشوده است انعقاد این موافقه نامه یک بار دیگر ثابت کرد که مسایل دشوار بین المللی از راه مذاکره و تفاهم قابل حل میباشد .

دوام اشغال تجاوز کارانه اسرائیل در سرزمین های عربی که در نتیجه ترغیب مسلحانه چهار سال قبل بران تسلط یافته است یکی از عوامل خطیر بر ضد استحکام صلح در شرق میانه ودر همه گیتی میباشد مردم افغانستان پیکار ملت برادر عرب را برای حل عادلانه قضیه شرق میانه واعاده حقوق برادران فلسطینی خویش حمایت تجاوز کارانه آن را تقاضا دارد که به مقصد رفع میزانت عربی شهر قدس و دیگر سرزمین های عربی تحت تسلط خویش به آن پرداخته است . مردم افغانستان پیشتیبانی اتحاد شوروی و دیگر کشور های صلح خواه جهان را از حقوق برادران عرب خویش قدر دانی می کنند .

کمال تاسف داریم جنگ های ویتنام و تصادمات مسلح در کشور های هند چین باوجود مساعی پیاپی مردمان جهان به مقصد خاتمه دادن به آن هنوز هم دوام دارد مردم افغانستان از لزوم اعاده صلح استحکام امنیت در هند چین بارعایت حق تعیین سرنوشت مردمان آن منطقه مطابق به قرار داد های ژنیو ۱۹۵۴ بدون هیچگونه دخالت خارجی حمایت مینمایند .

کشور های در حال رشد با صرف هم مساعی خویش به تقلیل موثر فاصله ایکه بین پیشرفت آن ها و ترقی کشور های انکشاف یافته وجود دارد موفق نگردیده اند این فاصله پیهم پیهم میباید و جهان را روز به روز به سویی خطر های احتمالی که از این حالت نامطلوب ایجاد میشود نزدیک تر می سازد به عقیده ماتامین آرا مش در جهان نیاز مند صرف مساعی موثر به سویه بین المللی به مقصد تقویت بنیان اقتصادی

د افغانستان کالني

شوروي کيريل مازارو ف ديمستري پوليا نسکي معاونين صدرت ، محمدالله خالوف معاون صدر هيئت رئيسه شوروي عالي وعده ديگر از رجال شوروي وسفرای

بيانات اعليحضرت معظم همایوني

مسافرت مشاهده کرده ایم وخواهیم کرد احساس مسرت خاص می نمایند .

در عين حال اين ترقیات مخصوصاً آنچه به ساحه علوم و تخنيک ارتباط دارد شاهد آنست که مردمان اتحادشوروي با هيئت وسيع و پشت کار مداوم از يك سو بسر مشکلات خویش فائق آمده واز سو ديگر گام های فراخي در راه پيشرفت دانش بشري برداشته اند .

تبادل افکار که طی اين مسافرت بسا جلالتماب شما وديگر زعمای شوروي راجع به مسائل مهمه جهاني ودر موضوعات مورد علاقه خاص هر دوکشور صورت گرفت يکبار ديگر آرزو مند می شوم که استحکام مزيد دوستی و دوام همکارى هاى مثبت و با ثمر را بين طرفين باثبات رسانيد .

از حاضرین اين محفل گرامی خواهشمندم در برداشتن جام خود بامن و ملکه ودر ابراز آرزو مندی های ما اشتراك نمایند به صحت به سلامت جلالتماب شما و همه زعمای اتحاد شوروي به ترقیات مزيد وروز افزون مردمان اين کشور دوست و همسايه ما . به تقويت مزيد دوستی و همکارى مثبت بين دولتين . به صلح جهان .

متن بيانيه جوابيه جلالتماب پودگورني صدر هيئت رئيسه شوروي عالي اتحادشوروي

داشته يك بارديگر از صميميت و آرزو احساسات نيك که مردم شوروي نسبت به کشور دوست و همسايه افغانستان دارند اطمینان بگيرند .

ما بارسايت مندی متذکر ميشویم که روابط اتحاد شوروي و افغانستان هم در ساحه سياسی و هم در ساحه روابط اقتصادي تجارتي و فرهنگي سال به سال رشد و توسعه هر چه بيشتر ي پيدا میکند .

جلالتماب عزيز !

تشريف آوری شما و ديگر زعمای اتحاد شوروي و همه مهمانان گرامی رادر اين محفل دوستانه از طرف خود و ملکه صميمانه خير مقدم گفته مسرت دارم يك بار ديگر فرصت ملاقات باجلالتماب شما و ديگر دوستان گرامی را حاصل می نمایم .

مدتی را که در اين کشور دوست طی اين مسافرت سپری نمودیم به سلسله مسافرت های گذشته خاطرات خيلي گوارا نزد ما خواهد گذاشت با استفاده از اين موقع مراتب امتنان خود و ملکه را از دعوت هيئت رئيسه شوروي عالي اتحاد شوروي و همچنين از پذيرايی خيلي گرم مردم دوست اتحاد شوروي ابراز می نمایم .

در اين فرصت کوتاه با کمال مشاهد نمودیم که نزد زعمای و مردمان اين کشور دوست راجع به انکشافات اقتصادي افغانستان و دوام همکارى هر دوکشور در اين زمينه علاقمندی خاص وجود دارد .

اين علاقه مندی همواره مصدر تقويت دوستی بين مردمان دو کشور گردیده است . مردم افغانستان بنو به خود از ترقیات روز افزون کشور دوست و همسايه ما اتحاد شوروي که مظاهر متعدد و تازه آنرا طی اين

اعليحضرتين مهمانان محترم افغاني خانها و آقايان !

اجازه بفرمائيد از سخنان گرم و دوستانه که نسبت به ملت شوروي و زعمای کشور ما از طرف اعليحضرت ابراز شده اظهار امتنان نمايم . مايه خرسندی ما است که اعليحضرت طی روزهای اقامت خود در مسکو امکان

مسافرتها

همچنین خانمهای سفرها به حضور ملکه معظمه بار پاپ شده و ملکه معظمه با هر يك صحبت دوستانه انجام میدادند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده قبل از ظهر روز ۲۵ سنبله از اکادمی نظامی فرونز دیدن فرمودند مارشال گریچکوزیر دفاع اتحاد شوروی از اقامتگاه شما همی با اعلیحضرت همایونی در باز دید از اکادمی نظامی شرف معیت شاهانه را داشت .

چنینکه اعلیحضرت همایونی در مدخل عمارت از موکب شاهانه پیاده شدند قوماندهان عمومی اکادمی به حضور شاهانه خیر مقدم عرض نمود . سپس اعلیحضرت معظم همایونی احترام قطعه نظامی را قبول فرموده و متعاقبا به بازدید شاهانه از اکادمی آغاز نمودند قوماندان عمومی اکادمی تاریخچه آن اکادمی را که در ۱۹۱۸ تا سپس گردیده است به حضور شاهانه توضیحات داد .

ذات ملوکانه سپس جریان تدریس موزیم اکادمی و دیگر شعب آنرا که در هر قسمت از طرف جنرالها و متخصصین موزیم توضیحات داده میشد مفصلا دیدن فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در ختم بازدید در کتاب مخصوص اکادمی امضاء کرده و موفقیت مزید اکادمی را آرزو فرمودند .

همچنان اعلیحضرت ملکه معظمه ساعت یازده قبل از ظهر روز ۲۵ سنبله از تالار مرکزی مود مسکو دیدن فرمودند در آنجا بعضی از میرمنهای رجال دولتی اتحاد شوروی و موظفین تالار مود از اعلیحضرت ملکه معظمه باحرارت استقبال کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه صبح روز ۲۶ سنبله در ختم مسافرت رسمی شاهانه در اتحاد شوروی از مسکو تشریف فرمای ایرکوتسک گردیدند .

برای وداع اعلیحضرت تین در میدان هوایی ونو کووا جلالتماب نیکولای پودگورنی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی کیریل مازاروف و دیتمتری پولیا نسکی معاونین صدراعظم ، ولادیمیر نوکوف معاون شورای وزیران ، میخائیل گیور گادرمشی صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی

روابط دوستانه ما بر تجربیات تاریخی و عنعنهای فراوان همکاری طی بیش از نیم قرن و بر معاهدات اساسی که به دوستی ما تحکیم میبخشد و بر اشتراک منافعی در امر تامین شرایط مسالمت آمیز ترقی مستقل مداوم بطور مطمئن متکی میباشد .

روابط نیک و حسن همجاری اتحاد شوروی و افغانستان فقط به نفع ملل شوروی و افغانستان نیست این روابط به حیث سهم مهم در استحکام صلح و امنیت در منطقه شرق میانه و حتی در تمام قاره آسیا بشمار میرود .

مشابهت موقفهای هر دو کشور برای مساعی بیشتر ما در راه مساعدت به حل و تنظیم مشایلی جدی بین المللی به نفع صلح جهانی امکانات خوب بوجود می آورد .

ما با عقیده اعلیحضرت در مورد اینکه طی ملاقاتها ، مذاکرات تیکه در موقع مسافرت کنونی شما بازعمای شوروی صورت گرفت نیست مشترک برای استحکام بیشتر دوستی و برای انکشاف همکاری مثبت و ثمر بخش اتحاد شوروی و افغانستان هم در ساحت مناسبات دوجانبه و هم در صحنه بین المللی مجددا تایید شده کاملا موافقم اجازه بفرمائید این جام را به سلامتی اعلیحضرت پادشاه اعلیحضرت ملکه بلند کنیم .

به ترقی و رفاه ملت دوست افغانستان به دوستی شوروی و افغانستان ، به سلامتی همه حاضرین .

همچنان روسای هیئت های کوردیپلوماتیک مقیم مسکو با خانمهای شان ساعت چهار و نیم بعد از ظهر روز پنجشنبه در یکی از سالونهای پذیرایی به حضور اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت ملکه معظمه شرفیاب گردیدند هر يك از سفرها و خانمهای شان توسط رئیس تشریفات وزارت خارجه اتحاد شوروی به حضور اعلیحضرتین معرفی میشدند .

ذات شاهانه و اعلیحضرت ملکه معظمه در اجتماع سفرها اشتراک فرموده و هر يك از سفرهای را به حضور شاهانه پذیرفته مختصرا با آنها صحبت می فرمودند .

د افغانستان کالنی

رئيسه شورا ی عالی اتحاد شوروی درمیت
اعلیحضرت تین بود .

اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت
ملکه معظمه به تاریخ ۲۷ سنبله تشریف
فرمای شهر ایر کوتسک گردیدند که ا
طرف رجال شهری ودولتی آنجا با حرارت
استقبال کردند .

حین ورود اعلیحضرت تین میدان هواپی
ایر کوتسک با بیرقهای افغانی وشوروی تزیین
یافته وعده زیادی از شهریان ایر کوتسک
در میدان هوایی ومسیر حرکت موکب
اعلیحضرت تین از مهمانان باگرمی استقبال
میکردند .

اعلیحضرتین بعد از ورود به ایر کوتسک
که یکی از مراکز صنعتی وکلتوری مناطقی
شرق سایبیر یا است بوسیله موتر از
نواحی مسکو نی شهر از یک قایریکه لسند
سی که سفارش های اکثر کشورها را می
پذیرد دیدن فرمودند. همچنان اعلیحضرتین
بعد توسط یک کشتی مخصوصی به بازدید
از خلیج بایکال آغاز فرمودند . با یکال
بزرگترین جہیل در جهان میباشد که دارای
آب شفاف ونیلگون بوده وآب سه صدو سی
وشش دریا که یکی از آن انگارا است درآن
خلیج سرازیر میشود .

ښاغلی اندری گرومیکو وزیر خارجه، اندری
گریچکو وزیر دفاع ، ښاغلی سرگی انتونوف
وزیر کابینه ، سایر رجال شوروی ، سفرای
هر دو کشور ، اعضای سفارت کبرا ی
افغانی باخانم های شان ، افغانهای مقیم
مسکو وعده زیادی از شهریان مسکوحاضر
بودند . اعلیحضرت معظم همایو نی درحالیکه
جلالتماب پودگورنی درمیت شاهانه بود
پس از اینکه موزیک سلام شاهي وسرود
ملی اتحاد شوروی رانواخت سلام گسارد
احترام راکه مرکب از قطعه قوای هواپی
بحری وزمینی بود قبول وآنها مصاینه کردند
بعدا طرف صفوف وداع کنندگان تشریف
فرماشته باآنان وداع فرمودند . میدان هوایی
ونوکوای مسکو با بیرق های افغانی واتحاد
شوروی تزیین یافته بود .

اعلیحضرت معظم همایو نی وعلیاحضرت
ملکه معظمه قبل از مسافرت رسمی
اعلیحضرتین به مغلستان یک روز را در
در اطراف خلیج پایگال استراحت داشتند.
در مسافرت اعلیحضرت معظم همایو نی
وعلیاحضرت ملکه معظمه در اطراف خلیج
پایگال علاوه از ذوات معینی ذات شاهانه
وسفرای هردو کشور از جانب اتحاد شوروی
ښاغلی محمد الله خالوف معاون صدر هیئت

اعلامیه مشترک افغانستان و اتحاد شوروی:

مهمانان عالیقدر افغانی بازندگی وکار
مردم شوروی و پیشرفت های اتحاد شوروی
در توسعه اقتصاد وفرهنگ آشنایی حاصل
نمودند . در هر جا از اعلیحضرت تین پذیرایی
ومهمان نوازی باحرارتی بعمل آمد که شاهد
احساسات دوستانه وعلاقه خاصی مردم شوروی
نسبت به افغانستان ومردم آن میباشد .

همچنان اعلیحضرت محمد ظاهر شاه با
ښاغلی لای ، ای ، بریژنیف - ن، و، پودگورنی
وک ، ت، مازاروف ملاقات ومذاکرات
فرمودند . درین مذاکرات بین افغانستان
واتحاد شوروی ازطرف افغانستان ذوات آتی
سهم گرفتند :

ښاغلی علیمحمد وزیر دربار پادشاهی
ښاغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه

اعلیحضرت معظم همایو نی محمد ظاهر
شاه پادشاه افغانستان وعلیاحضرت ملکه
حمیرا نظر بدعوت هیات رئیس شورا ی
عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
وحکومت شوروی از تاریخ ۲۳ الی ۲۶
سنبله ۱۳۵۰ مطابق به ۱۴ الی ۱۷ سپتامبر
۱۹۷۱ مسافرت رسمی ودوستانه به اتحاد
بعمل آوردند .

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه وعلیاحضرت
ملکه حمیرا در مدت اقامت شان در اتحاد
شوروی علاوه بر مسکو به شهر ایر کوتسک
مسافرت نمودند . اعلیحضرت پادشاه
افغانستان در مسکو بر آرامگاه وی ولین
ومقبره سپاهی گننام اتحاد شوروی الکیل
گل گذاشتند .

مسافرتها

نیز به منافع هر دو کشور و به مقصد عا لی حفظ صلح خدمت میکند. طرفین همه موقفهای اصلی خود را تأیید نمودند که در اسناد و اعلامیه های مشترک ما قبل افغانستان و شوروی بیان گردیده است.

طرفین مجددا اظهار آرزو مند ی نمودند که در آینده نیز دوستی و همکاری مفیدجانبین افغانستان و اتحاد شوروی را با صرف همه مساعی ممکنه توسعه و استحکام بخشند.

جانبین در اطراف مسایل بسط و توسعه مزید علایق تجاری و همکاری های اقتصادی و تخنیکی هر دو کشور بحث و مذاکره نمودند طرف شوروی اظهار آمادگی کرد که بمنظور ترقی و تحکیم اقتصاد افغانستان در امر تطبیق چهارمین پلان پنجساله انکشاف افغانستان سالهای ۱۳۵۱ - ۱۳۵۶ مطابق به ۱۹۷۲ - ۱۹۷۷ به طرف افغانی تقدیم مساعدت نماید.

جانبین موافقه نمودند که هیات های متخصصین شان راجع به مسایل اقتصادی و همکاری اتحاد شوروی و افغانستان در مورد چهارمین پلان پنجساله اقتصادی یزو دی در کابل مذاکره نمایند. همچنان بر یسن توافق حاصل گردید که ادارات مربوطه در اواخر سال ۱۹۷۱ به مقصد انعقاد موافقتنامه تجارتی طویل المدت جدید بین افغانستان و اتحاد شوروی به مذاکرات خواهند پرداخت. ۲ - طرفین ضمن این ملاقات ها و مذاکرات بارضائیت مند ی کامل مطابق بقت و یانزدیک بودن موقفهای افغانستان و اتحاد شوروی را دوباره مهمترین مسایل اوضاع بین المللی کنونی تأکید نمودند. طرفین طرفداری خود را از سیاست خارجی صلح جویانه که متوجه توسعه دوستی و همکاری با تمام ملت ها می باشد تأیید نمودند.

طرف افغانی باتذکر اینکه اتحاد شوروی اولین دولتی بود که با افغانستان مستقل روابط دوستی برقرار کرد پشتیبانی اتحاد شوروی را از مبارزه ملل و مردمان در راه آزادی و استقلال قدر دانی کرده عقیده داروکه پیشنهاد های اتحاد شوروی راجع به پروگرام

دکتر عبدالواحد سرا بی وزیر پلان، جنرال محمد عارف سفیر کبیر افغانستان در اتحاد شوروی، دکتر روان فرهادی معین وزارت امور خارجه.

از طرف اتحاد شوروی در این مذاکرات شخصیت های آتی شرکت نمودند:

شناغلی، گرو میکو وزیر امور خارجه، شناغلی س، اسکا چکو ف رئیس کمیته دولتی شوروی وزیران برای روابط اقتصاد خارجی، شناغلی ر، کوزمین معاون اول وزارت تجارت، خار جی، شناغلی س، پ، کوز یروف معاون وزارت امور خارجه شناغلی س، پ، کیکیف سفیر کبیر در افغانستان، شناغلی ا، ل وارو نین رئیس اداره کشور های شرقی میانه در وزارت خارجه.

ملی مذاکراتیکه در محیط دوستی و حسن تفاهت صورت گرفت راجع به روابط افغانستان و اتحاد شوروی و انکشاف مزید آن تبادل نظر صورت گرفت. همچنین موضوعات عمده بین المللی مورد علاقه جانبین مطرح گردید.

۱ - طرفین بارضائیت مند ی عمیق خاطر نشان نمودند که بین افغانستان و اتحاد شوروی روابط دوستی متنوعی و همکاری پائسر در زمینه های مختلف وجود دارد که برپایه اصول احترام متقابل استقلال و حاکمیت و بیامیت ارضی و بر اساس تساوی حقوق و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر استوار میباشد. طرفین معتقد اند که انکشاف همه جانبه این روابط با منافع ملت های افغانستان و اتحاد شوروی مطابقت داشته به تحکیم صلح در منطقه و امنیت جهانی و به حل و فصل مسایل مهمه جهانی کنونی مساعدت میکند. طرفین باکمال مسرت خاطر نشان نمودند که اخیرا افغانستان و اتحاد شوروی پنجاهمین سالگرد انعقاد معاهده دوستی تاریخی ۲۵ و ۱۲۹۹ و چهلیمین سالگرد معاهده بیطرفی و عدم تعرض متقابل ۲ سرطان ۱۳۱۰ را تذکار نمودند. طرفین یقین دارند چنانکه این معاهدات تاکنون پایه اساسی روابط طرفین را تشکیل داده باکمال اطمینان در آینده

د افغانستان کالنی

اوقیا نوس ما منع می‌کند خاطر نشان ن
نمودند .

جانب افغانی نسبت به پیشنهاد اتحاد شوروی وسایر کشور های سوسیالیستی راجع به منع تهیه تولید وجمع ذخایر اسلحه باکتر لوزیک و مواد زهر دلا ونا بودساختن آن که برای مطالعه کیت خلع سلاح ژنیو تقدیم شده بود نظریه مثبت خود را بیان کرد .

طرفین برای منع کامل تهیه و تولیدوایود ساختن ذخایر سلاح کیمیاوی اظهار نظر کردند .

هر دوطرف اهمیت تأمین امنیت اروپا را برای حفظ صلح جهانی خاطر نشان نموده و معتقدند تشکیل کنفرانس عمومی اروپا جهت مسایل اروپا برای این مقصد سودمندمیباشد طرفین اهمیت بزرگی اصول موافقه چهار جانبه را در باره برلین غربی به مقصد استعکام صلح در اروپا خاطر نشان نموده .

طرفین با اظهار تکرانی چندی از عوامل جنگهای هندوچین واز ادامه دخالت خارجی در امور کشور های منطقه مذکور راجع به لزوم خروج تمام قوای خارجی از هندوچین وحل وفصل سیاسی براساس مواافقتنای های ژنیو اظهار نظر نمودند . طرفین معتقدند که در حال حاضر موجبات واقعی برای چنین حل وفصل در هندوچین موجود است .

افغانستان واتحادشوروی اندیشه عمیق شانرا در مورد موقعیت خطیری ابرازکردند که در اثر سیاست تجاوز کارانه اسرائیل در شرق میانه دوام دارد . طرفین معتقدند صلح عادلانه و پایدار در شرق میانه بعضی بشرطی برقرار شده میتواند که حقوق حقه مردم عرب فلسطین وخروج قوای اسرائیل از تمام اراضی اشغال شده عربی وبلواعایت فیصله نامه ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شوری امنیت تأمین شود .

طرفین آن اقدامات اسرائیل را نیز محکوم میکنند که برسر زمینهای اشغال شده عربی بشمول قسمت عربی شهر قدس بر خلاف فیصله نامه های مشخص ملل متحد به آن

وفاع فعال از صلح وتحکیم امنیت بین المللی نایسته توجه ملل صلح خواه میباشند .

طرف شوروی به سیاست پایدار بیطرفی علم الحاق وعدم انسلاک افغانستان اهمیت شایان قابل است که عمل مهم مبارزه ملتبا در راه آزادی واستقلال ایشان و به منظور استحکام صلح وامنیت و طرفدار ی ازدوستی وهمسکاری باهمه ملتبا میباشد .

افغانستان واتحاد شوروی پشتیبانی کامل خود را از اعلامیه راجع به استحکام امنیت بین المللی ابراز کردند که ضمن بیست و پنجمین اجلاس مجمع عمومی موسسه ملل متحد به تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ به تصویب رسیده است .

طرفین اعمال تجاوز کارانه ای را که در جهان صورت میگیرد به شدت محکوم نموده عزم راسخ خود را برای ابراز مساعی بمنظور رسیدن به چنان حالتی تأیید نمودند که روابط بین تمام کشور ها مبنی بر اصول عدم مداخلت در امور داخلی یکنه دیگر احترام به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی تساوی حقوق همه کشور ها واجتناب از بکار بردن قوه و یا تهدید استفاده از قوه برای حل وفصل منازعات باشد .

طرفین تأکید نمودند که محدود ساختن مسابقه تسلیحات واجرای اقدامات عملی در زمینه خلع سلاح وبدرجه اول خلع سلاح ذروی نقش عظیمی در امر تحکیم صلح و امنیت بین المللی ایفاء کرده میتواند .

افغانستان از مساعی و اقدامات مثبت مؤثر حکومت شوروی درین زمینه بشمول پیشنهاد راجع به انعقاد کنفرانس جهانی خلع سلاح به مقصد بحث ومطالعه ومجموع خلع سلاح پشتیبانی میکند . طرفین اظهار آرزو مند ی مشترک نمودند که سر فحساسی مزید به مقصد محدود ساختن مسابقه تسلیحات وبه نفع استحکام صلح وامنیت بین المللی صورت گیرد . باین مناسبت طرفین اهمیت عمده معاهده عدم انتشار سلاح ذروی را ، ومعاهداتی را که تهیه سلاح تباری دستجمعی را در فضای خارجی ودر کف بحر ها و

مسافرتها

دست زده است. آنها خاطره شان نمودند تقویت مساعی همه قوای صلحخواه به مقصد حل و فصل سریع نزاع شرق میانه لازمی است.

ادامه یابد.

هر دو جانب اطمینان خود را اظهار نمودند که مسافرت اعلیحضرت معظم هما یونی پادشاه افغانستان به اتحاد شوروی و مذاکراتی که طی این مسافرت بعمل آمده رشد و توسعه مزید روابط دوستانه بین افغانستان و اتحاد شوروی مطابق منافع هر دو کشور مؤثر خواهد بود.

اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان از پذیرایی گرم و صمیمانه ای که از ایشان و از اعلیحضرت ملکه بعمل آمده به صدر هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی حکومت و مردم اتحاد شوروی اظهار امتنان نمودند.

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان و حکومت افغانستان از پناهنده ای. بر ژنیف. نو. پود گورنی. و. ن. کاسیکین دعوت نمودند در فرصت مناسب به افغانستان مسافرت های دوستانه نمایند این دعوتها با اظهار تشکر پذیرفته شد.

طرفین در باره وضع خطیر یکه در نیم قاره هندو پاکستان در نتیجه حوادث پاکستان شرقی که منجر به ورود ملیونها پناهنده از پاکستان به هند گردیده تبادل نظر نمودند هر دو جانب اظهار امید نمودند به زودی شرایطی در پاکستان شرقی میسر گردد که در ساحه آن مهاجرین پاکستانی بتوانند با اطمینان خاطر بدیار شان برگردند.

طرفین حمایت خود را از مبارزه عادلانه ملتها و مردمان علیه نژاد پرستی و تمام بقایا و اشکال استعمار و استعمار جدید اظهار نموده از مساعی ملل متحد باین منظور پشتیبانی میکنند.

طرفین اهمیت بزرگ تماس های ذاتی بین آنها را به سویه های مختلف خاور نشان ساخته آرزوی خود را برای دوام تبادل مسافرت های رجال دولتی و نمایندگان موسسات علمی و فرهنگی هر دو کشور ابراز نمودند. طرفین به اتفاق نظر تأیید نمودند که

مسافرت اعلیحضرت معظم ہمایونی بہ جمہوریت مغلستان

صدر اعظم منگو لیا باخانمہای شہان در
نزدیک طیارہ از پادشاہ و ملکہ افغانستان
استقبال نموده اعلیحضرتین را خیر مقدم
گفتند .

سپس ذات شہانہ و جلالتماب سامبو
گارد مراسم احترام قطعہ تشریفا تیرادر حالیکہ
موزیک سرود ملی ہر دو کشور را نواخت
قبول فرمودہ و انرا معاینہ کردند . در این
موقع بیست و یک توپ برسہ احترام شلیک
کردید .

اعلیحضرت معظم ہمایونی و اعلیحضرت
ملکہ معظمہ بنا بدعوت جلالتماب سامبو و رئیس
دولت مغلستان ساعت ۷ ونیم یکشنبہ ۲۸
سنبلہ مطابق ساعت یازدہ وقت مجلی از
ایر کوتسک شوروی بہ اولانباتور ہرگز
جمہوریت مغلستان مواصلت فرمودند .
پرواز طیارہ مخصوص شہانہا مل
اعلیحضرتین و ہمراہان شان بین ایر کوتسک
و اولانباتور یکساعت رادر پروگرفت .
در میدان ہوائی اولانباتور جلالتماب
سامبو صدر ہیئت رئیسہ خورال کبیر و

از مناظر پذیرایی اعلیحضرت معظم ہمایونی و علیاحضرت ملکہ معظمہ دومیدان

ہوائی اولامباتور

مسافرتها

ذات شاهانه در مقابل كارد احترام توقف فرموده آنها را به زبان منگو ليا يی مانده نپاشيد گفتند .

بعدا اعليحضرت تين به طرف مصلوف مستقبليين رفته با رجا ل دو لتي هيتكابينه روسا ي كور ديپلو ماتيك مقيم اولانپا تورو خانمها ي شان تشريف برده با آنها مصافحه فرمودند . درين موقع ميدان هوايي اولانپاتور با بيرقهاي افغانستان ، مغلستان تزيين يافته بود و تمثال بزرگ اعليحضرت معظم همايوني در ترمينل ميدان چلب نظر ميگردد عده زيادي از شهريان او لانپا تور كه بيرق هاي دو كشور گل هاي رنگا رنگ بدست داشتند در ميدان هوايي از پادشاه و ملكه افغانستان باحرارت زيادي استقبال نموده و در هر چند قدم دسته ها و حمايل گل به اعليحضرت تين و همراهان شان اهدا ميشد . در پاين مراسم ميدان هوايي اعليحضرت معظم همايوني جلالتما ب سامبو و صدراعظم منگوليا در موضع مخصوص قرار گرفته و قطعه تشريفا تي برسم احترام از مقابل ذات شهر ياري عبور نمود . ميدان هوايي تا اقامتگاه شاهي كه در دامنه تپه هاي سر سبز و جنگل زار اولانپاتور تخصيص يافته و هجده كيلو متر مسافه را احتوا مي نمايند هزاران نفر از عم از زن و مرد كارگران محصلان و شاگردان معارف در دو طرف جاده ها صف بسته با كزدن آبراز احساسات و حر كت دادن گلهاي رنگارنگ از اعليحضرت تين پذيرايي نمودند .

بعدا اعليحضرت معظم همايوني به مقبره سوخي باتور موسس رژيم فعلي و چاسي بلسن دومين رئيس دولت مغلستان تشريف فرماگرديده اكليل گل گذاشتند . بعد از مراسم گل گذاري قطعه تشريفا تي مراسم احترام را در حاليكه موزيك سرود ملي هر دو كشور رانواخت بجا آورد . سپس ذات شهر ياري از آبدۀ سوخي باتورديدن فرمودند جمعيت غفيري از شهريان اولان باتور درين محل اجتماع نموده با صدای خوش آمديد و كف زدنهاي ممتد احساسات شان را ابراز ميدادند . اعليحضرت تين شب در دعوتي اشترك فرمودند كه از طرف صدر هيات هيات خورال بزرگ به افتخار شان تزيين شده بود درين دعوت بيانيه هاي نيز ايراد گرديد .

متن بيانيه جلالتما ب سامبو صدر هيات كميتۀ خورال بزرگ جمهوريت مسرد م مغلستان

ظاهر شاه پادشاه و به عليا حضرت ملكه حميرا به مناسبت تشريف آور ي دوستانه و رسمي واقامت شان در جمهوريت مسرد م مغلستان خير مقدم گويم .

اعليحضرتين و مهمانان گرامي افغاني و رفقای عزيز !
افتخار دارم از طرف هيات رئيسه خورال بزرگ ملي و شوراي وزيران جمهوريت مردم مغلستان به اعليحضرت شما محمد

د افغانستان کالنی

مورد مسایل مهمه بین المللی در نتیجه ملاقات و مذاکرات با اعلیحضرت محمد ظاهر شاه که در فضای دوستی و تفا هم متقابل صورت گرفته به مشاهده رسید .

مردم مغلستان مانند مردم افغانستان از مبارزه نیرو های صلح در جهان که در راه زوال منابع تصادم در جنوب شرق آسیا و شرق نزدیک فعالیت دارند طرفدار ی نموده می نماید .

ما از مجاهدات حق مردم قهرمان ویتنام و مردم لاوس و کمبودیا که از آزادی و استقلال ملی خود بر علیه تجاوز امپریالیزم دفاع می نمایند پشتیبانی می کنیم .

حکومت ماعقیده دارد که پیشنهاد های قابل توجه حکومت جمهوری دیموکراتیک ویتنام پیشنهاد هفت فقره یی حکومت موقتی و انقلابی جمهوری ویتنام جنوبی و همچنان پیشنهاد های نیرو های وطن دوست لاوس و کمبودیا اساس و پایه واقعی حل و فصل مسئله هندو چین بشمار میروند .

مردم مغلستان همبستگی برادرانه خود را با مبارزه حق مردم مان عرب به غرض آزادی و استقلال و تمامیت ارضی کشورهای شان به مقابل سیاست توسعه جویانه دار و دسته عسکری اسرائیل ابراز داشته و برای رفع وازاله بدو ن قید و شرط آثار تجاوز اسرائیل طبق فیصله نامه مورخه ۲۲ نو مبر ۱۹۶۷ شورای امنیت مجادله نموده و مینماید ما مساعی مردمان عرب را برای حل و فصل صلح آمیز کشیدگی های شرقیانه که توسط تمام قدرت های صلحخواه جهان پشتیبانی می شود قدر دانی مینماییم .

سرت دارم خاطر نشان نمایم که جمهوری مردم مغلستان ودولت مانند افغانستان که در قاره آسیا واقع شده برای محافظت و تمامین صلح درین منطقه جهان یکسان علاقمندی دارند موضوعات مربوط به تخفیف تشنجات بین المللی در اروپا نیز مورد علاقمندی ما است . درین زمینه می خواهیم تذکر دهم که حکومت و جمهوریست مردم مغلستان انعقاد موافقت ناما مربوط به برلین غربی را توسط چهار دولت تنظیم

توسط مهربانان گرانمایه خویش نمایندگان کشور ی که با جمهوری مردم مغلستان علائق صمیمانه دوستی همکاری دارد به مردم آن تهنیت میگویم . سرت داریم که فرصت مساعدت نمودن مهربانان گرامی خود را باز ندگی و مساعی مردم مغلستان و تحولات و پیشرفت های کشور خویش آشنا نماییم . امسال مردم ما یکجا بادوستان خارجی خود پنجاهمین سالگرد انقلاب جمهوری مردم مغلستان را تجلیل نمودند کارگران مغلستان توانستند طی این دوران تاریخی کشور ، عقب مانده را که یگانه طریق زندگانی آن مالدار ی بود به یک دولت زراعتی و صنعتی سوسیالیستی تبدیل سازند این موفقیت های مردم مغلستان در نتیجه زحمات دلورانه مردم به مقصد تا مین تحول واقعی و انگشافات امور اجتماعی اقتصادی و فرهنگی نصیب ما گردیده است . دوست باوفای ما اتحاد شوروی کبیر تحت قیادت حزب لنین بزرگ از آغاز انقلاب مردم مساعدت های بی شائبه و همه جانبه و برادرانه به مردم مغلستان نموده و می نماید . اتحاد شوروی در زمینه دفاع و استحکام آزادی و موفقیت های انقلابی ما از مایشتیانی نموده و مینماید کشور ما با کشورهای برادر دیگر سوسیالیستی همکاری های وسیع دارد مردم مغلستان بدوستی و مناسبات و همکاری همه جانبه خود با اتحاد شوروی و کشورهای سوسیالیستی دیگر اهمیت زیاد قایل و با احساسات آنرا گرامی میداند .

جمهوریت مردم مغلستان از آغاز موجودیت استقلال خویش رو باسیاست صلح آمیز و خط مشی پایدار متوجه توسعه و علائق دوستانه باکشور هاییکه دارای نظام های مختلف اجتماعی بوده و در راه تخفیف تشنجات بین المللی تأمین حقوق و امنیت مردمان آسیا و جهان مجادله می نمایند ، میباشد . موقف بین المللی امروز مغلستان در نتیجه سیاست خارجی صلحخواهانه حکومت دارای استقرار و لبات و اعتباران در محافل بین المللی توسعه مینماید .

پزشایت مند ی خاطر نشان مینمایم که شباهت و نزدیکی موقف های هر دو جانب در

مسافرتها

نموده و آنرا يك قدر مهم در زمینه تا مین امنیت اروپا و حفظ و استحکام صلح در جهان میدانند.

ما عقیده داریم تامین صلح عمومی جهان در بسا جهات مربوط به حل و فصل معضله های خلع سلاح است. هر نوع اقدام مثبت درین زمینه که حاوی نتیجه موثر باشد برای تحکیم امنیت بین المللی مفید خواهد بود. ابتکار جدید اتحاد شوروی مبنی بر پیشنهاد برای انعقاد کنفرانس عمومی راجع به مسایل خلع سلاح شایسته تأیید تمام مردم آن صلح خواه سنجمله مردم مغلستان میباشد.

اعلیحضرتین گرامی:

مسرت دارم خاطر نشان نمایم که علایق دوستانه جمهوری مردم مغلستان و افغانستان به منفعت تحکیم همکاری مشترک تمام مردم مان توسعه می یابد مردم مغلستان که دارای علایق باستانی با مردم افغانستان بوده به زندگی و زحمات مردم افغانستان در راه سعادت و ترقی شان ابراز علاقمندی می نماید ما اعلیحضرت شما را به حیث یک شخصیت برجسته افغانستان دانسته و از سیاست صلح جو یا نه و مثبت و فعال بیطرفی و عدم انسلاک در بلا کهای نظامی و سیاسی و همکاری دوستانه باتمام دول قدر دانی مینماییم ما با احساسات سرشار

خواهشمندم بایرداشتن جام خود در آرزو هایم شرکت نمایید.

بر صحت اعلیحضرت محمد اهر شاه پادشاه و علیا حضرت حمیراء ملکه افغانستان به سعادت پایدار افغانستان به خوشبختی و رفاه مردم افغانستان بدوستی مردم مغلستان و افغانستان به صحت مهمانان محترم افغانی که در معیت اعلیحضرت تین مسافرت کرده است به صلح در آسیا و صلح در جهان.

مذاکرات رسمی اعلیحضرت معظم همایونی با خورال کبیر جمهوری مردم مغلستان

د افغانستان کالنی

متن بیانات جو ابه اعلیحضرت معظم همایونی به جواب جلالتماب سامو صدر هیئت وریسه مغلستان

واداره خار جی واقع گردد مگر محدود و قیودیکه قدرت استعمار بر علایق خار جی افغانستان وضع کرده بود موجب آن شد تا مردم ما یک بار دیگر برای دفاع از ناموس آزادی خود قیام کنند در نتیجه این قیام افغانستان پنجاه و دو سال قبل استقلال خود را دوباره بدست آورده در ایجاد علایق نوین با جهان خارج پیروزی یافت با استقرار دولت جدید طرح سیاست بین المللی معا صر افغانستان ریخته شد.

افغانستان بحیث یک کشور پیرو سیاست بیطرف و غیر متسلک روابط خود را با همه ملت های جهان بر اساس دوستی همزیستی مسالمت آمیز که متکی بر احترام متقابل و بر عدم مداخله در امور یکدیگر میباشد توسعه داده و میدهد. دول عمده جهان چون اتحاد شوروی ایالات متحده امریکا جمهوری مردم چین جمهوری اتحادی المان فرانسه و یک عده کشور های دیگر در زمینه های مختلف اقتصادی و فرهنگی به افغانستان مساعدت مینمایند.

توسعه علایق افغانستان با کشورهای جهان نمونه برجسته همزیستی مسالمت آمیز و روابط دوستانه بین کشورهای دارای نظام های سیاسی و اجتماعی مختلف میباشد. افغانستان از خلع سلاح تام و کلی و همچنان از حقوق مردمان و مللی که برای حصول آزادی و کسب حق تعیین سرنوشت خویش مجادله میکنند پشتیبانی مینماید.

کشیدگی ها و تضادهاییکه صلح را چه در شرق میانه و چه در هند چین دچار مخاطره ساخته است موجب تکرار بی مردم افغانستان میباشد در شرق میانه اعاده کامل حقوق و سرزمین اهل فلسطین را به آنها و ختم اشغال تمام اراضی عربی که اسرائیل با جنگ تجاوز گارانه ۱۹۶۷ تحت تسلط خود آورده است تقاضا کرده یکبار ملت عرب را برای اعاده حقوق غصب شده آن چندان تایید میداریم.

مسروریم امشب خود را درین محفل در بین دوستان عزیز خود می یابیم و از کلمات صمیمانه و استقبال باحرارت شان محظوظ می شویم احساسات نیکوی جلالتماب شما که در باره کشور من ابراز فرمودید و همچنین پذیرایی گرم مردم مغلستان و وزعمای آن چه در هنگام ورود ما به پایتخت این سرزمین زیبا و چه درین دعوت دوستانه جایه قدرانی مردم افغانستان میباشد بنام ایشان و از طرف خود و ملکه و همراهان ما را تب امتنان عمیق را بدین مناسبت به جلالتماب شما مردم و وزعمای مغلستان اظهار میدارم آرزوی دیدن این خطه زیبارا همیشه بدل داشتیم و اینک جایه مسرت ماست که در اثر دعوت دوستانه جلالتماب شما این آرزو عملی گردید کشور های ما که دریک قاره آسیا موقعیت های حساس دارند طی مراحل مختلف زمان گاهی هم در مسیر جریان های فرهنگی مشترک واقع گردیده و از آنرو با تار یخ یکدیگر به سوی توده های آشنایی حاصل کرده ایم آثار این پیوند های باستانی تا امروز با مظاهر مختلف در مملکت مادیده شده میتواند.

مردم افغانستان به پیشرفت های امروز مردم مغلستان علاقه صمیمی دارند پیروزی بر مشکلات مختلف اقتصادی و اجتماعی که در نیم قرن اخیر تحت قیادت رهبران خردمند نصیب ملت شما شده است در خور تمجید و جایه مسرت همه دوستان شما می باشد و کمال رضایت داریم درایمی که درین کشور دوست مسافرت میکنیم بعضی از مظاهر این پیشرفت ها را از نزدیک مشاهده نموده آرزو مند ی خود را بسرای موفقیت بیشتر مساعی ایکه مردم این کشور دوست جهت بلند بردن سویی حیات خود بکار می برند اظهار مینمایم.

ملت افغانستان مدت مزید بر یک قرن با حملات استعمار خار جی مبارزه کرده و اگر چه هرگز موقع نداده وطن شان تحت سلطه

مسافرتها

يك ميليون و دو صد هزار جلد چرم بزی برای استفاده فابريكات بالا پوش سازی و دستکش سازی تهیه میکند و چهل فيصد چرم توليدی این فابريکه به خارج صادر میشود .

همچنان ذات شاهانه بعد از موزيملى شهر اولان با تور بازديد فرمودند . اعليحضرت تين بعد از ظهر از يك نمايش ورزش های باستانی مغلستان ديدن نمودند . همچنان عليا حضرت ملکه معظمه در حالیکه خانم صدر هيئت رئيسه و صدراعظم مغلستان در معيت شان بودند ساعت يازده قبل از ظهر به مکتب موسيقي تشریف برده از جريان تدریس و شعب آن ديدن فرمودند . ورود اعليحضرت ملکه معظمه راشا گردان و استادان باکف زدن های ممتد بدرقه نمودند و با تقدیم دسته های گل استقبال کردند . عليا حضرت ملکه معظمه ساعت دوازده ظهر موزيم آر ت را مفصلا ديدن فرمودند و بعدا یکی از کودکستان های اولان باتورمورد بازديد اعليحضرت ملکه معظمه قرار گرفت . عليا حضرت سلکه معظمه در کودکستان در حالیکه خانم رئيس دولت و خانم صدراعظم مغلستان در معيت ملکه معظمه بودند از طرف موسسین و مشمولین کودکستان با حرارت استقبال گردیدند .

اعليحضرت ملکه معظمه در ختم بازديد کودکستان ، مراتب خرسندی شانرا از حسن انتظام کودکستان به خانم رئيس دولت مغلستان و خانم صدراعظم آنکشور اظهار نموده موفقيت بیشتر کارکنان کودکستان را و همچنان مردم مغلستان را آرزو نمودند . اعليحضرت معظم همایونی و اعليحضرت ملکه معظمه ساعت هفت شب اول ميزان بوقت محلی در ضیافتی اشتراك فرمودند که به اعزاز اعليحضرت تين از طرف هيئت خوراک کبير و حکومت مغلستان در قصر دولتی اولانباتور ترتيب یافته بود . درین ضیافت علاوه از ذوات معيتی ذات شاهانه رجال دولتی و حکومت مغلستان و سفراي غير مقيم هر دو کشور متعین کابل واولانباتور اشتراك داشتند .

در هند چين از قطع محاربات و تامين سر نوشت مردمان آن سرزمین بدون هیچ گونه دخالت خارجی مطابق سبق موافقتنامه های (۱۹۵۴) ژنیو طرفداریم . در اروپا تحولاتی که با امضای موافقتنامه برلین بين نمایندگان دول چارگانه بزرگ به نفع امنیت آن قاره و صلح جهان رخ داده مایه امیدواری تخفیف بیشتر کشیدگی های بین المللی میباشد این تحول که در صورت دادن آن مساعی خستگی ناپذیر سیاسی دوست مشترک ما اتحاد شوروی سهم بسزا داشت روزانه امید جدیدی برای از بین بردن منابع تشنج در روابط بین دول گیتی باز میکند .

نهایت شادم که این ایام فرصت تبادل نظر را با جلالتماب شما راجع به علايق دوستی و مسائل بین المللی یافته در باره ترقیات این کشور زیبا و کامیابی های این ملت دوست معلوما ت حاصل میکنیم . باتجديد تشکرات قلبی خویش از این پذیرایی با حرارت از حاضرین خواهش نمودیم جام خود را با من و ملکه بلند کرده در آرزو های ما اشتراك نمایند . به صحت و سلامت جلالتماب شما و دیگر زعمای جمهوریت مردم مغلستان برافه و ترقی مزید این ملت دوست به تقویت دوستی بين مردمان ما به صلح جهان .

اعليحضرت معظم همایونی و جلالتماب سامبو رئيس دولت مغلستان ساعت نه قبل از ظهر سی سنبله بوقت محلی مذاکرات شانرا در اقامت گاه شاهی ادامه دادند . این مذاکرات در فضای صمیمیت صورت گرفته و روی مسائل بین المللی و موضوعات مورد علاقه دو کشور تبادل نظر بعمل آمد . ذات شاهانه قبل از ظهر همان روز از مرکز صنعتی اولانباتور ديدن فرمودند . اعليحضرت معظم همایونی در ساحه فابريکه چرم سازی از طرف رئيس و کارکنان فابريکه با حرارت استقبال گردیده و دسته های گل به حضور شاهانه تقدیم شد . فابريکه چرم گری اولانباتور که موره معاینه ذات شاهانه قرار گرفت سالیانه

د افغانستان کالنی

درین موقع ارکستر سرود ملی افغانستان ومغلیستان را نواخت . این محفل هنری یک ساعت وچهل دقیقه دوام کرد .

همچنان ساعت هفت شام دوم میزبان وقت محلی دعوت تودییی از حضور اعلیحضرت معظم همایونی در هوتل اولانباتور ترتیب یافته بود که در آن جلالتماب سامبو صدر هیئت رئیس خورال کبیر صدراعظم ، رجال دولتی ، مامورین عالیرتبه جمهوریت مغلیستان ، روسای کور دیپلو ماتیک مقیم اولان باتورباخانمهای شان اشتراک نموده بودند . درین محفل اعلیحضرت معظم همایونی وجلالتماب سامبو صدر هیئت رئیس خورال کبیربیانیه هایی ایراد نمودند .

اعلیحضرت تین در قصر دولتی اولانباتور باکف زدنهای ممتد حضار بدرقه گردید و در این وقت موزیک سرود ملی هر دوکشور را نواخت . بعدا اعلیحضرت معظم همایونی وعلیحضرت ملکه معظمه کانسرتهای رااستماع فرمودند که در تیاتر اولان باتور بافتخار اعلیحضرتین ترتیب یافته بود درین کانسرت نیاغلی سامبو صدر هیئت رئیس خورال کبیر مغلیستان ، نیاغلی تسید نبال صدراعظم وعده زیادی از رجال دولتی مغلیستان علاوه از ذوات معنیه اعلیحضرت معظم همایونی اشتراک کرده بودند .

حنیکه اعلیحضرت تین با صدر هیئت رئیس وصدراعظم مغلیستان وارد سالون بزرگ تیاتر شدند مردم به پا خاسته وباکف زدنهای ممتد وابراز احساسات ورود اعلیحضرت تین را استقبال کردند .

بیانات اعلیحضرت معظم همایونی

جلالتماب عزیز !

میسر نمود از مساعی یک دیگسر در راه پیشرفت سطحزندگانی مردممان خویش آگاهی کرده آرزو مند ی مشتری خود را برای تقویت صلح جهان وهمکاری بینالمللی ابراز نمایند .

بااستفاده ازین فرصت آرزو مند ی خود را برای تقویت بیشتر علایق مودت بین افغانستان ومغلیستان اظهار میداریم . بامید آنکه از جلالتماب شماودیگر زعمای این

کشور دوست در فرصت مساعد درافغانستان پذیرایی کنیم از حاضرین محفلخواهش

مینمایم در برداشتن جام ودر اظهارتمنیات بامن وملکه همراهی نمایند . به صحت وسلامت جلالتماب رئیس خورال کبیر جمهوریت مردم مغلیستان ترقیات مزید

روز افزون این ملت دوست ، بهدوستی مردمان افغانستان ومغلیستان ، وبه صلح جهان .

از تشریف آوری جلالتماب شماوهمه مهمانانگرامی در این محفل دوستانه مراتب قدر دانی خود وملکه و همراهان خود راابراز داشته مسرت دارم یکبار دیگر فرصت ملاقات شما ودیگر زعمای مغلیستان را حاصل میدارم .

مناظر زیبا وباعظمت این کشور باستانی وآشنایی با پهلویهای مختلف زندگیملت شما وباترقیاتیکه در زمینه های مختلف

حیاتی در نتیجه مساعی وبذل همت نصیب این مردم دوست شده است به حیث یک خاطره گرامی نزدما باقی خواهد بود.

پذیرایی باحرارت نوازی جلالتماب شما ودیگر زعمامردمان شما ازمن وملکه و همراهان من مظهر دوستی بی شایبهر دو

کشورهای باستانی آسیای میانه میباشد . تبادل افکار که دراین مسافرت باجلالتماب شماودیگر زعمادست داد به طرفین موقع

مسافرتها

متن بیانات جلالت‌امام‌سامو صدر هیئت رئیسه خورال کبیر در جواب فرمایشات اعلیحضرت معظم همایونی

میدان هوایی اولان باتور یناغلای سامو صدر هیئت رئیسه خورال کبیر صدراعظم رجال حزبی دولتی کور دیپلوما تیک مقیم اولان باتور حضور داشتند .

ذات شاهانه حین ورود سلام گاردا احترام را قبول فرمودند و در ین موقع بیست و یک توپ به رسم احترام شلیک شد . دسته از دختران و پسران خرد سال به نمایندگی از هزاران نفر شهریان اولان باتور دسته‌های گل بحضور اعلیحضرتین تقدیم نمود . ب وجود باریدن برف عده از مردم شهر به میدان هوایی بیرق‌های افغانستان را با اهتزاز آورده بودند .

اعلیحضرتین در میدان‌های ایر کوتسک از طرف یناغلای محمد الله خالوف معاون صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی و صدر هیئت رئیسه شورای عالی تاجکستان شوروی و همچنین رئیس کمیته اجراییه ایالت ایر کوتسک و معاونان وی و سفرای غیر مقیم افغانستان و مغلستان مقیم کابل و اولان باتور و یناغلای ورود ین رئیس شعبه شرق میانه اتحاد شوروی و خانم‌های ایشان استقبال شدند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه بعد از ختم مسافرت رسمی در اتحاد شوروی و مغلستان عازم یالتا گردیدند . ذات شاهانه و علیاحضرت ملکه معظمه بعد از توقف مختصر در یالتا برای معاینات صحی عازم وینا گردیدند .

اعلامیه مشترک افغانستان و مغلستان

حاصل نموده از موسسات صنعتی زراعتی و فرهنگ دین نمودند و در هرجا از ین مهمانان گرامی به طور دوستانه باکمال حرارت و مهمان‌نوازی استقبال بعمل آمد که مظهر دوستی و علاقمندی مردم مغلستان به مردم افغانستان میباشد . اعلیحضرت پادشاه افغانستان برارامگاه سوخه باتور و چو ی بال سن زعمای فقید

اعلیحضرت پادشاه افغانستان اعلیحضرت ملکه ارفقا و دوستان خانمها و آقایان ! اجازه بدید از جانب هیئت رئیسه خورال کبیر مردم و شورای وزرای جمهوری مردم مغلستان و هم از طرف مردم مغلستان مراتب سپاسگذاری خود را از ینکه دعوت ما را قبول فرموده و باین کشور مسافرت نمودید اظهار دارم . خیلی شادمان شدیم که اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه و شخصیت‌های دولتی معینی ایشان به زندگانی مردم مغلستان آشنایی حاصل نموندند .

با اعلیحضرت شما مذاکرات دوستانه انجام دادیم که در فضای احترام و تفاهم متقابل صورت گرفت یقین داریم این مسافرت اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه به توسعه مابعد علایق دوستانه ای که بین مغلستان و افغانستان وجود دارد و تقویت صلح جهانی مساعدت خواهد کرد . برای مردم دوست افغانستان خوشبختی و رفاه آرزو مندیم جام خود را به صحت اعلیحضرت پادشاه افغانستان و محمد ظاهر شاه به صحت علیاحضرت ملکه حمیرا به صحت جلالتما باین اشخاص دولتی معینی اعلیحضرتین به صلح و دوستی میان مردم مان بلند میکنم .

ذات شاهانه ساعت ده قبل از ظهر وقت محلی روز ۳ میزان از اولان باتور بصوب اتحاد شوروی عزیمت فرمودند در

اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه افغانستان و علیاحضرت ملکه حمیرا از تاریخ ۲۹ سنبله الی ۲ میزان ۱۳۵۰ مطابق الی ۲۴ سبتمبر ۱۹۷۱ نظر به دعوت هیئت رئیسه خورال کبیر مردم جمهوری مردم مغلستان بان کشور مسافرت رسمی و دوستانه نمودند . اعلیحضرتین در هنگام اقامت خویش در مغلستان بازندگان مردم آنکشور آشنایی

د افغانستان کلتی

مغلستان ونقش فعال روز افزون آنرا در موسسه ملل متحد و دیگر موسسات بین المللی قدر دانی نمود .

جانب افغانی ترقیات جمهوریت مردم مغلستان را که در پنجاه سال اخیر نصیب مردم آنکشور گردیده تحسین نمود . چنانکه مردم مغلستان طی سال چاری مرور نیم قرن را از زمان انقلاب مغلستان با ینسو تجلیل نمودند .

جانبین مطابقت یانزدیکی نظریات خود را در باره مسایل مهمه و اوضاع کنونی بین المللی تأیید نمودند . جمهوریت مردم مغلستان و افغانستان برای پشتیبانی کامل از تطبیق اعلامیه تقویت صلح بین المللی که به تاریخ ۱۶ دسمبر ۱۹۷۰ در مجمع عمومی ملل متحد تصویب شده است اظهار آمادگی نمودند جانبین در این باره تأکید نمودند که لازم است در روابط بین دولتها پرنسب های عدم مداخله احترام متقابل ، حاکمیت ، ملی مساوات حقوقی همه دولتها با صرف نظر از استعمال قوه و تهدید قوت در حل و فصل منازعات رعایت شود .

جانبین نگرانی عمیق خود را از اوضاع خطیر یکه در جنوب شرق آسیا جریا ندارد اظهار داشتند .

هرگاه دوطرف تأیید خود را از حل و فصل سیاسی مسئله ویتنام به طریق صلحجویانه و از طریق اعطای حق تعیین سرنوشت بدو دخالت خارجی به مردم ویتنام ولزوم خروج سپاه خارجی از هندو چین به طور یکه صلح وامنیت برای مردم هندو چین تامین گردد اظهار داشتند .

طرفین نگرانی عمیق خود را درباره اوضاع خطر یکه در اثر رفتار تجاوز کارانسه اسرائیل در شرق میانه به میان آمده است اظهار نموده اند . هر دو جانب عقیده دارد که صلح استوار و عادلانه در شرق میانه جز از طریق تامین همه حقوق مشرور مردمان عرب به شمول مردم عرب فلسطین و باخروج سپاه اسرائیلی از همه اراضی عرب تحت اشغال مطابق فیصله نامشورای امنیت ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ برقرار شده نمیتواند

آنکشور اکلیل گل گذاشتند اعلیحضرت پادشاه افغانستان با جمعی رنگین سامبو صدر هیئت رئیسه و خورال کبیر مغلستان و یوم چکین سدن بال رئیس شورا یوزیران مغلستان ملاقات و مذاکره نمودند . در این مذاکرات از جانب افغانی ذوات آتی اشتراک داشتند :

ښاغلی علی محمد وزیر دربار پادشاهی ښاغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه دکتري عبدالواحد سرابی وزیر پلان ، جنرال محمد عارف سفير کبیر افغانی در جمهوریت مردم مغلستان ، دوکتور روان فرهادی معین سیاسی وزارت امور خارجه ، از جانب مغلستان در این مذاکرات اشخاص آتسی شرکت نمودند :

ښاغلی لوفسان معاون اول ریاست شورا یوزیران ، ښاغلی لوفسان افدن معاون صدر هیئت رئیسه خورال کبیر مردم ، ښاغلی کوتوف سکرتر هیئت رئیسه خورال کبیر مردم ، ښاغلی دین چین وزیر امور خارجه ، ښاغلی دین چین پیل گی رئیس پلان دولتی ، ښاغلی اردم بیلیک معین وزارت امور خارجه ، ښاغلی لوفسان چل تم سفير مغلستان در افغانستان ښاغلی سرن سودول رئیس در وزارت امور خارجه .

طی این مذاکرات که در فضای دوستی و تفاهم متقابل صورت گرفت طرفین از انکشاف کشور های خویش به یکدیگر بیانات داده در باره مسایل مربوط اوضاع بین المللی کنونی مورد علاقه بیشتر ایشان و راجع به انکشاف مابعد روابط افغانستان و مغلستان تبادل نظر نمودند .

حکومت جمهوریت مردم مغلستان احترام صمیمانه خود را به خط مشی بیطرفی فعال مثبت وعدم انسلوک افغانستان به دسته بندی های سیاسی ونظامی و به سیاست پشتیبانی افغانستان از پیکار بر ضد استعمار و بقایای آن به مقصد تحکیم صلح همکاری ودوستی بین مردمان جهان اظهار داشت . جانب افغانی سیاست صلح دوستی و همکاری بین المللی جمهوریت مردم

مسافرتها

منفعت هر دو دولت و به منفعت صلح و امنیت بین المللی موثر خواهد بود .

اعلیحضرت پادشاه افغانستان امستان خویش را از هیئت رئیسۀ خورال کبیر مردم مغلستان و حکومت آنکشور و مردم آن از پذیرایی صمیمانه و با حرارت ایشان از اعلیحضرت تین اظهار فرمودند .

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه از جلالتهای سامبو صدر هیئت رئیسۀ خورال کبیر مردم مغلستان دعوت نمودند تا مسافرت رسمی و دوستانه به افغانستان بنمایند .

وزیر امور خارجه افغانستان دعوت دکتر عبدالظاهر صدراعظم افغانستان را به بیاغلی سدن بال رئیس شورای وزیران مغلستان برای مسافرت رسمی و دوستانه به افغانستان ابلاغ نمودند .

این دعوت ها با اظهار شکران قبول گردید .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه پس از مسافرت رسمی به کشور های اتحاد شوروی و جمهوریت مسردم مغلستان برای انجام یک سلسله معاینات طبی به اطریش وایتالیا تشریف برده بودند بتاريخ ۲۲ عقرب ۱۳۵۰ مع الخیر بوطن سعادت فرمودند .

هر دو جانب اعمال اسرائیل را در سرزمین های تحت اشغالی به شمول قسمت قدیم شهر قدس که مخالف فیصله نامه های ملل متحد می باشد محکوم میکنند . هر دو جانب پیشنهاد اتحاد شوروی را برای انعقاد کنفرانس جهانی راجع به مسائل خلع سلاح پشتیبانی میکنند و عقیده دارند چنین اجتماع برای رفع کشیدگی بین المللی و تقویت و استحکام صلح گیتی دارای اهمیت میباشد .

هر دو طرف خاطر نشان نمودند که انعقاد موافقتنامه چهار جانبه راجع به برلین غربی در تأمین صلح و امنیت در اروپا و در جهان قدم مهمی میباشد .

افغانستان و مغلستان طرفدار از حالت سریع و کامل بقایای استعمار و طرفدار تطبیق کامل اعلامیه ملل متحد راجع به آزادی کشور و مردمان تحت استعمار میباشد و تشریف پرستی را تحت همه اشکال و مظاهیر آن محکوم میکنند . جانبین توسعه علایق دوستی بین افغانستان و مغلستان را با رضایت مندی خاطر نشان نموده طرفدار از خود را از ادامه تقویت علایق موجوده هر دو کشور اظهار مسیدارند .

جانبین اظهار یقین نمودند که مسافرت اعلیحضرت پادشاه افغانستان در جمهوریت مردم مغلستان در توسعه مداوم علائق دوستی و همکاری بین هر دو کشور بکسب

مسافرت ذات همایونی به انگلستان

همچنان يك هیأت مطبوعاتی درین مسافرت شرف معیت ذات شهریاری را دارد .

اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان ذات شاهانه بعد از يك توقف دو روزه در ترکیه و فرانسه بروز ۱۶ قوس وارد انگلستان گردیدند .

اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان بعد از ظهر روز ۱۶ قوس ۱۳۵۰ مطابق ۷ دسمبر ۱۹۷۱ بوقت افغانستان به استیشن ریل ویکتوریا شهر لندن مواصلت فرموده و از طرف اعلیحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان استقبال گردیدند .

هنگام ورود اعلیحضرت معظم همایونی بیستویک فیرتوپ از هایاید پارک و برج شهر لندن پرسم احترام شلیک گردید .

اعلیحضرت ملکه انگلستان بعد از مضافه باذات شهر یاری شوهر خویش (دیو ک اف ایدن بره) و سایر رجال راکه برای پذیرایی از ذات ملوکانه حاضر بودند به اعلیحضرت معظم همایونی معرفی کردند. مقابلت ذات شهریاری ، والا حضرت شاهدخت بلیس ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولی ، و سایر ذوات معیت ملوکانه را به علیاحضرت ملکه انگلستان معرفی فرمودند .

سپس اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه دیو ک اف ایدن بره شوهر ملکه انگلستان به معیت شان بود سلام گارد تشریفات را قبول و آنرا معاینه کردند. درین وقت موزیک سرود ملی هر دو کشور افغانستان و انگلستان را نواخت . پس از ختم مراسم در استیشن ریل ویکتوریا اعلیحضرت معظم همایونی ، علیاحضرت ملکه انگلستان شوهر ملکه بریتانیا ، والا حضرت شاهدخت بلیس ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولی و اعضای خانواده

اعلیحضرت معظم همایونی بنادعوت علیاحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان ساعت ده قبل از ظهر روز چارده قوس ۱۳۵۰ توسط طیاره سلطنتی کند هارتشریف فرمای آنکشور گردیدند .

والا حضرت شاهدخت بلیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی نیز درین مسافرت باذات شاهانه همراه میباشند .

موکب ذات ملوکانه در حوالی ساعت ۴۵ ۹ دقیقه صبح به میدان هواپیما بینالمللی کابل مواصلت کرده و اعلیحضرت معظم همایونی هنگامیکه از موکب شاهانه پیاده شدند با اعضای کابینه ، قضات ستره محکمه ، اعضای هر دو جرگه شورا ، جنرال های اردوی شاهانه ، مامورین عالیرتبه ملکی معارف شهر ، روسای کور دیپلوما تیک و پشتونستان نیهای مقیم کابل که انتظار اعلیحضرت شانرا می کشیدند مصافحه نمودند .

بعدا اعلیحضرت معظم همایونی پس از آنکه موزیک سلام شاهی را نواخت مراتب احترام گارد تشریفات را قبول و آنرا معاینه کردند .

طیاره حامل اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان شان در حوالی ساعت (ده) از میدان هواپی پرواز نموده و اوچ گرفت .

درین مسافرت بنیاعلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، بنیاعلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه ، دکتور سعدالله غوثی رئیس تشریفات وزارت خارجه ، برید جنرال میرزا وزیر ، دگروال شاه ولی ، دکتور محمد همایون ، بنیاعلی حبیب الله کرزی معاون شعبه روابط سیاسی مدیریت عمومی سیاسی و بنیاعلی محمد ظاهر افضل عضو ریاست تشریفات وزارت خارجه شرف معیت اعلیحضرت معظم همایونی را دارند.

مسافر تنها

منسترا بی شده و در آنجا ذات ملوکانه برآیده سپاهی گمنام اکلیل گل گذاشتند .

درین موقع والا حضرت شاهدخت بلقیس والا حضرت جنرال سردار عبدالولی و دیگر همراهان شهر یاری و هیأت مهمانداران نیز حاضر بودند .

ویست منسترا بی در قلب لندن واقع بوده و نمونه زیبایی از معماری دوره باستان بریتانیا میباشد این عمارت تاریخی اگرچه متشکل از چند عمارت است اما مانند یک عمارت واحد معلوم میشود .

ویست منسترا بی یکی از کاملترین عمارت انگلستان است که در قرن پانزده اعمار گردیده و آبدیه سپاهی گمنام که

اعلیحضرت معظم همایونی بران اکلیل گل گذاشتند قبرستان ملی انگلستان محسوب میگردد که اشخاص برجسته انگلیسی درآن مدفون است .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۸ و نیم شب بوقت محلی در ضیافت مجلی اشتراک فرمودند که از طرف علیاحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان به افتخار اعلیحضرت شان در یکی از تالارهای قصر بکنگهم ترتیب یافته بود .

دراین ضیافت والا حضرت شاهدخت بلقیس والا حضرت جنرال سردار عبدالولی، والا حضرت دیوکافایدن بوه ، شوهر ملکه انگلستان

والا حضرت شاهدخت مارگریت و سایر خانواده سلطنتی انگلستان ، بناغلی ادوارد هیست

صدراعظم بناغلی دگلاس هیوم وزیر خارجه ذوات معینی ذات ملوکانه سفرای کبیر هردو کشور بعضی دیگر از رجال دولتی انگلستان

ونمایندگان سیاسی باخانم هایشان اشتراک داشتند دراین دعوت بیانیهای بین علیاحضرت ملکه انگلستان و اعلیحضرت معظم همایونی تعاطی شد .

سلطنتی انگلستان وسایر همراهمان اعلیحضرت همایونی توسط هفت گالسکه اختصاصی رهسپار قصر بکنگهم گردیدند . در استیشن ریل ویکتوریا شاهدخت مارگریت و همسرش ارل اف ستودن دچساف گلوستر

شهرزاده ویلیام اف گلوستر ، شهرزاده ریچارد اف گلوستر ، الکساندرا وشوهرش فیلد مارشال جرالدمیلر ، بناغلی ادوارد هیست صدراعظم ، بناغلی دگلاس هیوم وزیر امور خارجه ، رچالد مولدنگ وزیر داخله ، پاروال لندن شریف اف لندن ، ادمیرال مایکل پالک وکیل لوی درستیز در امور دفاعی،

ادمیرال اندر لویس قوماندان پسر سونل بحریه جنرال جال ماکس سریاور مارشال عمومی هوایی ، لویس حاجز منیجر جنرال بورلاین قوماندان لندن جان والد ران سرمامور پولیس لندن ، رئیس اسامبله

شهر لندن ، بناغلی زلمی محمود غازی سفیر کبیر افغانی در لندن و بناغلی کارتر سفیر کبیر بریتانیا بدر بارکابل ، اعضای سفارت افغانی و افغانان مقیم لندن برای استقبال از اعلیحضرت معظم همایونی حاضر بودند .

چنین ورود گالسکه حامل اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه انگلستان به داخل قصر بکنگهم گارد مخصوص شاهی انگلستان که پالبا س مخصوص ملبس بود مراتب احترام رابجا آورد و درین جائیزموزیک سرود ملی هردو کشور افغانستان و انگلستان را نواخت .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه انگلستان نهار را در قصر بکنگهم صرف کردند . درین موقع والا حضرت شاهدخت بلقیس والا حضرت جنرال سردار عبدالولی و دیوکافایدن بوه همسر ملکه انگلستان نیز حضور داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۴ و ۱۵ دقیقه عصر بوقت محلی تشریف فرمای ویست

د افغانستان کالنی

متن بیانیه علیا حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان :

اعضای خاندان سلطنتی از دوستداران نگهباری اسب و اسب سوار ی عیبا شد . من امید وارم که شما از دیدن نمایش اسب های مختلف این کشور وطرق استفاده از آنها که شامل پروگرام بازدید شان است مسرور گردید .

علاوه بر این ممکن است علاقه نگهباری اسب سوار ی از نقطه نظر تکنی لوژی در بین مردم ما محبوب بیت بیشتری بدست آورده باشد هر چند من نمیتوانم ادعا کنم که بازی بزرگشی شما بنا بر فاصله زیاد اختلافات آب وهوا وموفقیت طبیعی که بین مملکت ماوشما وجود دارد تا حال در مملکت ماروا چ پیدا کرده است .

اما نقاط نظر مشترک مابترین نمونه و نشان دهنده تماس های باهمی ما میباشد . علاوه براین در اینجا نکات ارزنده ومهم دیگر نیز وجود دارد که ماوشما در جامعه آنرا خواسته ایم هر دو کشور باعشق وعلاقه زیاد با آزادی واستقلال خود عقیده داریم ما هر دو ارزش وضرورت اتحاد بین المللی را شناخته ایم ومن معتقدم که این تسهیل دوستی وشناسایی پنجاه ساله را که بین ما موجود بوده تشکیل میکند .

ومن امید وارم تا همین نقاط نظر مشترک زیر بنای دوستی مارا در آینده نزدیک تشکیل بدهد . در پایان جام خود را به سلامتی اعلیحضرت شما ووالاحضرت شاهدخت بلقیس خوشی وسعدت ملت افغانستان بلند میکنم .

اعلیحضرتا ! برای من مایه نهایت مسرت است که تشریفاوری شما رابه لندن و بریتانیا خوش آمدید می گویم .

از اینکه اعلیحضرت شما موقع مساعدی یافتند ودعوت مارا برای بازدید از انگلستان قبول فرمود ید یقین دارم که حکومت برتانیه نیز در این خوشی سهیم میباشد . متاع سفم که علیا حضرت ملکه نسبت معا ذیر صحنی نتوانستند با اعلیحضرت شما یکجا تشریف بیاورند . از اعلیحضرت شما خواهش می کنم تا بهترین تمینات وآرزوهای مارا که برای صحت یابی شان داریم به ایشان تقدیم کنند .

امید داریم تا این مسافرت اعلیحضرت شما وذواتیکه شرف جمعیت شمارا دارند موقع بدهد تا از لحاظ روابط متقابل باهمی سیاسی اقتصادی وتخنیکي با مقامات مسئول مملکت ماتبادل افکار نمایند .

من میدانم که اعلیحضرت شما بزرگت علاقه خاصی دارند که البته زراعت نقش مهمی را در حیات اقتصادی مردم افغانستان بازی میکند .

کشور ما آب وهوایی را که برای زراعت مفید باشد دارا نمیباشد اما این آب وهوا ما توان آنرا میدهد تا یک سیستم متراکم خیلی پاکفایت را در زراعت و تربیه حیوانات پیش برده وانکشاف دهیم اینکه تا کجا تجارت ما در ساحه زراعت با زراعت کشور شما ارتباط میگردد خود شما نیز میدانید . اعلیحضرت شما همچنان مانند من وبعضی

متن بیانات اعلیحضرت معظمهایونی

میکند . اشتراک در ثمرات پیشرفت علمی ومدنی بشر کوتاهی بی سابقه فاصله ما احساس خطر از تکرار خطاها ی جبرانناپذیر وبالاخره از روی بوجود آوردن یک جامعه انسانی باشرايط بهترمادی ومعنوی ملل دنیا

را با چنان پیونده نزدیکی در ابعاد وساحات مختلف زندگانی عجیور ساخته است که نظیر

علیاحضرتا !

من از مملکت خویش با پیام آرزو مندی دوستی ملت افغانستان به مردم علیاحضرت شما باین سرزمین می آیم این آرزو مندی از عقیده راسخ افغانها به ضرورت قاطع وبدیل ناپذیر بشریت به صلح مخصوصا در جهانیکه علوم امیدها واندیشه های عظیمی را در سراسر جهان پخش نموده نشات

مسافرتها

انگلستان از اینجا نب و همراهان ما نمودار یکی از همین خاصیت های ارزنده ملت انگلیس میباشد . می خواهم به علیاحضرت شما اطمینان دهم این استقبال توام با کلمات پراز لطف علیاحضرت تان در نزد ملت افغانستان و نزد اینجانب و حکومت کشور من ارزش گرانبها دارد . همچنان یقین دارم مسافرت مایه این که دعوت دوستانه علیاحضرت شما موقع آنرا مساعد ساخت زمینه تفاهم و تقارب را که پدیده این عصر و یک اصل نجیب از اصول روابط بین المللی میباشد به وجه نیکو فراهم خواهد گردانید.

ما از سر زمینیکه زمانی شاهراه وزمانی هم مهد مدنیت های بزرگ جهانی بود به سر زمینی میاییم که در رشد فرهنگ و تمدن این عصر و در توسعه انقلاب صنعتی دنیای امروز نقش با اهمیت داشته است . مشاهده ترقیات کشور علیاحضرت شما

مایه مسرت من و همراهان من میباشد . این ترقیات محصول جهش علمی مغزهای متفکر و ثمره سعی پیهم دوستان زحمت کشی و حاصل تلاش حکو متها و دیگر موسسات سیاسی مملکت شما برای وصل کردن ساحه عمل بسر چشمه اندیشه بوده و لهذا قدردانی جامعه بشری رابه خود جلب کرده است .

افغانستان که آرزو مند انکشاف صنایع خود مطابق به شرایط و توان خویش میباشد در پیشرفت های مردم علیاحضرت شما ذخیره باارزش از تجارب سود مسند و آموزنده مشاهده میکند . امید است تما سن های آینده به افغانستان موقع دهد به اتکای پیوند علایق دوستانه بین دولتین ازین

تجارب واز حیرت تخنیک و پیشرفت مملکت متحده استفاده های مناسب بعمل آرد سابقه نیک برای اظهار همچو امید کمک های اقتصادی و فرهنگی قابل ذکر یاست که از طرف مقامات مختلف انگلستان به مملکت ما صورت گرفته و اثران بر مناسبات دو کشور خیلی باارزش بوده است .

آن در حلقهات گذشته تاریخ جهانی هرگز دیده نمیشود .

این پدیده که میتوان آنرا یزرگترین خاصیت علایق بشری در جامعه بین المللی معاصر دانست حتی برخی از ملل را از قطب دشمنی های مسلح به قطب توافق نظر بر گردانیده و بلکه به همکاری در اعمار آنچه از ثروت ملی و موسسات فکری و مادی دیگران روزی بدست خود تخریب کرده بودند واداشته است . قابل ملاحظه است که نه تنها فاصله های فراوان بر و بحر بلکه حتی تفاوت های اساسی در تفسیر تاریخ در فلسفه حیات و در نظام های سیاسی نتوانسته است حایل این نزدیکی در فکر و در عمل بین کتله های انسانی واقع گردد .

کمال امتنان دارم دعوت شما به ما موقع داد برجاده تماس نزدیک و مستقیم بین افغانستان و انگلستان قدم بگذاریم . از تحلیل گذشته ها اگر میتوان حاصلی بر داشت شاید مهمترین پهلوی آن رسیدن به این نتیجه باشد که مداخله های مسلح در هیچ وقت و به هیچ صورت نتایج مثبت و نهایی را بار آورده نمیتواند ما تا هم اکنون با عواقب ناگوار تجزیه خاک خود روبرو هستیم این پیچیدگی ناشی ازین عواقب درسیاست کشور بلکه در روحیات مردم ما تأویق گشوده نخواهند شد که یک بار دیگر به روحیه صمیمی تفاهم و به حقایق تاریخ و منطق جغرافیه مراجعه صادق صورت نگیرد و اراده کسانی که این رویداد مستقیما به مسیر زندگانی ایشان متوجه بوده به منظور تامین حق آنها در تعیین سر نوشت شان احترام نشود .

البته فرا موش نباید کرد که حتی در خلال همه تصادمات و با وجود آنهمه تبااین در اهداف باز هم ملت های ما از میزات شایسته ایکه در سجا یای یکدیگر جستند و یافتند بی اطلاع و حتی بدون ابراز نظر نمادند استقبال علیاحضرت و خانواده سحر م پادشاهی و همچنان پذیرایی مردم و حکومت

د افغانستان گالنې

همچنان افغانستان سياست تبعيض نړا دی افریقا ی جنوبی راتقیچ می کند بنابران وزارت خارجه افغانستان رسماً از وزارت خارجه برتانیه تقاضا کرده بود تاسفرای اسرائیل و افریقای جنوبی رابرا ی این بار یا بی دعوت نکند .

اعلیحضرت معظم همایونی و علیا حضرت ملکه انگلستان ساعت چهار ۱۷ قوس به وقت محلی از یک پرورشگاه اسب در لندن دیدن کردند .

درین بازدید و الاحضرت شاهدخت بلقیس و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی و بعضی دیگر از همراهان ذات شاهانه نیز اشتراک داشتند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه انگلستان از نمایش اسب ها در مکتب سوار کاران دیدن فرمودند . و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی ، و الاحضرت دیوک اف ایدن بره و ذوات معیتی ذات ملو کانه نیز این نمایش راتماشاکردند .

همچنان اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی به معیت اعلیحضرت شان بودند ساعت ۴ و ۴۰ دقیقه وقت محلی روز هفده قوس در کلاونس هاوس با ملکه الیزابت مادر علیا حضرت ملکه انگلستان ملاقات و صرف چای فرمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی در حالیکه و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی و برخی دیگر از همراهان شاهانه شرف معیت ذات ملو کانه را داشتند عصر همان روز در قصر سنت جیمز بیا نیه های خیر مقدم راکه از طرف رئیس و اعضای شورای بزرگ لندن و نیاروال لندن ایراد گردید استماع فرمودند .

با استفاده از این موقع قدر دانی مردم خود را از مساعدتیکه حکومت انگلستان به مقصد رفع نتایج ناگوار دو خشکسالی پیهم در جمله دیگر کشورهای دوست به افغانستان نموده است اظهار میدارم .

اجازه بدید در این شام دو ستانه جام خویش را به سلامتی علیاحضرت ملکه و الاحضرت دیوک ایدن بره ، علیاحضرت ملکه مادر و باقی افراد خانواده پادشاهی بردارم و آرزوی صمیمانه خود را برای پیشرفت مزید ملت انگلستان و تشییید تفاهم بین دولتهای حفظ و تقویت صلح جهانی ابراز نمایم .

در ختم بیانات علیا حضرت ملکه انگلستان سلام شاهی افغانستان و همچنان در ختم ارشادات ذات ملو کانه سرود ملی انگلستان نواخته شد .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ده و چهل و پنج قبل از ظهر روز ۱۷ قوس بوقت محلی روسای کوردیلو ماتیک و کمشنر های عالی کشورهای مشترک المنافع را در تالار دربار قصر سنت جیمز به حضور شاهانه پذیرفتند .

درین موقع ښاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی ، ښاغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه حاضر بودند .

دیلو مات های کشورهای خارجی مقیم لندن از طرف مارشال کوردیلو ماتیک ادمیرال ارل کنز به حضور اعلیحضرت معظم همایونی معرفی شدند . مگر اعلیحضرت معظم همایونی درین بار با بی سفرا ی اسرائیل و افریقای جنوبی را به حضور شاهانه نپذیرفتند . زیرا موقف افغانستان در مقابل سیاست تجاوز کارانه اسرائیل اشکار است افغانستان از سیاست ملل عربی کاملاً حمایت میکند و طرفدار اعاده حقوق اعرا ب بوده و خواهان تخلیه قوای اسرائیل از سرزمینهای عربی میباشد .

مسافرتها

صرف فرمودند و ساعت یازده بوقت محلی تشریف فرمای قصر بکنگم گردیدند .

همچنان از حضور اعلیحضرت معظم همایونی و والاحضرت شاهدخت بلیسی ضیافت نهاری به افتخار علیاحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان ، والاحضرت دیو ک اف اید نبره شوهر ملکه در هو تل کلارج لندن ساعت یک وقت محلی ترتیب یافته بود . درین دعوت علاوه از ملکه انگلستان و شوهرشان ، مادرملکه انگلستان شاهدخت مارگریت و شوهرشان لارنس وادان شاهدختیان بعضی از اعضای خانواده سلطنتی ، بناغلی ادوارد هیت صدراعظم بناغلی دگلاس هیوم وزیر امور خارجه سایر مامورین عالیرتبه همراهان سفر ذات شاهانه برخی از سران کوردیپلو ماتیک و سفرای کبیر هر دو کشور اشتراک نموده بودند .

اعلیحضرت معظم همایونی ساعت هشت ونیم ۱۷ قوس در ضیافتی اشتراک فرمودند که از طرف علیاحضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان در قصر بکنگم با افتخار ذات شهر یاری ترتیب یافته بود درین ضیافت خطابه های بین اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه انگلستان تعاطی گردید . همچنان ذات شهر یاری و همراهان ذات شاهانه ساعت هشت و ده دقیقه وقت محلی ۱۸ قوس بدعوت شورای لندن بزرگتر از یک کنسرت در حال شامی فیستوال دیدن کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی و همراهان سفر شاهانه بعد از اختتام کنسرت که از طرف مکتب موسیقی گلد هال اجرا گردید طعام شب رادر سالون بزرگ آنجا که از طرف شورای لندن ترتیب یافته بود

اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت الیزابت دوم در دعوتیکه از طرف اعلیحضرت معظم همایونی به افتخار ملکه الیزابت ترتیب شده بود .

ښاروال لندن در این ضیافت بیانیه خیرمقدم ایراد کرد .

اعلیحضرت معظم همایو نی ، والا حضرت شاهدخت بلقیس ، والا حضرت عبدالولی پس از انجام مسافرت رسمی سه روزه که بنابه دعوت علیا حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان بانکشور صورت گرفت ساعت یازده قبل از ظهر ۱۹ قوس بوقت محلی لندن را به قصد روم ترك گفتند .

برای وداع اعلیحضرت معظم همایونی لاد چمبرلن وزیر دربار سلطنتی انگلستان به نمایندگی علیا حضرت الیزابت دوم ملکه انگلستان برخی از رجال برتانیه سفرای کبیر هر دو کشور محصلان افغانی و افغان های مقیم لندن در میدان هوا یسی حضور بهم رسانیده بودند .

وزیر دربار سلطنتی انگلستان و سایر رجال برتانوی اعلیحضرت معظم همایونی و ذوات معنی شاهانه را تانزدیک طیاره مشایعت نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی پس از انجام مسافرت رسمی در لندن و باز دید دوستانه غیر رسمی از بلگراد و مسکو و ایراد یکسلسله بیانات ساعت چارعصر روز ۲۳ قوس بکابل معاودت فرمودند .

نزدیک طیاره والا حضرت تشهزاده احمد شاه والا حضرت خانوال والا حضرت شاهدخت مریم والا حضرت مارشا ل شاه ولیخان غازی فاتح کابل اعضای خانواده جلیل سلطنتی ښاغلی دکتور عبدالظاهر صدراعظم پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رییس ولسی جرگه سناتور عبدالهادی داوی رییس مشرا نوجرگه پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاات دوکتور عبدالصمد حامد معاون صدارت ستر جنرال خان محمد خان وزیر دفاع ملی ښاغلی امان الله منصوری وزیر داخله والی کابل ښاروال سرپرست سفرای کبیر برتانیه یوگوسلاویا ایتالیا فرانسه مقیم کابل وشارژ دافیر سفارت کبرای اتحاد شوروی از اعلیحضرت معظم همایونی و والا حضرت شاهدخت بلقیس و والا حضرت جنرال سردار عبدالولی استقبال کردند .

والاحضرت شاهدخت بلقیس که با لباس ملی افغانی ملبس بودند از مهمانان پذیرایی میکردند .

والاحضرت شهزاده شاه محمود و الاحضرت محبوبه همسر شان نیز در این دعوت اشتراک داشتند .

اعلیحضرت معظم همایونی بعد از ظهر ۱۸ قوس بوقت محلی تشریف فرمای مجلس عوام انگلستان گردیده و در آنجا از طرف سلوین لاید رئیس مجلس عوام و ری ماوینی رئیس گروپ پارلمانی علایق انگلستان و افغانستان ادوین وین راییت معاون رئیس و جان لانگ فورت هولده سکر ترو برخی دیگر از منسوبین پارلمان انگلستان پذیرایی شدند .

اعلیحضرت معظم همایونی و الاحضرت شاهدخت بلقیس ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولی ساعت هشت شب ۱۸ قوس بوقت محلی در ضیافتی اشتراک فرمودند که از طرف ښاروال لندن بافتخار ذات شهرباری در گلد هال لندن ترتیب یافته بود .

شاهدخت الکساندرا و شوهر شان انکوس گلیف و ښاروال لندن از اعلیحضرت معظم همایونی ، والا حضرت شاهدخت بلقیس و الاحضرت جنرال سردار عبدالولی در مدخل عمارت استقبال کردند .

هنگام ورود ذات ملوکانه گارد تشریفاتی مراسم احترام رابجا آورد و سرود ملی افغانستان نواخته شد .

اعلیحضرت معظم همایونی به همراهی شاهدخت الکساندرا و شوهر شان سلام گارد احترام راقبول و آنرا سمایه فرمودند .

در این ضیافت علاوه از همراهان ذات شهرباری ، ښاغلی ادوارد هیت صدراعظم دگلسمپم وزیر امور خارجه بعضی دیگر از رجال دولتی انگلستان سفرای کبیر هر دو کشور اشتراک نموده بودند .

در این ضیافت بزرگ بیش از شصت نفر شرکت کرده بودند و هنگامیکه ذات شهرباری در تالار کتابخانه عمارت گلد هال تشریف فرما گردیدند همه مدعوین به پا خاستند و

والاحضرت شهنزاده احمد شاه رئيس جمهوريت عالي افغانى سره مياشت

دافغانی سری میاشتی د ټولنی دعاالی رئیس والا حضرت شهبزاده احمد شاه پیغام

دنوی کال په منا سبت

بسم الله الرحمن الرحيم

گرامو وطنوالو !

او مونږ د پته رابولي چه په ټينگ ايمان او آينه ته به ډام سره دخپل عصر د ثقافت په منفي پيښو باندې دانساني ښو عواطفو د بري په لاره کښي دخپلو مجاهدو شدت زيات کړو .

دافغانی سری میاشتی ټولنی ددغه شان مجاهدت د ضرورت څخه دیوی پیدا شوی ،

پدیدې اودیوی دغه شان انساني هڅې د موفقیت دمؤکری وسیلې په حیث دتیر وخت په شان په آینه کښي هم وظیفې لری او د

هغو په موفقانه سرته رسولو کښي دخپلو غړو ایشار اوزمونږ د احساس لرونکو وطنوالو مادی او معنوی خیر غوښتنی او مرستی پوری اړه لری .

په داسی حال کښي چه په آینه کښي هم دافغانی سری میاشتی دټولنی کار کوونکو ته دټولنی له شان سره وپړی غواړم هیله لرم زمونږ خیر اندیشه وطنوال ددغی ټولنی دعاالی هدفو نو په ترسره کیدو کښي دفعالې برخی له لاری د(خیرالناس من یبلغ الناس) له ارشاد څخه پیروی وکړی .

دنوی کال درارسیدو په مناسبت تا سو ټولو ته مبارکی وایم او له لوی خدای ج نه دگران وطن له اعتلا سره جوخت ستاسی د نیکمرغی سلامتی او بری هیله کوم .

په هغه کال کښي چه تیر شو دخپلی کورنی خپلی ټولنی او خپلی دنیا په محیط کښي دطبیعی نامساعد و ا و د بشری منفي غرایزو څخه دپیدا شو یولو خوشحاله لفظو او قناعت ښوونکی لرو شیبو شاهد و او ومولیدل چه په بیلولیو سووونکي دشکلاتو او تشنجاتو سره سره دانسانی وظایفو د موفقیت آمیزه سرته رسولو دپاره پرله پسې خیر غوښتونکی هڅی شویدی .

ددغه کال دجریان دجزئیاتو په باره کښي هر نظر چه موجود وی او هر څومره چه احساس وکړو زمونږ محیط اوزمونږ دنیا دښه کال له حالت اودانسانی واقعی ماملو نه لاهم لیری ده باید اعتراف وکړو چه دبشری نیکو عناصرو په امید واری او ایمان سره خپلو مجادلو ته دوام ورکړی او بریالیو بونه ددوی په برخه شویدی

دسري مياشتي دمخصوصي هفتي په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

گرانو وطنوالو !

د پاك خداي په نامه، د بشري ټولني دخير او فلاح په هيله، په نړۍ كېني دسولي او سلامتي په غوښتنه دخير غوښتونكو اونوع پالو نكو مېړنو په ياد دلرغوني افغانستان دنوع دوست اوملت پالونكي پاچا معظم ټولواك همايو ني اعليحضرت تر قيادت لاندې دافغاني ټو لنې دارامي او هو سايني په دعا دسري مياشتي مخصوصه هفته پرانيزم.

گرانو وطنوالو !

دناوړو طبيعي او غير طبيعي پېښو، مرض او ناروغي او فقر اولوړې څخه راپيدا شوي فردې اواجتماعي مصيبتونه او كړاونه تل د بشري ټولنو افراد ته پديد كړي او تهديد وي بي ترڅو انسان ژوندني دى دژوند تر څي به كړن وديري ځكي كله سخت او وړانوو نكي سيلا ونه يوه ډله خلك نيمه شپه په داسي حال كېني چه دورځني كار اوزيار څخه ورو سته په خواږه خوب ويه وي دخونړي بشمار په شان ترستوني تيركړي ،كله تالنده او بر يښنا په يوه كلي اوبانده كي ديو شمير بي وزلو او بي گناه كسانو ځان ومال په ناڅاپه ډول له مينځه يوسي. يووخت په يوه ښاريا يوه ناحيه

كېني داور لمبي پورته شي او ديو شمير وگړو ژوند، كود او شته مني خاوري اير ي كړي. كله هم سخت او تباه كوونكي مرضونه

په وبالي ډول خپاره شي او په ژړهاو ماشومان ،خوانان ،نارينه او ښځي درگت خونړومنگولو ته وسپاري په پای كېني د بشري دژوندانه په دوران كېني دنړۍ داولسونو تر

مينځ ډول ډول تفا دونه دانسانانو لويې ډلي قتل وقتال او جنگ او جگړې ته راکاړي اود انساني كورني په ژړهاو بي گناه افراد ژاړه ځوان ا ونارينه او ښځي په خاورو او وينو كېني ډوب كاندې دغه كړاوونه جغرافيايي اوسياسي حدودنه پيژني. دغه مصيبتونه د بشري افراد وترمينځ په توپير ندي قابل دغه ناوړه پيښي د فردې ملكيت مصئونيت نه مني ، دغه ژړم دردونكي واقعات دارضي تما ميت احترام او پروانه ساتي، په هروخت او هر ځاي او هره لحظه او شېبه كېني دطبيعي ناوړو پيښو او دژوندانه دژړه خوړو نكو مصيبتونو او غمونو د مينځ ته راتلو احتمال شته .

له همدې امله بشر دهغه عقل او پوهي له مخي چلري بي بايد آينده ته خير او دور اندیشه وي او دناوړو او غمجنو پېښو او واقعاتو دانارو دليري كولو او له مينځه وړلو دپاره له خيريېه مؤسساتو سره د مرستې او كومك له لاري دانساني نسل دبقا دهموعانو دخير اوفلاح اودبشري مد نيت ددوام پيدا

كولو په لاره كېني خپله بشري وظيفه د بشري لوړو عو اطفو له مخي په سخاوت اوميانه تي سره كړي. همپه رنگه چه له مصيبت اوفلاك نه ډك حوادث او پيښي سياسي او جغرافيايي حدود، ارضي تمايت او ملي حا كيت او فردې مصئونيت نه پيژني. بشري عواطف او دبشر دوستي او نوع پالنې پاك او سپيڅلي احساسات هم بايد محدود او مقيد نه وي.

دافغاني سري مياشتي ټو لته چه دمصلح ټولواك همايوني اعليحضرت په خيرغوښتونكي ملاتي اولاد ښوونه دبشر دوستي په كلگسو اساساتو جوړه شوي ده دنورو جهاني خيرپه

پیغامونه

په فردی یادله ایز ډول دطبیعی ناووپیشو مرض او ناروغی فقر او لوږی څخه په راپیدا شوو مصیبتو نو او کړاوونوڅخه کیږی خپله مرسته اوکو مک ونه سپموی .

هیله ده علما، لیکوال ، متورین ، د فکرځاوندان شته من او بډایان او دافغان ټول نجیب ملت په دی لاره گڼی معنا اومادتا زیبا ر وباسی .

دلولی خدای له درباره هیله کوم پخوا ن افغانستان دمعظم ټولواک همایونی اعلی حضرت په قیادت آرامه او نیکمرغه وی او له مصیبتو نو او کړاوونو څخه خوندي پاتی شی بشری نړی دنوع غوښتنی دلوږو عواطفو اولوبو انسانې ارزښتونو په رڼا گڼی په آرامه او د

دایمی سولې او سلا متی په فضاکی واوسی بشری مدنیت په مثبت لودی او هغی لودی گڼی خپل تکاملی تگ ته ادامه ور کړی

چه پکښی خیر اوفلاح بسیا او مترقی ژوند او مادی او معنوی نیکمر غسی اوبختور تو پ ترسره کیدای شی .

شهبازده احمدشاه دافغانی سره میاشتی دټولنی عالی رئیس .

مؤسسوپه څنگ گڼی دافغانستان دباشپا مته خلکوپه همت او ددغی ټولنی دکارکو ونکو په زیار او زحمت دهغو واقعیتونو دپه نظر گڼی نیولو سره چه ذکر شول فعالیت کوی دغه خیریه مؤسسه شپه او ورځ بشری دنیاته دخد مت کولو دپاره چمتو ده اودهغی دفعالیتونو لهغی دهیوادپه دننه اوخارج گڼی پراخیری او انکشاف مو می ددی ټو لنی د خد متو نو او فعالیتو نو نورپراخوالی او

مثریت دمالی ښه په لائقو په کیدو اودهغی دلوبو سپیڅلو اولوږو هد فونو په تناسب دتجهیزاتو اووسایلو په بشپړیدواوداجتماعی او صحی خدما تو په مختلفو بر خو گڼی د فنی او اداری پرسونل په تهیه او روز لو پوری اډه پیدا کوی .

هیله لرم گران وطنوال دشری لو ږو عواطفو اسلامی ابدی تعلیماتو ، ا خلا قی ښیگڼو او افغانی خصایلو په رڼا گڼی په انفرادی ډول وی یاد مربوطو مؤسساتو له لاری ، په پرله پسې ډول په تیره بیا په دی هفته گڼی چه شروع شویده تر هر بل وخت زیات دخپل مادی او معنوی توان په تناسب دافغانی سری میاشتی دټو لنی له لاری له خپلو هغو همتو عانو او وطنوالو سره چه

مسافرت اعلیحضرت مہندرا پادشاہ نیپال افغانستان

ستره محکمہ ، بعضی از اعضاء ہر دو جرگہ شورا ، جنرال های اردوی شاہانہ مامورین عالیرتبہ ملکی و عسکری و رؤسای کوردیپلو ماتیک متعین کابل بودند تشریف بردہ بلاآنها مصافحہ نمودند .

طلاب معارف کہ در ترمینل میدان ہوائی اخذ موقع کردہ بودند مہمان پادشاہ معظم شانرا با کف زدنیہای ممتد و ابراز احساسات و با احتراز دادن بیرقہای ہر دو کشور پذیرایی کردند .

بعد از ختم مراسم میدان ہوائی ، اعلیحضرت معظم ہمایونی و اعلیحضرت مہندرا در مو تر شاہی و ستایر مہمانان در مو تر های دیگر بہ طرف قصر چہلستون کہ اقامتگاہ اعلیحضرت پادشاہ نیپال تعین گردیدہ حرکت فرمودند .

میدان ہوائی کابل و چادہ های خط سیر مہمانان نیپال بایرقد های ملی و شاہی ہر دو کشور تزیین یافتہ بود در طول راہ میدان ہوائی و قصر چہلستون در دو جناح چادہ ہا طلاب مکاتب عسکری و معارف مامورین اہالی

و جمعیت کثیری از شہریان کابل صف بستہ با ابراز احسانات گرم و کف زد ن

اعلیحضرت مہندرا پادشاہ نیپال بنا بہ دعوت اعلیحضرت معظم ہمایونی برای یک بازدید رسمی بہ تاریخ ۲۱ جوزا ۱۳۵۰ مطابق ۱۲ جون ۱۹۷۱ بہ کابل مواصلت نمودند .

اعلیحضرت معظم ہمایونی ، اعلیحضرت مہندرا را در نزدیک طیارہ استقبال فرمودہ خیر مقدم گفتند .

موقعیکہ اعلیحضرت مہندرا از طیارہ فرود آمدند بیست و یک توپ برسم احترام شلیک کردید .

سپس اعلیحضرت معظم ہمایونی و اعلیحضرت مہندرا گارد تشریفاتی راماینہ فرمودہ مراتب احترام گارد را قبول نمودند .

موزیک سلام شاہی و ستروود ملی نیپال و افغانستان را نواخت .

یکدستہ از اطفال کہ لباس های ملی رادر بر داشتند دستہ های گل بہ مہمان عالیقدر اعلیحضرت معظم ہمایونی بہ نمایندگی شہریان کابل تقدیم کردند .

متعاقبا ذات ملوکانہ و پادشاہ نیپال بسوی صنفوف مستقبلین کہ شامل ہیئت کابینہ قضاات

والاحضرت مارشال شاه ولی خان غازی فاتح کابل

مسافرت‌ها

های ممتد از مهمان پادشاه معظم شان پذیرایی کردند .
 ساعت هشت شب ۲۱ جوزا ۱۳۵۰ در قصر
 دلکشا ترتیب نموده بودند که در آن بیانیه های
 بین اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت
 مهندرا پادشاه نیپال تعاطی گردید .

درین ضیافت والا حضرت شهزاده احمد شاه
 والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح
 کابل ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولی
 شاهی نور احمد اعتمادی صدراعظم ، پوهاند
 دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضاة ،
 پوهنوال دکتور محمد عمر وردک رئیس
 ولسی جرگه ، سنا تور عبدالها دی داوی
 رئیس مشرانو جرگه ، شیاغلی علی محمد
 وزیر دربار سلطنتی ، معاونین صدارت ،
 هیات کابینه ، عده از جنرال های اردوی
 شاهانه ، همراهان اعلیحضرت مهندرا ،
 سفرای هر دو کشور و شیخ السفرا اشتراک
 نموده بودند .

در پایان بیانیه اعلیحضرت معظم
 همایونی موزیک سرود ملی نیپال و درختم
 بیانیه اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال
 موزیک سرود ملی افغانستان رانواخت .

اعلیحضرت معظم همایونی و اعلیحضرت
 مهندرا پادشاه نیپال در مدخل قصر چهلستون
 از طرف شیاغلی علی محمد وزیر دربار سلطنتی
 شیاغلی امان الله منصور وزیر معادن
 و صنایع و مهماندار اعلیحضرت پادشاه
 نیپال و پوهاند جنرال غلام محمد قوماندان
 گارد شاهی استقبال گردیدند .
 بعد از آنکه اعلیحضرت معظم همایونی
 اعلیحضرت مهندرا را تا قصر چهلستون
 همراهی فرمودند پس از صرف قهوه با
 اعلیحضرت شان به ارگ شاهی مواصلت
 کردند .

شیاغلی گاهندرا بها در راج مهمانداری
 وزیر امور خارجه وعده از مامورین دیگر
 عالیرتبه نیپال در این سفر با اعلیحضرت
 مهندرا پادشاه نیپال همراه میباشند .

اعلیحضرت معظم همایونی ضیافتی به
 افتخار اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال

گوشه از دعوتیکه از طرف اعلیحضرت معظم همایونی به اعزاز اعلیحضرت مهندرا پادشاه
 نیپال در قصر دلکشا ترتیب یافته بود.

د افغانستان کالنی

متن بیان ت اعلیحضرت معظم همایونی

وبار عایت حق و هدیکر در زمینه های مختلف اقتصادی و فرهنگي همکار ی نمایند و ازین طریق خواهند توانست اختلافات خویش را باوسایل و طرق مسالمت آمیز حل و فصل نموده مطابق ایجابات عصر حاضر همه امکانات و وسایع خود را در محیط تعاون در راه رشد عمومی مردمان خویش بکار اندازند .

ازینکه کشیدگی های خطر صلح را در جهان و خاصه در قاره آسیا دچار مخاطره نموده است نگرانی کامل داریم در هند چین متاسفانه ساحه جغرافیایی تصاد ما تسلم پیوسته توسعه یافته است . معتقد یم رعایت حق تعیین سر نوشت مردمان آن سر زمین بدون هیچگونه دخالت خارجی شرط لازم تامین صلح در آنجا می باشد .

مردم افغانستان عدم موفقیت مساعی مختلف را در راه تامین صلح در شرق میانه باکمال تأسف و اندیشه عمیق تلقی میکند و عقیده دارند رعایت کامل فیصله ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت که خروج قوای متجاوز اسرائیل را از سر زمین اشغال شده عرب ایجاب میکند یگانه طریق رفع مخاطره ایست که متوجه صلح شرق میانه و جهان گردیده است .

اعلیحضرت! کامل رضایت داریم ازینکه فرصت ملاقات با اعلیحضرت شما یگبار دیگر میسر میگردد و اندوشت گرامی می یابند مظاهر احساسات و دوستانه مردم ما را مشاهده نمایند .

جام خود را به صحت و سلامت مهیا ن گرامی اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال واستواری روز افزون پیوندهای دوستی بین مردمان افغانستان و نیپال بلند میکنم .

اعلیحضرت! مسرت دارم اعلیحضرت و همراهان محترم شما را از جانب خود و مردم افغانستان درین محفل دوستانه خیر مقدم میگویم .

خاطره مسافرت دو سال قبل ما در کشور زیبای شما واستقبال گرم اعلیحضرت و مردم نیپال نزد ما گرامی است طی آن مسافرت موقع یافتن پیشرفت های نیپال را که تحت قیادت خردمندانه شما صورت گرفته بود از نزدیک مشاهده نمایم .

مردم افغانستان و نیپال که از لحاظ وفاداری به عنعنات ملی و خاصیت آزاد منشی درقبال اوضاع متشابه طبیعی و جغرافیایی خویش در این گوشه آسیا وجود مشترک دارند هر دو ملت در طریق دفاع از آزادی خویش قربانی های بزرگی را متحمل گردیده و امروز در راه ارتقای سطح زندگی خویش در شئون مختلف بذل مساعی میکنند .

مذاکرات و تبادل نظر یکه با اعلیحضرت طی مسافرت در نیپال نموده بودیم مشعر بر نزدیکی هر دو کشور های ما در مورد اکثر مسائل بین المللی می باشد که در اجتماعات بین المللی و نیز کنفرانس های مختلف کشور های آسیا و آفریقا و کشور های غیر منسلک اظهار شده است .

در نتیجه تجارت متشابه در ین دوره معاصر هر دو ملت به لزوم رفع بقایای استعمار و پشتیبانی از مجاهدات آزادی مردمان و ملل و پیکار ایشان در راه حق تعیین سر نوشت و تأیید همزیستی مسالمت آمیز و همکاری بین ملل جهان عقیده راسخ حاصل نموده اند .

مردم افغانستان معتقدند که ملت های این منطقه جهان باید با پیروی روحیه تفاهم

متن بیانیه اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال

مسرت داریم که به دعوت اعلیحضرت شما درین کشور مسافرت مینماییم و موقع ملاقات همه شما را حاصل میکنیم . نیپال مانند افغانستان کشور کو هسار

اعلیحضرت! جلالتمایان! صمیمی ترین سپاسگذاری خود را از هر یک از کلماتیکه اعلیحضرت شما اظهار فرمودید بیان میدارم نهایت

مسافرتها

ما در کنفرانس های منطقوی و بین المللی امکانا همکاری وسیع با همدیگر رابست دارند .

مسرت داریم این مرتبه نیز فرصت ملاقات با اعلیحضرت شما و والا حضرت شهزاده احمد شاه و دیگر اعضای خاندان سلطنتی افغانستان و همچنین با زعمای این کشور زیبا برای مامیسر گردید .

بختیاریم از جانب مردم و حکومت خویش بهترین تمینات را برای موفقیت زعماست اعلیحضرت شما و موفقیت اقدامات ترقی خواهانه درین کشور و مسرت و رفاه مردم افغانستان اظهار نمائیم .

درین هیچ شکی نداریم دوستی ای که بین مردم و کشور های مامو جود است پیوسته در حال گسترش خواهد بود .

خواهش میکنم جام خود را به صحت و سلامت اعلیحضرت محمد ظاهر شاه و ترقی و رفاه مردم افغانستان بلند کنید .

اعلیحضرت بهندرا پادشاه نیپال با اعلیحضرت معظم همایونی ساعت ۱۱ و ۴۵ دقیقه قبل از ظهر روز ۲۳ جوزا در قصر دلکشا ملاقات نمودند .

هكذا بنا غلی راج بهاند ری وزیر امور خارجه نیپال با بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم و وزیر امور خارجه در وزارت خارجه ملاقات نمود .

دراین ملاقات راجع به موضوعات مورد علاقه هر دو کشور به شمول مسایل بین المللی در فضای صمیمیت مذاکره بعمل آمد .

اعلیحضرت مهند را پادشاه نیپال و همراهان شان روز ۲۳ جوزا در دعوت چاشتی اشتراک کردند که با عزار شان از ظرف بناغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم در وزارت امور خارجه ترتیب شده بود .

اعلیحضرت پادشاه نیپال در مدخل وزارت خارجه از طرف بناغلی اعتمادی صدراعظم ، بناغلی عبدالله یفتلی معاون اول و دکتر عبدالقیوم معاون دوم مصادرات استقبال گردیدند .

درین دعوت پوهاند دکتر عبد الحکیم ضیایی قاضی القضاات ، پوهنوال دکتر

و محاط به خشکه است . اکثریت مردم ما از راه زراعت کسب معیشت میکنند . از حدود بیست سال باینسو سیاست خارجی غیر منسلک را در علاق بین المللی خویش برگزیده ایم . و آنرا با موفقیت پیروی میکنیم . نظریه روشن بینانه مردم ما نیز همین است نیپال در حالیکه بین دولت بزرگ زندگی میکند جز این خط مشی شایسته داشته نمیتواند و بنابراین سیاست جدیانه پابندی داریم .

نیپال مانند افغانستان کشور مردممانی آزادی دوست میباشد . ما تحمل کرده نمی توانیم که تحت حکم دیگری باشیم و در کشور ما چنان عنعنه قایم نشده است که بیگانگان بر ما فرمانروایی کند . حفظ حاکمیت کشور و صیانت رفاه نیپالین همیزه برجسته تاریخ باشکوه و پایدار ما میباشد . درین هیچ شکی نداریم که این عنعنه دایما پیروی خواهد شد .

خط مشی ما همین است که علاق دوستانه با همه کشورهای جهان برقرار نموده و ضمنا عنعنات خود را محفوظ داریم . آرزو مند نیستیم با هیچ کشور مشا جره داشته باشیم و بطور مثبت طرفدار تو سعه زمینه دوستی با همه وسایل ممکنه میباشیم .

با ظهور سیستم دیموکراتیک در کشور ما فضای سیاسی پاکیزه و اوضاع مستقر گردیده است و این حقیقت درک شده است که پیشرفت اقتصادی احتیاج اساسی ما میباشد .

در سال ۱۹۶۰ نخستین بار امکان مسافرت به افغانستان را حاصل نموده با اعلیحضرت شما و والا حضرت و دیگران ملاقات نمودم از شما سیاستمداریم بما موقع آنرا دادید که در فیروزی ۱۹۶۹ شمارا در کشور خود استقبال نمودیم مسافرت اعلیحضرت شما و همچنین مسافرت والا حضرت شهزاده احمد شاه و همسر ایشان در سال ۱۹۷۰ علاق دوستی را بین دو کشور تقویت نموده است . معتقدیم این رفت و آمد ها و تبادل نظریات بین کشورهای ما برای هر دو جانب سودمند می باشد و نمایندگان کشورهای

افغانستان کالنی

محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه ، هیئت کابینه ، اعضای اداری هر دو جرگه شوری فضا ستړه محکمه دکتور عبدالحکیم طبیبی سفیر کبیر افغانی در کتندو ، ښاغلی پاندی سفیر کبیر نیپال در کابل ، مامورین عالیرتبه عسکری و ملکی و کوردیپلو ماتیک متعین کابل اشتراک نموده بودند .

کنسرت و نغمه های افغانی از طرف عده لاهور مندان رادیو افغانستان نیز پذیرفته دعوت اجراء گردید .

ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم ساعت چهار بعد از ظهر همان روز با اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال در قصر چهلستون ملاقات تعارفی نمودند .

در هنگام این ملاقات ښاغلی گاهندرا بهادر راج مهندری وزیر امور خارجه نیپال دکتور عبدالحکیم طبیبی سفیر کبیر افغانی در کتندو ، دکتور عبدالواحد کریم مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه و دکتور بهادر تپاسکر تر وزارت مالیه نیپال نیز حاضر بودند اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال ساعت

اعلیحضرت معظم همایونی با مهمان گرامی شان اعلیحضرت مهندرا در ضیافتیکه باعزاز

ذات شاهانه از طرف پادشاه نیپال ترتیب شده بود .

مسافرتها

دروستیز ، دكتور طبيبي سفیر کبیر غـسیر
مقیم افغانی متعین کتمندو ، ښاغلی پاندي
سفیر کبیر غیر مقیم نیپال متعین کابل ،
پوهاند دكتور عبدالله واحدی والی کابل ،
ښاغلی محمد کبیر نور ستا نی ښاروال
سر پرست کابل ، وښاغلی کیکتیف سفیر
کبیر اتحاد شوروی متعین کابل در نزدیک
طیاره با اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال
وداع نمودند .

اعلیحضرت پادشاه نیپال در میدا نهوایی
کابل با اعضا ی کابینه مامورین عالیرتبه
ملکی و عسکری و روسای کور دیپلوماتیک
متعین کابل وداع کردند .

اعلیحضرت معظم همایونی واعلیحضرت
مهندرا احترام قطعه تشریفاتی را قبول
نموده و آنرا مایینه کردند موزیک سرود ملی
نیپال و افغانستان را نواخت .

سپس اعلیحضرت معظم همایونی با
اعلیحضرت مهندرا بسوی طیاره رهسپار
گردیدند و در نزدیک طیاره ذات شاهانه با
همان گرمی ایشان وداع نمودند .
طیاره حامل اعلیحضرت مهندرا پادشاه
نیپال و اعضا ی معیتی شان ساعت دوازده و
بیست دقیقه ظهر از میدان هوایی بینالمللی
کابل اوج گرفت .

الیوم عکسهای مدت مسافرت اعلیحضرت
پادشاه نیپال در افغانستان که از طرف
مدیریت عکاسی دباختر آژانس تهیه شده
بود توسط ښاغلی عبدالحمید مبارز رئیس
دباختر آژانس به اعلیحضرت مهندرا پادشاه
نیپال تقدیم گردید .

اعلامیه مشترک افغانستان و نیپال

رسمی نمودند .
درین سفر ښاغلی مهاندري
وزیر امور خارجه و دیگر شخصیت های
عالیرتبه نیپالی به معیت اعلیحضرت پادشاه
نیپال با افغانستان مسافرت کردند .

اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال در این
شیافت صحت و سلامت اعلیحضرت معظم
همایونی و سعادت و ترقی مردم افغانستان
واعلیحضرت معظم همایونی صحت و سلامت
اعلیحضرت پادشاه نیپال و ترقی و سعادت
مردم آنکشور را آرزو نمودند .

اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال و
اعضای معیتی ایشان ساعت دوازده و بیست
دقیقه ظهر روز ۲۴ جوزا بعد از انجام یک
مسافرت دوستانه از کابل به اتحاد شوروی
عزیمت نمودند .

اعلیحضرت معظم همایونی مهمان عالیقدر
شاهانه راتا نزدیک طیاره مشایعت فرمودند.
ذات ملوکانه ساعت یازده و نیم قبل ازظهر
به قصرچهلستون مواصلت فرموده و بعد
از توقف مختصر با اعلیحضرت مهندراجانب
میدان هوایی حرکت نمودند .

موتور حامل اعلیحضرت تین از قصر
چهلستون تأمیدان هوایی بینالمللی کابل
توسط یکدسته از موتور سایلک سواران بدرقه
گردید ، و الاحضرت عارشا ل شاه ولیخان
غازی فاتح کابل ، و الاحضرت جنرال سردار
عبدلولی ، ښاغلی نور احمد اعتمادی صدراعظم
پوهاند دكتور عبدالحکیم قاضی القضا ت ،

پوهاند دكتور محمد عمرور دک رئیس
ولسی جرگه ، سناتور عبدالهادی داوی رئیس
مشرانو جرگه ، ښاغلی علی محمد وزیردربار
سلطنتی ، معاونین صدارت ، انجنیر محمد
بشیر لودین وزیر داخله ، ښاغلی امان الله
منصوری وزیر معادن و صنایع و رئیس هیات
مهمانداران دگر جنرال غلام فاروق لوی

در اثر دعوت اعلیحضرت معظم همایونی
محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان ،
اعلیحضرت مهندرا پادشاه نیپال از تاریخ
۲۲ - الی ۲۴ جوزا ۱۳۵۰ مطابق ۱۲ الی
۱۴ جون ۱۹۷۱ به افغانستان مسافرت

د افغانستان گالنې

حکومتات این کشور پشتیبانی نمودند. هر دو رئیس دولت برین موافقت دارند که سومین کنفرانس روسای دول و حکومت کشور های غیر منسلک که در سپتامبر ۱۹۷۰ در لوسا کا مرکز زمییا صورت گرفت ها نند کنفرانس های بلگراد و قاهره در تکرار این اراء موافق بمقصد تامین اهداف فوق بموفقیت فایل گردید .

هر دو رئیس دولت لزوم فوری امحای تبعیض نژادی واستعمار را تحت اشکال و مظاهر مختلف آن تصدیق نموده اصل حق تعیین سر نوشت را چنانکه در منشور ملل متحد درج شده است پشتیبانی نمودند . هر دو رئیس دولت در ضمن مذاکرات نگرانی عمیق خود را درباره اوضاع شرق میانه اظهار نمودند جانبین مساعی متوجه حل صلح جویانه نزاع شرقی میانه رامطابق فیصله شورای امنیت ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ پشتیبانی نمودند .

طرفین نگرانی خود را درباره اوضاع هند چین ابراز نموده اظهار امید کردند که حل این مسئله با تطبیق کامل فیصله های ۱۹۵۴ ژنیو صورت پذیر گردد .

هر دو رئیس دولت پشتیبانی حکومت های خود را از ملل متحد اظهار داشته لزوم تقویت مزید موثر بودن ملل متحد را بحیثیت يك وسیله حفظ صلح وامنیت جهان و پیشرفت همکاری بین کشور ها به مقصد ترقی و رفاه بشریت تایید نمودند .

جانبین برین موافقت نمودند که کشورهای این منطقه از راه انسجام مساعی خویش در راه همکاری به مقصد پیشرفت اقتصادی واجتماعی مردمان خویش میتوانند اختلافات خود را در فضای تفاهم حل وفصل نموده و برای استحکام صلح وامنیت ابراز مساعی نمایند .

هر دو رئیس دولت لزوم تطبیق حقوق ترانزیت کشور های محاط به خشکسازیدون

از اعلیحضرت پادشاه نیپال و همراهان ایشان از طرف اعلیحضرت همایونی پادشاه افغانستان حکومت و مردم افغانستان استقبالی صمیمانه بعمل آمد . اعلیحضرت پادشاه نیپال سلامهای صمیمانه و تمینات نیک حکومت و مردم نیپال را به اعلیحضرت پادشاه حکومت و مردم افغانستان ابلاغ نموده از پذیرایی صمیمانه و مهمان نوازی ایشان ابراز تشکر نمود .

اعلیحضرت پادشاه نیپال در هنگام توقف خویش با تحولات افغانستان که تحت قیادت اعلیحضرت معظم همایونی محمد ظاهر شاه صورت میگرفت آشنایی حاصل کردند . ښاغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم و وزیر امور خارجه با اعلیحضرت مهندران ملاقات کرده مذاکرات اشتراک نمودند .

هر دو رئیس دولت ازین فرصت تجدید تماس شخصی حسن استقبالی نموده راجع به توسعه مزید علایق دوستانه بین هر دو کشور مذاکره نمودند . اعلیحضرت پادشاه افغانستان از مسافرت رسمی شاهانه خویش که در سال ۱۹۶۹ به نیپال صورت گرفته بود بامسرت تذکر دادند .

هر دو رئیس دولت در باره مسایل بین المللی مورد علاقه جانبین تبادل نظر نمودند . این مذاکرات در فضای نهایت دوستانه که مظهر علایق صمیمی بین هر دو کشور میباشد صورت گرفت . مذاکره شهابت نظر زیاد را بین جانبین در موضوعات دو جانبه و بین المللی آشکار ساخت .

طرفین پابندی کشور های خود را به خط مشی همزیستی مسالمت آمیز وعدم الحاق مجدد اظهار نمودند .

هر دو جانب هنگام بحث بر نقش سیاست عدم الحاق و اشاره خاص به صلح جهان استقلال و ترقی کشور های در حال رشد جستجوی امکانات همکاری و مشاورت مزید بین کشورهای غیر منسلک از تماس های دوجانبه و چندین جانبه بین روسای دول

مسافرتها

هیچگونه حد گذاری جدیانه تأیید نمودند. طرفین عقیده خود را برینکه تسهیلات آزاد و غیر محدود ترانزیت به شمول راه های ترانزیتی زمینی مطابق منفعت و ترقی همه کشور های منطقه میباشد تأیید داشتند .

جانبین مجدداً خاطر نشان نمودند که تنها جمهوریت مردم چین نماینده ملت چین می باشد و حقوق چین باید باین اساس درملل متحد و همه مجامع بین المللی مجدداً احیاء شود.

جانبین یکبار دیگر مندرجات اعلامیه کابل ایکافی را صادره دسامبر ۱۹۷۰ مخصوصاً تطبیق مواد راجع به حقوق ترانزیت کشور های محاط به خشک و مواد راجع به آن کشور های در حال رشد مشکلات اقتصادی بیشتر دارند تأیید نمودند .

هر دو رئیس دولت اظهار یقین نمودند که این مذاکرات صریح و دوستانه را جمع به موضوعات مورد علاقه و تماس شخصی متواتر

جانبین راجع به پیشرفت امور پروژه شاهراه آسیایی و دیگر طرحهای همکاری منطقی که امکانات جدید حمل و نقل زمینی را در آسیا میسر میدارد اظهار رضا ئیت مندی نمودند .

بین ایشان تفاهم مزید را تا بین نموده روابط دوستی و همکاری بین افغانستان و نیپال را تشدید خواهند نمود .

هر دو جانب آرزو مند ی خود را برای همکاری در پروژه های پیشرفت یکدیگر

اعلیحضرت پادشاه نیپال از اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه صمیمانه دعوت نمودند تا به نیپال مسافرت نمایند . اعلیحضرتین این دعوت را بسمرت پذیرفتند .

مسافرت والا حضرت وليعهد جاپان و همسرشان به افغانستان

والا حضرت شهزاده اكي هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت ميچيكو همسرشان ساعت پنج و نيم بعد از ظهر همان روز با والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس در حاليكه ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولي نيز حضور داشت در قصر دلکشاء ملاقات کردند .

در هنگام اين ملاقات شياغلي عبدالله يفتلي معاون اول صدارت ، شياغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي و سفراي كبر هر دو كشور نيز حاضر بودند .

والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس ضيافت شامي به اعزاز والا حضرت شهزاده اكي هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت ميچيكو همسرشان ساعت هشت و ٤٥ دقيقه شب ١٥ جوژا در تالار وزارت امور خارجه ترتيب داده بودند كه در آن والا حضرت شاهدخت مريم ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولي ، شياغلي نور احمد اعتمادی صدر اعظم ، پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيايي قاضي القضاة ، پوهاند دكتور

محمد عمر وردك رئيس ولسي جرگه ، سنا تاور عبدالهادي داوي رئيس مشرانو جرگه ، معاونين صدارت ، شياغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي ، اعضاي كابينه ، جنرال هاي اردوي شاهانه ، والي كابل ، بناروال سرپرست سران كوردپيلو ماتيك با خانم هاي شان اشتراك ورزيده بودند . درين ضيافت والا حضرت شهزاده احمد شاه صحت و سلامت اعليحضرت امپراطور و عليا حضرت امپراطورس

والا حضرت شهزاده اكي هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت ميچيكو همسرشان ساعت دو و سي دقيقه بعد از ظهر روزه ١ جوژا ١٣٥٠ مطابق ٥ جون ١٩٧١ توسط طياره مخصوص به كابل مواصلت نمودند .

والا حضرت وليعهد و همسرشان بنا به دعوت والا حضرت احمد شاه طور رسمي به افغانستان مسافرت نمودند . در ميدان هوايي بين المللي كابل والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس و والا حضرت سردار عبدالولي ، شياغلي نور احمد اعتمادی صدر اعظم و خانم شان ، پوهاند دكتور

عبدالحكيم ضيايي قاضي القضاة ، دكتور وردك رئيس ولسي جرگه ، سنا تاور عبدالهادي داوي رئيس مشرانو جرگه و بعضي از اعضاي كابينه از مهمانان گرامي سلطنتي جاپان در نزديك طياره استقبال نمودند .

بعد از مراسم ميدان هوايي والا حضرت شهزاده احمد شاه ، و والا حضرت شاهدخت بلقيس به مهمانان محترم شان به طرف صفوف مستقبلين رفته مصافحه فرمودند .

سپس مهمانان سلطنتي جاپان در حاليكه والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس نيز به معيت شان بودند توسط موتر هاي سلطنتي بطرف

اقامتگاه شاهي كه قصر چهلستون تعيين گردیده بود تشریف بردند و دسته از موتر سايكل سواران موكب شهزاده گان گرامي را تا قصر چهلستون بدرقه ميكرد .

مسافرتها

صحت و سلامت و الاحضر ت و ليعهد جاپان و همسر شان و تقويت دوستي افغانستان و جاپان را آرزو نمودند .

آثار باستانی کوشانی ها ، اتا ق های بگرام ، بامیان ، هده و غزني مورد باز دید و الاحضر تين قرار گرفت .

و الاحضر ت و ليعهد جاپان جوابا صحت و سلامت اعلیحضرت معظم همايوني، علیاحضر ت ملکه معظمه ، صحت و سلامت و الاحضر ت شهزاده احمدشاه و الاحضر ت شاهدخت بلقيس خاندان جليل سلطنتي واستحکام دوستي جاپان و افغانستان را آرزو نمودند .

موزيم کابل که در همان روز مورد بازدید و الاحضر تين و ليعهد جاپان و همسر شان قرار گرفت معرف تاريخ پنج هزار ساله تمدن افغانستان بوده و در آن آثار تاريخي و آثار عتيقه مکشوفه موجود میباشد .

و الاحضر ت شهزاده اکي هيتو و ليعهد جاپان و الاحضر ت ميچيکو همسر شان ساعت هشت و سي دقيقه قبل از ظهر روز ۱۶ جوزا از موزيم کابل ديدن کردند .

همچنان در موزيم کابل در پهلوی آثار باستانی مجموعه های اتنو گرافي و مسکوکات که ارزش فراوان دارد و نمايشگر دوره های مدنيت های مختلف باستانی کشور ميباشد قرار گرفته است .

در مدخل موزيم و الاحضر تين از طرف بنیاد علي محمد خالد رویشان معين وزارت اطلاعات و کلتور و آمر موزيم استقبال کردند .

غرفه های موزيم که مورد بازدید و الاحضر تين قرار گرفت از طرف مير من جعتمدی به لسان جاپانی معلومات به و الاحضر تين بعرض ميرسيد .

والا حضر ت شهزاده احمدشاه ، و الاحضر ت شاهدخت بلقيس ، و الاحضر ت اکي هيتو و همسر شان در دعوتیکه به افتخار و ليعهد جاپان ترتيب شده بود .

د افغانستان کالني

میر من صالحه فاروق اعتمادي رئيسه دمير مني تولنه ورود والا حضرت ميچيکو همسر وليعهد جاپان را خير مقدم گفته و سمبول مخصوص دمير مني تولنه و تحافتي از سوزن دوزي آن موسسه را به والا حضرت ميچيکو تقديم کرد .

والا حضرت ميچيکو همسر وليعهد جاپان چک حاوي مبلغ يک هزار دالر را به صندوق مادر اهداء کردند . والا حضرت اکی هيتو و والا حضرت ميچيکو همسر شان ساعت چارو نيم بعد از ظهر ۱۶ جوزا با والا حضرت شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس در کار يزمير صرف عصر په نمودند .

در هنگام صرف عصر په والا حضرت جنرال سردار عبدالولي و ښاغلي عبدالله يفتلي معاون اول صدارت حاضر بودند .

والا حضرت اکی هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت ميچيکو همسر شان ساعت هشت و نيم شب ۱۶ جوزا طعام شام را به حضور اعلی حضرت معظم همايوني و عليا حضرت جلگه معظمه در قصر گلخانه در حالیکه والا حضرت

شهزاده احمد شاه و والا حضرت شاهدخت بلقيس و والا حضرت شاهدخت مریم و والا حضرت مارشال شاه وليخان غازي فاتح

کابل ، والا حضرت جنرال سردار عبدالولي ، ښاغلي نوراحمد اعتمادي صدراعظم مير من عاليه اعتمادي ، پوهاند دوکتور عبدالحکيم ضيایی قاضي القضاات ومير من ضيا يسی پوهنوال محمد عمر وردک رئيس ولسي جرگه سناتور عبدالهادي داوي رئيس مشرانو

جرگه ، ښاغلي عبدالله يفتلي معاون اول صدارت ، دوکتور عبدالقيوم معاون دوم صدارت باخانمهای شان ښاغلي سيدقاسم رښتيا سفیر کبير افغاني متعين توکيو و ښاغلي کينجی سفیر کبير جاپان متعين کابل و همراهان والا حضرت وليعهد جاپان اشتراک داشتند در ميز سلطنتي صرف کردند .

در اين بازديد ښاغلي هوگن معين وزارت خارجه جاپان مير من شفيقه ضيا يی وزير مشاور ومهماندار ، دوکتور سعدالله غوثی رئيس تشریفات وزارت امور خارجه و سفرای کبار هر دو کشور نیز حاضر بودند .

والا حضرت شهزاده اکی هيتو وليعهد جاپان و والا حضرت همسر شان ظهر روز ۱۶ جوزا در دعوت نهار ي اشتراک کردند که از طرف ښاغلي نوراحمد اعتمادي صدراعظم ومير من اعتمادي در تپه باغ پغمان تر تيب يا فته بود که در آن پوهاند عبدالحکيم ضيا يی قاضي القضاات ، پوهنوال دوکتور محمد عمر وردک رئيس ولسي جرگه ، سنا تورعبدالهادي داوي رئيس مشرانو جرگه ، معاونين صدارت ښاغلي علي محمد وزير دربار سلطنتي ، اعضای کابينه ، مامورين عالي رتبه ، ښاغلي هوگن معين وزارت خارجه جاپان سران ، کور ديپلوماتيک با خانمهايشان ، سفرای کبار هر دو کشور اشتراک نموده بودند .

والا حضرت وليعهد جاپان و همسر شان حين ورود به تپه پغمان از طرف ښاغلي صدراعظم ومير من اعتمادي پذيرايي گرديدند . همچنان درين دعوت کسرتي از طرف هنرمندان راديو افغانستان اجراء شد .

والا حضرت ميچيکو همسر والا حضرت وليعهد جاپان ساعت دو و سي دقيقه قبل از ظهر همان روز از موسسه نسوان ديدن کردند .

موقعيکه والا حضرت ميچيکو به موسسه نسوان تشریف بردند از طرف مير من صالحه فاروق اعتمادي رئيسه دمير مني تولنه هيئت اداري وشاگردان لېسه مسلکي آن موسسه پذيرايي شدند .

يکدسته از اطفال خورد سال موسسه نسوان دسته های گل رابه مهمان گرامی تقديم کردند .

شعبات سوزن دوزي جريان تدریسي ونمايش لباسهای افغاني بازديد والا حضرت ميچيکو همسر وليعهد جاپان قرار گرفت .

اعلیحضرت معظم‌هایونی و علیاحضر تملکه معظمه هنگامیکه با والاحضرت اکی هیتو
همسر محترمه شان مصاحبت میفرمایند .

میدان هوایی تا هتل بامیان که اقامتگاه والاحضرتین تعیین گردیده بود شاگردان معارف ، مامورین ، معاریف و جمعیت کثیری از شهریان بامیان در دوجناح سرک‌صف بسته واز والاحضرت شهبزاده احمدشاه و والاحضرتین مهبانان گرامی شان با ابراز احساسات گرم و کف‌زدن‌ها استقبال کردند .

والاحضرت شهبزاده احمدشاه و والاحضرتین مهبانان گرامی شان در حوالی ساعت ده و بیست دقیقه به هتل بامیان تشریف فرما شدند .

بنی‌اغلی عبدالله یفتلی معاون اول صدارت عظمی ، میرمن شفیقه ضیایی وزیر مشاور (مهباندار) بنی‌اغلی هوگن معین‌وزارت خارجه جاپان ، دکتور سعدالله غوثی رئیس تشریفات وزارت امور خارجه و سفرای کبیر هر دو کشور نیز در معیت والاحضرتین بودند .

والاحضرت شهبزاده احمدشاه بانفاق والاحضرت شهبزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسر شان ساعت یازده وچهل و پنج دقیقه قبل از ظهر روز ۱۷ جوزا از مجسمه‌های بزرگ بودا درشهر بامیان دیدن کردند .

همچنان والاحضرت شهبزاده احمدشاه با مهبانان گرامی شان والاحضرت اکی هیتو والاحضرت میچیکو همسر ولیعهد جاپان ساعت هشت و نیم صبح روز ۱۷ جوزا ذریعه طیاره باختر الوتقه عازم بامیان شدند .

والاحضرت شهبزاده احمدشاه با مهبانان محترم شان والاحضرت شهبزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسرشان ساعت ده قبل از ظهر همان روز به میدان هوایی بامیان مواصلت کردند .

والاحضرت شهبزاده احمدشاه و والاحضرتین مهبانان عالیقدر شان در میدان هوایی بامیان از طرف دکتور نعمت الله پژواک والی و خانمش روسای دوایر مرکزی ورئیس محکمه آن ولایت استقبال گردیدند .

هنگامیکه والاحضرتین مهبانان والاحضرت شهبزاده احمدشاه از طیاره فرود آمدند یک دسته از اطفال به نمایندگی اهالی ولایت بامیان دسته‌های گل به آنها تقدیم نموده و یکده دیگر از دختران خردسال بنوونخی‌نسان آنجا اتن ملی اجراء کردند .

والاحضرت ولیعهد جاپان و همسرشان والاحضرت میچیکو معلمان بنوونخی‌نسان را بحضور پذیرفتند واز استقبال آنها ابراز تشکر کردند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه ومهما نسان گرامي شان والاحضرت اكيهيتو وهمسر شان

خين استقبال در ميدان هوايي باميان

در حالیکه معاون اول صدارت ، وزیر مشاور معین وزارت خارجه جاپان ، رئیس تشریفات وزارت امور خارجه و والی بامیان به جمعیت شان بودند عصر همان روز از آثار ومواقع تاریخی شهر ضحاک وشهر غلغله در حومه بامیان دیدن کردند .

والاحضرت شهزاده احمد شاه با مهمانان گرامی شان در بامیان با ابراز احساسات گرم استقبال شدند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه و والاحضرت اکی هیتو ولیعهد جاپان و والاحضرت میچیکو همسر محترمه شان شب در ضیافتیکه از طرف دکتور پژواک والی بامیان و میرمن عقیقه پژواک باعزاز والاحضرت شان در هوتل بامیان ترتیب یافته بود اشتراک فرمودند .

درین ضیافت والی بامیان جام شراب بخود را بدعای صحت وسلامت والاحضرت شهزاده احمد شاه والاحضرتین ولیعهد جاپان وخانم شان میچیکو بلند نموده واستحکام

هنگام بازدید ټیالغلی رستم علی سلطانی معاون گرځندوی بحضور والاحضرت ټسین مهمانان عالیقدر توضیحات تقدیم میکرد . مجسمه های ۵۳ متری و ۲۵ متری بامیان که همان روز مورد بازدید والاحضرت ولیعهد جاپان وهمسر شان قرار گرفت قدامت تاریخی آن بین قرن دوم و پنجم میرسد .

والاحضرت شهزاده احمدشاه و والاحضرتین مهمانان گرامی شان از قسمت های مختلف مجسمه های بودا ومقاره های مجاور آن همچنان رواق هاو جریان ترمیم مجسمه ۲۵ متری که توسط متخصصین افغانی وهندی جریان دارد بازدید کردند .

والاحضرت شهزاده احمدشاه ومهمانان عالیقدر شان ظهر همان روز در دعوت نهاری اشتراک فرمودند که به اعزاز شان از طرف دکتور نعمت الله پژواک والی بامیان در هوتل بامیان ترتیب یافته بود .

والاحضرت ولیعهد جاپان و والاحضرت همسر شان و والاحضرت شهزاده احمدشاه

مسافر تپها

شان را یکدسته از چاپ اندازان تیم های
بز کشی کندز و سوار کاران ولایت کندز از
میدان هوایی تاشهر بدر قه کردند .

ښاغلی عبدالله یفتلی معاون صدارت ،
میر من شفیه ضیا یی وزیر مشاور و مہماندار
ښاغلی هوکن معین وزارت امور خارجه
جاپان دکتور غوثی رئیس تشریفات وزارت
امور خارجه ، ښاغلی رښتیا و ښاغلی
کنجی ناکاوا سفرای کبار افغانی و چاپا نی در
توکيو وکابل نیز در معیت والا حضرت ت به
کندز بودند .

والا حضرت شہزاده احمدشاه ، والا حضرت
ولیعہد جاپان و والا حضرت میچیکو مہمانان
عالیقدر ساعت هشت صبح ۱۹ جوزا از یک
کار گاہ قالین بافی موری بافی که از طرف
صناعتی محبس دایر شده بود دیدن کردند
و نوعیت قالین افغانی و زحمت کشی قالین
بافان را تمجید نمودند .

همچنان والا حضرت شہزاده احمد شاه و
والا حضرت ولیعہد جاپان و همسر شان از
یک مسابقہ نمایشی بز کشی کہ در محوطہ
سپین زر توسط تیم بز کشی کندز صورت
گرفت دیدن نمودند .

والا حضرت شہزاده احمدشاه و والا حضرت
ولیعہد جاپان و همسر محترمہ شان بطہر همان
روز در ضیافت نہاری کہ از طرف ښاغلی
محمد ہاشم صافی والی کندز باعزاز شان
در قہوہ خانہ سپین زر ترتیب یافته بود
شرکت کردند .

والا حضرتین پس از بازدید حفریات ای
خانم و کنار رود آمو توسط ہیلی کوپتر آنجا
را ترک گفته وبعد از مشاہدہ شہر کندز از
ہوا بہ ساعت ۷ و ۱۵ دقیقہ در چمن سپین
زر کہ بیش از یکصد متر از اقامتگاہ شان
فاصلہ دارد فرود آمد .

والا حضرت شہزاده احمدشاه ، والا حضرت
اکی ہیتو ولیعہد جاپان و همسرش در ضیافت
شب کہ از طرف ښاغلی سرور ناشر رئیس
سپین زر شرکت ترتیب شدہ بود اشتراک
ورزیدند .

مزید روابط دوستی بین افغانستان و جاپان
را آرزو کرد .

والا حضرت ولیعہد جاپان نیز جام شربت
خود را بہ صحت و سلامت اعلیحضرت معظّم
ہمایونی و علیاحضرت ملکہ معظمہ صحت و
سلامت والا حضرت شہزادہ احمدشاه و
استحکام زیاد تر دوستی بین مردمان جاپان
و افغان و مملکتین جاپان و افغانستان بلند
کردند .

ضمن این ضیافت والا حضرت شہزادہ
احمدشاه ، والا حضرت ولیعہد جاپان و
والا حضرت خانم محترمہ شان فلم افغانستان
امروز و همچنان فلم مسابقہ بز کشی را
مشاہدہ فرمودند .

والا حضرت شہزادہ احمدشاه و والا حضرت
اکی ہیتو ولیعہد جاپان و والا حضرت میچیکو
ہمسر محترم شان شب را در بامیان تشریف
داشتند .

والا حضرت شہزادہ احمدشاه با مہمانان
گرامی شان والا حضرت اکی ہیتو ولیعہد
جاپان و والا حضرت میچیکو ہمسر شان پس
از مشاہدہ آثار تاریخی بامیان ساعت
۹ صبح روز ۱۸ جوزا توسط طیارہ مخصوص
بہ کابل مراجعت کردند .

والا حضرات پس از توقف مختصر در کابل
در حوالی ساعت ۲۵ دقیقہ قبل از ظہر
برای بازدید از ولایت کندز و آثار تاریخی
ای خانم تشریف فرمای آن ولایت گردیدند .

و در میدان ہوا یی کندز
ښاغلی محمد ہاشم صافی والی کندز ،
تورن جنرال شاہپور قوماندان قوای نہرین
ښاغلی بای محمد دلدار رئیس محکمہ ښاغلی
غلام سرور ناشر رئیس موسسہ سپین زر
ښاغلی محمد امان ښاروال سرپرست کندز
باخانم های شان در نزدیک طیارہ والا حضرت
شہزادہ احمدشاه ، والا حضرت ولیعہد جاپان
و والا حضرت ہمسر محترم شان را خیر مقدم
گفتند .

موکب والا حضرت شہزادہ احمد شاه و
والا حضرتین ولیعہد جاپان و ہمسر محترمہ

د افغانستان کالني

حکومت جاپان که از پنج سال به اینطرف به این روغتون صورت میگیرد متذکر شد. اعلیحضرت معظم همایونی و علیاحضرت ملکه معظمه ساعت شش و بیست دقیقه بعد از ظهر روز ۱۹ جوزا با الاحضر ت شهبزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و الاحضر ت میچیکو همسر محترمه شان در قصر چهلستون نچای صرف فرمودند. در این موقع معاون اول و ل صدرات نیز حضور داشت.

ضیافتی از طرف الاحضر ت شهبزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و الاحضر ت میچیکو همسر شان ساعت ۸ و ۴۵ دقیقه شب ۱۹ جوزا در قصر چهلستون ترتیب یافته بود که در آن الاحضر ت شهبزاده احمد شاه و الاحضر ت شاهدخت بلقیس، الاحضر ت شاهدخت مریم، الاحضر ت مارشال شاه ولیخان غازی فاتح کابل، الاحضر ت جنرال سردار عبدالولی، شباغلی نوراحمد اعتمادی صدراعظم حکومت، سرپرست پوهاند دوکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاة پوهنوال دوکتور محمد عمر وردک رئیس ولسی جرگه، سناتور عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه، معاون دوم صدرات، لوی درستیژ برخی از جنرال های اردوی شاهانه باخانم های شان اشتراک ورزیده بودند.

والاحضر ت ولیعهد جاپان و همسر شان

ساعت سه و سی و هفت دقیقه بعد از ظهر روز بیست جوزا دوباره عازم جاپان گردیدند. والاحضر ت شهبزاده احمد شاه و الاحضر ت شاهدخت بلقیس تا نزدیک طیاره والاحضر تین مهبانان گرامی را مشایعت کردند.

در نزدیک طیاره والاحضر ت اکی هیتو ولیعهد جاپان مسرت خویشرا نسبت به مسافرت شان به افغانستان و به الاحضر ت شهبزاده احمد شاه اظهار داشته از مهبان نوازی حکومت و مردم افغانستان اظهار تشکرنمود.

والاحضر ت شهبزاده احمدشاه از مسافرت والاحضر تین به افغانستان اظهار تشکرنمودند و آنرا در تشدید علایق دوستانه هر دوکشور

تحایفی از پیداوار منطقه که از طرف بیاروالی کندز تهیه شده بود درین ضیافت توسط شباغلی محمد هاشم صافی و هدایایی از مصنوعات موسسه سپین زر توسط شباغلی ناصر بحضور والاحضر ت اکی هیتو ولیعهد و الاحضر ت میچیکو خانم محترمه شان تقدیم گردید.

والاحضر تین شب را در اقامتگاه شان در کندز استراحت داشتند.

والاحضر ت شهبزاده احمد شاه و مهبانان گرامی شان والاحضر ت اکی هیتو ولیعهد جاپان و همسر محترمه شان والاحضر ت میچیکو پس از بازدید ولایت کندز و آثار تاریخی ایخانم در ولایت تخار ساعت ده و سی و پنج دقیقه قبل از ظهر روز ۱۹ جوزا به کابل مراجعت کردند.

همچنان والاحضر ت شهبزاده اکی هیتو و الاحضر ت میچیکو خانم محترم شان حین مواصلت بکابل از عمارت جدید سفارت کبرای جاپان در اکبرخان مینه بازدید کردند و نهالی در محوطه سفارت برسم یادگار غرس نمودند.

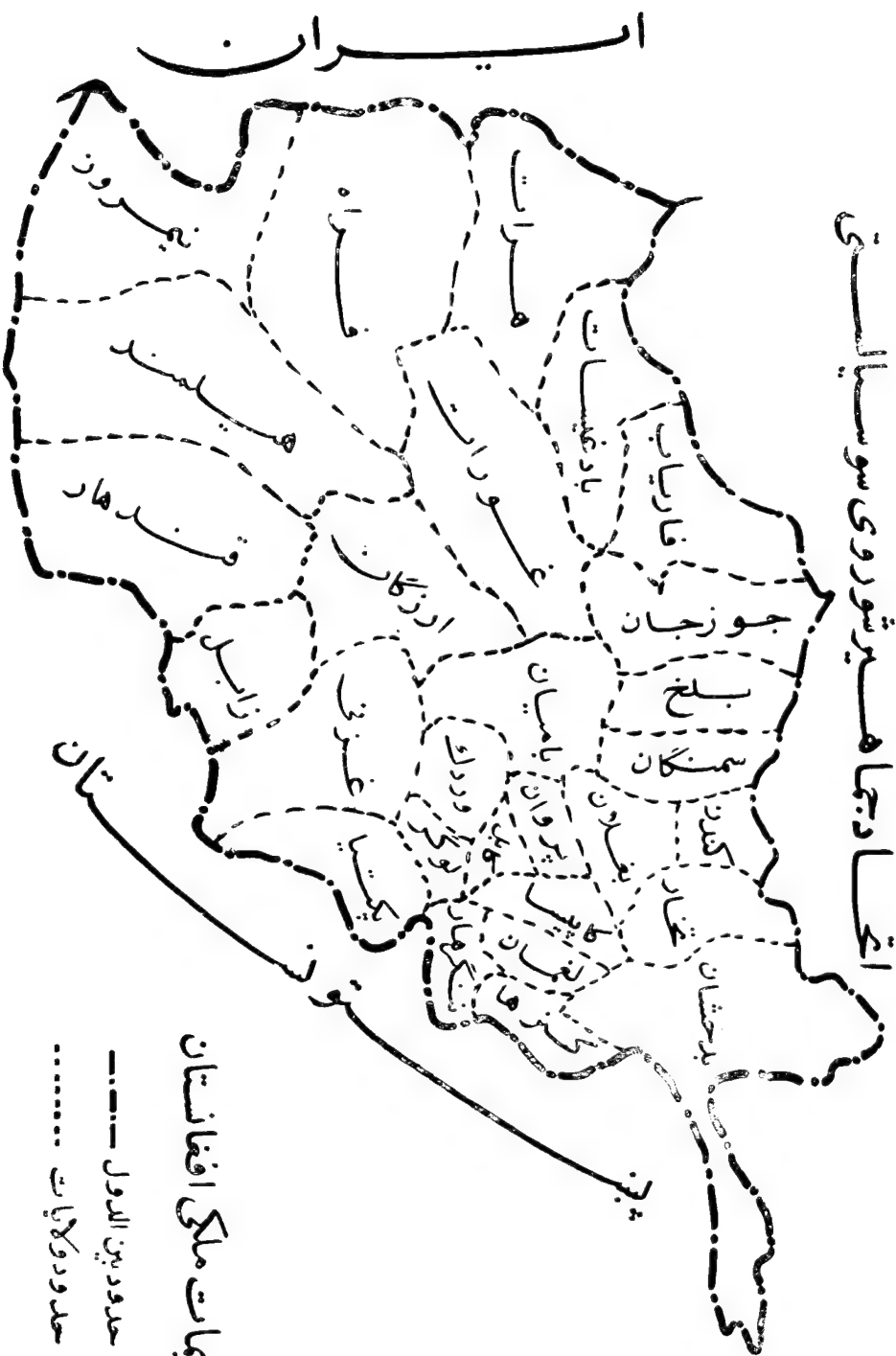
سپس والاحضر ت شهبزاده اکی هیتو ولیعهد جاپان و الاحضر ت میچیکو همسر محترمه شان ساعت ۲ و ۴۵ دقیقه بعد از ظهر روز ۱۹ جوزا از وزیر اکبرخان روغتون دیدن کردند و هدایایی برای روغتون اهدا کردند.

والاحضر ت ولیعهد جاپان و همسر محترمه شان از شعب اورتو پیدی دیدن کردند و از مریضان آن عیادت بعمل آوردند. والاحضر تین در ختم بازدید هدایایی به

شفاخانه وزیر اکبرخان روغتون اهدا کردند. که شباغلی کینچی ناکا و سفیر کبیر جاپان ضمن اظهار تشکر از پذیرایی والاحضر تین در شفاخانه هدایا را به رئیس آن روغتون تقدیم داشته و همکاری و تقویت دوستی بیشتر را بین دوکشور آرزو کرد. مقابلتا دوکتور عبدالله عمر معین وزارت صحیه طی بیانیه تشریف آوری والاحضر تین ولیعهد جاپان و همسر شانرا به شفاخانه وزیر اکبرخان خیر مقدم گفته و ضمن آن کلماتی قدیم مزیدی خواندند.

افغانستان

انحصار د جها هـ یر شوروی سوسیالیستی

تقسيمات ملكي افغانستان

حدود بين الدول
.....
حدود ولايات

افغانستان

جبال و غیره وابسته میباشد بدینتر تیب
افغانستان را می توان از نگاه ارتفاع اراضی به
سه منطقه اقلیمی ذیل منقسم نمود:

مناطق مرتفع

الف: سرزمین های کوهستانی که از سطح
بحر بیشتر از ۲۴۰۰ متر ارتفاع دارد. زمستان
آنها اکثر از شش الی هفت ماه دوام میکند.
حوزه نورستان یک حصه بزرگ بد خشا ن
وهزاره جات درین زمره داخل میباشد. البته
بعضی زمین های خیلی مرتفع نیز وجود دارد
که (چهار هزار) متر حتی بیشتر از آن ارتفاع
داشته و غیره قابل سکونت است که البته
دارای اقلیم خیلی سرد بوده و اغلب توسط
برفهای دائمی پوشیده است.

ب: حوزه هائیکه بین ۱۳۰۰ و ۲۴۰۰ متر
ارتفاع واقع شده است مانند: کابل، غزنی،
کتواز قسمتی از بدخشان هزاره جات و دره
علیای کنر و غیره که دارای آب وهوای نسبتا
معتدل بوده و چهار فصل سال آن ها مشخص
واژه متناوب میباشد. این حوزه هاتایست
شدید ندارد. وزمستان شدید دارد. وزمستان
آنها بعضی اوقات از بیست درجه تحت الصفر
هم پایاتر می رود. مقدار بارندگی برف یابازان
که اغلبا در ماه های زمستان و اوایل بهار
صورت میگردد از سه صد تا چهار صد ملی
متر و بعضا بیشتر هم میباشد.

مناطق متوسط

مناطقیکه ارتفاع آن از سطح بحر متوسط
بوده بین (۹۰۰) الی (یکهزار و سه صد متر
ارتفاع دارد عبارت از دامنه های شمالی
هندو کش دامنه سلسله جبال غورات دره
وسطی و سفلی هریرود ازین گونه مناطق
میباشند که تابستان نسبتا گرم داشته اما
زمستان آن شدید نبوده وبرودت آن به ده
درجه تحت الصفر بندرت فرو میرود. بارندگی
این ناحیه ها از دو صد میلی متر کمتر
می باشد.

سر زمین های کم ارتفاع

مناطقیکه کمتر از نصد متر ارتفاع دارد
از نقطه نظر جغرافیای فیزیکی میتوان کلمه
دشت را به آنها اتلاق کرد. چه از یکطرف
مقدار بارندگی این نوع اراضی خیلی کم بوده
واز جانب دیگر بین حرارت وبرودت شباروزی
آن فرق زیادی موجود است درجه حرارت

افغانستان یک کشور محاط به خشکه بوده
و در قلب آسیای مرکزی موقعیت دارد.

افغانستان که بین خطوط ۶۰ درجه ۳۱
دقیقه و (۷۵ درجه ۵۰ دقیقه) طول البلد شرقی
و (۲۹ درجه ۲۱ دقیقه) و (۳۸ درجه و ۳۰ دقیقه)
عرض البلد شمالی موقعیت دارد قسمت زیاده
سرزمین آنرا کوه ها و ارتفاعات تشکیل داده
است سلسله ارتفاعات معروف هندو کش از
سمت شمال شرق بسمت جنوب غرب بطول
تقریبا ششصد کیلو متر وعرض صد کیلومتر
امتداد داشته واکثر در پاهای افغانستان ازین
سلسله ارتفاعات سر چشمه میگیرند.

سلسله جبال هندو کش در حصه وسطی
افغانستان کشیده شده آنرا بدو حصه شمالی
وجنوبی تقسیم مینماید. دره های مناطق
شمال هندو کش هموار بوده برای زراعت
خیلی مساعد است. حصص افتاده جنوب
هندو کش غالبا کوهسار بوده وقسمتا بادرختان
انبوه پوشیده شده است.

حدود ارضیه

افغانستان از طرف شمال متصل است با
اتحاد جما هیر اشتراکی شوروی از طرف
غرب با ایران و از طرف جنوب و شرق با
پشتونستان.

همچنان افغانستان از طرف شمال شرق
در یک تنگه کوهستانی بنام واخان جمهوری
مردم چین و پشتونستان هم سرحد
میباشد.

طول ساحه افغانستان از شمال شرق تا
جنوب غرب ۱۳۵۰ کیلو متر وعرض آن از شمال
تا جنوب نهصد کیلو متر میباشد سرحد جنوبی
افغانستان از بحیره عرب تقریبا (۴۵۰) کیلو
متر فاصله دارد.

اقلیم

گرچه اقلیم افغانستان را از نظر تقسیمات
کره ارض بری میتوان نامید اما با آنهم نظریه
موجودیت کوهستانات متعدد هر منطقه
خصوصیات جداگانه دارد که این خصوصیات
به عرض البلد کمتر مربوط بوده وبیشتر با ارتفاع
از سطح بحر ترتیب و تقسیم اراضی به سلسله

د افغانستان کالنی

واردات

واردات افغانستان را بیشتر ماشین آلات تکه باب اشیای استهلاکي، روغنیات، سامان برق وادویه وغیره تشکیل میدهد .

تاریخ

افغانستان قبل از قرن نژده در قاره آسیای مرکزی نفوذ بزرگی داشته و فعالیتهای آن در بین رودخانه آمو ودر پای سند وما ورا ی آن صفحه در خشان و برجسته این قسمت آسیا را تشکیل داده است نام قدیم افغانستان (آریانا) بود این نام در کتاب (اوستا) ذکر شده است و به همین منطقه آسیای میانه اتلاق میگردد. در دوره اسلام اسم (خراسان) جای نام آریانای باستان را گرفت و بالاخره نام (افغانستان) در قرن نهم وسعت یافته و بعوض نام خراسان مستعمل و متداول گردید امروز نام ملی ورسمی باشندگان مردم این کشور با عظمت و تاریخی (افغانستان) میباشد.

آریاییها

طوایف آریایی (بمعنی عام آن) بمرزمان اصیل (هند - اروپایی) اتلاق میگردد. طوایف آریاییها از جمله نژاد سفید پوست بوده و قسمت بزرگ اقوام سفید پوست را تشکیل میدهد. اما آریاییها (معنی خاص) یکمده مردمانی هستند که بین بحیره خزر و در یاجه گنگا (هند) مسکن داشته اند کلمه آریانا که مشتق از (آیا) میباشد مفهوم رهپشگاه مردمان شجاع ونجیب را داشته است.

بلخ یکی از شهرهای بسیار مشهور آریاییهای باستان بوده است نام قدیم آن بکتیریا (یا بخدی) میباشد. بخدی اولین شهر بزرگ و تاریخی افغانستان است که هزاران سال قبل مرکز پادشاه آریاییسی بشمار رفته است. دورنمای پیشدادی و کیانی واسپه همه در بلخ بوده اند و مرکز فرمانروایی شان در همین شهر بود.

در دوره نهضت اسلام بلخ (بخدی) منقلب به (ام البلاد) یعنی مادرشهرها گردید. آریاییهای افغانستان در ابتدا طی قرون متعادی یکنوع حیات بدوی را بسر می بردند مال داری وزراعت (گله داری و کشاورزی) پیشه عمده آنها را تشکیل میداد.

تابستان این اراضی خیلی زیاد و شدید میباشد. بارندگی بصورت برف بسیار به ندرت و بصورت باران خیلی کم است منا طبقه کدوین گروپ داخل است عبارت است از سرزمینهای سمت شمال مملکت تمام مناطق وسیع جنوب غرب افغانستان و حوزه سفلی دریای کابل اوسط بارندگی این اراضی کمتر از ۱۵۰ میلی متر بوده و به استثنای حوزه سفلی کابل که با اثر وزش بادهای مرطوب موسمی نسبتا شاداب تر است. اوسط بارندگی شهر جلال آباد ۱۸۵ میلی متر از مزار شریف یکصد و بیست و ز نیمروز تقریبا پنجاه و پنج میلی متر میباشد. باید متذکر شد که در زمره عوامل فوق چریانات جوی و یابوها نیز در اقلیم افغانستان زیدخل بوده تغییرات وتبدلاتیرا در آب وهوای افغانستان وارد میکند.

پیداوار

افغانستان يك مملکت زراعتی بوده هشتاد فیصد مردم آن زراعت پیشه میباشد حاصلات عمده آنرا گندم، جو، جوار، برنج، نیشکر پخته لبلبو انواع سبزیجات میوه جات تازه و خشک انواع اشجار مثمر وغیر مثمر تشکیل میدهد.

منابع وصنایع

افغانستان از لحاظ معادن غنی بوده ذخایر معادن طلا، نقره، لعل، لاجورد، مس، سرب، سلیکان، منگنز، ابرک، زغال، نمک، آهن، مرمر، شیشه، یاقوت، گوگرد، تباشیر، سمنت دران وجود دارد که اکثر معادن مذکور از طرف وزارت معادن وصنایع سروی وتبیین شده است.

صادرات

گاز طبیعی اقلام در شست صادرات افغانستان را تشکیل میدهد که سالانه بیک پیمانه زیاد تحت قرار داد های جداگانه به مملکت دوست وهمجوار افغانستان اتحاد جماهیر شوروی صادر میگردد.

قالین، قالینچه، پوست، پشم، پوست قره قل، انگور، کشمش، شکر پاره، پسته، بادام وانواع میوه جات وجو بات رو غنی وغیره نیز از جمله صادرات محسوب میشود.

افغانستان

اسکندر کبیر

بعد از آنکه اسکندر کبیر نفوذ خود را درین منطقه پهن کرد افغانستان بستان تحت نفوذ فرهنگ و زبان یونانی واقع شد بعد از رویکار آمدن سلسله موریان هند آشوکا پادشاه مقتدر موریان سلسله و نفوذ خویش را تا اراضی قریب جنوب سلسله کوه های هندوکش قایم کرد. بتوجه اشوکا مذہب بودایی درین کشور داخل و در طرف پنجصد سال در اکثر مناطق شرقی افغانستان پهن و منتشر گردید.

دوره کوشانیان

دردوره دوم امپراطوری کوشانیان کانیکشا (در حدود ۲۰ میلادی) به تخت سلطنت آریانا جلوس کرد.

یکی از پایتخت های آن کاپیسا یا بگرام امروزی بود. افغانستان در این دوره مرکز تجارت و روابط اقتصادی بین ممالک چین، هند و امپراطوری روم گردید افغانستان در بین قرون اولی هفت عیسوی یک مرکز فرهنگ و ترویج بودایی بوده است صدها مناره های بود و باش که در سنگلاخ های دره بامیان با اشکال منظم حلقه و با نقشهای

زیبا رنگ آمیزی شده است از عمر طلا سی تمدن بودایی در این سرزمین بخوبی گواهی میدهد. درین دوره علاوه بر امپراطوری آریانا قسمت اعظم هند وستان آنروز نیز زیر اداره و فرمان کوشانیان بود.

در مجسمه بودایی با ارتفاع ۱۷۵ فوت و دیگر با ارتفاع ۱۱۵ فوت بعد از گذشتن زیاد از هزار سال بازمه برای سیاحین جالب و شگفت انگیز میباشد.

ظهور اسلام در افغانستان

افغانستان از ۱۲ قرن باینطرف یک کشور اسلامی میباشد هیچ مذہب و دین دیگری در عقول و فکر مردم افغانستان به مانند اسلام تاثیر عمیق و ریشه دایمی نینداخته است.

اساس زندگانی آنها برشالوده خانواده و قبیله بنا شده بود بالاخره آریاییهای کهن پس از سیریک سلسله تحولات اجتماعی به تاسیس شهرها و بلندیها پرداختند در نتیجه مدنیت (ویدی) آریانا بوجود آمد در دوره مدنیت ویدی آریانا دونوع مجالس مشوره موجود بود که یکی آنرا بنام (سپها) و دومی را بنام (سیمتی) یاد میکردند در مجالس سیمتی صرف اشراف و اعیان آنزمان حق اشتراک داشتند.

آریاییهای قدیم مردمان دل آزاد و سرشار بودند ورزش و بازیهای آنها عبارت بود از پهلوانی، اسب دوانی، عراده سوار، شعر سرایی، رقص و آواز خوانی.

در دوره (ویدی) طوایف آریایی از بخدی بطرف جنوب هندوکش سرازیر شده و بالاخره در هند منتشر گردیدند.

دوره زردشت

این دوره مصادف است به فرمان روایی خانواده اسپه در بلخ و عهد گشتا سپ که حامی زردشت بود.

درین دوره زمینه های حیاتی فکری و مذهبی آریانا برای قبول یک ذهنیت جدید و تکاملی مساعد بود یکی از پیشوایان این دوره (زردشت) که یک مرد دانا بوده درحوالی قرون پنجم الی دهم قبل از میلاد بداخل افغانستان امروزی میزیسته است. وی کوشید تاخرافات اجتماعی آنروز را از اذهان مردم زد و ده آنچه مفید و نیازمندی به آن احساس میکردید بیان آورد.

آثوری ها و هخامنشی ها

وقتیکه آریانا قانون مدنیت اقوام آریایی بود آثوری ها و هخامنشی ها نظر تسلط را بر این کشور داشتند باوجود مجادلات زیاد سیروس کبیر (۵۴۹-۵۲۹ ق.م) و داریوش (۵۲۲-۴۸۵ ق.م) بالاخره سرزمین آریانا را بدو حصه تقسیم کردند که یکی آن موسوم به گندهار اودیکری موسوم به باختر یا میباشد.

د افغانستان گانسی

حمله برد و پرچم اسلام را در آنجا به اهتزاز در آورد و پس از وی اولاده اش نیز نقشی قدمهای او را تعقیب کردند دوره غزنویان رامیتوان دوره عروج وعظمت فرهنگ و ادب کشور ماحسوب داشت .

دوره غوریان

تمدن درخشان اسلامی نیم قاره هند: قرن ۱۲ و در نیمه قرن سیزدهم هجری مرهون مساعی شاهان سلسله غوری افغانستان میباشد .

در سال ۱۲۳۳ میلادی آخرین سلطان از سلسله غوریان که در افغانستان حکومت مینمود بدست سپاهیان مغل کشته شده و قسمت اعظم از منطقه افغانستان ضمیمه امپراطوری مغل گردید. امادیری نگذشت که این منطقه مورد تاخت و تاز امیر تیمور لنگ واقع گردیده ویرانی های که در زمان چنگیز بمیان آمده بود به اعما ر مجدد آن پرداخته شد.

دوره تیموریان

دولت تیموری افغانستان یگدرن دوام نموده بالاخره بواسطه ظهور دولتهای صفوی فارس دایره سیاسی شان محدود گردیده چا ی خود را در افغانستان شمالی و غربی بحکومت های مذکور و در افغانستان شرقی بد و لت نو احداث بابریه هند گذاشتند.

دوره بابر

در اوایل قرن دهم هجری بابر مو فقی به تشکیل يك حکومت در کابل گردید . بابر در سال ۹۳۲ هجری از افغانستان باستقامت هندوستان سوقيات کرده دولت لودی افغانرا در حوزه گنگا منقرض وسلطنت خویش را اعلام نمود.

دوره سوری ها

درین دوره شیر شاه سوری بعد از جنگ های سختی که باهمایون نمود او را بکشور فارس فرار ساخته مجددا شهنشاهی افغان رادر کشور هند اعلام نمود. امانو ذوسلطه

لشکر مجاهدین اسلام در مقابل باوردوهای دو امپراطور ی بزرگ جهان (روم و فارس) فاتح ومظفر گردید . اسلام در قرن نهم میلادی با پیروزی کامل بجنوب هند و کش راه پیدا نمود دین مبین اسلام از افغانستان بقاره هند منتقل ومنتشر گردید. افسر مشهور افغانی (طاهر هراتی) و یعقوب لیث صفاری (زابلی) علیه خلیفه اسلامی قیام کردند و کابل در سال ۸۷۱ میلادی بتصرف سلطان ملی درآمد .

طاهر هراتی بغداد وکشور های عربی را اشغال کرد و سپس خراسان مرکز امپراطوری اسلام گردید.

طاهر در سال ۲۰۶ هجری استقلال افغانستان را اعلام ونام خلیفه عباسی را از خطبه بیفکند.

دوره سامانیان

این خانواده که جدشان سامان خدا نام داشت در عهد امویان در بلخ حکمران یی داشتند . در اثر خدمتی که فرزندان سامان خدا بنا بدر خواست مامون خلیفه عباسی در رفع فتنه خراسان انجام داده بودند ، نزد مامون حیثیت و اعتباری خاصی داشته و هریک به ولایتی منسوب گردیده بود. این خانواده علم دوست تقریباً یکصد و ده سال ابارت کرده اند ومصدر خدمات بزرگ علمی می باشند .

دوره غزنویان

دوره غزنویان یکی از درخشان ترین دوره تاریخ افغان در عهد اسلامی است این دوره بدست الینگین مؤسس خاندان غزنویان اساسی گز اری شده و تقریباً دوصدوسی سال ادامه داشته است . (۳۵۱-۵۵۳ هجری) مشهور ترین این خانواده سلطان محمود کبیر است که پس از رسیدن به مقام سلطنت نام خلیفه بغداد را از خطبه بدر انداخت وازان به بعد خطبه بنام خودش خوانده شد وبنام سلطان مسمی گردید . در زمان این دودمان بزرگ حدود کشور آریانا تاری واصفهان وهمدان وقسمت اعظم هند آ نروز وسعت داشت . سلطان هفده بار به هند،

افغانستان

باقی ماند و حصص شرق سرحدات طبیعی افغانستان به دولت برطانوی وا گشد از گردید .

چانشین امیر عبدالرحمن خان، ا میسر حبیب الله خان هجده سال سلطنت کرد و بعضی وسایل را در مملکت وارد ساخت امیر حبیب الله خان در جنگ بین المللی اول بین المللی اول بیطرفی کشور را اعلان نمود در ختم جنگ جهانی اول امیرامان الله خان به تخت سلطنت نشست در سال ۱۲۹۸

ه ش (۱۹۱۹ ع) اعلان جنگ سوم افغان و انگلیس شروع شد و در نتیجه فاتح این حرب سپه سالار محمدنادر شاه غازی علا مست فتح و پیروزی را بدست آورد بدین ترتیب در عصر سلطنت امیرامان الله خان استقلال افغانستان حاصل گردید.

ولی بعد از چند سال يك قوت ارتجاعي پام حبیب الله (بچه سقاء) حکومت را سقوط و خودش اعلان پادشاهی کرد. مگر بزودی سپه سالار محمد نادر شاه غازی يك قسواى منى را تشکیل نموده از طرف ملت بحیث پادشاه افغانستان قبول گردید.

پس از شهادت اعلیحضرت محمد نادرشاه غازی اعلیحضرت المتوکل علی الله محمد ظاهر شاه به تخت سلطنت جلوس کرد (۱۳۱۰ هجری شمسی)

دولت پادشاهی افغانستان توانسته است درین عصر فرخنده اعلیحضرت معظم همايونى با پیروی از ارزش های قانون اساسی که يك وثیقه ملی ما بشمار میرود به پیشرفت و ترقیا تی نایل آید.

افغانستان متشکل از بیست و هشت ولایت بوده نفوس آن نظر به احصائیه ۱۳۴۹ وزارت پلان به شمول کوچی ها (۲۷۴۱۴۸۸) به (۱۷۱۲۴۵۸۳) نفر میرسد .

نودونو فیصد مردم افغانستان مشرف بدین مبین اسلام میباشد متباقی آنرا اهل هندو و عیسویهای مقیم کشور تشکیل میدهد .

افغانها آهسته آهسته در هند چیده شد. از جانب دیگر صفویها بعضی از ولایات را تحت اشغال خویش قرار دادند .
دوره هوتکی ها

بابمیان آمدن دولت هوتکیان (میریوس نیکه) دست تسلط صفویها کوتاه گردید و هوتکیان توانستند فارس را اشغال کنند و صفویان را دست از کار بازدارند و شهادت هوتکیان در حراست و پاسداری وطن ما ، یکی از بزرگترین کارنامه تاریخی است .

دوره ابدالی

بعد از مرگ نادر افشار احمدشاه بابا (ابدالی) در سنه ۱۱۶۰ (ه ق) پادشاه

افغانستان شد و مدت بیست و پنج سال پادشاهی کرد. اما در زمان اولاده احمدشاه بابا که در حدود یکصد سال درین کشور حکومت کردند امپراطوری افغان آهسته آهسته رو به تحلیل و تجزیه گذاشت .

دوره محمد زایی ها

امیر دوست محمد خان، امیر شیرعلی خان امیر عبدالرحمن خان ، امیر حبیب الله خان، امیر امان الله خان، اعلیحضرت محمد نادر شاه شهید ، و المتوکل علی الله اعلیحضرت محمد ظاهر شاه در زمره پادشاهان معروف سلسله محمد زایی محسوب میگردد.

در هنگام سلطنت امیر دوست محمد خان قوای انگلیس بشکست های فاحش موا جه گردید.

در عصر سلطنت امیر شیرعلی خان دولت انگلیس از ارتباط سیاسی او با دولت روسیه بدرجده جنگ دوم افغان و انگلیس را در سال ۱۲۹۶ هجری آغاز کرد. قشون انگلیس در کابل ومیوند تلفات سنگینی دید در نتیجه انگلیسها مجبور به تخلیه افغانستان گردیدند .

در هنگام زمامداری امیر عبدالرحمن خان روابط خارجی افغانستان منحصر با انگلستان

معرفی ولایات کشور

ولایت روزگان

مراکز صحنی : شفاخانه چوره

ولایت ارزگان در طول البلد شرقی هفت ثانیه و چار ده دقیقه و شصت و شش درجه عرض البلد غربی پنج ثانیه و سی و چار دقیقه و سی و سه درجه بوده ولایت ارزگان علاقه وسیعی است که در شمال شرق ولایت کندمار واقع و طرف شرق آن دایه چریان و طرف جنوب آن قلات غلجایی و ترین و طرف غرب آن موسی قلعه و طرف شمال آن علاقه گرزاب واقع است نهر ترین از وسط این علاقه از شمال شرق به جنوب غرب عبور نموده و آن را آبیاری می نماید و در غرب آن دریای هلمند جاریست و رود چله خورکه معاون رود ارغنداب است در شرق آن جریان

دارد زمین ارزگان نسبتاً کوهسار و هوای آن در تابستان معتدل و در زمستان خیلی ها سرد است ساکنین آن بیشتر اچکزایی کاکر و هزاره های پولاره ارزگانی و جاغوری بوده و پیشه

آن مالدار می باشد.

در ارزگان بطرف مشرق آن یعنی دایه فولاد در کوهیکه مسمی به کوه سمندان است مغاره وجود دارد که دهانه آن پنجاه متر فراخی داشته و از سقف آن که از پخیر شیده میباشد مانند بلور مصفی معلوم میگردد که اهالی آنرا کنده صرف می رسانند در باقی موسم سال از سقف آن آب چکیده یخی بندد تا حال کسی نتوانسته طول این مغاره را طی کند .

موقعیت : ولایت مرکزی .
مساحت : ۳۲۰۳۷ کیلو متر مربع .
درجه ۸ (از گامساحه) .
نفوس : قراقرص احصائیه سال ۵۰ (۵۲۴۹۶۶)
مرکز : تیرین کوت .

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه ۲ دهرآوند .
- ۲ - ولسوالی درجه ۳ دایکندی .
- ۳ - ولسوالی درجه ۳ تیرین کوت .
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ شهرستان .
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ کجران .
- ۶ - ولسوالی درجه ۴ گرزاب .
- ۷ - ولسوالی درجه ۴ اجرمستان .
- ۸ - ولسوالی درجه ۴ چوره .

دریاها : شهرستان ، رود هلمند و د تیرین
کوه ها : نوشته .

کوتل : قنای سنگ .

پیشوا : غله جات ، کلیم باب .
ذخایر معدنی : مس ، آهن .

معارف :

تعداد مکاتب

دعوتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه
۷۱	۳۱	۱۴	۳
ذکور			
۱	۱	۰	۰
اناث			

معرفی ولایات

ولایت بادغیس

معارف :				موقعیت : شمال غرب .
تعداد مکاتب				مساحت : ۲۹۳۱۶۹
دهاتی	ابتدایی	متوسطه	لیسه	درجه : ۱۰ (از لحاظ مساحت)
۳۷	۲۰	۰۵	۲	نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۳۷۱۳۶)
اناث ۲	۱	۱	۰	درجه : ۲۲ (از لحاظ نفوس) .
مراکز صحی اساسی . قادس ، جوند .				مرکز : قلعه نو .

مربوطات :

مرغاب و غور ماچ .

- ۱ - ولسوالی درجه اول مرغاب .
- ۲ - ولسوالی درجه ۴ غورماچ .
- ۳ - ولسوالی درجه ۴ قادس .
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ جوند .
- ۵ - علاقه داری کولاری قیصار رود کشک .

کوه ها : تخت میلک

- پیداوار : پسته غله جات پخته قره قل .
ذخایر معدنی : گوگرد سرب .

ولایت بامیان

موقعیت : ولایت مرکزی				مساحت : ۲۰۲۴۲ کیلو متر مربع .
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۶۴۴۳۴) .				درجه : ۱۷ (از نگاه نفوس)
مرکز : بامیان .				

مربوطات :

- پیداوار: گندم ، جو ، گلیم باف .
ذخایر معدنی - آهن ، مرمر ، سنگ آهک
سیلیکا .

معارف :

تعداد مکاتب				۱ - ولسوالی درجه ۳ پنجاب .
				۲ - ولسوالی درجه ۳ پنجاب بنام ورس .
				۳ - ولسوالی درجه ۴ یکاولنگ .
				۴ - ولسوالی درجه ۴ سیغان و کهرمد .
				۵ - علاقه داری شیر .
				۶ - علاقه داری سیغان .
				دریاها : رود بند امیر .
				کوه ها : هندو کش ، بابا ، سولادی ،
				خواجه غار .

مراکز صحی اساسی : سیغان کهرمد .

د افغانستان کالنی

پنجاه وسه متری واقع است این مغاره عبارت از یکسومج فوق العاده وسیع است که مدخل آن یکی و داخل آن به دالان های جدا گانه و طولانی تقسیم میشود دالان هارا يك عده پایه های سنگی ازهم جدا میسازد .

یونانی هاییکه متعاقب فتوحات اسکندر و مدخلت خاندان موریای هندی در افغانستان سلطنت مستقل باختری را در دوصدو پنجاه ق م تشکیل داده اند چون محض حاکمیت و احراز سلطه سیاسی را در نظر داشتند به معتقدات مردم دست نمی زدند بلکه برعکس برای پیشرفت مرام کشور کشای خود مذاهب محلی را احترام مینمودند چنانچه در باختر تمام ارباب النوع بومی یونانی هندی وجود داشته که به این ترتیب بودیزم در عصر ایشان نه تنها در نقاط جنوب هند و کش بلکه به ماوراء شمال آن یعنی جانب بکتریا نریشه دوانیده بود .

در زمان حکومت شاهان اسکایی ها سیت و پارت و پارت های سیستانی پاهندو یست جای پرستش ارباب النوع یونانی را هم بودیزم گرفت اگرچه درین وقت برهمنیزم و پیروان شینوا هم دارای معابدی در لغمان و حصص غربی کابل بودند بآنهم دین بودایی دین عمومی مملکت شمرده میشد .

و قتیکه کوشانیها در افغانستان استقرار یافت چون اصلا قبایل بادیه نشین بودند و از خود مذهب نداشته به زودی تحت نفوذ معنوی بودیزم آمده و پیرو عقاید بودا گردیدند و

بودیزم مذهب رسمی و سلطنت عصر کوشانی های افغانستان شد سپس عصر پاشکوی بروی بودایت باز شد زیرا سلاطین مقتدر کوشانی مخصوصا کنشکای کبیر تمام اقتدار

و دارایی سلطنتی را در راه انبساط و تجلیل معابد مذهبی صرف نمود از یک طرف بسا لشکر کشی های آیین بوداتا کنار رود تارم در ترکستان چین شیوع یافت از طرف دیگر

ولایت بامیان در میان دامنه های مرکزی دو سلسله کوه بزرگ افغانستان یعنی هندوکش و کوه بابا بین خطوط شصت و هفت درجه و بیست و نه دقیقه و چهل و یک ثانیه طول البلد شرقی و سی و چهار درجه سی و سه دقیقه و بیست و دو ثانیه عرض البلد شمالی موقعیت دارد

ولایت بامیان را ولایات پروان ، پغلان ، سمنگان ، بلخ ، جوزجان ، غوربات از زکات غزنی و وردک از چارسمت احاطه نموده است .

این ولایت به فاصله دو صد و چهل و پنج کیلومتر بطرف شمال غرب کابل روی معبر پر ارزشی قرار دارد که باختر را با کاپیسا وصل میکند عامل اصلی که باعث تمرکز ابدات مهم بودایی در بامیان شده است همانا وچ و ددیوار بزرگ محیر العقولی است که از مخلوط سنگ ریزه و گل در عهد سوم طبقات الارضی بسا یافته است .

قرار مطالعات طبقات الارضی که موسیوفیورن فرانسوی نموده بامیان در عهد دوم کاملا زیر آب بوده و با خروج سلسله کوه هندوکش در عهد سوم طبقات الارضی جدار عمودی آن که از کنگلو مرا اختلاط سنگ ریزه و گل ساخته شده است نمایان گردیده چنانچه احجار سنگ

ریزه های اراضی این دره همه ساییده شده و بدون خط الراس است و فوسیل های حیوانات

سنگ شده که عموما مربوط به دوره سوم طبقات الارضی میباشد از آن به مشاهده رسیده است .

در دوره های قبل التاریخ ولایت بامیان به واسطه همین ساختمان های طبیعی خود که برای کندن مغازه های اولیه مساعد بود یکی از بهترین مراکز بود و باش آسای میانه بوده و بشر

عصر قبل التاریخ درین وادی که شکار ماهی زیاد دارد به خوبی میزیستند چنانچه یکی از مهمترین بناهای آنها که فعلا به نام چهل ستون یاد میشود بیک کیلو متری غرب بودای بزرگ

معرفی ولایات

باسلطنت اولاد ه او به مراتب برترقی و عظمت آن افزوده شده است .

حفریات اصولی بامیان بار اول در نزده صدوسی ازطرف هاکن شروع شد که از آنجا علاوه بریک دسته شهرهای گلی بودا و بوریس اتو پارچه های نو شته شده کتب بودایی به لسان سانسکریت و رسم الخط های مختلفه پیدا شده است که تاریخ آنرا پروفیسر سیلون لوی فرانسوی بین قرون سه و هشت مسیحی تعین کرده است . ازین معلوم می شود که تا زمان مقارن مسلمین درینجا راهبین بودایی بامیان زبان سانسکریت را استعمال میکردند .

بامیان علاوه بر هیکل های بزرگ از نقطه نظر تصاویر رنگه دیواری بودایی از مهم ترین مراکز آسیا به شمار میرود روی هم رفته تصاویر رنگه دیواری بامیان دارای عوامل تزئیناتی هندی و ایرانی و آسیای مرکزی می باشد این تصویر بعد از نقوش اچانتای هند میران آسیای مرکزی مهمترین تصاویر رنگه بودایی دنیا است که تا حال باقی ماند .

در زمره شهر ها و قرای ولایت بامیان میتوان از سه شهر تاریخی و باستانی آن یعنی شهر غلغله ضحاک و شهر سرخشک نام برد .

با موجودیت ثروت و دارایی سرشار و سلطنتی باقیمت ترین و مجلل ترین معابدی که روزگار نظیر آنرا ندیده بود به میان آمد چنانچه شروع عمرانات بودایی بامیان را هیوان تسنگ زوار چینی بیک نفر پادشا قدیمه که ممکن کنیشکا باشد نسبت میدهند . عمرانات بامیان به اساس یکنوع سبک مخصوص که عبارت از سموچ کنی و تراش مجسمه های عظیم الحیثه باشد روی کار آمد و کار هم واضحا از قسمت شرقی جدار شروع و بر منتها الیه غربی آن تمام گردیده و به این ترتیب اول بت سی و پنج متری و معابد مجاور مربوط آن و بعد از آن هیکل پنجاه و سه متری و آبدات متصل آن ساخته شده است .

و قرار تخمین که نموده اند اولی در قرن اول مسیحی ممکن در عصر کنیشکا و دومی بین قرن دوالی سه در زمان احفاد سلاسه اوتراش ساخته شده است .

ازین لحاظ گفته میتوانیم روزگار شکوه و جلال بامیان مقارن به اوایل عهد مسیحی در زمان اقتدار بزرگترین امپراطوران کوشانی ها کنیشکای کبیر شروع و در طی قرون بعدی

دغلغلی تاریخی شهر چه ژموند دیواددزایه مدینت کو ثقالت بنگار ندوی دی

شهر غلغلہ

شهر غلغلہ شہریکه پکزمان شهرت بسزای
آن شرق و غرب رابه خود متوجه گردانید •
بود .

ودر برابر نیرو مند ترین و خشمگین ترین
مهاجمین مقاومت و مجادلت همی کرد مغروبه
های شهر غلغلہ در گرد و نواحی بالا حصار
درمیان مزارع و کشت زارها و بطرف دهکده
سید آباد کم و بیش باقی مانده است شهر
غلغلہ طوریکه تاریخ حکایه میکند به گمان
غالب بعد از به میان آمدن سلطنت ششسپانیه
غوری بدست سلطان علاوالدین جهان سوز
در زمان سلطنت نخستین امر ششسپانی ملک
فخر الدین برادر افخم جهان سوز به میان
آمده درین گاه بحیث یک مرکزیت بزرگ شهر
بهم رسانیده است باشندگان این شهر در
بین قرن شش و اوایل قرن هفت هجری در

سموح و آبادی های مستحکم که با باره ها و
برجهاییکه از خشت خام و پخته و سنگ اعمار شده
بود زندگانی میکردند بعد از اینکه علاوالدین
محمد خوارزمشاه بین سال های ۶۰۷ و ۶۱۱ هـ
اردوی غوری و غزنوی رادرهم شکست پسرش
جلال الدین در شهر غلغلہ مرکزیتی قائم
کرد و برای مدتی باشهرت و جلال تام حکم
روایی نمود شکوه و قدرت آن رقیبان اش
را برآن واداشت تا برشکست و کوبیدن او از
هیچگونه تدابیر و اقدامی دریغ نکنند زمان
قدرت این حکمران فاتیح بود که هجوم وحشت
ناک چنگیز از صفحات شمال بر جنوب هندو
کش سرایت کرد.

چنگیز ازراه دره شکاری وارد این سرزمین
شد و در شهر ضحاک که آثار خرابه های آنرا
در هفده کیلومتری قبل از بامیان در نقطه
تقاطع آب های بامیان و کالو در نقاط مرتفع کوه
سرخ قرار دارد و جنگ میان مجسمین چنگیز و
و آمر شهر در گرفت درین زود خورد مو تی
جن پسر چفته نواسه چنگیز به قتل رسید
ازدین این منظره خشم چنگیز به جوش آمده
سوگند یاد کرد که آنقدر قتل و قتل درین شهر
بنماید که حتی انسان و حیوان امان ن

زندگانی ندهد شهر غلغلہ بعد از مقاومت
بسیار شدید در سال ۶۱۸ هـ ق مطابق یکم هزار
و دو صد و بیست و دو مسیحی با خاک یکسان
شده فاتح مغل آنطوریکه تصمیم گرفته بود
شهر را آتش زد مردمی در میان شعله های
آتش جان دادند و گروهی که از شعله های
بی رحم آتش نجات یافتند از دم تیغ خلاصی
نیافتند و بالاخره حصار آزادگان و کانون علم
و فضل پادشاهان علم دوست و ادب پرور و ششسپ
های غوری و خوارزمشاهسی رابه لسان و
اصطلاح خودما او بالغ یعنی شهر مفقود لقب
دادند بطرف جنوب شرق خرابه های با لا
حصار شهر غلغلہ در داخل دهکده سید آباد
بدنه قلعه مستطیل شکل یا دیوار های
بلند موجود است که در نزد اهل لی به قلعه
دختر معروف میباشد داستانهای محلی این
قلعه را مربوط به دختر جلال الدین مینگرتی
پادشاه خوارزمشاه می میدانند چنگیز حصار
محکم شهر غلغلہ را گرفته نمی توانست و مدتی
لشکر مغلی در اطراف حصار سرگردا نماندند
و حیران بودند که به چه ترتیب و وسیله حصار
را بکشایند و به مجادله جهت اشغال بپردازند
تا اینکه بالاخره این دختر ناز پرور خیانتی
کرد و نامه برای مهاجمین نوشت و نامه را با
بیگان تیر در صف مهاجمین انداخت و به
آنها فهماند که فتح این قلعه مشکل است تا
زمانیکه سرچشمه آبی را که در داخل حصار
می آید و مدافعین شهر را آن استفاده و رفیع
تشنگی میکنند بستم نشود فتح نصیب مهاجمین
مغلی نخواهد بود لکن سرچشمه
آبرا که در دره کالو است با نمد تخته سنگ
های نمک مسدود شود سپاه مغل باین دستور
سرچشمه آب را بستند و بدین ترتیب را فتح
قلعه را دریافتند و آنرا کتودند و اما در مقابل
دختر ناعاقبت اندیش نیز فصل زود گسره

شهر ضحاک

نام محلیست که بفاصله ۱۷ کیلومتری شرق
که بین ۶۷ درجه ۵۸ دقیقه ۱۲ ثانیه طول البلد شرقی

معماری ولایات

و ۳۴ درجه ۲۹ دقیقه و ۳۴ ثانیه عرض البلد شمالی واقع است. در نقطه التصاق آبهای بامیان با آب دره کالوروی پوزه های بلند و سرخ رنگ کوه برج ها دیوارها و بقایای قلعه به نظر میخورد که یکی از مستحکمترین قلعه های جنگی بوده قسمتی از برج های حصار که رخ بطرف دره کالو است. بنام شهر نریمان هم شهرت دارد.

در حقیقت بند امیر نام پنج غدیر مسلسل و کوچک یا اگر صحیح تر بگوئیم نام پنج بندی است که غدیر های مذکور را تشکیل داده است.

این غدیر ها که مشهور ترین آن بند هیبت است از سطح بحر تقریباً ۲۹۲۳ متر ارتفاع داشته و روی بستر دریا که بنام غدیر مذکور موسوم گردیده قرار دارند این دریا پس از عبور از بامیان يك سلسله کوه ها علاقه هجده نهر را که یکی از توابع ولایت بلخ میباشد آب میدهد.

غدیر دوم بند پنیرو نام دارد که در حدود ۱۶ متر پشتهایی دارد و ۵۰ کیلو متر طول و ۵۲۸ متر عرض دارد.

قسمت علیای بند هیبت را صخره های تند و عمودی که حاوی چندین خلیج ها و مدخل های کوچکی است محدود نموده و انجام جنوبی بند مزبور باز و آب بند طبیعی سنگلاخ آن بشکل آبشارهای کوچک و باریکی سرازیر گردیده به سطح مرتفع که ۱۲ متر پائین تر واقع است فرو میریزد.

این سطح مرتفع از رسوب سفید یازدوم رنگی که غالباً گوگرد میباشد پوشیده شده و آب از روی آن قطره قطره سرازیر گردیده تقریباً يك کیلو متر پائین تر غدیر کوچک دیگری را تشکیل میدهد که موسوم به بند قمبر است.

و غدیر پنجم موسوم به بند غلامان است که يك فاصله نسبتاً بعید اما پائین تر از بند قمبر افتاده است و این بند سه ربع مایل بوده خیلی کم آب است.

در دوره شناسایی های غوری درین جا حصار مستحکمی ساخته شده که مقاومت آن در مقابل چنگیز خاطره فراموش ناشدنی یادگار مانده است چنانچه موتی چن نواسه چنگیز در سال ۶۲۸ هـ - ۱۲۲۲ همین جا کشته شد.

شهر سرخسک :

بفاصله ۴ کیلومتر دورتر از دره شکاری در سواحل چپ آبهای بامیان بر فراز پوزه بسیار بلند کوه دیوار های يك حصار خرابه که بشکل قلعه را دارد قرار دارد که از نظر استحکام و موقعیت سوق الجیشی اهمیت بسزای داشت. این حصار مانند شهر غلغله و ضحاک آبادی های بشکل سموچ و عماراتی از خشت خام نیز از خود به یادگار مانده است.

شهر سرخسک دارای دو حصه معین است که يك تیغه کوه را بهم وصل کرده است.

اول - خرابه های اصل شهر که مسجد و بعضی عمارات آن هنوز باقی است. دوم - ارگ یا پالاحصار که بر فراز حصه سفلی دره و اراضی همجوار واقع است.

دورادور شهر و حصار دیوارهای ضخیم و برج های مدور دیده میشود که همه از گل و سنگ ساخته شده این حصار هم در آلر هجوم متل در نیمه اول قرن ۷ هـ ویران شده است.

دریاها و بندها :

بند امیر :

بند امیر در ۲۴ درجه ۵۰ دقیقه عرض البلد

د افغانستان کالني

ولایت بدخشان

موقعیت : شمال شرق .

مساحت : ۴۴۹۹۸ کیلو متر مربع .

درجه : ۵ (ز نگاه مساحت) .

نفوس : قرار احصائی سال ۵۰ (۳۶۲۸۲۵)

درجه : ۱۹ (از لحاظ نفوس) .

مرکز : فیض آباد .

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۲ جرم .

۲ - ولسوالی درجه ۳ درواز .

۳ - ولسوالی درجه ۳ - اشکاشم .

۴ - ولسوالی درجه ۳ کشم .

۵ - ولسوالی درجه ۴ واخان .

۶ - علاقه داری راغ .

۷ - علاقه داری شهر بزرگ .

۸ - علاقه داری بهارک .

۹ - علاقه داری گران منجان .

۱۰ - علاقه داری خواهان .

۱۱ - علاقه داری زیباک .

۱۲ - علاقه داری شفتان .

ولایت بدخشان . بین خطوط طول ۱ لبلد

شرقی تخمینا هفتاد درجه چار دقیقه و سی و

شش ثانیه و عرض البلد شمالی سی و شش درجه

پنجاه و پنج دقیقه شانزده ثانیه واقع است بدخشان

از جانب شمال بدریای آمو و از طرف غرب به

قطعتن زمین و از سمت جنوب به هند و

کش و از جهت مشرق به چترال و ترکستان

شرقی محدود است دریای پنج که دریا ی

آمو نیز گفته میشود در جواران جریان دارد

در بدخشان یکسلسله کوه های مرتفعی موجود

است که در دامنه آنها دره ها و وادی ها ی

خرم و سرسبز وجود دارد آب و هوای این منطقه

در تابستان خیلی سرد بوده و معابر کوهستانی

آن تماما از برف مستور و دریای ی آن منجمد

میشوند بنابر کثرت اشجار باران زیادی در

آنجا میبارد بدخشان از حیث معادن غنی

بوده و دارای معادن ذیل میباشد .

۱- طلا که بصورت ریف گوله یعنی طلای

سنگی در دیشوراغ بدخشان وجود دارد که

بصورت ابتدایی فی تن متریک تقریبا سه

گرام طلا را حاویست .

۲- آهن این معدن در چارده میلی متري

شرقی شهر فیض آباد نیز دیک قریه پایا ن

شهر واقع است آهن آن از قسمها تیت می

باشد و شهرت تاریخی داشته مهتر اینست

که تا کنون ذریعۀ آهنگران محلی پایان شهر

استخراج آن بعمل آمده و از آن استفاده می

کنند .

۳- لاجورد بهترین جنس آن در بدخشان

وجود داشته و برنک آبی آسمانی و تیره نیلگون

اکثراً با ذرات بیرایت که اصطلاحاً در ملک

ما آنرا طلا مینامند بین سنگها ی مرمر گرانو

منجان بدخشان پیدایش دارد .

۴- لعل بدخشان برنک بنفش سرخرنک

شفاف به قطر یکتیم الی دو سانتی در بین

احجار کنیز میکاشیست در ساحۀ فوقانی

مجاور رود زرد دیو در بهارک بدخشا ن پیدایش

دارد و شهرت عمومی دارد .

دریاها : کوکچه ، آب استاده ، شیوه ، واخان .

کوهها : سلسله کوه واخان ، هتلو کش

کوه بوم گاه ، کجاو ، بلند ، سنذر ، سپین گار

سفید خرس .

کوتلها : واخ جیر ، ورم گوت ، گر ، پانغر ، پوشال ،

انجمن

پیداوار : انواع غله چات .

ذخایر معدنی : لا جورد ، یاقوت ، سلیکا

طلا ، یاقوت کبود ، نمک .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور ۱۴۱ ۳۹ ۱۳ ۴

اناث ۲۰ ۶ ۱ ۰

مطبوعات : روز نامه بدخشان سال تامیس

۱۳۳۵

مراکز صحنی اساسی : کشم ، اشکاشم و جرم

معرفی ولایات

- ۵- کاولین یعنی گل چینی که دراشکاشم بدخشان وجود دارد جنسیت عالی است کاشی بدخشان واقع است ذخیره این معدن در سدهزارتن تخمین شده و مقدار فیصدی آن نکست فیصد است . سنک ریشه ابرک وگرافیت نیز وجود دارد
- ۶- گوگرد این معدن به مسافه بیست میل

ولایت بغلان

- موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۱۳۴۹۳ کیلو متر مربع
درجه : ۱۹ (از لحاظ ساحه)
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۶۰۶۶۴۴)
درجه : ۶ (از لحاظ نفوس)
مربوطات :

- تعداد مکاتب :
دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه
ذکور : ۴۲ ۴۸ ۱۷ ۷
اناث : ۸ ۶ ۳ ۱
مطبوعات: روز نامه اتحاد سال تاسیس ۱۳۰۰
مراکز صحنی اساسی : اندراب ، خوست و
فرنگ ، نهرین ، دوشی ، بغلان صنعتی و
پلغمری :

- دریاها : اندراب و پلغمری .
کوهها : بغلان ، قره باتور ، چسوں سره ، مارخانه .
کوتلها : دباغک ، یارانی ، خاواک ، هتوگش
سانتک

ولایت بلخ

- موقعیت : شمال مملکت
مساحه : ۱۰۶۲۶ کیلو متر مربع .
درجه : ۱۸ (از لحاظ مساحه)
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۷۲۰۴۸)
درجه : ۱۶ (از نگاه نفوس)
مرکز : مژاد شریف

د افغانستان کالني

مربوطات :

معارف :

د هائي ابتدايي متوسطه ليسه

ذکور : ۱۰۴ ۴۱ ۱۵ ۶

اناث : ۱۸ ۸ ۴ ۲

مطبوعات: روز نامه بيدار سال تاسيس ۱۳۰۰

مراکز صحي اساسي : دولت آباد ، شولگره :

بلخ مهد تمدن قد يمي و

درخشان اينکشور بوده وبه عقیده مورخين

مهاجرت آريائيها از همين خطه شروع گرديده

زردشت مشهور از همين جا و پيدايش سرود

هاي اوستا نيز در خاك باختر صورت گرفته

است بلخ ولايت تاريخي ومتمدن ومعروف

افغانستان است كه آثار وآبديت تاريخي آن

چهدر دوره اسلام وجهه در ادوار قبل اسلام

تاهنوز بياد گلار عظمت اين ولايت موجود

بوده وسياحين وباستان شناسان خارجي براي

تماشا وغور درين حصه ميشتايند .

ارتفاع آن از سطح بحر يک هزارو يکصد و

هشتاد و پنج متر است وبه خط طول البلد شرقي

۱ - ولسوالي درجه اول بلخ

۲ - ولسوالي درجه ۲ نهر شاهي

۳ - ولسوالي درجه ۲ دولت آباد

۴ - ولسوالي درجه ۳ شولگره

۵ - ولسوالي درجه ۴ شورتيه

۶ - ولسوالي درجه ۴ چار بولك

۷ - ولسوالي درجه ۴ چمتال

۸ - علاقه داري كشنده

۹ - علاقه داري چار كنت

۱۰ - علاقه داري ده دادي

درياهي - درياي بلخ

كوه ها - المورتيك البرقي

پیداوار : پخته ، قره قل ، خربوزه ، گندم

ذخاير معدني : گوگرد ، نمك ، زغال ،

سيليكا

فابريكه : فابريكه روغن نباتي ، نساجي

فابريكه كود كيمياوي برق حرارتي ، كشوش

باكي وظروف سفالي .

د بلخ پخواني تاريخي جومات چه (د حج ياد) په نامه ياديږي

معرفی ولایات

بسکه چشم حرص و آرزو چها نگیران استعمار
گر به این سرزمین قشنگ دوخته شده بود در
اثر تهاجم و حملات وحشیانه پی در پی تقریباً
بیست و دو بار اشغال و تخریب شده علاوه
بر آن در اثر حمله چنگیز و سلاله آن چندین
مرتبه جمعیت و نفوس بلخ قتل عام گردید و
وسوختانده شده و به خاکدان خرابه زاری
تبدیل یافته است چنانچه تاکنون هم آثار
حریق و خرابه زارهای زیادی در هر کج و
کنار آن پیداست .

پوست قره قل که از پیدوار مهم بلخ و
مربوطات آن است از جمله اقلام صادراتی کشور
میباشد . بافت و استهلاک قالین که توسط
زنانهای ترکمن در دولت آباد و شور تپه به
عمل می آید از جمله صنایع دستی مشهور
کشور محسوب میشود .

شصت و شش درجه بیست و چار دقیقه ۲۳ ثانیه
و خط عرض البلد شمالی ۳۶ درجه و ۳۳ دقیقه
و پنچ ثانیه واقع است .

شهرت و نام باستانی آن با ضبط های
مختلف خود که یونانیان ، اعراب ، هندی ها و
فارسی ها در ادوار قبل و بعد اسلام بنام های
باکتریان باختیش بخدی باختی و پالهیست
ریس یاد نموده و این نامها در تمام مراحل
ادبی و تاریخی مملکت و انمود میکنند که از بدو
طلوع تاریخ مدنیته که پدران آریایی ها
در پیرامون رود خانه اکسوس زندگی داشتند
در تمام مراحل ازمنه یاد شده است .

نخستین بانی بلخ بزرگ و تاریخی بنا به
روایات متداوله بلخ پلاخ بن سامان بن
سلام بن جام بن نوح بوده است بلخ
دارای بیرق های بلند که از زینا ترین
و معمور ترین بلاد دنیا به حساب میرفت از

ولایت پروان

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۵۴ ۴۸ ۲۲ ۸

اناث : ۱۰ ۱۰ ۲ ۱

مطبوعات : روز نامه پروان سال تاسیس
۱۳۰۰ .

مراکز صحتی اساسی : سید خیل ، غوربند

سرخ پارسا ، و بگرام

مرکز ولایت پروان یک هزار و
شصت و سه متر از سطح بحر ارتفاع دارد و
از مرکز کابل شصت و چار کیلو متر فاصله
دارد و تخمیناً شصت و نه درجه بیست و چار
دقیقه ۶ ثانیه طول البلد شرقی و سی و پنج
درجه سه دقیقه چهل و چار ثانیه عرض البلد
شمالی در دامنه کوهی واقع است که اصطلاحاً
شاخه های هندو کش بوده و به طرف استالاف
و پغمان امتداد می یابد .

موقعیت ولایت مرکزی

مساحت : ۸۹۰۱ کیلو متر مربع .

درجه : ۲۲ (از لحاظ مساحت)

نفوس: قرار احصائی سال ۱۳۰۰ (۹۳۲۳۰)

درجه : ۳ (از لحاظ نفوس)

مرکز : چاریکار

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۳ غوربند

۲ - ولسوالی درجه ۳ بگرام

۳ - ولسوالی درجه ۴ سرخ پارسا

۴ - علاقه داری شنواری

۵ - علاقه داری کوه صافی

۶ - علاقه داری درجه ۴ جبل السراج

۷ - علاقه داری شیخ علی

دریاها : غوربند ، جبل السراج ، سالنگ

شکل .

کوه ها: پغمان

کوتل ها: شیر

پیداوار : انواع حبوبات گندم ، انگور .

ذخایر معدنی : مس ، باریم ، سلفا یت

سرب ، آهن .

فابریکه : نساجی گلپهار ، جبل السراج و

فابریکه سمنت و کشتش پاکی .

د افغانستان کي نسي

چون مرکز ولايت پروان بسر راه کابل
تطعن بدخشان مزار شريف، وميمنه واقع
گرديده فلېدا مردم اين سرزمين به تجارت و
صنعت ذوق سرشاري دارند صنعت چا قو
سازي وپايزار دوزي آن ترقی خاصی نموده
نساجان ده مسکين در بافتن پتو مهارت
خوبي ازخود نشان ميدهند دراينجا چرم
خوب پخته وآش داده ميشود آهنکري ومسکري
وتجاري آن ترقی خوبی نموده است در اوپيان
کرباس اعلي بافته ميشود .

دکوهدامن دآبادي او اواري سيمي دانگورو دباغ يوه منظره

ولايت پکتيا

- موقعيت : جنوب مملکت
مساحت : ۱۵۰۷۶۲ کيلو مترمربع
درجه : ۱۷ (از لحاظ مساحت)
نفوس : قرار احصائيه سال ۵۰ (۸۷۸۸۳۳)
درجه : ۷ (از لحاظ نفوس)
مرکز : گردېز
مربوطات :
۱ - حکومت کلان ارگون
۲ - ولسوالي درجه ۲ جاجي
۳ - ولسوالي درجه ۲ جاني خيل
۴ - ولسوالي درجه ۲ گومل
۵ - ولسوالي درجه ۲ سپېره
۶ - ولسوالي درجه ۳ جدران
۷ - ولسوالي درجه ۳ سيدکرم
۸ - ولسوالي درجه ۳ چمکني
۹ - ولسوالي درجه ۳ زومت
۱۰ - علاقه داري حسن خيل
۱۱ - علاقه داري شوگ

پکتیا زموږ دهيواد دكلتور او ملي غروړه كه سيمه ده په دې فوټو څكي يو پكتياوال
دخپلو ملي كاليو سره ښكاري

كوه‌ها: سروټي غر، خټي غر، هستر بل غر، سر
حوضي غر

كوټلېا: سټوكنه ولټه كوري

پيداوار: غله جات وچوب چار تراش

معارف:

تعداد مكاتبه

دهاتي ابتدائي متوسطه ليسه

ذكور: ۷۲ ۷۶ ۳۳ ۳

اناث: ۲ ۲ ۲

مطبوعات: روز نامه وړانگه ساله تاسيس

۱۳۲۰

۱۲ - علاقه داري شمل

۱۳ - علاقه داري دند ويطاښ

۱۴ - علاقه داري مټاخان

۱۵ - علاقه داري ارمي

۱۶ - علاقه داري نكه

۱۷ - علاقه داري سروشه

۱۸ - علاقه داري گيان

۱۹ - علاقه داري برمډ

۲۰ - علاقه داري لچ منگل

۲۱ - علاقه داري زيرواك

دوياها: گومل رود گرديز رود

د افغانستان کانسلی

مراکز صحنی اساسی : چمکنی جاجی میدان

جانی خیل ، ټټی و اورگون .

ولایت پکتیا: به نام جنوبی هم شناخته میشود مرکز امروزه این شهر قدیمه و باستانی گردیز است چه از نظر قدامت تاریخی و موقعیت جغرافیایی و چه از نقطه نظر حوادث و کشمکش های داخلی و خارجی اهمیت بسیاری دارد.

است به علاقه داری و هک غزنی مرسل غوندی حکومت شرن کتواز امنه و کمکی کومل واز طرف جنوب مربوط است به وزیر ستان پښتونستان آزاد قسمت اعظم مسکونیست این ولایت منگل جدران احمد زایی و طوطی خیل و غیره بوده و برخی افغانه کر ما شی و سادات نیز در اینجا سکونت دارند .

کلتور: پکتیا سر زمین تاریخی و کلتوری کشور بوده و بسی از رسوم و عادات اصیل افغانی که از حوادث روزگار در امان مانده است دارا میباشد.

مهمان نوازی ، شجاعت ، قوم دوستی ، و وطن پرستی از خصوصیات مردم پکتیا میباشد که در ادوار مختلف تاریخ در مقابل دشمنان از خود مردانگی نشان داده اند.

ولایت مذکور از ناحیه شمال محاط است به سپین غر کوه سفید پاکوه سلیمان و مضافات حکومت لوگر و قسما ولایت ننگرهار و از جانب شرق مربوط است به سفید کوه و حصص کورم و قسما به کوه های وزیرستان و کوه های تیرا و سرزمین مسکون افغان های توری پښتونستان آزاد واز سمت غرب بلخ

ولایت تخار

درباها : آمو ، کوکجه ، تالقان
کوتل : دروازه و رسج .

موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۱۷۵۳۷ کیلو متر مربع
درجه : ۱۵ (از نگاه مساحت)

پیداوار : گندم ، جواری ، پخته و قالین باب

نفوس : قرا احصائی سال ۱۳۵۰ (۵۲۰۵۳۵)

ذخایر معدنی : طلا ، نمک ، زغال
معارف :

درجه ۱۵ (از لحاظ نفوس)
مرکز : تالقان

تعداد مکاتب

مربوطات :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه
ذکور ۶۳ ۳۵ ۱۳ ۵
اناث ۳ ۵ ۱ ۰

مراکز صحنی اساسی : فرخار ، چاه آب،

خواجه غاروینگی قلعه .

- ۱ - ولسوالی درجه ۲ رستاق
- ۲ - ولسوالی درجه ۴ خواجه غار
- ۳ - ولسوالی درجه ۴ - اشکمش
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ چاه آب
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ ینگى قلعه
- ۶ - ولسوالی درجه ۴ فرخار
- ۷ - علاقه داری ورسج
- ۸ - علاقه داری کلفگان
- ۹ - علاقه داری درقد
- ۱۰ - علاقه داری چال
- ۱۱ - علاقه داری بنگی

ولایت تخار . کلمه تخار نام یکی از اقوام سیتی به میان آمده است اساساً این اسم از قرن چارم قبل المیلاد تا قرن هشت مسیحی وجود خارجی داشت و بعد از استقرار تخاروا شاخه از اقوام سیتی در گوشه شمال غر بی

معرفی ولایات

آریانا این حصه بطور اخص بنام آن علم شد و کلمه تخارستان در قرون وسطی مورد استعمال زیاد داشت .

توکیوهای غربی بافتوحات خود بطرف غرب و جنوب غرب پیش آمده و بعد از زامحلل دولت یفتلی آریانا و عقب زدن ساسانی ها

مهاجم در نیمه دوم قرن شش مسیحی وارد تخارستان گردید . مفهوم جغرافیایی تخارستان این وقت در کلمه باختر جامع تر بوده و در شمال هندو کش از دامنه های پامیر تمام قطغن و بدخشان و ولایت مزار شریف بلخ حتی علاقه میمنه را دربرهم میگرفت و در شمال اکسوس آمو دریا سفیدیان شامل آن بود .

ولایت جوزجان

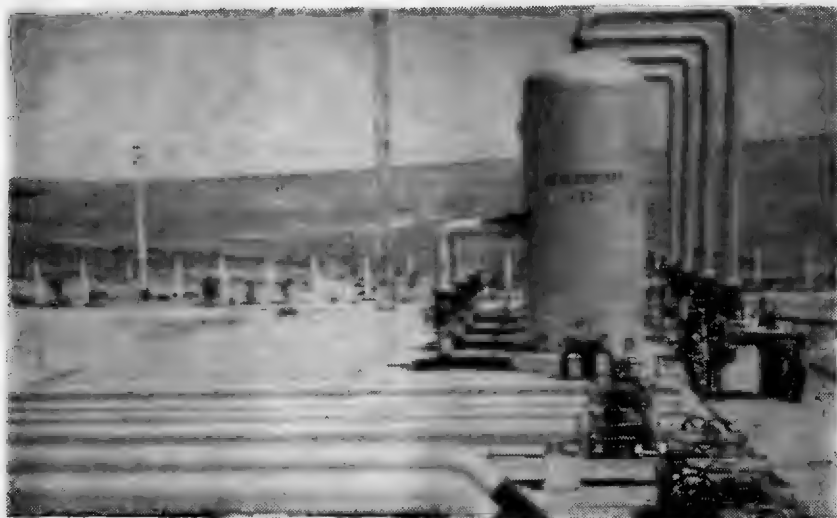
- ۵ - ولسوالی درجه ۴ منگیجک
- ۶ - علاقه داری بلخاب
- ۷ - علاقه داری کوهستانات
- ۸ - علاقه داری مردیان
- ۹ - علاقه داری فیض آباد
- ۱۰ - علاقه داری خانقاه
- ۱۱ - علاقه داری خماب

موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۲۱۷۲۶ کیلو متر مربع
درجه : ۱۱ (از لحاظ مساحت)
نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۴۵۲۳۳۲)
درجه : ۱۲ (از نگاه نفوس)
مرکز : شبرغان

مربوطات :

دریاها : دریای سرپل
کوهها : سلسله کوه تیر بند تر کستان
کوتلها : کوتل قم و سبزک
پیداوار : قالین و گلیم باب گوسفند قره قل
ذخایر معدنی : گاز طبیعی

- ۱ - ولسوالی درجه اول سنگجارك
- ۲ - ولسوالی درجه اول سرپل
- ۳ - ولسوالی درجه اول آقچه
- ۴ - ولسوالی درجه ۳ قرین

دشبرغان دگاز یوه دستگاه

د افغانستان کالسی

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۷۲ ۲۸ ۱۱ ۴

اناث : ۵ ۴ ۱ ۱

مطبوعات : روز نامه جوزجان سال تاسیس ۱۳۴۰

تقریباً ۳۹۷ متر ارتفاع دارد مصافه آن از ولایت بلخ یکصد و سی و پنج کیلو متر و از مرکز کابل ۵۶ کیلو متر می باشد .

آب وهوای آن در تابستان گرم و به اتریوین باد های دائمی متعادل گردیده .

جغرافیای تاریخی جوزجان گوزگانان یا گوزکان که معربان جوزجانان یا جوزجان است از ولایت های مهم خراسان قدیم بشمار میرود در گوشه شمال غرب افغانستان واقع شده .

وجه تسمیه جوزجان را یرویسور مینور سکی خور شناس معاشر جوز کوز یعنی چار مغز را میدانند .

مراکز صحنی اساسی : قرقرین ، آقچه .

سجاریک و سیریل .

ولایت جوزجان - که بین شصت و پنج و شانزده درجه سیزده و سی و یک دقیقه شش و بیست و پنج ثانیه طول ابلد شرقی و شش درجه شانزده دقیقه هشت و یازده ثانیه عرض البلد شمالی واقع شده و از سطح بحر

ولایت نیمروز

موقعیت : جنوب غرب

مساحت : ۴۳۳۶ کیلو متر مربع

درجه : ۲ (از لحاظ مساحت)

نفوس : قرار احصائی سال ۵۰ (۱۲۸۳۶۴)

درجه : ۲۸ (از نگاه نفوس)

مرکز : زرنج

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۲ چخانسور

۲ - ولسوالی درجه ۲ چهار برج

۳ - ولسوالی درجه ۴ لاش جوین

۴ - ولسوالی درجه ۴ میل کرکی

۵ - علاقه داری خاشرود

دوبایا - فرارود ، هریرود ، هملند

خاشرود ، رودشان ، رود خشیاش ، رود

کافری ، رامرود ، سنارود ، رود کال ، رود

کلکل ، هامون پوزک ، هامون صابری .

کوه : سیاه کوه

پیلوار : پخته ، گندم و غیره حبوبات

ذخایر معدنی : نمک

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۴۷ ۱۸ ۴ ۲

اناث : ۱۹ ۵ ۱ ۰

ارتفاع زرنج از سطح بحر نهمین چار صد و نود و نه متر و مسافت آن از کابل یک هزار و شصت و هشت کیلو متر و از ولایت فراه یکصد و هفتاد و شش کیلو متر می باشد .

این سرزمین باستانی يك وقت مدنیتی داشته که محصور سر زمین های اطراف خود بوده چون ابریزه سه چهار دریا را تشکیل میدهد آب فراوانی دارد. هوای آن برای انواع زراعت خیلی مساعد بوده و آفتاب آن درخشان و

فیض بخش است از خلال صفحات تاریخ برمی آید که درین گوشه زمین باستانی دوازده قرن قبل شهر مهم و تاریخی زرنج و مرکز سیستان باستان که در این ایام مدنیّت آن رشک انگیز

جهان بوده وجود داشته که شواهد بیشمار از آن هنوز موجود بوده و گواهی میدهد این منطقه در گوشه غربی مملکت افغانستان بین خطوط ۶۱ و ۶۲ درجه و سی و دو و سی و نه دقیقه و پانزده و هزده ثانیه طول البلد شرقی و سی و

معرفی ولایات

های مذکور مرکبات آذونی دشتها را نیز با خود نقل میدهد در بعضی حصص شور و های بزرگی راه وجود می آورد از همین رو تمام اراضی آن طوری از آذوت غنی است که محتاج هیچگونه کود و یا پالوپی نیست اکثر زمین های آن اگر همه ساله و بدون دامن پارو کشت شود حاصل قابل ملاحظه بدست می آید چون اقلیم آنجا گرم و آفتاب آن سوزان است برای قوی گردانیدن زمین آن این هم عامل خیلی مهم بشمار میرود .

در آنجا ضرب المثلی است که میگویند در یکم من بدريا خشك ميشود و مراد از یکم حلول برج جوزاست همینکه اول جوزا شد کشتی که تا دیروز سبز و خرم بود امروز بیک بار گی بیک قلم خشك و زعفرانی میگردد سایر حیوانات را در ماه حمل زرع میکنند تخم تنباکو و بادنجا نرا که از بندق آن استفاده میشود در برج دلسو کشت میکنند .

سی و يك درجه و بیست و هفت وسی و دودقیقه يك و بیست و چهار ثانیه عرض البلد شما لی موقعیت دارد از ناحیه شمال دشت های لم یزرع و تقریباً مرتفع که از شرق به غرب افتاده و حکومت جوین سرحد آن از راه فراه جدا میسازد و همچنان جهت غربی آن قسمتی به امون صابری و باقی آن سیستان ایران تماس دارد . جنوب آن به ریکزار های بلو چستان محاط بوده و در شرق آن علاقه خاشرود و دشتها تا گرشك واقع گردیده اند اراضی آن بصورت عمومی مرکب از یکنوع گسل سبزه چمنی و آمیخته باریک دریایی از سرتا سر تقریباً یکسطح همواری را تشکیل داده است در اینجا باران کمتر میبارد شبیهی که در بهاران نزول میکند آذوت آن بر تمام نباتات جابرجا باقی می ماند و از جانی همچون نسبت بسه اراضی اطراف خود پست تر واقع گردیده و در بهار برای ابریزه و دشتها ی اطراف خود صورت کولی را تشکیل میدهد چون طبعاً آب

ولایت زابل

پیداوار : غله جات .

ذخایر معدنی : مس .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۳۹ ۲۰ ۷ ۲

اناث : ۱ ۰ ۰ ۰

مرکز صحنی اساسی : شاه جوی .

زابل - قلات یکی از ولایات افغانستان بشمار میرود قلات بین مقرو قندهار بین معبر عمومی کابل و کندهار واقع است .

در آنجا کارایز های متعدد وجود دارد اراضی آن نسبتاً حاصل خیز است و هر نوع محصول لات زراعتی پیدا میشود دریای ترنک از نواحی قلات عبور میکنند .

موقعیت : جنوب مملکت

مساحت : ۲۶۷۱ کیلو هکتار مربع

درجه : ۱۳ (از لحاظ مساحت)

نفوس : قرا و احصائیه سال ۱۳۲۰ (۳۷۷۱۳۲)

درجه : ۱۵ (از نگاه نفوس)

مرکز : قلات

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه ۳ دایه چوبان

۲ - ولسوالی درجه ۳ شنکی

۳ - ولسوالی درجه ۴ شاه جوی

۴ - ولسوالی درجه ۴ - ارغنداب

۵ - ولسوالی درجه ۴ ترنگ و جلندک

۶ - علاقه داری میزان

۷ - علاقه داری اطغر

۸ - علاقه داری شملزایی

دوایها : ارغنداب ، ترنگ ، لورده ، اطغر رود

کوهها : سورغر کوتکی ، غربادی ، غر

سورغر ، شینگی غر .

د افغانستان کالسی

ولایت سمنگان

مزارات متبرکه که این ولایت قرار ذیل اند
مزار ابو یعقوب اسماعیل بطرف شرق ایبک
معروف به خواجه اسماعیل علیه الرحمه و
مزار ایبک نو جوان در قریه طهرابی ایبک
ومزار خواجه مراد بخش در شهر قدیم ومیرزا
ستید اعتقاد خان دریا لاجصار شهر قدیم ایبک
خواجه سنگور وخواجه نعلک در کوه چغت
مدلو و حضرت سلطان علیه الرحمه درعلاقه
داری موسوم به شخیس خودی وخواجه برهان
در خلم .

صنایع معروف محلی که در بین مردم بیشتر
رواج دارد عبارت اند از قاقمه بافی به رنگ
های مختلف گلیم کرباس ابریشم دوزی
قالین بافی وانواع خامک دوزی آهنگری ،
سنگری زرگری کلالی نجاری دمبوره سازی
ولایت سمنگان مشهور بوده .

معادن این ولایت عبارت اند از زغال
سنگ دره صوف که یک معادن بسیار بزرگ
کشور بشمار میرود که سالانه توسط پرسونل
فنی وزارت معادن به مقدار زیاد از آن استخراج
میکرد معدن گوگرد که در کوه گوگرد که
هنوز از آن استفاده نشده معدن نمک در
ولسوالی خلم که بقسم رسوبات آن استفاده
میکند یعنی از چشمه های شور معدن مذکور
توسط حوض ها نمک استخراج میگردد .

ولایت سمنگان یکی از ولایات باستانی
کشور بوده که در مرکز ومحلات آن آثار
زیاد باستانی وجود دارد که بالخاصه ایبکچه
درزمان قدیم وجه امروز یکی از راه های
باختر بلخ اخذ موقع نموده وبر علاوه
موقعیت جغرافیایی مانند بامیان ساختمان
طبقات الارض هم سبب است که پیروان
بودایی این ناحیه آبداتی تعمیر کنند که مهم
ترین ابنیه تاریخی این ولایت تخت رستم
میشود .

تخت رستم در جنوب شرق شهر ایبک واقع
است که عبارت از یک سنگی بسیار زیاد
بزرگ تراشیده شده که بشکل استوانه یسا

موقعیت : شمال مملکت
مساحت : ۱۵۷۷۲ کیلو متر مربع
درجه : ۱۶ (از لحاظ ساحه)
نپلوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۲۱۸۳۸۲)
درجه ۲۷ (از نگاه نفوس)
مرکز : ایبک
مربوطات :
۱ - ولسوالی درجه ۲ دره صوف
۲ - ولسوالی درجه ۲ خلم
۳ - ولسوالی درجه ۴ روی دو آب
۴ - علاقه داری گلدار
۵ - علاقه داری حضرت سلطان
درباها : سمنگان
کوه - کوه صیاد
کوتل : کوتل سبزک بادشان شاه بغلی
پیداوار : میوه جات تازه وخشک
ذخایر معدنی : زغال ونمک .

معارف :
تعداد مکاتب :
دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه
ذکور : ۵۶ ۲۱ ۹ ۲
اناک : ۲ ۳ ۲ ۲
مراکز صحنی اساسی : دره صوف و خلم .

ولایت سمنگان - ولایت باستانی
که مرکز آن ایبک میباشد قبلا یکی از حکومتات
کلان ولایت مزار شریف بشمار میرفت ولی در
سال یک هزار و سیصد و چهل و سه بشکست
یک ولایت مستقل ارتقا یافت این ولایت به
داخل این حدود واقع میباشد بطرف شرق
آن ولسوالی بلخمری ولایت بغلان بطرف
غرب آن ولایت بلخ وبعضا مربوطات ولایت جوز
جان بطرف شمال دریای آمور مربوطات ولایت
کندهز وطرف جنوب آن ولایت بامیان واقع
است ولایت سمنگان دارای ده هزار و هفتصد
وهفتاد و دو کیلو متر مربع مساحت بوده و
از طرف شمال بطرف جنوب به شکل مستطیل
افتاده است آب وهوای آن در تابستان نسبتا
گرم و در زمستان نسبتا به سایر ولایات هم
جوار نسبتا ملایم میباشد .

معرفی ولایات

چنان سموچها ی خورد وکلا دیگری هم وجود دارد که همه شان طاقبا رواقها برای گذاشتن بت دارد که متاسفانه هیچیک از آثار بت و هیکل آن وقته حا لاجود ندارد و هم چنان در گرد ونواحی این ولایت شواهد دیگری تاریخی وجود دارد که بعضی بشکل سموچها و بعضی به شکل تپه ها می باشد که بقا یای آبادی های قبل از سلام در آن بمشاهده میرسد از آن جمله در قراء خرم و سار باغ سر کنده آثار خیلی جا لب و تماشایی وجود دارد و همچنان در دره زوندون رباتک و قریه حسن خیل و هم بطرف شمال غرب ایبک منطقه است به نام هزار سم که آثار خیلی جالب از آن بدست آمده است . در ولسوالی خلم هم آثار و ابنیه تاریخی وجود دارد که بنام شهر بانو و بالا حصار خلم یاد میشود و هم در ولسوالی رویی و دواب آثار منقش و تصویر جالب دیده شده که به عصر ساسانی ها تعلق میگیرد از ابنیه دوره اسلام ولایت سمنگان بالا حصار ایبک می باشد که در زمان ملوک الطوائفی اعمار گردیده است .

استوپه و د ر نوعیت و تناسب و بزرگی خود مانند هیکل بامیان بی نظیر است محیط این استوپه هشتاد متر و ارتفاع آن بیش از ده متر میباشد در بالای استوپه مذکور اتاق کوچکی تراشیده شده که شاید محلی بودو با ش ار اربب منزل بوده باشد کمی پایین تر بطرف شمال استوپه در داخل یک تپه سنگی که شرقا و غربا واقع است یک سلسله سموچها به شکل و تناسب های مختلف بعضا مدور و برخی مربع کنده شده است و هم یک دهلین طولانی وجود دارد که تمام سموچها را باهم وصل میکند اولین سموچ آن بطرف غرب بشکل مدور و بوده و دارای گنبد بشکل بیضوی میباشد که طول محوطه آن ده متر و هفتاد و پنج سانتی و ارتفاع اش نزده متر میباشد در سقف گنبد گل نیلوفر بزرگ هزار برگه و بطرف زمین واز آن نیلوفر های کوچک دیگر طور پراگند نقاشی شده و در داخل اتاق ایبن گنبد که سه متر و چهل سانتی ارتفاع و سه متر و بیست سانتی عرض و نود سانتی عمق دارد کنده شده که گمان میرود هیکل بزرگ در آن گذاشته میشده و امروز از بین رفته است . هم

ولایت غزنی

- ۱۲- علاقه داری چانی خیل
 - ۱۳- علاقه داری دیله
 - ۱۴- علاقه داری او منه
 - ۱۵- علاقه داری یوسف خیل
 - ۱۶- علاقه داری آب بند
 - ۱۷- علاقه داری خواجه عمری
 - ۱۸- علاقه داری ده یک
 - ۱۹- علاقه داری زنه خان
 - ۲۰- علاقه داری گیلان
 - ۲۱- علاقه داری گپرو
- دریاها : ارغنداب غزنی آب استاده ترنگ نهاده .
- کوتلها : شش گار غوجورک مزار ووی، و از خواه .
- پیداوار : میوه جات ، حبوبات ، انواع پوستین و پوستینچه چوب و دستک .
- ذخایر معدنی مس آهن ، طلا .

موقعیت : ولایت مرکزی
مساحت : ۳۱۱۰۶ کیلو متر مربع
درجه : ۹ (از نگاه ساحه)
مرکز : غزنی
نفوس : قرا احصائیه سال ۵۰ (۱۱۶۲۵۹۰)
درجه : ۲ (از لحاظ نفوس)
مربوطات :

- ۱ - حکومت کلان کتواز
- ۲ - ولسوالی درجه اول مقر
- ۳ - ولسوالی درجه اول اندپ
- ۴ - ولسوالی درجه اول ناهور
- ۵ - ولسوالی درجه ۲ شرن
- ۶ - ولسوالی درجه ۳ جغتو
- ۷ - ولسوالی درجه ۳ جاغوری
- ۸ - ولسوالی درجه ۳ قره باغ
- ۹ - ولسوالی درجه ۴ مالستان
- ۱۰ - ولسوالی درجه ۴ ناره
- ۱۱ - علاقه داری سلطان خیل

د افغانستان کالنی

معارف :

تعداد مکاتب :

دهانی ابتدایی متوسطه لیسه	۸۹	۶۵	۲۳	۸
ذکور :	۱۰	۷	۱	۱
اناث :				

مطبوعات : روز نامه سنائی سال تاسیس ۱۳۳۱ .

مراکز صحتی اساسی :

اندې یحیی خیل ، جاغوری ، ناهور، مالستان
مقر، قره باغ و شرن .

ولایت غزنی - ولایتیشت در جنوب غرب کابل بین شصت و هفت و ۶۸ سى وچېل و دو دقیقه بیست و هفت و سى و شش ثانیه طول البلد شرقی و سى و سه درجه نژده وچېل و چار دقیقه وچارد و وچېل و پنج ثانیه عرض البلد شمالی واقع است مرکز این ولایت که انهم بنام غزنی یاد میشود شهر بیست کهن و معروف که یکصد و سى و پنچ کیلو متر به طرف جنوب غرب کابل واقع و از سطح بحر دو هزار و دو صد و بیست متر ارتفاع دارد موقعیت جغرافیایی آن بین شصت و هشت در جه هژده دقیقه طول البلد شرقی و سى و چار درجه چېل و چار دقیقه عرض البلد شمالی واقع است .

شهر مزبور در موضع بلندی واقع و با

حصار متینی احاطه شده است در قسمت شمالی شهر در بلند ترین حصه این تپه بالا حصار غزنی قرار گرفته که قلعه جنگی و مستحکمی میباشد در حصار اطراف شهر برجهای محکمی موجود است که در هنگام مدافعه شهر را زان ها کار گرفته میشد هکذا به دورا دور شهر آثار خندق قدیمی و بزرگی مشاهده میشود که در زمانه های قدیم محاصره پرآب شده از عجوم مانع میگردد شهر قدیم غزنی در سه سمت خود که عبارت از شمال جنوب غرب باشد سه دروازه داشته و به نام دروازه بېلول دروازه بازار و دروازه گنگ یاد می شود .

صنعت پوستین دوزی مسگری و نقاشی در

غزنی شهرت تاریخداشته ولی متأسفانه لشکر کشی ها تاخت و تاز سلاطین مغلی و خونریزی ها و خرابکاری آنها تمام آثار از بین رفته و جز عده محدودی چیزی باقی نمانده است از جمله آثار با عظمت سلاطین غزنی که هنوز باقیست دو مینار بزرگی میباشد که به جانب شرقی غزنی در مدخل دره دهنه شیر به فاصله تقریباً چار صد قدم از یکدیگر فاصله دارند هر يك ازین منار ها تخمیناً هشتاد فتر ارتفاع خواهد داشت . در حاشیه های بالا به خط کوفی یعنی از اسمایی الهی و نام بانی منار نوشته شده .

غزنی از حیث اقتصادی مقام دوم را نسبت به قندهار دارد دریای غزنی طرف مشرق ولایت کندهار به ارتفاع تقریباً دو صد متر افتاده است از طرف شمال غرب و جنوب شرق غزنی را کوه های بسیار مرتفع احاطه کرده است و ساحه غزنی را به شکل بیضی آورده است زمستان غزنی طولانی و سرد است از قوس الی اوایل حمل باطریق ضعیف برف پوشیده میباشد غزنی غله و چوب زیادی دارد تربیه حیوانات هم در اینجا

خوب است شهر غزنی هرگز اقتصادیست در عصر غزنویان نخستین یو نورستی یعنی دارلفونو ن افغانی در غزنی تاسیس شد چنانچه به عقیده بعضی عبارات آن اکنون در حالت خرابه سوراخ شده میتواند لیک شهر غزنی موجوده بسیار ابتر حزن انگیز و خراب میباشد اینک آبادی های جدید در آنجا صورت گرفته .

پیشه مردم غزنی اکثراً دهقانی و باغ داری میباشد عده زیادی هم اهل حرفت و صنعت بوده در فن خویش ماهرند .

در شهر غزنی و نواحی آن مزارات زیاد وجود دارد و مشهور ترین آنها زیارت حکیم سنایی زیارت بېلول دانا زیارت علی بابا زیارت شاه میرقالیز وان ، تاج اولیا ، خواجه بلغار ، مرقد سلطان محمود کبیر، مرقد سلطان حلقوم مسعود ، مرقد سکیتگین، مرقد سلطان حلقوم

دغزنی پوستینچی په باندنیو هیوادو نوکښی زیات شهرت او خریداران لری »

زیارت شمس صاحب میباشد در اخیر باید تذکر در سرسبزی غزنی رول بازی دارد و بند سرده داد که بند سراج که از بند های مشهور غزنی نیز به آبادی ولایت غزنی و سر سبز ی افغانستان است نیز در غزنی میباشد که آن می افزاید .

ولایت غور

درجه : ۲۱ (از نگاه نفوس)

موقعیت : غرب مملکت

مرکز : چغچران

مساحت : ۳۵۷۶۴ کیلو متر مربع

مربوطات :

درجه : ۷ (از لحاظ ساجه)

۸ - ولسوالی درجه ۲ شهرک

نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۴۰۶۷۸)

د افغانستان کالسی

۲ - ولسوالی درجه ۳ تولک

۳ - ولسوالی درجه ۳ غور و تیوره

۴ - ولسوالی درجه ۳ لعل و سرچنگل

۵ - ولسوالی درجه ۴ پسابند

۶ - علاقه داری ساغر

هوای زمستان آن نسبت برف بارندگی شدیدیکه دارد نهایت سرد و برف و بارندگی های این منطقه بعد از هزاره جا ت درجه دوم راحایز است . معینا کوه های آن بر فدایمی داردو در تابستان نیز سرد میباشد فقط در ماهای اسد و ستمبر نسبتا هوای معتدل داشته

و برف باری آن عموما از اول ماه عقرب الی اخیر حوت بوده و در ماه های حمل و ثور باران شروع میشود .

اراضی چغچران اکثرا هموار و حاصلخیز بوده ولی بعضی حصص کوهستانی برای زراعت مساعد نیست زراعت آن عموما للمی

کاری بوده و عبارت از گندم و جو که به مقدار زیادی زرع میشود قسمت کشت آبی آن نیز بنابر وفرت آب فوق العاده حاصل خیز است

محل چغچران شرقا محدود است به حکومت لعل و سرچنگل مربوط ولایت غور غربا متصل است به حکومت شهرک مربوط طولا یت غور ات و بعضی علاقه حکومت چونند ، شما لا ملحق است به علاقه میمنه و سر پل مزار شریف و جنوبا پیوسته است به حکومت

شهرک مربوط ولایت غور ات ، از چغچران دو دریای بزرگ میگردد که اولی را به نام ، دریای هریرود و دو می آن به نام دریای مرغاب یاد میکنند اول الذکر از علاقه سرچنگل و دومی آن از حصه هزاره جا ت سرچشمه میگردد امامتاسفانه از دریاهای نام برده در خود چغچران استفاده به عمل نمی آید موقع آب خیزی دریاهای مذکور ماهای حمل و ثور میباشد .

راه های چغچران عموما کوهستانی بود . تنها سر کیکه از بین چغچران بصورت

دوایاها : فراه رود ، هریرود ، مرغاب ،

رود ساغر ، رود سرپنک ، رودخیم ، شور .

کوهها : سلسله کوه سفید ، کوه سیاه کوه

کوتلها : کوتل تلخ آب .

پیداوار : گندم ، جو .

ذخایر معدنی : سرب

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور :	۸۶	۳۲	۹	۳
اناث :	۷	۱	۰	۰

مراکز صحتی اساسی : تیوره ، و شهرک

غور ات - چغچران یکی از ولایات افغانستان

بوده که مرکزش غور میباشد و بین خطوط

تخمین شصت و چار و شصت و شش درجه

یازده و پنج دقیقه و هژده و بیست و سه ثانیه

طول البلد شرقی و سی و چار و سی پنج درجه

بیست و بیست و شش دقیقه و چهل و

هفت و پنجاه و پنج ثانیه عرض البلد شما لی

واقع میباشد .

دجام تاریخی منار چه دغووبه ولایت کی دی

خامه گذشته و به سمت هرات امتداد دارد از آن راهها عبور و مرور نمایند .
مورد استفاده میباشد و باقی راه های آن در چغچران از جمله معادن گروپ اکتشافی
اساسی نبوده صرفاً پیاده و سواره میتوانند از آن گذر کنند و سیماب کشف گردیده .

د افغانستان کالنی

ولایت فاریاب

- موقعیت : شمال غرب
 مساحت : ۲۱۰۳۵ کیلو متر مربع
 درجه : ۱۲ (از لحاظ ساحه)
 نفوس : قرار احصایه سال ۵۰ (۴۵۷۸۱۴)
 درجه : ۱۱ (از نگاه نفوس)
 مرکز : میمنه
 مربوطات :
- ۱ - ولسوالی درجه اول اندخوی
 - ۲ - ولسوالی درجه اول پښتونکوت
 - ۳ - ولسوالی درجه ۲ بلچراغ
 - ۴ - ولسوالی درجه ۲ شیرین تگاب
 - ۵ - ولسوالی درجه ۳ قیصار
 - ۶ - ولسوالی درجه ۴ دولت آباد
 - ۷ - ولسوالی درجه ۴ درزآب
 - ۸ - علاقه داری المار
 - ۹ - علاقه داری کوهستان
 - ۱۰ - علاقه داری قرمقول
- ۱۱ - علاقه داری قرغان
 ۱۲ - علاقه داری خان چارباغ
 دریاها : میمنه قیصار ، شیرین تگاب ،
 کوه‌ها : سلسله کوه تیرپند تر کستان ،
 جنگلات : پښتون کوت وکو هستان ،
 پیداوار معدنی : قالین ، فالینجه ، پوست قرقل
 حبوبات و پشم ،
 ذخایر معدنی : گوگرد ،
 معارف :
- تعداد مکاتب :
 دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه
 ذکور : ۶ ۱۵ ۳۴ ۹۵
 اناث : ۱ ۲ ۸ ۲۹
 مراکز صحتی اساسی : درزآب ، اندخوی
 و قیصار .

دغالیو او بډل زموږن د هیواد یو لوی اومهم لاسی صنعت دی چه ښځی ئی کوی .

معرفی ولایات

تابستان های گرم فاریاب نه تنها برای انتخاب شغل مردم اینجا موثر است بلکه در انکشاف جسمی آنها نیز موثر واقع گردیده و افراد قوی هیکل و توان را بارآورده است .

موقعیت جغرافیایی فاریاب در اتصال حلقه اقتصادی و کلتوری شرق و غرب درادواز گذشته رول بس مهمی تاریخی راداشته و بدین جهت نیز برای مدت ها بحیث کانون علم و ادب معرفی شده است .
یک معدن نمک نیز در اندخوی استخراج شده است

فاریاب - یکی از ولایات افغانستان به شمار میرود که قبلا به نام حکومت اعلی میمنه یاد میشد امروز نام ولایت فاریاب بر آن گذاشته شده است قسمت عمده این سرزمین از تپه های خاکی کوه ها و چنگلها تشکیل شده است آب های جاری فراوانی در آن وجود ندارد معینا در اثر بارانهای موسمی زمینه برای انجام فعالیت های زراعتی و مال داری مساعد میباشد این عوامل طبیعی است که ساکنین این منطقه را بیشتر به شغل زراعت و فلاحت سوق داده است زمستان های سرد

ولایت فراه

مطبوعات : روز نامه سیستان سال تاسیس ۱۳۲۶ .

مراکز صحتی اساسی : گلستان و انار دره

فراه حوضه مشهور است در جنوب غرب افغانستان که بین خطوط شصت و سه درجه و چهل و نه دقیقه و پنجاه و شش ثانیه طول البلد شرقی و سی و دو درجه پنجاه و سه دقیقه و پنجاه و شش ثانیه عرض البلد شمالی واقع و از سطح بحر تخمین هفتصد و پنجاه و هفت متر ارتفاع دارد .

این سرزمین کهن که در ازمنه قدیمه به سکاستیان موسوم بوده در تکیا نسا فارسها نیمروز سیستان عرب ها زونج و سیستان می نامیدند .

این شهر در آن وقت یکی از شهر های مهم و دارای قلعه های متین بود اکثر ا معبر بزرگ و میدان مجادله چنگ آوران خارجی واقع بوده رزم آوران آن در راه دفاع از سر زمین خود در برابر اجانب رول مهمی داشته اند که

از زرد خوردهای شان آثار مفصلی موجود و گواه است گویند که اسکندر مقدونی بالشکر بزرگی برای تسخیر ممالک ایشیا ازین سرزمین گذر کرد زمستانی رادر اینجا گذشتاند و در سفرنامه خود از هوای گرم و خوشگوار آن تعریف و ستایش کرده این شهر زمانی مرکز و گاهی جزء از سیستان آنوقت نامیده شده دوران اعصار از حیث تمدن و نفوس از بلاد معروف و معمور شناخته میشد . شهر فراه از کابل هشتصد و

موقعیت : ولایت غزنی

مساحت : ۵۹۵۹۰ کیلو متر مربع

درجه : اول (از لحاظ ساحه)

نفوس : قرار احصائیه سال ۱۳۱۰ (۳۳۱۰۱۵)

درجه : ۲۶ (از نگاه نفوس)

مرکز : فراه

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه اول شین دند

۲ - ولسوالی درجه ۲ - انار دره

۳ - ولسوالی درجه ۲ بکواه

۴ - ولسوالی درجه ۴ بالابلوک

۵ - ولسوالی درجه ۴ قلعه گاه

۶ - ولسوالی درجه ۴ گلستان

۷ - ولسوالی درجه ۴ پرچمن

۸ - علاقه داری خاک سفید

۹ - علاقه داری فرسی

دریاها : فراه رود ، خاشرود ، رود فرسی

رود شین اند ، هاروت رود ، مالمند رود ، رود یزدوان .

کوه ها : سیاه کوه ، مالمند ، سلسله کوه افغان ریک دوان غر .

کوتلها : گردنه خوال ، گردنه خیر آباد

صحرا : دشت بکوا

پیداوار : جو ، پخته گندم .

ذخایر معدنی : مس .

معاری :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه

ذکور : ۴۷ ۳۲ ۱۵ ۳

اناث : ۵ ۲ ۲ ۱

د افغانستان کالسی

نودو دو کیلو متر مسافه دارد این منطقه نسبت به بسیاری از مناطق مملکت در تابستان بیشتر گرم است چنانچه بلندترین درجه حرارت شمال موجب پروت هوا میگردد بارندگی ناچهل و هشت درجه سلیسوس و پایین ترین درجه حرارت در زمستان از دو درجه منفی میرسد .

ولایت کابل

دخاير معدني : مس .

فابريکه : نساجي بگرامي بایسکل سازی، جنگلک ودوپرو اوبدلو فابريکه و يك تعداد دستگاههای غیر دولتی نساجی بافندگی و چراغ بافی .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

ذکور : ۴۷ ۸۸ ۴۲ ۱۸

اناث : ۵ ۴۲ ۸ ۷

تعداد پوهنتون : ۲

مطبوعات : راديو افغانستان

روزنامه ها :

انیس بزبان دری سال تاسیس ۱۳۰۶

اصلاح بزبان پشتو و دری سال تاسیس ۱۳۰۸

هیواد بزبان پشتو سال تاسیس ۱۳۲۸

کابل تایمز بزبان انگلیسی سال تاسیس ۱۳۴۰

مجلات :

اسم مجله	محل نشر	صاحب امتیاز	نوع انتشار	سال تاسیس
اردو	کابل	وزارت دفاع ملی	ماهانه	۱۲۹۹
نیار	رر	وزارت عدلیه	ماهانه	۱۳۰۹
کابل	رر	پښتو ټولنه	ماهانه	۱۳۱۰

معرفی ولایات

اقتصاد	در	اتاق تجارت	ماهانہ ۱۳۱۰
عرفان	در	وزارت معارف	ماهانہ ۱۳۰۱-۱۳۰۳
ژوندون	در	هؤسسه نشراتی انیس	هفته وار ۱۳۳۷
پښتون پوځ	در	دستگاه رادیو	ماهانہ ۱۳۱۹
پیام حق	در	وزارت اطلاعات و کلتور	ماهانہ ۱۳۳۱
سالنامه	در	وزارت اطلاعات و کلتور	سالانہ ۱۳۱۱
ښوونکی	در	وزارت معارف	ماهانہ ۱۳۳۱
بخوان وېدان	در	وزارت معارف	ماهانہ ۱۳۳۲
پوهنه	در	وزارت معارف	ماهانہ ۱۳۳۶
وته	در	وزارت مالیه	ماهانہ ۱۳۳۳
عاطفه	در	سره میاشت	پانزده روزه ۱۳۵۰
میرمن	در	میرمنو ټولنه	ماهانہ ۱۳۳۲
هوا	در	ریاست هوایی ملکی	سه ماهه ۱۳۳۶
کرهڼه	در	وزارت زراعت و آبیاری	ماهانہ ۱۳۳۴
سیانس	در	پوهنځي علوم	سه ماهه ۱۳۴۲
د کابل پوهنتون	در	ریاست پوهنتون کابل	ماهانہ ۱۳۳۷
آریانا	در	ریاست انجمن تاریخ	ماهانہ ۱۳۳۱
جغرافیا	در	پوهنځي ادبیات	دوماهه ۱۳۴۰
د افغانستان بانک	در	افغانستان بانک	ماهانہ ۱۳۳۵
ویسا	کابل	پښتنی تجارتی بانک	ماهانہ ۱۳۳۳
پښتنی طبی	در	پوهنځي طب	سه ماهه ۱۳۳۵
حقوق	در	پوهنځي حقوق	ماهانہ ۱۳۳۴
تعلیم و تربیه	در	پوهنتون کابل	ماهانہ ۱۳۳۶
اقتصادی څیړنې	در	پوهنځي اقتصاد	سه ماهه ۱۳۳۹
ادب	در	پوهنځي ادبیات و علوم بشری	دوماهه ۱۳۳۲
حربی پوهنتون	در	حربی پوهنتون	ماهانہ ۱۳۴۳
زیرمه	در	ریاست لوازم دفاع ملی	سه ماهه ۱۳۳۶
وږمه	در	پوهنځي ادبیات	ماهانہ ۱۳۳۶
شورا	در	شورای ملی	پانزده روزه ۱۳۳۲
افغانستان	در	ریاست انجمن تاریخ	ماهانہ ۱۳۲۴
بدنی روزنه	در	پوهنتون کابل	سه ماهه ۱۳۳۹
تخنیک اردو	در	حربی پوهنتون	دوماهه ۱۳۴۵
جریده رسمی	در	وزارت عدلیه	پانزده روزه ۱۳۴۳
د کوچنیانو انیس	در	اطلاعات و کلتور	هفته وار ۱۳۴۸
لمر	در	اطلاعات و کلتور	ماهور ۱۳۴۹
مجله شرعیات	در	پوهنځي شرعیات	ماهور ۱۳۴۹
جرايد غير دولتي :			
مساوات		سال تاسیس	۱۳۴۵
پیام وجدان		سال تاسیس	۱۳۴۶
روژنامه کاروان		سال تاسیس	۱۳۴۷

د افغانستان کالسنی

۱۳۴۷	سال تاسیس	ترجمان
۱۳۴۷	سال تاسیس	خیبر
۱۳۴۷	سال تاسیس	کپېڅ
۱۳۴۷	سال تاسیس	سېا
۱۳۴۷	سال تاسیس	جېبه ملی
۱۳۴۸	سال تاسیس	اتحاد ملی
۱۳۴۸	سال تاسیس	پکتیکا
۱۳۴۹	سال تاسیس	روزگار
۱۳۵۰	سال تاسیس	ندای حق
۱۳۵۰	سال تاسیس	پیکار
۱۳۵۰	سال تاسیس	شوځک
۱۳۵۰	سال تاسیس	افغان

مراکز صحنی اساسی : قره باغ ، شکرده و شېوه کی .

و کتاب او مفصل ترین جغرافیه قدیم آسیا است که نسبت به کشور ما معلوما ت قیمت داری میدهد در فهرست شهر های ولایت پاور پامیزاد از کابل به نام کارو را یا کابورا یاد کرده است در میان قبایلی که بطلیموس در دامنه های جنوبی هندوکش قرار میدهد یکی از بولی تی ها است که قرار نظریه مکدونالد احتمال دارد کابولی تی ها یعنی باشندگان کابل و گرد نواحی آن باشند اورتیانان نام دیگری است که از طرف مورخین کلا سیک به شهر کابل داده شده بعضی مدققین به این فکر اند که شکل اصلی این نام یورو ستانا بوده و در سانسکریت حصار بلند معنی داشت . و

نقریبا در مورد تمام قلعه های مستحکم فرا ز کوه ها استعمال میشد اگر قرار نظریه کپتان کننگهم شکل خواند ن اسم مذکور کمی عوض شود از پورتو سپانا بدست می آید و هنوز هم در پښتو پورته معنی بلند و بالا را افاده میکند و دلالت می نماید که این نام وقتی در مورد شهر کابل استعمال میشد که کابل حیثیت بالا حصار را به خود داشت کوفن و کوفس هم نامهایی است که مورخین یونانی برای رود خانه کابل داده اند .

بنداهش از کابل بنام کابل ذکر کرده و این نزدیکترین لهجه قدیمی است که به لفظ نام امروزه پایتخت کشور ماسر میخورد .

کابل - اسم شهر مرکزی حکومت پادشاهی افغانستان و هم نام ولایت مرکزی کشور می باشد و به نام ولایت کابل یاد میگردد که در شصت و هشت و شصت و نه در جه هند و سی و پنج دقیقه و پنجاه و هشت ثانیه طول البلد شرقی سی و چهار درجه و سی و هشت دقیقه هژده و سی ثانیه عرض البلد شما لسی واقع شده است .

وجه تسمیه و موقعیت شهر : قدیمترین نامیکه برای شهر کابل سراغ میشود کوبیا است که در مورد رودخانه کابل در سرودریک وید به کرات ذکر شده چون سرود های مذکور بطور متوسط در هزارو نهصد و یک هزار و چارصد ق، م سروده شده لذا گفته میتوانیم که اقلا سه هزار و پنجصد سال است که این اسم داخل ادبیات آریایی شده معنی کلنه کوبیا هم تایید اند از معلوم است زیرا که در اکثر زبانها به معنی آب میباشد .

پس میتوان گفت که کوبیا قدیم ترین نامی است که در مورد رودخانه کابل استعمال شده در اوستا در جمله شانزده قطعه خاک زیبای آریایی کابل در مرحله هفتم بنام ویکار تا یاد شده .

بطلیموس جغرافیه نگار معرو ف یونانی که در وسط قرن دوم قبل المیلاد زندگی میکرد

د کابل تاریخی یوه کلا چه بالا حصار نومین ی

قیام و حکومت موریان اساس گذلشته بسر
ایالت جنوبی هندو کش که کابل نیز در آن
داخل بود تسلط یافت و ایالت پاروپامیسوس

هندو کوه و پامیر و چد رو یا
یعنی بلوچستان در حوزه حکومت موریان
داخل شد این حکومت در زمان اشوکا نواسه
چندرا گوپتا ترقی و توسعه یافت پس از اشوکا
سلطنت موریان هند تنزل و باکتریا هم
در سال دو صد و پنجا قبل المیلاد ذریعه
دیو دو قس مستقل گردید و

آخیرا در حوالی یکصد و بیست و شش قبل
المیلاد سلطنت روه تنزل گذاشت درین وقت
مناندر بر کابل و پنجاب حکومت میکرد که
حکومتش از یکصد و شصت الی یکصد و چهل
قبل المیلاد دوام نمود آخرین پادشاه یونانی
در کابل هیرما یوس که از بیست تا بیست و
پنج میلادی در کابل حکومت نمود در سنه
نهم و نیم قوم دیگری به نام کوشا ن ظهور کرد
باکتریا را استیلا نموده سلطنتی تأسیس کردند
نخستین پادشاه این قوم کد فیز س

کابل در قرون پنجم قبل المیلاد هنگام
فتوحات سیروس داخل قلمرو مفتوحه او شد
داریوش پنجم یا پنجم ده قبل المیلاد
از راه هریوا هرات و زنگوش هزاره جات کابل
را عبور نموده از دره خیبر داخل هند گردیده و
حصص مغربی هند را در حوزه حکومت خود
داخل ساخت که بعد دریای سند بین حکومت
فارس و سلطنت هند حد فاصل قرار گرفت

کابل به این حالت خود دوام نمود تا اینکه
اسکندر یونانی داخل افغانستان شد اسکندر
در سیصد و بیست و هشت قبل المیلاد هند و
کش را عبور نموده باختر را تسخیر و به جانب
ماورالنهر گذشت ولی در سال سیصد و بیست و
هفت برگشته از وادی کابل بطرف دره خیبر
عبور نمود و بعد از فتح پنجاب از راه بلوچستان
به جانب بین النهرین رهسپار و در سال
سیصد و بیست و سه ق م فوت شد درین وقت
کابل تحت اداره سلوکوس یکی از سرداران
یونانی قرار داشت که از سیصد و دوازده الی
دو صد و هشتاد و یک ق م در باکتریا حکومت
مینمود متعاقبا در هندوستان چندرا گوپتا

د افغانستان کابلی

میونسند و حاکم سیستان یو د به کابل حمله ور شد و از طرف رتبیل یازنتبیل کابل شاه به شکست فاحش مواجه گردید لکن دوسال بعد یعنی در سنه هشتادو یک ه یا هفتصد عبدالملک لشکر بزرگی را به سرکردگی عبدالرحمن بن الشعب جهت فتح کابل اعزام نمود و هنگامیکه عبدالرحمن باعسکر خود به غزنی رسید خودش به غرض فتح غزنی در آنجا متوقف و یکده عسکر را زیر ادا ره لیت بن قیس بن حضرت عباس رضی الله عنه بطرف کابل فرستاد چون این عسکر زیر دیوار های کابل رسید زنتبیل هم لشکر خود را به مقصد دفاع در عقب دیوار برترکش ها تقسیم نمود و دیری نگذشته بود که عبدالرحمن نیز از غزنی فارغ و به کابل رسیده و دیوار شهر در معبره مزنگ چند جای سوراخ و شهر کابل قهرا

نسخیر شد درین جنگ حضرت لیت به شهادت رسید و از طرف عبدالرحمن در موضعیکه حاشرا بنام شاه دوشمشیره علیه الرحمه معروف است مدفون شد عبدالرحمن در مسال های اهل هند را که در دوطرف دریا آباد بود تمام تخریب و تنها یک درمسال را درپائین کوه آسمایی به حال خود گذاشته اکنون هم موجود است و نیز مسجدی درپهلوی مرقد شاه دوشمشیره علیه الرحمه بنا نمود بعد از طرف نصیرالدین همایون بن بابر شاه مجدد اتمیر و اخیرا از طرف والده اعلیحضرت اما ن الله خان به حالت موجوده اعمار شده و به نام مسجد شاه دوشمشیره معروف میباشد این مسجد اولین مسجدی شمرده شده که بدست مسلمین اعراب در کابل بنایافته است.

در سال یکصد و هفت ه عهده شام امین بن اسد بن عبدالله قشیری حاکم خراسان غور خرجستان و کابل بلکه افغانستان را در حکومت خراسان داخل ساخت اما کابل را نگذاشته نتوانست تا اینکه در وقت هارون الرشید به سال یکصد و هفتادو یک ه به امر جعفر بن محمد اشعت پسرش عباس باقشون بزرگی برکابل حمله و آن را بار دیگر فتح نمود ولی همین که برگشت دیری نگذشته بود که شاه کابل از اطاعت دربار خلافت سرکشید تا اینکه بار دیگر در دو صد و پنجاه و هفت ه یعقوب لیت

در حدود چهل یا پنجاه میلادی به سلطنت رسیده باکتر یا کابل و پنجاب را فتح کرد . مذهب بودایی در دوره این شاهان در کابل مستحکم تر شده و صوامع و زیارت گاه های بودایی در کابل بنا یافت در سال پنجصد میلادی کابل از دست کوشانی های باقیمانده و بنیست هیا طله افتاد که رد او اواخر قرن پنجم در نواحی در پای آمو شروع به تاخت و تاز کردند و فتوحات خود را تا هند رسانیدند اما در وقت مهر گل یکسی

از شاهان این سلاله از اطراف کشمیر اخراج شدند و در اواسط قرن شش از ناحیه اوکس و بالاخره ذریعه خسرو اول نوشیروان از صفحات شرق کاملا رانده شدند و کابل از اداره ایشان خلاص گردید . متعاقب این واقعه سلسله دوم کوشانی در کابل تاسیس یافت که به نام کابل شاهان معروفند که تا سنه هشتصد و هشتاد میلادی و دو صد و شصت و هشت هزمای سلطنت کابلستان را بدست داشتند در همین وقت است که حمله اعراب مسلمان بر کابل صورت میگیرد بدین گونه که درسنه بیست و هشت یا سی و دو ه هنگام خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه مسلمین تحت قیادت عبدالرحمن بن سمور بن حبیب قریشی از راه غزنی برکابل حمله کردند در این وقت کابل شاه کوشانی شخصی بود که عرب ها او را عرج نامیده اند درپایان جنگ شهر کابل تسخیر و تعداد زیادی از سپاه کابل شاه کشته زنان و فرزندان ایشان اسیر گرفته شد خود عرج هم دستگیر و مسلمان گردید و

سالانه یک میلیون درهم خراج بروی قبولانده شد فاتحین پس از فتح شهر عبدالرحمن تمیم رض بن قیس وجیر رضی را با چند نفر صحابه جهت تعلیم فرائض و آداب اسلامی در کابل گذاشته عودت کردند چندی پس از عودت مسلمین جیپال که بعد از عرج به حکومت کابل رسیده بود از تادیبه خراج ابا و زید حضرت تمیم وجیر با اصحاب به معیت ایشان به شهادت رسیدند بار دیگر در سال هفتاد و نه ه ششصد و نود و هشت هنگام خلافت عبدالملک مروان بسترکردگی عیبدالله بن ابابکر

مغربی ولایات

صفاری به فرمان المعتمد بن المتوکل عباسی بعد از فتح بلخ بر کابل تاخته کابل را فتح نمود زنتبیل یارتبیل شاه کابل شکست - فاحش خورده به ماورا رود سند فرار نمود و تا وقتی که حکومت صفاری صاحب قدرت بود کابل نیز در تصرف او قرار داشت ولی پس از ضعف صفاری کابل از دست آنها بر آمد و درین هنگام مردم دیگری که اصلا هندی بود مذهب برهمایی داشتند به سرکردگی شخصی بنام کالاله ظهور شد و یک سلسله شاهسی جدید را در کابل تاسیس کردند که مذهب برهمایی نیز ذریعه ایشان در کابل رواج یافت در سال نهمصد و شصت و شش ه کابل در حوزه فتوحات سبکتگین پادشاه غزنوی داخل گردید هنگامیکه در سال پنجمصد و چهل و هفت ه حکومت غزنی بدست علاءالدین غوری منقرض شد کابل بدست غوریان در آمد و ناسنه ششصد و دوازده ه سلطنت غوری به دست علاءالدین محمد تغش خوارزمشاه به آخر رسید بعد از چندین کشمکش ورد و بدل حکام دوره سلطنت به میرزا ابوسعید بهادر خان بن سلطان میرزا رسید که کابل درین وقت ذریعه میرزا الخ غیک پسرش اداره میگردد ولی الخ بیگ در سنه نهمصد و هفت هجری در کابل فوت پسرش عبدالرزاق به سبب بی کفایتی از دست امراء فرار و محمد مقیم نام پسر امیر ذالنون با لشکری آمد ه کابل را متصرف شد اما ظهیرالدین بابر ازین واقعه شنیده بر کابل هجوم و در ربیع الثانی نهمصد و ده ه کابل را تسخیر و دارالملک خود قرار داد که رونق زیاد گرفت حتی دارالضرب هم شده بود و هنگامیکه مرکز بدلی انتقال یافت کابل بحیث یک صوبه ذریعه والی ها اداره میگردد آخرین والی کابل از طرف شاهان دهلی وقت حمله نادرشاه

افشار نصیرخان نام داشت نادر شاه بروزسه ربیع الاول یکهزارو یکصد و پنجاه و یک ه به قریه هندکی کابل وارد شد بالا حصار کابل از جانب رحیم داد خان کوتوال مسدود ولی پس از دفاع جدی مفتوح گردیده نادر بعد از فتح کابل جانب هند حرکت نمود در سال یکهزارو یکصد و شصت ه اعلیحضرت احمد شاه بابا درانی از طرف قوم به پادشاهی افغانستان منتخب و اعلیحضرت موصوف برسم وزما نادر شاه افشار او را به حیث والی کابل گذاشت و چند سال مالیات کابل را که برای نادر شاه میبرد اعلیحضرت ممدوح ز نزدش باز یافت کرد لیکن دیری نشد که نصیر خان تسمرد تسمرد و اعلیحضرت احمد شاه بابا هم که عازم هند بود در او اخر سال یکهزارو یکصد و شصت ه کابل را تصرف نمود ه نصیرخان را تبعید فرمود اعلیحضرت موصوف میخواست کابل را مرکز قرار بدهد برای این منظور در سال یکهزارو یکصد و شصت و شش ه امر تعمیر دیوار بزرگی را در شهر کابل داد که به اتمام سردار جانخان سپه سالارش انجام یافت این دیوار یازده مهره داشته و دروازه های ذیل در شهر کابل موجود بوده است .

- ۱- دروازه کندهاری در دهمزنگ
- ۲- دروازه سفید در سلام خانه خاص .
- ۳- دروازه سردار جانخان .
- ۴- دروازه بیت در عقب مسجد عید گاه
- ۵- دروازه گذرگاه .
- ۶- دروازه لاهور

بعد از رحلت احمد شاه بابا پسرش تیمور شاه در سال ۱۱۸۶ ه به پادشاهی رسید در سال یکهزارو یکصد و نود ه ۱۷۷۶ میلادی کابل را رسماً مرکز سلطنت قرار گرفت که اینک تاکنون مرکز پادشاهی کشور مافغانستان میباشد .

ولایت کاپیسا

مربوطات :

- ۱- ولسوالی درجه اول تگاب .
- ۲- ولسوالی درجه ۲ کوهستان
- ۳- ولسوالی درجه ۳ پنجشیر
- ۴- ولسوالی درجه ۴ نجراب
- ۵- علاقه داری در نامه کوه بند

موقعیت : ولایت مرکزی
مساحت : ۶۶۰۸ کیلو متر مربع
درجه : ۲۶ (از لغات ساحه)
نفوس : قرار بحوالیه سال ۱۳۳۰ (۳۶۳۰۷۳)
درجه : ۱۸ (از نگاه نفوس)
مرکز : محمود رالی

د افغانستان کالسی

بگرام محل شهر کاپیسا از آبادی و عمرانات قدیم فقط در انتهای شمالی این میدان وسیع در کنار رود خانه پنجشیر و امتداد کوه پهلوان آثار و بقایای آن مانده است که آنرا بدو حصه تقسیم نموده اند : یکی خرابه های عمومی

بگرامی و دیگری بقایای حصار مدور و بزرگ برج عبدالله که (ارگ شاهی) با طوریکه فوشه میگوید (شهر شاهی) بوده است . خرابه های عمومی بگرام که با وجود شهر قدیم عصر یونانی دلالت میکند در دو کیلو متری جنوب رودخانه پنجشیر در امتداد کوه پهلوان واقع است .

کاپیسا - بگرام امروزه : حفراتی نگاران یونانی و روم آنرا بنام (کپسا) یاد نموده اند . این شهر از (۱۵۰) قبل المیلاد تا (۴۷۵) میلادی مدت تقریباً ۶۲۵ سال پایتخت امپراطوران افغانستان بوده نام بگرام را بعضی علماء « و یگرام » که (گرام) در سنسکریت (شهر) و (وی) حرف تعریف است و آنرا افضلیت میدهد یعنی بگرام شهر مهم و مرکز و پایتخت یاد میکند بعضی هم آنرا به شهر خوانین و نجباء باغ خدا ، قریه راحب ها تعبیر کرده اند .

از نظر جغرافیائی (کاپیسا) جلگه حاصل خیز و فراخ و مستطیل شکلی است که شمالاً و جنوباً یکصد کیلو متر و شرقاً و غرباً پنجاه کیلومتر میباشد .

فاصله بگرام از کابل (۶۰) کیلو متر و از جاریکار (۸) کیلومتر است .

کاپیسا در تاریخ عبارت از پایتخت تابستانی امپراطور کنشکا است که پروایات اکثری مؤرخین و باستان شناسان در بگرام وقوع داشته و اغلباً در زمره پایتخت های بزرگ جنوب بارو پامیزاد (هندوکش) از آن نام برده شده است . شهر کاپیسا گوجه در وقت سلطنت پادشاهان یونان و باختر در نیمه اول قرن ۳ قبل المیلاد تاسیس گردیده و حیثیت پایتخت را داشت ولی در زمان سلطنت کنشکا اولین پادشاه کوشانی (۱۲۰ - ۱۶۰) و سلاله او اهمیت بسزائی را دارا بود از جمله پایتخت های معاصر خود بشمار میرفت .

۶ - علاقه داری چهار قریه یعنی حصه اول پنجشیر .

۷ - علاقه داری دره هزاره یعنی حصه دوم پنجشیر .

۸ - علاقه داری اله سای .
درباها : نجراب ، پنجشیر ، تگاب .

کوه ها : سلسله کوه هندوکش ، کوه صافی کوتلها : خاواک ، تل ، غرغان .

پیداوار : توت ، انگور ، انار ، لبنیات .
معادن : يك معدن مواد غیر فلزی در کاپیسا کشف گردیده است .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی ابتدایی متوسطه لیسه				
ذکور :	۶۱	۲۹	۱۲	۵
اناث :	۱۵	۶	۲	۲

مراکز صحی اساسی : پنجشیر ، نجراب .

تگاب و جمال آغه .

کاپیسا - مؤلفین قدیم کاپیسا رابه نام های کاپیس یاکی ین یاد کرده اند کاپیسا از طرف شمال متکی به سلسله جبال پر برف هندو کش و سه قسمت دیگر جلگه دوزنقه شکل را کوه های سیاه یعنی جبالیکه برف آن در ناپستان ذوب میشود احاطه کرده است کاپیسا تقریباً شصت کیلو متر شمالاً و جنوباً و بیست کیلومتر شرقاً و غرباً افتاده است کاپیسا به واسطه موقعیت جغرافیائی خود راه های عمده هندوکش و معبر بزرگ و مقدس را دارا بود . ارتفاع کاپیسا نسبت به کابل از سطح بحر پست تر است و آب و هوای آن نسبت به پایتخت ملایم تر و ازین جهت برای کشت حبوبات و بذر درختان میوه دار تاک بادام زردآلو و خشکابیدن انگور و کشمش مساعد است .

کاپیسا نسبت کثرت و شدت باد های موسمی که دارد از جانب شمال کوتل منجمد سالنک برخاسته و درین ناحیه می نشیند .

معرفی ولایات

ولایت کندز

مرکز : کندز .

مربوطات :

۱ - ولسوالی درجه اول حضرت امام صاحب

۲ - ولسوالی درجه ۲ خان آباد

۳ - ولسوالی درجه ۲ دشت ارچی

موقعیت : شمال مملکت

مساحت : ۸۰۸۵ کیلو متر مربع

درجه : ۲۴ (از نگاه مساحت)

نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۴۲۰۲۶)

درجه : ۱۴ (از نگاه نفوس)

دپسو سائنه او روزنه زمونږ دهيواد په هرگوت کي خصوصاً په شمالي حصو کښي
زيات رواج لري .

د افغانستان کالسي

و ۵۸ دقیقه و ۳۰ ثانیة عرض البلد شمالی واقع است .

۴ - ولسوالی درجه ۳ قلمه ذال

۵ - ولسوالی درجه ۴ چهاردره

۶ - علاقه داری علی آباد .

کندز نیم قرن قبل از جنگلات ونیزار ها مملو بوده وآبادی کمتر وجود داشت امروز صورت یکشهر رابه خود گرفته است سر ک های قیر شده عمارات بیشمار دکاکین زیبا و مساجد جامع آن رونق اینجارا بلند برده است سکنه قدیم کندز ازبک بوده درین اواخر که شهر کندز رونق خوبی بخود گرفته است اقوام متفرقه در آنجا مسکن گزین شده است .

دریاها : کندز
کوه ها : قره باتور ، کور تار
کوتل : ایرگنک
پیداوار : قالین باب ، پخته ، لبلبو ،
نیشکر ، شالی و خربوزه .

فابریکه : فابریکه سپین زر شر کت

در کندز بسافابریکه ها به فعالیت افتاد ه از قبیل فابریکه روغن نباتی چینی سازی و مایون سازی وفابریکات حلای پنبه وغیره .

معارف :

تعداد مکاتب .

دهاتی ، ابتدایی ، متوسطه ، لیسه
ذکور : ۴۷ ۳۴ ۱۶ ۶
اناث : ۵ ۴ ۳ ۳

عایدات مهم آن استحصال پنبه بوده که در اقتصاد یات مملکت واستحصال اسعار خارجی رول مهمی را بازی میکند آب وهوای کندز در تابستان گرم و در زمستان سرد میباشد اسب های کندز خیلی ها خوشنما قشنک وقوی بوده وبرای سوار کاری خیلی مساعد و خاصا اهالی آنجا اسب را برای بزکشی تربیه وبروز ها ، جشن ومیله های تفریحی وعیدین به بزکشی میپردازند .

مراکز صحی اساسی : دشت ارچی ، قلمه
زال وچار دره .

کندز : ولایتی است در شمال افغانستان که موقعیت جغرافیایی آن بین ۶۸ درجه و ۵۲ دقیقه و ۱۱ ثانیة طول البلد شرقی ۳۶ درجه

ولایت کندهار

موقعیت : جنوب غرب

مساحت : ۵۸۳۳ کیلو متر مربع

درجه : ۴ (از نگاه مساحت)

نفوس : قرانحصائیة سال ۵۰ (۷۸۰۶۱۷)

درجه : ۴ (از لحاظ نفوس)

مرکز : کندهار

مربوطات :

۷ - ولسوالی درجه ۴ معروف

۸ - ولسوالی درجه ۴ شاه ولی کوت دهله

۱۰ - علاقه داری شکه

۱۱ - علاقه داری دامان

۱۲ - علاقه داری غورک

۱۳ - علاقه داری نیشی

۱۴ - علاقه داری ریگ

دویاها : ارغستان ، ارغنداب ، ترنگ ، بند دهله ، معروف ، ناوه سالسون ، ناوه دوری رود

کوه ها : شین غر ، شاه مقصود ، غر کوتگی زیارت غر ، هدی غر ، لوغر .

پیداوار : میوه جات تازه وخشک ، پشم

۱ - ولسوالی درجه اول سپین بولدک

۲ - ولسوالی درجه اول دند

۳ - ولسوالی درجه ۲ - ارغستان

۴ - ولسوالی درجه ۳ خاکرین

۵ - ولسوالی درجه ۳ - ارغنداب

۶ - ولسوالی درجه ۳ پنجوایی

مهری ولایات

ذخایر معدنی : سنگ مرمر ، مس ، طلا
سرب و نمک .

فابریکه : فابریکه کشش پاکي

معارف :

مساحه آن در حدود تقریبا ۱۹۵۸۰۰ کیلو متر
مربع است بلندی دیوار های قدیمی آن از
هفت الی ده متر و عرض آن پنج متر بود .
است .

تعداد مکاتب :

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

عما رات کندهار بصورت عموم گنبدی
معمار گردیده از بین شهر کندهار چهار سرک
بزرگ به چار سمت کشیده شده که در مرکز
تقاطع مینمایند. در چهار سمت کندهار دروازه
بزرگ موجود است که به نام دروازه کابل ،

ذکور : ۸ ۲۰ ۴۷ ۹۰
اناث : ۲ ۳ ۵ ۱

مطبوعات : روز نامه طلوع افغان سال تاسیس
۱۳۰۰ .

دروازه هرات ، دروازه شکار پور و دروازه
عیدگاه یاد میگردد .

مجله ماهانه کندهار سال تاسیس ۱۳۳۹

مراکز صحنی اساسی : میوند، پنجوا یو
ارغستان .

را جمع به وجه تسمیه کندهار
نظریات و عقاید مختلف است بعضی
منشاء آنرا از الکز اندره تصور میکنند برخی
به این عقیده میباشند که چون مهاجرین ،
کندهار به این سر زمین آمدند اسم کندهار
با خود آوردند و غربا آنرا قندهار خواندند .

کندهار - یکی از ولایات افغانستان است
و مرکز ولایت مذکور نیز به نام کندهار یاد
میشود و بعد از کابل بزرگترین شهر ها ی
افغانستان میباشد که از سطح بحر تخمینا
یکهزارو هفتاد هفت متر بلند و از گرانش
یکصد و یازده کیلو متر فاصله دارد .

تاریخ کندهار: نام قدیم ولایت کندهار
خوتیش بوده که هردنس آنرا هروانی و سایر
یونانیان اراخز یا ساخته اند کندهار تاریخ
پراشویی دارد سرگذشت قدیم آن هنوز مجهول
است .

ایسن ولایت در شصت و چها و
شصت و هشت درجه و هشت و پنجاه و یک دقیقه
ده و دوازده ثانیه طول البلد شرقی و بیست و
نه و سی و چار درجه دوازده و سیزده دقیقه
بیست و بیست و پنج ثانیه عرض البلد شمالی
واقع میباشد .

شهر نو کندهار از چند سال باین طرف که
بطرز ویلان اصولی اعمار و بنا شده در وسط
یکسرک عریض و مستقیم و دو طرف در کنار
جاده هاجوی های آب کشیده شده بعدا دو
طرفه تعمیرات بزرگ اعمار شده است شهر کهنه

کندهار در میان اراضی حاصل خیز وادی ترنک
افتاده که از دریای ترنک ذریعه یکسلسله کوه
ها جدا میشود این کوه هارا تور کانی یعنی
سنگ سیاه مینامند که از سطح زمین تقریبا
سیصد و هشت متر بلند است طرف شمال
غرب کندهار سرک کابل شروع میگردد که
مشهور ترین و قدیمترین راه تاریخی بشمار
میرود . کندهار از کابل ۵۹۵ کیلو متر

و مرکز کندهار که فصلی ها و دیوار ها ی آن
از دور یک خرابه زار را نشان میدهد در داخل
خود بر پنج ناحیه تقسیم شده است که هر
کدام آن نامهای علیحده داشته و در داخل و در
حوزه هر ناحیه کوچه های جدا گانه ،

حضرت محمد (ص) خرقه مبارکه په کندهار کی

شریف در کندهار وجود دارد که ذریعه احمد شاه بابا در سال یک هزار و یکصد و هشتاد و دو از بدخشان به کندهار آورده شد .

در جمله تقسیمات مناطق افغانستان از درک آب وهوا میتوان گفت که حصص وسطی بین ارتفاع یکصد الی یک هزار و سیصد متر واقع اند از میدان های اند که از آن جمله کندهار است

لحم و هوای این حصص خشک بوده اندازه باران سالانه کندهار تقریباً یکصد و پنجاه میلی میرسد کندهار اگرچه در تابستان ندرتا تا به

درجه چهل و پنج درجه سانتی گراد گرمی دارد مگر فضای وسیع وباغهای کثیر وآب های

روان ارنقداب اعتدالی رابه این منطقه مهم افغانستان بوجود آورده که حرارتش غیر تحمل نبوده و فرقی زیادی بین حرارت شب وروز آن دیده نمیشود .

دارد که عمده ترین ومشهور آنها قرار آتی است گذر خرقه مبارک ، قبر شاه ، قلعه فصیل بازودخانه ، کشمیری ها ، توپخانه ، بابر ها ، نقاره خانه ، بازار هرات ، کنار پاتاب ، علی زایی ، سدوزایی ، ملا ولی محمد ، بازار شیه ، کابلی شاه ، لپ جوی شاه ، قلعه عید کاه و گذر گرکها تاکنون مرکز ازدحام واجتماع عموم همین شهر کهنه کندهار بوده مراکز

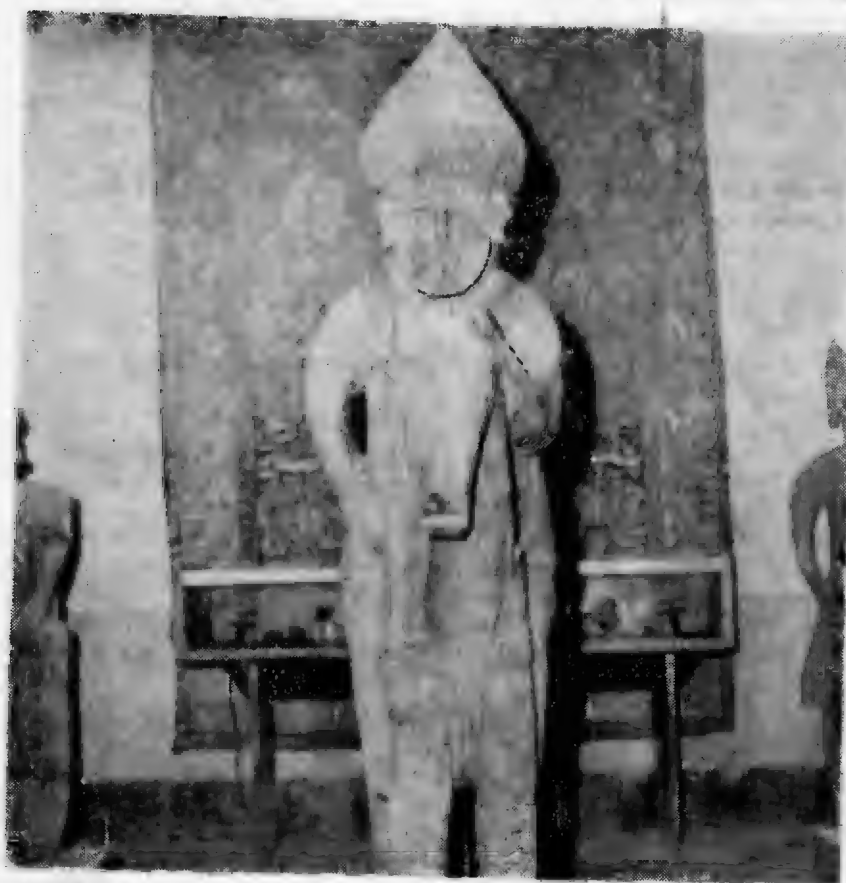
نجاتی کاروانسرا هاودکانه ها ، تجارتخانه ها ، بالاخره داد وستد خرید وفروش در همینجا صورت میگردد که به نام شهر احمد شاه می یاد میگردد . در شهر کندهار مقبره های اشخاص برجسته ونامدار افغان وجود دارد که در آنجا مدفون میشینند عمده ترین آن مقبره اعلیحضرت احمد شاه بابا است که در آنجا مدفون میباشد .

همچنان آرامگاه های رجال معروف وشهدای فدا کار وطن هم در کندهار وجود دارد مانند مقبره میرویس بابا در کوکران وهمچنین در موضع میوند مقابر شهدای میوند نیز وجود دارد خرقه

مرفی ولایات

ولایت کنرها

- موقعیت : ولایت شرقی
 مساحت : ۴۶۹۳ کیلو متر مربع
 درجه : ۲۱ (از نگاه ساحه)
 نفوس : قرار احصائیه سال ۵۰ (۳۴۷۱۸۷)
 درجه : ۲۰ (از لحاظ نفوس)
 مرکز : اسد آباد
- ۱- ولسوالی درجه ۳ برکنر
 ۲- ولسوالی درجه ۴ سرکانی
 ۳- ولسوالی درجه ۴ کامدیش بالندی سین
 ۴- ولسوالی درجه ۴ چوکی
 ۵- ولسوالی درجه ۴ دیر پیچ
 ۶- علاقه داری وانگام
 ۷- علاقه داری ناپی
 ۸- علاقه داری چپه دره
 ۹- علاقه داری برگ متال
- مربوطات :

دور ستانیانو دنیگونو یوه تاریخی مجسمه

د افغانستان کالري

۱۰ - علاقه داری مزار و نورگل	انات - ۱۵ ۱۲ ۱
دویاها : لنډی سین ، کنړسین	
کوتلپا : پارون	
معارف :	
تعداد مکاتب :	
دهاتي، ابتدایي، متوسطه، لیسه	معدن - از جمله معدن کشف شده کنړها
ذکور : ۶۷ ۳۰ ۱۸ ۷	یکي گروپ بیرل دره پیچ می باشد .

ولایت لغمان

موقعیت : ولایت شرقی	لغمان هوای اقلیم حاره و بوری
مساحت : ۸۳۳۴ کیلو متر مربع	دارد هر گونه میوه جات و محصولات منطلق
درجه : ۲۳ (از لحاظ ساحه)	گرمسیر و در مناطق کوهستان جنوبی و شمال
نفوس : قرار تخمین احصائیه سال ۵۰ (۲۳۴۳۷۵)	شرق آن محصولاتیکه در سرد ترین مناطق
درجه : ۲۶ (از نگاه نفوس)	وجود آمده نمی تواند محصول میدهد .
مرکز : مینولام	دریای لغمان که از کوهساران نورستان
مربوطات :	ونیمان و ذریعه دوشاخ علاقه داری های علی
۱ - ولسوالی درجه ۲ قرغه نی	شنک والینگار را طی و بالاخره در حصه مرکزی
۲ - ولسوالی درجه ۴ نورستان	حکومت لغمان باهم یکجا شده و مجدداً نام
۳ - ولسوالی درجه ۴ علیشنگ	
۴ - ولسوالی درجه ۴ علینگار	واحدی رابه خود گرفته در حدود چار پاغ
۵ - علاقه داری گنج عزیزخان	بادریای کابل یکجا میشود این دریا به سر
دریاها : علینگار ، علیشنگ ، یضال کابل	سبزی و شادابی و ازدیاد حاصلات آن منطقه
سین .	خیلی ها کمک نموده و استفاده خوبی از آن
کوهها : کوه گوشت ، مرسمبر	مینمایند .
کوئل : چیار	
پیداوار : برنج ، گندم و نیشکر .	زمین لغمان مستعد هر نوع حاصلات زراعتی
معارف :	وسر درختی بود . و چنانچه برنج ، گندم و نیشکر
تعداد مکاتب :	بوفرت حاصل میدهد که بر علاوه تکافوی
دهاتي، ابتدایي، متوسطه، لیسه	اهالی آنجا قسمت زیادی آن را بفروش می
ذکور : ۳۱ ۲۹ ۱۲ ۴	رسانند درجه حرارت در موسم تابستان در
انات : ۸ ۲ ۰ ۱	بعضی حصص تا حدود چهل و سه و حتی چهل و
مراکز صحي اساسی : علینگار و علیشنگ	یخ درجه حرارت سانتی گراد صعود میکند .

ولایت لوگر

موقعیت : ولایت مرکزی	مرکز : بوه کی بوه
مساحت : ۴۳۳۴ کیلو متر مربع	مربوطات :
درجه : ۲۷ (از لحاظ ساحه)	۱ - ولسوالی درجه ۲ کلنگار و پل علم
نفوس : قرار تخمین احصائیه سال ۵۰ (۳۲۵۶۴۲)	۲ - ولسوالی درجه ۴ محمد آغه
درجه : ۲۵ (از نگاه نفوس)	۳ - ولسوالی درجه ۴ - ازرو
	۴ - علاقه داری چرخ

معرفی ولایات

ولایت لوگر از ناحیه شمال مربوط است به چهار آسیاب و از طرف غرب به دایزنگی و مربوطات ولایت غزنی از جانب جنوب و شرق به ولایت

بکتیا و این ولایت که از شرق به غر ب تقریباً طولانی افتاده آب و هوای آن در فصل تابستان معتدل بوده و در ایام زمستان خیلی هاسرد است اهالی آنجا اکثراً زراعت پیشه بوده و بعضاً به تربیه حیوانات و تجارت اشتغال

دارند ولایت لوگر علی العموم غله ریز بوده و دارای حاصلات زراعتی سر درختی میبا شد در لوگرمعادن کرومیت و کوارتس موجود بوده و برمه کاری نیز صورت گرفته است .

۵. - علاقه داری خوشی

دریاها: دریای لوگر

کوهها : سپین غر

کوتلها : خر پیچک ، لته کوری

پیداوار : جو ، میوه جات ، برنج ، گندم

ذخایر معدنی : شیشه، مس ، کرو میت ،

مرمر ، کوراس .

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

ذکور : ۳۱ ۲۶ ۱۲ ۴

اناث : ۸ ۹ ۰ ۰

مراکز صحنی اساسی : آرزو ، اول لوگر

دوم لوگر .

ولایت ننگرهار

۲۰. - علاقه داری لعل پور

دریاها: کابل سرخ رود گنر

کوهها : تور غر و سپین غر

کوتل : خیبر

پیداوار : میوه جات ، برنج ، نیشکر.

ذخایر معدنی : کرومیت ، تباشیر .

فابریکه : نساجی

معارف :

تعداد مکاتب :

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه

ذکور : ۶۲ ۵۹ ۲۲ ۱۰

اناث : ۱۷ ۷ ۲ ۱

تعداد پوهنتون : ۱

مطبوعات - روز نامه ننگرهار سال تاسیس

۱۲۹۸ .

مجله ماهوار ننگرهار سال تاسیس ۱۳۳۷ .

مراکز صحنی اساسی : کجه خو گیانی ،

رودات ، جمارک و شیوه و شیکي .

جلال آباد - از کابل به مسافه تقریباً یکصد

و هشتاد و دو کیلو متر بسر راه کابل پشاور ،

و بکتیا دریای بهسود که انرا دریای کابل هم

می نامند واقع و به خط هفتاد درجه بیست و هفت

دقیقه و پنجاه و چهار ثانیه طول البلد شرقی و

خط سی و چار درجه بیست و شش دقیقه و دو

ثانیه عرض البلد شمالی بوده و از مواضع

زیبای و شستایه افغانستان بشمار میرود

موقعیت : ولایت شرقی

مساحت : ۷۱۷۶ کیلو متر مربع

درجه : ۲۵ (از نگاه مساحت)

مرکز : جلال کوت (جلال آباد)

نفوس : قرار احصایه سال ۵۰ (۸۶۱۴۳۸)

مربوطات :

۱. - حکومت کلان شنوار

۲. - ولسوالی درجه اول خوگیانی

۳. - ولسوالی درجه اول کامه

۴. - ولسوالی درجه ۲ سرخرو

۵. - ولسوالی درجه ۲ رودات

۶. - ولسوالی درجه ۳ مهمند دره

۷. - ولسوالی درجه ۳ حصارک

۸. - ولسوالی درجه ۴ کوژکنر

۹. - ولسوالی درجه ۴ - اچین

۱۰. - ولسوالی درجه ۴ ده بالا

۱۱. - ولسوالی درجه ۴ تازیان

۱۲. - علاقه داری پچیر و گام

۱۳. - علاقه داری شیرزاد

۱۴. - علاقه داری خواجه زایی و گوشه

۱۵. - علاقه داری بهسود

۱۶. - علاقه داری دره نور

۱۷. - علاقه داری دریا با

۱۸. - علاقه داری بتی کوت

۱۹. - علاقه داری چپرهار

جلال آباد چندین بار خراب و دو بار مآباد شده جلال آباد از طرف بایر شاه بنا یا فته اما جلال آباد کنونی در زمان اکبر شاهنشاه هند تعمیر گردیده و اسم جلال الدین رابه خود گرفت سال یک هزار و پنچصد و هفت م در سال یک هزار و هشتصد و سی و چار از طرف امیر دوست محمد خان اشغال گردید و بعد از آن در چنک اول افغان و انگلیس صدمه دید و در چنک دوم افغان و انگلیس از طرف قوا ی متهاجم انگلیس اشغال شد در سال یک هزار و هشتصد و چهل و دو زلزله شدید نمه زیاد آن را خراب و تباہ ساخت و در سال یک هزار و سه صد و هفت شمسی حین شورش داخلی بعضی عمارات عصری آن از طرف اشرا ر آتش زده شد .

پروژه انکشاف وادی ننگرهار

۱- بند آب گردان بالای دریای کابل به ارتفاع ۲۲ متر و ظرفیت کاسه بند ۳۰ گنجایش ۴۰ میلیون متر مکعب .
۲- فابریکه برق آبی به قوه ۱۱ هزار کیلووات .

۳- کانال عمومی بطول ۷۰ کیلو متر و ظرفیت ۵۰ متر مکعب فی ثانیه با ۱۷ سیفون معکوس .

۴- تونلهای سرخه یوار بطول ۸۸۰۰ متر .

۵- ستیشن و اتروپمپ های کوچک که در دو مرحله آب را به ارتفاع ۵۵ متر بالا میکند به ظرفیت ۴ متر مکعب آب فی ثانیه .

۶- اعمار قصبه های درونته و لمر خیل و بتی کوت جهت رهایش متخصصین مامورین و عمل ریاست .

۷- اعمار ورکشاپهای ترمیم موتر در درونته و لمر خیل و بتی کوت و فابریکه کانکریت ریزی و نجاری در لمر خیل .

۸- اعمار فابریکه برق دیزلی به قوه ۲۴۰۰ کیلووات .

فارم میکانیزه دو لتي هنده ساحه ۲۷۷۴۰ هکتار زمین آباد شده را احتوانموده این فارم با تمام وسایل و وسایط تکنیکی زراعتی مجهز بوده امور ساختمان آن در ۱۳۴۶ شروع و در سال ۱۳۴۹ خاتمه پذیرفت .

ساختمان تعمیرات مرحله اول نظر به ضرورت کنونی فارم تکمیل گردیده که شامل ۴۱- باب تعمیر یک منزله برای ۷۴ عایله و یک باب تعمیر رهایش دومنزله برای ۵۰ نفر میباشد .

بر علاوه تعمیر اداره مرکزی فارم رستوران ۵۲ نفری و داش نان به ظرفیت ۲ تن نان حمام به گنجایش ۱۵ نفر و هم کلنیک صحتی

این منطقه در موسم زمستان سرسبز بوده برف گیر نمی باشد آب و هوای آن در تابستان بسیار گرم و در زمستان معتدل و خشکواراست ندرتا یخچندی خفیفی هم به مشاهده میرسد در تابستان باران ندارد زمستان اوایل بهار موسم بارانی است .

چون سطح جلال آباد پست بوده آب های رود بار کابل و معاونین آن از قبیل آب های غور بند ، پنجشیر ، لوگر ، تگاب ، علیشنگ ، الینگار سرخاب کنرو غیره به این منطقه واصل میشود و از آب های فراوان و دایمی رودخانه های متذکره استفاده میگردد اراضی ننگرهار یکی از حاصلخیز ترین و معمور ترین علاقه های افغانستان بشمار رفته سالانه بمقدار زیادی غله باب خصوصا برنج باریک و لک ، گر ، شکر به پیمانه وسیع ازین منطقه به کابل و دیگر مناطق مملکت صادر میشود اراضی آن منطقه دوفصل حاصل میدهد در زمستان هم نباتات از نشو و نما ی خود باز نمی ماند باین سبب در جلال آباد باغهای مشهور از حیث تشنگی و سر سبزی نظیری ندارد احداث گردیده درختان سر و غیره اشجار مثمر و غیر مثمر مخصوصا در مناطق گرم سیرروتن وزیایی منطقه رادو بالا گردانیده است میوه های نارنج ، مالته ، مته ، سنتره ، لیمو خرما ، و غیره از حاصلات عمده این منطقه بشمار می رود .

تا چند سال پیش اراضی وسیع اطراف جلال آباد بایر و بی حاصل بود اشمه سوزان ،

معمولی ولایات

برای تدای مامورین و کارگران ساخته شده است .
 در پهلوی قصبه رهایش تعمیرات تولیداتی ذیل اعمار گردیده است .
 ۱- کومیلکس تر میم ماشین آلات زراعتی و موتر ها .

۲- میدان حفاظت ماشینها وعراده جات .
 ۳ - کومیلکس پروسس اولیه میوه ستروس وزیتون .
 ۴- کومیلکس مالداری .

۵- در عموم ساحه قصبه فارم مواصلات انجنیری از قبیل نل آب تیلسون و کانالیزاسیون تمدید گردیده است .
 این فارم بمنظور تولید نباتات ستروس وزیتون احداث گردیده که در آینده ساحه باغها قرار ذیل خواهد بود .

۱ - باغهای ستروس ۱۰۲۴ر۴ هکتار .
 ۲ - باغهای زیتون ۸۴۱ هکتار .

نهالشانی باغهای ستروس وزیتون دوسال آینده خاتمه یافته و تاحال باغها در ساحه ذیل احداث گردیده است .
 ۱- ستروس ۳۹۲ر۷ هکتار
 ۲- زیتون ۶۰۳ر۶ هکتار

حاصلات سالانه میوه ستروس وزیتون در زمانیکه باغها بالای حاصل دادن بیاید در نظر است که از فی هکتار مقدار ذیل حاصل استحصال گردد .
 ۱- مائه از فی هکتار ۲۵۰ تن
 ۲- زیتون در هر ۱۰۰ رز

در فارم هده ۴۱۹ حیوان موجود است که منجمله ۱۵۸ راس ماده گاو و ۸۰ راس شیرده میباشد .

در فارم میکانیزه دولتی هده سنتیش مرغداری لمرخیل به فارم هده مربوط بوده که در سال ۱۳۴۵ شروع به تولید نموده است .
 فعلا ۲۴۴۶ قطعه طیور در آن موجود است و یک انکوبا توربه ظرفیت ۳۹۰۰۰ دانه تخم نیز در فارم مرغداری لمرخیل فعالیت مینماید که چوپه های مرغ فیل مرغ ، قاز مرغابی از آن بدست آمده وبفروش میرسد .

فارم غازی آباد :
 فارم دولتی غازی آباد در سال ۱۳۴۴

افتتاح و در سال ۱۳۴۷ بهره بر داری آن شروع گردید و ساحه عمومی آن ۲۹۳۶ر۳ هکتار میباشد .
 این فارم نیز با وسایط و وسایل تخنیکی زراعتی مجهز میباشد .

قصبه فارم تعمیرات رهایش مدنی ر کلتوری و عمارات دوایر اداری و امور تولیداتی در مرکز قصبه فارم ساخته شده است .

هدف تشکیل این فارم دولتی مانند فارم دولتی هده احداث باغهای سب تراپیکی ، ستروس و زیتون میباشد و این فارم نیز با وسایل و وسایط تخنیکی زراعتی مجهز میباشد .

در آینده ساحه باغها دوفارم غازی آباد قرار ذیل خواهد بود :

۱- ستروس ۱۵۳۱- هکتار .
 ۲- زیتون ۱۹۰- رر
 تاکنون باغها در ساحه ذیل احداث گردیده است .
 ۱- ستروس ۱۰۵۷ - هکتار .
 ۲- زیتون ۲۹۷ر۴- رر

تربیه گاو های اصلاح شده شیری دوفارم غازی آباد نیز در نظر گرفته شده که فعلا در آن فارم ۶۲۹ حیوان که منجمله ۲۲۷ راس آن ماد گاو واز آن جملہ ۹۶ راس شیر ده میباشد .

دوسال ۱۳۵۰ حاصلات ذیل از فارم های مربوط پروژه بدست آمده است:

۱- گندم ۲۵۶۷- تن .
 ۲- جو ۱۸۳- رر
 ۳- نخود ۲۱۶- رر
 ۴- ماش ۲۹۸- رر
 ۵- شیر ۳۰۳- رر
 ۶- تخم ۱۰۱ هزار دانه
 ۷- ستروس ۲۳۰- تن (بخارج صادر شده است)
 ۸- جوازی ۹۵- تن
 ۹- زیتون ۱۷ر۱- رر

دنگره نارنج دڅوند او رنگ له مخي ډير شهرت لري

فارم هائي عجديد زيباي آن ډو چندشده است ،
چيزيکه برای تماشای بیشتر موزون است ،
آثار تاريخي هده است که در بيست کيلو
متری شهر جلال آباد واقع است که تمدن
قديم بودايي زادر آنجا نمايندگي ميکند .
جلال آباد نه تنها په تجارت ارزښت شهرت
دارد بلکه صنايع دستي آن حتي به هرات
وميمنه نیز ميرشد درين صنايع دستي خصوصا
لنگي آن که از نخ و ابريشم پاخته ميشود خيلي
شهرت دارد .

معرفی ولایت

ولایت وردک

معارف :

تعداد مکاتب :
دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه
ذکور : ۴۴ ۳۵ ۱۶ ۵
اناث : ۰ ۱ ۱ ۰
مراکز صحتی اساسی : سید آباد و بهسود.
ووردک .

آب وهوای میدان ووردک در فصل تابستان معتدل و در ایام زمستان سرد میباشد اراضی اینجا علی الاکثر کوهستانی بوده و در دامنه های تپه زار و بین دره ها افتاده که چندان حاصل خیز نمی باشد مگر قسمتی از اراضی آن که در سواحل دریا وادی های عریضی واقع گردیده قشر اراضی آنرا گل های فیاض که سیلاب های بهاری معمولا در اراضی اطراف دریا پخش میکند تشکیل داده این اراضی برای زرع ونوی گندم جو چاوی و شالی استعداد دارد . پیشه این اهالی علی العموم دهقانی و تربیه حیوانات بوده معدن سنگ مرمر در منطقه خروتنی واقع مرکز حکومتی و معدن سنگ سلیت در قریه کهنه خمار که آنهم بکار افتاده است معدن ابرک تکانه نیز کشف گردیده

موقعیت : ولایت مرکزی
مساحت : ۱۰۶۷۵ کیلو متر مربع
درجه : ۲۰ (از لحاظ ساحه)
نفوس : قرا احصائیه سال ۵۰ (۴۳۷۷۵۵)
درجه : ۱۳ (از نگاه نفوس)
مرکز : میدان شبار

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه اول بهسود
- ۲ - ولسوالی درجه ۲ سیدآباد
- ۳ - ولسوالی درجه ۳ چک
- ۴ - ولسوالی درجه ۴ حصه اول بهسود
- ۵ - علاقه داری نرخ
- ۶ - علاقه داری جلریز
- ۷ - علاقه داری دایمیرداد
- ۸ - علاقه داری جغتو

دریاها : هلمند رود
کوه ها : کوه بابا ، کوه فولادی ، سلسله کوه پغمان .

کوتلها : اوئی ، شش گاو ، ملا یعقوب .
پیداوار : انواع غله جات
ذخایر معدنی : سرب ، ابرک

ولایت هرات

- ۵ - ولسوالی درجه ۲ کشک
- ۶ - ولسوالی درجه ۳ اوبه
- ۷ - ولسوالی درجه ۳ گذره
- ۸ - ولسوالی درجه ۴ کرخ
- ۹ - ولسوالی درجه ۴ زنده جان
- ۱۰ - ولسوالی درجه ۴ کپسان
- ۱۱ - ولسوالی درجه ۴ ادرسکن
- ۱۲ - علاقه داری چشت شریف

دریاها : دریای هریرود ، جوی درآب ، رود شورآب ، رود گلران ، رود کرخ ، دریای اولنگ و رود گز .
کوه ها : سفید کوه (فیروز کوه)

موقعیت : غرب
مساحت : ۴۱۷۱۸ کیلو متر مربع
درجه : ۶ (از نگاه ساحه)
نفوس : قرا احصائیه سال ۵۰ (۷۲۲۳۴۸)
درجه : ۸ (از لحاظ نفوس)
مرکز : هرات

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه اول انجیل
- ۲ - ولسوالی درجه اول غودیان
- ۳ - ولسوالی درجه ۲ پشتون زرغون
- ۴ - ولسوالی درجه ۲ گلران

د افغانستان کالني

کوتلېا : رباط سرخ تلخ آب خوش رباط .
پیداوار : پخته ، برنج ، گندم ، گلیم و قالین باب .
 از انکشاف دریانوردی رایگان بود . کاروان هند و بلاد چین بادینای غرب بوده است . این ولایت که در کتیبه های داریوش (هریو) تحریر گردیده به مورایام از آریانا منحرف شده و به نام آریه و آریانه گفته شده .

ذخایر معدنی : آهن زغال ، نمک .

فابریکه : سمعت و نساجی

معارف :

مورخین می نو یسند که سکندر مقدونی هرات را به نام قدیمی آن آرتا کوانا خوانده . آریان آنرا آرتا کوانیا آرتا کان که به معنی شهر شاهی مردم آریه است نامیده اند .

بعد از مرگ نادر افشار یکپزارو هفتصدو چهل ونه میلادی اعلیحضرت احمد شاه بابا هرات را از دست اجانب نجات داده و در سنوات یکپزارو هشتصد و سی و هشت و یک هزارو هشتصدو پنجاه و پنج میلادی دو مرتبه برین شهر حمله آوردند نه سال بعد برائز حمله دومین ایرانیان، اعلیحضرت دوست محمد خان توانست بار دیگر هرات را از حملات اجنبیان مصون نگاه داشت .

هرات یک شهر باستانی بوده و آریا ر تاریخی زیادی داشته شهر هرات در بین دو کوه مرکزیت، یک وادی شادابی را داراست درین وادی قریه های زیادی تاکستانها کشت زار هاو باغها ی قشنگ وجود دارد جویبار های چندی که برای سیرا ب کردن وادی کشیده شده در هر طرف منظره های قشنگی را داراست

که نظر بیننده را به خود جلب میکند جلگه هرات عبارت از یک وادی بزرگ و معمور است که عموماً توسط نهر وچندال بزرگی از می رود که در طول جلگه جریان ندارد کشیده شده .

که از آن استفاده اعظمی مینمایند و این خطه یکی از مناطق عمده و زرخیز درجه اول افغانستان بشمار می رود .

هرات نسبت به کابل گرم تر برف باری کم و باران کافی و فراوانی دارد در موسم تابستان باد شدیدی از سمت شمال به وزیدن آغاز و بدون وقفه در شب و روز جریان داشته قوه وژش آن بدرجه است که آسپاب های بادی را میتوان توسط آن به حرکت در آورد این باد در

تعداد مکاتب:

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه				
ذکور :	۶۳	۷۱	۲۱	۵
اناث :	۹	۱۰	۲	۲

مطبوعات: روز نامه اتفاق اسلام سال تاسیس ۱۳۹۸ .

مجلات : مجله ماهوار هرات سال تاسیس ۱۳۲۶ ، مجله ماهوار مهری سال تاسیس ۱۳۳۷ .

مراکز صحنی اساسی : گلران ، ادرسکن .

اوبی ، وکسان .

هرات بطرف شمال غروب کشتور
 واقع در شصت و دو درجه یازده دقیقه طول البلد شرقی و سی و چاردرجه بیست و یک دقیقه عرض البلد شمالی قرار گرفته و به

فاصله یکپزارو یکصدو شصت و دو کیلومتر از شهر کابل براه ، غزنی ، کندهار ، فراه و هشتصدو شصت و هشت کیلو متر از راه هزاره جات فاصله دارد .

این ولایت از دوران قدیم تاکنون خیلی اهمیت داشته مرکز تجارت بوده اگرچه بارها دواثر تاخت و تاز جنک آوران پایمال گردیده ولی از یک طرف حاصل خیزی و شادابی این وادی بسی نظمی های هنگام بحران را چاره کرده و از طرفی موقعیت جغرافیایی و تجارتی این ولایت از قدیم تاکنون اهمیت اقتصادی داشته و قبل

دهرات تاردیشی لوی جومات

هرات بنام یکصد و بیست روزه مشهور بوده که بافی از قبیل چشتر ویه . قنایز، قالین، کلیم چار ماه دوام میکند اگر باد موسمی آن نمی بود آب و هوای هرات خیلی گرم میگردد مگر با آنهم آب و هوای هرات خیلی ها سالم و صحیح پختن میباشد .

مردم هرات بیشتر دکاندار و ویاماموریت داشته و اهل کسبه و تجارت پیشه میباشند ، و مردمان اطراف آن عموماً به زمین داری و باغ داری و مالداري مصروفیت داشته صنایع پارچه بافی از قبیل چشتر ویه . قنایز، قالین، کلیم و شالبافی و نمده بافتن پارچه جات نخ، ابریشمی که اکثر آنها را خانها انجام میدهند به کسرت وجود دارد اجمالی هرات در صنعت معماری مهارت پس شایسته داشته و علاوه تا پرورش کرم پيله بیشتر به علاقه جارات غوریان خصوصاً زیارتگاه برنبله شیبان ، زنده جان و شین دیند عمومیت داشته که پیداوار صنعتی این منطقه اهمیت تجارتی زیادی ندارد

د افغانستان کالنی

دستکش پتی ، جراب پتو بړک وکرکه ازېشم
 آهو ساخته میشود از پیداوار صنعتی آنجا است
 شیر خشت پسته وقره قلی پوست روبا مخفک
 سگ آبی هم دستیاب و برای صادرات مملکت
 خدمت خوبی مینماید .
 در داخل شهر یکی از بناهای تاریخی مسجدیست
 که به مسجد جامع شریف شهرت دارد
 این مسجد جامع شریف بنای وسیع ایست
 در گوشه شمال شرق واقع گردیده این جامع
 شریف را اصلا غیاث الدین ابوالفتح
 بن سام که از سلاله غور است بنا نموده است
 سبب بنای این مسجد بزرگ حضرت فخر
 علمای اسلام فخر الدین رازی رحمت الله علیه
 بوده رازی ملقب به ابن الخطیب ابو عبدالله
 محمد بن عمر رازی میباشد

ولایت هیلمند

کوتلپا : کوتل شیبان

موقعیت : جنوب غرب
 مساحت : ۳۰۱۸۰ کیلو متر مربع

پیداوار : جو ، پخته ، گندم ، میوهجات
 گلیم ، لبنیات و سنگ مرمر .

درجه : ۳ (از لحاظ ساحه)

ذخایر معدنی : نمک
 فابریکه : روغن نباتی

نفوس : قرار احصائی سال ۵۰ (۳۳۳۳۲۹)

درجه : ۲۳ (از نگاه نفوس)

معارف :

مرکز : لشکرگاه

تعداد مکاتب :

دهاتی، ابتدایی، متوسطه، لیسه
 ذکور : ۷۲ ۲۵ ۱۷ ۶
 اناث : ۲ ۲ ۱ ۰

مطبوعات : روز نامه هلمند سال تاسیس
 ۱۳۳۳ .

هیلمند : یکی از ولایات افغانستان می
 باشد در عصر اوستایی که از آن سه هزار
 سال میگذرد ورود خانه هیرمند به نام هتو
 منت و شهر معروف این وادی زرنج بنام
 (زرنگاه) و زرنک یاد میشد که مرکز تمام
 سیستان به شمار میرفت .

تسمیه در انجیان وانجیانا که از همان
 زرنکا نام قدیم اوستایی شهر زرنج بمیان
 آمده است و این همان علاقه ایست که به یک
 تعبیر کل سیستان و به تعبیر دیگر علاقه

مربوطات :

- ۱ - ولسوالی درجه اول نهر سراج
- ۲ - ولسوالی درجه ۲ موسی قلعه
- ۳ - ولسوالی درجه ۲ نوزاد
- ۴ - ولسوالی درجه ۳ گرمسیر
- ۵ - ولسوالی درجه ۳ نادعلی
- ۶ - ولسوالی درجه ۴ ناوه بارکزیایی
- ۷ - ولسوالی درجه ۴ باغران
- ۸ - ولسوالی درجه ۴ دیشو
- ۹ - علاقه داری واشیر
- ۱۰ - علاقه داری کجکی
- ۱۱ - علاقه داری ساربان قلعه
- ۱۲ - علاقه داری ریگ

دریاها : هلمند رود ، موسی قلعه رودبانی
 بند کجکی ، نژاد رود .

کوهها : سلسله کوه بغران ، نسو زاده
 کوه خانشین ، کوه ملک دوکان ، کوه کشته گان .

دست تاریخی گمانه چه دغزنی دپاچاهانو به وخت کی جوړه شوی ده

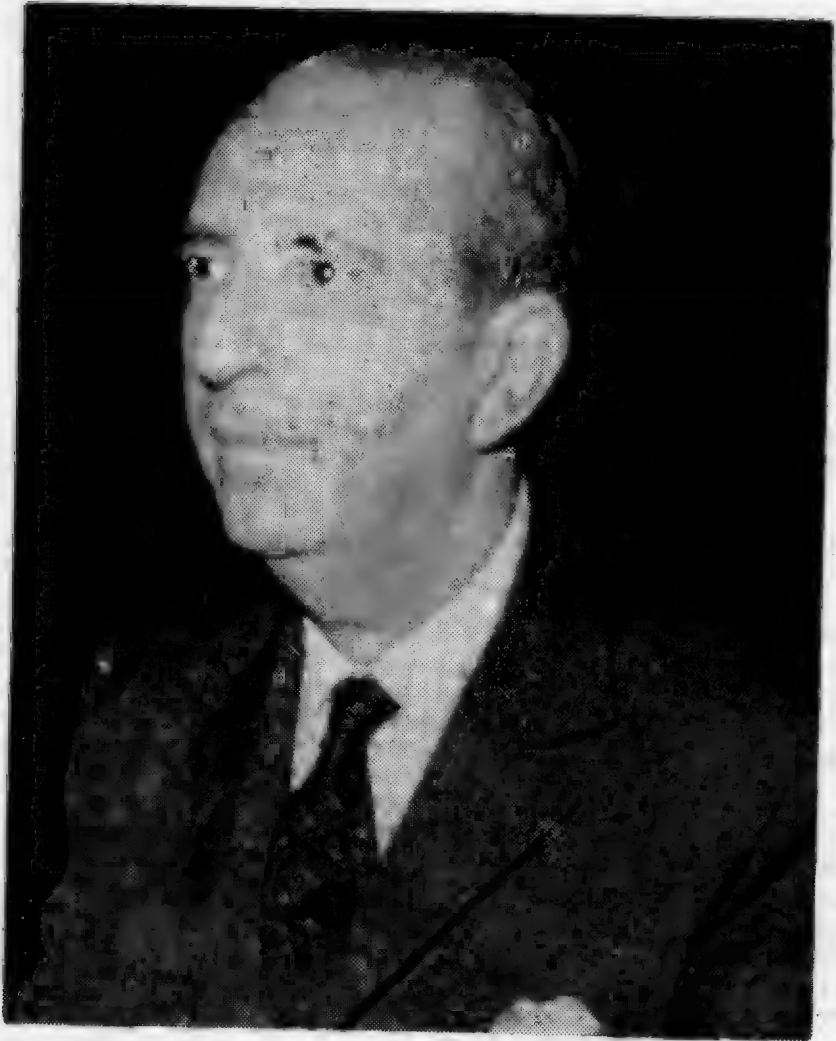
نیمروز قرون وسطی زادر بر میگرفت سایر شهر های این ناحیه همه آب های فراوان و باغستان و نخلستان داشتند و به شهادت حدود العالم «کش» شهری بود آبادان و با نعمت و آب فراوان و روان و هوای خوشی بر گران و دهر مند با کشت و بند بسیار خوش شهری بود دارای آب های روان و کاریز ها و جای با نعمت بست که هنوز خرابه های بالا حصار و باره و بروج آن بر لب رود میرمند در مجاورت محل التصاق میرمند و ارغنداب موجود است ، باغها و نخلستان و تاکستان داشت و حاصل خیزی آن شهر و آفاق بود و انگور و خرما ی فراوان باز میداد شهر و دهکده های بسیار دیگر مثل قرنین رام شارسستان ، طاق ، رود بار پشاوران ،

سروان و غیره درین نواحی افتاده و هر کدام آباد و شاداب سرسبز و خرم بودند و نعمت فراوان داشت معاملات بازار گانی و تجارتی در هر کدام رونقی به سزای پیدا کرده بود تحقیقات باستانی که از ۷-۸ سال باین طرف در علاقه بست شروع شده است در یک فرسنگی شمال شرق بست سه گروهی و نه کیلو متری خرابه قصر با عظمتی را مکشوف ساخته است که مؤرخین و شعرای چکامه ساری افغانستان مانند استاد ابوالفضل بیهقی و استاد ملک الشعراء عصری و استاد فرخی شاعر بزرگ و وزیر دست و بی نظیر سیستانی به نامهای لشکر گاه و کوشک سلطنتی دشت لکان یاد کرده اند و از یادگارهای عصر با عظمت سلاطین مقتدر غزنوی محمود کبیر

د افغانستان کالنی

زابلی وپسرش سلطان مسعود بود و از خود محوطه ها قصرها باغهای شکار کبو تر خانه مساجد ، حمام ها داشت و مقر بزرگ نظامی غزنویان بشمار میرفت و از جمله هزارو هفت صدو یادو هزارو فیل های سلطنتی عدد بیشتر درهمین جا نگه داری میشد و تقرر سپاه محتشم سلطانی درینجا خود به سر سبزی و شادابی و حاصل خیزی بست و لشکر گاه و اراضی مجاور آن حکم میکند .

تاریخ از بندهای نام میبرد که برای آب یاری شهر بسته شده بود مانند بندکند که روی دریای هیرمند بنا شده بود که اراضی در اطراف کدکوی بطرف شمال شهر واقع بوده آبیاری میگردد ازین بند های دیگر بنام بندریک و بند مفسدان یاد شده و شهر بزرگ زرنج دارای دروازه های متعدد بود که بناهای درنو ، درکرکویه ، ورنشیک و ورطعام یاد میشد و در مقابل این درهاجوی هایی جاری بود که به نام خود درها باسم جوی ورگنه ، جوی ورنو و جوی در طعام یاد میشدند و همه آنها از رودخانه هیلمند آب میگرفتند .

جلالتماہب صدراعظم داکتر عبدالظاہر

د دکتور عبدالظا هر د حکومت لاندې جر يانات

گڼېلى دى په تيره بيا د وطن پالونكو ځوانانو د
دشمنۍ او دورځې صادقانه كوښښونو مؤثره برخه
درلوده .

په اوسني مرحله كېنې جريانات دا سى
دى چه زمونږ د وطن وړاندې تگك تر هر بل
وخت زيات سياسي استقرار او ثبات غواړي
چه د حسن تفاهم او همكارۍ نه پرته مخصوصا
د تقنينيه او اجرائيه قوې تر مينځ او تر هرڅه
زيات د هماغه نكي دروحيي په رڼا كېنې ديوه
لوړ هدف دپاره چه په هغه كېنې يواځې او
يواځې دهيواد سلامتيا اوزمونږ دتو لنسې
نيكمرغې مضمرة ده په بل شى كې لټول كيداي
نشى .

لدى امله چه ملي گټې او وچايپاو د دن او
سبا ورځې د ژوندانه ايجابات په مونږ حكم
كوي پري نږدو . لدې رهگذره د وطن دوړاندې
تگك سير وروشى اودهيواد چارو ته كوم عايق
متوجه وي تردى زيات پدى فرست كېنې ددى
حكومت دكار دوام موثر نشم گڼلای او په
دير احترام همایوني حضور ته ددى سترى
وظيفي له دوام څخه خپل معذرت په عرض
رسوم .

له ملو كانه حضور نه د اجازې په اخستلو
سره د شاهانه ذات دهغو ټولو توجهاتو
او قيمتداره لار ښودنو له امله چه مونږ د خپل
كار د تصدى په دوره كې هميشه له هغو
څخه برخورداره ؤ خپل اود حكومت د غړو
دپوره سپاسگزارۍ مراتب په عرض رسوم او
دتوانا خدای له بارگاه څخه دخپل محبوب
پادشاه ترقيدات لاندې دگران افغانستان سر
لوړې او دوطنوالو آرامۍ اود ديمو كراسي نظام
د برياليتوب هيله څرگندوم پدى شيبه كې
زما دعا داده چه بې نياز خدای دى اعليحضرت
ته په هغو آرزو گانو او امالوكې چه دگران
وطن د بختياري دپاره يې لري هميشه برياليتوب
ورپه برخه كاندې دخدای وطن اوشاه په
هميشگي شعار او د فدويت په عرض .

(نور احمد اعتمادي)

د صدر اعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي استعفاء

صدر اعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي د
۱۳۵۰ كال د ثور په ۲۶ نيټه له غرمې نه
وروسته په درې نيمو بجو دخپل حكومت
استعفى دگلخاني په ماني كې دهمايوني معظم
اعليحضرت حضور ته وړاندې كړه .
همايوني ذات داساسي قانون ۹۱ مادي
ديو ولسمي فقرې او ۹۱ مادي مطابق دحكومت
استعفى ومنله .

داساسي قانون ۹۱ مادي دوروستى فقرې
مطابق دغه حكومت دنوى حكومت ترجوړيدو
پورې خپلې وظيفي ته دوام وركړ .

د صدر اعظم ښاغلي نور احمد اعتمادي د استعفى دمغو ضى متن :

د ښښندوى او مهربانه خدای په نامه : د
معظم همایوني اعليحضرت مېا ر ك
حضور ته !

په ډير احترام عرض كوم كله چه شهرياري
ذات دحكومت دتشكيلولو افتخار ماته راكړ
دشاهانه ارادې اوامر په اجابت او له ولسي
جرگې څخه د اعتماد دراړي په اخستلو سره
گران وطن ته دخدمت كولو په يواځنسى
هيله مې خپل چمتو والى ددى لو يي عهدى
او ستر امانت دقبيلو لو دپاره څر گندكړ
او دقانوني وچايو او صلاحيتونو او مكلفيتونو
په درك كولو او احترام سره په هيله من زړه
اوپوره صميميت دو طائفو د ترسره كولو او
دهيواد په ژوند كېنې دبرځي اخستلو په
لاره كې دهر ډول جواه طلبي او شهسرت
غوښتنو نه پرته دگران وطن خدمت ته
حاضر شوم او څه چه مې په توان كېنې وهغه
مې ددى مقدس مامول د ترسره كولو په لاره
كېنې ونه سپمول . په هغو مواردو كېنې چه
ددغه حكومت دوظايفو دوړاندې بيو لو او
ترسره كولو دپاره دخدمت مصدر گرځيدلى
دى زما د همكارانو دحكومت دغړو او همدغه
رنكه دهغو ملكي اونظامي مامورينو چه گران
وطن ته خدمت يې په هر څه مقدم

د حکومت جریانات

۱۳۵۰ کال د ثور میاشتې ۲۶ نېټې د اعلامیې په تمقیب معظم تولواک همایونی اعلیحضرت دهمدی کال دجوزا په اتلسمه نیټه دغرمی په دوولس نیمو بجو په ایټالیه کښې افغاني لوی سفیر دکتور عبد الظاهر دشاهی ارګ دگل خاني په ماڼۍ کښې خپل حضور ته ومانه او دکابینې په جوړولو یې موظف کړ.

د صدر اعظم دکتور عبدالظاهر لنډه

سوانح

دکتور عبدالظاهر په ۱۲۸۹ کال کې په لغمان کې زیږیدلی دی او خپل لومړنۍ تعلیمات یې دکابل دعلی آباد په طبی ښوونځي کې او منځنۍ تعلیمات یې په ۱۳۱۰ کال کې د بکلوریا تر درجې پورې دحیبیې په لیسه کې پای ته رسولی دي . او په ۱۳۱۴ کال کې یې داجتماعیاتو په مسلک کې خپل لیسانس د کولمبیا ددار الفنون څخه تر لاسه کړ.

دکتور عبدالظاهر په ۱۳۱۸ کال کې د کولمبیا دپوهنتون څخه دواکټری د پیلو م او په ۱۳۲۱ کال کې یې دداخله ناروغیو په شق کې دتخصص دیپلوم لاس ته راوړ.

دوکتور عبدالظاهر هیواد ته دراستنید و څخه وروسته له ۱۳۲۲ کال څخه د۱۳۲۹ کال دغرب تر میاشتي پورې دکابل دښاروالۍ دروغتو نونو دسر طبیب او د۱۳۲۹ کال څخه تر ۱۳۳۳ کال پورې دروغتیا دوزارت دمعمین په حیث خپله وظیفه اجراکوله.

دکتور عبدالظاهر د۱۳۳۳ کال څخه تر ۱۳۳۴ کاله پورې دانز هاپکنز په پوهنتون کې خپل تحصیل سرته رسولی دی اودنوموړې پوهنتون څخه یې په ۱۳۳۴ کال کې داداری او احصایی په څانګه کې خپل دیپلوم لاس ته راوړ . ده په ۱۲۳۱-۱۳۳۳ او ۱۳۳۴ کال کې دژنیو او مکسیکو په غونډو کې دافغانۍ صحی هیات درئیس په حیث برخه اخستې ده او په ۱۳۳۴ کال کې دروغتیا دوزارت دکفیل په حیث خپله وظیفه اجراکوله او په ۱۳۳۵ کال کې دافغانۍ صحی هیات درئیس په حیث شوروی اتحاد ته لاړ.

دکتور عبدالظاهر ته په ۱۳۳۶ کال کې دهمایونی معظم اعلیحضرت له حضوره دسردار عالی ښان ورکړه شو او په دغه کال کې په کراچي کې دافغانستان دلوې سفیر په حیث وټاکل شو او په عین حال کې په کولمبو کښې هم دهمایونی اعلیحضرت مختاروزیر په حیث یې وظیفه اجراکوله.

دوکتور عبدالظاهر په ۱۳۴۰ کال کې دلوې سفارت دوظیفې څخه استعفا وکړه او په دغه کال کې دلغمان دخلکو لخوا دملې شورا په یوولسمه دوره کې دوکیل په حیث انتخاب او وروسته بیا دملت دوکیانو لخوا دملې شورا درئیس په حیث انتخاب شوی شو او په ۱۳۴۰-۱۳۴۲ کلونو کې دافغانستان دپارلماني هیئت درئیس په حیث شوروی اتحاد . امریکا متحده ایالتونو، بلغاریا ، یوګوسلاویا ، اوهند هیوادونو ته رسمی مسافر تونه کړيدي.

دوکتور عبدالظاهر په ۱۳۴۳ کال کې دنوی اساسي قانون دتصویب دپاره دلوې جرګې درئیس دنایب په حیث وټاکل شو . اوددغه کال دمیزان په میاشت کې د دکتور محمدیوسف صدراعظم په کابینه کې دصدارت دمړستیال اودروغتیا دوزیر په حیث مقررشو د ۱۳۴۴ کال په دوی کې دکنتور عبدالظاهر دصدارت دمړستیالې اودروغتیا دوزارت له وظیفې څخه استعفا وکړه اودلغمان دولایت په مرکز کې دولسي جرګې دو کالت دپاره کاندیدشو او دوکیل په حیث دانتخابیدو څخه وروسته دملت دوکیانو لخوا دولسي جرګې درئیس په حیث انتخاب شو اوددولسمې دورې ترپایه پورې یې دغه عهده په غاړه درلوده .

دکتور عبد الظاهر په ۱۳۴۸ کال دقوس په میاشت کې په روم کې دهمایونی معظم اعلیحضرت دلوې سفیر په حیث مقرر شو او د۱۳۵۰ کال دجوزا تر ۱۳ نېټې پورې یې دغه وظیفه اجرا کوله.

موظف حکومت دسرطان په اوومه نیټه ولسي جرګې ته دخپلې خط مشی دپړاندې کولو دپاره چمتو والي څرګندکړ او دسرطان په ۱۴ نیټه دسپار په ۹ بجو اولسو دقیقو د ولسي جرګې په عمومي غونډه کې گډون وکړ او دخپل حکومت کې نلاره یې په پښتو او دري ژبو ولوستله .

د افغانستان کلي

دمؤظف صدر اعظم دکتور عبدالظاهر دحکومت تگ لاره .

بسم الله الرحمن الرحيم

ښاغلي رئيس او دملت محترمو

دمنقابلي همکاري او اعتماد ټينگ اساسات منځ ته راښي چې داحکومت اورا تلو نکسي حکو متونه دسياسي موسساتو دنيمکي تيا او بي ثباتي او همدارنگه دهکاري او مفاهيمي د نيمکي تباله کبله دهغو نامطلوبو نتايجوسره مخامخ نشي چې ددينو کراسي په راتلونکي سر نوشت منفي تاثيرلري . کوم اقتصادي او اجتماعي مشکلات چې داوخت مونږ ته پيش دي ديبلو بيلوعواملونه پيدا شوي دي چې ترڅو لو مهم يي دادی :

۱- دمملکت دژوندانه په ځينو مهمو اړخونو کښي دمو ضوعه قوا نښو نشتوالي .
۲- په اجتماعي عدالت باندې دښاښويو مالياتو دلاس ته راوړلو دپاره د قوا نښو فقدان .
۳- هغه بي نظمي چې دناقصوتو جيباتو نه راپورته کيږي او زمونږ ديموکراتيکه ټولنه انا راښي او بي نظمي ته راگازي .
۴- دمملکت د اقتصادي ترقي سستي .
۵- دملي عايد ټيټوالي .
۶- دبا قيا تودتحصيل په لاره کې دمشکلاتو وجود .

۷- ددولتي عايداتو او مصارفو اوصادراتو اووآدراتو په منځ کې دتوازن نشتوالي او له دي کبله ددعومي تاديواتو ديبلانس دموآز ني اوږد فقدان .
۸- دگڼو او متراکمو خارجي پورونو او دهغو دگټي دروندو الي چې په اوسني حال کې زمونږ ددعومي صادراتو ډيره سر خه خوري .
۹- نيمکي ي اداري سيستم .
۱۰- دجرايمو زياتيدل مخصوصا قاجاق، اختلاس ، رشوت واختکار .

۱۱- ځيني نور طبيعي عوامل چې پر له پسې وچکالي هم پکښي شاملې دي .
ماو زما ملگرو ددغو حقايقو له پو ره پاملرني سره په لوي خدای باندې دتوکسل اوايمان په قوت دحکومت مسئوليت قبول کړي

لکه څنگه چې تاسي ته معلوم ده همایوني معظم اعليحضرت ښاغلي نور احمداعتمادی دحکومت داستعفا دمنلو څخه وروسته زه د کابيني په جوړولو مؤظف و فرمايلم ما ددی لوی امانت قبولولو ته دوطن درښتيني او سپيڅلي خدمت کولو دپاره په مشکلا تو باندې دبري موند لو دتوفيق په هيله په داسي حال کې چې تکیه مي يوازي دلوی خښتن په بي نهايته لطف اودهغه په کومک ده دهغو لويو مسئوليتو نو دپاملرني سره چې په دغه کارکي پراته دي دمعظم همایوني اعليحضرت دارادي په اطاعت غاړه ايښي او دي مجلس ته چې دملت دهيلو ښکارند و ي دي داساسي قانون د(۸۹) مادي دوو يمی فقری دچکم سره سم دحکومت دتگ لا ري اوځي ودمعرفي کولو لپاره چې زما سره يي ددی لوی مسئوليت په منلو کې دملگر تيا تعهد کړي حاضر شوي يم .

زما دحکومت اجرا آت به داسلام دسپيڅلي دين په اساساتو او داساسي قانون په نورو ارزښتونو او احکامو ولاړ وي اودحکومت هد فونه به ددغو اصولو په چوکاټ کښي او ددولت دمالی طاقت او زمونږ د بشري توان په اندازه دملت دغو بښتنو په ځای کولو ته متوجه وي .

ديوديموکراتيک نظام تامين چې په دوام دارو او ټينگو سياسي ، اقتصادي اوجتماعي بنسټونو په يو داسي محيط کې چې هلته قانون حاکميت ولري ولاړ وي ددی هيواد دټول ولس هيله ده دحکومت به ددی هيلي دسر ترسولو لپاره دهر راز ميسر وامکاناتو څخه کارواخلي .

دي لوړهدف ته رسيدل ددولت ددری گونو اړگانو ، حکومت ، شوري او قضاء درښتيني او سپيڅلي همکاري او دگړدو وطنوالو د فعالی برخي اخيستلو نه پرته لاس ته نه شي راتلی . حکومت آرزو لري چې ددولت دقواو دخپل منځي روابطو په برخه کښي او په لومړي مرحله کې دشوري سره دروابطو په باره کې دي

د حکومت جریانات

اداری چاری :

دامنیت او اداری تشکیلاتو په پسر خه کی اوهمدارنگه دملکت په نورو ټولو مهمو شتونو کی دحکومت اساسی اجرا آت یو سلسله هغه قوانینو ته اړتیا لری چه دد لت یی په وضع کولو باندی داساسی قانون په حکم مکلف دی لکه څنگه چه دملت محترم و وکیلانو ته معلومه ده داساسی قانون احکام کلی اصول دی او دمختلفو شتونو تنظیم یی په فرعی قوانینو پوری تړلی دی او ترخوچه دغه قوانین جوړ نشی داساسی قانون ټولو اهدافو ته رسیدل به ممکن نوی .

له بلی خوادخلکو حقوق او آزادی اودهغی حدود اوهمدارنگه دیوبل په مقابل کی ددو لت دارگانو په مقابل کی او دافغانی جامعی به مقابل کی ددوی وجایب او مسئولیتو نه چه ملی وثیقی ټاکلی مخصوص صا دهغو قوا ټینو دتدوین دلاری چه داساسی قانون دمتن اوروچ او داوسنی عصر دغوښتنو سره انطباق ولری تنظیم کیږی.

ځینی هغه قوانین چه په دی برخه کی څه دشورا له لاری او څه هم داساسی قانون د(۷۷) مادی دتطبیق له لاری منځ ته راغلی دی داوسنیو احتیاجاتو یوه برخه یی رفع کړی مگر دهغو تکمیل اود نیمگړ تیا و لری کول دخو کلنی تجربی په رڼا

کی داسی تعدیلاتو ته ضرورت لری چه د اوسنیو احتیاجاتو سره برابروی . دځینو داسی قوانینو جوړښت به چه د مملکت داقتصادی تر قی سره مرسته وکړی او تر اوسه پوری لاجوړ شوی ندی داوسنیو اوضاعو اوراتلکو نکو اهدافو په ر ټاکي د حکومت دنظر لاندی وی . دضروری قوانینو جوړولو نه وروسته به حکومت و کولای شی چه دقانون حاکمیت په اصلی معنی او داساسی قانون په روحیه او متن مطابق سمبال کړی .

دښوونی او روزنی چاری :

دتعلیم او معارف په برخه کی څرنگه چه دملکت دمهمو امورو پر مختک په منور و او تعلیم یافته ځوانانو پوری مستقیم ارتباط لری نو معارف ته توجه دحکومت اساسی هدف گڼل کیږی .

داداری په برخه کی به دحکومت کوششونه دداداری طرز او اداری تشکیلاتو سمون ته منوجه وی .

دیوی مؤثری او سالمی اداری دجوړولو دپاره دهغو ټولو نیمگړ تیاو سره چه په دغه لاره کی ورسره مخامخ یولازمه ده چه دخو مرحلو یو اساسی پلان جوړ شی اوددغه پلان په وسیله په اوله مرحله کی عاجل او سمدلاسی اصلاحات په فوری تدابیر و منځ ته راشی او ورپسی مطلوبو اهدافو ته درسیدوله پاره دیو طویل المدت پلان په چوکات کی نور اصلاحات تجویز او تطبیق شی او حکومت ددغسی یو سالمی اداری دطرز او عصری تشکیلاتو په کومک ملی اهدافو اودملت غوښتنو ته درسیدو دپاره مؤثر خدمت وکړی شی .

اقتصادی او اجتماعی پلانونه هغه وخت ملی اهدافو ته درسیدو په لارکی به زړه پوری نتیجه ورکوی چه په یوه ارامه او له بی سری نه په یوه پاکه فضا کی تطبیق شویو څکه دبیسر یو قانون ماتو لو او بی نظمی سره چه مستقیم اثر یی دقانون د نظام کوووی ده مبارزه یو حتمی کار گڼل کیږی .

نوله دی کبله به حکومت چه داساسی قانون په حکم دهیواد دامن اونظم یواځینی مرجع ده چاته موقع ورنکړی چه دامنیت داخلاف موجبات راغونډ کړی .

دغو پورتنیو اهدافو ته درسیدو لپاره به یومنتظم پروگرام جوړول دامنیت اوعدلی تعقیب دیوی مؤثری دستگاه دمنځ ته راوړلو دپاره داصلاحاتو دیو اساسی ټکی بحیث په نظر کی ونیول شی .

دټیو منظم پروگرام لاندی داداری اعمالو پلټنه دماورینو مراقبت او دتخللاتو او جرا یو سره مبارزه به دحکومت د نظر لاندی وی .

دغسی اساسی اقدامات به هغه وخت موثریو چه ددولت ددری وار و قواو ترمنځ دمرعیه قوانینو په چوکات کی دحسن اعتماد اوهمکاری په فضا کی عملی شی .

د افغانستان کالني

د روغتيا چاري

د روغتيا په برخه کې څرنگه چې د ټولو لني د افرادو جسمي او روحي سلامتيا يو څرگند عنصر گڼل کېږي نو په دې باب به حکومت دوقايدي طب او لگښتونو ناروغيو اوملاريا سره چه دغه وروستي ناروغي له بده مرغه بيا د خپريدو په حالت کې ده مجادله او همدارنگه د دولت د مالي توان په اندازه د څښلو داوبو برابر ولونه يا ملس نه وکړي .

د تشخيص او هم دارنگه دوقايدي اومعالجوي طب کيفيت ته توجه کول د تجهيزاتو برابرول اود روغتيا د مرکزونو او روغتونونو د پرسونل تکميل د حکومت په پروگرام کې شامل دي .

اقتصادي چاري

د افغانستان اقتصادي وضعيت لکه چه د ملت محترمو وکيلانو نوته به مصلومه وي د قناعت وړ نه دي دهيواد د اقتصادي و دې گړندي توب په سلو کې له دريو څخه هم کم دي .

خارجي قرضو نو اود هغو سو دلگه چه پخوا مو وويل د تاديواتو په بيلانس تنگسه راوستي اود مملکت د اسعار و مېه برخه د هغو په بيرته ور کولو لگيږي .

د مالي منابعو نيمگي تيا د قرضو نو دروند والي د وارداتو اوصادراتو په منځ کې د عدم توازن له کبله زمونږ د اقتصادي مو قف کمزورتيا د اسعاري پانگو کموالي د عصر ي اقتصادي اداري نشتوالي او د توليدا تودعام معيار را تيتيدل د هغو عواملو له جملې څخه دي چه نه يوازي د هغو په مقابل کېښي د اقتصادي ودې سرعت لاپسي گړندي کيد لي نه شي بلکه په مشکل کيدای شي چه دودي دغه اوسني سرعت وساتل شي .

د مملکت په پنځه کلنو پلانو کې د انکشاف لگښتو نو دپانگي ډيره برخه په اقتصادي بنسټ يعني هغو شتو نوباندي ولگيده چه حاصل يې زر لاسته را ته مگر د قرضو د تاديواتو فشار يې د مملکت پر بودجه ډير دروند کړي .

په دې برخه کې به کوشش و شي چه د معارف مخکښي ننگ د افغانستان داوسنيو او را تلونکو احتياجاتو سره سم د يو منظم پلان له مخه عملي شي . په ټولو مراحلو کې د تعليمي سويي داو چتولو لپاره د تعليماتو کيفيت ته پاملرنه يو ضروري کار گڼل کېږي دا ځکه چه د مملکت په راتلو نكي پرمختگ کې د متخصصينو او کار والو علمي لياقت او کفايت مخصوصا د يو هني اوزوږني کيفيت ته د پاملرنې په وسيله لاسته راتلي شي .

په دې برخه کې د حکومت يو بل هدف د ليک لوست په زده کولو او په حرفو ي تعليماتو کې داسانتيا و برابرول دي ځکه چه هيواد په عام صورت اومحلات په خاص ډول د حرفوي مهارتو نو روزني ته ضرورت لري نو دروزني دغي برخي ته به کافي اهميت ورکي وچه په زراعتي ، حرفوي ، د کليو د صنايعو ، د مالداري اود نورو حرفو په برخه کې ماهر و کار گرانو ته د مملکت لپتيا اود کليو ضرورت په تدريج رفع شي .

د حکومت به د اساسي قانون د (۳۵) مادې د تطبيق دپاره چه د ملي ژبي پښتو په انکشاف اوتقوي پوري اړه لري خپل کوششو نه پکار واچوي .

د اطلاعاتو او کلتور چاري

د اطلاعاتو او کلتور په برخه کې د مملکت اجتماعي پرمختگ اود ځلکو سياسي او اجتماعي پوځوالي آزاد ومطوعاتو ته اطلاعاتو د يوې گټورې اوموثرې موسسې تنظيم او پکار اچولو ته اود گړدو وطنوالو د ثقافتي استعداد و نو زياتي روزني ته ضرورت لري .

د مطبوعاتو او اطلاعاتو د آزادي خو ندي کول پورتنيو اهدافو ته درسيډلو په لاره کېښي داساسي قانون دارزښتونو او د دولت دنورو مربوطو قوانينو په حدودو کې دننه اوهدا رنگه دمختلفو اطلاعاتي ، مطبوعاتي او ثقافتي وسايلو زيات انکشاف به د حکومت د توجه لاندې وي .

صدر اعظم داکتر عبدالظاهر دخیلی کابینہ سرہ دشورا پہ تالار کی کھلے چہ دملست دنیاندگانو خخہ داعتماد رایہ اخلی

د حکومت جریانات

کولو اودمختلطو دولتی موسساتو او تصدیو دلاپسی ښه اداره کولو په وسیله د یو موثر پرو گرام له مخی ځینی جدي اقدامات وکړی شی .

دخصوصی پانگو په کار اچول اوپه ملی اقتصاد کښی دخلکو عملی برخه اخیستل دملکت داقصادی رشد په کړی نديتوب کښی یولوی رکن گنل کیږی. حکومت به په دی برخه کی کوشش وکړی چه دزیاتی پانگی پکار اچولو له پاره یوه ښه فضا برابره شی او هغه موانع چه دقوانینو دنه تطبیق یا نیمگړی تطبیق او داداری دبی تا لیر ی نه راپیدا شوی او دداخلی اوخارجی خصوصی پانگی په کار اچول یی دخنډو نو سرهمخامخ کړی له منځه یوول شی اودپانگی په کار اچولو دتاثير ز یاتو لو اوښه تنظیم له پاره یو داسی پرو گرام جوړ کړی شی چهزیاتی پانگی په داسی برخو کی راغونډی شی چه دصادراتو دزیاتو الی او دوارداتو دکموالی سبب شی .

صنایع

دصنایعو په برخه کی بهخلک تشویق شی چه خپلی پانگی پهعام ډول په دغه خوا کی مخصوصا په هغو خواو کي. په کارواچوی چه دصادراتی مالو نو دزیاتوالی یا دوارداتو دخای نیولو موجب شی .

دکانو او صنایعو هیډا رنگه دمددنی منابعو مخصوصا نفتو او گاز دزیاتی لټو په لاره کښی به ددولت دپانگی په کار اچول دوام وکړی . په دی برخه کښی به دولت دهغو منابعو څخه چه استخراج یی جسادی د اقتصادی گټی اخیستلو کارته تو چه وکړی همدارنگه دهغو کانو استخراج به چه سروی یی پوره شوی او اقتصادا داستخراج وپ گنل شوی دحکومت دنظر لاندی وی .

توریزم :

دتوریزم په برخه کښی بهحکومت کوشش وکړی چه دغه عنصر دهیواد دعایداتو د یو منبع په حیث دقوانینو په حدودو کښی دننه تنظیم شی.

دپورتینو حقایقو له پاملرنی سره بهدیو مختلط اقتصادی لار ښودل شوی سیاست په چوکات کی دخلورم پنځه کلن پلان یوه غوره برخه سریع الثمر و پروژو او هغو پروژوته متوجه شی چه مستقیما تولید کوی. او له هغو پروژو څخه بهچه اقتصاد اکثوری نه دی شان وساتل شی او هغه پورونه بهچه د انکشافی لگښتونو له پاره اخیستل کیږی . په هغو پروژو ولگول شی چه اقتصاداکثوری دی .

خارجی تجارت :

دخارجی تجارت په ساحه کی بهدافغانستان د اقتصادی ودی دغوښتنو سره سم دتجارتی پالیسی او مقرراتو دبرابرو لو لپاره لا ژم اقدامات وشي او دصادراتو دتشویق لپاره به لازم ته بروونه غوره کړی شی .

هر کله چه ثابت مالی منابع دپانگی دپه کار اچولوله مهمو عواملو څخه دی او له دی وجهی نه داقصادی ودی دگړندیتوب له ښکاره عواملو څخه گڼل کیږی نو ځکه به حکومت دغی موضوع ته جدي پاملرنه وکړی. مگرلکه څنگه چه محترم نمایندگان پو ره خبردی کهزمونږ مالی قوانین او مقررات همدغسی بی تغییره پاتی شی دعواید و اوسنی اندازه هغومره ده چه دملکت په عادی او انکشافی بودجه کی دیو لوی کمبود سبب کیږی . ددغسی کمبود ونو له وجود سره نه یوازی په نوو ساحو کی دپانگی اچو لو مجال نه پیدا کیږی بلکه زمونږ عایدات به دعادی لگښتونو پوره کولو له پاره هم کفایت ونه کړی شی .

برسیره پردی لودی کبله چه دداخلی عواید په کافی اندازه نه دی زیات شوی زمونږ د پانگو داچو لو په تمویل کی دداخلی منابعو برخه کال په کال کمیږی اوپه نتیجه کی د خارجی مرستو دراجلبولو او جذبولو امکان هم دداخلی منابعو دلزوالی په سبب کم شوی دی .

ددی سختی حیاتی کشالی اواړی داغواړی چه باید دمالیاتو دتحصیل اودمالیاتو دقوانینو دجوړولو له لاری دمالیاتو دعادلانه تنظیم ددولت په مصارفو کی حتی الامکان دبچت

د افغانستان کالنی

د کرنی اومالداری چار ی :

افغانستان دلویو جرگو دفصلو سره سم ددی حکومت له مهمو اهدافو څخه گڼل کیږی ترڅو چه زمونږ هغه وروڼه چنه د پښتونستان دڅاوری اوسیدونکی دی اودخپل سر نوشت دټاکلو له حق څخه محروم دی دخپلو ملی آرزو گانو سره سم دبین المللی عدالت په اساس په سوله ایزه لاره خپل دغه مسلم حق تر لاسه کړی.

دافغانستان خارجي سياست:

دخارجي سياست په برخه کښی حکومت په بین المللی ټولنه کښی دافغانستان دمنابعو او حیثیت ساتنه خپله پاڅه ملی و طیفه گڼی .

دفعالی او مثبتی بیطرفی اوپه د لږو ټپلو پوری دځان نه تنی لویه اصل ودریدل په سیاسی اونظامی پرو جنبو کښی له گپون څخه ځان ژغوړل په جهانی مسایلو کښی آزاد قضاوت دآزادی د حصول لپاره داولسونو او ملتونو دمجادلی حمایت دملگرو ملتونو دمنشور اودهغه دجهانیت داصل اود هغی موسسی دهغو اقداماتو ملا تې چه داستعمار دټولو انواعو او اشکاو دفوری الفا اودنژادی توپیر دټولو مظاهرو دمحو کو لږ لپاره ئی کوی لکه دهمیش غوندی ددی حکومت په نژدېم دافغانستان دخارجی سیاست ټینګ بنسټ گڼل کیږی . مونږ ددولو نو په منځ کښی دمسافات او متقابل احترام په اساس په دوستی او همکاری اوددوی په منځ کی په

روغه گډ ژوندون اوله سوله ایزو لارو د بین المللی کشالو په حل کولو معتقد یو او دټولو هغو اقداماتو ملاتړ کووچه دکلی اوپوره بی ولسی کولو اودبین المللی امنیت دساتلو له پاره عملی شوی اوعملی کیږی همدارنگه عقیده لرو ددی لپاره چه په جهان کښی سوله دوام وکړی لازمه ده چه دمنځ په انکشافو هیوادو سره دژوندانه دسطحی دپورته کولو له پاره دمؤکری مرستی د برابرولو په غرض په بین المللی سویه کوششونه جاری شی.

دزراعت اومالداری په برخه کښی په داسی حال کی چه زمونږ دخلکو بارز اکثریت پری په مستقیم یاغیر مستقیم ډول مشغول دی دنفوسو زیاتوالی متواتره وچکالی په طبیعی ذخایر و کی داوبو دمقدار دتدریجی کموالی دکود دتولید ددستگاه و نشتوا لسی دزراعت په برخه کی دسالمی اقتصادی اداری فقدان اونور نامساعد عوامل داوسنیو غیر مساعد و حالاتو دمنځ راتلو اودتولیداتودعام کموالی سبب شوی دی .

په دی برخه کی بهدحکومت توجه دامکان په اندازه دغنمو اودخوراک نورو ضروری موادو اوتر وسه وسه دوشو برابرولوته اوهمدارنگه دفی واحد تو لیداتو زیاتولو دکړوند گرو لارښوونی ددولتی اوخصوصی پانگو دپکار اچولو له لاری داوبو دمنابعو تامین اواصلاح دتخیم دزیات ترویج له لاری دغلی دانسی د تخیم اصلاح له مخکی څخه دزیاتی او بنی گڼی اخیستلو په غرض دکود تعمیم او په خاص ډول دغنمو دتولیدزیاتوالی ته پاملر نه وکړی.

سالمه اقتصادی اداره دڅنگلو نو اودورشو ساتنه داوبودمنابعو عادلانه ویشنه اونور داسی تدبیرو نه چه دکرهڼی دحالت دعمومی ښیگڼی لپاره سیمدستی ضروری وی یوسلسله قوانینو اومقرراتو ته ضرورت لری چه حکومت اوشوری باید هریو دخپلو ورسپارل شویو قانونی صلاحیتو نوپه حدودو کښی دننه دهغو دمنځ ترواوپه لږو دپاره اقدامات وکړی .

دملی دفاع:

ددی له پاره چه دهیواد داستقلال او دڅاوری دتمامیت دساتنی سپیڅلی هدفخوندی وی اوددی لپاره چه افغانستان د کولای شی چه داقتصادی او اجتماعی تر قی په لاره باندی په فارغ ژبه روان اوسېښا یی چه لازم عسکری قدرت ولری نو ځکه به حکومت ملی دفاع او دشاهانه اردو د حیثیت ساتلو ته توجه کوی.

دپښتونستان چار ی :

د پښتونستان د ملی قضی تعقیب د

د حکومت جریانات

د روغتیا وزیر
پوهاند داکتر محمد ابراهیم مجید سراج
د کانو اوصانیو وزیر
انجنیر محمد یعقوب لملي
د کرنې او اوبو لګو لو وزیر
ښاغلی عبدالحمید
د پلان وزیر
داکتر عبدالواحد سراجي
مشاوره وزیر
میرمن شفیقه ضایي
مشاور وزیر
داکتر عبدالوکیل
مشاور وزیر
پوهندوی عبدالستار سیرت
د قبایلو مستقل رئیس
د قبایلو دمستقل رئیس تر ټاکل کیدو پوری
داکتر عبدالصمد حامد په مؤقت ډول د دغه
ریاست جاري اجراء کوي .

د اعتماد درای داخیستلو په صورت کښی
هیله لرم چه دخدای (ج) په توفیق د اسلام د
سپیڅلی دین د اساساتو د اساسی قانون د
نورو احکامو او ارزښتونو او غوښتنو سره
سم دمعظم همایونی اعلیحضرت دلار ښوونی
په رڼا کښی دافغان نجیب ملت د خدمت په
لاره کښی خپل محوله وظایف په داسی ډول
چه دلوی خدای (ج) درضاء موجب وی اجراء
کړي و .

د سرطمان په ۱۷ نیټه دولسی جر گي
وکیلانو دموطف حکومت په کي نلاره باندی د
نظریو څرگندول شروع کړل.

ولسی جرگي ددکتور عبدا لظاهر په
تک لاره اودکابینې په غړو باندی د۱۶ ورځی
اوږده بحث ، نظقو اووینا څخه وروسته د
اساسی قانون د۸۹ مادی ددوهمی فقری د حکم
سره سم داسد په ۴ نیټه ترغرمی وروسته په
په ۶ بجو او ۴۰ دقیقو ددکتور عبدالظا هر
حکومت ته دبا وړرایه ورکړه .

د۱۹۵۵ تنو وکیلانو دجملی څخه چه دولسی
جرگي په تالار کښی حاضر و دیو لسو مخالفو
اودو ممتنع رایو په مقابل کی ۱۸۱ رایو
مطلق اکثریت باندی دوکیلانو دخوا تایید
شوه. وروسته صدر اعظم دوکتور عبد الظاهر
خپله بیانیه داسی ایرادکړه .

دمنځی ختیځ دکشالی په باب چه دجهان په
دی سیمی پوری اړه لری داحکومت لکه د
پخوا غونډی دفلستین دخلکو د حقو قسو
ملاتړ کوی اوددی کشالی دحل دپا ر ه
داسرائیلو دمتجاوزو قواؤ له خوا دعر بو د
اشغال شوو خاورو خوشی کول اودفلستین
دعربو دحقوقو بیرته ورکول اساسی شرط
ګڼی .

ښاغلی رئیس اودملت محتر مو وکیلانو!
داوه زما د حکومت تک لار چه دهیواد
داقتصادی او اجتماعی او ضاعو دمطالعی نه
وروسته جوړه شوی اودغه دی محترمی جرگی
ته وړاندی شوه.

هغه کسان چه دتاریخی اوملی وجاییود
پاملرنی سره به ددی لوی مسئو لیت په
اخیستلو کښی «په هغه صورت کښی چه د
حکومت داعتماد رای حاصله کړی » دحکومت
دغړو په حیث له ماسره ملګرتوب وکړی:
په لاندی ډول معرفي کیري .

صدراعظم داکتر عبدالظاهر

د صدراعظم مرستیال

داکتر عبدالصمد حامد

دملی دفاع وزیر

ستر جنرال خان محمد

دخارجو چارو وزیر

ښاغلی محمد موسی شفیق

دداخله چارو وزیر

ښاغلی امان الله منصوری

عدلیه وزیر

پوهندوی محمد انور ارغندیوال

دمالی وزیر

داکتر غلام حیدر داوړ

دپوهنی وزیر

ښاغلی حمیدالله عنایت سراج

دتجارت وزیر

پوهنوال محمد عارف غوثی

د فواید عامی وزیر

ښاغلی خواږک خان

د اطلاعاتو او کلتور وزیر

ښاغلی محمد ابراهیم عباسی

دمخابراتو وزیر

انجنیر نصرت الله ملکیار

جلالتآب رئیس اودملت محترمو وکیلانو: اجازه غواړم چه په دغسی حساسه شیبه کښی چه ولسی جرگی حکومت ته دا اعتمادرایه ورکړی ده دخوښی او کور ودانی مراتب دځان اغوا اودحکومت دغړو لخواڅرگندکړم . دولسی جرگی ددی تصمیم له کبله تاسو یودرونه مسئولیت زما دحکومت په اوږدوکیښود.

محترمو وکیلانو ! دولسی جرگی په تالار کښی دبیان او ارادی دکاملی آزادی په فضا کښی چه دهیواد ددموکراتیک نظام څخه یی نشئت کړی دی خوورځی پرله بحثونه وشول په دغسی آزاده دیمو کراتیکه فضا کښی زمونږ تگ لاره تایید شوه اوموظف حکومت دولسی جرگی دا اعتماد مورد وکوځید .

محترمو وکیلانو په خپلو دغو بحثونوکښی دهیواد مهم اجتماعی مسایل اوخپل سیمه تر مشکلات وځیرل او زما دحکومت کا مله پاملرنه ئی وروگرځوله .

محترمو وکیلانو ! څه رنگه چه مو ددی حکومت په تگ لارکښی ویلی دی دا وخت زمونږ مملکت دهممو اقتصادی او اجتماعی مسایلو او مشکلاتوسره مخامخ دی لکه چه دا اعتماد درایی دغوونو و په جریان کښی د محترمو وکیلانو داکثریت احساس اواظهارات ددی واقعیت تایید او څرگند ونه وکړه چه ددغه مشکلاتو له جملی څخه وچکالی او خوراکي موادو او وښو بی سازی لږ والی ددی حکومت ټینگه او سمدلاسه پا ملر نه جلب کړی ده .

حکومت چه دادی دا اعتماد درایی حاصلو لو توفیق یی موندلی دی ددی مسایلو او مشکلاتو دډهم اوپیژند ئی له مخه یو ی ډیری ستو غی اومشکلی مرحلی ته وارد شویدی .

حکومت په دغسی مهمه موقع کښی د مملکتی مسایلو دحل کولو اودملی اوعومی ارمانونو دپوره کولو دپاره ددولت دنورو ارگانو پدتیر د مملکت دشوری او دغه راز دگردو هیواد والو ملگرتیا ته اړتیا لری . دحکومت په تگ لار کښی دورکړی وعدی په ځای کولو دپاره مونږ به خپل ټول کوشش به کار واچو و .

مونږ خوشاله یوچه دمحترمو و کیلا نو دوینا په اوریدهوخیل اجراآت دحکومت دتک لاری مطابق دیوی دموکراتیکی ټولنی په سیر کښی چه تحول او سمبنت ته اړتیا لری په داسی ډول برابر کړ وچه پیش شوی مشکلات دمملکت دلویو ښیگړو دغو ښتنی مطابق دحل لاره ومومی .

زه اوزمادکابینی غړی دملت دمحترمو وکیلانو ښه اعتماد دنمانځنی په اظهار داهیله لروچه لکه څرنگه مو دحکومت دچارو دمنځ کښی تگ اولوړ تیا په لار کښی دخدمتگداری دپاره دولسی جرگی اعتماد حاصل کس د خدمت په موده کښی هم ستاسو ملگرتیا او اعتماد راسره وی .

ددی لویی اودرندي وظیفی دښی اجرا په برخه کښی زمونږ تکیه دلوی څښتن مرستی او هیله مو ددولت دنورو ارگانو او دهیواد والو خویند و او ورونو ملگر تیا ته ده .

دلوی خدای له درباره التجا کوم چه دا حکومت دملت دار زو گانو دپوره کولو په لار کښی داسلام دسییځلی دین داساساتو اوداساسی قانون دنورو ارز ښتونو په پیروی دافغانستان دترقی غوښتونکی پا چا په لار ښودنه دتوفیق په لطف ونمانځی . (امین)

اوورپسی داوولسی جرگی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمر وردک خپله وینا په لاندی توگه واوروله .

جلالتآب صدر اعظم دکتور عبد الظاهر اودکابینی محترمو غړو :

له هغه ځای څخه چه داساسی قانون دنهمی مادی دیوولسمی فقری دحکم سره سم دسپر کال دثور په ۲۶ نیته دجلالتآب صدراعظم ښاغلی نور احمد اعتمادی دحکومت استعفا د همایونی معظم اعلیحضرت له حضوره منظور اوورپسی داساسی قانون ۸۹د مادی دصمحاتو سره سم دچوژا په ۱۸ نیته دشاهانه ذات دحضور څخه ستاسو جناب دنوی کابینی په جوړولو وگمارل شوی اودسپر کال دسرطان په

د حکومت جريانات

كلونه مو د دولت په لوړو مقاماتو كې په تيره بيا د لويې جرگې ناييې اودنوي اساسي قانون ترانفاذ دمخه دملي شورا ر ياست او ورپسې بيا د دولسي جرگې ۱۲ دورې درئيس په حيث وظيفه اجرا كړې ده يقين لرم چه دشورا او دحكومت تر منځ به موده مكارې معني پوره درك كړې وي اودهغه څخه به بڼه هركلي وكړي . يقين لرم چه دملت دوكيلا نو مفصل تو ضيحات چه داعتقاد دراوړا خستلو په غونډو وكې مو اورپده تحليل اومطالعه كړي .

هيله كيږي چه دخپلي كابينې د غيږ په ملگر تيا ددغويانانو د گټورو نتيجه د اخستلو څخه وروسته دهغه په سرته رسولو كې خپل درنې وظيفي چه ستاسي په غاړه ايښودل شويدي ډيره استفاده وكړي .

جلالتآب صدر اعظم !

كله چه په يوه هيواد كښي دديمو كراسي له نظام څخه خبري كوو ددرې گونو قواؤ د جلا كيدلو پرنسيپ دهغي اساسي بنسټ گڼو .

ددغه عمده پرنسيپ قبول يوازي په الفاظو اوجملو كښي نشي عملي كيداي بلكه داساسي قانون له هدايت سره سم د مملكت ددرې گونو قواو دمربوطو افرادو او غيږو ترمنځ دحيثيتو نو اومتقابل احترام ساتنه دهغي له مهمو ارگانو څخه گڼل كيږي .

جلالتآب صدر اعظم ! تاسي په خپله كړنلار كښي له يوه ډير مهم او حساس مطلب سره تماس نيولي دي چه هغه ددولت ددرې گونو قواؤ په تيره بيا دحكومت او شوري تر منځ ددژدې اوصيمي رابطي لزوم دي .

دپخوانيو حكومتو تجربې په څرگند ډول ښيي چه ددقنينيه او اجرايه قواؤ تر منځ له قانون سره سم دښي رابطي ټينگيدل تر كومي اندازې پوري دهيواد په گټه ده او دديمو كراسي نظام برياليتوب تر كومي اندازې پوره په هغي پوري اړه لري له همدې كبله دي چه معظم ټولوك همايوني اعليحضرت په بيلوبيلو مواقعو كښي په خپلو قيمتدارو ارشاداتو كښي ددرې گونو قواؤ سليسي همكاري لزوم څرگند كړي دي .

۱۴ نيټه دي خپل تگ لاره اودكابينې غړي دي دولسي جرگې ته معرفي كړل اودمسلت د نمايندگانو څخه دي داعتقاد درايې غوښتنه وكړه داساسي قانون ۸۹۶ مادي ددوه مې فقرې سره سم دمحترمو وكيلا نو تربحث وروسته دباور دراوړ په اخيستلو بريالي شولي .

خوشحاله يم چه تاسو اوستا سو دكابينې غړو ته دولسي جرگې څخه داعتقاد دراوړ اخستلو په مناسبت خپل دژبه له كومي مباركي وايسم .

په بشپړه يقين سره هيله كوم چه ستاسو دحكومت دوره دملت دهيلو سره سم په بريالي توپ سره سرته ورسېږي څو دملت اودهغو د نمايندگانو دمباركي ويلو مستحق وگرځي .

مونږ هم په دغه هيله كي صميمانه ملگري يو اودلوي خدای له دربار څخه مو ر بښتنې برياليتوب غواړم .

جلالتآب صدر اعظم !

داساسي قانون دتدوين او انفاذ اوپه افغانستان كي دديمو كراسي دژوند تقريبا اووه كاله تير شوي دي كوم وخت چه دهغه لويه ملي وثيقه داساسي قانون دمشورتې كميسيون دهغي واو لويې جرگې تر مطالعي او بحث لاندې و زياتو خلکو داپيشيښي نشوای كولاى چه داوړ كالو په لنډه موده كي دي دافغانستان ملت دديمو كراسي دخصوصياتو څخه پوه شي او ددغه قانون دسترو اوؤښتو نو په تحقق وركو لوكي دومره كوښښ وكړي دولسي جرگې وروستي جرياناتو كي دمحترمو وكيلا نو اجتماعي اقتصادي انتقادي اواصلاحې ويناو په څرگند ډول وښودل چه دغه لرغوني هيواد دخپل اوږده تاريخ كي ډيري لوړې ژورې ليدلي دي او دقدر اواناتواني سره سره بياهم ددي قدرت لري چه هغه مسئوليتونه چه دتاريخ سير يې پردوي تړي په ميرانه سره قبول كړي اودهغه په سر ته رسولو كي كوښښ وكړي .

جلالتآب صدر اعظم !

تاسو چه هيواد كي دديمو كراسي د منځ ته راتلو سره بشپړ آشنا ياست او ډير اوږده

حاصل کاندې .

جلالتآب صدر اعظم ! څرنگه چې تاسې ته معلوم دي دولسي جرگې رئيس په لومړۍ مرحله کې دنورو محترمو وکيلانو په څير دملت نمايندگي کړيده او په دې هغه مرحله کې دملت دمختمو نمايندگانو داکثريت د نظريو او آرزو گانو منعکس کونکي دي چې په دغه تالار کې غونډ شويدي اودرئيس وظيفه دولسي جرگې دداخلې وظيفو داصولو په لسمه ماده کې چې هغه هم ستاسې دجلالتآب درياست په دوره کې ددغې سترې ملي جرگې تصويب ته رسيدلي ده په څرگند ډول يادونه شويده داسې څرگند وي چې رئيس غونډه ي پدېموکراتيکه اوبې طرفه رويه سره اداره کوي اودوينا کوونکو تر منځ دنوبت مراعات کوي چې دداخلې وظيفو دغه اصول داساسي قانون دشپيتمې مادي دخلور مي فقرې په حکم ترتيب شويده اوله هغه څخه زيات چې په دغې اصولنامه کې درج شويدي له ما څخه انتظار نه شي کيدای .

ددغه مطلب په څرگندولو اودولسي جرگې دنورو محترمو وکيلانو په نمايندگي زه تاسو او ستاسو حکومت ډاډ ورکوم کله چې په اساسي قانون پابند اوسي اودهغو وظيفو په اجرا کولو کې چېدا جراييه قوې دمسؤل په حيث موبه غاړه اخيستي دي دهيواد خير او صلاح په نظر کې ولري اودلوی خدای (ج) په انکاء شاه او هيواد ته په وفا دارۍ دملت دبیرته پاتې کيدو اودمشکلاتو دلری کولو په لار کې کو شمين وکړي دملت محترم نمايندگان به ستاسې ملاتړ او طرفدار وي .

دلوی خدای دربارته دهيلي په وړاندې کولو سره دخپل ديندار اوديمو کرات پا چا معظم ټولواک همایوني اعليحضرت د ترقي غوښتنې لارښوونو لاندې دافغان دنجيب دملت دنیکمرغی لپاره دهغو سترو او سختو وظيفو په سرته رسولو کې چې په مخ کې يې لري ستاسې دحکومت دبرياليتوب په هيله خپله وينا پای ته رسوم په تشکر .

صدراعظم دکور عبدالظاهر دسرطان په ١٤ نيټه دباور دراو دغوښتلو په غرض خپل ټک لاره اوغړي يې دولسي جرگې ته معرفي کړي ؤ .

مونږ دملت وکيلان چې ستاسې دتير وخت وظيفه په غاړه لرو او ددغې عقيدې څرگندول ستاسې له پخواني تجربې څخه بو لوستاسې او ستاسې دملگرو ددغې کلکې وعدي هرکلی کوو او هيله لرو چې دغه ستر ملي مقصد ته درسيدو په لار کې يې تاسې او ستاسې دحکومت غړي خپل هېڅ ډول کوشښ ونه سپموي .

ټينگه هيله لرو تاسې جناب اوستاسې ملگري له ديمو کراسي او پارلماني ژوند سره سم دولسي جرگې اودهغې دجرگه کيو په غونډو کې يې گډ ون وکړي اوستاسې گډون داستجواب او استيضاح په غونډو پوري منحصر نه وي .

ښاغلی صدر اعظم ! په دغه ځای کې يې خپله وظيفه گڼم چې دشوري ددولسي دورې له پخواني تصويب سره سم چې قانوني مراحل يې هم تير شوي دي دپوره صلاحيت دورکولو په لحاظ دپارلماني ادارې دتقوي په باره کې يې ستاسې جناب تو جه را گرځوم او دشوري په احاطه کې يې دهغې ادارې ديوي ځانگې جوړيدل دمخترمو وکيلانو دمشکلاتو دلری کولو په غرض تاييدوم څکه چې تاسې جناب په هغو تجربو سره چې دخپل وکالت په دورو کې يې مو حاصلې کړيدي دوهيږي چې دملت وکيلان دخپلو موکليو دقانوني مشکلاتو دلری کولو په غرض د مراجعې کولو څخه چاره نه لري او دمؤکليو اکثره مشکلات څرنگه چې ښايي په خپل وخت کې يې نه اجرا کيږي مجبور دي چې علاقه لرونکو دايرو او خانگو ته مراجعه وکړي او دخپلو موکليو دکاراجرا کول وغواړي اوهمدغه مراجعه ددایرودشکایت سبب کيږي او هم دقواو درابطې دخرابيد و علت گرځي .

نوله همدې کبله هيله لرو چې ددغه مشکل لپاره دحل دکتوري او دعمل لارې پيدا کيدو ته ستاسې حکومت په لومړۍ مرحله کې توجه وکړي .

همدغه راز بل هرډول عملي اوروا اقدام چې دوکيلانو او داجراييه قوې دمستولينو تر منځ زيات تماس ته موقع ورکړي ډير به گټور وي ترڅو نوموړو مسؤلین دهيواددمستلو او دخلکو داپتيا ؤ په باره کې ډير معلومات

د کتور عبدالصمد حامد

د صدارت مرستیال

د کتور عبدالصمد حامد په عمر ۴۳ کلن دی
په ۱۳۲۸ کال د نجات دلیسی څخه فارغ التحصیل
شوی عالي تحصیلات یې په سویس کې بشپړ
کړي دي په ۱۳۳۶ کال د حقوقو په څانګه کې د
دکتوري په اخستلو بریالی شوی دی. د کتور
حامد په ۱۳۳۷ کال د قوس په ۱۵ نیټه په کابل
پوهنتون کې د حقوقو اوسپاسی علومو د پوهنځي
د تدریسي غړي په حیث د دولت په ماموریت
لاړس پورې کړی دی.

په ۱۳۳۷ د پوهنتون د ښوونکي او
روزني دلسوي مدیر په حیث مقرر شو.
د صدارت مرستیال په ۱۳۳۹ کال کې د داناوي
تدریساتو د مرستیال په حیث او په ۱۳۴۰ کال
د پوهنې د وزارت د داناوي تدریساتو د رئیس په
حیث خدمت کړی دی.

د کتور حامد په ۱۳۴۲ کال کې د پروان د والي
په حیث او په ۱۳۴۳ کال کې د پوهنتون د رئیس
په حیث وظيفه اجرا کړيده.

ښاغلي حامد په ۱۳۴۴ کال کې د پلان د
وزیر په حیث وټاکل شو. وروسته بیا په ۱۳۴۶
کال د افغاني سړي میاشتي د سکرتر جنرال په
حیث مقرر شو چې په همدغه کال یې د سکرتر
جنرال د وظيفې په ساتنې سره د پلان د وزیر په
حیث یوځل بیا وټاکل شو او د ۱۳۴۸ کال د
میزان تر ۲۲ نیټې چورې د دغې وظيفې منکفل و.

دملی دفاع وزیر ستر جنرال

خان محمد

مرکزی قواؤد قوماندانی دحربی قوماندانی رئیس
اوپه ۱۳۲۷ کال دمرکزی قواؤدانی فرقی ددوهمی
لوا دقوماندان په حیث اوپه ۱۳۲۹ کال دمرکز
دقواؤد داومی فرقی دقوماندان دکلیل په حیث

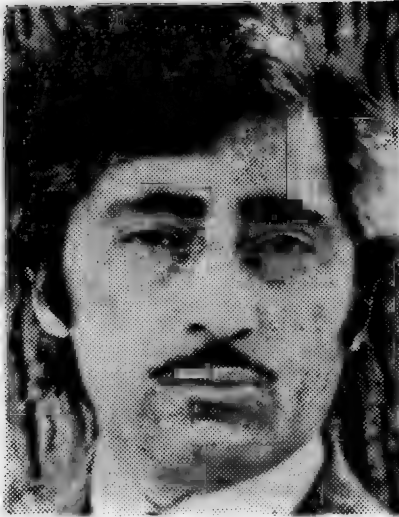
وظیفه اجراء کړی ده . نو موپي په ۱۳۳۲ کال
دغزنی دفرقی دقوماندان په حیث اوپه ۱۳۳۳
کال دکندهار دقواؤد قوماندانی په حیث مقرر
شو . په ۱۳۳۸ کال دکندهار دقواؤد په قوماندانی
سربیره دکندهار ددوالحکومت دکلیل په حیث
وظیفه اجراکوله . په ۱۳۴۱ کال دملی دفاع
دوزیر په حیث مقرر شو .

دملی دفاع وزیر په ۱۳۴۳ کال دسترجنرالی
رتبی ته ترفیع کړی ده ستر جنرال خان محمد
دافغانستان په شاهي اردو کی دخپلی وظیفی
په دورو کی دمیواد دحضری لومړی درجه
نشان او سردار عالی نشان په وړلو بریالی
شوی دی .

ستر جنرال خان محمد خپل تحصیلات د
حیپپی په لیسه کی دیکلوریا تر درجی پوری
رسولی او دلیسانس درجه یی دحربی پوهنتون
خخه لاس ته راوړی ده .

ستر جنرال خان محمد په ۱۳۱۳ کال د
شاهی فرقی دسپرلیو په ټولی کی دټولی مشر
په حیث مقرر او داخل شو . په ۱۳۱۷ کال
دلور او مسلکی زده کړو دپاره خارج ته ولاړ
په ۱۳۲۱ کال دازکان حرب په حیث بیر ته
وطن ته راستون شو . په همدغه کال دقطغن
دفرقی دازکان درئیس په حیث مقرر شو .

ستر جنرال خان محمد په ۱۳۳۵ کال د

خارجہ چارو وزیر ښاغلی

محمد موسی شفیق

په ۱۳۹۰ هـ ش کال په کابل کې زیږیدلی دی
۱- په اسلامي حقوقو کې دقاهري دالاز هر
له پوهنتون څخه یې لیسانس اخستی دی .

په ۱۳۴۳ کال کې دلوړي جرګې عمومي منشي اوغړي
دخارجہ چارو دوزارت مشاور وروسته بیا په
قاهره بیروت خرطوم او اکراکي دمعظم همايوني

۲- په قضايي علومو کې دلیسانس څخه
جګه درجه نې دقاهري دالازهر له پوهنتون څخه
لاس ته راوړیده .

اعلیحضرت دلوی سفیر بحیث ښاغلی شفیق داتن په
ښار کې دحقوق دانانو او دغه راز په لاهور
کې دمستشرقینو په جرګه کې دغړي په حیث
برخه اخستی ده او ژنیوکی داتومي وسلې لرونکو
هیوادو په جرګه کې دافغانی هیئت مشر توب

۳- دنیویارک دکولمبیا دپوهنتون څخه دبین
الدول په حقوقو کې دلیسانس څخه په پور ته
درجه اخستلو بریالی شوی دی .

کړی دی . ښاغلی شفیق په پښتو دری عربي
انګلیسي او فرانسوي ژبو لیکي اوخپری کوي
په بیلوبیلو سیاسي حقوقي او ادبي موضوعاتو
کې دیوسل اوشلو مقالو په خواؤشاکی نې مضامین
دهیواد په جريدې او مجلو کې خپاره شوي دي
اودکنابو نو په شکل یې دوه اړونه چاپ شوي
دی دبین الدول دحقوقو په مجله کې دخصومي
بین الدول دحقوقو دتاریخچې او دتابعیت د
مسئلي په باب دوه مقالې خپري شوي دي .

۴- په بین المللي مسایلو کې نې دامریکا د
هال وارډ له پوهنتون څخه تصدیق اخېستی دی
ښاغلی شفیق دکابل پوهنتون دحقوقو اوسياسي
علومو په پوهنځي کې داستاد په حیث، دعدلي وزارت د
قوانینو لوی مدیر ، دعدلي دوزارت دتفتیش
چارو رئیس دعدلي دوزارت معین اوداساسي
قانون دمطالعي دکميټې غړی او منشي داساسي
قانون دمشورتي کمیسیون غړی او منشي .

داخله وزیر ښاغلي

امان الله منصورى

پـوړى د گلبهار د نسا جى ددستگاه درئيس په حيث او په ۱۳۴۳ کال د نسا جى د دمو سسسى د عمومي رئيس په حيث وظيفه اجرا کړى ده ۱۳۴۴ کال په قوس کې د داخله وزارت دمعين په حيث او د ۱۳۴۷ کال په محوت کې د کابل د والى په حيث مقرر شو . ښاغلى منصورى د ښاغلي اعتمادى په کابينه کېنې په ۱۳۴۸ کال دکانو او صنايعو دوزير په حيث مقرر او وظيفه درلودله .

ښاغلى منصورى د ۱۳۲۷ کال څخه د ۱۳۲۸ کال دسرطان پورې په واشنگتن کې داکسپورت امپورت دقرض داخستلو په مقصد دهيتت غړى او د ۱۳۲۸ کال نه تر ۱۳۳۳ کال پورې ددغه

کړو ددوام او يو لس مسافر تونو دپاره په خارج کې و د ۱۳۴۳ کال په نيمايي کې په لندن کې دافغانستان تيشنل بانک درئيس په حيث وظيفه اجرا کړى ده . داخله وزير دخپلې وظيفې په موده کې دسټور دلوړې درجې نښان په اخستلو بريالى شوى دى او د انگليسي او آلمانى ژبو سره آشنا دى .

ښاغلى امان الله منصورى دلوړې نيو او ثانوى تعليماتو دپاى ته رسولو وروسته په

۱۳۲۵ کال د کابل پوهنتون د حقوقو اوسياسې علومو دپوهنځي څخه دليسانس په درجې

اخستلو بريالى شو . او په همدغه کال دميزان په مياشت کې د حقوقو دپوهنځي د نشراتو دآمر

او تدريسې اسيسټانت په حيث مقرر شو ښاغلى

منصورى په عمر پنځوس کلن دى په ۱۳۲۶ کال دملې اقتصاد دوزارت دتحرير اتو دمدير

په حيث او په ۱۳۲۷ کال دپترولو دلوړې

مدیر په حيث وظيفه اجرا کړى ده په ۱۳۳۳

کال دپلخمري دنساجى دفابريکې د رئيس په

حيث مقرر شو .

داخله وزير د ۱۳۳۵ کال څخه تر ۱۳۴۱

د عدلی وزیر پوهنوال محمد انور

ارغندیوال

پوهندوی ارغندیوال دحبیبی دلیسی څخه فارغ اودلیسانس درجه یی دحقوقو او سیاسي علومو په رشته کښی دکابل پوهنتون څخه لاسته راوړی ښاغلی ارغندیوال دعامي اداري په برخه

کی سرتیفیکیت داتقري دپوهنتون څخه او دغه راز دلیسانس څخه پورته دیپلوم یی په همدغه رشته کښی دهمدغه پوهنتون څخه اودماستری مافوقی دیپلوم یی دسیاست او داداری په څانگه کی دلندن دپوهنتون څخه او دغه شان دملکی مامورینو داداری په رشته کی یی خپل سرتیفیکیت دامریکی دمتحدو ایالتو دملکی مامورینو

دفرکزی ریاست څخه لاس ته راوړی دی. نوموړی په ۱۳۳۳ کال کی دصدارت په اداري پلټنی کی دغړی په حیث او په ۱۳۳۶ کال کښی

دحقوقو اواقصا دپوهنځیو په علمی کدر کی داستاد په حیث دسیاسی علومو دسیاسی او

اداری په رشته کی تر ۱۳۴۰ کاله پوری وظیفه اجراء کړی اووروسته دلړوژده کړوله پاره ترکیی ته تللی نوموړی وطن ته دبیرتستیدو څخه وروسته په ۱۳۴۴ کال کی بیا دحقوقو

دپوهنځی داستاد په حیث مقرر شو او په ۱۳۳۶ کال کی دلومړی کدر په ساتلو دصدارت دملکی خدماتو درئیس په حیث مقرر او تر اوسه پوری په دغه چوکی منسوب وو .

ښاغلی ارغندیوال چه ۴۳ کاله عمر لری د شپږ ویشتو میاشتو دپاره دترکی دداخله وزارت اداري پلټنی په ریاست کی یو میاشت دانگلستان په محلی حکو متونو او دغوراز دیوی میاشتی دپاره دانگلستان دملی ماموریتو په وله کی ستاز اوخیلی کتنی اومطالعی سرتدرسولی دی .دغه شان ښاغلی ارغندیوال دیوی میاشتی دپاره دنیویارک په ایالت کی او یو میاشت دامریکی دکلفورنیا په ایالت کی علمی کتنی کړیدی .

ښاغلی ارغندیوال دپوهنی دمدال په اخستلو بریالی شوی دی .

دالمالني وزير دكتور غلام حيدر

داور

بانگي مؤسسو به ادارو کي سرته رسولی ده. نوموړی په ۱۳۴۱ کال کي وطن ته دبیر ته ستنیدو څخه وروسته دگمر کاتو د عمومي مدیریت دمرستیال په حیث او ۱۳۴۲ کال څخه تر ۱۳۴۴ کاله پوري دگمر کاتو دعمومي رئیس په حیث او په ۱۳۴۴ او ۱۳۴۵ کال کي دکابل دگمرک رئیس و.

دکتور داور وروسته تر ۱۳۴۷ کاله پوري بیا دگمر کاتو دعمومي رئیس په حیث مقرراو تر ۱۳۴۹ کال له پوري ئي دالمان داتحادی جمهوریت ددین په پوهنتون کي دپوهاندی دتیز په پشپړولو بریالی شو. نو موږ په دغه موده کي ددین دښار دجغړو او سنیاسی علومو په پوهنځي کي داستاد په حیث تدریس کړی او بیا تر ۱۳۴۹ کال په اسد کي دگمر کاتو دعمومي رئیس په حیث مقرر شو.

دکتور داور ۱۳۴۵ نه تر ۱۳۴۷ پوري دگمر کاتو دوظیفی په لرلو سره دکابل پوهنتون داتقتصاد په پوهنځي کي هم تدریس کړیدی.

دکتور غلام حيدر داور چه ۴۳ کاله عمر لري خپل مقدماتي تعليمات يي دېکلوړيا په سويه په ۱۳۲۶ کال کي دنجات په ليسه کي پای ته رسولی او دلیسانس دیپلوم يي په ۱۳۳۰ کال کي دکابل دحقوقو او سیاسي علومو دپوهنځي څخه لاس ته راوړی دی. دکتور داور په ۱۳۳۲ کال کي دمامور په حیث په ملی بانک کي مقرر او دعسکری خدمت دتیرولو نه وروسته په ۱۳۳۳ کال کي دمالیې په وزارت کي يي په ماموریت پیل وکړ. دمالیې وزیر په ۱۳۳۶ کال کي دکابل دموایی دگمرک دمدیر په حیث مقرر او په همدغه کال کي دلوړوزده کړوله پاره دالمان داتحادی جمهوریت ته لاړ نوموړی خپل لوړ تحصیلات ددکتورا تر درجی پوري ۱۳۳۶ کال نه د ۱۳۴۰ پوري دالمان دکلن دپار داتصاد او اجتماعي علومو په پوهنځي کي سرته رسولی او دیوه کال دپاره دعملی ستاژ دوره يي دالمان دمالیاتو او

ډیو هنی وزیر ښاغلی حمیدالله عنايت سراج

ښاغلی حمید الله عنايت سراج خپل تحصیلات دلیسانس تر درجې پورې د انجنیرۍ په رشته کېښي پای ته رسولی په ۱۳۲۷ کال کېښي د پوهنې د وزارت د مسلکي تدریساتو دریاست د ښوونې او روزنې په مدیریت کېښي یی دغې په صفت په ماموریت پیل کړی دی . ښاغلی عنايت سراج په ۱۳۲۸ کال کېښي د پوهنې د وزارت د عمومي تدریساتو دریاست د مرستیال د کفیل او د نوموړي وزارت د مامورینو او ښوونکو د لوی مدیر په حیث او په ۱۳۳۰ کال کېښي په دغه دود وظيفو باندې سربېره د نجات د لیسې د چارو وظيفه هم په غاړه درلودله . د پوهنې وزیر په ۱۳۳۳ کال کېښي د پوهنې د وزارت د ثانوي تدریساتو دریاست د مرستیال او د ښوونکو او مامورینو د لوی مدیریت د کفیل په حیث او په عین حال کېښي یی د تجارت د لیسې د آمریت تصدی په غاړه درلودله .

ښاغلی عنايت سراج په ۱۳۳۵ کال کېښي د ډارالتالیف دریاست د کفیل او د تجارت د لیسې

د مدیر په حیث وظيفه اجرا کړی ده . په ۱۳۴۲ کال کېښي په واشنگتن کې د افغاني کلتوري رئیس په حیث مقرر شو .

د پوهنې وزیر په ۱۳۴۴ کال کېښي په مسکو کې د افغاني کلتوري رئیس په حیث او د دودو کالو څخه وروسته په ۱۳۴۶ کال کېښي د پوهنې د وزارت د لومړي معین په حیث منسوب شو .

ښاغلی عنايت سراج په ۱۳۴۷ کال کېښي د هرات د والي په حیث وټاکل شو او د ۱۳۵۰ کال په لومړیو څخه کېښي د خارجې چارو د وزارت د ادارې معین په حیث مقرر شو . د پوهنې وزیر د پوهنې د درېمې درجې نښان او د معینه پالنښان په اخستلو بریالی شوی دی او هم د المان د اتحادی جمهوریت او جاپان د حکومتو څخه نښانونه لاس ته ورغلي دي .

د تجارت وزیر پوهنوال محمد عارف

غونډی

تجارت دوزارت دماشینی صنایعو په خانګه کېښی او په ۱۳۳۳ کال دتجارت دوزارت دقلم مخصوص دمدیریت دکفیل په حیث مقرر شو . پښاغلی غونډی په ۱۳۳۴ کال دتجارت دوزارت داحصایی دمدیر په حیث او په ۱۳۳۶ کال دتجارت د وزارت څخه تبدیل او داقتصاد دیوهنځی په تدریسی کدرکی شامل شو . دتجارت وزیر دوولس کاله دکابل په پوهنتون کېښی تدریس کړی دی . دیوهنوالی علمی درجه یی لاس ته راوړی ده پوهنوال غونډی په ۱۳۴۵ کال د داستاذی دکرسی په ساتلو سر بیرمېو هڅی دوزارت دپلان دریاست دکفیل په حیث او د ۱۳۴۷ کال په میزان کی دیوهنځی دوزارت ددوهم معین په حیث مقرر شو . وروسته په ۱۳۴۹ کال تبدیلا دپلان دوزارت دمعین په حیث مقرر او دغه وظیفه یی اجرا کوله دتجارت وزیر په مافار کېښی دخپل ماموریت په دوره کېښی د پوهنځی دمدال په اخستلو بریالی شوی دی .

پوهنوال محمد عارف غونډی په عمر ۴۵ کلن دی دلوړنیو او ثانوی زده کړو بشپړولسواو په هیواد کی داقصادی او سیاسی علو هو په په خانګه کېښی دلیسانس داخستلو نه وروسته دخپلی ماستری دیپلوم داقصاد په رشته کی د امریکی دمتحده ایالتو او داقصادی اوانکشاف او پلان جوړولو په رشته کی خپل سندونه دواشنکتن داقصادی انکشاف دانستیتوت او د یاریس دښوونځی او روزنی دپلان جوړولو د بین المللی انستیتوت څخه لاس ته راوړی دی .

پوهنوال غونډی په ۱۳۳۰ کال دملي بانسک دکریدت په خانګه کېښی او په ۱۳۳۱ کال د

د فواید عامه کابینې وزیر

ښاغلی خوازك زلمی

جنرال خوازك زلمی په حربي ښوونځی كښی د لومړی او ثانوی تحصیلاتو له بشپړولو نه وروسته په ۱۳۲۲ كال كښی له حربي ښوونځی نه فارغ التحصیل شو.

په همدغه كال د مركز د قواو د استحکام د ټولې په كفايت د دوهم بلوك مشر په حيث مقرر شو.

تر ۱۳۲۵ كال پورې د دغې وظيفې ته دوام وركړ. جنرال خوازك زلمی په ۱۳۲۵ كال كښی هند ته لاړ او يو نيم كال يې په هغه هيواد كښی عالي مسلکي تحصیلات سر ته ورسول. په

۱۳۲۶ كال كښی د حربي ښوونځی د ادارې هيئت په ډله كښی مقرر شو. تر ۱۳۲۷ كال پورې په همدغه پوست كښی وظيفه اجرا كوله. جنرال

خوازك په ۱۳۲۸ كال كښی د استحکام د غونډ د ټولې د قوماندان په حيث او په ۱۳۳۱ كال كښی

د عمومي حربي ارکان د رياست د ښوونې او روزنې په مديريت مقرر شو. جنرال خوازك زلمی په ۱۳۴۰ كال كښی د كار د قواو د عمومي قوماندانې

د حركاتو د مدير په حيث او په ۱۳۳۸ كال كښی د لومړي يونټ په قوماندانې مقرر شو.

جنرال خوازك زلمی په ۱۳۴۲ كال كښی د كابل د هوايي ډگرو د كور جوړولو د فابريكې د سياختماني آمر په صفت او په همدغه كال كښی د كندهار هرات د سرك د لويديځ لاین د لوی آمر په حيث مقرر شو.

د فواید عامه وزير په ۱۳۴۵ كال كښی د كار د قواو د لوی قوماندان په حيث مقرر شو. په دغه پوست كښی وظيفه تر پايه پورې اجرا كوله. جنرال خوازك زلمی د همايوني معظم اعليحضرت له حضوره دريمه درجه نښان د دويم تيامدل دستورې دوهمه درجه نښان رښتين مډال د ستوري لومړی درجه نښان په اخستلو بريالی شوی دی.

د اطلاعاتو او کلتور وزیر

ښاغلی محمد ابراهيم عباسی

د ریو کالو څخه وروسته په ۱۳۴۲ کال کښی بیا دانیس د نشراتی مؤسسې درئیس او د نوموړی ورځپاڼی د مسئول مدیر په حیث مقرر شو. په ۱۳۴۳ کال کښی د انگلیسی ژبی د زده کړی دپاره استرالیا ته مسافر ت وکړی د همدغه کال په پای کښی وطن ته دبیرته راستنید و څخه وروسته دیو څه مودی دپاره دانیس د مؤسسې په ریاست کښی یی وظیفی ته دوا م وکړی د افغانستان راډیو د نشراتو او تخنیکي ریاستونو د ائتلاف نه وروسته د افغانستان راډیو د عمومی رئیس په حیث مقرر شو. نوموړی د ۱۳۴۴ کال په حوت کښی د مسئولو مقاماتو سره د نظر داخلاف په اثر د افغانستان راډیو ریاست له پوست څخه استعفا وکړه .

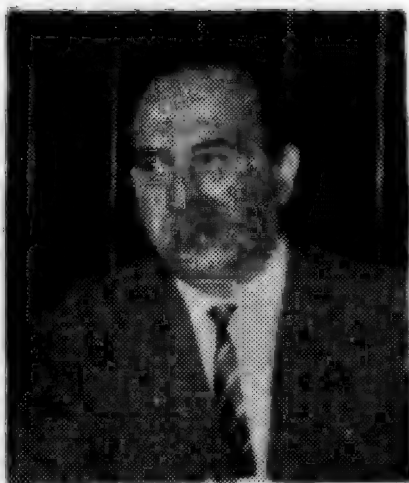
د اطلاعاتو او کلتور وزیر ښاغلی عباسی د هرات د والی په حیث دخپل وروستی پوست دمخه په ۱۳۴۵ کال کښی دور د گود والی په حیث په ۱۳۴۸ کال کښی د فاریاب دوا لی په حیث وظیفه اجرا کړی ده .

ښاغلی عباسی دخپل ماموریت په دوره کښی د مینه پال لومړی درجه نښان دستور دو همه درجه نښان او د سرو زرو درنښتین نښان په اخستلو بریالی شوی دی .

ښاغلی محمد ابراهيم عباسی لومړی رتبه مامور په عمر ۴۵ کلن د حقوقو او سیاستی علومو دلیسانس خاوند په ۱۳۲۲ کال په مطبوعاتو کښی دکاتب په حیث د دولت په ماموریت کښی شامل شو. د مطبوعاتو په بیلو خانگو کی د دلوړو ماموریتونو څخه وروسته په ۱۳۳۱ کال د نشراتو د لومړی خانگی دمدير په حیث منسوب او په ۱۳۳۳ کال د پوهنی ننداری دمدير په حیث مقرر شو.

ښاغلی عباسی په ۱۳۳۴ کال د نشراتو د لوی مدیر په حیث او په ۱۳۳۵ کال کښی د فرهنگي روابطو دمدير په حیث وظیفه اجرا کړی او په همدغه کال کښی د داخلی نشراتو د امر په حیث موظف شوی دی .

ښاغلی عباسی په ۱۳۳۶ کال کښی د اصلاح د مؤسسې د امر او د نوموړی ورځپاڼی د مسئول مدیر په حیث او په ۱۳۳۸ کال کښی دانیس د مؤسسې د امر او د نوموړی ورځپاڼی د مسئول مدیر په حیث مقرر شو . ښاغلی عباسی د

مخا بر ا تو وزیر

انجنیر نصرت الله ملکيار

انجنیر نصرت الله ملکيار په ۱۳۲۸ کال د حبیبی دلیسی څخه فارغ التحصیل شوی د ۱۳۲۹ کال نه تر ۱۳۳۶ کال پوری د امریکي دمتحده ایالاتو دجنوبی کلفورنیا په پوهنتون کښی خپل لوړ تحصیلات دبرښنا اومخابراتو په رشته کښی بشپړ کړی دی .

انجنیر ملکيار د ۱۳۴۰ کال په پای کښی د مخابراتو دوزارت دمعین په حیث وټاکل شو . دغه وظیفه یی تر ۱۳۴۳ کال پوری په غاړه درلودله په همدغه کال کښی دعسکری مقدس خدمت ته لاړ او دغه دوره نی داحتیاطدضابطانو په کورس کښی پای ته ورسوله ښاغلی ملکيار په ۱۳۴۶ کال کښی دپامیانو دوالی په حیث مقرر شو وروسته یی وظیفه په ۱۳۴۸ کال کښی د کاپیسو دوالی په حیث اجرا کړی ده .

ښاغلی ملکيار دبرښنا په رشته کښی د ماستری درجه دنوموړی پوهنتون څخه لاس ته راوړې ده وروسته د امریکي دویستن الکتریک فسیفک تیلفون اودفرانسی داسف آر په کمپنیو کښی خپله علمی تجربی سر ته رسولی دی نوموړی دخپل ماموریت په لومړی مرحله کښی په ۱۳۳۶ کال کښی دمخابراتو په وزارت کښی دورکشاپ دهیږ په حیث او په ۱۳۴۰ کال کښی دنوموړی وزارت دسر انجنییر په حیث مقرر شو .

دمخابراتو وزیر چه په عمر ۴۲ کلن دی د خپل ماموریت په دوره کی نی دمیته پال د لومړی درجه نښان په اخستلو بریالی شوی دی

دروغتيا وزير پوهاند دكتور محمد ابراهيم

مجيدسراج

مودى دپاره خدمت كړى او په همدغه كال كې بيا د معلوماتو دزياتولو دپاره امريكى ته لاړ. د ۱۳۴۶ كال پورې د امريكى دهارورد يو ستون دطب په پوهنځي كې دطب په څانگه كې خپلو زده كړو ته دوام وركړ.

پوهاند مجيدسراج په ۱۳۴۷ كال كېنسى دكابل پوهنتون دطب دپوهنځي د رئيس په حيث وټاكل شو. په همدغه كال كېنسى دمير هنو په وروغتون كېنسى دولادى او نسا ئى سرويس آمر او په غير رسمى ډول دپلان په وزارت كېنسى ضحى مشاور هم و. پوهاند مجيدسراج په ۱۳۴۸ كال كېنسى دپلان په وزارت كېنسى د مشاور په عېده لړلو سره د ښاغلى اعتماد دپه كابينه كېنسى دروغتيا دوزير په حيث مقرر او په دغه پوست كېنسى وظيفه اجرا كوله.

دروغتيا وزير دپوهاند دپوهنې په اخستلو بريالى شوى دى.

پوهاند مجيدسراج چه په عمر ۴۱ كلن دى په ۱۳۲۶ كال د استقلال دليسى څخه فارغ شو. په ۱۳۲۲ كال ئى دكابل پوهنتون دطب دپوهنځي څخه د فراغت سند حاصل كړ. دروغتيا وزير دكتور محمد ابراهيم مجيدسراج د ۱۳۳۴ كال څخه تر ۱۳۳۶ كال پورې دپاريس دطب په پوهنځي كېنسى او د ۱۳۴۲ كال څخه تر ۱۳۴۳ كال پورې د امريكى دپوستون دهارورد دطب په پوهنتون كېنسى د تخصص مطالعي سر ته رسولى دى. ښاغلى مجيدسراج په همدې كال كې وطن ته دبېرته راستنيدو په وخت كېنسى د مير منو دروغتون دسر طبيب په حيث دپوهنې

دکټور اوسنايعو وزير انجنير محمد يعقوب

لعلی

انجنير لعلی په ۱۳۲۵ کال کښې د حبيبي د لېسې څخه فارغ التحصيل شوی او دامر یکي د متحدو ايالاتو د سکالر شپ نه په استفادې کولو سره په ۱۳۲۷ کال کښې د لوړو تحصيلاتو د پاره هغه هیواد ته تللی و.

ته وروسته په ۱۳۳۴ کال کښې د هيلمند د ناوې د ايعاني ساختماني دستگاه درئيس په حيث

او په ۱۳۴۱ کال کښې د هيلمند او ارغنداود

ښاوي د پراختيا د لوی رياست د تخنيکي مرستيال په حيث وظيفه اجرا کوله. په ۱۳۴۵ کال کښې د هيلمند او ارغنداود د ناوې د لوی رياست د مرستيال په حيث مقرر شو. انجنير لعلی د

۱۳۴۸ کال په قوس کښې د فوايد عامې دوزير په حيث مقرر شو د ۱۳۵۰ کال د سرطان

تر ۱۵ نيټې پورې ئې دغه وظيفه اجرا کوله. انجنير لعلی په عمر ۴۵ کلن دی.

انجنير لعلی په ۱۳۳۲ کال کې د بي. اېس. سي. اي. ديپلوم په اخستلو او په ۱۳۳۳ کال کښې د ودانيو او ساختماني انجنيرۍ پيـښـه څانگه کښې د نيو يارک د کارنل د پو هنتون څخه دام. اس. سي. دي. دعا ستري د درجې په اخستلو بريالی شويدي.

انجنير لعلی وطن ته دبیر ته راستنيد لو

دکر هنی او اوبو لگو لو وزیر ښاغلي

عبدالحميد

شو. دکرني او اوبو لگو وزير په ۱۳۳۴ کال کښي دهيلمند او ارغنداؤ دناوي د لـوـي رياست دزراعتي پراختيا دمد پر په حيث او په ۱۳۴۲ کال کښي دهيلمند دناوي دزراعتي مرستيال د کفيل په حيث وظيفه اجرا کړي ده.

ښاغلي عبدالحميد په ۱۳۴۵ کال کښي د ننګر هار دناوي دپراختيا رياست د کفيل په حيث مقرر شو وروسته بيا په ۱۳۴۸ کال کي دښاغلي نوراحمد اعتمادی په کابينه کي د کرهني او اوبو لگو دوزير په حيث مقرر شو دکرهني او اوبو لگو وزير په عمره ۴۰ کلن دی. مستوري لو مړي درجه نشان په اخستلو بريالي شويدي.

ښاغلي عبدالحميد دکابل په دارالمعلمين کښي دېکلو رپا په سويه د تحصيل دپېرولو نه وروسته دلورو تحصيلاتو د پاره دامر يکي متحده ايالاتو ته تللي اودزراعتي اقتصاد په څانګه کښي دما ستري ددرجي اخستلو نه وروسته په ۱۳۳۲ کال کښي دمسلكي دارالمعلمين دښوونکي په صفت اوبيا په ۱۳۳۳ کال کښي دتدريسي مد یریت دمرستيال په حيث مقرر

دېلان وزير پوهاند دكتور عبدالواحد سرابي

سرابي

دكتور عبدالواحد سرابي په ۱۳۲۷ کال د نجات دليسي څخه فارغ التحصيل شو. په ۱۳۲۸ کال کښي د تجارت په ښوونځي کښي د درسي ترجمان اوسناز پر ښوونکي په صفت موفتي وظيفه اجرا کړي ده. دكتور سرابي په ۱۳۲۹ کال کي د پوهنې دوزارت له خوا د اقتصاد او ښوونې او روزنې په څانگه کښي د

لوړو تحصيلاتو دپاره اروپا ته وليږل شو. په همدغه کال کي دويانا په نيورستي کي شامل شو. ښاغلي سرابي په ۱۳۳۳ کال د اطریش د مرکز (ويانا) د اقتصادي او تجاري علومو څخه فارغ التحصيل شوي او د ديپلوم د اخستلو نه وروسته د اقتصاد په څانگه کي د دکتورا داخستلو دپاره او د تحصيل په دغه وخت کښي يې د اقتصادي مسلکي ښوونځي لپاره د ښوني او روزنې په څانگه کښي په تحصيل لاس پوري کړ. په ۱۳۳۵ کال کي د دکتوري په اخستلو بريالي شو. دی.

دكتور سرابي د اقتصادي ښوونې او روزنې عالي ديپلوم په ۱۳۳۶ کال اخستی او په همدغه کال کي دکابل پوهنتون د تدریسي غړي په صفت د اقتصاد په مؤسسه کي شامل او وظيفه اجرا کوله.

نوموړي دكتور په ۱۳۳۹ کال کي د اقتصاد د پوهنځي رئيس او دهغه پوهنځي داستاد په حيث او په ۱۳۴۲ کال کي داستاذي د مقام په ساتلو سره دکابل پوهنتون د علمي مرستيال په حيث وظيفه هم په غاړه درلودله.

دكتور سرابي د ۱۳۴۴ کال د جدي د مياشتي څخه د ۱۳۴۶ کال د عقرب تر مياشتي پوري د اقتصاد د پوهنځي درياست او استاذي وظيفه هم اجرا کوله.

نوموړي د ۱۳۴۶ کال د عقرب په مياشت کښي مشاور وزير او د ۱۳۴۸ په قوس کښي دېلان دوزير په حيث د ښاغلي اعتمادی په کابينه کښي وظيفه درلوده. دېلان وزير د اساسي قانون

د تدوين په کميسيون او په لويه جرگه کي چه اساسي قانون پکي تصويب شو غړي توپ درلود. ښاغلي دكتور سرابي په عمر ۴۵ کلن دی د ماموريت په دوره کي د پوهنې د مډال په اخستلو بريالي شويدي.

مشاوره وزیر میرمن شفیه

ضیایی

حيث دنداری ښوونځیو دنجونو دمفتشی په
حيث او وروسته ئی دزرغونی دلیسی دمدیری
په صفت وظيفه اجرا کړی ده مشاوری وزیري
دماموریت زیاتی دوری په معارف کی سر ته

رستولی دیوی مودی دپاره دتالیف اوترجمی د
ریاست دمرستیالی په حیث دنجونو دثانو ی
تدریساتو دمرستیالی په صفت او په پای کی
دپوهنې دوزارت دتالیف او ترجمی درئیستی
په حیث وظيفه ترسره کړیده

میرمن ضیا ئی په ۱۳۴۸ کال کی د مشاورې
وزیري په حیث مقرر او تر اوسه پوری په دغه
پوسټ کی وظيفه اجرا کړی ده

میرمن شفیه ضیا ئی دکابل دملالی په لیسه
کی خپل ابتدائی او ثانوی تعلیمات سر ته
رسولی دی دلیسا نس درجه یی دښځو د
سمپانس دپوهنځی څخه او دماستری درجه ئی
درياضی په رشته کی دامریکی دمتحده ایالاتو
دکولمبیا دپوهنتون څخه لاس ته راوړی
ده

مشاورې وزیري دماموریت د شروع په
دوره کښی دملالی په لیسه کی دښوونکی په

مشاور وزیر پوهندوی عبدالستاد

سیرت:

پوهندوی سیرت په عمر ۳۴ کلن دی د کابل پوهنتون د شرعیاتو د پوهنځي څخه فارغ التحصیل شوی دی په ۱۳۳۹ کال کې د شرعیاتو د پوهنځي دریاست په تدریسي کدز کې د علمي غړي په حیث مقرر شو.

پوهندوی سیرت په ۱۳۴۱ کال کې د شرعیاتو د پوهنځي د مرستیال په حیث او وروپسې د ۱۳۴۴ کال نه د ۱۳۴۷ کال پورې د شرعیاتو د پوهنځي درنيس په حیث وظيفه اچراکړې ده. د ۱۳۴۸ کال په لړم کې د د لپه وېر په حیث مقرر شو.

اوس د دکتور عبدالظاهر په کابینه کې د مشاور وزیر حیثیت لري.

پوهندوی سیرت د اسلامي او عربي حقوقو څانګو کې د اختصاصي څېړنو د پاره متحده عربي جمهوریت او بیا د امریکې متحده ایالاتو ته سفر کړی دی.

پوهندوی سیرت د خپل ما موریست په دوره کې د پوهنې د ممال په اختلاسو بریالي شوی دی.

مشاور وزیر

دکتور عبدالوکیل

په تللي ۱۱ د لندن د پوهنتون څخه د میو په ۱۳۳۱ کال کې وطن ته راستون شوی دی. د کرهڼې د رئیس په حیث او بیا د زراعتی مرستیال او بالاخره د هیلمند او ارغنداؤ د ناوې د عمومي رئیس او د هغه ولایت د والی په حیث د ۱۳۴۴ کال پورې په وظيفه مشغول ؤ.

مشاور وزیر دکتور عبدالوکیل په ۱۳۴۴ کال کې د انتخابي سناتور په حیث مقرر شو تر ۱۳۴۹ کال پورې دغې وظيفې ته یې دوام ورکړ.

دکتور وکیل دخپل ماموریت په دوره کې په ۱۳۴۸ کال د پوهنې مېال په اختلاسو بریالی شوی دی.

دکتور عبدالوکیل په ۱۳۲۱ کال د غازي دلیسي نه فارغ التحصیل شوی لوې تحصیلات ئې د لائیلپور د کرنې په پوهنځي کې د ۱۳۲۱ کال نه تر ۱۳۲۵ کال پورې سر ته رسولي دي. دسیانس درجې په اخستلو یې بریالی شوی دی. نوموړی مشاور وزیر وطن ته د راستنیدو نه وروسته د ۱۳۲۵ کال نه تر ۱۳۲۷ کال پورې په دارالمعلمین کې د زراعت د ښوونکي په حیث وظيفه اجرا کړې په ۱۳۲۷ کال کې د سیاسي نه پور ته تحصیلاتو دپاره انگلستان

د حکومت جریانات

صدراعظم دکتور عبدالظاهر د خپل حکومت تګ لاره او د کابینې غړي مشرانو جرګې ته ور معرفي کړل

پر تاسو منلي دي څومونږ ډاډه یو چه تاسو جلالتماب اوستا سو دکابینې محترم غړي به دملت دغوښتنو نه ښه پوه شوی وی چه داساسی قانون داحکا موپه تطبیق سره به دخلکو دمشرعو غوښتنو په سرته رسولو سره دامکان په صورت کی زیار ویاسی . دمشرانو دجرګې عالی مجلس به د داخلی وظایفو د اصولو د ۴۵ مادی دحکم په اساس ستاسو تګ لاری مساعدا فرست سره تر مطالعی او مباحثی لاندی ویسی اودګډی نتیجی نه به رسما حکومت خبر کړی .

د فرصت په لر لوسره غواړم یو ځل بیا دمشرانو دجرګې دمحترمو غړو او دخپل ځان لخوا دزړه له کومی مبارکی تاسو جلالتماب او دحکومت محترمو غړو ته وپاڼدی کړم دپاک خدای (ج) نه تاسی ددغی درنی وظیفی په پر مخ بیولو کی چه په غاړه یی لری بریالی اوموفق غواړم .

دغوندی په پای کی ښاغلی صدراعظم اودکابینې غړو دمشرانو دجرګې له تالارنه په داسی حال کی چه دهر یو غړی سره یی دصمیمیت په فضا کی مخه ښی کید له ووتل .

صدراعظم دکتور عبدالظاهر د خپل حکومت دکابینې له غړو سره د اسد په ۷ دمشرانو دجرګې په غونډه کی ګډون وکړ اوداساسی قانون د ۸۹ مادی په اساس یی د خپل حکومت تګ لاره او غړی هغی جرګې ته معرفي کړل . غونډه د مشرانو دجرګې د رئیس سناتور عبدالهادی داوی په مشرۍ جوړه شوی وه . سنا تور عبدالهادی داوی د حکومت دتګ لاری داوړیدلو نه وروسته دیو ی وینا بته ترڅ کی ویل :

جلالتماب دکتور عبدالظاهر صدراعظم ! نوی عهده چه زمونږ دیموکرات او دیانت شعاره پادشاه معظم همایونی اعلیحضرت لخوا تاسو ته سپارل شوی او دولسی جرګې نه تاسو پخپله تګ لاره او دکابینې غړو په ښه بریالیتوب سره دباور رایي مو لاس ته راوړی دمشرانو دجرګې دمحترو مو غړو لخوا او شخصاً د خپل ځان لخوا په صمیمانه ډول سره تاسو ته مبارکی وایم .

دغه بریالیتوب اگر که تاسو جلالتماب اوستا سود محترمو همکارانو لپاره به دوپای نی موجب وی خو په حقیقت کی د ډیر ودرندو مسئولیتو نو متضمن به هم دی چه دفتنی عصر د غوښتنی او دهیواد بحرانی اوضاعو

د صدر اعظم دكتور عبدالظاهر پيغامونه

دهيواد دخپلواکي ددري پنځوسمي کاليزی په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

ته پاملرنه وکړو . زموږ ننني دريځ غواږي چه زموږ خلک د مسئوليت د خطر اولوي وا کي ددار څخه پرته د وطن پالنې اول د اکاري په احساس سره مسئوليت ومنو . دهيواد د سياسي خپلواکي دساتلو په مقابل کي زموږ ډيره مهمه وظيفه د عصر اوزمان د غوښتنو له مخي د اصولو او قواعدو په حدودو کي د اقتصادي او اجتماعي اساساتو په ټينگيدو پوري اړه لري چه د اساسي قانون ارزښتونه اوزموږ د ژوندانه او سنيو ايجابا تو ته ضروري گڼل کيږي .

په دغه اصول کي دهيواد د اقتصادي او اجتماعي اساساتو ټينگيت د ملت د ټولو افرادو زيار ايستلو ابتکار گڼي مرستي دماي او معنوي يوالي سره مستقيمي اړيکي لري .

افغانستان دى ته ضرورت لري چه داوسني اقتصادي رکود سره د مقابلې دپاره ټولې بشري قواوي او لږدي استعدادونه او په تيره بيادملې توليداتو دلې والي سره د مېاري دپاره چه زموږ د ژواندنه مهمه جيبه تشکيلوي په قوي ايمان او ټينگه اراده يوه متحده جيبه جوړه کړي .

دهيواد دماي او ذهني سطحې د لوړولو په غرض په اقتصادي او اجتماعي ژوند کي د دولت آزادو مشغو ليتو نوډزو او زلمي کار کوونکو او متصديانو فعاله برخه اخيستل زموږ د مهمو او عاجلو اړتياوو څخه گڼل کيږي . لکه څنگه چه د بشري مدنيت تاريخ شاهد دى هيوادو نه د هغو دوگړو په واسطه ودان شوي اود هيوادو دملې حسن دانتکار او د عمل د قدرت له سترو پانگو څخه گڼل کيږي .

گرانو وطنوالو ! دگران هيواد دخپلواکي د بېرته اخيستلو ددري پنځوسم جشن په مناسبت د افغانستان دخپلواکي دساتلو دى معظم همایوني اعليحضرت علياحضرتي معظمي ملکي حضور او خپلو ټولو وطنوالو خوښه واو وروڼو ته مبارکي ورکوم .

په دغه نېکمرغه فرصت کښي چه په ټول هيواد کي زموږ وطنوال د خوشحالي اوښادي مراسم سرته رسوي له يوې خوا زموږ د نيکونو د بارزښته د اکاريو او کارنامو د يادولو دلرغو نوعتاتو سره سم دى چه دخپلو اکي په لاره کي يې په استعمار باندې د بري دپاره خپل سرونه بندي دي اوله بلې خوا دخپلواکي دساتلو اودملې شتونو دارتقاله پاره دهيواد دټولو افرادو د مجاهدت د حس د تيارزو دپاره دى . داژادي دلاري د فدايانو د بارزښته قربانيو يادونه چه زموږ دلرغوني وياړ دک تاريخ صفعي تشکيلوي زموږ داينده دپاره مهم سر مشق گڼل کيږي ځکه هماغسمي دور ورگلوې تساند او اتفاق په فضا کي دملت دټولو طبقو فعالې برخي اخيستل د ډير مهم ارزښت يعنې دخپلواکي د بېرته اخيستلو موجب شو همدغه رنگه په اوسنيو ډول ډول مشکلاتو باندې د دلايزېرې په لاره کي دټولو وطنوالو گډون او فعاله برخه اخيستل چه په اقتصادي او اجتماعي ساحه کښي مونږ ورسره مخامخ شوي يو عاجل ضرورت دى چه دهغو تحقيق په زموږ د وطن په تاريخ کي له افتخاره ډکه بله صفحه پراييزي د زمانې په تيريدو او داوسني عصر په ايجاباتو سره دملې ستر مسئوليت په مقابل کښي زموږ و جيبه تل پسي دندېرې نومونې تر هروخت زيات بايد په دقت سره دخپلو وظيفو دوام داره او ژښت

د افغانستان صداعظم پيغام

په دغه برخه کې زموږ اتکالوی خدای او زموږ هيله په فعال او ثمر پېښو تکی ډول زموږ دوطنوالو برخه اخيستل دی تر څو چې ټول په گډه سره ددروسته پاتې کېدو او مشکلاتو سره مبارزه وکړي .

گرانو وطنوالو ! په دغه وخت کې چې زموږ دغه ورځ د هیواد د خپلواکۍ د پیر ته اخستلو په حیث نمانځو نشو هیرو لي چې زموږ پښتو نستانې وروڼو هم ددغه لویې موهبت څخه تر اوسه پورې استفاده نده کړې .

هيله لرو چې زموږ پښتو نستانې وروڼه د بشري عدالت په اساس او د ملي هیلو په مطابق د خپل سر نوشت د ټاکلو دپاره پخپلو کوشنونو کې پریالی وي . افغانستان هيله لري چې په ټوله نړۍ کې سوله او امنیت ټینګ او دغه راز افغانستان د عربي وروڼو د حقوقو او داسرائیلو د تیوري کوونکو قواو له خوا د عربو د نیول شوو سیمو د صدمې تغلیه کولو غوښتونکي دي او لکه د یغوا په شان د فلسطیني عربو د حقوقو د اعلا ده کولو څخه ملاتړ کوي او دغه راز د منځني ختیځ د بحران حوام چې داسرائیلو د پراختیا غوښتو د سیاست نتیجه ده زموږ د زیاتې اندېښنې مو چېب گرځي او هيله لرو چې دسوله دوستو هیوادو په همکارۍ او ملګرو ملتو د زیات ګوښېښ په اثر دغه بحران پای ته ورسېږي او د منځني ختیځ د عربي هیوادو دسولې او امن څخه برخورداره شي .

په پای کې د خپلواکۍ د معرکې قبرمه د اعليحضرت شهید سعید محمد قادر شلمه غلځی او هغو شهیدانو پاکواو سپېڅلو ارواحوته چې خپل سرونه یې د خپل وطن د خپلواکۍ په لاره کې بایلي دروداو تحیات استوم . د لوی خدای (ج) له درباره څخه هيله لرو چې د ملت ټولو وګړو ته د افغانستان د خپلواکۍ دساتنې او هیواد دلوړتیا او پر مخګ په لاره کې زموږ د ترقي غوښتو تګي پاچاالمتو کل علی الله محمد ظاهر شاه ترسیوري لاندې زیات توفیق ورکړي .

گرانو وطنوالو ! په اوسنیو وختو کې زموږ هیواد دوجګالې دمشکلاتو او دغلي او وښود کېدو سره مخامخ دی حکومت دجوړیدوله وخت نه ددغه مشکل حل ته خپله پاملرنه اړوکی ده اوسر بیرپه دی دتاتلونکو ګلودپاره دزراعتي تولیداتو دزیاتو لو په برخه کې اساسي پروگرامونه طرحه شوي دښوراد مجلسینو په همکارۍ دځینو ضروري اړتیاوو دلیری کولو دپاره دځینو تدبیرونو په باب اقدام شوی چې هيله لرو دهغو نتیجه یی ګټورې وي .

هغه کوشنې چې په دغه بلره کې دښوراد دښوراد جوړو له خواوشو دملې ژوندانه په نورې چارو کې صدقته او اجرائیه قواوودتیږ دو فعالیتو نو په باب زموږ هيله زیات ته کړې ده .

افغانستان دیوه مخ پهاتګشافي هیواد په حیث په اوسنیو شرایطو کې داوسنیو هیوا دو مرستې ته ضرورت لري دتوستو هیوادو او بین المللي موسسو د مرستو د راجلبولو دپاره موکوشش وکړ او دهغو هیوادو مرستو ته چې زموږ دغه غوښتنې خواب ورکړې دقدر په سترګو ګورو .

زموږ د هیواد اوسنی شرایط له هر وخت نه زیات ده اچلېدوی چې دهوسلای او ترقي اوودون دعمومي مصالحو په لاره کې دملې ګارۍ حس په شخصي هوسایي باندې لوړ او دملت دټولو طبقو دنیګرځی او هوسایي او دعوی دپرتیا وو دله منځه وړلو په غرض په لوی ګټو باندې د هیواد لوړې عالي ګټې د هیواد دهر فرد دژوندانه سر مشق وگرځي .

حکومت هيله لري د هیواد افرادنه یوازی د هیواد په اقتصادي پراختیا او داجتماعي مپا نسی په ټینګښت کې په فعال ډول دبرخی اخستلو له لاری خپلې ذهنې او مادی قواوې په کار واچوي بلکه ددیمو کراتیک نظام دساتنیا په مقصد قوانینو ته داحترام کولو له وی دقانون دحاکمیت په برخه کې لکه څنګه چې دیواژادو بین هیواد دافرادو سره مپا نسی کوشنې وکړي .

دنيكمرغه كمكى اختر په مناسبت

عقيدت ټينگتيا مودباهمي مرستي او تكيي په لاره گڼي ددنيوي او اخروي فلاح سبب وگرځي او پدې ډول داسلام دسپيڅلي دين داساساتو په پيروي گڼي ثابت قدمه او مضبوط او سوځه ددغو اساساتو دپيروي له لارې

کولای شو داجتماعي ژوندله بشو شرايطو څخه دبرځي خاوندان شو.

پدې نیکمرغه شیبو کې چې ددنيوي ټول مسلمانان اوزمون متدين خلک د کوچنۍ نیکمرغه اختر هرکلي کوي ځپل پښتونستاني وروڼه نشو هيرولای چې دخپلوحقوقو دلالت ته راوړلو او ځان ته دخود اراديت دحق دتر سره کولو لپاره هڅه کوي .

همدغه رنگه پدې مبارکو ورځو کې زمونږ توجه هغو مسلمانانو عربو وروڼو ته اوښتي ده چې خاورې يې داسرائيلي متجاوزينو لغوا اشغال شوي او دهغو دخلاصو لودپاره ددوي جهد او کوشښ دوام لري .

هيله لرو الهی توفیقات ددیني او ملی آرزو گانو په ترسره کیدو گڼي زمونږ او د ټولې اسلامي نړۍ پرله پسې مجاهدت دمقصد پراوته درسیدو په لاره گڼي مهد اوبریالي وگرزوي پدې خالصانه نیت سره دکوچني نیکمرغه اختر په مناسبت دمعظم ټولواک همایوني اعلیحضرت علیاحضرتی معظمی ملکی حضور اټولو وطنوالو ته مبارکي وایم اوله لوی خدای ج څخه ددیانت پالونکي پاچا همایوني اعلیحضرت ترلارښوونې دوطن ترقي اوسرلوړي غواړم .

گرانو وطن والو !

دروزي مبارکه میاشت چه په هغې گڼسې دنړۍ مسلمانان پخپل صیام اولیام دلسوي خدای په دربار گڼي داطاعت او بندگي مراتب تر هر بل وخت نه زیات ترسره کوي پای ته ورسیده .

دافغانستان دين دوسته ملت او دنړۍ مسلمانان دخدای (ج) داوامر دپرخای کولو اوددې لوی عبادت داداکو لویه شکرانه گڼي د کوچني اختر مراسم په خای کوي .

ضبط نفس باطني تزکيه او دارادي تقوی په کول دلوې ذات داوامر و دپرخای کو لویه ترخ گڼي دروزي د مبارکي میاشتي له واجبا سو څخه گڼل کیږي .

اخوت او ورور گلوي دوطنوالو وروڼسو او خویندو له حاله باخبري دگډوډتو نو لیري کول اودوطنوالو ترمینځ دحسنه روابطو نوی کول او تقویه زمونږ ددیني اختر ونو له خصوصیاتو څخه دي . هيله لرو زمونږ وطنوال دنړۍ له ټولو مسلمانانو سره یوځای داختر دروزي فلسفې په دوک کولو سره دود وړ گلوۍ صفا یی او صمیمیت اساس پخپلو منځو کې یو تر بل سره په روابطو گڼي لایننگ گړی اوهغه څه چه دخدایدمومن بنده سره ښايي پخپل اجتماعي ژوند گڼي ترسره گاندي .

گرانو خویندو او وروڼو !

مونږ هيله لرو چه داختر دنیکمرغه ورځو په هرکلي سره دخدای (ج) دهغو رښتینسو بندگانو په ډله گڼي شامل وگڼل شو چه زمونږ طاعات دهغه درضا موجب او داسلامي

دلوی اختر په مناسبت

بسم الله الرحمن الرحيم

گرانو وطنوالو !

نتیجه داده چه هرکله اوهرچیوی اوپه تیره بیا
په دی بختوروشپو ورځو کښی هر مسلمان
له کرکي او کښی له، نفاق او شقاق او بالاخره
په یو بل باندی دبی باوری او بدگما نیڅخه
چه دټولنی نظام گرزوی او دگم ژوندو ن
بشاد نړوی خپل خان لری وساتی .

دد ینی فرایضو دادا دپاره په کعبی مکرمی
باندی دټری دمسلمانا نو په غونډه کښی
مونږ دوطنوا لسو گبون دا سلام په شریکه
بین المللی فلسفه اومرسته باندی تکیه لری ددنیا
دمسلمانانو ترمنځ دیو والی او تړ و ن
نمونه او دوروری اوخوا خوږی دسیپه غلوروابطو
څرگندوی بلل کیږی .

هیله لرم چه تاسو وطنوال داختر داوړخی
چه دژبو نودپیوند راوستلو داخلافونو دلوی
کولو او دبوزلو او تش لاسو گسانو دمرستی
اوبوښتنی ورځی دی په خوشالی تیری کړی .

ددی بختورو شپو ورځو ددینی اوروحانی
اهمیت په توسل دلوی خدای په دوبار کښی
دعاکوم چه زموږ طاعتونه اوعبادتونه قبول
کړی او گران افغانستان دخپل دینداراو ترقی
خواه پاچا معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت
به سیوری کښی ددین او دنیا دتیک بختی لویو
درجونه ورسوی .

داوخت چه ځینی گران وطنوال او دنس ی
مسلمانان دلوی اولا شریک پرود دگار په امر
په ډیر ودوند وراسمو داسلام یوه غوره وگن
اداکوی دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت،
علیا حضرتی معظمی ملکی حضور، ټولو گرانو
وطنوالو پښتو نستا نیو وروڼو او دټری گرو
مسلمانانو ته ددغو مبارکو ورځو په مناسبت
مبارکی وړاندی کوم .

هغه مناسک چه په دی بختو رو ورځو
کښی ادا کیږی، هغه مالونه چه دخدای په
لار کښی لگیږی او هغه هیلې چه د نفس د
سپڅلتیا دپاره څرگند کیږی دگرو تکیه په
هغه حکمت ده چه دیشری ټولنو او په تیره
بیا دټری دمسلمانانو دتیک بختی په لاره کښی
مونږ ته دسر ښندنی او پیو ژو ینی صبر
او زغم ټینگار او پر هیز گاری دشعایرو تعلیم
داکوی .

له دغه جذبی سره دخدای په کور باندی
زموږ دوطنوالو را غونډ بدل چه دوی ټول بی
له بیلتون بی تبعیضه په پاک زړه او بی له هر
ډول دځی او کښی دپوه پراو په لودی ووا ن
دی زموږ دهیواد داوولس ترمنځه دیو والی
او ټینگ تړون څرگنده ښانه ده .

آمین

دحج دفریغی دلوی یو مقاصدو یوه غوره

توزیع اجزای

وزارت معارف

در سال ۱۳۵۰ مانند سالهای گذشته در انگلشاف و توسعه معارف کشور اقدامات و اجراءات ثمر بخش صورت گرفته است که خلاصه آن قرار ذیل میباشد :

همچنان مکاتب ابتدایی بایک فیصد افزایش در سال ۱۳۵۰ به ۱۲۱۳ باب از دیاد یافتند. است علت کمی این افزایش ارتقای مکاتب دهاتی به ابتدایی دومعلمه میباشد . هکذا در جریان این سال تعداد مکاتب متوسطه از (۴۰۹) به (۴۸۹) باب افزایش داده شده که باین ترتیب نسبت پسال ۱۳۴۹ - ۱۹ فیصد افزود گردیده . همچنان تعداد لیسهها از (۱۳۳) باب به (۱۸۶) باب بالا رفته و (۳۹) فیصد افزایش یافته است . در اکر تاسیسات جدید تعداد مجموعی شاگردان مکاتب دهاتی از (۱۱۹۴۶۴) به (۱۲۹۲۲۴) نفر یعنی یک فیصد در سال ۱۳۵۰ بالا رفته است

در حصه تعمیم متوازن معارف موافق بسا روحیه قانون اساسی و مقتضیات عصر و زمان، یک تعداد زیاد مکاتب به مدارج مختلفه تعلیمی در گوشه های دور و نزدیک کشور افتتاح شده است .

وزارت معارف برای انگلشاف و توسعه بیشتر مکاتب در مرکز و ولایات منظوری لغو تدریجی لیلیههارا با تحلیل اقتصادی آن از مقام صدارت عظمی اخذ و در مقابل به افتتاح تاسیسات فرهنگی آتی اقدام نموده است :

موسسات تعلیمی :

تاسیسات جدیدیکه در سال ۱۳۵۰ با در نظر داشت توازن معارف و احتیاج ولایات بمیان آمده حسب ذیل است :

نوع موسسه تعلیمی	تعداد
لیسه	۵۴
متوسطه	۸۰
ابتدایی جدید	۱۷
دهاتی جدید	۲۴۴
تعديل دهاتی يك معلم به دومعلمه	۱۷۷
تعديل دهاتی يك معلم به سه معلمه	۸۴
تعديل دهاتی به اساسی	۷۶

تعلیمات مسلکی :

تختیم مزار شریف و دارالعلوم کندهار و همچنان کورسهای صنف (۱۳) در ولایت پروان ، بلخ ، ننگرهار و هرات دایر گردیده است .

تاسیسات مکاتب دهاتی در سال ۱۳۵۰ با مقایسه باتاسیسات ۱۳۴۹ - ۱۳ فیصد ارتقا

تعداد شاگردان مکاتب ابتدایی نیز از ۴۲۱۲۲۱ به ۴۲۱۹۰۱ شاگرد رسیده که باین صورت یک فیصد افزایش یافته است . شاگردان متوسطه از ۸۱۶۹۹ به ۸۴۹۹ نفر میرسد یعنی ۴ فیصد از دیاد بعمل آمده و عدد معلمین لیسهها از ۲۵۹۱۰ به ۲۸۰۳۰ شاگرد یعنی فیصد هشت بلند رفته است .

معلمین :

در سال ۱۳۵۰ از دارالمعلمین های عالی اساسی و کورسهای اختصاصی بصورت مجموعی ۱۹۰۴ نفر بسوی لیسانس فارغ و جدیداً به حیث معلم مقرر گردیده که باینصورت عدد معلمین ده فیصد بالا رفته و جمله معلمین فعلی موسسات فرهنگی به ۲۰۹۰۲ نفر میرسد .

توزیع کتب دوسی :

از ابتدای سال ۱۳۵۰ تا قوس سال جاری ۳۵ نوع کتاب بتیراژ ۱۰۷ میلیون کاپی به

وزارت معارف

شاگردان دوره‌های مختلف مکاتب افغانستان توزیع شده است .

بودجه انکشافی :

پروژه ابتدایی ۲۵۲۸۸۹۰۱
پروژه ثانوی ۲۴۴۰۰۰۰۰
پروژه میسلی ۲۴۹۵۸۰۰۰
پروژه مرکز ۴۲۰۳۰۹۹
مجموع : ۸۰۰۰۰۰۰
تدریسات :
ابتدائی :

۱ - طی سالجاری پاره‌ای از مشکلات مسلی مکاتب جمعیت باصنور هدایات رفع ولاز کورسهای حرفه‌ئی محلی مکاتب ولایات و مرکز واری شده است .
۲ - در سالجاری از ۷۸۴ پاپ کورس‌سواد خوانی در نقاط مختلف رسیدگی بعمل آمده است .

ج - پروژه نصاب تعلیمی :

این پروژه که امور طرح پیروگرام های ابتدایی را بعهده دارد کتب آتی را به همکاری متخصصان داخلی و خارجی تالیف نموده است .
تالیف کتب علوم دینیات از صنف اول الی صنف ششم تکمیل است از جمله کتاب قرانت پښتوی صنف دوم تحت تجربیت بوده که عنقریب تکمیل خواهد شد .

تالیف کتب رهنمایی تدریس کارهای عملی صنف پنجم برای دختران و پسران ادامه دارد ،
تالیف کتاب اجتماعیات صنف پنجم نیز شروع و کار آن ادامه دارد . همچنان مقدمات تالیف کتاب ساینس صنف پنجم پی ریزی شده و نگارش آن عنقریب شروع خواهد شد .

ضمناً باید متذکر شد که یک عده کسب درسی که مراتب تالیف و تجربیت آن طی شده و اکنون برای طبع آماده گردیده است عبارت است از کتب تعلیمات دینی مکاتب ابتدایی ، کتاب اول پښتو که مراحل تالیف و تجربیت خود را در مکاتب گذرانیده و آماده چاپ است همچنان کتاب حساب اول ، کتب و کار های علمی صنف چهارم برای مکاتب ذکور و نسوان و کذا کتاب اجتماعیات صنف چهارم از طرف کمیته‌های های تدقیق گزارش یافته که عنقریب آماد طبع خواهد شد .

کتاب ساینس صنف چهارم آماده عطا لعه بوده و کتاب معلومات صحی بزبان پښتو و دری توسط متخصصان داخلی و خارجی تالیف و چاپ گردیده است .

ریاست تدریسات ابتدایی عهده دار تعلیمات ابتدایی ، تعلیمات اساسی مکاتب جمعیت و پیروگرامهای نصاب تعلیمی بوده که به تفصیل آتی خدمت خوانندگان گرامی تقدیم میشود :

الف - تعلیمات ابتدایی :

این پروژه مسئول بررسی امور مربوطه اداره و تربیت مکاتب ابتدایی و صنفی است .
معلمه ، دو معلمه و سه معلمه ذکور و اناث جمع مکاتب کشور بوده وظایف آتی را در ظرف سال انجام داده است :

۱ - هیأت اداری و تربیتی مکاتب ذکور و اناث مرکز را در بهبود وظایف محوله شان مطابق با مقرری های تعلیمات نامه کمک و رهنمونی نموده است .

۲ - در ارزیابی لایحوی پامکاتب نسوان مرکز همکاری مقتضی بعمل آورده است .

۳ - از جریان و نظم و نسق امتحانات سالانه مکاتب ذکور و نسوان مرکز واری نموده است .

۴ - در تنظیم کورسها سوانح طلاب رکذا از صورت توزیع کتب و لوازم درسی چگونگی تعمیرات مکاتب و امور چاه های آب و اناث البیت آن وقتاً فوقتاً واری نموده است .

۵ - اعطای نشانها بمعلمین مستحق مکاتب و بزرگداشت روز معلم را در سر تلسسور کشور باقرانت پیام مبارک ذات شهنیاری طی مراسم خاصی انجام داده است .

د افغانستان کالني

تعليمات ثانوي.

به منظور تعميم معارف متوازن و آرزو مندي حكومت و مردم افزايش قابل ملاحظه درسا حه تعليمات ثانوي بعمل آمده كه از جمله تاسيس مكاتب ذيل قابل ذكر است.

د ولايت كابل .

۱- تعداد متوسطه ها.
۲- تعداد لېسه ها

هفت پا پ
سه باب

ولايت لغمان

۱- تعداد متوسطه ها
تعداد لېسه ها دوبا پ

دوبا پ

ولايت پكتيا .

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

چهار پا پ
چهار باب

ولايت كاپيسا

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

دوبا پ
سه باب

ولايت جوزجان

۱- تعداد متوسطه ها

دوبا پ

ولايت غور ت

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

دوبا پ
يك پا پ

ولايت فارياب

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

دوبا پ
يك باب

ولايت سمنگان

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

دو باب .
يك باب

ولايت هيلمند .

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت كندهار

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت نيروز

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت ننگرهار

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت تخار

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت وردك

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت باميان

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت كټوا

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت پروان

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت زابل

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت كند ز

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

ولايت هرات

۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لېسه ها

يك باب
يك پا پ

دوبا پ
دوبا پ

يك پا پ
يك پا پ

دوبا پ
سه پا پ

سه پا پ
يك باب

يك پا پ
دوبا پ

دوبا پ
يك پا پ

چهار باب
دوبا پ

سه باب
دوبا پ

دوبا پ
يك باب

سه باب
سه پا پ

پنج باب
دوبا پ

وزارت معارف

ولایت غزنی

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
دو باب

انستیتوت اداره صنعت، لیسه تجارت،
لیسه اداره عامه، لیسه شاهدخت بلقیس،
تخنیک ثانوی، میخانیکی کابل، صنایع کابل،
میخانیکی کندهار، میخانیکی خوست، صنایع
فراه، لیسه زراعت هلمند، لیسه زراعت بغلان
مکتب هوتل داری دشیلی لیسه و تخنیک مزار
شریف که یک تعداد آن لیلیه و یک تعداد آن
نهاری میباشد در سال ۱۳۵۰ تعداد شاگردان
مکاتب مسلکی فوق الذکر بصورت مجموعی
چار هزار و ششصد و هفتاد و شش شاگرد و
تعداد استادان آن بصورت مجموعی ۴۶۴ نفر
میباشد.

یک باب
یک باب

ولایت لوگر

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

ولایت بادغیس

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

یک باب
یک باب

ولایت ارزگان

- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
یک باب

باید گفت که از جمله ۹۹۵ فارغ سال
سال ۱۳۴۹ موسسات مسلکی در سال ۱۳۵۰
۲۱۴ نفر آن جهت تعلیمات عالی به پوهنتون
و ۵۹۳ نفر آن غرض اشغال و طیفه به وزارت
پلان معرفی شده اند.

ولایت بغلان

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
دو باب

موسسه تدریسات مسلکی در نظر دارد پرو
گرام های دوره ثانوی کلیه مکاتب میخانیکی
و صنایع در آینده بسوی صنایع ثانوی ارتقا
داده شود ضمناً موسسه مذکور میکوشد بسا
تاسیس کتابخانه های مسلکی در مکاتب
و دایر ساختن سیمینار ها بر معلومات استادان
مربوطه بيفزاید

ولایت فراه

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

دو باب
یک باب

ولایت بدخشان

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

سه باب
دو باب

مرکز مواد درسی یا واحد طباعتی
این مرکز در سال ۱۳۵۰ موفق به چاپ
پنجاه و هشت هزار و نهصد و نود و نه جلد کتاب
مختلف النوع برای پروژه نصاب تعلیمی
ابتدایی تدریسات مسلکی ثانوی پلان نظارت
وارزیابی تالیف و ترجمه سمعی و بصری مبارزه
بابی سوادی موفق گردیده است.

ولایت بلخ

- ۱- تعداد متوسطه ها
۲- تعداد لیسه ها

چهار باب
سه باب

مرکز کابل

- تعداد لیسه

دو باب

تربیه معلم

موسسات تعلیمی اختصاصی که تحت اداره
ریاست تربیه معلم در سال پنجاه فعالیت نموده
اند عبارت اند از

الف- دارالمعلمین های اساسی برای مکاتب
ابتدایی.

تا پایان سال ۱۳۴۹ نه موسسه دارالمعلمین
اساسی در کابل کندهار، هرات، ننگرهار،

موسسه تدریسات مسلکی متکفل تربیت
پرسونل فنی و مسلکی مورد نیاز موسسات
دولتی و انفرادی بوده در عین حال نظارت
و مراقبت پروگرام کورسها و مکاتب مسلکی سایر
وزارت خانه ها را نیز به عهده دارد مکاتب
مسلکی که موسسه تدریسات مسلکی متکفل
تربیت مشمولین آن میباشد عبارت اند از

د افغانستان کلتور

۵- تعلیمات داخل خدمت -

ریاست تربیت معلم از طریق کورس های داخل خدمت سعی نموده زمینه تحصیلات لازمه را برای آن معلمانی که نتوانسته اند تحصیلات خود را تکمیل کنند مساعد سازد درین کورس ها عده زیاد معلمین در حالیکه شامل خدمت معلمی اند در اوقات فراغت در دارالمعلمین ها تحت تعلیم گرفته شده اند .

و- تعلیمات دینی .

فعلا به تعداد نه موسسه تعلیمات دینی در مرکز ولایات کشور موجود است که منظور از تاسیس اینگونه موسسات تربیت معلمین علوم دینی برای مکاتب میباشد .

ز- پروگرام ها

پروگرام دارالمعلمین عالی پس از یک سلسله تجارب در سال جاری مورد تعدیل قرار گرفته و نظر به سابق پیشتر اختصاصی شده است .

پروگرام کورس های مسلکی یکساله که بشکل تجربی آن در دارالمعلمین هامورد تطبیق قرار داده میشود در سال جاری سعی به عمل آمد تا مطالبی تدریس گردد که معلمین را بوظایف آینده شان بیشتر مجهز و آماده ساخته بتواند .

ح- ورکشاپ ها و سیمینار های تعلیمی و اداری .

موسسه تدریسات مسلکی ضمن اجرا آت و فعالیت های متذکره خود در سال جاری موفق به دایر ساختن سیمینار ها در مرکز ولایات کشور گردیده تا معلمین از آن استفاده شایان نمایند .

ریاست تالیف و ترجمه

ریاست تالیف و ترجمه که تصدی امور چاپ و نشر کتب درسی و معد درسی مکاتب و مدارس میباشد در طی سال ۱۳۵۰ امورا تی را انجام داده است .

بلخ ، پروان ، پکتیا ، کندز و اکادمی دارالمعلمین به کابل علی الترتیب بصورت حوزه ای تاسیس شده که در آن نقاظ مختلف ولایات شاگرد پذیرفته شده و تعداد داخله عمومی آن فعلا بر ۲۵۱۶ شاگرد بالغ میشود .

باید گفت که در اثر تجاوزین جدید — پروگرام قبلی صنوف دهم الی دوازدهم آن مورد لغو تدریجی قرار داده شده و صرف به پروگرام یکساله مسلکی که هم اقتصاد دی و هم موثر میباشد اکتفاء بعمل آمده است .

بهدارالمعلمین های عالی برای مکاتب متوسط .

دارالمعلمین های عالی نیز به صورت حوزه ای تاسیس شده و با دارالمعلمین عالی ننگرهار که در هذا سنه تاسیس گردیده و در دو شعبه ساینس و اجتماعی آن یکصد و چهل نفر مشغول دوس است جمله چهار موسسه میشود که تعداد داخله عمومی آن به ۸۰۸ نفر میرسند .

ج- اکادمی تربیه معلم .

برای کسب معلومات ضروری و مسلکی در امور تربیت معلمین رویکار آمده درین اکادمی سالانه عده زیاد فارغان پوهنتون به خصوص کسانی که تجارب و سابقه معلمی داشته باشند پذیرفته میشوند فعلا درین موسسه یکصد و هشتاد و هشت شاگرد مشغول فراگرفتن درس میباشد .

د- پروژه تعلیمات رادیویی .

این پروژه به منظور کمک بامعلمین در جوکات موسسه تربیت معلم سه سال قبل تاسیس شده و پروگرام رادیویی آن درستیله ۱۳۵۰ افتتاح گردید . وظیفه این موسسه تهیه مطالب تازه است به غرض تقویه معلومات عمومی و مسلکی معلمین و شاگردان مکاتب و مدارس این پروگرام فعلا هفته دو روز یعنی یکروز به زبان پشتو و روز دیگر به زبان دری از کابل را دیو برود کاست میشود .

وزارت معارف

۱- کتابخانه مرکزی معارف و مکتب:

وزارت معارف در این اواخر موفق به افتتاح يك كتابخانه مرکزی در خود وزارت معارف گردیده است که فعلا این کتابخانه دارای شش هزار جلد کتب مختلف النوع میباشد. هکذا این وزارت با کمک مالی و همکاری موسسات فرهنگی موفق گردیده پروژه پنجاه کتابخانه را در مکتب مرکز و ولایات مورد تطبیق قرار دهد.

۲- رهنمای مسلکی تعلیمی انفرادی شاگردان:

مدیریت عمومی رهنمایی شاگردان موظف آنی را در سال ۱۳۵۰ اجرا نموده است. ۱- اداره رهنمایی در طرف سال توانسته است مصنفین (۱) لیسنه های جیبیه استقلال، عایشه درانی، شاهدخت مریم زرغونه، ملالی، خوشحالخان، رحمان بابا، رابعه بلخی، شاهدخت بلقیس، دارالمعلمین کابل و تخنیک ثانوی رانجت پروژه رهنمایی خود قبلا بدهد. ۲- این اداره يك کورس شانزده نفری معلمان مجرب و حایز درجه لیسانس مکتب را به پوهنتون گلبلی دایر نموده که باین حساب تعداد معلمان رهنمایی مسلکی درسی در مکتب به سی و چهار نفر خواهد رسید.

۳- دایر نمودن ورکشاپهای هفته وار به غرض انسجام بهتر پروگرام های رهنمایی.

۴- بمقصد شناسایی اصول و روش رهنمایی نقش آن در تربیت برای بار اول سیمیناری در ماه میزان ۱۳۵۰ در ولایت پروان دایر شد که در آن مفتشان معلمان، موسسات تعلیمی و ولایت مذکور اشتراك نمودند.

۵- این اداره موفق به طرح يك سلسله تست ها گردیده تا با استفاده از آن تفاوت بین نتایج امتحانات ذکا و امتحانات کتسابی تثبیت گردد.

تفصیلات عالی:

مدیریت روابط فرهنگی به منظور بلند بردن سطح دانش منسوبین وزارت معارف کوشیده است

۱- از جمله دو صد و بیست نوع کتاب مروج درسی دوره های مختلف مکتب در سال ۱۳۵۰ چهل و سه نوع آن برای ضرورت یک دوره سه ساله تعلیمی آینده پس از تجدید نظر جهت چاپ به مطبعه تسلیم داده شده است که باسی و چار نوع کتاب باقی مانده فرمایش سال گذشته مقدار آن به هفتاد و هفت نوع میرسد باید گفت ازین جمله که سی و هفت نوع آن مربوط مناطق پښتو زبان و چهل نوع آن مربوط مناطق دری زبان میباشد.

۲- کتب درسی (کیمیا - فزیک و ریاضی) دوره ثانوی مکتب مورد تدقیق و مطا لعه متخصصان قرار داده شده است که عنقریب کتب مذکور پس از تجدید نظر و اصلاحات مقتضی مرکز ساینس گردیده به چاپ ارسال خواهد شد.

۳- برای کتب صرف و نحو عربی موافق با ایجابات زبان پښتو و دری کمیسونی مرکب از استادان لیسنه های مرکز موظف گردیده تا متون صرف مکتب را با احتیاج زبان رسمی پښتو و دری کشور هم آهنگ سازند.

۴- کتاب دینیات به زبانهای دری و پښتو برای صنف نهم تعلیمات صحی صنف پنجم و جغرافیه دری صنف دوازده به چاپ تسلیم داده شده است.

۵- تاسیس پروژه طبع و نشر مواد خواندنی برای اطفال به سرمایه ابتدایی چهار صد و پنجاه هزار افغانی.

۶- طرح پروژه دو صد کتابخانه را به همکاری موسسه ایشیا فون دیشن فرانکلن کابل و سایر موسسات فرهنگی بین المللی در مکتب و مدارس روی دست گرفته شده که عنقریب کتب لازم و وسایل ضروری آن تکمیل شده و کتابخانه ها تاسیس خواهد شد باید علاوه کرد که نشرات موقوفه ذیل نیز تحت نظر ریاست تالیف و ترجمه نشر میشود.

الف - مجله عرفان
ب - مجله بخوان و بدان
ج - جریده عرفانی خبرونه
د - اخبار جغرافیات
ماهان

د افغانستان کالني

- ۲- تپه يک پايه ماشين اکسريز .
- ۳- توريد وېکار اندا ختن يک پايه ماشين دندان .
- ۴- تپه يک پايه ماشين اکسريز جديد مخصوص راديو گرافي وېکار اندا ختن آن .
- ۵- تپه يک پايه ماشين وسامان آلات جراحي .
- ۶- خريداري يکمراده موتر آمبولانس .
- ۷- نظارت و مراقبت صحي از کانتين ليه

تربيت بدني :

در سال ۱۳۵۰ اقدامات مقتضي دوساحه هاي مختلف ورزشي به عمل آمده است .

۱- موازي باترينات سپورتي واليبال تورنمنت به سيستم ليک به دو بخش در تمام مکاتب ابتدایي شهر برگزار گرديده است . همچنان دو هزار شاگرد از مکاتب ابتدایي شهر تحت پروگرام مرتبه يومية دو ساعت در رشته جناستيک تربيت شده .

۲- يک تيم ترانه از شاگردان با استعداد تربيت گرديده .

۳- يک گروپ يکصدو شصت نفر از شاگردان در رشته چوب بازی تربيت گرديده .

۴- آماده ساختن يک تعداد شاگردان مکاتب ابتدایي برای پهلواني .

۵- تپه و تکميل سامان لوازم ورزشي .

همچنان رياست تربيت بدني معارف دول سالجاري در تعميم و گسترش سپورت اقدامات مولوي نموده که از جمله نکات ذيل قابل تذکر است .

- ۱- آغاز نمودن تورنمنت مسابقات پهلواني
- ۲- تشکيل يکتيم منتخبه .
- ۳- افتتاح مجدد سپورت پناک پانک .
- ۴- احياي مجدد ريسمان کشي و بايسکل دواني .

هكذا رياست تربيت بدني تيمهای پناک پانک و فتنال و معارف را غرض اجرای يک سلسله مسابقات بنابه دعوت ممالک چين و روسيه به آن کشور ها اعزام نموده است .

تا زمينه تعليمات عالي رادر ممالك مختلف فراهم گرداند . اين اداره در سال ۱۳۵۰ به تعداد هفتاد نفر از متسويين موسسات مختلف را غرض تحصيلات عالي به ممالك آلمان ، اتحاد شوروي ، هند ، امريکا ، فرانسه ، ايران ، چين ، بولند و بلغاريه اعزام نموده است .

هكذا به تعداد هفده نفر از متعلمين ليه هاي مرکز و ولايات به استفاده از پرو گرام امريکي فيلد سرويس از طريق اين اداره به امريکا اعزام شده اند بايد خاطر نشان کرد که طرح پرو گرام هاي کلتوري معرفي کاندیداها به وزارت پلان ارسال با مغلط هاو کتب به موسسات فرهنگي خارجي وغيره از جمله وظيفات مديريت روابط فرهنگي ميباشد

مؤسسه حفظ الصحه شاگردان معارف :

اين مؤسسه خدمات آني رادر ظرف سال ۱۳۵۰ انجام داده است .

الف- تدای مصابين امراض مختلف :

۱- در سرويس هاي کلينيك داخله جراحي کوش و گلو دندان لاپراتوار پالسمان و ختنه به احوال بيست و چهار هزارو نهصدو هشتادو چار شاگرد مريض رسيدگي شده است .

۲- همچنان يکده شاگردان به نادر شاه روغتون کتنخي مرکزی و موسسه تو بر کلوز معرفي شده اند .

۳- برای رسيدگي به تدای مريضان زمين در سرويس هاي داخله جراحي و قترانطين چهل بستري در مرکز صحي وزارت تاسيس گرديده که در آن چهل و يک هزارو شصت و سه نفر بستري و تدای شده اند .

۴- در کلينيك هاي بيست و يک ليه مرکز و ولايات کشور جمعا چهل و دو هزارو شصت و هفت نفر معالجه و تدای گرديده اند .

ب- تجهيز سامان و پرسونل لفي :

۱- تپه ۱۵۶۰ قلم ادويه و ارسال آن به شفاخانه هاي مرکز و ولايات .

وزارت معارف

صنایع تجارتی معارف :

افتتاح گردیده است این کورسها عبارت اند از
کورسهای رهنمای توافیک کورسهای موسیقی
کورسهای مسلکی پالنجویی هاو همچنان
کورسهای مبارزه بایسوادى .

صنایع تجارتی معارف که متکفل تهیه
انواع میز چوکی وملبوسات شاگردان لیلیه
مکاتب ومستخدمین میباشد در سال ۱۳۵۰
وظایف آتی را انجام داده است .

۳- مسافرت ها - این ریاست يك سلسله
سفر های استاف خاندوی ومنسوبین آن به
داخل وخارج مملکت به منظور احیای فعالیت
های سکوتی وشركت در دعوتها ومعا فصل
بین المللی بود وهم پذیرایی یکتعداد مهمانان
خارجی توسط این جمعیت

برای حفاظت مواد خام از قبیل چوب
و غیره شخصت جریب زمین رادر حوزه صنعتی
پل چرخى برای احداث يك عمارت عصری به
صورت پخته کاری احاطه نموده است .

۴- تجلیل هفته های هنری، برعلاوه سایر
فعالیت های مسلکی اجرای یکسلسله برنامه
های هنری نیز توسط محصولات
پوهنتون وپولی تخنیک برگزار گردید که واقعا
ابتکاری بود .

در موسسه صنایع معارف که متشکل از
شعبات تجارتی کاشی، سازی، بسته کاری
خیاطی وتباشیر سازی میباشد سه صد نفرکار
گرفنی شامل خدمت میباشدند.

۵- خدمات اجتماعی، این جمعیت توانسته
بعضی فعالیت های صحی از قبیل توزیع آدویه
بصورت رایگان زرق آدویه وواکسیناسیون
کولرا ومحرقة چیچک پانسمان وهمکاری در
توزیع شکر و کنترول آن در بازار رایه عهده
بگیرد .

شعبات فنی این موسسه مواد آتی را در
طرف سال تولید نموده است .

شعبه موبل

۲۲۹۲ - تکه

شعبه خیاطی

۸۹۳۱ - پارچه

شعبه تباشیر سازی

یکمیلیون وششصد هزار قلم

خاندوی پوله :

مکذا انجمن همکاران خاندوی که به تاریخ
ده حوت ۱۳۴۸ با شرکت بیست و هشت عضو
ابتکار جوانان پالندوی تشکیل گردید همیشه
کوشیده تا بر مشکلات عدیده ای که سر راه
فعالیت ها، پیشرفت هاو ترقیات وطن عزیز
قرار دارد از بین برود .

دافغانستان خاندوی پوله طبق مواد پلان
پنجساله خویش که برای سال ۱۳۵۰ طرح
شده بود در راه هدف اساسی این ریاست که
عبارت از توسعه وتعمیم خاندوی در تمام
افغانستان است سعی ومجاهدات لازم بعمل
آورده است که ذیلا بصورت بسیار خلاصه یاد
آوری میگردد .

این انجمن که از اشخاص اهل خبره دانشور
عادل تشکیل شده سعی دارد تا يك جمعیت
منور با دردد نیرو مند توانا بوجود آیند .

تعداد عمومی خاندویان پسر و دختر در
مرکز ولایات افغانستان بالغ به پانزده هزار
نفر میرسد .

این انجمن که ریاست آنرا شاعلی محمد نسیم
رئیس مسئول دافغانستان خاندوی پوله به
عهده دارند دارای چندین کمیته بوده که هر
کدام به توبه خود برای اعتلای مملکت کوشان
اند .

۱- برگذاری کمپنکها این کمپنک ها به
صورت عمومی در فاصله های نسبتا دور از شهر دایر
گردیده و یک تعداد زیاد پسران ودختران خاندوی
توانستند از این کمپنکها استفاده اعظمی نمایند

کمیته های مذکور عبارت اند از کمیته
خدمات اجتماعی کمیته کارایی کمیته مبارز
بایسوادى کمیته تبلیغات کمیته مدار كو عوايد
کمیته تهیه سامان ولوازم کمیته سیرو سیاحت

۲- افتتاح کورسها در طول همین سال
يك سلسله کورسهای تعلیمات مسلکی غرض
معلومات مزید معلمین ومعلمان لیدران و
مربیون وآمرین خاندوی در مرکز ولایات

د افغانستان کلتري

شوی لایحي جداولونه او عناوین په پښتو ترجمه تصحیح او کتل شوی او خپلومراجعپو ته لیږل شوی دی.

۲- دسیرت النبی «ص» لومړی ټوک چه په (۸۰۳) مخو نو کی دی په پښتو ترجمه او دچاپ دپاره دپوهنی مطبعی ته لیږل شوی دی.

۳- دپښتو اصطلاحات او محاورې کتا ب په نوی ډول په ۳ ټوکو نو کښی ترتیبشوی دی.

د ادبیاتو مدیریت :

۱- درحمان بابا قلمی دیوان چه په اوسنی لیک دود ۳۵۳ مخه نقل شوی او مقابله شوی دی.

۲- دداخلی مشاهیرو پر کتاب باندی نوی نظر شوی دی.

۳- دخوشحال خټک دقطعا تو دنقلو لو کار دکامل او ارمغان له چایی نسخو څخه داوسنی رسم الخط او لیک دود سره په ۴۲۱ مخونوکی پای ته رسیدلی دی.

۴- دخوشحال خټک دقصا یدو دنقلو لوکار دچایی نسخو څخه ۱۳۰ مخه په او سنی لیک دود نقل شوی دی.

۵- دپښتو دیو پخوانی شاعر واصل اشعار دیوی قلمی نسخی څخه داوسنی لیک دودسره سم نقل شوی دی.

۶- درحمان بابا او پښتو نستان دمشاعرو ترتیب اوله راډیو څخه نشرول.

۷- دپښتانه شعرا دذخیری دپاره دپنځلسو شاعرانو سوانح ترتیب شوی دی.

۸- دکو چینانو دشغاهي ادب یوڅو غوره نمونی غونډی شوی دی.

د لغاتو او د کشری څانگه :

۱- په دی څانگه کی د ټی دردیڼی او یو او وی دردیف ټول لغتونه له انگلیسی څخه په پښتو ترجمه او دکارت په صورت ټیپ شوی دی او اوس په دېلیسو ردیف پیل شوی دی او ۱۰۰ کلمی ترجمه شوی دی. ښایی چه دسپړ کال تر پایه پوری دانگریزی په پښتو قاموس ټول کار پای ته ورسیږی.

کمیته فعالیت های مسلکی و کمیته تدقیق عضویت.

این انجمن توانست در دومین جلسه خود ده نفر از اعضای برجسته خود را مولف نماید تا اساسنامه برای انجمن طرح و ترتیب نماید. اساسنامه مذکور بعد از غور و تدقیق زیاد در مجلس عمومی به تاریخ هفتم حوت چهل و هشت تصویب گردید و بعد به امضای جلالتماب داکتر عبدالقیوم وزیر معارف و معاون دوم مصادرت وقت رسید. اساسنامه مذکور دارای دو فصل و یازده ماده میباشد.

انجمن مذکور که تاکنون چندین جلسه را تشکیل داده و اعضای آن روبرو به ازدیاد است تا تکلیف نماید که انجمن مذکور دارای یک بوردا جرائیه نیز میباشد که وقتاً فوقتاً تشکیل جلسه داده و همه امور مربوط را بازرسی نموده و راپور خویش را به جلسه عمومی ارایه مینمایند.

تعمیمات :

۱- چاره تعمیرات متکفل تپیه محل رمایش تعلیمی شاگردان و تامین صیانت دوی آنان میباشد در سال یکم روسیصد و پنجاه از عموم عمارات فرهنگی در مرکز ولایات مراقبت فنی نموده و از جمله در یکصد و سی محل تاسیسات خورد و بزرگ جدید عمرانی رابه میان آورده همچنان چهل و هفت قطعه نقشه جدید را برای اعمار الحاقیه های موسسات تعلیمی تهیه کرده که دوصد و بیست و چار قطعه نقشه تاسیسات مشابه عمرانی راجهت تطبیق بمرکز ولایات گسیل داشته است مکنذا این اداره میاک های فنی و انجیران را به ولایات بلخ، پروان، غزنی و پکتیا جهت مشور و های فنی عمرانی فرستاده است.

پښتو ټولنه :

دپښتو ټولنی دریاست دسپړو ټو څانگو دکارونو راپور دپنځوسم کال دحمل له اول څخه دقوس دیاشتی تر پایه پوری :

تألیف او ترجمې دلیویت :

د ددولتی دایرو او ځینو موسسو رالیږل

وزارت معارف

چاپ شوی کتابونه:

- ۱- دتوریالی پښتون کتاب په ۲۸۸ مخونو کی.
- ۲- دسیرت النبی صلی الله علیه وسلم لمړی ټوک په ۸۰۰ مخو نو کی دچاپ دپاره دپوهنې مطبعې ته استول شوی دی چه زر به چاپ شي.

دکتابخانی مدیریت:

- ۱- دامدیریت ځینی قلمی نسخی اخیستی دی او په کتابخانه کېنې دخلکو داستقا دی دپاره ایښی دی.
- ۲- ددی مدیریت له خوا ۸۱ ټوکه مختلف کتابونه په قیمت اخیستل شوی او ۴۱ ټوکه یی په وړ یا ډول لاس ته راوړی او په کتابخانه کی دخلکو داستقادی دپاره ایښودل شوی دی.
- ۳- ددی مدیریت له خوا دانانومی دکتاپ چه دښاغلی داکتر بها تالیف دی د جملو د سمولو او صحیح کو لو کار سر ته رستیدلی دی.
- ۴- دښوونځیو او نورو ځایونو دتومو نو په باره کی لازم معلومات راټول شوی او مجلس ته وړاندی شوی دی.

- ۵- دپښتو ټولنی دکتابخانی دپاره ۴۳۰۰ قطعی کار تونه دپوهنې له مطبعې نه په وړ یا ډول لاس ته راغلی او دکار تونو سیستم په کار اچول شوی دی.

متفرقه چاری:

- ۱- دښوونځیو موسسو او نورو ځایونو نوی تاریخی نومونه په پښتو ایښودل شوی دی.
- ۲- له خارجی موسسو او علمی کسانو سره ارتباط ښاتل شوی او ۱۲۰ ټوکه علمی آثار رالیزل شوی دی.
- ۳- پښتو ټولنی دپښتو تعمیم او انکشاف په غرض دمرکز او ولایا تو د لیسو منځنیو اولومړنیو دښوونځیو کتابونو داستقادی دپاره ۶۸۹ ټوکه مختلف کتابونه لیرل دی.
- په ۱۷ دپښتو ټولنی درئیس له خوا معلومات ورکې شوی دی.

۲- دپښتو فارسی جیبی قاموس چه تقریبا ۵۰۰ لغتونه لری دنورو قامو سو نو سره مقابلې شوی دی او لغات یی له او سنی لیک دود سره سم په جیبی قاموس کی داخل شوی دی.

۳- دروسی پښتو قاموس په باب هم ځینی اجزآت شوی دی.

۴- دپښتو ژبی داحصائیوی قامو س یو ویشت زره مختلف لغتو نه چه په شوروی اتحاد کی دضرورت له مخی دالکترونی محاسبی ماشین په واسطه چاپ شوی ټله دوی څخه هغه لغات چه مطلقه احصائیې یی له دریو لږه نه و ه دپښتو په الفبا را واپول شول او هم په دی ترڅ کی لغات ډوله په لغاتو تبدیل کړی شول.

دکابل دمجلې مدیریت:

ددی مدیریت له خوا په هره میاشت کی دکابل مجله په مرتب ډول یو زر ټوکه چاپ شوی او توزیع شوی دی.

دپښتو دتدریساتو مدیریت :

۱- دکابل په مرکز کېنې ۵۲۰ کورسونه او په ولا یاتو کی ۹۰۰ کورسو نه په رسمی او ملی دایرو کی جریان لری رسمی پښوونکی په مرکز کی په بیلو بیلو رتبو ۵۲ تنه او په ولا یاتو کی ۶۰ تنه رسمی او قراردادی پښوونکی دی.

۲- دپښتو تدریساتو دهیئت له خوا د وزارتخان له ۳۲ کورسو نو څخه امتحانونه اخیستل شوی دی.

۳- دثور او جوزا په میاشتو کی دپښتو تدریساتو دمیتمنه هیئت له خوا دبغلان کنډز تخار او بدخشان دولایا تو دپنځمو اوشپږمو سمسترو نو له ۵۰۰ تنو څخه امتحان نو ته اخیستل شوی دی.

دزیري مدیریت:

ددی مدیریت له خوا دزیري جریده خبریږی.

د افغانستان کالني

سمعي وبصري :

موسسه سمعي وبصري داراي سه شعبه فعال فني ميباشند که در سالجاري مصدري خدمات آتي گريديده است :

۱ - شعبه تهييه و تدقيق لوازم دروسي :

اين شعبه که شامل ورکشاپهاي کوچک فلزکاري ، نجاري ، رنگمالي و قالب گيري ميباشد به تهييه پروچکتور آفتابي ، نقشه هاي جغرافيايي بروي تکه مدل ساينس پرونتو گراف (آله بسيط طباعتي براي تمام مکاتب) اقدام نموده است . بايد گفت که در آينده ورکشاپهاي پلاستيک سازي ، شيشه سازي و برق به آن نيز ضميمه خواهد شد .

الف - مواد يکه تحت ريسرچ و تدقيق قرار گرفته عبارت اند از :

کره هاي مجسمه مواد بيالوجي ماشين کانتک نقشه جديد افغانستان و مدل هاي بيالوجي .

ب - لوازم توزيع شده :

مدلها بيالوجي نقشه هاي جغرافيايي مدن نظام شمسي ماشين هاي پرنټو گراف چارتهاي مختلف وغيره براي ۱۳۶ باب ليسه و متوسطه ولايت توزيع گريديده است .

ج - مواد تهييه شده که آماده توزيع ميباشد :

۱- اسکلپيت انسان از قطعه مقوا يکه هزار قطعه .

۲ - ماشين پرنټو گراف يک صد عدد

۳ - نقشه هاي جغرافيايي براعظم اروپا و افريقا سه هزار بساط .

۴ - مدل نظام شمسي پنجاه عدد .

۵ - مدلهاي مختلف بيالوجي چهار صد عدد .

۶ - چارتهاي مختلف شمسي هزار قطعه .

د - لوازم يکه در آينده توليد ميگردد :

۱ - نقشه براعظم امريکاي شمالي وجنوبي .

۲ - نقشه براعظم استراليا .

۳ - نقشه براعظم آسيا .

۴ - پروچکتور هاي آفتابي .

۵ - نقشه براعظم امريکا .

۶ - جيب هاي اعداد براي تمام مکاتب ابتدائي .

۷ - تخته سياه براي عموم مکاتب از تخته ميستنايت .

۸ - پرونتو گراف براي عموم مکاتب

۹ - لوازم هندسي از چوب

۱۰ - چرخه تعيين گروپهاي خون .

۱۱ - چارت جمع اعداد براي مکاتب ابتدائي .

۱۲ - چارت اعداد مصور براي مکاتب ابتدائي .

۱۳ - چارتهاي کرم زميني .

۲ - شعبه فلم و نمايشات :

اين شعبه فلم هاي مختلف را در دارالمعلمين کابل - ليسه رابعه بلخي - ليسه زرغونه اکادمي تربيه معلم ، ليسه خوشحال خان ليسه غازي ، خالصه سکول ، شفاخانه ابن سينا ، مکتب نرسنگ و مرستون نمايش داده است . هکذا اين شعبه يک تعداد فلم هاي مختلف را در ليسه ها و مکاتب ولايات مثل ليسه پروان ، خان آباد - دارالمعلمين گرديز دارالمعلمين بلخ - هرات - ننگرهار پروان و کندهار نمايش داده است .

همچنان يک تعداد فلم هاي صحي و زراعتي در ولايت کابل - وردک - لوگر - غزني ، پروان - کاپيسا - بغلان - سمنگان - کندز - بلخ و باميان نمايش داده شده است .

د کابل پوهنتون

۱- دیپارتمنت پتالوژی :

تدریس نظری و عملی صنوف اول دو م و صنوم طبق پروگرام امور تدریسی یکتعداد زیاد معاینه و نتیجه آنرا به مرجع آنها فرستاده است شفاخانه های نادر شاه مینه روغتون، میرمنو روغتون، شفاخانه ابن سینا وزیر اکبر خان روغتون و شفاخانه اردو و شفاخانه زایشگاه را معاینه و نتیجه آنرا به مرجع آنها فرستاده است

۲- دیپارتمنت بیوشیمی :

این لابراتوار به علاوه تدریس علمی و نظری در صنوف اول و دوم طب و فارمسی و بیوشیمی و بیومکاتب نرسنگ یکتعداد زیاد معاینات مختلف بیوشیمیک را نیز اجرا نموده است .

۳- دیپارتمنت اناتومی :

موفقیت تدریس پروگرام های درسی صنف اول و دوم پوهنځی طب کابل صنف اول و دوم پوهنځی طب ننگرهار و مکاتب نرسنگ تکمیل شده و همچنین تقریباً صد فیصد نوت های درسی را تکمیل و طرف استفاده قرارداده اند .

۴- دیپارتمنت فارمکو لوژی :

برعلاوه تدریس عملی و نظری صنوف چهارم و پنجم طب و صنف سوم فارمسی و پوهنځی طب ننگرهار یك تعداد معاینات خارج پوهنځی به غرض كك به شعبات مربوطه اجرا گردیده است .

۵- دیپارتمنت فیزیولوژی :

علاوه از تدریس صنف اول و دوم طب کابل و ننگرهار تحقیقات و تنبغات در رشته های مختلف صورت گرفته و بر علاوه یکتعداد معاینات از قبیل میتا بولیزم الکترو کار دیو گرام و غیره نیز اجرا گردیده است .

۶- دیپارتمنت طب عدلی :

در سال جاری معاینات زیاد را از نقطه ابراز نظر به در باره صغارت و کبارت و غیره واقعات ترافیکی اشخاص و معاینات او تو پسی اجرا نتایج آنرا به شعبات مربوطه ارسال نموده است

۷- دیپارتمنت طب و قایوی :

برعلاوه درس های نظری صنوف مربوطه پوهنځی طب و مکاتب نرسنگ و تطبیقات های عملی شاگردان دوکتوران ستاژ یر در پروژه های دهکده اجرا گردیده است .

۸- لابراتوار باکتر یولوژی پرازیولوژی :

این شعبه نیز برعلاوه تطبیق در س های نظری و عملی در دوران سال یکتعداد زیاد معاینات لابراتواری را اجرا نموده و نتایج آنرا به شعبات مربوط سپرده اند .

فعالیت لابراتوار های فارمسی :

لابراتوار نباتات طبی دوا سازی این شعبه برای پیشبرد امور تدریسی محصلان یکتعداد نباتات طبی را از مناطق مختلف افغانستان جمع آوری و به شکل يك كلکسیون ترتیب نموده و همچنین برای آشنا ساختن محصلین دروس نباتات توانسته اند که از برگهای نباتات فامیل های مختلف کلکسیون دیگر نیز تهیه نمایند . همچنین در تهیه نوت های درسی این مضمون اقدامات شده تا بعد از طبع به دسترس شاگردان بگذارند .

لابراتوار کیمیای تحلیلی فارمسی :

تطبیقات تحلیلی توصیفی و مقدار را توسط خود شاگردان انجام داده اند و همچنین دروس نظری و عملی این مضمون بالای شاگردان بی سی بی نیز اجرا و تطبیق گردیده است .

لابراتوار فزیک :

در این لابراتوار میتواند يك محصل تطبیقات را اجرا نماید تطبیقات مهم این شعبه را تطبیقات برق میخانیک حرارت ایتیک و میخانیک معاینات تشکیل میدهد . و برای سهولت و فهمیدن محصلین کتابچه های تطبیقات تهیه گردیده است .

لابراتوار پرازیولوژی :

برعلاوه تدریس نظری و عملی فعالیت های این شعبه بالا ی معاینات روز مره مریضان شفاخانه های مربوطه پوهنتون استناد میکند و هم در این لابراتوار معاینات مختلفه محصلان پوهنتون صورت میگیرد .

لارښوونې کيميايي غړي :-

در زمینه های گوناگون به خارج اعزام گردیده اند .

در سال ۱۳۵۰ در دیپارتمنت محصلان خارجی این پوهنځی به تعداد سیزده محصل خارجي مشغول آموزش زبان های پشتو و دری میباشد .
ترتیب يك اساننامه برای پوهنځی اقتصاد تنظیم يك پلان طویل المدت برای پوهنځی پلان تشکیلات پوهنځی نظر به سیستم دیپارتمنت ها .

دایر نمودن سیمینار ها توسط پرو فیسر های مهمان برای اسیستانت های در مورد مالی و نظریات انکشاف و رشد

اعزام سه پرو فیسر مهمان در پوهنځی های این پوهنځی جهت تتبع و سخنرانی در سیمینار .

اشتراک رئیس پوهنځی اقتصاد دو کنفرانس بین المللی احصائیه در واشنگتن .

اعزام دو نفر استادان جهت اشتراک در سیمینار بین المللی مارکیتینگ در پوهنتون هاروارد .

ادامه پروگرام مشترک ریسرچ راجع به تاثیر تعلیم و تربیه اقتصاد دانهای پوهنتون کابل بالای انکشاف اقتصادی و اجتماعی افغانستان با اشتراک استادان و اسیستانت های افغانی و آلمانی .

تقرر چار نفر اسیستانت های جدید در فاکولته اقتصاد .

سپردن قسمتی از امور کتابخانه پوهنځی اقتصاد بدست کارکنان افغانی .

ترتیب يك پلان متوسط المده پرسونل اعزام دو نفر فارغ التحصیلان پوهنځی اقتصاد به آلمان و یکنفر به هارواي .
تراجم یکتعداد کتب به لسان دری .

فارغ التحصیلان :

پوهنځی تعلیم و تربیه سال ۱۳۵۰ به تعداد ۱۱۶ نفر فارغ التحصیل به جامه تقدیم نموده است که از جمله آنها سی و هفت نفر معلمان مسلکی ساینس ۳۹ غیر معلمات مسلکی تارویغ و جغرافیه و سی و نه نفر معلمان مسلکی انگلیسی میباشد در بین فارغان امسال به تعداد هفده نفر از معلمان متجرب هم بود و بر علاوه پوهنځی تعلیم و تربیه

برای تهیه وسایل تطبیقاتی این شعبه از موادی استفاده به عمل آمده که تماما داغمه بوده و نظر به پشت کار اسیستانت و استادان این شعبه سامان مذکور مورد استفاده شایان قرار گرفت

مدیریت نشرات :-

وظیفه این شعبه را تهیه مواد درسی ، محصلین و لایرا توار های مربوطه و شعبات تاداری تشکیل داده که در طول سال یکپزارو سیصد و پنجاه يك تعداد زیاد کتب اوراق و نوت های درسی چاپ و گسترش نموده است .
الف - نرسنگ زمانه :

برای بهتر شدن وضع درسی این مکتب در تمام ساحه ها يك سلسله تجدید نظر و تغییرات در پروگرام وارد گردید .

ب - مکتب نرسنگ مردانه :

برای بلند بردن سويه علمی شاگردان این مکتب جدیت به خرج داده شد تا کتب مسلکی مورد نیاز شان تهیه و طبع گردد .

فعلا در شعبات مختلف پوهنځی ادبیات به تعداد یکپزارو شصت و چهار محصل مصروف تحصیل میباشد همچنان در سال ۱۳۵۰ بتعداد یکصد و چهل ونه محصل و سی و دو محصله ازین پوهنځی فارغ شده اند .

یکی از فعالیت های دیگر یکه در سال یکپزارو سیصد و پنجاه درین پوهنځی صورت گرفته است نشر و طبع بعضی از کتب استادان این پوهنځی میباشد چنانکه از کتاب نظری به تجارت خارجی افغانستان تالیف پوهنمحمید الله امین و از کتاب بیدل شناسی تالیف پوهاند مجددی میتوان یاد آور شد و بر علاوه يك تعداد کتب دیگر درسی نیز در پوهنځی ادبیات گسترش و چاپ شده است .

پوهنځی ادبیات و علوم بشری فعلا سه مجله بنام های ادب، جغرافیه، ووزمه دارد که به صورت منظم و با معیار علمی به چاپ میرسد در سال ۱۳۵۰ به تعداد دوازده نفر در کدر تدریسی دیپارتمنت های مختلف این پوهنځی مقرر شده اند و نیز در حدود شانزده نفر از استادان شعبات مختلف پوهنځی ادبیات جهت تحصیلات عالی و یا به غرض مطالعه و تحقیق

د کابل پوهنتون

احصائیه تحصیلات عالی استادان در سال

جاری در خارج

الف -

عزیمت جهت تحصیلات عالی از خارج
درجه دکتورا از اضلاع متحده امریکا - ۲

نفر

در ماستری در در در - ۱

در

ب -

عزیمت جهت تحصیلات عالی به خارج
به اضلاع متحده امریکا - ۲ نفر و درجه

ماستری - ۱ نفر

درجه ماستری به اضلاع متحده امریکا - ۱ نفر
و تحصیلات - ۱ نفر

درجه ماستری به بیروت - ۲
و تحصیلات ۲ - نفر

ج -

تحقیقات علمی و فنی در خارج

در رشته حشرات در ایران - ۱ نفر
در رشته زولوجی هالیند - ۱ - در

کتبیکه در سال جاری از طرف استادان
پوهنځي تالیف و ترجمه گردیده قرار ذیل است

۱ - فرهنگ نباتات به دری
۲ - زولوجی قسمت حیوانات فقاریه بدری

مولف: پوهنځي عبیدالله اکبری
۳ - حجره نباتی به دری مولف

غلام محمد صاحبی
۴ - رهنمای لابراتوار نباتات به دری مولف

فهیمة احمد نثار
۵ - رهنمای لابراتوار میوه جات به لسان

انگلیسی مولف: محمد شیری زاد

۶ - پوهنځي شرعیات در سال تعلیمی چهل
ونه و پنجاه به تعداد پنجاه و شش فارغ التحصیل

به سویه لیسانس به جامعه تقدیم نموده است
و به تعداد پنجاه و شش نفر از فارغ التحصیلان

صوف دوازده مدارس دینی کشور در صنف
اول این پوهنځي پذیرفته شده است در نظر

است یک مرکز تحقیقات اسلامی در چوکات
پوهنځي شرعیات تاسیس گردید بقاء پوهنځي

شرعیات یک تعداد استادان خود را برای گرد
آوری معلومات به کشور های اسلامی عربستان

سعودی پاکستان و المغرب اعزام نموده و از

توانمندی است در سیمینار ها و کنفرانس ها
منعقد ممالک خارج شرکت نموده و هم در طی

همین مدت سنی وینچ نشریه مختلف بر علاوه
مجله تربیتی نیز نشر کند

اعزام استادان جهت تحصیلات عالی به خارج
در طی همین سال ۱۳۵۰ یازده نفر استادان

پوهنځي به منظور تحصیلات بیشتر به خارج
اعزام گردیده عده بیشتر آنها به ایالات

متحده امریکا مصروف تحصیل اند
امسال دو استاد با دیپلوم ماستری به وطن

عودت کرده اند
تقرر استادان جدید :

طی سال ۱۳۵۰ در تعداد استادان قبلی
سی و شش نفر افزایش بعمل آمده و در تقرر و

انتخاب استادان جدید از ارزیابی و امتحان
کانون به اسلوب علمی تر استفاده گردیده

است
نشریات

در طی مدت یکسال نشر کتب درسی
برای پوهنځي که بالغ بر سی وینچ نوع در

شقوق مختلف میگردد شماره اول و دوم مجله
علمی و مسلکی تربیت نیز طبع و نشر گردیده

است
فعالیات های که در طول سال جاری پوهنځي

زراعت اجرا نموده است مختصرا توضیح
میگردد نتیجه امتحان سمنستر دوم سال تعلیمی

۴۹ - ۵
تعداد مشمولین امتحان

کامیاب ۶۱۵ - در
ناکام ۱۵ - در

فارغ التحصیل به سویه لیسانس ۷۱ - در
احصائیه محصلان در سال تعلیمی ۵۰ - ۵۱

بالغ بر ۷۵۲ - نفر میرسد
احصائیه استادان در سال ۱۳۵۰

۱ - پوهاند ۲ نفر
۲ - پوهنوال ۱ - در

۳ - پوهندوی ۲ - در
۴ - پوهنځي ۱۵ - در

۵ - پوهنځي ۱۸ - در
۶ - پوهنځي ۵ - در

۷ - پوهنځي ۵ - در
۸ - پوهنځي ۵ - در

د افغانستان ګانښي

اشخاص تعليم يافته در سال جاري به سويه دوکتورا و ماستري بالغ به ده نفر ميشود .
شعبه طباعتي پولي تخنيک که مجهز با ماشين های طباعتي گسترر کيستو فکس افست رومايور و ماشين گراف برقي استدر ر طبع لوايح نوت های درسيو آثار علمي استادان سهم فعال دارد چنانچه در شمسره اه اولسال جاري به تعداد دو هزار نسخه کتب و آثار علمي رابه طبع رسانيده است .

و همچنان کلنيک صحن پولي تخنيک باادويه مورد ضرورت در کمک های اوليه مجهز بوده به تعداد تقريبا پنجد نفر در کلنيک صحن پولي تخنيک تدای و پانسمان شده اند .

مجموع جديد الشولان سال ۱۳۵۰-ملکي و پشتونستاني ۸۶ -نفر
فارغان سال ۱۳۵۰ عسکري ۱۷-نفرملکي و ۱۰ نفر عسکري .

جمله ۲۷-نفر

تعداد بستر شده گان

۱۳۱۳۶ -

مرد

۱۱۲۴۲ -

زن

۱۸۰۹ -

شفاء

۱۱۰۹ -

مريض

۹۸ -

فوت

۱۷ -

ميزان

موسسه تعليم و تربيه با موجوديت ديپارتمنت های مختلف در طرف سال ۱۳۵۰ مصدر خدماتي آتي گرديده اند .

الف ديپارتمنت امتحانات :

اين شعبه در سال تعليمي ۱۳۵۰-۱۳۵۱ از ۴۶۲۹-نفر فارغان اناث و ذکور مرکز ولايات صنوف شانزده ليه ها و مکاتيب مافول ليه امتحان عمومي اخذ واز آن جمله ۱۵۶۱-نفر به پوهنځي های مختلفه پوهنتون شامل شده اند کتزين نمره که حق امتحان شمول به پوهنتون

مراکز اسلامي آن کشور باز ديد به عمل آوردند راپور مشاهدات خودرا به اداره پوهنځي تقديم نمود وپوهنځي شرعيات توانسته است بيست هزار جلد کتب مسلکي رابراي کتابخانه پوهنځي از ايران ،لبنان وجمهوريت عربی مصر خريداري نمايد .

پوهنځي شرعيات به نشر مجله ماهانه ديني اجتماعي و فلسفي بنام شرعيات نيز موافق گرديده است .

پولي تخنيک در سال ۱۳۵۰ بتعداد ميهصد و شصتو يک محصل جديد الشمول راپذيرفته است که تعداد مجموعي فعلی محصلان به نهصد و هفتادو دو نفر ميرسد اما عده محصلانيکه در ليليه های مربوطه پولي تخنيک اعاشه و ابا ته ميشوند بالغ به يک هزارو ششصدو بيستو دو نفر ميشود که منجمله يک هزار نفر آن از جمله محصلان پوهنځي های مختلفه پوهنتون کابل اند که در ليليه های پولي تخنيک اعاشه و ابا ته ميشود .

انستيتوت پولي تخنيک احتياج ميرم فعلی ملکيت رامدنظر گرفته وسعی به خرج ميهصد تابه اقتضای ضرورت فنی و تخنيکی اشخاص ورزيده و تعليم يافته رابه جامه لکديم نمايه روی اين منظور در سال جاري ديپارتمنت های تکنالوژي کيمياوي و تفحص نفت و گاز جديد افتتاح شده اند اما ديپارتمنت رشته تکنالوژي تغفيه نفت و گاز برشته تکنالوژي کيمياوي تيد يل گرديده است .

انستيتوت پولي تخنيک نه تنها پلان درسي و پروگرام يکماهه رامد نظر نگرفته بلکه دوره پنجماهه تحصيل پلانگناري وحتي تعدادامهات تعليمي هر مضمون وموضوع لکچر ها را نيز پيش از پيش تثبيت نموده است و پلانهای مذکور از طرف شوراي پوهنتون کابل نيز تاييد گرديده است .

دانشال جاري دشش انيستانت چار ده محصل پولي تخنيک به خارج اعزام گرديده اند از جانب ديگر يکده محصلانيکه پس از خدمت تحصيل عالي در خارج واپس به وطن عودت نموده اند جهت پيشبرد امور تدريسي در پولي تخنيک کابل پذيرفته شده اند که تعداد اين چنين

دکابل پوهنتون

رایدا نموده امتحان دو صدو پنجاه و نه نمره .
 میباشد بر علاوه امتحان عمومی سینه و چهل و
 هشت نفر از شاگردان مکاتب مسلکی مانند
 تخنیک ثانوی ، زراعت ، مکاتب دینی و غیره هم
 امتحانات اختصاصی اخذ گردیده و آنها به
 پوهنځي های چون انجنیری ، زراعت و شرعیات
 شامل گردیده اند .

ب- دیپارتمنت انگلیسی :

این دیپارتمنت که یکی از دیپارتمنت های
 فعال موسسه بوده و همیشه همکار در قسمت
 تدریس انگلیسی با معارف و پوهنتون دارد .

۱- تهیه و ترتیب و طبع سوالات امتحان
 ذکور و اناث .

۲- کمک به آن عده معلمانی که مکاتبتشان

تا هنوز به صورت رسمی تحت اثر این شعبه
 نیست .

۳- دایر نمودن سیمینار های هفته وار .
 ۴- نظارت تدریسی انگلیسی .
 ۵- تهیه مواد برای تدریس انگلیسی .

ج- دیپارتمنت ساینس :

این دیپارتمنت متشکل از چار شعبه می
 باشند از قبیل شعبه فزیک ، بیالوجی ، کیمیا و
 شعبه ریاضی .

شعبه طباعی :

با وجود آنکه ساحه فعالیت موسسه به پیمانه
 وسیع مانند سابق نیست باز هم در ظرف
 سال جاری در شعبه طباعی موسسه تعلیم و
 تربیه یک سلسله کتب و موادیکه واقعا مورد
 درسی شاگردان میباشد به طبع رسیده است .

وزارت تجارت

قیر، آهن باب، تیرو تیوب سامان تعمیراتی، کاغذ چای، شکر، رخت باب کلوش گوگرد، سامان، خرده فروشی وغیرہ مواد امتیلا کی میاںشد۔

همچنان در حوزه هند مقدار بیست و هفت هزار تن، بلوچستان به آن مملکت صادر شد در سال یک هزار و سیصد و پنجاه در سه لایم لندن یک میلیون و چار صد هزار جلد پوست قره قل به فروشی برنیتیدم است که قیمت آن در حدود پانزده میلیون و چار صد و نود هزار دالر میباشد و قرار است که چار صد هزار پوست قره قل دو لایم فبروری یک هزار و نه صد و هفتاد و دو که این لایم نیز شامل یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی میباشد علاوه بر آن در ماه یک هزار و سیصد و پنجاه مقدار سیصد و چار هزار و شش صد و چهل و یک متر مربع قالین به مالک سوئزر لیند آلمان غرب انگلستان ایتالیا، آمریکا، فرانسه، جد و شریف، بیروت، اطریش، دنمارک هالند و ایران صادر گردیده.

همچنان در سال ۱۳۵۰ صادرات بعضی اقلام
مصنوعات دستی جدید که در سال های اخیر رونق
گرفته بهتر شده و به پیمانه زیاد تر صادرات
آن صورت گرفته که این اقلام عبارت اند از
البسه پوستی ، زیورات ، نقره و فلزی گلیسم
سماں ساخته شده از سنگ ، رخام ، واونکس
سماں و ظروف استالفی اصلحه قدیمی و غیره
به اساس قانون سرمایه گذاری در سال ۱۳۵۰
پروژه های آتی را منظور نموده اند .

۱- پروژه توسعه منابع افغان ۴۰ فیصد سرمایه افغانی و شصت فیصد خارجی سرمایه مجموعی شصت و سه میلیون افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده سه صد و بیست و یک نفر بتاریخی ۲۷ ۶- ۱۳۵۰ منظور گردید .

۲- پروژه کارتن یوسف وشرکاء .

این پروژه به ظرفیت یک میلیون و هشتصد هزار و هشتصد کارتن باتوسمه ده فیصد در سال منظور گردیده که مجموعی سرمایه آن شش میلیون و ششصد و هشتاد هزار افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده پنجاه و پنج نفر میباشد.

۳- پروژه بطری سازی آریانا:-

وزارت تجارت در قسمت انکشاف و توسعه صادرات امتعه افغانی در حوزه آزاد بار تر حوزه هند اجراءات ذیل بعمل آورده است .
اجراءات و فعالیت -

اداره تشویق و انکشاف صادرات در مو
 اشتبارات مطالعه و مارکیت ها
 ها و چگونگی اجرات بانکها مطالعات عادی را جمع
 آوری نموده منظور جستجو مارکیت برای امتعه افغانی
 وزارت تجارت در سال یک هزار و سیمصد و پنجاه
 و نه نمایش های بین المللی عادی اشتراک نموده

۱- اشتراك افغانستان در نمايش بين المللى
پاریس .

۲- اشتراك افغانستان در نمايش بين المللى
پاريس، ايتاليا، براي مذاكره و مفاهمه غرض
صادرات افغانستان بمملكت مذكور.

۳- اشتراك افغانستان در نمايش بين المللى
برلين غربى .

۴- اشتراك افغانستان در نمايش بين‌المللى بغداد

در سال جاری هیت های تجارتی افغانستان مذاکرات مقدماتی خود را غرض قرار داد های تجارتی و پروتو کول ها برای سال یکپهزار و نهصد و هفتاد و دو به ممالک آتی شروع نموده است.

الف - اتحاد جماهیر شوروی .

ب۔ جمہوریت ہندوستان ۔

ج۔ باجمہوریت مردم چین۔

همچنان جهت صادرات گوشت و گوسفند به خارج اداره به نام صادرات گوشت در تشکیل وزارت تجارت تأسیس و به فعالیت شروع نموده است طبق پروتو کولهای تجارتی مربوط به حوزه بازرگانی به اساس لیستهای اموال صادراتی پروتوکولهای مذکور، صادرات امتعه افغانی در سال یکپنجاه و سه پنجاه به ممالک مذکور صورت گرفته است که این صادرات شامل اقلام کشمش، چهار مغز، شمش، پوست پخته، پوست بز، و گوسفندی پخته انار، میوه گند سیتروس، شکر پار، بادام، زعفران، زعفران، و گاز طبیعی میباشد در مقابل اموال وارداتی از ممالک حوزه بازرگانی شامل اقلام ماشین آلات عراده جات پزی، جات، بطرول، دیزل، تیل، خاک و مرغوبات متنوع

وزارت تجارت

به منظور آشنایی مردم و یاد کردن رود های گوسفند تاسیس گردیده که سرمایه مجموعی ۳۰۳۸۵۷۷ - افغانی منظور گردیده .

شرکت در سیمینار ها و کنفرانس های خارجی

۱- جلسه بیست و هفتمین کمیسیون اقتصادی

ملل متحد برای آسیا و شرق دور در تایلند

پروپلم های مخصوصی ممالک محاط به خشکه

پروپلم های مشخص در ساحه تجارت و انکشاف

بسلسله پروپلم های انکشافی ملل متحد مبلغ

چهار ده هزارو نهصد دالر رادر مورد مصارف

پروژه (استفاده از تصمیم ترجیحات که عبارت

از بدست آوردن مشاورین و استفاده از سیمینار

ها مربوط میباشد موافقه حکومت افغانستان را

مطالبه نموده بودند که به تاسی آن حکومت

افغانستان موافقت خود را جهت استفاده درین

اطلاع داده است U.N.O.P. پروژه به

هکذا به اساس مذاکرات و تماس ها قایلین های

افغانی که بسویدن صادر میشود بر علاوه

حقوق گمرکی که قبلا معاف قرار داده شده

بود از تادیه محصول فروش نیز معاف شده

است .

۲- اشتراك نماینده افغانستان در جلسه

وزراء گروه هفتاد و هفت در شهر پامپایتخت

پیرو در ین کنفرانس وزیر تجارت شخصا از

افغانستان نمایندگی نموده هدف این کنفرانس

راطرح یک ستراژی مشتری برای مو قف

کشور های کم انکشاف در مقابل کشور های

پیشرفته صنعتی در جلسه سوم کنفرانس ملل

متحد برای تجارت و انکشاف کادر مانتیا گو

پایتخت چلی در سال ۱۹۷۲ دایر خواهد شد

تشکیل میداد .

آمدن یک هیئت ایکافی (کمیسیون ملل متحد

برای آسیا و شرق دور) به افغانستان تا پروپلم

های خاص ممالک محاط به خشکه آستیاپی را

مطالعه نماید .

برای بهتر ساختن سوبه علمی یک عده

مامورین و تجار افغانی در سال ۱۳۵۰ سیمینار

انکشاف تجارت با پشتیبانی ملل متحد در

افغانستان دایر گردید . و این سیمینار مدت

شانزده روز در کابل دوام نمود .

وزارت تجارت در ظرف همین سال یکتعداد

زیاد از مامورین و حتی تجار انفرادی راموقع

داده است تا با کمک و مساعدت مؤسسات بین

المللی به خارج رفته و بر معلومات خود بیفزاید

این پروژه برای تولید بطری های جدید برای موثر ها صد فیصد به سرمایه دا خلی نه ملیون ونهصد و هفتاد و پنج هزار افغانی .

۴- پروژه مین فلز -

این پروژه با سرمایه گذاری صد فیصد داخلی

ب سرمایه مجموعی نوزده ملیون افغانی بتعداد

کارگر پیش بینی شده پنجاه و یک نفر منظور

گردیده است .

۵- پروژه تولید ظروف المونیم (انورافشان

المونیم کمیتی) -

این پروژه به سرمایه داخلی مجموعی

یک ملیون و سیصد و شصت و دو هزار افغانی

ظرفیت تولیدی سالانه ۱۶۵ - تن میباشد .

۶- پروژه زنبور داری و عسل روکسی :

این پروژه نیز به سرمایه داخلی مجموعی

۹۲۵۰۰۰ افغانی و تعداد کار گر پیش بینی شده

چهل و پنج نفر میباشد .

۷- پروژه عرب فلز :

که ظروف و سامان المونیم را تولید میکند

ب سرمایه گذاری داخلی مجموعی ۵۷۰۰۰۰۰

افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده چهل و

یک نفر میباشد .

۸- پروژه گوگرد سازی :

این پروژه ب سرمایه مجموعی ۲۵۶۶۷۲۰۰۰

افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده سیصد و

پانزده نفر میباشد .

۹- پروژه حفر چاه های عمیق :

این پروژه ب سرمایه مجموعی ۴۶۲۷۰۰۰۰ -

افغانی و تعداد کارگر پیش بینی شده سیزده

نفر داخلی منظور گردید .

۱۰- پروژه بوت دوزی صداقت :

این پروژه به سرمایه ۲۷۴۳۰۰۰ - افغانی

و تعداد کارگر پیش بینی شده بیست نفر به

وجود آمده است .

۱۱- دافغانستان دهد و کوسپای شرکت

(میده نمودن استخوان) :

این پروژه ب سرمایه مجموعی پنج ملیون

پنجصد هزار افغانی و تعداد کارگر چهل و یک

نفر داخلی و دو نفر خارجی منظور گردیده است

۱۲- دستگاه تیل کشی ماکول :

این پروژه به ظرفیت تولیدی در بیست و

چار ساعت پنج تن روغن مایع به سرمایه

مجموعی هفده ملیون افغانی منظور گردید .

۱۳- دکوچی خرمنو فابریکه :

اجراءات و زارت فوايد عامه

۱- پروژه ساختمان وقير ريزی شاهراه پلخمری، مزار شريف وشبرغان .

پنجاه هفت عدد پل وپلچك به سايز ها ي مختلف شانزده عدد ممبر سيصد و بيست اعشاريه سه كيلو متر وقير ريزی به طبقات مختلف طبق پروژه به تعداد سيصد و هزار متر مكعب ديوار استنادی وغيره با تاسيسات مصنوعی اعمار گرديده است .

علاوه برآن ساختمان وقير ريزی شاهراه . ايبك بطول يك اعشاريه شش كيلو متر وقير ريزی شاهراه آنچه بطول هفت اعشاريه يك كيلو متر تكميل گرديده اين دو قسمت شهر های ايبك وآچه رابا شاهراه عمومی پلخمری مزار شريف وشبرغان وصل مينمايد .

اين پروژه . يزرگ داراي ۳۲۰ كيلو متر طول ميباشد از جمله شاهراهای درجه اول مملكت به شمار رفته كار ساختمانی آن به تاريخ هفت عقر ب ۱۳۴۳ توسط قوماندانی عمومی قوايكار به كمك مالی وتخنیکي همسايه دوست ما اتحاد شوروی شروع ودر برج میزان سالجاری به پایه تکميل رسيد .

درين شاهراه دوازده مليون و چار صد و چهل متر مكعب خامه کاری به تعداد هشتصد و

قير و ريزی سرگهای داخل شهر ها

- ۱- شهر مزار
- ۲- شهر ايبك
- ۳- شهر وشبرغان
- ۴- ميدان مسجد در شهر وشبرغان
- ۵- آقچه
- ۶- شهر پلخمری
- ۷- جغل اندازی از سرگ عمومی الی مرکز چهار بولك
- درولايت بلغ بطول
- ۸- پنجاه فيصد تکميل قير ريزی سرگهای داخل شهر خلم.
- ۹- ساختمان مکتب غوری در ولايت بغلان
- ۱۰- ساختمان مکتب مزار شريف در ولايت بلغ.
- ۱۱- ساختمان دو تعمير رهائش در شهر پلخمری، مزار شريف .
- ۱۲- ساختمان هتل ايبك که داراي بيست و پنج بستر است در ولايت سمنگان .
- ۱۳- ساختمان پل در باهودر ولايت تخار
- ۱۴- ساختمان پل دولت آباد در ولايت فارياب .

حجم کاری که در سالجاری در شاهراه . پلخمری، مزار شريف وشبرغان به عمل آمد . قرار ذيل است .

- ۱- خامه کاری .
- ۲- قير ريزی
- ۸۳- هزار متر مكعب .
- ۴۴- كيلو متر

اجراءات وزارت فواید عامه

ساختمان ولیر ریزی سرک کابل، گرد یز و خوست .

مختلف ساخته شده است و در کیلو متری پنجاه و دو بطول هشتاد متر دیوار استنادی نیز اعمار گردیده و هم ساختمان پل بادل بطول سی و پنج متر و عرض هشت متر از کانکریت آهن دار تحت اعمار است .

این سرک که بطول دوصد و چهل و چار کیلومتر میباشد مجموعاً در سال جاری ۹۰۲ ز ۴۰ کیلو متر هم ساختمان شده و هم به سیستم پروپیتکا فیر ریزی صورت گرفته است .

شاهراه فراه رود فراه .

ساختمان ولیر ریزی شاهراه نایب آباد، حیرتان

این شاهراه که دارای طول شصت و هشت اعشاریه هشت کیلو متر است یخته کاری آن در سالجاری تکمیل و مورد استفاده ترافیک قرار گرفت .

سرك گردن دیوار ، پنجاب

این پروژه که دارای پنجاه و پنج اعشاریه شش کیلو متر طول است کار ساختمانی آن در سال ۱۳۴۹ توسط قوماندانی عمومی قوای کار و به کمک مالی و تخنیکی بلاعوض اتحاد شوروی و بودجه دولت شروع گردیده است که از کیلو متری یکصد و شصت و سه شاهراه پلخمری ، مسزار شریف شروع و به بیست و پنج کیلو متری طرف شرق تاش گذر در محلی که مسمی به حیرتان است انجام مییابد .

این سرک که در قسمت های مرکزی مملکت واقع و دارای تقریباً دو صد و پانزده کیلو متر طول است اصلاح و ساختمان سی کیلو متر سرک تکمیل گردیده است و هم چنان ساختمان یک پایه پل بطول نه متر و عرض هفت متر و ساختمان شصت عدد پلچک به سائیز های مختلف با کندن کاری ۶۴۳۰۰ متر مکعب و هموار کاری یکصد و دوازده هزار متر مربع صورت گرفته است

عرض بدنه سرک ده متر و عرض قیر ریزی آن شش متر میباشد . فعلاً درین سرک پنجاه و پنج کیلو متر خامه کاری تمام شده و چهل و شش کیلو متر سرک ۱۲۰ قیر ریزی آماده است .

پروژه اعمار بعضی پلها و سرکهای فرعی مرکز و ولایات

امور قیر ریزی چهل و چار کیلو متر بسا ساختمان سی و هفت عدد پلچک پیشرفته است

شاهراه جلال آباد و اسعد آباد

ساختمان پل ماکوله و پل ترکمن و لسوالی سرخ پارسا و همچنان یک پل کابل و به اندازه ده متر از کانکریت و دو طرف پل مذکور دوعده پلچک به قطر پنجاه و پنج سانتی متر اعمار و قابل استفاده قرار فیک گردیده است .

این شاهراه که دارای نود و پنج کیلو متر طول است در آن به حسب ذیل یک تصدات ساختمانها و کار حاضر صورت گرفته است

پل پیاده و روبریکوت ولایت کنرها به طول چهل و هشت متر و عرض ۱۰ را متسـر بصورت یک پل معلق از آهن سیخ گول گادر و همچنان بالای دریای تنگی بامیان یک پل بطول پانزده متر ساخته شده و مورد استفاده ترافیک قرار گرفته است .

۱- حصه شکی عبدالغیل به حجم ده اعشاریه پنج هزار متر مکعب پرکاری و به حجم ده اعشاریه پنج هزار متر مکعب پرکاری و به حجم ده اعشاریه پنج هزار متر مکعب کندن کاری صورت گرفته است و همچنان در ناحیه شیوه و شکی یک اندازه پرکاری نیز به عمل آمده است مگر ساختمان پل میا قلعه به طول ۹۶ متر و عرض نه متر از کانکریت آهن دار تحت کار است و نیز ساختمان هژده عدد پلچک به قطر ۶۰ و ۲۰ متر به سائیز های

پل هاییکه در حال ساختمان است .

۱- پل عبدالله برج در ولایت کاپیسا به طول صد متر از گادر آهنی و پایه های کان

سروی وپروژه سازی دو انجام شاهرا ه

کابل - هرات (ازراه ولايات مر کزی)

سروی دو انجام این شاهراه از دو راهی میدان الی بامیان ۱۴۸ کیلو متر و از هرات الی چشت شریف ۱۵۲ کیلو متر توسط کمپنی ایتال کانسولت و به کمک بلا غو ض ملل متحد در سال ۱۳۴۷ شروع و در اواخر سال ۱۳۴۸ تکمیل گردید و پروژه سا زی آن نیز توسط کمپنی مزکور تکمیل و رسما به وزارت فواید عامه تسلیم داده شده .

سروی وپروژه سازی شاهرا ه شیر غان میمنه ، هرات و سروی وپروژه سا زی شاهراه کندز ، خان آباد ، تالقان و فیض آباد .

۱- سروی این شاهراه که طبق قرا ر داد ازطرف انجنیران تخنو اکسپورت شوروی در سال ۱۳۴۹ شروع گردیده بود اخیرا به حسب آتی به پایه تکمیل رسیده است .

۲- سروی وپروژه سازی سرک شیر غان ، میمنه ، اندخوی بطول دو صد کیلو متر تکمیل و اسنادو نقشه های آن ازطرف دولت شوروی به وزارت فواید عامه سپرده شده و اموار و مقدماتی کار ساختمان این سرک آغاز گردیده است .

۳- سروی شاهراه میمنه قلعه نو هرات بطول ۴۵۰ کیلو متر و سروی شاهرا ه کندز خان آباد تالقان فیض آباد بطول ۲۵۳ کیلومتر نیز انجام گردیده و بعد از تکمیل پروژه سازی در نیمه سال ۱۳۵۱ به وزارت تسلیم داده خواهد شد .

پروژه حفظ و مراقبت شاهراه های منطقه اول

این پروژه که توسط قرضه بانک جهانی و قرضه بانک بلا غو ض ملل متحد روی دست گرفته شده است آمریت پروژه مذکور موفق گردیده تا با استفاده از مقننون بود کار ها ی آتی را به دوره امسال انجام دهند .

۱- ساختمان یک معبر کانکریتی به عرض ده متر و به طول دو صد متر در حصه موشکی غزنی

کریت در حال اعمار بوده و تا الحال نود و پنج فیصد کار آن انجام شده است .

ساختمان پل حصارک در ولایت ننگرهار پل مذکور به قسم کماندا ر از کانکریت آهندار بطول پنجاه متر ساخته میشود و تا الحال پنجاه فیصد کار آن تکمیل گردیده است اعمار پل نجیبی شنوار در ولایت ننگرهار این پل که به واحه سی متر از کانکریست آهن دار ساخته شده در حدود ۹۰ فیصد کار های ساختمانی آن انجام شده .

پل دایه چوپان بالای دریای ارغندا بدر ولایت زابل

این پل بواحه ۷۰ متر از کانکریست آهن دار تحت کار بوده و تا الحال ۱۵ فیصد آن انجام شده است .

سرکهای فرعی

۱- ترمیم و کار سرک پنجشیر در ولایت کاپیسا
درین سرک یک پایه پل واحه ۳۴ متر تحت ساختمان بوده و ۳۵ فیصد کار آن تکمیل گردیده و علاوه برآن در خود سرک نیز اصلاحات نقاط منبه آن در طول هشتاد کیلو متر تمام گردیده .

۲- سرک از پل کامه الی سرکانی به طول ۷۹٫۱ کیلو متر در ولایت ننگرهار

این سرک پیش شیوه در علاقه دازی در ه نور در ولایت ننگرهار جغل اندازی گردیده .

۳- سرک پل کامه ، نوآباد ، سنگر سرا یدر ولایت ننگرهار جغل اندازی شده و در حصه نوآباد سنگر سرا به تعداد ۲۲ پلچک نیز اعمار شده است .

۴- سرک آناز دره در ولایت فراه این سرک نیز تحت کار گرفته شده .

۵- ترمیم و جغل اندازی سرک کوتل شیخجلال در ولایت بغلان به طول بیست و دو کیلومتر انجام گردیده .

۶- جغل اندازی دایه چوپان در ولایت زابل بطول ۴ کیلومتر ساخته یافته .

اجراءات وزارت فوايد عامه

- ۲- اصلاحات وجفله اندازي سر ډولسوالي
جغتو به طول چهل وشش كيلو متر .
- ۳- تسطیح کاری سرک کتواز ووازه خواه
- ۴- ترميمات قبرريزي بين کابل وغزني.
- ۵- پس کردن هزاران متر مکعب جغل ريزي
پلها و ابروها و در حدود هشتصد متر قبرريزي
نيز صورت گرفته است .
- ۶- ترميم قبر ريزي بين کابل دهن تنگي.
- ۷- ازبين، بردن ريك در اسلام قلعه که به
اثر طوفانهای موسمي به هزاران متر مکعب
بالای سرک هموار گردیده بود
- ۸- اصلاح و ترميم شاهراه قرغه و پغمان
و همچنان اصلاحات سرک بين پل متک وغور
بنده که به طول تقريباً پنجاه كيلو متر تسطیح
کاری وعريض ساختن آن ادامه دارد .
- تسطیح وجفله اندازي سرک استاليف
وغیره از قبيل اصلاحات سرک ريشخور، دار
الامان پل سرخکان لغمان سرک غني خيل وغیره
صورت گرفته است
- ۹- سروی ترافيکی بالای شاهراه های
افغانستان در همین سال صورت گرفت
- ۱۰- ساختمان قسمت دوم میدان هوايي
بگرام .
امور بندو نهر .
- تکمیل ساختمان بند آب گردان هود خیل
در ولایت کابل، مشاهدات اجراي گوره بندی
های چفانسور مشاهدات در محل دوبند ي در
ولایت لوگر مشاهدات بند مجلغو در ولایت
پکتیکا، ترميم وال بندسرا چ و ترميم وال
بند زنخان در ولایت غزني صورت گرفته است
- تهيه وسایط میخانیکي
- ریاست میخانیکي وزارت فوايد عامه مطابق
گراف کار در سالجاری موفق به ترميم ۷۶۹
وسایط و وسایل ثقیله سرک سازی شده این
شعبه علاوه به وظایف محوله شاروا لي کابل
وتهبه غله وغیره و همچنان برای قبر ريزي
سرکهای داخل شهر کندها ر، هرات درازسال
وسایط، وسایل و پرسونل فني کمکها
شایانی نموده است

دستگاه ساختمانی افغانی

دستگاه ساختمانی افغانی در سال ۱۳۴۴ به داشتن حقوق تصدی دولتی و حق رقابت آزاد با کمپنی های خارجی در کابل تاسیس شده و توانسته است با حفظ پالیسی رقابت از فعالیت های کمپنی های خارجی و انکشاف پیشتر آنها در مملکت جلوگیری نماید دستگاه افغانی در طول مدت تاسیس ۸۲ پروژۀ ذیل را باستاندارد بین المللی مستقیماً و یا بصورت اتحادیه اعمار نموده است :

۱ - چاه های عمیق در نواحی کابل ۱۴ حلقه
۲ - پروژۀ های کمتر از یک میلیون افغانی ۳۴ پروژۀ .

۳ - پروژۀ های بالاتر از یک میلیون الی پنج میلیون افغانی ۱۳ پروژۀ
۴ - پروژۀ های بالاتر از پنج میلیون لی ده میلیون افغانی ۴ پروژۀ .
۵ - پروژۀ های بالاتر از ده میلیون افغانی ۱۰ پروژۀ .

۶ - پروژۀ هائیکه بصورت اتحادیه با کمپنی های خارجی اعمار شده و یا تحت ساختمان است ۷ پروژۀ .
جمله : ۸۲ پروژۀ .

پروژۀ های بزرگ که دستگاه ساختمانی به سوییۀ عالی وبا تجهیزات عصری آباد نموده قراو ذیل است :

۱ - عمارت مطبوعۀ دولتی و تمام ملحقات آن .
۲ - مدرسۀ ابو حنیفه در بگرامی .
۳ - کلوب سپورت قرغه .
۴ - افغان فلم .
۵ - سه باب مکاتب ابتدایی در شهر اسلامبول .
میرویس میدان و کارته سوم .

۶ - قصر وزارت دفاع ملی .
۷ - عمارت وزارت داخله .
۸ - تعمیر گمرک جدید .
۹ - شهری خانگه د افغانستان بانک در محوطۀ گمرک .

۱۰ - فابریکۀ کشمش پاکی .
۱۱ - فابریکۀ بایسکل سازی .
۱۲ - فابریکۀ روغن نباتی هلمند .
۱۳ - تعمیر سیلوی دوم بظرفیت سسی هزار تن .
۱۴ - آسیاب سیلوی دوم .
۱۵ - اطاقهای درسی پوهنتون .

پروژۀ هائیکه به شکل اتحادیه ساخته شده :

۱ - فابریکۀ پشمینه بافی کابل .
۲ - هوتل انتر کانٹی ننتال .
۳ - فابریکۀ دواسازی .
۴ - سفارت ایران .
۵ - مکتب عالی نجات .

هرچند وضع مالی موسسه همواره نظر به عدم رعایت مواد قرارداد از طرف فرمایش دهندگان عدم تادیبۀ سرمایه معینه دستگاه قناعت بخش نبوده ولی دستگاه توانسته است از عواید و منافع خود یک کمب هفتاد جریبی در ساحۀ منطقۀ صنعتی کابل برای اعمار فابریکات حجاری و نجاری مواد کانکریتی شاپ ترمیم ماشین آلات خریداری و فابریکات مذکور را که فعلاً فعال هستند از خارج وارد و بکسار بپردازد این فابریکات علاوه بر اینکه ممسۀ فعالیت های ساختمانی خود موسسه میباشد .

سنگهای تزئیناتی برای انکشاف صنایع ساختمانی فرنیچر مدرن و زیبا برای دواختر موسسات و اشخاص کناره پلاک پایپ های کانکریتی تولید نموده به بازار آزاد مناسب تر از قیمت کمپنی های خارجی عرضه نمایند .

همچنان دستگاه ساختمانی افغانی ابتکار تشکیل اتحادیه های ساختمانی را در اعمار بناهای اختصاصی مانند فابریکۀ پشمینه بافی هوتل انتر کانٹی ننتال فابریکۀ دواسازی ،

دستگاه ساختمانی افغانی

- از ۴۶۷۰ متر مکعب کانکریټ سیخدار .
- ۱۶۵۰ متر مکعب سنگ کاری .
- ۵۰۰۰ متر مکعب خشت کاری دیوارها .
- ۴۱۰۰ متر مربع پیاده روهای کانکریټی .
- ۱۸۰۰ متر مربع پیاده رو اسفالت شده .

نود فیصد کار این پروژه تا اخیر قوس ۱۳۵۰ تکمیل شده متباقی بشدت جریان دارد. هکذا شفا خانهٔ زیژنتون در شهرارا و ات تحت ساختمان است . این تعمیر نیز سا وسایل عصری از قبیل مرکز گرمی و غیره مجهز میشود . ناگفته نماند که دستگاه ساختمانی افغانی اولین موسسهٔ افغانی میباشد که امور مرکز گرمی تهویه و تسخین را در عمارات و پروژه های مربوط خود دست اون بصورت مستقیم و حفظ رقابت با کمپنی های خارجی وارد نموده و توسط تکنیشن های افغان باتمام خصوصیات فنی و تخنیکی آن مونتاژ میکند ازین ناحیه علاوه برمقادیکه خودموسسه حاصل کرده مبالغ زیادی نیز از درکد او طلبی نظر به عرضهٔ کمپنی های خارجی صرفه جونی گردیده است .

دستگاه ساختمانی مواد لوازم مرکز گرمی را برای قصر دارالامان فرمایش داده و ازمركز تربیوی مخابرات در یکه توت نیز وارد گردیده و امور مونتاژ آن رویدست میباشد .

شفاخانهٔ نور و ساختمانیایکه از کریدت دول متحابه ذریعهٔ کمپنی های خود شان اعصار میکرد بدست بگیرد و ازین راه حرکت انتفاعی خود را حفظ نموده و برای کسب تجربه های عملی و تخنیکی تحت نظر متخصصین خارجی برای پرسونل افغان طرقی تربیوی جستجو نماید .

پروژه هائیکه در سال ۱۳۵۰ رویدست می باشد یکی اطاقهای درسی پوهنتون کابل است که شامل احجام ذیل میباشد :

- ۱ - ساحهٔ پروژه ۵۴۶۰ متر مربع .
- ۲ - حجم پروژه ۴۱۷۱۰ متر مکعب .
- ۳ - دو بال دوطبقه دو بال یک طبقه دارای چهل اطاق درسی.

- ۴ - هفتادو دو اطاق برای استادان .
- ۵ - سه باب اطاقهای رؤسای پوهنځی ها
- ۶ - یک سالون لکچر به گنجایش سه صد نفر و سه سالون لکچر هریک به گنجایش یکصدو پنجاه چوکی .

تمام اطاقها به سیستم مرکز گرمی سا تشنابهای عصری مجهز بوده دارای محل تفریحات و قفوی میباشد . مقادیر کار ساختمانی که درین پروژه صورت گرفته عبارت است :

وزارت اطلاعات و کلتور

روی امکانات کمک در چاپ و نشر این نشریه هاباایشان مذاکره کرد و وعده هرگونه همکاری را در زمینه برای انکشاف سلیم مطبوعات داد.

برای بار اول ضمن اقدام در تنظیم مجدد امور موسسات و دواير مربوط تشکیل ریاست نشرات در چوکات وزارت اطلاعات و کلتور عملی گردید این ریاست به حیث مرجع فراهم آوری تسهیلات برای موسسات نشراتی همکاری در نشر سالنامه افغانستان، مجلات ژندون و لمروتنظیم امور فرهنگی به فعالیت آغاز کرد.

در تنظیم مجدد تشکیل این وزارت مدیریت پلان جای ریاست تدقیق ویلان را گرفت و هم برای جلوگیری از مصارف و تنظیم بودجه، تدابیری اتخاذ گردید تا امور محوله با مصرف کمتر از سابق پیش برده شود چنانچه تعقیب ایسن روش در بودجه وزارت اطلاعات و کلتور اثر مثبتی داشت در حالیکه امور محوله با انتظام تمام پیش برده شد مصارف سال ۱۳۵۰ مجله ماهوار لمر مجله هفتگی ژندون مدیریت عمومی تبلیغات که در بودجه تخصیص برای آن وجود نداشت و مصارف پیشبرد امور آن در جریان سال به ۵۴۱۲۳۳۰ افغانی بالغ گردید از داخل بودجه منظور شده کار سازی شد. در عین حال چارو نیم ملیون افغانی مصارف اضافی برای پیشبرد، پروگرامهای جدید رادیو افغانستان و سایر موسسات مربوط از داخل بودجه منظور شده وزارت تمویل گردید که به اینصورت در حدود ده ملیون افغانی در بودجه این سال وزارت اطلاعات و کلتور باساس محاسبه شعبات حسابی که باید بیشتر مصرف میشد صرفه جویی به عمل آمد در عین حال برای انکشاف مطبوعات کشور به تاریخ بیست و پنج اسد امتیاز نشر چار جریده هفته وار افغان ملت، صاعقه و ندای حق دو مجله دریا و اسلام و یک مطبعه بنام دکابل صنعتی موسسه اظرف

مطبوعات به حیث مرکز اطلاع و تنویر مرجع فراهم آوری وسایل سلیم تفریحی، تنظیم کننده فعالیت های مربوط به کاوشهای تاریخی مجاهده در طریق غنای کلتور ملی، مشوق تشبثات کشور و رهنمائی جامعه بحیات معاصر با در نظر داشت خصوصیات افغانی کوشیده است از طریق موسسات مربوط نشراتی وظیفه خویش را پیش برد.

وزارت اطلاعات و کلتور یاد در نظر داشت، وظایف اساسی مطبوعات سعی نمود در خلال یک سال گذشته تنها تشبثات قبلی در زمینه دوام کند بلکه کوشید تا ساحه فعالیت مطبوعات کشور در خلال امکانات گسترش یابد. توسعه فعالیت های مطبوعاتی خصوصاً طی ماههای اخیر با تنظیم مجدد صورت فعالیت موسسات نشراتی ظهور نشریه های جدید توسعه پروگرامهای رادیویی انکشافی تازه در صورت نشرات روزنامه ها اقدام در زمینه انکشاف و فعالیت های طباعتی و توجه مزید در حصه نمایشات هنری و انکشاف این تشبثات رونما گردید.

مطبوعات کشور در حالیکه در جریان شش ماه اول سال جریان عادی خود را می پیمود در خلال شش ماه اخیر سال با آغاز کار کابینه جدید و تفویض شدن امور وزارت اطلاعات و کلتور به عهده ښاغلی محمد ابراهیم عباسی معروض تحولات نوین گردید دو کتور عبدالظاهر صدر اعظم جدید روز چارشنبه هفت اسد اظهار داشت که هیچ روزنامه، جریده، مجله و یا نشریه که دارای امتیاز و جواز قانونی باشد سانسور نمی گردد و هر افغان حق دارد باساس احکام قانون مطالب خود را بدون رویت به مراجع دولتی چاپ و نشر کند. با این تذکرات آزادی مطبوعات در روشنی قانون باساس خط مشی حکومت جدید تضمین گردید در عین حال ښاغلی محمد ابراهیم عباسی وزیر اطلاعات و کلتور بامدیران مسوول روزنامه ها و جراید غیر حکومتی کلپ مطبوعات ملاقات نمود و

وزارت اطلاعات و کلتور

وزارت اطلاعات و کلتور صادر گردیده که پسانتر امتیاز تدویر مطبعه برای چاپ نشریه سنا هم از طرف این وزارت صادر گردید .

تحولات نوین در ساحه مطبوعات به استثنای نشریات رادیویی در سایر اورگان های نشراتی بیشتر يك تحول کیفی بود اما در نشریات رادیویی از ناحیه افزایش پروگرامها و چگونگی نشریات روزنامه های مرکز و سمبگیری مستقیم ژورنالیستان و نویسندگان در مسایل نشراتی کشور هیات های تحریر برای روز نامه های اصلاح ، انیس ، هیواد و کابل تایمز تعیین گردید تاهیات تحریر در تحریر سرمقاله ها و سایر موضوعات نشراتی روز نامه همکار ی مستقیم کنند و برای مطالعه امکانا ت بهبود ، نشریات روز نامه هادر مواقع معینه مجلسی

تشکیل دهند. این موضوع فرصت آنرا برای اداره روز نامه هایسیر گردانید تا به استفاده از همکاری و مشوره های دایمی هیات تحریر در حصه صحت و ثقافت نشریه خویش اهتمام بیشتر به خرج دهند. اساس تاسیس موسسه هنرستان هرات نیز به تاریخ ۲۰-اسد پیریزی شد و این موسسه برای احیای هنر های باستانی و صنایع نفیسه و پرورش استعدادها شروع بکار کرد .

مساعی در زمینه انکشاف زبان پشتو دروزارت اطلاعات و کلتور در خلا لهشش ماه اخیر سال بدو طریق جریان داشت، طریق اولی تحریر صد فیصد مکاتیب شعبات مربوط وزارت به لسان پشتو و انجام امور پنجاه فیصد درین لسان ملی بود . طریق دومی مطالعه امکانات تعمیم و انکشاف پشتو بود. بتاریخ (۱۰) سنبله دوکتور عبدالظاهر صدراعظم به یناغلی محمد ابراهیم عباسی وزیر اطلاعات و کلتور هدایت داد تا در مورد انکشاف لسان ملی پشتو مطالعاتی انجام داده راپور مکمل تمام مساعی و مطالعاتی را که تا حال از طریق وزارت های معارف و اطلاعات و کلتور درین زمینه صورت گرفته است تهیه نماید.

راپور کار سه هفته مطالعات ریاست انکشاف پشتو نیز بتاریخ ۱۲ سنبله نشر شد و وظایف این ریاست در زمینه انکشاف و تعمیم لسان پشتو از طرف وزارت اطلاعات و کلتور قرار آتی توضیح و تثبیت گردید :

- ۱- توسعه منابع علمی لسان ملی پشتو توسط کارکنان و اعضای این ریاست .
- ۲- ارتباط و تماس با موسسات علمی زبان شناسی جهان و استفاده از تجارب آنها در راه انکشاف و تعمیم لسان ملی پشتو .
- ۳- توجه و مساعی لازم در توحید رسم الخط لسان ملی پشتو و ترویج لهجه های موزون آن.
- ۴- جمع آوری مواد دلچسپ و مفید در لسان ملی پشتو و ترجمه مطالب خواندنی و مورد علاقه از زبانهای خارجی برای استفاده رادیو افغانستان ، روز نامه ها و جراید دولتی و غیر دولتی.

۵- بمنظور آشنایی فوری مامورین دولت به لسان ملی پشتو تهیه مواد درسی برای کورسهای سه ماهه و شش ماهه و نشر اعلانات برای جلب توجه دوا یر در زمینه به میان آوردن و بکار انداختن يك مرکز آموزش لسان ملی پشتو.

۶- تهیه و ترتیب تیپ های درسی برای آموزش لسان ملی پشتو.

۷- تهیه و ترتیب درامهای دلچسپ و قابل نمایش توسط نویسندگان پشتو و هم ترجمه اینگونه درامها از السنه خارجی و سپردن آنها بموسسات هنری برای انکشاف و تعمیم لسان پشتو.

۸- تحریر سنا ریو ها به لسان ملی پشتو و سپردن آن بموسسه افغان فلم .

۹- ترویج اصطلاحات علمی در لسان ملی پشتو و عام ساختن آن از طریق دب اختصر آژانس و سایر موسسات نشر ا قسی کشور.

۱۰- همکاری عملی کارکنان این ریاست در قدم اول باشعب مربوط وزارت اطلاعات

کشور ايسن رياست مضا مين چاپ شده پشور انيز جمع آوری کرد هاست مضا بعضی مضامين را از دري به پشتو ترجمه کرده ونسخه های خطی آثار پشتو را که بجوايز مختلف مطبوعاتی نایل آمده اما تاحال چاپ نشده است از شعبات مربوط جمع آوری وآآماده چاپ ساخته است . همچنان شعبات مربوط وزارت اطلاعات و کلتور را حین مراجعه در تحرير مکاتب پشتو کمک کر دهو کلمات واصطلاحات اين لسان را برای اشخاص و مراجع که تفسير آنرا خواسته اند ، توضيح نموده است .

رياست انکشاف پشتو با مطالعه مقالات و نظريات محققين علما و زبا نشنا سان در مورد انکشاف و تعميم پشتو ، راپور مفصلی در (۲۵) صفحه ترتيب و برای ارائه بمقامات مربوط آماده ساخته است . باین اساس در پرنسب برای انکشاف لسان پشتو جستجوی طرqnیل باین هدف در جریان سال اقبل مات مونری صورت گرفت که با تعقيب این روش نتایج مطلوبی ازان بدست خواهد آمد .

تحول تازه ایاکه در حصه چاپ روز نامه انيس بمیان آمد این بود که پار اول ايسن روزنامه ابتدا بچاپ دو صفحه و متا قبان به چاپ چار صفحه خود بحروف خورد (۱۰) پاینت شروع کرد . این موضوع امکانات آنرا میسر گردانید تا مطالب بیشتر در خلال صفحات تعین چاپ ونشر شود .

مجله لمر هم معروض تحول تازه گر دید باینصورت که این مجله تعداد صفحات خود را از صد صفحه کوچک به (۶۰) صفحه بزرگ پایین آورد وهم محتویات آن صرف وقف معرفی و آرایای مختلف حیات کلتور ر ی کشور گردید . در عین حال سعی بعمل آمده تا سایر نشرات مربوط در حصه نشرات خود امکانات آوردن اصلاحات ضروری را مطا له کنند و در زمینه محتویات هر کدام توجه لازم مبذول گردد .

نشرات رادیو افغانستان بحیث دستگاه بزرگ ارشاد وتبلیغ یاد نظر داشت معتقدات

و کلتور در زمینه تحرير مکاتیب شان بلسان ملی پشتو و در قدم دوم همکاری با سایر دوایر یکه نیازمند چنین مساعدت میباشدند .
۱۱- تحرير شمار های در مورد موضوعات ملی بزبان ملی پشتو و نصب آن در مواضع عمومی بعد مطالعه از طرف وزارت اطلاعات و کلتور .
۱۲- تعیین جوايز و جمع آوری آثار پشتو از طریق تشویق وتقدیر .

وزارت اطلاعات و کلتور در اواسط ماه سنبله تجویز نمود علما ، محققين و زبان شناسان کشور نظريات شانرا در بار انکشاف وتعميم لسان پشتو از طریق مطبوعات کشور نشر نمایند تا برویت آن تطبیق پلان جامعی درین زمینه روی دست گرفته شود . همان بود که آراء هوو طنان در مطبوعات کشور نشر گردید . در عین حال با سامین تثبیت اولین درام پشتو بنام (حولی در مکرو رویان) روی ستیج آمده و سناریوی فلمی بنام (آدم خان و در خانی) تهیه شد .

علاوه بر آن ریاست انکشاف پشتو در جریان سال مجموعه آثار شعرا نو پسندگان پشتو و ددی را که در مراسم گل نارنج درجلال آباد مسهم گرفته بودند تحت عنوان (د نارنج گل) واکرو ترجمه مو لوی صالح محمد را بنام (د پشتو مثنوی) چاپ کرد . پرویت نو کو کابی اثر قلمی تاریخ مر صبح برای چاپ آماده گردید وهم کلمات نادر و فرا مو ش شده آن تشریح گردید . اثر (کشور های روبا انکشاف) که از انگلیسی توسط میر من مصومه وردک به پشتو ترجمه شده بود بعد ملاحظه مجدد برای چاپ آماده گردید کتا پ ادبی تحفه شهنامه ظاهر شاهی اثر نظام تصحیح و برای چاپ آماده شد .

در عین حال ریاست انکشاف پشتو له تنها برای مطبوعات کشور مقالاتی پرای نشر تهیه کرده است بلکه همیشه در حصه انکشاف وتعميم لسان ملی پشتو نظريات خود را نیز ارائه داشته است . حین مطالعه کمیت و کیفیت مضامين نشر شده مطبوعات

وزارت اطلاعات و کلتور

وده پارچه فولکلوری و هزار ما پارچه های خارجی وجود دارد .

باوصف افزودی پروگرامهای رادیو افغانستان و به میان آمدن پروگرام يك ونیم ساعته زبان های محلی و هم افزایش وقت نشر آن که قیمت ساعات شبکاری رادر رادیو بالا برد و پیشبردن این پروگرام ها مصارف اضافی نیم ملیون افغانی دیگر رادر پهلوی بودجه عادی رادیو ایجاد میکرد اما این همه تشیبات درچوکات بودجه معینه قبلی تعقیب شد و افزایش این پروگرامها صرف يك مصرف اضافی را که در حدود شصت و هفت هزار افغانی تخمین میشود در بودجه رادیو وارد آورد .

درعین حال واردات اعلانات یازده ماهه امسال رادیو افغانستان بالغ برده ملیون افغانی شد که با اینصورت باوجود منع اعلانات سگرت از ماه قوس يك ملیون افغانی در واردات آن نسبت به یازده ماه سال گذشته افزایش به عمل آمده است .

با ختر آژانس به حیث يك موسسه اخذ و مخابره خبر خصوصا طي ماههای اخیر سال راه انکشاف پیموده است . این موسسه نشراتی از یکطرف برای استفاده موسسات نشراتی کشور به مخابره سرویس های جدید خبری اخبار ذوقی ، اخبار هنری ، حوادث و اتفاقات ، اخبار مربوط به جهان زن و سرویس اختصاصی در آیینته مطبوعات جهان در خلال ماههای اخیر آغاز نموده و از جانب دیگر بعد عیار ساختن مجدد سیستم مخابراتی خود به مخابره تازه ترین اخبار داخلی و خارجی برای موسسات نشراتی کشور آغاز نموده است اخبار سرویس پشتوی دباختر آژانس نسبت به پیش چارچند شده تبصره بر حوادث داخلی و مخابره وقایع دلچسپ دو سرویس دیگر دباختر آژانس است که برای انیس از ماه عقرب امسال آغاز یافته است با ختر آژانس طي ماههای اخیر فعالیت های خویش را به شکلی عیار نموده تا تازه ترین حوادث و موضوعات جهانی در خلال چند دقیقه از طریق رادیو افغانستان نشر و مورد استفاده موسسات نشراتی قرار گیرد

دینی و خصایص ملی نیز در جریان شش ماه اخیر سال راه انکشاف پیمود . در پهلوی نشرات عادی دینی ، تنویری ، اطلاعاتی و تفریحی رادیو افغانستان و پروگرامهای معینه آن ، برای بار اول نشر پروگرام يك ونیم ساعته لسانهای محلی از بکسی ، پشه یی و بلوچی سراز دهم میزان از طریق رادیو افغانستان آغاز یافت . در یمن پروگرام برای ۱۵ دقیقه پروگرام پشه یی ۵ دقیقه پروگرام از بکسی ، ترکمنی

و برای پانزده دقیقه پروگرام بلوچی از ساعت پنج و چهل و پنج دقیقه تا ساعت هفت شام روی امواج کوتاه هشتاد و هشت متر و موج متوسط چارصد و پنجاه و چار عشاریه پنج متر یا چار صد و چهل و چار بند نشر میگردد . همچنان به منظور استفاده معلمین و منسویین معارف کشور برای اولین بار به تاریخ ده عقرب پروگرام نیم ساعته عرفانی رادیویی روز های یکشنبه و چار شنبه از ساعت یازده و سی دقیقه تا دوازده ظهر روی امواج متوسط چار صد و پنجاه چار متر و موج کوتاه چهل و يك متر آغاز یافت . در عین حال پروگرامهای عادی رادیو در يك چینل ، چار ساعت افزایش یافت که به این صورت پروگرامهای عادی آن در روز های عادی از ساعت شش و سی دقیقه صبح آغاز یافته و بعد از دو نیم ساعت وقفه از ساعت یازده و سی دقیقه قبل از ظهر تا نصف شب دوام میکند . در پلهوی پروگرامهای عادی روز مره رادیو افغانستان ضمناً پروگرامهای جدیدی هنری پروگرامهای خاص دینی خصوصا در روزهای و شب های جمعه ، ساز ها و آواز ها ، زن و زندگی امروز - دیروز امروز و فردا ، مصاحبه های تلفونی و آهنگ های فرمایشی به شکل جدید آن پروگرام دكله اشعار و آواز با کمپوز - نامه های وارده و پروگرام نیم ساعته بذوق شمایه میان آمد و هم در جمع آوری آهنگهای فولکلوری که سال گذشته آغاز یافته بود ثبت پارچه های جدید توجه به عمل آمد که این ثبت آرشیف موسیقی رادیو را از ناحیه داشتن پارچه های فولکلوری غنی ساخته است اکنون در آرشیف موسیقی رادیو افغانستان بیش از ده هزار آهنگ و نغمه افغانی ، اضافه از یکصد

د افغانستان کالنی

راکه در زیبایی صفحات از آن استفاده می شود با سرعت وقت تهیه میدارد .

در حصه تجهیز مطابع ولایات نیز اقدامات به عمل آمده است به این صورت که در ماه های اخیر تجویز گرفته شد تا در وهله اول مطابع پنج ولایت کندهار، هرات، ننگرهار، بلخ و بغلان بادرگاه لیتو تایپ، آفستیت و زنگوگرافی مجهز گردد .

در جمله امور عادی مطابع دولتی مرکز علاوه بر طبع نشرات قبلی نشرات غیر حکومتی که بعد از ماه سنبله طبق قانون مطبوعات از طرف وزارت اطلاعات و کلتور امتیاز نشر آن صادر شد نیز چاپ میشود این جراید عبارت است از افغان ملت، شوخ، افکار نو، پیکار، ندای حق و اسلام .

برای تنظیم فعالیت ها و چاپ بهتر آریانا دایرة المعارف برای بار اول کمیسیون مشورتی برای آن تعیین شد تا مواد مورد ضرورت آن بصورت جامع و موثق از طرف علما تهیه و به نشر سپرده شود اکنون کمیسیون مشورتی در زمینه اقدامات لازم کرده و برای تهیه مواد و چاپ بهتر آن مشوره های لازم داده است که کار تدوین و چاپ آریانا دایرة المعارف در حال حاضر به همین اساس پیش میرود .

انجمن تاریخ در عین حالیکه تحقیقات و تنبغات خود را در حصه تاریخ افغانستان به همکاری اعضای مسلکی خویش پیش برده نشر مجلات افغانستان و آریانا نیز دوام داد و به این صورت سلسله تحقیقات تاریخی و روشنی ساختن زوایای مختلف حیات گذشته افغانستان دوام کرد .

برای استفاده مزید اهل مطالعه و تنظیم بهتر کتاب خانه های عامه، وزارت اطلاعات و کلتور از یکطرف اقدام به توسعه کتابخانه های قبلی و افتتاح کتاب خانه های جدید در کشور نمود و از طرف دیگر باتدویر کمیسیون های مشورتی به شمول علما و دانشمندان خواست لواایح جامعی در حصه فعالیت کتاب خانه ها و تنظیم آن به شکل نوین طرح و تدوین نماید لذا در خلال چهار ماه اخیر سال اولتر از همه يك انجمن مشورتی دواژه

تهیه و مغایره جریانات روز مره جهان با این سرعت این امکانات را برای رادیو افغانستان میسر گردانیده تا در آغاز هر ساعت خبر های تازه داخلی و خارجی را نشر نماید .

برای استفاده موسسات نشراتی ساحه و فعالیت باختر آژانس در حصه تهیه راپور تاژ ها نیز گسترش یافته است و در اکثر موارد این راپور تاژ ها به صورت مصور تهیه و بعد در روزنامه ها نشر میگردد . خدمات شعبه عکاسی آژانس باختر نیز دو چند گردیده و طی ماه های اخیر علاوه به تهیه عکسهای اخباری عکسهای مربوط به پروژه هائیز تهیه میگردد .

روش نشراتی دباختر آژانس با پیروی از سیاست مثبت و فعال بیطرفی کشور ایسن امکانات را برای این موسسه نشراتی میسر گردانیده تا اخبار مربوط به تمام جریانات بین المللی بدون تبعیض از طرف آن موسسه تهیه و مغایره گردد و باین صورت هموطنان مادر جریان کامل بین المللی گذاشته شوند . این روش جهان شمول و واقع بینانه موقف باختر آژانس را به حیث موسسه با اعتبار و بی طرف خبری در مسایل جهانی بیشتر تثبیت و استحکام بخشیده است .

ریاست مطابع دولتی علاوه بر نشر روزنامه ها، جراید، مجلات، کتب و سایر احتیاجات طباعتی موسسات رسمی و خصوصی در ماه های اخیر کار طبع تفسیر شریف پشتو را نیز پیش برده و برای استفاده هموطنان پاره های قرآن مجید را نیز بصورت جداگانه به خط خوانا از طریق بیبقی کتاب خپرونه موسسه خویش آغاز نموده است چنانچه تا اخیر سال پاره های اول، دوم، سوم و چارم آن طبع و مورد استفاده هموطنان قرار گرفته است .

در عین حال برای تحول کمی و کیفی نشرات کشور مطابع دولتی به تدریج يك دستگاه ماشینری سوپر کاستر و مونو تایپ اقدام نموده که قسمتا سامان این دوماشین وارد شده است خصوصیات این ماشین های طباعتی این است که حروف عناوین و متن را از ده تا پنجاه و چار باینست و هم جدا و خط کش های طرف ضرورت

وزارت اطلاعات و کلتور

گذاشته است و ضمناً سالیانه مبلغ یکصد هزار افغانی را برای تقویه کتابخانه آنجا در تخصیصه سالیانه خود پیش بینی می نماید .

در کندز نیز علاوه بر عمارت کتابخانه ، بناروالی و کتب آن چهل هزار افغانی برای تهیه تجهیزات کتابخانه نیز از طرف شاروالی کندز در اختیار کتابخانه های عامه گذاشته شد و هم بناروالی کندز يك صدو پنجاه هزار افغانی را برای انكشاف مزید کتابخانه های مربوطه سالیانه در بودجه خود تخصیص میدهد .

اکنون وزارت اطلاعات و کلتور درین زمینه داخل اقدام میباشد تا یکتعداد کتب مورد نیاز برای کتابخانه های عامه کشور تهیه و ، خریداری نماید ضمناً روی این موضوع ، مطالعات لازم صورت گرفته است تا فهرست کتاب های خطی را چاپ و از پشتی و صلحات کتاب های بی نظیر خطی کارت های رنگه تهیه و مورد استفاده قرار دهد در عینحال درمات های اخیر سال موضوع تدویر کتابخانه های سیار و کتابخانه های اطفال در چند گوشه شهر مطالعه گردید تا بعد تهیه وسایل و کتب مورد نیاز عملی گردد .

درساخته تشبثات هنری اقدامات وزارت اطلاعات و کلتور از طریق ریاست ثقافت و هنر به شکلی بوده است تا از یک طرف هنرمندان تشویق و نمایشات هنری بهبود یابد و از ، جانب دیگر مراکز نمایشی کشور چون سینماها و ننداره ها اصلاح گردد ریاست ثقافت و هنر پس از مطالعات لازم در خلال تشبثات تجدید خویش از همه اولتر به تقریب میلاد مستعود ، پادشاه محبوب به تدویر فستیوال آهنگ های ملی و محلی اقدام کرد علاوه بر تازگی تدویر این فستیوال در استحکام بنیان وحدت ملی ، معرفی هنر ملی و چهره های هنری ولایات و دور دست کشور نقش ارزنده را به جا گذاشت . درین فستیوال جمعا پنجاه وسنه نفر سرائنده و نوازنده از پانزده ولایات کشور رسم گرفتند همچنان با رعایت علاقمندی هنر دو ستان درام خوشو مجددا روی پره آمده برای اولین بار در یکی از ولایات کشور یعنی کندز به معرض نمایش قرار گرفت و هم این کمیدی در

عضوی از علما و دانشمندان ، محققین امور کتابخانه و اشخاص باتجربه تشکیل کرد تا امکانات انكشاف کتابخانه ها را در کشور مطالعه نماید این انجمن اولین جلسه خود را به تاریخ بیست و هفت میزان دایر کرده و کمیته های به منظور انكشاف و توسعه کتابخانه تعیین نمود کمیته مشورتی طی چند جلسه خود لایحه حفظ و نگهداری نسخ خطی در کشور ، لایحه آرشیف ملی و لایحه انكشاف و تنظیم کتابخانه ها را تدوین نموده برای طی مراحل قانونی به وزارت اطلاعات و کلتور سپرد لایحه تنظیم و انكشاف کتابخانه هادر چار فصل و بیست و یک ماده ترتیب شده و در آن ترتیب کتابخانه ها و وظایف ، کمسیون ها ، شرایط استخدام و مقررات کتابخانه تشریح شده است .

در عین حال به منظور انسجام بهتر کتابخانه های ولایات شمال کشور و تنظیم کتابخانه ها به سیستم بین المللی یک هیات مسلكی واداری به ولایات بغلان ، جوزجان ، فاریاب ، بلخ و بدخشان اعزام گردید . با این هیات دو هزار جلد کتاب نیز برای تقویه کتابخانه های این ولایات فرستاده شد .

تاسیس یک کتابخانه عامه در غزنی مطالعه شده در قدم اول بناروالی غزنی حاضر شد يك هزار و دو صد جلد کتاب و سایر تجهیزات کتابخانه بناروالی آنجا را با اختیار کتابخانه عامه غزنی قرار دهد و هم يك نمره زمین را برای اعمار کتابخانه جدید به اختیار ریاست کتابخانه ها گذاشت . بالاخره بعد از تهیه مقدمات کتابخانه عامه به نام البیرونی دانشمند بزرگ کشور در ماه جدی در غزنی افتتاح گردید و اکنون اهالی غزنی با علاقمندی تمام برای افتتاح شعبه نسخخطی در آنجا آثار خطی دست داشته شانرا با اختیار کتابخانه البیرونی میگذارند .

در عین حال برای افتتاح کتابخانه های عامه در ولایات کندز و تخار مطالعات لازم صورت گرفت . بناروالی تالقان در تشبثات مقدماتی برای افتتاح کتابخانه در آنجا يك نمره زمین تخصیص داده و عجلالتا يك تعمیر برای افتتاح کتابخانه با مبلغ پنجاه هزار افغانی به اختیار ریاست کتابخانه های عامه ،

د افغانستان کالسی

گردید این سینما ها در مرکز عبارت بود از سینمای ملی، سینمای عزیز، و سینمای میرویس و در ولایات سینمای مزار شریف، سینمای منزل، باغ کندهار، سینمای چاریکار و سینمای پل خمری در عینحال فعالیت ننداره های شخصی که شرایط نمایش را دارا نبودند متوقف ساختند. ساخته شد البته این سینماها و ننداره ها تازمانی مسدود می ماندند که شرایط یک سینما و ننداره لااقل درجه سه را پیدا کنند.

در عینحال به منظور فراهم آوری وسایل سرگرمی مردم و تفریح برای مردم، وزارت اطلاعات و کلتور تدویر سینماهای جدید آریو ب ننداری و تیمور شاهیارادر کابل و سینمای تالقان در مرکز ولایت فرخار اجازه داد سینمای پا میر هم دوباره در ماه جدی از مدت های تعطیل بنمایش شروع کرد.

اجرات افغان فلم در طول سال مترجه انجام وظایف در سه طریق بود، تشیبات تولیدی، تهیه و توزیع فلمهای هنری برای سینماهای کشور و فعالیت های نمایشی در طول سال علاوه بر اینکه این موسسه به تهیه و تولید فلمهای شانزده وسیو پنج میلی متری اخباری از جریانات مهم کشور پرداخته است و این فلمها را در چندین کابی به زبان های پشتو و دری در داخل و خارج به معرض نمایش گذاشته مقدمات تهیه فلمهای هنری و دو بله آنرا نیز فراهم نموده است از تشیبات عمده افغان فلم در طول سال یکی هم تهیه فلمی به فرمایش انجمن رهنمای خانواده است که به نام راز خوشبختی از طرف کارکنان این موسسه در استودیوی افغان فلم تهیه گردید کار تهیه فلم راز خوشبختی در ماه سرطان آغاز یافت و بعد از تکمیل آن در خلال دوماه چون تهیه این فلم به وجود کمی وسایل نبود تجربه موفقاته پایان یافته بود لذا اکنون موضوع تهیه کابی های متعدد آن به لسانهای پشتو دری و انگلیسی در میان است

وزارت اطلاعات و کلتور در عینحال در شش ماه اخیر سال تهیه یک فلم هنری را توسط کارکنان افغان فلم و با استفاده از امکانات این موسسه هدایت داد همان بود که سناریوی

جمهوریت های آسیایی شوروی از طرف هنرمندان افغانی نمایش داده شد که جلب توجه علاقمندان به نمایش آن نماینده توانایی هنرمندان افغانی در هنر تمثیل میباشد. در قسمت تهیه آثار هنری در قدم اول کمیدی حویلی در مکروریان به زبان ملی پشتو در کابل - ننداری به معرض نمایش قرار گرفت که در آن چهره های جدید هنری سهم داشتند هم چنان مقدمات تدویر کبستر تی توسط چهره های تازه هنری فراهم گردید تا بعد از این سلسله آن دوام کند در عین حال هنرمندان ثقافت و هنر مقدمات تهیه آثار هنری از گچرائیز فراهم نموده اند که به زودی آثاری از این قبیل عرضه خواهد شد

برای رهنمای هنرمندان ننداره های شخصی وزارت اطلاعات و کلتور ریژیسور ان ثقافت و هنر را موظف ساخته است تا همیشه از فعالیت های آنان و ارسی کرده و در زمینه بهبود موضوعات نمایشات سلیم هنری آنانرا رهنمایی و کمک کنند ضمنا برای تثبیت انداز فعالیت و استعداد هنرمندان امتحان انداز فعالیت آنان توسط هیات موظف از ماه عقرب آغاز یافته و بعد تثبیت لیاقت و استعداد هنرمندان برای یکصد و ده هنرمند کشور جواز نامه های هنری از یک تاده درجه به تاریخ اول جدی داده شد

مراقبت دایمی ننداره ها و سینماها خصوصا در ماه های اخیر از طرف هیاتهای موظف وزارت اطلاعات و کلتور آغاز یافت هدف از این اقدام وزارت اطلاعات و کلتور این بود تا از یکطرف نمایشات هنری در کشور به شکل سلیم آن انکشاف یابد و از جانب دیگر مراکز نمایشی برعایت مقررات نمایش و فراهم آوری تسهیلات لازم و ضرورتی نمایشات خود را بهتر دایر کنند همان بود که بعد از بررسی هیات موظف نقایص سینما ها و ننداره های مرکز در قدم اول به مدیران مسئول و مراجع مربوط آن ابلاغ گردید تا در خلال یک مدت معین نواقص سینما و ننداره مربوط را رفع نمایند.

سینما های که توانستند با اساس این اطلاع بر رفع نواقص ضروری خود بپردازند و با این صورت دوام نمایش آن نسبت نداشتن شرایط ضروری یک مرکز نمایش ممکن نبود مسدود

وزارت اطلاعات و کلتور

کابل‌نداری بحيث مرکز نمایشات افغان فلم در طول سال نه تنها به حيث يك منبع عایداتی برای تقویه بنیه مالی این موسسه فلم های متعددی را در معرض نمایش گذاشته بلکه با داشتن همه وسایل ضروری نمایش تمام کنسرتها و درامهای ریاست ثقافت و هنر رادیو افغانستان و کنسرت های هنرمندان خارجی در آنجا به معرض نمایش قرار گرفته است .

در زمینه حفريات و دریافت آثار باستانی فعالیت های باستانی در کشور دوام داشته و تا اخیر ماه جدی ۷۶۵۷ نفر از آثار تاریخی موزیم کابل دیدن کرده است همچنان آثار تاریخی موزیمهای غزنی، کندهار، هرات، فاریاب، بلخ و کاپیسا را هزاران نفر علاقه مندان داخلی و خارجی در طول سال دیده است در عینحال در مدیریت عمومی موزیمها در طول سال مطالعه هفتصد اثر مربوط حفريات خم زرگر و آثار مکشوفه حفريات سرخکوتل شترک تپه خزانه و فندقستان پایان یافته است .

مجمسه هرمس مکشوفه آی خانم نیز تویم و برای نمایش آماده گردید . آثار دوره سنک قدیم و جدید مکشوفه قره کمر که تعداد آن بدو صد پارچه میرسد تحت مطالعه قرار دارد در عینحال (۴۰) پارچه آثار دوره غزنویان برای موزیم هرات و هفتاد اثر تاریخی برای موزیم غزنی خریداری شده است ضمناً ده دانه مهر و عقیق و فرامین متعدد دیک هفت جوش دوره غزنویان بایک تعداد مسکوکات دوره های مختلف مجمسه ها و کتب تاریخی ناباب برای موزیم کابل خریداری شده است .

وزارت اطلاعات و کلتور همچنان برای راحت و آسایش شهریان به منظور فعالیت بهتر کتب مطبوعات لایحه وضع نموده که با سال آن صورت انعقاد و محافل عروسی و دعوتها در آن کتب با وقت دوام مراسم تنظیم یافته است همچنان برای اولین بار لایحه برای به کار انداختن موتر عروسی و تدویر آرایشگاه در کلب مطبوعات ترتیب گردید . کانتینر مطابع دولتی نیز به حيث يك کانتینر مجهز از طرف کلب مطبوعات از سه ماه اخیر سال به اینطرف به فعالیت آغاز نموده و مقرراتی برای ترتیب دعوت های چار تانچها نفری در آنجا تنظیم شد .

فلمی به نام آدم خان و درخانی تهیه و برای معلوم ساختن نظريات هموطنان در حصه تهیه شدن بهتر آن این سناریو در روزنامه هیواد نشر گردید که بعد از اخذ نظريات علاقمندان و مطالعه امکانات افغان فلم تهیه این فلم در کشور آغاز خواهد شد .

همچنان در نیمه دوم سال وزارت اطلاعات و کلتور تصمیم گرفت فلمهای هنری خارجی از طریق افغان فلم دوبله شود همان بود که بعد از مطالعات لازم و بررسی امکانات تولید و قیمت آن فلمی به نام گلها دیر شکفتند برای دوبله انتخاب گردید کار دوبله این فلم که از روی آثار دوره جوانی چخوف در ستودیوی فلمبرداری موسفلم شوروی تهیه شده در ستود یوی افغان فلم در اواسط ماه دلو پایان یافت دوبله این فلم در واقع به حيث اساسی برای کار آینده کارکنان افغانفلم در دوبله فلمهای هنری خارجی قبول شده میتواند .

در عینحال وزارت اطلاعات و کلتور طی ماه های اخیر ستال مطالعات لازم در حصه چگونگی فلمهای توریید شده هنری انجام داد و مساعی لازم به خرج رفت تا فلمهای مناسب هنری که در عینحال جنبه تربیوی نیز داشته باشد بشود بشور وارد وبه معرض نمایش قرار گیرد .

موسسه افغانفلم تهیه و توزیع فلمهای هنری خارجی را نیز در طول سال تنظیم بخشیده است از آغاز سال یک هزار و سیصد و پنجاه تا اخیر ماه جدی یکصد و نود فلم هنری برای نمایش در سینماهای کشور وارد گردیده که از این جمله در خلال ده ماه سال نود و پنج حلقه آن هندی، شصت و یک حلقه آن امریکایی و اروپایی، بیست و هشت آن ایرانی و چار حلقه باقیمانده آن پاکستانی بوده است .

افغان فلم در عین حال با هیات های فلم برداری خارجی نیز همکاری های لازم در زمینه فراهم آوری تسهیلات لازمه نموده است چنانچه در طول سال با هیات های فلمبرداری بی بی سی، جاپان، اتحاد شوروی، ایالات متحده امریکا و جمهوریت اتحادی آلمان مساعدت های لازم صورت گرفته است .

د افغانستان کالني .

از اقدامات موثر و اساسي ايکه به منظور وکايه صحت مردم و جلوگیری از وسعت اعتياد به سگرت از طرف وزارت اطلاعات و کلتور صورت گرفت منع اعلانات سگرت از طريق راديو افغانستان بود. در مجلسي که به رياست شباغلي محمد ابراهيم عباسي وزير اطلاعات و کلتور عصر روز چارده قوس باشتراک بعضي از روسای موسسات نشراتي و اراکين رياست راديو افغانستان در سالون راديو انعقاد يافت به منظور جلوگیری خطرات سگرت در بيسن طبقات مختلف مردم خصوصا جوانان و حفظ صحت و سلامت هيوطنان تجويز گرديد تا اعلانات سگرت از طريق راديو افغانستان قطع گردد متعاقب آن مجلس عالي وزرا اعلانات سگرت را از طريق مطبوعات کشور و هم به شکل لوحه وغيره یکسره ممنوع قرار داد و به اينصورت خدمت اساستي در زمينه تامين صحت مردم و جلوگیری از اعتياد مزيد آن بين هم وطنان انجام يافت گرچه اعلانات سگرت یک قلم در شت واردات راديو و نشرات کشور را تشکيل ميداد اما از اين عايدات برای خدمت در تامين صحت مردم صرف نظر گرديد . همچنان روز دوشنبه ۱۹ دلو مجلس مسلکي وزارت اطلاعات و کلتور تبليغات خارجي را خصوصا از طريق سفارت ها بشکل مقالات تصاویر در بدل پول به شکل اعلان غير محسوس صورت ميگرفت . در مطبوعات کشور قدغن نمود وزارت ، اطلاعات و کلتور بادر نظر داشت آرزو ها و تمنيات مردم و خدمت مطبوعات کشور درين زمينه باساس فقره دوم و چارم ماده اول قانون مطبوعات و ارزشهاي قانون اساستي برای مجادله با تبليغات خارجي که به صورت مضامین مقالات تصاویر وغيره نشر گردد در مطبوعات کشور منع قرار داد درين مجلس ضمنا تجويز گرديد تا برای تجليل از روز های ملي و سالگره امضای معاهدات دوستي باکشور های دوست در مطبوعات کشور لايحه جداگانه تنظيم گردد .

موسسه اعلانات نیز فعاليت خود را در جمع آوری اعلانات و نشر آن از طريق مطبوعات کشور و نصب اعلانات لوحه يي پيشبرد . واردات اين موسسه در خلال ده ماه سال ۱۳۵۰ بالغ بر ۵۱۳۶۴۷ افغانی گرديد که اين رقم مبلغ ۱۲۸۸۴.۷ افغانی بيشتر از مجموع عايدات ده ماه اول سال گذشته آن ميباشد . واردات ده ماه اول سال گذشته اين موسسه به ۴۳۲۵۳۴ افغانی رسیده بود .

از جمله واردات سال جاری اين موسسه تا اخير ماه جدی ۴۹۹۳۴۷۰ افغانی آن به حساب موسسات نشراتي انتقال يافته و ۵۳۳۰۰ افغانی ديگر مفاد خالص موسسه بوده است . از درك اعلانات سگرت ۴۴۶۷۱۱ افغانی تا وقت قطع اعلانات آن بدست آمده بود .

در خلال اجراآت خویش اين موسسه به قبول و نصب اعلانات لوحه يي دوام داده شعبه توليد آن فعال ساخته شد اين شعبه اعلانات راديو ، روزنامه ها و اعلانات لوحه يي را ترکيب و ديزاين مينمايد . در عينحال طرح تشکيل شعبه تدقيق و مطالعات هم در موسسه اعلانات مطالعه گرديد اين شعبه حجم حقيقي عرضه و اندازه تقاضا در بازار مطالعه ميکند و هم برای نشر اعلانات نشریه مناسب را پيشبيني می نمايد قرار است اين شعبه پارسيد ۲۵۰ نفر متخصصين مربوط شروع به کار نمايد .

در عينحال مطالعات دوحصه تدوير دستگا نيون و اعلانات پلاستيکي دنبال شده عنقریب بتوريد و نصب آن در کشور اقدام خواهد شد بايکار افتادن اين فابريکه نه تنها اعلانات به شکل موزون و هنري برای موسسات و مراجع علاقمند تهيه خواهد گرديد بلکه اين اقدام در زيبايی شهر خصوصا از طرف شب اثر خاص دارد علاوه بر نمايندگي های موجود در ولايات کندهار ، ننگرهار ، و هرات اين موسسه در حصه فعال ساختن نمايندگي های خود در ساير ولايات نیز داخل اقدام ميباشد .

وزارت مخابرات

سرویس‌های پست ، تلیفون و تلگراف وزارت مخابرات در دوران هشت‌ماه اول سال ۱۳۵۰ خدمات آتی را انجام داده است :

۱ - قسمت تلیفون و تلگراف :

ازین دستگاه تاکنون در حدود یکهزارلین طرف استفاده قرار دارد . یکتعداد سوچبوردهای تلیفون به ولایات کشور فرستاده شده که قسمتا سوچبورد های کهنه و مستعمل را تعویض و قسمتا بصورت جدید در ولایات نصب شده است در پهلوی نصب دستگاه ها و سوچبوردها یک مقدار سامان و لوازم لین تلیفون نیز به ولایات ارسال شده تا در ترمیم لین‌های موجوده و تمدید لین های جدید از آن استفاده بعمل بیاید . بطور مثال یک لین تلیفون جدید از حصه اول بهسود الی ولسوالی قول‌بخش تمدید شده وهم لین های تلیفون بلخ و شورتنیه از همین سامان ترمیم شده است .

هکذا دوجوره لین اساسی چینل از گردیز به استقامت خوست به فاصله پنجوا چهار کیلومتر تمدید شده است .

ترمیم اساسی یکجوره لین آهنی از بهسود الی پنجاب واز پنجاب الی یکاوالنگ و از یکاوالنگ بطرف بامیان و از بهسود به سم میدان جمعا به فاصله دوصد ونودو شش کیلو متر صورت گرفته است . لین چینل کابل پلخمري به فاصله یکصد و سی و دو کیلومتر ترمیم و تکمیل گردیده است . وزارت مخابرات برای اینکه تسهیلات بیشتر را برای مراجعین فراهم کرده باشد وقت کارارتباطات بین‌المللی تلگراف و تلیفون را تمدید داده است . در گذشته ارتباط رادیو تلیفونی باخارج از طریق پاریس صرف از ساعت ۱۲ پ - الی ۴ پ بعد از ظهر برقرار بود که این تقسیم اوقات خاصا برای مراجعین امریکا نسبت تفاوت وقت مشکلات زیاد را پیشی مینمود . برای رفع این معضله و فراهم آوردی امکانات بیشتر

ازدیاد نفوس تعداد روز افزون عمرانات توسعه مناسبات تجارتی و غیره در شهر کابل ایجاب مینماید تا بصورت دوام دار دستگاه های تلیفون وشبکه هایی مربوطه آن درین شهر توسعه وانکشاف بیاید که این نوع توسعه مستلزم قدرت مالی وبودجه مکفی میباشد . وزارت مخابرات در چوکات توان مالی وتشکیل محدود تخنیکي خود در طسی چندماه گذشته توانسته است یک شبکه جدید کابل را در وزیر اکبرخان مینه و یک شبکه دیگر را در درنادرشاه مینه احداث و بسری استفاده آماده بسازد . شبکه وزیر اکبر خان مینه ظرفیت پنجمصد لین را داشته وشبکه نادرشاه مینه بایک کیبل صد لین که تلا تمدید شده بود جمعا ششصد نفر مشترکین تلیفون را پذیرفته خواهد توانست . هکذا یک سوچبورد بیست لین در خیرخانه مینه و یک سوچبورد دیگر از همین نوع دو سیم نورمحمد شاه مینه که هرکدام توسط دولین ارتباطی با دستگاه های مرکزی وصل است برای رفع نیازمندی عاجل ساکنین این دوپره ده نصب وبکار انداخته شده است . علاوه نظر به ازدیاد نمرات تلیفون - کتاب رهنمایی جدید تلیفون که حاوی نمبرهای مرکزی شیر شاه مینه وشهرنو است طبع وبیدسترس مشترکین تلیفون قرار داده شده است .

دستگاه تلیفون اتومات شهر مزار شریف که دارای ظرفیت (۱۵۰۰) لین است در برج سنبله سال جاری به فعالیت آغاز نموده که فعالیت این دستگاه نه تنها تسهیلاتی را در مخابره داخلی شهر مزار شریف بلکه در

د افغانستان کالني

ارتباط تېلفوني بامالك جهان تصميم گرفته شد تاوقت مخابره از ساعت ۱۱ پې قبل ازظهر الی ۹ پې بعد از ظهر در دوران هفته يشمول ايام تعطيل عمومي تمدید داده شود که همین اکنون مراجعین به اساس تقسیم اوقات جدید استفاده می نمایند همچنین وقت کار تلگراف نیز تمدید یافته است . ارتباط تلگراف کابل، فرانکفورت از ساعت ۹ بعد از ظهر شروع میشود .

البته در صورت مراجعه تلگرامها ازطریق فرانکفورت به تمام کشورهای جهان به نرخ معینه پذیرفته میشود .

بهین منظور غره تحصيلی تېلفون و تلگراف برای پذیرفتن تلگرامها و اخذ تکت مخابره تېلفوني الی ساعت ۸ر۴۵ بعد ازظهر مفتوح میباشد .

وزارت مخابرات در پهلوی دیگر اصلاحات به تعداد بیست نفر اپریتر تېلفون را درمرکز تربیوی تحت تربیه قراردادده که اکنون همه اپریترها در سوچبوردر مرکزی فعالیت می نمایند . به اپریترهای مذکور طرز استفاده اعظمی ازوقت حسن مراجعه ومراوده بسا مراجعین (صفر) معلومات وولایات تدریس شده .

مجموع عوایدیکه از مدرک خدمات تېلفون وتلگراف داخله وخارجه در شش ماه اولسال جاری بدست آمده بالغ بر (۵۳۸۵۸۱۰۲) افغانی میشود .

۲ - قسمت پستی :

وزارت مخابرات در هشت ماه گذشته توانسته است (۵۵۵۱۶۱۲) مراسلات رسمی وشخصی مراسلات سرویسی نمونه مالالتجار اوراق کار ، جراید مطبوع ، پست کارد ، پارسلات پستی و پستههای کوچک راباخارج تبادل و پستههای وارده را توزیع نماید ضمناً به تعداد (۲۶۵۲۳) خریطه را ازممالك

مختلف که وزن مجموعی آن بالغبر (۵۰۳۰۳۷) کیلوگرام میشود به شکل عبوری به اتحاد جماهیر شوروی واز اتحاد شوروی را به ممالك دیگر انتقال داده است . هکذا به تعداد (۱۰۰۵۳) پارسل به وزن مجموعی (۴۷۹۴۵) کیلو گرام ازممالك خارج وارد وبه مراجع مربوطه توزیع شده است . در داخل بهتعداد مجموعی (۱۴۱۳۴۶۶) پاکت وارده را ازولایات بمركز وبه تعداد (۱۸۷۲۲۲۳) پاکت را از مرکز به ولایات ارسال وتوزیع نموده است .

اداره فلاتیلی وزارت مخابرات در طول هشت ماه به تعداد مقدار هشت نوع تکت فوق العاده راکه مجموعی آن (۱۰۲۵۵۰۵۵) میشود نشر نموده است که انواع و تاریخ نشر آن حسب آتی است :

- ۱ - به مناسبت روز اتحادیه بین المللی تیلی کمونیکیشن تاریخ نشر ۲۷ر۲۸۰۱۳۵۰
- ۲ - پرندگان تاریخ نشر ۲۹ر۳۰۱۳۵۰
- ۳ - یونسکو تاریخ نشر ۴۵ر۴۶۰۱۳۵۰
- ۴ - تجلیل پنجاه و سومین سال استقلال افغانستان تاریخ نشر ۲۲ر۲۳۰۱۳۵۰

- ۵ - تجلیل جشن پښتونستان تاریخ نشر ۲۹ر۳۰۱۳۵۰

- ۶ - روز تولدی اعلیحضرت معظم همایونی تاریخ نشر ۲۲ر۲۳۰۱۳۵۰

- ۷ - سره میاشت تاریخ نشر ۲۴ر۲۷۰۱۳۵۰

- ۸ - روزملل متحد تاریخ نشر ۲۲ر۲۳۰۱۳۵۰

مجموع عواید خدمات پستی در شش ماه اول سال ۱۳۵۰ - از مدرک محصول مراسلات شخصی ورسمی محصول پست بکس ، محصول مراسلات خارجی ، محصول پارسلات قیمت تکت که بصورت آزاد فروش شسده محصول بیرنگ وغیره بالغ بر (۵۷۳۵۶۷۱) افغانی شده است .

(پایان)

وزارت صحیه

الف - امور ساختمانی

- ۱- تعمیر دستگاه اکسریز شفاخانه ابن سینا تکمیل و بتاريخ ۲۶ جوزا رسماً افتتاح شد .
- ۲- تعمیر دستگاه اکسریز کندهار تکمیل و بعد از نصب دستگاه بتا ریخ ۳۰/۹/۱۳۴۰ رسماً افتتاح شد .
- ۳- تعمیر شفاخانه ولایت فراه ۸۰ فیصد تکمیل شده .
- ۴- اصلاح تعمیر شفاخانه جلال آباد ۶۰ فیصد تکمیل شده .
- ۵- استخوان بندی کار تعمیر ۲۵۰ بستر ابن سینا ۱۰۰ فیصد تکمیل شده .
- ۶- کار تعمیر هاستل نرسپا و جای رهایش بندی هاجریان دارد .
- ۷- تعمیر شفاخانه یکصد بستر اطفال ۱۰۰ فیصد تکمیل است .
- ۸- تعمیر شفاخانه کاپیسا (محمود راقی) ۷۵ فیصد تکمیل است .
- ۹- تعمیر شفاخانه بادغیس قلعه نوسدفی صد تکمیل است .
- ۱۰- تعمیر شفاخانه لغمان (مترلام) ۹۰ فیصد تکمیل است .
- ۱۱- تعمیر شفاخانه کنړها (اسد آباد) ۸۰ فیصد تکمیل است .
- ۱۲- تعمیر شفاخانه یکا و لنگ بامیان ۱۰۰ فیصد تکمیل شده .
- ۱۳- تعمیر شفاخانه خان آباد ۷۸ فیصد تکمیل گردیده .
- ۱۴- تعمیر شفاخانه ارزگان (ترین کوت) ۹۰ فیصد تکمیل شده .
- ۱۵- تعمیر شفاخانه غوروات (چغچران) ۳۵ فیصد تکمیل گردیده .
- ۱۶- تعمیر شفاخانه چمکنی ۶۵ فیصد تکمیل شده .
- ۱۷- تعمیر شفاخانه سمنگان (ایبک) ۱۰۰ فیصد تکمیل میباشد .
- ۱۸- تعمیر شفاخانه ولسوالی دشت ارچی ۶۵ فیصد تکمیل است .
- ۱۹- تعمیر جای رهایش آمرصحت عامه چخانسور ۱۰۰ فیصد تکمیل شده .
- ۲۰- اصلاح تعمیر شفاخانه جلال آباد ۶۰ فیصد تکمیل است .

ب- فعالیت های شفاخانه وزیر اکبرخان در هشت ماه :

- ۱- در سرویس های داخله ، جراحی ، اورتوپیدی ، جراحی گوش و گلون و سایر بتعداد ۷۸۵۸ - نفر معاینه گردیده و برای ۱۰۷۰ - نفر خط بستر داده شده است .
- هكذا ضمن پروگرام های وقایوی بتعداد ۱۷۹۴ - نفر واکسین چیچک شده است .
- ۲- فعالیت الکترو کار دیوگرام :

د افغانستان کالنی

کارډیو گرام ۸۴ نفر
رادیو گرافي ۲۳۱۶ نفر
د اجراءات شفاخانه ابن سینا د هشت ماه :

۳- فعالیت فزیرتربیی احيای مجدد :

کامیس کرم ۳۱۶ نفر
تتوفوریز ۱۸۱ نفر
مساژ ۱۸۰ نفر
الکتروسیون ۱۰۴ نفر
تکنیشن ۱۴۵ نفر
اکسریسایز ۳۳۳ نفر
غسل پرافین ۶۹ نفر

۴- فعالیت سرویس لابراتوار :

معاینات خون، ادرار ، غایطه و معاینات
۱- تداوی شدگان ۳۳۰ نفر
۲- بسترسدگان ۵۴۳ نفر
۳- واقعات عاجل ۱۲۰ نفر
۴- الکترو کارډیوگرام ۱۱۰ نفر
۲- سرویس داخله :

کیمیای خون (۱۱۴۸۱) نفر درین سرویس
تکمیل گردیده است .
۷۹۰۰- نفر

ج- فعالیت کلینیک دندان سازی شعبه

پروتیزه :

۱-سیت دندان مکمل ۲۴سیت
۲- ساخت نیم سیت ۷سیت
۳- ساخت سیت مکمل مجانی ۱۴سیت
۴- ساخت پارسیل دانگی ۳۹۷سیت
۵- ساخت پارسیل مجانی ۱۵ سیت
۶- ترمیم پلیت ۲۷دانه
۷- ترمیم مجانی ۱دانه
۸-کروشه ۱۲۷دانه
۹- ساخت پوش پلاستیکی ۲۷دانه
۱۰- گرون طلا ۲۹ دانه
۱۱- ساخت پیچ مکمل ۱۹دانه
۱۲- استرنمودن پلیت ۲ دانه
۱۳- ساخت انیلی طلا ۷سیت
۱۴- ساخت بی وی ۲سیت

تعداد مریضان گوش و گلو ۴۰۰۵- نفر
تعداد واکسین شدگان ۷۷۴۱- نفر
تعداد پانسمان شدگان ۴۲۳۶ نفر
تعداد مریضان داخل بستر ۶۴۸ نفر
تعداد داخل بستر جراحی عمومی اورتوپیدی ۸۶۰ - نفر

تعداد عملیات ۸۵۷- نفر
تعداد پانسمان شدگان ۸۶۴۲- نفر
تعداد مریضان گوش و گلو ۲۲۱ نفر
تعداد معاینات لا براتوار ی ۲۱۰۵۸ نفر

سرویس وقایع عاجل :

تداوی شدگان ۶۳۹ نفر
مریضان عاجل وقایع ترافیکی ۷۹- نفر
پانسمان شدگان ۶۳۹۷ نفر
معاینه شدگان ۲۹۰۲ نفر

باید گفت که در شعبه جراحی به تعداد (۵۲) نفر عملیات گردیده و عواید یکه از تداوی های متذکره بدست آمده بالغ به (۳۹۶۹۰۵) افغانی است .

وزارت صحه

- ۳- سرویس جراحی گوش و گلو: کاپیسا، لوگر، کابل، بغمان و میربجه کو ت
بستر شدگان ۳۳۶-نفر
عملیاتی ۲۲۷-نفر
- ۴- سرویس جراحی :
بسترشدگان ۳۱۵-نفر
- ۵ - سرویس جراحی اورتوپیدی بستر
شده گان .
- واقعات عاجل ۱۰۵۸۰ نفر
اجرای الکترو کاردیو گرام ۱۰۹ نفر
رادیو گرافی ۴۰۷ نفر
- ۶- عملیات خانه :
عملیات جراحی عمومی ۱۰۸۸-نفر
عملیات سرویس اورتوپیدی ۵۱۲-نفر
- ۷- اکسریز :
رادیو گرافی ۳۷۴۳ نفر
رادیو سکویی ۱۶۸۷۲ نفر
رادیو تراپی ۷۴۹ نفر
الکترو کاردیو گرام ۱۱۶۱ نفر

شفافخانه های ولایت

بصورت مجموعی در ظرف هشت ماه سال
۱۳۵۰ برای بیست و سه هزار و پنجصد و بیست
و چهار نفر مریض کارت ادخال بستر شفاخانه
داد شده است .
ریاست روزنتون متشکل از شفاخانه
زایشگاه، پولی کلینیکهای حمایه طفل و ما در
و کودکستان ها میباشد

الف :

شفافخانه زایشگاه
این شفاخانه دارای هفت پولی کلینیک
قبل الولاد میباشند که در نواحی مختلف
شهر پولی کلینیکهای حمایه طفل و ما در
یکجا فعالیت مینمایند. علاوه بر آن در جواد
این شفاخانه یک شفاخانه دیگر که بشکل
مدرن و مجهز که دارای نود و تا صد بستر
خواهد بود عنقریب افتتاح و بکار آغاز می
نماید.

باوجود آمدن این موسسه در حدود دوصد
بستر منظم برای ما در آن تجهیز گردیده
و احتیاجات مادران حامله مرفوع خواهد شد .
همچنان به تعداد نود و دو نفر نرس قابل یکصد و سی
یک نفر معاونه نرس مجرب و لایق از شفاخانه
زایشگاه فارغ گردیده و در خدمت مادران
گماشته شده اند .

اجرا آت آمریت نرسنگ
این آمریت بمدیریت های نرسنگ شفاخانه
ها غرض ترتیب و تهیه کتاب عملیه نرسنگ
و انسجام پروگرام های تعلیمی مکاتب
نرسنگ کمک نموده است .

همکذا این آمریت یک کورس چهار هفته ای
را برای بیست نفر در برج جوزا و یک کورس
دیگر را برای بیست و چهار نفر در برج دلو
۱۳۰۵ دایر نموده است .

همچنان مکتب معاون نرس که دوره آن
هزده ماه بوده و مخصوص متعلقات ولایات می
باشد بتاریخ بیست و سه قوس ۱۳۵۰ از طرف
این آمریت افتتاح گردیده است .
تعداد شاگردان این مکتب پنجاه نفر بوده
و فارغان صنف نهم ولایات تخار، ننگرهار،
کندهار، جوزجان، کندهار، بدخشان، پروان،

پولی کلینیک قبل الولادی معاینه خانه مرکزی :

مریضه جدید	مریضه سابقه	آدمیشن خانه	آدمیشن شفاخانه
مجموع ۱۱۲۳	۴۶۱	۶۸۱	۳۱۲
مریضه جدید	مریضه سابقه	آدمیشن خانه	آدمیشن شفاخانه
مجموع ۱۱۸۷	۷۰۴	۵۷۹	۳۹۵

پولی کلینیک قبل الولادی جاده میوند :

د افغانستان ټولنې

پولي کلينیک قبل الولادى بې بې مېرو :

مريضه جديد	مريضه سابقه	ولادت خانگي	بچه	دختر	ويژت
۱۴۲۲	۲۲۹۲	۹۵	۴۹	۴۷	۱۲۵

پولي کلينیک قبل الولادى شاه شهيد (ع)

مريضه جديد	مريضه سابقه	آدميشن خانه	آدميشن شفاخانه
۹۱۸	۶۲۴	۳۸۷	۱۸۹

پولي کلينیک قبل الولادى ميرويس ميدان:

مريضه جديد	مريضه سابقه	آدميشن خانه	آدميشن شفاخانه
۱۱۸۰	۶۷۳	۵۰۹	۲۷۹

احصائيه سال ۱۳۵۰ مريضان پولي کلينیک شفاخانه زایشگاه :

مريض جديد	مريض سابقه	ولادت خانگي	بچه	دختر	ويژت
۱۳۷۹	۸۹۵	۷۴۵	۸۴۵	۴۳۵	۴۱۳

احصائيه سال ۱۳۵۰ مريضان پولي کلينیک شفاخانه زایشگاه :

مريض جديد	مريض سابقه	ولادت خانگي	ويژت	بچه	دختر
۱۷۳۹	۸۹۵	۷۴۵	۸۴۵	۴۳۵	۴۱۳

احصائيه سال ۱۳۵۰ پولي کلينیک ټينکو لوژي :

مريض جديد	مريض سابقه	آدميشن خانه	آدميشن شفاخانه
۱۳۹۲	۴۳۵	۵۵۴	۴۴۸

مريضان نسائي شفاخانه زایشگاه در سال ۱۳۵۰ :

داخل بستر	عمليات کبير	عمليات صغير	سقط	خونريزي	تداوي
۱۰۸۵	۶۶	۱۹۷	۲۰۵	۱۹۳	۲۳۶

مريضان ولادى شفاخانه زایشگاه :

مريضان داخل بستر	ولادت نورمال	عمليات بطنى	فورسپس اپيزيوتومي
مجموعه ۴۲۰۲	۳۷۱۱	۱۳۰	۹۳
اعتلان فير طبيعى	احتباس پلاستنا	درد کاذب	فوت مريضه
مجموعه ۱۸	۳۰	۲۳۵	۱۶
تعداد دختر	دوگانگي	طفل قبل الميعاد	فوت طفل
مجموعه ۱۸۲۸	۵۰	۱۲۷	۹۸

طفل مرده تولد شده
۱۴۵

وزارت صحه

پولی کلینیک های حمایه طفل ومادر واکسین های مختلف صحت آنها وقایع میگرد .

درین مراکز صحت اطفال سالم تحت مراقبت و کنترل گرفته میشود واطفال مریضو علیل تداوی ومعالجه میگردند . ضمناً با تطبیقی فعالیت این پولی کلینیک ها بدست آمده فرار ذیل است :

پولی کلینیک	تعداد واکسین	واکسین بی سی جی	دی پی تی	تعداد تداوی شدگان	استفاده کنندگان شیر وصابون
پولی کلینیک مرکزی	۷۴۵	۲۷۵	۹۴۰	۲۳۶۱	۸۳۲۰
پولی کلینیک شهرنو	۵۱۵	۱۴۰	۱۰۶۰	۲۴۰۰	۱۴۰۱۲
پولی کلینیک جاده میوند	۸۵۴	۹۷۶	۱۲۳۵	۱۹۸۳	۱۳۷۲۰
پولی کلینیک شاه شمسید	۹۳۴	۶۳۷	۷۱۴	۲۲۴۶	۱۲۹۷۵
پولی کلینیک علاؤالدین	۳۷۵۰	۱۰۰۰	۲۷۱۷	۳۹۱۷	۱۳۵۵۰
پولی کلینیک میرویس میدان	۲۵۶۷	۱۱۴۰	۲۷۱۸	۲۸۴۴	۱۲۶۴۱
پولی کلینیک بی بی مهری	۸۹۸	۱۷۴۶	۸۷۲	۲۱۲۰	۱۰۳۷۹

ج - کودکانهای روزنتون :

فعلاً پنج کودکان در شهر کابل تحت اثر ریاست روزنتون بوده و در حدود ۲۰۰ طفل تحت تربیه و پرورش قرار دارند . تطبیقی پروگرام های تربیتی وصحی از طرف کارکنان کودکان در مورد اطفال نتایج پس مفیدی داده واین مسئله سبب شده است که در تعداد مراجعین به کودکان ازیاد بعمل آید . در سال ۱۳۵۰ - از جمله اطفال شامل کودکان تعداد آتی یککتاب معرفی شده اند :

- ۱ - کودکان نازو ۹۸ طفل .
- ۲ - کودکان حمید ۵۲ طفل .
- ۳ - کودکان میرویس ۵۳ طفل .
- ۴ - کودکان حلیه ۷۳ طفل .
- ۵ - کودکان مهری ۲۶ طفل .

بمنظور جلو گیری ز شیوع امراض صحتی تعداد مراکز کنترل و توبرکلوز در ولسوالیهای شاه جوی ، دایه چوپان ، ارغندا ب ، او به ، ادرسکن ، کوهستان ، گلران ، دشت ار چی ، رستاق چاه یاب ، ینگی قلعه خواجه غار ، فرخار آقچه و مراکز ولایات زابل ، تاخز جوزجان ولغان دایر گردیده است .

در قسمت کودکان های دیگر ولایات مملکت نیز ریاست روزنتون با کمک تیم رصا کاران آلمانی مقیم کابل داخل اقدام گردیده و کودکان های ذیل را تاسیس نموده است :

- ۱ - کودکان ملکه جییرا در قندهار .
 - ۲ - کودکان خاتول در بست هلمند .
 - ۳ - کودکان خوست .
 - ۴ - کودکان پروان در چاریکار .
 - ۵ - کودکان ولایت بغلان پلخمیری .
- ریاست روزنتون کوشیده است تا با کمک رضا کاران آلمانی کورس های

همکدا درسا ل جاری به تعداد دو صدو شصت و یک هزار و سیصدو چهل وهفت نفر تطبیقی واکسین بی سی جی و به تعداد چار هزارو یکصدو پنجاه نفر مریضان سسل تحت تداوی گرفته شده است و همچنان به تعداد نود و پنج هزار نفر طلاب معارف ولایت کابل ومربوطات آن توسط تیم سیار موسسه

د افغانستان کالني

توبر کلوز معاینه و تطبیق بی سی جی گردیده
وبه تعداد بیستو پنج هزار نفر در خود
موسسه توبر کلوز واکسین بی سی جی شده
است .

ضمناً باید خاطر نشان کرد که در ظرف
سال جاری منابع آب مشروب مناطق مختلف
کشور تحت کنترول گرفته شده و در اکثر
آن تطبیق کلورین صورت گرفته است .

۵- سروی لانس نالرا بامدیریت تنظیمات
شاروالی کابل غرض صفایی شهر و جمع
آوری کثافات .

۶- تهیه و چاپ فورمه های سروی مراقبت
پمپ های چاه .

۷- اعمار و اصلاح مبرز ها و یک تعداد سروای
ها تحت نظر هیت صحي .

مدیریت ارتباط .

اجراءات مدیریت حفظ الصحة و کنترول مواد غذایی

الف - افتتاح دو کورس تربیوی ، صحي ،
که سو و هفت نفر کاریکران مواد غذایی از
آن فارغ شده اند .

ب- به تعداد ۱۳۵۰ هوتل و رستوران در
مرکز ولایات کشور از نظر حفظ الصحة —
اصلاح شده است .

ج- اصلاح یک کشتار گاه حیوانات در
مرکز ولایات کاپیسا .

د- بررسی از یکتعداد اماکن مواد غذا یی
شهر کابل .

هـ- ترتیب فورمه ویکارد بررسی اماکن
مواد غذایی .

و- ترتیب سکچ مودل یک رستوران صحي
و استفاده از آن برای اماکن مواد غذایی .

ز- سروی لانس کالرا عندالموقع در تمام
اماکن مواد غذایی .

ح- افتتاح یک کورس توجیهی پانزده روزه
به منظور رهنمایی بهتر روغتیایهای شاروالی
برای امور حفظ الصحة شهری .

اجراءات مدیریت دفع کثافات و فضلات .

۱- اعمار و اصلاحات یکصدو پنجاه باب
بیت الخلا .

۲- اعمار دو هزار کمبوست غرض استفاده
دهاقین .

۳- اعمار یک تعداد صندوقهای کانکریتی
تنظیمات .

۴- تهیه پنجصدو چهل و هفت صندوق
سندوق و بیبلر تنظیمات که در ولایات مورد
استفاده قرار گرفته است .

مدیریت ارتباط ریاست طب وقایوی در
مورد تطبیق واکسین های لازمه واریه سر
تفیکت برای مراجعینکه عازم ممالک خارج
گردیده اند همکاری لازمه نموده است که به
این ترتیب به تعداد شش هزار جلد کتاب
چه سر تفیکت صحي برای مراجعین داده شده
است همچنان به تعداد پنج هزارو نهصد و
هشتادو پنج نفر واکسین کولرا و به تعداد
سه هزارو هشتصدو نودو پنج نفر واکسین
های مختلفه و به تعداد پنج هزارو هفتصد و
شصت و پنج نفر واکسین ضد چیچک شده
است .

آمریت پروگرام امحای چیچک .

در ظرف سال به تعداد سه میلیون و پنج
صد هزار نفر از طرف حوزه های چهار گانه
مربوط ریاست طب وقایوی در ولایات مختلفه
کشور واکسین چیچک شده است .

وقایه امراض کولرا .

در مرکز ولایات به تعداد ۱۶۱۸۱۷۵ نفر
واکسین ضد کولرا تطبیق گردیده .

راپور فعالیت هشت ماهه واقعات عاجل
دیفتري سال ۱۳۵۰ که کانتکت های شان
وارسی و تطبیق اناتو کسی دیفتري و سیروم
انتي توکسی دیفتري گردیده است قرار
ذیل است .

تعداد مصابین	۳۲ - نفر
تعداد وفيات	۷ - نفر
تعداد کانتکت های واریسی شده	۴۲۶ - نفر

پروگرام امحای کلب یعنی واکسین سگ
دیوانه

وزارت صحت

الف - در مرکز و ولایات در سال ۱۳۵۰ به تعداد نو صد و بیست نفر واکسین سگ - دیوانه شده است .

ب - واکسین هاییکه در خود موسسه تهیه و تولید گردیده است حسب آتی است .

- ۱- اتوواکسین ۳۰۰ سی سی
- ۲- واکسین ضد سگ دیوانه حیوانی ۱۶۰۰ سی سی
- ۳- واکسین ضد انسانی ۱۱۶۸۰۰ سی سی
- ۴- واکسین ضد کولرا ۴۶۰۰۰ سی سی
- ۵- واکسین ضد محرقة ۳۴۵۰۰۰ سی سی

موسسه سناتوریم نسوان

- ۸- مریشان تداوی شده بلفم ۱۲۰۱ نفر
- ۲- معاینات خون ۲۵۸ نفر
- ۳- مریشان داخل بستر ۲۳۱ نفر
- ۴- معاینات ادرار ۲۴۱ نفر
- ۵- معاینات مواد فاضله ۲۳۰ نفر
- ۶- رادیوگرافی ۳۵۰ نفر
- ۷- رادیو سکویا ۱۲۰ نفر

مدیریت عمومی حفظ الصحة محیطی .

- اول مدیریت تهیه آب مشروب صحی .
- الف شبکه های آبرسانی که تکمیل شده
- ۱- ولایت پکتیا سه شبکه
 - ۲- ولایت کابل یک شبکه
 - ۳- بغلان یک شبکه
- ب- تعداد چاهاییکه حفر و پمپ در آن نصب گردیده حسب آتی است .
- ۱- ولایت پکتیا بیست حلقه
 - ۲- ولایت وردک ده حلقه
 - ۳- ولایت فراه ده حلقه
 - ۴- ولایت بغلان بیست و سه حلقه
- ج- شبکه های آبرسانی که از پمپ های نصب شده تمدید داده شده هفت شبکه .
- د- ترمیم و فعال ساختن سه صد پایه بمب
- هـ- تطبیق کلورین در بیست و شش شبکه آبرسانی
- و- تطبیق کلورین شش هزار و دو صد و نود و چهار حلقه چاه
- ریاست مجادله ملاریا .

بر علاوه فعالیت های فوق در صفحات شمال مملکت در تربیه و تکثیر ماهی کمبوزیا اقدامات جدی به عمل آمده و در حدود یک میلیون ماهی از اتحاد جماهیر شوروی وارد و به ماهی کمبوزیا داخلی در جا های مناسب جهت تربیه و تکثیر گذاشته شده .

۱- دواپاشی دی دی تی هفتاد و پنج فیصد در ده هزار و هشتصد و هفت قریه که شامل پنجاه شصت و هشت هزار و هشتصد و شصت و چهار حویلی و پنجاه هزار و دوسد و شانزده اطاق میباشد .

د افغانستان کالنی

ریاست دیوی عمومی ادویه .

- ریاست مذکور در ظرف سال پنسیج قلم ذیل را تولید نمود . .
- ۱- تابلیت و دراز های مختلف النوع ۳۳۷۰۶۷۰ — عدد
 - ۲- محلولات زرقی ۴۳۱۱۸۰۰ — سی سی .
 - ۳- تینچر و سیروپ ۴۱۵۱۰۰۰ — سی سی
 - ۴- آب مقطر ۴۷۰۸۰۰۰ — سی سی
 - ۵- سه نوع الکول ۷۰- ۸۰- ۹۰ درجه ۷۰۸۰ — لیتر

ریاست تفتیش

- ۱- افتتاح پنجاه و پنج باب درملتون در مرکز و ولایات کشور .
- ۲- اكمال دوسیه های متقلین ادویه و ارجاع آن به خارنوالی .
- ۳- يك تعداد درملتون هایی که اضافه ستانی نموده اند و یادر شب نوکری درملتون ها مسدود بوده به جریمه نقدی و اخطار محکوم شده اند.

ریاست اکسیرن های ابن سینا .

- ۱- فلم ۳۵ — ۱۲۵۰۸ — عدد قیمت ۸۸۶۸۷۸ — افغانی .
- ۲- فلم ۳۰ — ۴۰ — ۱۰۹۶۱۰ — عدد قیمت ۷۴۷۹۶۶ — افغانی .
- ۳- فلم ۲۴۳۰ — ۱۰۹۶۱۰ — عدد قیمت ۴۳۸۲۸۳ — افغانی .
- ۴- فلم ۱۸ — ۲۴ — ۱۰۷۹۹ — عدد قیمت ۶۸۵۶۵ — افغانی .
- ۵- فلم ۱۳ — ۱۸ — ۱۱۱ — عدد قیمت ۱۱۱ — افغانی .
- ۶- فلم سکوبی — ۱۶۸۷۲ — عدد قیمت ۱۶۱۸۰ — افغانی .
- ۷- فلم سکوبی معده — ۱۲۰۶ — عدد قیمت ۳۶۱۸۰ — افغانی .
- ۸- فلم تراپی — ۷۴۹ — عدد قیمت ۳۷۲۹۰ — افغانی .
- ۹- الکترو کاردیو گرام — ۱۱۶۱ — عدد قیمت ۸۲۵۹۲ — افغانی .

مراکز صحتی .

کجه ، قرغه یی لغمان ، علیشنگ ، چوکی هاستل
 هوس ، دره پیچ ، کامدیش ، بریکوت ، سید
 کرم ، مالستان ، جرم بدخشان ، جدرا ن کشم
 شاهجوی ، میوند ، ارغستان ، پنجواپی ، سپین
 بولدک ، خاکرین ، موسی قلعه ، نوزاد ، دای کندی
 دهراد ، ارچستان ، ارژگان ، خاص ، شهرستان
 ، اصل چخانسور ، لاش جوین ، چار برجک ،
 شیندند ، گلستان پسر چمن ، انار
 دره ، تیوره ، تولک ، شهرک ، شفاخانه چغچران
 پسابند ، اوبه گلران ، کوهستان ، ادرمکن
 کرخ ، پنبتون زرغون ، اسلام قلعه ، قادس ، چوند
 بالا مرغاب ، غرماج ، درزاب ، اندخوی ، قیصار
 دولت آباد ، بلچراغ ، ورت پامیان ، وزله جان
 باید متذکر شد که در طول شش ماه اول
 سال ۱۳۵۰ — اجراءات ذیل در مراکز صحتی
 ۲۸ ولایت کشور صورت گرفته است :
 ۱ — واکسین چیچک ۵۷۰۸۴۶ نفر

وزارت صحتیه ضمن پرو گرام صحتی دست
 داشته خود به اعمار یکسلسله مراکز صحتی
 در مرکز و ولایات کشور پرداخته است که کار
 ساختمان يك تعداد آن آغاز و يك تعداد آن از
 دو الی نود فیصد تکمیل و يك تعداد آن صد
 فیصد تکمیل گردیده است .

این مراکز صحتی در ولسوالی های دره
 صوف ، روی دوآب ، دولت آباد ، شور تپیه
 شولگره ، سنکچارک ، قرقین ، شکر دره ، بگرام
 سیاکرد ، سرخپارسا ، کوهستان ، قره باغ ، اندراب
 خسوت و فرنگ ، چاه آب ینگسی قلعه ، اشکمش
 قلعه زال ، دره کش ، پور که ، نهرین
 تگاب ، پنجشیر ، نجراب ، قره باغ غزنی ، جغتو
 ، جاغوری ، ناهور ، شرن ، شنکی ، حصه اول
 بهسود ، حصه دوم بهسود ، لعل سر جنگل ،
 ازرو ، بره کی ، حصارک ، شاهی کوت ، شیوه کی

وزارت صحیه

- ۲ - واکسیناسیون بی‌سی‌جی ۱۶۹۶۰۱ نفر
 ۳ - غیره ۴۸۷۰۱۶ نفر
 ۴ - تعداد مراجعین حمایت طفل و مادر
 الف یکساله ۷۶۴۱ نفر
 ب - از یک تا ۴ ساله ۹۶۴۳ نفر
 ج - مراجعین قبل از ولادت ۴۹۹۷ نفر
 د - مراجعین بعد از ولادت ۱۸۳۸ نفر
 ۵ - ولادت :
 الف - در خانه ۵۰۶ نفر
 ب - در مرکز صحتی ۵۸۶ نفر
 ۶ - مراجعین پولیکلینیک ۵۲۱۵۹۷ نفر

مدیریت حفظ الصحة محیطی :

فعالیت های این اداره که هدف و مرام آن تربیه پرسونل مسلکی خصوصاً روغتیا پال ها میباشد حسب ذیل است :

۱ - تعلیم و تربیه مکتب روغتیا پال که قبلاً شاگردان فارغ صنف نهم را برای مدت سه سال تعلیمی قبول و تحت تربیه میگرفت از سال ۱۳۴۹ به این طرف فارغان صنوف دوازده را پذیرفته و دوره آن برای مدت دو سال میباشد چنانچه فعلاً ۱۳ نفر در صنف دوم و ۱۵ نفر در صنف اول مکتب عالی روغتیا پال مصروف تحصیل میباشند قسمت اعظم تدریس مضامین مسلکی مکتب عالی مذکور از طرف اعضاء فنی مدیریت حفظ الصحة محیطی پیش برده میشود بر علاوه مساعدتهای عملی برای شاگردان میباشد گردیده تا از موسسات صنعتی مواد غذایی و غیره که ارتباط مستقیم با وظایف باز دیده ها دارد دیدن نمایند مواضع که موارد باز دیده متعلمین مذکور تاکنون قرار گرفته عبارتند از شبکه آبرسانی علاؤالدین ، کارخانه کوکاکولا ، مسلخ ، میدان هوایی بین‌المللی کابل ، فابریکه نساجی گلپهار و نساجی بگرامی ، فابریکه کشمش پاکی ، سیلوی مرکز یکتعداد هوتلها و رستورانتهای شهر کابل ، شبکه آبرسانی و دفع فضلات پروژه های خیرخانه مینه ، سیدنور محمد شاه مینه ، نادرشاه مینه ، فابریکات جنگلک ، فابریکه موزائیک و میخانیکی ، قوایکار ، باغ وحش و باغ‌بابر .

کورس مواد غذایی و هتل داری :

از شروع سال جاری به این طرف یک تعداد شاگردان رستوران ها و هتل های

این موسسه خدمات ذیل را انجام داده است :

فعالیت های تعلیمی :

بر اساس پروگرام های سیستماتیک تدریسی مضامین صحتی در کورس های صحت عامه بر حسب ذیل تعقیب گردیده است :

- ۱ - صنف اول مکتب روغتیا پال هفته سه ساعت .
 ۲ - صنف دوم مکتب روغتیا پال هفته چهار ساعت .
 ۳ - صنف اول تکنالوژی هفته یک ساعت .

فعالیت های تبلیغی :

۱ - بمنظور وقایه از امراض ساری و بهبود حفظ الصحة محیطی هیات های منظم تبلیغات صحتی مجهز با فلم های صحتی و مواد تبلیغی در ولایات بلخ ، کندز ، خان‌آباد ، تالقان ، کابل و ولسوالی های بگرامی ، ده سبز و غیره اعزام گردیده است .

۲ - نمایش فلم های صحتی و توزیع مواد تبلیغاتی در ایام جشن استقلال کشور .

تهیه مواد تعلیمی :

- ۱ - تهیه و چاپ پوستر وقایه مرض چیچک ۵۰۰ قطعه .
 ۲ - تهیه و چاپ پوستر وقایه ممرض سل ۵۰۰ قطعه .
 ۳ - تهیه و چاپ پوستر دی پی سی ۵۰۰ قطعه .

د افغانستان کالنی

منابع آب های شان اخذ وبعد از نتیجه معاینات لابراتواری با ابراز نظر در زمینه همکاری های ممکنه صورت گرفته است .

آمریت بانك خون ریاست صحت عامه .

ازماه جدی سال ۱۳۴۹ الی اخیرقوس ۱۳۵۰ فعالیت های ذیل در آمریت بانك خون صورت گرفته ،

۱- در قسمت تجهیزات ت. الف - کشیدن يك دروازه جدید در داخل دهلیز به منظور پیوست ساختن اتاق خون گیری بالا برا نوار . ب- ساختن ده پایه دراز چوکی غرض استفاده مراجعین و خون دهنده ها ..

ج- ساختن يك پیزاره سنگی به ارتفاع سنگی بارتفاع یکمتر در دهلیز انتظار .

د- ساختن يك پیزاره سنگ کاشی در اتاق خون .

۲- در قسمت کارتولیک - الف - تهیه و ترتیب کار های جدید تاخون دهندگان برای مدت پنچسال از آن استفاده نمایند .

ب- تهیه وترتیب تعهد نامه ها وفور مه های مخصوصی غرض معاینات عدلی .

ج- تهیه وترتیب کتاب پروتوکل ..

د- ترتیب فورمه های مخصوص ترانیسفوژیون . ه- ترتیب کارت های گروپ خون .

۳- در قسمت معاینات لابراتواری

الف :

تشخیص وتفریق انتی کور .

ب- تهیه وکرایوات شسته شده و پلازمای مایع وتکمیل معاینات آن از نظر معقم بودن

معاینات خون دهندگان .

معاینات همولوژی در پهلوی دیگر معاینات فورمول نومارسیون زید منتا سیون وتعداد لوکوسیت وایر تسیت - به صورت منظم اجراء گردیده وعلاوات معاینات کلینیکی خون دهنده نیز صورت گرفته است .

کماك های خارجی به بانك خون .

اعضای سی بوئی انتی سیرا از طرف انستیتوت مرکزی همبورگ .

توليدات مواد دربانك خون :

آمریت بانك از نیمه سال ۱۳۴۹ به بعد موفق شده که سه نوع سیرم تست به مقادیر کافی تولید نماید .

شهرکابل از نواحی ده گانه به همکاری ریاست حفظ الصحة بشاروالی کابل توسط مدیریت حفظ الصحة محیطی تحت تربیه گرفته شده و اساسات حفظ الصحة شخصی مواد غذایی محیطی طوری عملی ونظری برای شاملین کورس سردوره آن قلیل المدت میباشد تدریس ودر ختم هرکورس برای اشخاص مستحق تصدیق نامه توزیع گردیده است تاحال تعداد فارغان آن به چهل نفر میرسد وپروگرام مذکور تا هنوز ادامه دارد .

کتاب رهنمای حفظ الصحة محیطی که قبلا طبع شده بود باردیگر طبع گردیده برای به کار بردن وسایل وقایوی وطرق استفاده از آن درمرکز تربیه یی صحی شیوه کی اقدامات لازمه بعمل آمده فعالیت های که توسط محصلین مکاتب واعضای این مدیریت در مرکز تربیوی مذکور صورت گرفته عبارتند از تنظیم امور ورکشاپ های نجاری، بسته کاری وسایر کارهای مسلکی ، ساختن قالب سلب های کانکریتی چاه ، ومیز با انواع وسایز های مختلف ، قطع کردن وچوری کشیدن نلها ، بسته کردن سیخکول ، نصب پمپ های دستی آبکشی و ترمیم آن ، بررسی از شبکه های آبرسانی در قراء ومکاتب مربوطه ساحه شیوکی ، تعقیم وکلرینیشن چاه ها ودیگر منابع آب مشروب . پروگرام اصلاح میزها ی وطنی وغیره .

فعالیت های ساحوی ومسلکی مدیریت حفظ الصحة محیطی .

کلرینیشن بعضی مخازن ومنابع آب ، مشروب در نقاط مختلفه شهر ونواحی کابل نمونه گیری از منابع آب های آشامیدنی عامه مساجد ، وچاه های شخصی نقاط مختلفه شهر بشمول پروژه های خیرخانه مینه و سید نور محمد شاه مینه جهت معاینات لابراتواری سروی حمام های نواحی ده گانه شهر کابل بررسی وتفتیش یکتفداد فایر یكات تولیدی نساجی ، گلبهار ، بگرامی ، میدان هوایی بین المللی کابل ، مسلخ غابریکه های رود پاکلی وغیره وبعضی موسسات دیگر مانند ریاست تهیه ارزاق آمریت زیوتون بعضی از قشله های عسکری ، ریاست شهر سازی که پنا بر در خواست دوایر مربوطه شان نمونه آب از

وزارت صحت

ب- تحلیل و تجزیه واقعات قی واسه ل مناطق کندز وغلان .

ج- ترسیم چارت وگراف های فعالیت های مراکز صحت شیوکی .

سروی انفلونزا .

این سروی دربین گر وپ سن وچنس مختلفه در پولیکلینیک مرکزی ،بیمه صحت مامورین فابریکه نساجی ،بگرامی ، لیلیه بوهندون صورت گرفته است .

سروی فیصدی تلفات اطفال از پنج الی یکساله وسقط جنین .

شعبه رسیدن .

مدیریت تدریسات ،اجرات این ادا ر ه را در طرف سال ۱۳۵۰ عبارت است از ..

۱- اخذ امتحان کانکور از جدید الشمولان .

۲- تقسیمات ستاز یران مکاتب مربوطه مراکز مختلفه .

۳- دایر نمودن مجالس مشورتی .

۴- غور ومطالعه در باره پرو گرام مکتب نرسنک وپرو گرام قابله نرس ولایات .

۵- فرستادن راجستر کتب و مجلات .

۶- بر گذاری هفته مخصوص سره میاشت .

۷- ترتیب وتنظیم نوت ،لکچر های استادان وتوزیع آن به شاگردان .

۸- ترتیب وتنظیم تصدیق نامه های شاگردان کورس و سیمناز ها .

۹- واریسی از احوال شاگردان .

۱۰- ترتیب وتوزیع شهادتنامه های فارغان برعلاوه اجرات وفعالیت های متذکره خاطر نشان میگردد که در چوکات موسسه صحت عامه شعبات آتی نیز در چوکات کارشان خدماتی را انجام داده است .

شعبه کیمیا ی حیاتی .

شعبه همیتولوژی .

شعبه کنترول ادویه .

شعبه ویرولوژی .

شعبه کنترول مواد غذایی .

شعبه توکسمیکو لوژی .

شعبه انتمو لوژی .

شعبه پرازیتو لوژی .

شعبه باکتر لوژی .

شعبه توبرکلوز .

شعبه طرق تفنسی .

شعبه حمایه طفل ومادر .

این سیرم های تست عبارت اند از انتی بی انتی ،ای بی که تاحال به تعداد چار صدو بیستو پنج بوتل پنج سی سی تولید و مورد استفاده کارهای روز مره قرار آگرفته است

و ضمنا باید علاوه کرد که تعداد کانز رو های خون که از هر یک پنجد سی سی اخذ گردیده از اول سال ۱۳۵۰ الی اخیر قوس بالغ به سه هزارو یکصد بوتل میرسد .

شعبه اپیدیمیا لوژی .

عبارت از تحقیق وریسرچ اسباب ونوعیت اپیدیمی هایی است که یک کتله اشخاص

زایه امراض ساری وغیر ساری مبتلا بسازد .

شعبه اپیدیمیا لوژی که در چوکات موسسه صحت عامه در سال ۱۳۴۲ به میان آمده

است . درسال ۱۳۵۰ فعالیت های آتی رانجام داده است .

سروی عمومی امراض طرق تفنسی .

این سروی از آغاز سال جاری بدیسن

طرف درپولی کلینیک حمایه طفل وما در درخنداول ،شاه شهیدع ،شپز نو،مرکز صحت شیوکی ،فابریکه نساجی ،بگرامی ،قریه شینه قلعهجه ،قشله عسکری ،قرغه ،لیسه ملا لی

لیسه حبیبیه مکتب ابتداییه سردار جانخان مکتب مستوری غوری ، ادامه دارد .

سروی مرض سالدانه ، لشمائیا ،

این سروی در کارته خیرخانه به شمول

مکاتب دکانها وناحیه هزاره بغل صورت

سروی تسیم مواد غذایی .

این سروی درنواحی سروینجام وتداوی لازمه صورت گرفته است .

سرویولانس امراض معدی و معایی

سرویولانس امراض معدی ومعایی از عرصه دوسال است که تحت پر و گرام منظم در

مناطق ذیل جریان دارد .

الف - سرویولانس ولایت کندز ،چاه آب بغلان ،رستاق .

ب- سرویولانس امراض معدی ومعایی رادر نواحی کابل لوگر ،گلپهار قره دشمن و شکر دره .

ج- کنترول آبهای مشته .

تحلیل وتجزیه راپور وکارت های اپیدمیولوژی

الف - تحلیل وتجزیه سروی زنان حامله وباردار از نگاه سن ،جنس ،شغل ، مقدار

هموگلوبین وغیره .

د افغانستان کانسلی

انجمن رهنمای خانواده

باسرع وقت اولين کلينيک خودرا در جوار کلينيک حمايه مادر و طفل در شهر ارا در محوطه زايشگاه بکار اندازد .

دراين کلينيک نه تنها به مادرا نيکه از ولادت هاي پيښم به تکليف بودند مجانوارسي و به خواصل بين حمل ها توجه ميگرديد بلکه به بعضي مادرا نيکه از نداشتن اولاد هم شکايت داشتند حتي **القدور کمک های لازم و هدايات** طبي داده ميشد . در اثر حسن استقبالي مردم از خدمات انجمن در سال ۱۳۴۸ در شهر کابل پنج کلينيک (مرکز شهر ارا ، کلينيک بي بي مهرو ، کلينيک کارته سه ، کلينيک شاه شهيد و کلينيک شيوکي) بکار اخذخته شد .

براي اينکه بطور اين کلينيک با پرسونل مجهز گردد به کمکهاي اداره انگشافي بين المللي امريکا پروفيسري در اين رشته و ازر کابل گرديده و به همکاري ديگر متخصصين ولادي که در اين رشته معلوما ت داشتند يك تعداد قابله ها تحت تربيه گرفته شد و بيه کار گماشته شدند . از طرف ديگر چنددكتور خانم براي فيلو شب هاي **تصير المدت به** لندن و يوگوسلاويا فرستاده شد و مجموعا نو نفر در اين سال جهت اشتراک در سيمينار ها و کورس هاي تربيو ي به خارج کشور سفر نمودند .

تبليغات انجمن حملدوش و هم زمان شروع به فعاليت نموده و ابتدا شش نفر پيغله هاي فارغ التحصيل صنوف دوازه راهيه حيث مبلغيين استخدام و بعد يك دوره کوتاه تريننگ به کمک وسايل سمعي و بصري به تبليغ و پيخش معلومات رهنمايي خانواده بکار انداخته شدند درعين حال يك تعداد پوستر ها ، پامفلت ها ، فلش کارتها ، برشيت ها وغيره تبيه و بدست رس مردم گذاشته ميشد .

در سال ۴۹ نظر بانگشاف کار انجمن و خواهشات مردم از بعضي ولايات انجمن موفق

در پنجاه سال اخير يك ازددياد بي سابقه و سرسام آوري در نفوس دنيا رخداد . كسه باعث تشويش ممالك خورد و بزرك روبه انگشاف گرديده است . زيرا خرابي صحت مادرا ن و اطفال قلت جاي و خانه ، غذا و لباس و ارسي ، صحي ، ترانسپورت ، تعليم و تربيه و محدوديت هاي اقتصادي همه مسوليت حكومت و موسسات بين المللي رايه مراتب زياد گردانیده و اگر هنوز هم بطور اوسط دو فيصد سالانه اين ازدياد دوم نمايند و در اخير قرن بيست يا سته دو هزار عيسوي كه نفوس فعلي سه اعشاريه هفت بليون به هفت بليون برسند نه تنها قلت كار از بين رفتن منابع طبيعي عدم موجوديت وسايل تعليم و تربيه و مشكلات اقتصاد و غذايي روي كار خواهد آمد بلکه **هرج** و مرج سياسي را نيز بار خواهد آورد درحالي كه هشتادو پنج فيصد اين نفوس دنيا در ممالك روبه انگشاف آسيا و افريقا و امريكاي لاتين زيست داشته و دارند و تولدات بين اينها از همه زياد تر و وضع اقتصادي شان به همچوجه تكفوي رسيدگي با احوال صحي تربيو ي خوراك و مسكن شانرا نمي نمايد .

در وطن عزيز ما اين حفاكوره به نوعي از فعاليت هاي صحي براي و ارسي صحت مادرا نيکه پيښم ولادت مينمايند و نگاه داشت صحت اطفال و كمك به اقتصاد فاميلها در نظر گرفته شده و تحت نظر مقام وزارت در اوائل سال ۱۳۴۷ مورد غور قرار گرفته شد . چنانچه اساس نامه آن تدوين و بعد از طي مراتب قانوني به توشيح حضور ملوكانه رسيد . از طرف ديگر فدراسيون بين المللي پلاننگذاري خانوادگي مقيم لندن براي مدرك پولي بودجوي و براي تهيه سامان و لوازم ترانسپورت و فيلو و شيپ هاي تربيو ي اين انجمن از طرف دايره هيت انگشاف بين المللي امريكا در كابل لبيك گفته شد و انجمن رهنمايي خانواده به تمام همكاري هاي مقام وزارت صحي به تاريخ ۲۱ سرطان مطابق ۲۲ جولاي ۱۹۶۱ تاسيس گرديد انجمن رهنمايي خانواده موفق گرديد كه

وزارت صبحه

گردید که پنج کلینیک دیگر را در ولایت هلمند، هرات، مزار شریف، پروان و جلال آباد افتتاح و بکار اندازد.

قرار احصایه انجمن رهنمای خانواده از بدو تاسیس تا اخیر سال ۱۳۵۰ به تعداد نه هزار و یکصد و پنجاه و یک نفر به کلینیک ها از لوپ ۲۸۷۷۳ نفر از تابلت ۱۱۴۶۹ نفر از کانسف استفاده برده است که این ارقام روز بروز اضافه شده می رود.

تبلیغات و ارتباطات انجمن نیز به عین صورت در خارج و داخل کلینیک ها به فعالیت بود و نشان دادن فلمها و ووزت های خانگی دوام دارد.

چنانچه تنها از ماه اسد ۱۳۴۹ تا ماه جدی یک هزار و سه صد و پنجاه و یک نفر به تعداد هفت هزار و بیست و هشت نفر از فلم های رهنمای خانواده و فلم های صحن دیدن نموده و ۹۰۰۰ خانه در مرکز و ده هزار خانه در ولایات متذکره ووزت گردید و رهنمایی های صحن و رهنمایی خانواده به فامیلها رسانیده شده است.

نشریات انجمن نیز بانشر پوسترها - پامفلت های مزید به اعطاء معلومات رهنمایی خانواده فعالیت نموده است برای تربیه پرسونل میدیکال و پرسونل میدیکال در سال ۱۳۵۰ انجمن یک گروه هشت نفری قابل هارا برای

مرکز ولایات بیک کورس سه ماهه و یک گروه بیست و پنج نفری رهنمایان خانواده را برای مرکز ولایات بیک کورس یک ماهه تحت تربیه گرفته و کورس ها موقفانه انجم پذیرفته است.

در سال یک هزار و سیصد و چهل و نه الی یک هزار و سیصد و پنجاه یک تعداد و زیتور های خارجی از مرکز بلا نگذاری خانواده گی بیسن المللی و دیگر موسسات بین المللی از انجمن رهنمای خانواده افغان دیدن نموده و یک تعداد از آمرین انجمن در کنفرانس های بین المللی شرکت ورزیده است.

قابل یاد آوریست که در ماه سپتمبر یک هزار و نهصد و هفتاد و یک در کونسل منطقوی که نماینده افغانستان اشتراک ورزید افغانستان به حیث عضو (۱- بی- بی- بی اف) قبول و مربوط منطقه شرق میانه گردید.

در عین حال یک تعداد دیگر پرسونل انجمن جهت معلومات در رشته اداره تبلیغات و امور تخنیک برای تدویر کلینیک های انجمن به کمک اداره بین المللی امریکا به امریکا فرستاده شد که همه موقفانه به وطن عودت و به پیشبرد فعالیت های انجمن سهم فعال دارند.

همچنان بیک گروه شش نفری قابل و قابل تفسیر ها و یک نفر مبلغ جهت مزید معلومات بمصرف موسسه مذکور برای سه ماه به ایران فرستاده شد. در این سال در پهلوی بدست آوردن پرسونل فنی این

انجمن به فکر پیدا نمودن دیگر همکاران افتاده و سه دسته سه و چهار نفری خانمهای رضا کار به مصرف اداره همکاری امریکا به خارج فرستاده شد تا از طرز کار و همکاری موسسات رضا کار با انجمن ها بلدیت پیدا در مواقع لازمه همکار انجمن شوند همچنان دونفر از علمای دینی جید وطن را به کمک

پولی این موسسه به ممالک مصر، ترکیه، ایران فرستاد تا بعد از بازگشت شان انجمن را از نظریات و نقاط نظر اسلامی و در رهنمایی خانواده همکار های صحیح داشته باشد.

در سال ۱۳۵۰ علاوه بر ده کلینیک فوق الذکر چهار کلینیک دیگر در میر بچه کوت و بغلان و دوی دیگر در کندز و غزنی افتتاح و در چند روز قریب سه کلینیک رهنمایی خانواده به همکاری پروگرامهای کمک های طبی امریکا در مرکز هزاره جات افتتاح و یک کلینیک در مرکز معاینه خانه مرکزی به همکاری موسسات صحن پوهنتون بکار انداخته خواهد شد که همه تدارکات آن مهیا و آماده افتتاح است.

در کلینیک های مربوطه در مرکز و ولایات فعالیت ها دوام داشته در اکثر کلینیک ها پرسونل دایمی ویا در بعضی جاها پرسونل تایم به فعالیت میباشد.

وزارت معادن و صنایع

فابریکه کود کیمیای و برق حرارتی را رفیع
می نماید در پهلوی آن اکسیجن مورد ضرورت
موسسات تفحصات پترول استخراج گاز شبر
غان قوای کار قوماندانی هوایی ده دای
تخنیکم نساجی بلخ و غیره نیز تامین مینماید .
کارتو گرافی

در قسمت کارتو گرافی
الف - پلاتنک اتس

اجراآت عمده فابریکات کود و برق درسال
۱۳۵۰
فابریکه کود کیمیای :
کار ساختمانی و مونتاژ شعبات هشت گانه به
شدت جریان داشته و از جمله کار ساختمانی
و مونتاژ و رکشاپ اساسی مربوطه هر دو فابریکه
به پایه تکمیل رسیده و در حال بهره برداری
میباشد .

فابریکه برق حرارتی :

نگولیشن هوای فوتو های شهر مزار شریف
توسط اله های مربوطه و امور پلاتنک چهل و
شش معدن از نقشه های ۱- ۵۰۰۰ پروژ
مزار شریف به نقشه تحویل و اجرا گردیده و
هم ترانگولیشن هشت معدن از نقشه های شهر
غزنی نیز صورت گرفته همچنین دو شیت از
نقشه های ساحه مزار شریف توسط اله کوار
دینانتو گراف نقطه گذاری شده و رویو ن
پانزده قطعه از نقشه های ۱- ۵۰۰۰ ساحه
قندهار اجراآت شده است .

ب - توپو ویز یون - منحنیان و دره ها
سه قطعه از نقشه های يك بر پنج هزار ،
افغانستان شیت های پلاستیکی ترسیم گردیده
همچنان امور لیول و ترانگو لیشن و غیره بعضی
وزارت خانه ها و موسسات شده است .

ج - فوتو لابراتوار - به تعداد نه هزار و
نهمصد و هشت قطعه فوتو گراف فسو تو ،
انلاج منت نظر به فرمایش موسسات به طبع
رسیده و هم هفتاد قطعه دای پارنرف شیشه یی
جهت امور مربوطه خود مونسه چاپ شده است
د - فوتو اندکس : از یکصد و ده قطعه فوتو
های يك برده هزار شهر کابل بعد از یکسلسله
عملیات یک قطعه فوتو موزایك يك بر پنج
هزار که سلیز سه ضرب چار متر میباشد ،
تکمیل و فعلا قابل استفاده میباشد همچنان
یکهزار و دوصد و ده قطعه توسط طیاره از مناطق
بلخ کندز گورگان چار دره گرفته شده است
در قسمت چیر دیزی به منظور بلند بردن سوه
علمی و تخنیکی پرسونل فنی از برج حمل به
این طرف يك کورس نظری در داخل موسسه
و نظر به بعضی معاذیر پرسونل بوقفه های

کار دستگاه تصفیه کیمیای آب که دارای
قدرت تصفیه هفتاد و پنج تن آب فی ساعت
میباشد صد فیصد تکمیل و زمینه را برای به
کار انداختن توربین های مربوطه آماده ساخته
فابریکه برق حرارتی دارای سه توربین هریک
بقدرت ۱۲۰۰۰ - کیلو وات برق در فی ساعت
میباشد که توربین اول به فعالیت آغاز و از
انرژی برق آن استفاده به عمل میاید .
کار توربین دوم تقریباً نود و هشت فیصد
تکمیل و کندنکاری تهداب توربین سوم جریان
دارد .

و هم جهت بهره برداری از فابریکه برق
يك کورس فنی تاسیس و تعداد چهل نفر از
آن فارغ گردیده .

درساحه رهایش

کار دوازده تعمیر نوع سوم تکمیل و مورد
استفاده متخصصین خارجی و داخلی قرار گرفته
است و کار ساختمانی شانزده تعمیر دیگر
۸۵ فیصد انجام یافته امور عمرانی شفاخان
بهست بستری و تعمیر لیلیه که گنجایش ۱۱۶
نفر دارد جریان و هم تعمیر سینما و کلوپ در شرف
تکمیل میباشد ساحه استحصال فابریکات کود
و برق که دارای شعبات گاز بتون و مغلوط
مساله گادر بندی حلیی سازی و رکشاپ
نجرای و فابریکه تولید اکسیجن است بایک
لابراتوار تجزیه مواد ساختمانی مجهز میباشد
اکسیجن مؤلده بر علاوه آنکه نیاز مندی هر دو

وزارت معادن و صنایع

اینست علت آن اینست که زغال کافی با لای
معادن مربوطه متراکم و ذخیره بودنیان نظر
به تطبیق پلان در برج میزان عرق و قوس در
امور انکشافی معادن زیادتى کار شد است اندازه
تادیات مجموعی هرسه معادن به ۸۶۳۴ - تن
میرسد همچنان امور انکشافی معادن زغال سنگ
به اندازه دو صدو پانزده متر تلیه جدید و
و غیره امور متفرقه به شمول صوف های زغال
سنگ سه هزارو هشتصد ونود و هشت متر
اجرا شده است .

تصدی پنبه و روغن نباتی هیلمند :

مؤسسه پنبه و روغن نباتی هیلمند به مقدار یک
هزارو پنجد تن پنبه مخلوج به بازار های
اروپا و شرق دور صادر نموده و عواید اسعاری
آزایدسترس افغانستان بآنک گذاشته است
چون مؤسسه سرمایه دورانی قنادر خریداری
مواد خام آن از قرضه های دافغانستان بآنک
تحویل میگردد و به این نسبت مبلغ ۴۶ ملیون
افغانی به منظور خریداری پنبه از دافغانستان
بانک قرضدار میباشد .

همچنان مؤسسه مقدار چار صد تن گنجره
به انگلستان صادر واز مدرک فروش آن مبلغ
چهل هزار یونداسترلنگ عواید بدست آمده است از
آنجا بیکه مؤسسه به کمی مواد خام موا چه
است فعالیت وی نسبت عدم موجودیت مقدار
کافی مواد خام نمی تواند اقتصادی باشد ازین
روکوشش هیات عامل این است تمامقنادر بیشتر
مواد بخامرا برای مؤسسه تهیه بدارند .
در سال جاری مقدار دو هزار تن پنبه دانه
خریداری شده در حالیکه ظرفیت تولیدی آن
در حدود چارده هزار تن پنبه دانه میباشد .

فابریکه تاکنون در حدود پنجصدو نود تن
روغن جامد تولید کرده و همچنان مقدار ۱۵۹۰
۸۲۷ - قالب صابون و در حدود سه هزارو
یکصدو هشت تن گنجره تولید کرده است
راجع به انکشاف زرع پنبه دروادی هیلمند و
ارغنداب فعالیت های دامنه دارى از طرف
فابریکه و به کمک متخصصین پلان کولمپو به عمل
آمده است و مؤسسه توانسته است در حدود
نهندو دوازه تن کود کیمیای را طور تفادى
برای زارعین پخته توزیع نماید و همچنان
مقدار لازم ادویه ضد حشره را

مختلف ادامه داده است و همچنان به
منظور بلند بردن سوبه تخنیکى پرسو نلفنى
یک کورس دیگر به نام عیار ستاف های نیولمان
درجه اول دایر گردیده که بعد از اخذ معلومات
کافی عملی ونظری در برج اسد ختم گردیده
است .

پلرتی کارکنان فنی داپلر واقع قلعه احمد
خان غرض اجرا بعضی امور داپیلر عازم هرات
گردیده و بعد از انجام وظیفه به کابل آمده
و کار های داپیلر در افغانستان تکمیل گردیده
است .

دوقسمت ریپود کشن :

مطیعه به تعداد ۱۰۵۱۴۱ - قطعه نقشه و
و غیره به مقیاسات مختلف رنگه و سیاه و سفید
توسط ماشین آفتیت نظر به فرمایش موسسات
به طبع رسیده است و همچنان توسط ماشین
فوق یکصدو نود و شش جلد دانستنیهای اساسات
فن کارتو گرافی بدفتر اساس نیز به طبع رسیده
است به تعداد ۹ هزارو یکصدو بیست
سه قطعه نقشه و غیره
توسط ماشین اوزالید به مقیاس های مختلف
نظر به فرمایش موسسات به طبع رسیده است
و به تعداد هشتصدو پنجاه و چار فلم پازتیف
و نگتیف و فوتو توسط شعبه عکاسی چاپ شده
است توسط ماشین طبع اسماء به تعداد ۱۶۴۷ -
قطعه نام های جغرافیایی کارت و غیره طبع
شده است و هم به تعداد ۳۳۰۵ نام جغرافیایی
و غیره توسط ماشین جدید هدیکو پازتیف و
نگتیف اخذ گردیده است و همچنان پنجاه شش
جلد کتاب اساسات - کارتو گرافی و غیره توسط
شعبه صحافی و پنج قطعه نقشه توسط لای تو
گراف کار شده است .

مؤسسه زغال سنگ شمال :

مؤسسه مذکور در سال ۱۳۵۰ بشکل تصدی
دولتی با اساس سرمایه بیست و پنج ملیون
افغانی شروع به فعالیت نمود پلان استخراجی
مؤسسه زغال سنگ شمال از سه معادن کرکر
اشپشته و دره صوف مجموعاً ۱۰۴۰۰ - تن و
مقدار استخراج حقیقی آن به ۱۰۱۹۹۱ - تن
میرسد یعنی مقدار دو هزار و نه تن است
اصل پلان استخراجی کمتر استخراج شده

د افغانستان کالنی

- ۲- مشاهدات و تاسیس نقاط ترانگو لیشین
درجه ۴ جمعا
۶۳.۰ - نقطه
۳- محاسبه کوردینات و تعیین نقاط چاه
از نقشه به زمین
۶۳.۰ - حلقه چاه

- ۴- تعیین و اتصال نقاط پروفیل های سایز
میکي جمعا
۵۹.۰ - نقطه
۵- تعیین و ارتباط نقاط چاه ها
۶۱.۰ - حلقه چاه
۶- ساختن پرامیدها
۱.۰ - نقطه
۷- محاسبه کوردینات و ارتفاعات پروفیل
های سایز میکي جمعا در حدود
۳۶۸۵ - کیلو متر

- ۸- انتخاب ساحوی پروفیل های سایز میکي
۳۲ - کیلو متر

- ۹- نقشه خط امتداد لین مخابرات بین ریاست
تفحصات پترول و فابریکه کود برق
۲۵۰ - کیلو متر

- بائر مطالعات سابقه و نظریات متخصصین
خارجی و داخلی در ساحه های جرقدوق جمه
اسک یتیم تاق و خواجه کوگردک قرار ذیل برمه
کاری صورت گرفته
الف - برمه کاری اکتشافی در سیزده حلقه
جمعا در حدود ۵۳.۰۵ متر
ب- برمه کاری استخراجی در دو حلقه چاه
جمعا در حدود ۲۰.۵۳ - رر

- علاوه بر آن برای دریافت منابع آن شیرین ،
تحت الارضی در ولایت جوزجان در پنج حلقه
چاه جمعا ۵۰.۵ متر برمه کاری صورت گرفته
است همچنان غرض پیشبرد امور برمه کاری
به طور نار مل بعضی امور دیگر از قبیل ریم
کاری چاه ها و پایان کردن گیسنگها در چاه ها و
سمنت ریزی آنها و نسبت آنها و نسبت معلوم
نمودن طبقات برمه امور جیوفزیکي (کره تاز) نیز
انجام یافته است .

توسط عمل فابریکه بستر س دمالین قرار
دهد ضمنا رهنمایی های فنی و تخنیکي در مورد
زرع پنبه توسط متخصصین انگلیس و همکار ی
مامووین موظف زرع و جمع آوری پنبه مربوط
فابریکه پنبه و روغن نباتی میلند وقتا فوقتا
صورت گرفته است .

تخنیک جنگلك كه در سمت جنوب شهر کابل
در دامنه کوه علی ملنك واقع گردیده ساختمان
های آن بیست هزار هکتار زمین را احتوا
میکند . در تخنیک جنگلك هزار متعلم که از
آن جمله مختصو بیست نفر طور تباری و
دو صدو هشتاد نفر به قسم لیلیه پیشبینی
گردیده است و تحصیلات رادر شقوق مختلف از
قبل ترمیم موثر ساختن پروژه جات موثر و
امور برق فابریکات فراخواهند گرفت علاوه
دو صد نفر کارگر در شقوق پسته کلری ترمیم
موثر، خرازی، فرزکاری و برق مصروف کار
خواهند شد .

تفحصات پترولی :

به مساحه یک هزار و ستو و شش کیلو متر
مربع در نواحی سنگجاردک سروی نقشه برداری
به مقیاس ۵۰۰۰ - ۱ انجام یافته و در ضمن دو
صدو سیزده و ت کرات تشریح گردیده است
همچنان سروی ساحه مذکور به مقیاس ۱۰۰۰۰ -
۱ به امتداد سی و پنج کیلو متر صورت
گرفته و تحلیل خریطه های توپو گرافیک
۳۵۰۰۰ - ۱ - و شفر گذاری ابتدایی نقشه فوتو
گرافی هوایی بایانچاه و شش خط مسیر پیرو
فیل اجرا گردیده است علاوه بر آن يك خط
السیر اکتشافی در مناطق سنگجاردک و عرب
بای انجام و به مساحه بیست و سه کیلو متر
مربع مقطع تشریح گردیده است .

سروى توپو جیو دیزى :

توسط گروه توپو جیو دیزى محاسبه و
اندازه گیری موقعیت نقاط در روی زمین تعیین
و تثبیت شده که در امور تفحصاتی از آنها
استفاده مطلوب به بعمل می آید در سال ۱۳۵۰
توسط سروی توپو جیو دیزى امور ذیل صورت
گرفته است .

- ۱- تعیین نقاط پروفیل سایز میکي جمعا در
حدود
۲۴۱۵ - کیلو متر

وزارت معادن و صنایع

سایز میکی امور جیولوژیکی :

برای رهنمایی غرض دریافت ساحه نفت دار و گاز دار مدفون ذیلا سروی صورت گرفته است .

الف - سایز میکی موف ریکارد لاک های امواج انعکاسی جمعا در حدود یکصد و هشتاد کیلو متر

ب - سایز میکی ک ا ب ، وی ریکارد دلاک های امواج انکسناری جمعا در حدود ۴۹۴ ر ۴۹۶ - رورر اجرای امور فوق برای ریاست تفحصات پترول غرض کشف ساحه های جدید نفت دار و گاز دار نوید زیاد تری داده است .

جیولوجی عمومی :

طرز تشکیل احجار ژاسه را از نقطه نظر تفحص نفت و گاز مورد مطالعه قرار میدهد . مطالعات ساختمان جیولوجی ساحه های نفت و گاز دار شمال افغانستان با تحلیل مدار ک برمه کاری ها و امتحان چاه ها ادامه یافت هم چنان تحلیل و مطالعه مدارکی اصلی برای حساب ذخایر گاز در رسوایات جوراستیک ساحه خواجه گوگرد ک و در طبقات کتریف ساحه جر قدوق یتیم تاق ادامه داشت تحلیل نقشه های توپو گرافی هوایی شمال افغانستان و مطالعه ساحه فرو رفتگی دولت آباد اجرا گردیده است ترتیب جداول خواص فزیک و کیمیاوی گاز جوراسیک و جداول معلوماتی و تحقیقاتی جیو فزیک و ترتیب جداول امتحان طبقات جوراستیک و تباشیر با مطالعات تکنیکی و ارزایی دارا بودن نفت و گاز در ترسبات جوراستیک مورد مطالعه قرار گرفته است .

امور لابراتواری :

توسط شعبات لابراتوار مرکزی و تحقیقات علمی تشخیص و تجزیه و تحلیل نمونه هاییکه از طرف متخصصین جیولوجی و برمه کاری وجیو فزیک که از ساحه های مختلف جمع و به لابراتوار سپرده شده به عمل آمده و همچنان ترتیب گرافها و نقشه های ساحات تفحصاتی و تجزیه آب و خاک و نفت و گاز و غیره امور علمی و فنی اجرا گردیده است .

برعلاوه پیشبرد کار های فنی و نخیکی ، ریاست و سایر موسسات در حدود دو هزار

بوتل به ظرفیت چهل لیتر و فشار یکصد و پنجاه اتموسفیر تولید گردیده و همچنین حجم انتقالات سامان و مواد که توسط ترانسپورت تفحصات پترال از بنادر بساحات مطلوب بواز یک نقطه به نقطه دیگر داده شده بیش از هفتاد و سه هزار تن میباشد .

هکذا ا غرض ترمیمات عراده جات دستگا ه های برمه کاری و دیگر سامان ثقیله توسط دستگاه ورکشاپ تفحصات در حدود ۳۴۲۶ - عراده جات ترمیم شده اند .

از طرف مدیریت عمومی صحه این ریاست در سال جاری در تداوی بیش از دو هزار نفر متخصصین داخلی و خارجی و کار مندان افغانی اقدام به عمل آمده است که در کلینیک های مختلف تداوی شده اند .

سروی معادن و جیولوجی -

از آغاز سال ۱۳۵۰ به این طرف نزد گروه اکتشافی مواد معدنی جامد و گروه های نقشه برداری به مقیاس یک بر پنجاه هزار در ساحه های مختلف کشور شروع به فعالیت نموده اند و طبق اساسات پروگرام خویش به مطالعات جیولوجیکی ادامه داده اند .

در جریان اول سال ۱۳۵۰ گروه های دای چوپان ، انگوری هرات و هلمند نتایج سال یکپزارو سیصد و چهل و نه خویشرا تکمیل نموده و همچنان گروه هرات و هلمند راپور سالهای ۴۷ و ۴۸ و چهل و نه خود را طی راپور عمومی و مفصل که عبارت از نقشه های جیو لوجیکی و نقشه مواد معینه معدنی قسمت مرکزی افغانستان میباشد .

در ساحه دو صد هزار کیلو متر مربع تکمیل کرد .

همچنان کارهای اکتشافی و انکشافی قلمی در ساحه های کاریز رسنول تورمالین، و شیندند واز سیماب در نواحی پسابند و تیوره مربوط ولایت غور و نیز امور سروی و معادن مس در چندین نقاط کشور رویست گرفته شد کاره های نقشه برداری به مقیاس یک بر پنجاه هزار و یک بر ده هزار طبق پلان پیش بینی شده تکمیل گردیده است .

د افغانستان کالني

به منظور تهیه نمودن آب آشامیدنی و غیره دوشسپرو تالقان و همچنان کارهای سروی هاییدرو جیو لوجیکی به مقیاس ۱۵۰۰۰۰ در ساحه دو صد کیلو گروپ فزیک به امور تحقیقات کسار های جیوفزیکي طلای رسوبی ناحیه سمتی کنار دریای پنج وساحه چنار قندهار و قلات پرداخت

گروپ توپر گرافی جهت پیشبرد و معاونت کارهای اکتشافی طلای رسوبی ناحیه سمتی در ساحه یازده کیلومتر مربع را به مقیاس یک بر پنجاه هزار و شش کیلو متر مربع به مقیاس

۱۰۰۰۰ را از نظر پلان تیبل سروی نمود ه است همچنان گروپ های نقشه برداری در ساحات هلمند هرات کابل جنوب میمنه و قسمت های بلخ پنجشیر نورستان را به مقیاس ۱۵۰۰۰۰ نقشه برداری نموده است .

کارهاییکه از آغاز سال الی اخیر برج قوس ۱۳۵۰ در لابراتوار مرکز اجرا گردیده است ، عبارتند از تجزیه های کیمیاوی منرالوجی پترو گرافی سیکترال تجزیه طلا و سلاویه سازی کریندنک و غیره رادر مدت مذکور ۱۶۴۲۲ تجزیه صورت گرفته است .

نمونه گیری های مواد تجزیه های کیمیاوی برمه کاری و غیره نیز به عمل آمده است در ربیع دوم سال گروپ دیگری در منطقه نایک ولایت زابل به مقصد تشبیت و تجسس زخایر مس و طلای مذکور انجام داده است .

گروپ های مواد معدنی غیر فلزی

دو گروپ غیر فلزی برای تفحص و قیمت گذاری معادن ابرک ببریل و اسپست در منطقه تجراب و بگرام و همچنان امورا اکتشافی ابرک و ببریل در دره چغانیان تجراب انجام یافت از شروع سالهای اخیر برج قوس در حدود هشتاد تن ابرک خام استخراج شده است

گروپ طلای رسوبی نورا به به فعالیت اکتشافی و اکتشافی در کنار دریای پنج و منطقه سمتی ولایت تخار و نمونه گیری در چندین نقاط در معبر دریا و حفر چاهای اکتشافی و سرکسازي و یکسلسله کارهای جیوفزیکي و توپو گرافی بالای پروقیلهای معدود انجام داده است .

گروپ هاییدرو جیو لوجی غرض تحقیقات آب های تحت الارضی و حفر چاه های عمیق

د افغانستان داریننا مؤسسه

۸- مترهای که از منازل خارج شده ۶۰۱ عدد
۱۰- اجرای تنویر جدید به شمول خیرخانه ۱۵۰۷ - استحقاق

۱۰- کشف سرقت برق و قطع لین ۳۴۳ ، مشترک برق در اثر راهپور ها و مشاهدات هیئت فنی و تفتیش .

۱۱- مجموع کیلوات ها و فروش شده دوره اول و دوم .

۴۷۱۴۶۳۵۸ - کیلوات ساعت

۱۲- محصول دو دوره واردات برق

۴۵۱۶۳۰۹ - افغانی

۱۳- حق الامتیاز و اجرت ها

۱۰۸۰۷۲۶ - افغانی

۱- تکمیل مونتاز و به کار افتادن شش باب برج برق .

۲- تمدید لین پانزده هزار و لت هوایی ۱۵۰ متر

۳- تمدید لین ۴۰۰ و لت هوایی ۳۰۰۰ متر نیم فولادی

۴- ۸۰۴۲۰ - متر در ۵۹۹ پایه های مختلف
۵- تمدید لین کیلی پانزده هزار و لت ۷۱ متر

۵- تمدید لین کیلی ۴۰۰ و لت ۸۸۸۲ متر

۶- تمدید کابل لین های مصرف و غیره ۱۵۴۸۵ - متر

۷- تمدید نصب صندوقهای فلزی متر ۴۲۲ - متر

وزارت معادن و صنایع

دروایت هرات :

۳- ترانسفر مر ۴۰۰۶۰۰ یکصد ولت امپیر

۴- زرر ۴۰۰۶۰۰ یکصد ولت امپیر

۵- زرر ۲۰۰ زرر

۶- سوچبود مکمل به ضرورت استیشن چارصد امپیر یکدانه

۷- پایه آهنی پنجاه پایه

۸- پایه ناجو پنجاه عدد

۹- سیم المونیم شانزده میلی یک رول

۱۰- سیم المونیم پنجاه میلی دو رول

۱۱- سیم استیک دو صد متر

۱۲- سیم مغز فولادی پنجاه متر

۱۳- براکت شش هزار ولت سی دانه

۱۴- سیلتر شش هزار ولت سه صد و چهل

وسه دانه

۱۵- دنده کج سه صد و ده دانه

۱۶- کلمپ دو صد و پانزده دانه

۱۷- نت هشتاد و شش دانه

۱۸- کبیل مختلف النوع دو صد و چهل و

هشت متر

۱۹- کله گی گیل سه دانه

۲۰- چینگ بیست دانه

۲۱- قلفک یکصد دانه

۲۲- برق گیر شش دانه

۲۳- گازتوس پنجاه میلی سی دانه

۲۴- طول لین شش هزار ولت یکنیم کیلو

متر

۲۵- زرر رر چهار صدولت شبکه چهار

کیلو متر

۱- پایه فلزی سی و هفت عدد

۲- براکت هفتاد و هفت دانه

۳- سیلتر دو صد و چهل شش دانه

۴- سیم مختلف هشت هزار و شش صد متر

۵- پایه ناجو چهل عدد

دروایت بادغیس :

۱- یک پایه جنریتر هفتاد و پنج کیلوا ت

امپیر

۲- سویچ برد مکمل به قدرت چهار صد

امپیر یک پایه

۳- سیم المونیم سی و شش میلی یک رول

۴- سیم المونیم پنجاه میلی دو رول

۵- سیم المونیم شانزده میلی یک رول

۶- سیم استیک دو صد متر

۷- پایه سوچبود یکصد اصله

۸- دنده کج در صد دانه

۹- سیلتر یکصد دانه

۱۰- براکت چار صد ولت ده دانسه

۱۱- طول لین چهار صد ولت شش کیلومتر

د روایت فراه :

۱- یک پایه جنریتر یکصد و پنجاه کیلوات

امپیر

۲- زرر رر هفتاد و پنج کیلوا ت

امپیر

کار خانه جات جنگلک

کار گران دستگاه مذکور به دو صد و سی و شش نفر میرسد دستگاه ترمیم مو تر شامل شعبات ذیل است .

۱- شعبه پارچه کاری .

۲- شعبه انجن .

۳- شعبه اگریکات .

۴- شعبه کاربتر .

۵- شعبه برق موتر .

۶- شعبه ترمیم ریڈیتر .

۷- شعبه ترمیم بیتری موتر .

۸- شعبه ترمیم فریم .

کارخانجات جنگلک متشکل از ده دستگا ه میباشد ازین جمله هشت دستگا ه تولید ی است و دو دستگاه کمکی میباشد .

دستگاه های تولید ی قرار ذیلست

الف - دستگاه ترمیم موتر : این دستگاه باماشین آلات مدرن تجهیز گردیده انجیرا ن داخلی و خارجی و کارگران آزموده دو آن مشغول خدمت اند.

دستگاه قدرت ترمیم اساسی یک هزار و سه صد عراده موتر رادر سال دارا میباشد تعداد

د افغانستان کالني

۹- شنبه ترميم بادی .

۱۰- شنبه کبی کشی .

۱۱- شنبه بسته کاری .

۱۲- شنبه رنگمالی .

ب- دستگاه بادبازي

درين دستگاه يکصدو چهل وسه نفر کارگر کار ميکند کار اختصاصي اين دستگاه ساختن بادی های فلزی سرويس و بادی های چوبي موتر های بار بردار ميباشد .

ج- دستگاه ميخانيکي فلز

اين دستگاه نيز باماشين آلات مد رن تجهيز شده است ، کار اختصاصي آن عبارت است از توليد پرزه جات موتر ها پرزه جات ماشين های نساجی چيرکت های نکلی ، پرزه جات بادی سرويس ها انواع پرزه جات مو رد احتياج پرووه های دولتی واتر پمپها ، ميخ تعميراتی ، به سايز های مختلف سنگهای اوزان متريک ، برمه های سرميزی بر مهها کلان فرشی قلبي های زراعتی وغيره .

ظرفيت توليدی اين دستگاه سالانه به هفتصدو پنجاه وشش تن مواد رنگه وسيا ه ميرسد وتعداد کار گرانش به يکصدو چهل و هفت نفر ميرسد اين دستگاه شامل نه شعبه متفرق ميباشد .

د- دستگاه ساختن فلزی

درين دستگاه ساختن درواز ه های آهنی دروازه های بنداب ، تانک های بزرگ ديز لو بطرول وآب تاظرفيت پنجاه هزار ليتر وبيشتر ازآن الماری فلزی هنگره های بزرگ برای نگهداری مواد وغيره صورت ميگيردتعداد کارگران

آن بشمول ماموران فنی بالغ به شصتو پنج نفر ميباشد .

ه- دستگاه ريخته گری

درين دستگاه ريخت فولاد چدن ، فلزات رنگه از قبيل المونيم برنج ، مس و غير ه صورت ميگيردکه کار گران آن بالغ به يکصدو دو نفر ميرسد وتوليد ساليانه آن در حدودسه صد تن بوده .

و- دستگاه ترميم آلات برقی

درين دستگاه آلات برقی ترميم ميشود کار مندان آن ده نفر وشامل سه شق ميباشد .

ز- دستگاه اکسيجن

درين دستگاه اکسيجن توليد ميشود تعداد کار گران آن دوازده نفر وقدرت توليد آن در طرف بيستو چار ساعت به تعداد يکصدو بيست بالون اکسيجن چهل ليتره بفشار يک صدو پنجاه اتموسفير ميباشد .

دستگاه های کمي

الف .دستگاه افزار سازی

اين دستگاه ساختن تابه ها وتجهيزات وکاندكتور هارا به عهد ه دارد کار گران آن پنجاه نفر بوده وبدو گروپ تقسيم شدهاند گروپ الف :

سوهانکاری ، وگروپ ماشين کاری وبه تعداد نوزده پایه ماشين در آن به کار افتاده است .

ب-دستگاه سريميخانيکي :

وظيفه آن حفظ ومراقبت فعال نگهداشتن تمام دستگاه های توليدی ميباشد کار گراننش نودو هشت نفر بوده وشامل دو شعبه است .

توليدات وفروشات مقاييسوی

۷۰۰ ۴۷۹ ۳۶۱ - الف .

۹۰۰ ۸۸۵ ۷۱۱ - ا ف

۸۰۰ ۹۸۳ ۱۰۱۱ - ا ف

۸۵۴ ۱۴۶ - ا ف

۹۶۰ - بپايه .

۲۲۹۰ - بپايه

۴۰۱۶ - بپايه

ار ۵۵ - تن

۱۵۰۰۰ - دانه

۱۶ - دانه

۱- توليد حقيقي سال ۱۳۴۷

۲- توليد حقيقي سال ۱۳۴۸

۳- توليد حقيقي سال ۱۳۴۹

۴- توليد پيش بينی شده سال ۱۳۵۰

فعاليت عمده توليدی در سال ۱۳۵۰

۱- توليد واترپمپ چهار ونيم انچ

۲- توليد چيرکت های يکفري

۳- توليد درواز ه تقسيم آب

۴- توليد ميخ تعميراتی .

۵- توليد طعام برالو نيمی

۶- تانک بسايز مختلف .

وزارت معادن و صنایع

- ۷- ترمیم اساسی موتر های مختلف
 - ۸- ترمیم اساسی انجن های شوروی . ۹۲ - پا یه
 - ۹- تولید اکسیجن ۶۳۱۵۰ بالون چهل لیتره .
 - ۱۰- ساختمان سرویس ۵۳- عسرا ده
 - ۱۱- ریختن اشیای چدنی ۳۸۴ - تسین
- در دستگاه های کار خانجات جنگلک به تعداد یک هزار و پنجاه و نه نفر بشمول یازده نفر متخصصین و انجیران خارجی مشغول کار می باشند.

نساجی بگرامی

- ۳- کارگران ترانسپورت ۵۵ -
 - ۴- مامورین اداری ۱۹۴ -
 - ۵- متخصصین خارجی ۲۰ -
 - ۶- مجموع ۱۸۱۶ -
- تولیدات دستگاه نختابی به کیلو گرام
۱۱۴۲۵۷ — کیلو گرام
۲- نخ بند لی ۲۷۰۱۵ — بندل
- تولیدات دستگاه بافت**
- ۱- ستان کوره ۹۰۳۹۹۴ — متر
 - ۲- چهار خانه و را دار ۲۶۸۶۲ — متر
 - ۳- گامسکو ت ۱۲۲۷۸ — متر
 - ۴- مجموع ۹۴۳۱۳۴ — متر
- تولیدات دستگاه رنگ آمیزی قشنگ شده
۱- سان سفید ۶۲۵۶۹۰ — متر
- ۲- تافته ۶۵۶۹۰ — متر
 - ۴- چهارخانه و رادار ۱۹۷۷۰ — متر
 - ۵- گامسکو ت ۶۱۵۰ — متر
 - ۶- مجموع ۹۳۷۰۸۰ — متر
- قیمت فروش محصولات ریاست نساجی بگرامی
- ۱۲۲۲۸۷۶۷ — افغانی
 - ۲- قیمت نخ ۴۲۶۴۰۰ — افغانی
 - ۳- قیمت پارچه ردی ۳۵۹۲۷ — افغانی
 - ۴- مجموع ۱۲۶۹۱۰۹۴ — افغانی
- بتاریخ یازده جدی ۱۳۵۰ مجلس عالی وزراء درسرمایه نساجی بگرامی ده فیصد تزئید منظور کرد که مجموع ازدیاد فیصدی آن بالغ به چهل ملیون افغانی میرسد که به اثر این ازدیاد چهل فیصد در تولیدات منسوجات نساجی تزئید به عمل خواهد آمد .
- نساجی بگرامی که ازجمله بزرگترین و عصری ترین نساجی در افغانستان بشمار می رود بطور مجموعی یکصد جریب زمین را احتوا نموده که تعمیر اساسی آن چهل و دو جریب زمین اعمار گردیده به ظرفیت تولیدی درسال در صورت دو هفته کار دوازده ملیون متر تکه سفید، رنگ، چهار خانه، خط دار وغیره برعلاوه هشت صد تن نخ به منظور رفع احتیاج صنعت گران کشور بتاریخ پنج حمل ۱۳۴۹ بصورت اساسی به تولیدات خویش آغاز نمود .
- در فابریکه نساجی بگرامی در شش ماه اول سال ۱۳۵۰ نسبت به سال گذشته صد فیصد افزایش قابل ملاحظه به عمل آمده است
- فابریکه نساجی که نود فیصد مواد خام خود را در داخل کشور تهیه میکند در نظر دارد تا تولیدات خود را به خارج صادر نماید .
- درین باره بایک عده مشتریان ممالک خارج که تولیدات فابریکه را مشاهده کرده اند ملاحظه به عمل آمده که شاید در سال ۱۳۵۱ منسوجات نساجی بگرامی به خارج عرضه گردد .
- احضایه پرسونل و منسوبین ریاست نساجی بگرامی درسال پنجاه
- پرسونل تعداد نفر
- ۱- کارگران تولیدی ۱۳۱۶ -
 - ۲- کارگران تخنیک ۲۳۱ -

وزارت زراعت و آبیاری

پروژه تحقیق و خاکشناسی

تحقیق و تکثیر و بذر انواع مختلف تخم محلی و خارجی جواری پخته برنج اقسام سبزیجات و میوه جات صورت گرفته است .
لابراتوار کیمیاوی زراعتی

تطبیق فوتو های هوای ساحه بند خروار ولایت لوگر و تعیین یونت های اراضی مذکور مع سروی فزیکي آن که سی و پنج هزار جریب زمین میباشد تکمیل گردیده است .

نمونه گیری از قطعات تجربوی گندم در ولایت کابل، غزنی، لوگر، میدان و کاپیسا به تعداد بیست و چار قطعه تجربوی پخته در ولایت کندز و بغلان بذر گردیده از ولایات آتی نمونه های خاک و آب آن تحت تجزیه قرار گرفته شده .

شعبه سروی و البخیری

از تفسیر عکس های هوایی در احصایه ، گیری بعد از تکمیل نقشه های جنگلاتی به تفکیک ولایت نتایج آتی بدست آمد .

ولایت کنړها

ساحه عمومی مورد مطالعه ۸۹۸۸۶۰ ر۰ هکتار
زمین زراعتی ۲۷۱۳۷ ر۰ هکتار
زمین زراعتی ۲۷۱۳۷ ر۰ هکتار
ر۰ ۳۰۲ فیصد

ساحه جنگلها

ر۰ ۷۶ فیصد
زمین بایر ۴۱۵۴۸۹۱ ر۰ هکتار
ر۰ ۴۶۲۲ فیصد

ولایت لغمان

ساحه عمومی مورد مطالعه ۴۸۹۸۶۲ ر۰ هکتار
زمین زراعتی ۲۶۰۴۵ ر۰ هکتار
ر۰ یعنی ۴۴۷۳ فیصد
ساحه جنگلها ۲۱۹۱۷ ر۰ هکتار
ر۰ ۴۴۷۳ فیصد
زمین بایر ۲۴۴۷۰ ر۰ هکتار
ر۰ یعنی ۴۹۹۹ فیصد

ولایت ننگرهار

ساحه عمومی مورد مطالعه ۸۴۷۳۷ هکتار
زمین زراعتی ۸۹۲۶ ر۰ هکتار
یعنی ۱۰ ر۰ ۴۵ فیصد
زمین بایر ۵۲۴۳۷ ر۰ هکتار
یعنی ۹۱ ر۰ ۸۸ فیصد
پروژه پسته سنگان

بذر ۱۴ کیلوگرام تخم پسته در ساحه دو هزار و هشتصد چقرک بعد از کنترول فنی و تعیین فیصدی نمو و بذر سیزده کیلوگرام تخم پسته در آنها و همچنان بذر هفت کیلوگرام تخم پسته در سه هزار و پنجصد خریطه پلاستیکی در باغ حضرت سلطان (ع)

علفچرا

در فارم علی آباد در ساحه ۵۳۶۳ متر مربع مقدار بیست و دو کیلوگرام تخم فستو کار و پرا واز ساحه هشتصد و نود و نه متر مربع مقدار ده کیلوگرام تخم پر تیل رای گراس جمع آوری گردیده .

فارم بادام باغ

از ساحه یک هزار و نهصد و پنجاه متر مربع مقدار پنجاه و یک کیلوگرام تخم بدست آمده واز ساحه تکثیری کرسنت دیت گراس مقدار چهل و چار کیلوگرام تخم بدست آمد .

سروی علفچر

وارسی امور فنی و امور علفچر ها را جمع به تثبیت تفکیک ساحات علفچر ها علاوه بر هفت صد و هشت قطعه نقشه ساحات صفحات شمال کشور و دو صد و پنجاه و پنج قطعه نقشه دیگر به مقیاس یک بر ۵۰۰۰۰ از ریاست، کار تو گرافی برای تعیین ساحات علفچر نیز تهیه شده .

مجادله امراض حیوانی

بمقدار ۱۰۶۳۰۳۳ رأس حیوانات مختلفه به مقابل امراض واکسناسیون تدای شده است استحصال با کتريا برای ستاک که توسط ماشین خشنک گردیده همچنان ساختن وسط ها ارسال واکسین ها به ولایات کشور به عمل آمده .

وزارت زراعت و آبیاری

چوچه مرغ و یکصد و سی و پنج قطعه فیل مرغ
استحصالی گردیده است .

پروژه حفاظه نباتات و قرائین

- ۱- مجادله علیه امراض و آفات اشتجار .
- ۲- مجادله علیه آفات و امراض گدامها .
- ۳- مجادله علیه ملخ های مضره
- ۴- توزیع مقدار ۴۶۶۸۷- سیر گندم پذری
- ۵- مجادله علیه موشهای مضره در بعضی از ولایات بعمل آمده .

پروژه احصایه

ترتیب و تنظیم فورمهای جدید سالانه جهت
سروی معلومات احصائیوی راجستر تولیدات
غله جات سبزیجات و نباتات صنعتی .

پروژه تنظیم آب

مطالعات راجع به وضع آبیاری زمین های
زراعتی و باغی و تقسیم آب در ولستوالی های
ولایت کابل صورت گرفت
سروی عاجل آب های تحت الارضی ساحه
فراه رود و هری رود .

هایدرالوجی

مطالعه و اندازه گیری هایدارالوجی در تمام

ساحات کشور

شعبات دیزاین و آبیاری

تکمیل دیزاین سر بند نهر ارچی به ظرفیت
چهل متر مکعب فی ثانیه دیزاین امتداد نهر
فیض آباد به طول یک کیلو متر دیزاین زابر
های عمومی نهر قمارق بادو ساختمان مربوط
آن بطول یازده و نیم کیلو متر تکمیل شده
دیزاین و کنترل ساختمان دهنه جات و درك
های انهار چاریکار، خلزای و بگرام مربوط
ولایت پروان که تاحال سی و هفت عدد آن
بخته کاری شده و همچنان بعضی دیزاین در
جوزجان چوکی، لغمان و غورصورت گرفته .

امور ساختمان

امور ترمیم و ساختمان بند سر حوض هشت
فیصد تکمیل گردیده ساختمان های نهر شیوه
و شکی ولایت ننگرهار کنترل ساختمانی نهر
آب چکان ولایت لوگر و کنترل و ساختمان
حوض ذخیره لبلبو قاپریکه قند ساز جریان
دارد . بند سرخاب تکمیل گردید .

شعب و پرو لوزی

واکسین اندریست برای محافظت و پروس
پساز گردیده و مقدار چار هزار و سه صد دوز
واکسین استحصالی شد

اجزآت پروژه پیل وری

از دوره اول ، دوم و سوم کمپاین پیل وری
یک اندازه حاصلات بدست آمد و پرو ی دو
صد و شصت سه متر زمین تخم پاشی شده که
تخمین یازده هزار و پنجاه جعبه خواهد گردید
تعداد ۱۰۱۶- تخته کاغذ تخم مادی غرض
انکشاف سال ۱۳۵۱ اخذ و تماماً معاینه
مکروسکوبی و سلکژن گردیده است .

اجزآت در قسمت القاح مصنوعی

استحصالی اسپرم از حیوانات تمید و
محافظت آن در لابراتوار و همچنان توسط
استیشن های مربوط در ولایات کشور جمعاً
به تعداد ۱۶۸۹۵- فردکا و وگوسفند معاینه و
تلقیح گردید .

پروژه ماهی

۱- فعالیت در ساحه بند درو تسمه
مقدار ۵۶۷۸ کیلو گرام ماهی از بند درو تسمه
استحصالی و به قیمت فی کیلو هفده افغانی
به بازار کابل و جلال آباد عرضه شده است .

در ساحه بند نغلو و قرغه

چوچه ماهی تروت از انکو با تور
کشیده و بداخل حوض های کِلان قرغه انداخته
شده .

اجزآت پروژه مرغداری

الف - فارم بگرامی به تعداد ۱۸۸۵۳۷- تخم
مرغ و ۲۸۳۷۱- عدد تخم مرغابی تولید گردیده
ب- تعداد نزده هزار و هشتصد و هشتاد و پنج قطعه
چوچه مرغ و دو هزار و بیست و هفت قطعه چوچه
مرغابی استحصالی گردیده .

ب- فارم بینی حصار تولید تخم مرغ به
تعداد ۲۶۲۹۷- عدد تخم مرغ و دو صد و بیست و
دو عدد تخم فیل مرغ تولید گردیده و همچنان
به تعداد پنج هزار و سه صد و چهل و نه قطعه

امور سروی جیولوجی -

سروی جیو انجنیری موضع بند سلمه
بالای دریای هریرود سروی جیولو جی بند ،
اوشلان بند حسن تال .

سروی هایدرود جیالو جی وجیو فزیک آب
های تحت الارضی

سروی تحقیقات هایدرود جیولوجی ساحه دشت
بکوا ساحه رامک شیوه خاشرود ، بلخ نیمروز
زنده جان تکمیل گردیده .

برمه کاری

چاه های عمیق در مطبیه معارف در دفتر
ملل متحد چهل ستون سفارت ایران در ده
قلندر سفارت جرمنی سیلوی کندها ر پوهنتون
ننگرهار پشتنی تجارتی بانک پروژه کوه دامن
کشیده شده

چاه های تحقیقاتی

چاه های تحقیقاتی در ساحه حسن تال کمک
دولت آباد ، کتواژ ، کاریز صفدر ، فارم خلیل
آباد ، کنجاک ، شش گاو و شنکی کشیده شده

فعالیت های جیوفزیک

سروی جیوفزیک ساحه فارم هده غا زی
آباد و سروی جیو فزیک ساحه های شیخ
میر پروفیل وراپور جیوفزیک ساحه سیگانس
:لسوالی مقر بابروفیل های ساحات تمکی ،
غزنی سیاه گل تکمیل گردیده است چارپروفیل
جدید در ساحه بادام باغ و سیزده پروفیل
مربوط ساحه کانال ننگرهار تکمیل گردیده .

فعالیت های سروی توپوگرافی

امور سروی توپوگرافی ساحه اوشلان بند
سنگاش ساحه بند تمکی بندا میر سربند نور
گل سربند شنکی بالای دریای کنر
پروژه آبیاری کوچک ، سروی مشاهداتی
و مقدماتی سی ساحه تکمیل شده .

راپور فعالیت پروژه ترویج کربد ت و کوپراتیف

مامورین ترویج باچار هزارو شش صدو
چهل ونه دهقان تحت ساحه پروژه وبا هشت
صدو هشتاد و شش نفر دهاقین خارج از ساحه ،
پروژه ملاقات نموده ودر مورد استعمال و
تطبیق هار مون جبر لك اسید هدايات لازم به
دهاقین داده .

اولین مجموع کوپراتیف به تاریخ ۱۷ اسد
در میر بچه کوت به حضور شش صدو بیست
و پنج نفر اعضا و تعداد زیاد باعدارا نبرگزا ر
ومقاد سنال یکپهزارو سیصدو چهل و نه که
حاوی مبلغ ۶۶۴۶۸۵۰ - افغانی میباشد نظر
به فیصله هیئت مدیر به پنجاه فیصد مفاد
خالص به سرمایه کوپراتیف پنج فیصد سرمایه
سهم داران و چهل و پنج فیصد به سهم داران
توزیع گردید .

در مرکز انکشاف زراعتی بغلان

اعمار يك گدام به ظرفیت ۲۰۰ - ۳۰۰ تن
کود و گندم .

اجراآت پروژه آبیاری - سربند گلبهار ،
پرکاری سنگ کاری ، خشکه ، هنگاف کاری
کانکریت ریزی ، سنگ کاری با مساله ، تهیه ریک
وجعل و کندن کاری لازم انجام گردیده و همچنان
رنگ کاری ماشین ها و نصب نمودن گادر هاو
کناره های قسمت فوقانی دروازه کانال با ترمیم
زینه و پل پیاده رو وزینه قسمت فوقانی ،
دروازه تحت کار گرفته شده است .

ودر کانال عمومی کندنکاری و پر کاری سنگ کاری
کانکریت کاری ، سلوب کاری ، هنگاف کاری ،
وتپک کاری قیر ریزی ولاینک بقدر ضرورت
به پایان رسید . و همچنان در امور سروی ،
شبکه آبیاری پروژه پروان به طول ۱۹۵ کیلو
متر لیونک کراسکشن ها جهت تهیه نمودن
مقطع کانالها جی مرعی اجراآت کرده است و
امور جیالو جی دیزاین يك قسمت از کانالهای
فرعی نیز توسط مامورین فنی به رهنمایی ،
متخصصین چینیایی صورت گرفته است و بطول
سی متر لیول کار شده است .

پروژه آب یاری سرده غزنی

ضروریات قسمت شبکه های آبیاری از قبیل
کندن کاری ، زمین سنگزار ، کندنکاری ، زمین ،
خاگزار کندنکاری و دو باره پرکاری هموار
کاری اراضی ، تسطیح ستلای و عمق کانال
توسط دست ، هموارکاری توسط نفر ، تهداب
از سنگهای خورد و فرش آن ، سنگ کاری و
هموار کاری ، سنگ کاری معه مساله سمیت ،
کانکریت آهنگار و غرقه مواد کانکریتی آهن
دار ، دیوار خشت خام ، دیوار خشت پخته ،
قیرمالی ، پلستر کاری ، و نصب آهن با بمرتفع
گردید .

وزارت زراعت و آبیاری

راپور سه ماه اول سال ۱۳۵۰ توزیع و توزیع کود و تخم که بعداً در اثر فرمان صادرات عظمی مربوط ان مقام گردیده

بهاری آبی دروایات کابل، غزنی، پروان، کاپیسا، بامیان، کندهار، لغمان، زابل، جوزجان، ارزگان غوزات، فراه، نیمروز و بغلان قرار ذیل صورت گرفته است.

توزیع تخم اصلاح شده گندم برای بلد

۱- لرامارو پتیک مکسیک و جوتی لرامارو	۱۶۱۳۵ - کیلو گرام
۲- لرامارو	۸۷۳۲۶ - کیلو گرام
۳- مکسیکو	۶۰۰۰ - کیلو گرام
۴- مکسیک	۱۵۳۵۵ - کیلو گرام
۵- جستی	۵۱۸ - کیلو گرام

توزیع کود دروایات

ولایات	کود یوریا	دای امونیم فاسفیت	سوپرفاسفیت
کندهار	۱۲۱۴۶۶ - کیلو گرام	۴۶۱۲۲ - کیلو گرام	۲۲۵۰ - کیلو گرام
بغلان	۱۲۷۸۴۹ - کیلو گرام	۹۷۳۸۱ - کیلو گرام	۵۹۱۳۵ - کیلو گرام
نیمروز	۵۹۹۳ - کیلو گرام	۳۰۳۴ - کیلو گرام	— — —
بلخ	۳۰۶۴۲۴ - کیلو گرام	— — —	۲۸۸۸۶۰ - کیلو گرام
بامیان	۱۲۸۳۱ - کیلو گرام	۶۴۲۴ - کیلو گرام	— — —
فراه	۵۹۴۸ - کیلو گرام	۸۳۰۰ - کیلو گرام	— — —
غزنی	۳۷۴۷۸ - کیلو گرام	۳۲۶۳۵ - کیلو گرام	— — —
پروان	۸۵۷۲۵۰ - کیلو گرام	۱۰۲۵۰ - کیلو گرام	— — —
لوگر	۱۹۰۱۵۰ - کیلو گرام	۷۷۶۵۰ - کیلو گرام	۲۸۰۰ - کیلو گرام
کاپیسا	۱۸۴۲۵۸ - کیلو گرام	۱۴۲۶ - کیلو گرام	— — —
زابل	۱۳۵۰ - کیلو گرام	۱۰۰۰ - کیلو گرام	۲۰۰ - کیلو گرام
ارزگان	۲۳۵۰۴ - کیلو گرام	۱۷۹۱۸ - کیلو گرام	— — —
لغمان	۴۷۵۰۰ - کیلو گرام	۱۲۵۰۰ - کیلو گرام	— — —
مجموع	۱۹۲۲۰۰۱ - کیلو گرام	۴۰۴۲۱۴ - کیلو گرام	۳۵۳۲۴۵ - کیلو گرام

توزیع و تکثیر پخته

مقدار (۲۲۵۷۰۷۰۹)	کیلو گرام تخم پخته به ترتیب ذیل	بدھاقین	ولایات توزیع گردید:
ولایات	نوع پخته	مقدار تخم	مساحه به هکتار
جوزجان	۴۴۲	۱۶۵۹۲۰ - تن	۳۳۱۸ - هکتار
کاپیسا	محلی ۲۷ ۴۷	۲۱۰۰۰ - تن	۳۳۰۰ - هکتار

بلخ	۴۴۲	۶۲۶۱۶۶ - کیلو	۱۲۶۵۴ - هکتار
بغلان	۱۷ - ۱۵	۴۹۸۶۲۳ - کیلو	۱۷۰۳ - هکتار
فراه	۴۴۲	۱۲۰ - تن	۲۴۰۰ - هکتار

هکذا تکثیر تخم اصلاح شده پخته دراستیشن ها و فارمها قرار ذیل صورت گرفته

ولایات	نوع پخته	ساحه تحت کشت
جوزجان	۴۴۲ -	۵ - هکتار
بلخ	۴۴۲ -	۱۲ - هکتار
بغلان	۵۱۷ -	۴۲ هکتار
	۴۸۲۷ -	

همچنان تکثیر انواع پخته در ساحه (۷۵۳۸) هکتار دو مزارع دهاقین صورت گرفته است. کذا مقدار ۱۲۲ تن تخم پخته زودرس در ساحه ۳۸۲۴ - هکتار تکثیر گردیده که در آن مقدار ۶۱۱۰ - کیلو گرام کود یوریا و ۴۳۳۰ - کیلو گرام کود دای امونیم فاسفیت استعمال گردیده است.

د افغانستان کالني

در جزيان چهار سال پيش از پنجاه هزار گاو اهالي در ولايت بغلان القاح مصنوعي و معاينه صحي شده است .

همچنان به منظور اصلاح جنس قره قل پروژۀ تاکنون بيش از سه صد هفتاد و سه اصلاح شده قره قل يكتعداد گاوهای نسلي ، خروس های نسلي برای اصلاح نسل گاو و مرغ به مالداران حوزه شمال توزيع گرديده است .

ازشروع فعاليت پروژه تاکنون بيشتر از ۱۳ هزار گوسفند نسلي قره قل پروژه بايسقال القاح مصنوعي گرديده و فيصدي توليدي آن ساليانه از يكصدو هشت فيصد تجاوزنموده است . همچنان تاکنون بيش از ده هزار مرغ واکسين گرديده و به يكصد هزار گوسفند مقابل امراض چيچک و انتراکس و واکسين مقابل امراض چيچک و انتراکس و واکسين تطبيق گرديده است .

درکلينيك های چهار ولايت واستيشن های فرعي پروژه پنجاه هزار گاو وحيوانات اهالي معالجه واز امراض حمايه گرديده است و هم در کمپاين طاعون گاو هفتصد هزار گاو در چهار ولايت واکسين گرديده و بيش از سه صدو پنجاه هزار گوسفند بز و قايه ازطفيلى هاى مرضى باادويه لازمه غسل داده شده است در لابراتوار پروژه واکسين های امراض حيواني تهيه ميگردد که توليدات آن سالانه بيش از سه ميليون دوز است .

لابراتوار تهيه واکسين از نگاه داشتن سامان ولوازم وآلات كاملا مجهز بوده ومقدار واکسين های امراض حيواني تهيه ميگردد که مزيد برتهيه واکسين مامورين فني نیز همه ساله تحت نظر متخصصين تربيه ميگردد .

پروژه صحت وتوليدات حيواني که با کمک يك ميليون دالر ملل متحد تاسيس گرديده ساحه فعاليت آنرا تهيه وتطبيق واکسين های مختلفه اصلاح جنس قره قل القاح مصنوعي ، حيوانات احتوا می نمايد .

اين پروژه چهارسال قبل باصرف يك ميليون دالر تاسيس گرديده وانستيتو ت صحت و توليد حيواني که قبل در وزارت زراعت و آبياري فعاليت داشت ودر آن چهار صدو پنجاه هزار دالر مصرف گرديده بود به اين پروژه ضم گرديد .

همچنان وزارت زراعت وآبياري سالانه ۱۴ ميليون افغاني به اين پروژه تخصيص داده است ليسۀ وترنري به انستيتو ت که مدت تحصيل آن دو نيم سال است ارتقا داده شده و فعلا در آن بيستو دو نفر معلم مصروف تحصيل ميباشند انستيتو ت داراي کتبخانه لابراتوار های ليليه بوده وفارغان صنف دوازدهم رايه اساس امتحان کانکور می پذيرد .

در حوزه زراعتي شمال شرق به منظور ، تشخيص امراض حيواني ووقايه صحت حيوانات يك لابراتوار مجهز تاسيس گرديده است . همچنان دو قوطن به گنجايش يک هزارو ششصد گوسفند چهارحوض غسل درمسير رفته وآمد گوسفندان وتوسعه پروژه بايسقال که فعلا يكصدو دو هزار گوسفند از آن آب مينوشند تهيه نموده است .

علاوه براین در ولسوالي های دوشي پل - خمری بغلان امام صاحب قلعه ذال تنگی فرخار خواجه غار وغيره چهار مرکز حمايه حيوانات تاسيس گرديده . اين مراکز علاوه بر کلينيك هايست که در مراکز ولايات دایر شده است.

وزارت داخله

قوماندانی عمومی ژاندارم و پولیس

تأمین امن و نظم عامه بررسی و وقایع بشکل و قیابی در رأس کار این اداره قرار دارد نظر بحساس ضرورت کورسهای اختصاصی در کانون تربیه گاه پولیس (اکادمی پولیس) دایر و هم عده از صاحب منصبان جهت کسب تحصیلات عالی و پیشرفت سویه تعلیمی در حقوق مختلف به جمهوریت اتحادهای دولت شاهی انگلستان دولت جمهوری فرانسه هندوستان - جاپان اعزام گردیده اند که رویهر فته تعدادشان به ۱۴ نفر میرسد که

باساس پلان مجادلوی با مجرمین روی کار آوردن سیستم مرکزی اوققای سویه علمی و مسلکی صاحب منصبان و ترویج سیستم کارت گذاری و نشان انگشت کورس های مذکور برای صاحب منصبان مرکز و ولایات از تاریخ ۱۹ سرطان الی ۲۶ میزان دایر گردید .

بیست نفر صاحب منصبان فارغ سال ۱۳۴۹ اکادمی پولیس در جریان وظایف علمی با همکاری متخصصان مربوط معلومات لازم در شعبه کیا تثبیت هویت - عکاسی و گرافیک - لوزی که در وظایف شان رول بسزایی دارد حاصل نموده اند .

اکادمی پولیس در ظرف سال ۱۳۵۰ در کورس تمییه پولیس که شاملان آنرا صاحب منصبان ژاندارم برتبه های چکتورن و جگرن تشکیل میدهند جهت آماده شدن برای وظایف بزرگ امن و نظم عامه با شرایط تعبوی به تعداد (۲۰) نفر شامل گردیده و به تعداد (۳۶) نفر لمزانتین های فارغ اکادمی پولیس جهت سرق و ادار و احدهای کوچک در عملیات پولیس تحت تربیه قرار گرفته اند (۲۰) نفر از کمیساران فارغ التحصیل اکادمی در کورس بررسی حادثات ترافیکی شامل شده راجع بلغد و پرداخت و مشاهدات واقعات ترافیکی با سکیچ و عکس برداری صاحب معلومات شده اند .

جهت آموختن طرز نجات مغرورین کورس شنلوری به شمول (۱۵) نفر سانتین دایر گردیده است و همچنان در کورس معاینات تخنیکسی

وسایط نقلیه ترافیکی به تعداد (۷) نفر جهت آموختن صورت تدقیق و معاینات تخنیکسی

وسایط نقلیه مورتدار شامل شده اند . در جمله فعالیت های عمرانی اعمار يك مسجد که گنجایش ۲۵۰ نفر نمازگذار را دارد و اکمال میدان انداخت و میدان عملیات جهت تمرینات عملی صنوف و کورسهای مختلفه اعمار اتاقهای رمایش و کانتین اکادمی پولیس قابل تذکر است .

اداره ترافیک مرکزی :

مسوده قانون ترافیک چاده از طرف متخصصین مسلکی بادر نظر داشت شرایط محیطی و قواعد بین المللی ترتیب گردیده است .

جهت کنترل و مراقبت شاهراه هفت عراده وسیله نقلیه مورتدار جهت بر رسی

بر حادثات ترافیکی ۴ عراده موتر امبولانس عصری مجهز با وسایل امداد اولیه تهیه بکار انداخته شده است .

ریاست تدقیق و پلان :

برای اوققای سویه دانش مامورین راهپور های راجع به علم اداره تتبع و تهیه گردیده که برای استفاده مینا میباشند .

برای انکشاف و توسعه پروگرام کنسار نیاروالیهیا روش و اجراءات نیاروالیهیا ممالک مختلف تحت مطالعه قرار داده شده و مجموعه به لسان انگلیسی و دری از طرف این ریاست تهیه گردیده است .

ریاست تدقیق و پلان به تهیه کروکسی و نقشهای ولایات که قبلا فاقد آن بودند اقدام نموده و نقشه های مذکور راجع به استفاده ولایات بدسترس شان گذارده است .

این شعبه برای فرا گرفتن تحصیلات عالی عده از مامورین راه به ممالک جمهوریت اتحادی آلمان - فرانسه - هالیند ، انگلستان و جاپان اعزام گردیده .

به منظور ایجاد تسهیلات در امور اداری انفکاک قراء تجک امحق زایی خواجه احمدو گاوخور و الحاق آن به مرکز ولایت فراه .

انفکاک قراء قشقر و خواجه بانو از ولسوالی پشتون زرغون و الحاق آن به ولسوالی اوبه ولایت هرات .

د افغانستان کالني

در ولايت هرات برعلاوه رقم متذکره که سروی املاک زراعتی رانشان میدهند (۱۰۰۷۲۵۳) جریب در ولسوالی های کشک و گلران اراضی مالچر نیز سروی نقشه برداری گردیده است.

برای اخذ مالیه موقت اراضی مازاد استحقاق بعمل آید و همچنان اراضی ایکه بدون پرداخت مالیه به تصرف اشخاص بوده تحت پرداخت مالیه قرارداد شده توزیع اظهارنامه های املاکی صورت گرفت و جمع آوری گردید در ظرف همین سال (۱۳۵۲۵۷۰) قطعه اظهارنامه توزیع گردید و به تعداد (۱۱۰۸۰۴۶) قطعه پند از خانه پوری جمع آوری شده است .

اراضی ایکه باین حساب تابع پرداخت مالیه موقت قرارداد شده است در حدود (۱۳۹۶۰۳۳) جریب بالغ میشود که در هر طرفه مبلغ (۴۸۰۶۶۲۳) افغانی مالیه سازاد استحقاق تحصیل شده است .

همچنان اراضی ایکه تحت ساحه پروژه های آبیاری و عمرانی واقع و به منظور تصفیه آن از لحاظ ملکیت و تفکیک حقوق و وقت تحت اجراء قرار داده شده بر حسب ذیل است .

الف : اصل استحقاق ۸۵۸۲۱۸۱۱ جریب .

ب: مازاد استحقاق متعلق به خود مالک ۱۷۸۱۸۰۵۹۸ جریب .

ج : مازاد متعلق به دولت ۶۳۴۹۲۰۲۸ جریب .

و نیز توسط مساحین مربوط باندازه ۱۵۰۷۲۳۳ جریب به قید مساحت آمده است . به منظور اسکان کوچی های زراعت پیشه و بی زمین اقدامات لازمه بعمل آمده که ذیلا خلاصه میشود .

۱- بولایات هرمند، کندهار، بلیخ، سمنگان، کندز و تخار (۲۰۶۹) خانوار معرفی شده است. بصورت عمومی درین سال برای (۱۷۲) خانوار در ولایات زمین بقسم ناقلیت توزیع شده است همچنان برای (۶۲) خانوار زمین تکتیب گردیده که مراحل توزیع آن تحت دوران است.

الحاق مجدد يك تعداد قراء به ولسوالیهای نورستان و علیشنگ و قریه ننگراج گماکان بحیث مرکز نورستان .

انفکاک قراء کنگر لایقه - کاکل - دشت قلمه از ولسوالی ینگی قلمه والحق آن به ولسوالی خواجه غار .

انفکاک علاقه داری پسود از ولسوالی سرخورد والحق آن به مرکز ولایت ننگرهار . برعلاوه جهت تشویق بیشتر مردم باخذ نومر های ثبت سجل احوال و فورمه های مربوط تولدات و هم از بین بردن قیمت و ازدواج موفق گردیده است .

در اوایل ۱۳۵۰ به تعداد (۱۷۰) نفر از صنف دوازدهم مکتب سروی بکار گماشته شدند .

تأسیس هشت مدیریت منطقوی در موزه های کابل لوگر، پروان، کاپیسا، کندهار، زابل، ارزگان، هرمند، نیمروز و فراه، هرات غور و بادغیس، بلیخ، سمنگان، جوزجان و فاریاب، کندز، بغلان، تخار و بدخشان، غزنی، پکتیا و وردک و بامیان، ننگرهار، لغمان و کونړه منظور و پرسونل آن بکار گماشته شد .

سروی اراضی :

فعالیت های سروی اراضی تحت دو پروگرام مشخص روی کادستر و سروی عاجل در ولایات ذیل صورت گرفته است .

کابل - ۲۶۰۴۱۲ جریب
کندهار - ۱۶۴۴۴۴ جریب
پروان - ۵۵۱۱۹ جریب
ننگرهار - ۳۰۲۰۰ جریب
وردک - ۱۴۵۶۵ جریب
هرمند - ۱۶۵۴۰۰ جریب
لوگر - ۱۲۰۰۰ جریب
بغلان - ۳۱۴۴۳ جریب
فاریاب - ۶۸۰۰۰ جریب
کندز - ۲۲۳۵۹۲ جریب
زابل - ۳۵۴۱۸ جریب
هرات - ۱۲۵۹۵۴۰ جریب

وزارت مالیه

ها مبلغی در حدود صد میلیون افغانی از سر جمع بودجه عمومی هر وزارت وضع و جهت تطبیق پروگرام مزبور تخصیص داده به این صورت در طرح و تطبیق پروگرام عاجل که بسرعت ممکنه به مرحله تطبیق در آمد وزارت مالیه سهم گیری باارزش نمود که امید است نمر آن در حاصلات سال آینده مشهود گردد وزارت مالیه وضع یادداشت سالی در مملکت و رهنمایی حکومت توانست از مساعدت های دول دوست و موسسات بین المللی استفاده نموده در حدود دوصدو هفتاد دوهزار تن کتدم و یک مقدار کود کیمیاوی بصورت قرضه و کمک بلاعوض بدست آورده جهت حل و فصل طلبات ماضی دولت پروگرام اساسی تحت مظانه وزارت مالیه بوده و چنانچه هم تحصیل آن توسط گروپ های عامل و موظف به مور ت ج دی جاری است .

از آنجا یکه يك تعداد موسسات دولتی تحت تصفیه قرار دارد که با تحمیل بود چه گراف بصورت اجرای وظیفه میدارند و چنانچه هم يك مقدار اموال این موسسات که از مدب هابه صورت بلاتکلیف وراکد در تحویلخانه هادر حال ضایع شدن باقی مانده است .

وزارت مالیه تصمیم گرفت تا زیر به پروگرام مطالعه شده اموال این موسسات را بصورت فروش و لیام عرضه نموده و از مدرک

فروش آنها يك قسمت بودجه دولت را تامین و چنانچه باتوجه و متعزز کن نمودن تصفیه شان تحت نظر مستقیم وزارت مالیه از تشکیل و انجام وظایف بصورت تکراری جلوگیری و از تصرف بودجه صرفه جویی بعمل آید .

مامورین متقاعد دولت که عمر شان را به خدمت در دستگاه های مختلف سپری و اکثرون اندوخته های جز معاش تقاعد جهت امرار حیات ندارند به اثر تجویز اخیر دولت و ارزش های قانون جدید در معاشات شان افزودی پیش بینی گردیده بود ولی به علت عدم موجودیت تخصیص در بودجه تقاعد معاشات شان معطل میگردد وزارت مالیه بادرک واقعیت ازمدرک احتیاطی مبلغ در حدود (۷۰) میلیون افغانی که تکافوی قسمتی از کمفیت های خزینه تقاعد رابه شمول اجرای معاشات افزودی کرده تواند بصورت کمک به خزینه تقاعد کار سازی و مشکل مامورین متقاعد را از این ناحیه مرتفع ساخت .

ازینکه فعالیت اساسی وزارت مالیه را پیش بینی و تحصیل عواید و تثبیت مصارف عادی و انکشافی دولت تشکیل می نماید .

وزارت مالیه تصمیم گرفت با فعال ساختن واحد های اصلی اداری خویش از قبیل ریاست عواید ، گمرکات ، و تصدی های دولتی طریقه بهتر جمع کردن مالیه و محصول را که متکی به شرایط سالم میباشد در چوکات قوانین و تعلیمات نامه تدوین و بدین وسیله توانست امور حسابداری و اداری آنها با فعالیت بهتر ریاست های محاسبات اداری و خزاین مرکزی به شکل محاسبه عصری و مجهز ترتیب و تنظیم نمود و توسط ریاست های تفتیشی عدلی و اداری و تنظیم اجرا آت به واریسی حسابی و اداری در تطبیق قواعد و تعلیمات نامه های موضوعه بر رسمی و انسجام بخشید .

وزارت مالیه به تاسی از اهداف مصارف عادی و انکشافی سال ۱۳۵۰ دولت را با ارقام ۸۱۷۵ میلیون افغانی به مقابل رقم ۸۱۷۵ میلیون افغانی عواید پیش بینی شده به شکلی توزین بخشید که منجمله ۱۰۲۶ میلیون افغانی ازمدرک مالیه مستقیم و ۲۸۵۷ میلیون افغانی مالیه غیر مستقیم و مبلغ ۲۳۸۷ میلیون افغانی استقراض از منابع داخلی و عواید و تثبیتات دولت و سایر عواید و مبلغ ۱۹۰۵ میلیون افغانی از در ک قرضه و کمک های خارجی موازنه نماید این توازن

بودجه رایس از تصویب حکومت غرض غور پارلمان تقدیم مجلسین نمود درین بودجه مرتباً سعی به عمل آمده است تا از يك طرف سرمایه گذاری دولت به ساحات تولیدی یعنی پروژه های انکشافی و تشویق صادرات بیشتر گردد و در ساحات مصرفی حتی الامکان صرفه جویی بعمل آورده و انکشاف عواید ازمدرک سالم از قبیل مالیات مستقیم در نظر بگیرد .

توأم با تقدیم بودجه حساب قطعیه سال ۱۳۴۸ دولت را نیز ترتیب و به پارلمان تفویض گردیده است نظر به وضع خشک سالی مملکت و این که حاصلات سال ۵۰ مخصوصاً حاصل للمسی اطمینان بخش نبود و هکذا حمایه مالدا رودهقان ازین رهگذر لازم و ضروری شناخته شد تا حکومت يك پروگرام عاجل توزیع گندم و کود کیمیاوی راسر دست بگیرد که البته باتشخیص ضرورت معاونت به این طبقه برای تطبیق پروگرام مذکور به همکاری سایر وزارتخانه

وزارت عدلیه

همچنان فعالیت دیگر این شعبه تفهیش خارتوالی های ولایات بختشان ، هلمند جوزجان ، هرات ، غزنی ، کاپیسا و غیره میباشد که به صورت مجموعی فعالیت نیابت کشفو تحقیق شعبه متذکره به ۱۸۲ دوسیه میرسد .

۳- نیابت تعقیب قضایی که اساسی و طیفه آنرا تعقیب دوسیه های تکمیل شده جزایی در محاکم تشکیل میدهد . مشتمل بر سه خارتوالی بسویه مدیریت های عمومی است که عبارت اند از خارتوالی ابتدائی مامورین مرکز خارتوالی استیفاء و خارتوالی تمیز این سه خارتوالی جمعا ۴۹۲۲ دوسیه جزایی را در محاکم سه گانه مربوط تعقیب واخذ فیصله کرده که موضوعات ترافیکی نیز شامل آن می باشد .

دوم ریاست تقنین :

ریاست تقنین در سال ۱۳۵۰ وظایف آنی را انجام داده :

الف- در ساحه قانون گذاری : قانون جزاء ، قانون کار ، قانون استعلاک ، قانون تحصیل دین ، قانون انجمن های تعاونی ، کو پراتیف قانون شهر سازی ، قانون محاکمات تجارتی تعدیل مواد ۹۲ و ۹۵ ، قانون جزای مامورین و جرایم علیه امنیت عامه ماده واحد قانون درباره اخذ محصول ده یکه ، ضمیمه ، قانون مالیات بر عایدات تعدیل ماده ۴۰۰ و ۳۲۰ و ۳۲۰ جزایی ، تعدیل مواد ۲۹۰ و ۳۲۰ اصول محاکمات تجارتی و تعدیل بعضی از مواد قانون انتخابات شورا که باثر یاد داشت مجلس عالی وزراء باثر تغیر حکومت برای تجدید نظر وزارت عدلیه اعاده شده بود مطالعه و مجدداً جهت طی مراتب به حکومت تقدیم شد بر علاوه مسوده قانون پولیس و قانون جنگل ها تکمیل و به حکومت تقدیم گردید .

ب- در ساحه مقررات : مقررات تا سپس در ملتون ها ، تاسیس مرکز احصائی افغانستان مقررات مشورتی ویلان سازی تعمیرات و مقررات ضمیمه معاش هنرندان افغان فلم تسوید این مقررات بعد از تدقیق نهایی به حکومت سپرده شده است .

وزارت عدلیه دارای شعبات مختلف اداری و مسلکی است اورگان های مسلکی آن عبارت است از اداره عالی مدعی العموم ، خارتوالی ریاست تقنین ، ریاست قضایی حکومت ، ریاست ثبت اسناد و ولایتی ، اداره حقوق و همچنان اداره عالی اوقاف .

اول- اداره عالی خارتوالی :

اداره عالی خارتوالی شامل سه نیابت تحریرات و عرایض کشف و تحقیق و تعقیب قضایی میباشد :

۱- نیابت تحریرات و عرایض که به تمام خلا های موضوعات جزایی هنگام تحقیق و بعد از آن واریسی نموده احکام مقتضی قانونی برای رفع شکایات و تأمین عدالت و کشف حقایق صادر مینماید . البته در تدقیق دوسیه های جزایی که یکی از طرفین دعوی پاکدام منبع دیگر به اکمال حقیقی آن قانع نبوده و شکایت مستدل باشد نیز رسیدگی نموده اوامر لازمه اعطاء میکند . چنانچه در سال ۱۳۵۰ به تعداد ۲۳۰۵ دوسیه جزایی از طرف این اداره تحت بررسی و اجراءات قانونی صورت گرفته برای رهنمایی امور خارتوالی های ولایات و ولسوالی ها وقتاً فوقتاً متحد المال های لازم نیز توسط این نیابت صادر میشود .

۲- نیابت کشف و تحقیق که وظیفه اساسی آنرا کشف و بیمیدان آوردن حقایق در ائسای تحقیق تشکیل میدهد توسط مدیریت های عمومی کشف جرایم و تقنینش خویش همدوش سایر مقامات تعقیب سری جرایم و تحقیقاتی مراقب اوضاع جرمی بوده و در کشف و به میدان کشیدن متخلفین مجرمین فعالانه اقدام میکند فعالیت کشف جرایم در این شش ماه گذشته حکومت جدید قضایی متعددی را که شامل گرفتاری موضوع تذکره های مجلسی قاچاقی اموال و اجناس ممنوعه احتکار و تقلب علافان ، مجادله بارشوت و تعقیب تخلفات مطبوعاتی است .

استیناف یا محاکمه معاضل جهت غور و دووان اصولی سپاریده و نیز به تعداد ۱۲ خدوسییه را جهت طی دوران قانونی به محکمه تمیزتحویل داده وبه تعداد ۴۹ جلد دوسییه مراحل قانونی خود را بکلی طی نموده است .

چهارم ریاست و نایب و نایب و نایب :

ریاست و نایب و نایب و نایب اسناد که در سال ۱۳۵۰ از مدیریت عمومی به ریاست ارتقا یافته فعلا در ۲۶ ولایت کشور نمایندگی دارد. امریت های و نایب و نایب اسناد وظیفه دارند تسام اسناد مربوطه به عقد و معاملات مردم را از قبیل بیع و شرا - هبه ، اجاره ، هجرت ، وکالت تقسیم ، ضمانت ، نکاح ، طلاق و غیره اسنادی که محتوی کدام منازعه نباشد و متناقدین به ترتیب آن رضایت داشته باشند ثبت مینماید .

پنجم اداره مرکزی حقوق :

مدیریت عمومی حقوق مرکز برای امریت ها و حقوق ولایات هدایات لازم حقوقی را اعطا میکند که در هذا سنه پانده ۴۷ قطعه عرایض را هدایات حقوقی به مراجع مربوطه داده است .

ششم اداره عالی اوقاف :

اداره عالی اوقاف که درین اواخر تأسیس وبه وزارت عدلیه تعلق گرفته در خصوص حفظ و صیانت اماکن متبرکه و املاک وقفی فعالیت دارد . علاوه تنظیم امور محوله حجاج بدوش این اداره مینماید .

اجراء اداره عالی خازنوالی

وزیر عدلیه ولوی خازنوال در طول سال ۱۳۵۰ از ده ولایت کشور بازدید نموده که عبارت از ولایات کابل ، غزنی ، کاپیسا ، کندز ، تخار ، میدان ، وردک ، لوگر ، ولسوالی خان آباد و ولایت پروان . بازدید امور خازنوالی ، محاسن و توفیق خانه های ذکور اناث ولایات متذکره هر کدام از یک تا پنج روز رادر بر گرفته که داخل پروگرام معیته اجمالی به امور هر خازنوالی انداخته شده و متعاقباً بوضع خیانی ، صحتی اعاشه ، و نفقه محبوسین و محبوسات مبذول گردیده .

چند در ساحه میثاق های بین الدول: میثاق جلو گیری از تصرف غیر قانونی طیارات و ربودن و منحرف ساختن آن میثاق بین المللی امحای همه اشکال تبعیض نژادی و میثاق شماره ۸۷ در باره آزادی جمعیت ها و اتحادیه ها و حمایت از حقوق تشکیل که با اثر یادداشت دارالانشاء مجلس وزراء جهت ابراز نظر اعاده شده بود بعد مطالعه مجدداً جهت طی مراتب تقدیم شد .

د - اساننامه ها: اساننامه ساز مان جهانی توزیم ، اساننامه موسسه نشراتی اصلاح ، اساننامه موسسه نشراتی هیواد دیگر موسسات نشراتی اساس نامه شرکت سهامی صادرات گوشت و اساس نامه انجمن رهنمای خانواده بعد مطالعه مجدداً جهت طی مرا حل تقدیم شد . و نا گفته نباید گذاشت که تسوید و طرح پروژه يك قسمت عمده دیگر قوانین بشمول مسوده قانون مدنی ، قانون دهقانی ، قانون اجاره اراضی ، قانون پترول تحت مطالعه و تسوید است . این مسوده البته بعد تکمیل به حکومت تقدیم میشود .

سوم ریاست قضایای حکومت :

این ریاست در منازعات و اختلافات مؤلده حقوقی و مؤسسات عامه با افراد و مؤسسات خصوصی در محاکم دفاع میکند . همچنان ریاست قضایا جواز نامه های وکلای مدافع را به تطبیق احکام قانون تنظیم و سایر امور وکلای مدافع را از قبیل اخذ راپور و غیره تحت مراقبت قرار میدهد . بادر نظر داشتن ایقای و طایف فوق الذکر و با وجود نداشتن پرسونل کافی ریاست موصوف در سال ۱۳۵۰ به تعداد ۷۲ دو سیه راتحت اجراء و دوران قرار داده وبه تعداد تخمیناً ۳۴ دوسییه های حقوقی را توسط محاکم ثلاثه حل و فصل داشته و همچنان به تعداد ۶۷ دوسییه را تحت دوران محکمه ابتدائیه قرارداد داده وبه تعداد ۵۰ دوسییه رابه تصامیم خود به منظوری مقام باصلاحیت قطعیت داده وبه تعداد ۳۷ دوسییه را در محکمه

۵. افغانستان کالنی.

را اذتمامی ولایات کشور اخذ میکنند و این راهپور حتی از دورترین نقطه مملکت در طرف ۲۴ ساعت می رسد که جریان قضیه را مختصراً تشریح میکند و در زمینه از طرف شعبات مربوطه وزارت عدلیه وقتاً فوقتاً بذرایع مختلفه چون مکاتیب تیلیفون و تعقیبات صورت میگیرد مفیدیت آن اینست که وزارت عدلیه از حدوث واقعه باخبر بوده و کنترل میکند که آیا موضوع از حدوث واقعه تا آنوقت به چه حد رسیده و نتیجه اجراءات قانونی درباره بکدام مرحله میباشد .

و هم از جانب وزارت عدلیه به صورت متحد المال بتمام ولایات ابلاغ شده است تا دوسیه های جزایی را بداخل معیاد معینه اكمال و در مراجع مربوطه تعقیب نمایند مثلاً برای قضایای جنایی حد اعظمی دو ماه برای موضوعات جنحوی یکماه و برای اقباحتی یک هفته معیاد تعیین گردیده که احياناً اگر موانعی در اجراءات شان پیدا شود بمرکز اطلاع دهند که پس از علم آوری درباره احکام قطعی داده شود .

علاوٓا از توضیحات فوق وزارت عدلیه در نظر دارد تا درآینده کورس های مسلکی برای

تربیه خارنوال ها دایر کند که پس از فراغ از آنجا بتوانند درساحه عمل به تمام عملیات قانونی خویش آگاه و در اجراءات محوله دچار مخصصه و بندش نشوند .

تیه یونیفورم خارنوالان هنگام اجرای وظیفه و اشتراك در جلسات محاکم زیر مطالعه است بموقع تحت اجرا گرفته میشود .

علاوٓا در نظر است تادر پهلوی دارالتادیب موجود دارالتادیب دخترانه نظر به ایجاب آن تاسیس گردد .

تدابیر لازمه غرض از بین بردن ارتشا ۵ تحت مطالعه قرار دارد چنانچه درباره عملانین اقداماتی شده که جزو آن هادر جراید و رادیو قبل نشر گردیده است .

علاوٓا در محابس و توقیف خانه ها تعداد داخله آنها باکتاب متوقفین مطابقت داده شد و ایام حبس سپری کردگی شان با معیاد اصلی حبس آنها که به حکم محاکم ثلاثه تثبیت شده بود کنترل گردید . در ولایات ۹ گانه کشور بیش از چهل نفر محبوسین و محبوسات که حبس شان قبلاً پوره شده بود یا واجد شرایط رهایی مشروط بودند یعنی که سه ربع هرسال حبس نهایی خویش را تکمیل کرده بودند و رویه و سلوک خوب در زندان داشتند و مر تکمیل کدام جرم داخل محبس نشده بودند پس از تصدیق آمرین محبس قوماندان امنیه و والی منطقه در فورمه هابه حکم ماده ۴۱۸ قانون اجراءات جزایی رهایی شان منظور و بلا مطلق رها گردید و فورمه های متذکره غرض اجراءات بعدی وطنی مراتب به وزارت داخله کسبیل شد همچنان یک تعداد محبوسین و محبوسات که مدت کمی برهایی شان مانده بود داخل لیست خیراتی گرفته شدند تا امر عفو آنها از حضور ذات ملوگانه اخذ گردد .

محبوسین خورد سال نیز از سایر محبوسین جدا ساخته شده و آنها یکه نهایت خورد سال بودند به دارالتادیب فرستاده شدند .

از طرف وزارت عدلیه به تمام ولایات هدایت داده شده تا تا بیلو های شهرت مکلمه محبوسین و محبوسات با فوٓو و نوع جرم تاریخ توقیفی و ایام معیاد حبس شان با احکام محاکم سه گانه در خارج زندان تعلیق شود که این عمل یک مراقبت و آگاهی را برای مامورین موظف اینکار

مفتشین نماینده های اخبار ، اقارب و سایر علاقه مندان محبوسین و محبوسات باری آورد اینکار برای تعیین سر نوشت زندانیان بوضاحت مفید و کسی بدون سر نوشت و بدون حکم قانونی در زندان نمی ماند .

وزارت عدلیه توسط نیابت کشف و تحقیق جرایم اداره عالی خارنوالی راهپور و قساعات

ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی

الف - ریاست پلان شهر سازی

۲- پلان شهری سروی ولایت لوگر و تطبیق نقشه آن شروع شده .

ریاست پلان سازی که در ساحات طرح پلان های شهر سازی و خانه سازی سروی و خط اندازی و انکشاف ساحه های شهری ساختمان های شهری امور اجتماعی و اقتصادی از نگاه شهر سازی و امثال آن مصروف کار و فعالیت است در سال ۱۳۵۰ به انجام اموراتی توفیق یافته است .

۱- در قسمت شهر سازی

در ولایت کابل

۱- در پلان مقدماتی ساحه کلوله پشته .

۲- پلان مقدماتی یکه توت

۳- پلان تفصیلی ساحه بینو نیزاد .

۴- پلان قسمت الف خیرخانه مینه .

۵- پلان قسمت شرقی خیرخانه مینه .

۶- پلان شرق نادر شاه مینه .

۷- پلان اصلاحی کارته ولی

۸- پلان تفصیلی خوشحال خان مینه .
تکمیل و از مجلس عالی وزراء گزارش یافته جهت تطبیق آماده شده و همچنان تصفیه زمین های تحت پروژه که ملکیت اهالی بسود صورت گرفته .

۹- پلان ساحه جنوبی پارک استقلال .

۱۰- اصلاح وضع موجوده شهر قدیم کابل رابه صورت يك پروژه نمونه یی ترتیب نموده و آنرا به مجلس عالی وزراء تقدیم و منظور گردید و برای مصارف مقدماتی آن مبلغ پنج میلیون افغانی در نظر گرفته شد . که ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی عجلاتا مبلغ سه میلیون افغانی آنرا به ریاست

شاروالی کابل تادیه نموده تا پروژہ نمونه یی اصلاحی شهر را تدریجاً مورد تطبیق قرار دهد
ب- ولایات

۱- پلان شهر جبل السراج و بر علاوه سروی و خط اندازی شهر سرخپارسا .

۳- در ولایت وردک پلان مقدماتی شهر های شرن، شنکی، جاغوری و بر علاوه مدرشیر های جغتو و اندر سروی و خط اندازی نیز صورت گرفته .

۵- در ولایت سمنگان پلان انکشافی شهر های خلم و بر علاوه دره صوف و دوشی دوا ب حضرت سلطان و یکا و لنگ نیز سروی به عمل آمد .

۶- در ولایت بلخ پلانها و سروی شهر چمتال چار بولک .

۷- در ولایت فاریاب پلان شهر های دولت آباد و بر علاوه در قیصار شیرین تگاب اسمار و بلجراغ سروی نیز صورت گرفته

است و هکذا در ولایت زابل پلان شهر صفا و در ولایت ارزگان پلان شهری تیرین کوت و در ولایت کندز پلان اق تپه و شهر چار د ره خط اندازی شده و در ولایت بغلان پلان نخست و فرنگ و در ولایت پکتیکا پلان و خط اندازی شهر سیدکرم و سروی شهر ارگون و در ولایت

تخار پلان شهری خواجه غار و در ولایت جوزجان پلان شهری منگجک سروی و ترتیب

شده است و همچنان در ولایت بامیان شهر ورث و ولایت غزنی اندک ولایت فاریاب خواجه غار و در ولایت وردک شهر بهسود خط اندازی شده است .

ج- قسمت خانه سازی

در ولایت کابل

۱- تکمیل یکتعداد از نقشه های فامیلی بصورت تیک که برای حدود و مساحت زمین های ثابت مربوطه پروژه های خیرخانه مینه و سید نور محمد شاه مینه .

۲- تکميل نقشه هندسي مسجد جامع کارته پروان که گنجایش سیصدو پنجاه نماز گزار رادی داخل حال وششصد نماز گزار رادر خارج ویزد.

۳- تکميل نقشه مسجد خیرخانه مینه که گنجایش یکصدو بیست نماز گزار رادر داخل و سیصد نماز گزار رادر صحن مسجد دارد.

۴- نقشه مقدماتی ساحه بین جاده ولایت کابل و وزارت معارف.

۵- مفکوره مقدماتی چهار چنه کابل.

۶- نقشه ایستگاه های سرویس شهر کابل.

۷- نقشه پارک تفریحی پروژه وزیر اکبر خان مینه.

۸- هکذا درین پلان پارک ها برای موتر ها در قسمت های لازمه پیشبینی شده و هم چنان ساحه های آزاد برای پارک اطفال و منطقه سبز در نظر گرفته شده است.

سروی و خطاندازی

۱- در ولایت کابل.

۲- سروی و خط اندازی پروژه چهارم سیاه سنک (رحمن مینه)

۳- خط اندازی پروژه خیرخانه مینه (زمین های لطیف خان)

۴- سروی سیاه سنک (عقب فابریکه قیر و نقلیه)

۵- سروی و خط اندازی زمین ها ی ورثه محمد سرور خان (نادر شاه مینه)

۶- سروی و خط اندازی باغ صد ارت عطفی

چهار مدر قسمت امور اقتصادی واجتماعی

شعبه امور اقتصادی واجتماعی در سال یکهزارو سیصدو پنجاه سروی اقتصادی واجتماعی منطقه شهر کهنه کابل صرفاً از منطقه شور بازار صورت گرفته و این سروی بشکل نمونه بوده که منظور از آن بدست آوردن یک سلسله معلومات درباره نوعیت وچگونگی خانه ها از نقطه نظر ساختمان طرز رهایش فامیل ها تعداد فامیل ها در یک خانه سایر اطاق ها مجموع فامیل پاستن و سال شان و عواطف و تلهوار فامیل و همچنین نظریات

۱- قسمت کلتوری آن شامل موزیم کتاب خانه ها ل کفرانس سینما (ادیتوریوم) است

۲- قسمت تجارتی که شامل بازارها ی سرپوشیده ومارکیت های تجارتي وآپارتمان ها بوده ودر آن به صورت مفصل بازار های صنایع مختلفه گنجانیده شده است

۳- مرکز اداری شامل محل اداره مامورین

این پلان در یک ساحه یکصدو پنجاه هالی دو صد متر مربع ترتیب شده و در آن ساحات کلتوری، تجارتی، اداری، مذهبی صی و تفریحی هر یک بصورت مشخص در نظر گرفته شده است.

۱- قسمت کلتوری آن شامل موزیم کتاب خانه ها ل کفرانس سینما (ادیتوریوم) است

۲- قسمت تجارتی که شامل بازارها ی سرپوشیده ومارکیت های تجارتي وآپارتمان ها بوده ودر آن به صورت مفصل بازار های صنایع مختلفه گنجانیده شده است

۳- مرکز اداری شامل محل اداره مامورین

ترتیب مرکز منطقه بصورت تیبیک

شعبه خانه سازی ترتیب مرکز منطقه بصورت تیبیک بمنظور فراهم شدن تقاضا وخواهشات مراجع مربوط ولایات کشور باین امر پرداخته شده که در ترتیب مرکز مذکور برای رفع احتیاج بیست هزار نفر اهالی هر ولایت قرار ذیل پیش بینی گردیده است

این پلان در یک ساحه یکصدو پنجاه هالی دو صد متر مربع ترتیب شده و در آن ساحات کلتوری، تجارتی، اداری، مذهبی صی و تفریحی هر یک بصورت مشخص در نظر گرفته شده است.

۱- قسمت کلتوری آن شامل موزیم کتاب خانه ها ل کفرانس سینما (ادیتوریوم) است

۲- قسمت تجارتی که شامل بازارها ی سرپوشیده ومارکیت های تجارتي وآپارتمان ها بوده ودر آن به صورت مفصل بازار های صنایع مختلفه گنجانیده شده است

۳- مرکز اداری شامل محل اداره مامورین

شهر سازی و خانه سازی

مسکونین منطقه در باره شرایط بهتر و مشکلات موجود آنها از نقطه نظر صفایی و پاکیزگی منطقه و کوچه و ترتیب دادن یک سیستم درست آب رسانی و غیره میباشد .

ریاست خانه سازی

۵- ساختمان سرکهای کانکریتی در منطقه وزیر اکبرخان مینه باسا ختن جویهای کسانکریتی .

۶- ساختمان سرکهای کانکریتی در تریونها و حصه شرکت ممتاز ترانسپورت .
۷- ساختمان پلچه ها زوی جویهای سرکهای مذکور .

۸- ساختمان استیشن واتر پمپ در منطقه پل آرتن .
۹- ساختمانهای حوض جویهای کانکریت آهن دار و غیره در پارک استقلال .

۱۰- اعمار ساختمان حوض بالا خصارکابل
۱۱- اعمار ساختمان تجهیزا ت آب خیرخانه میهنه .

موضوع توزیع آپارتمانها در مکرور یانها.

بمنظور اینکه مامورین مستحق از آپارتمانهای عصری مکروریانها استفاده کرده بتوانند و تسهیلاتی از لحاظ شرایط فروش موعدا تادیه قسط قیمت های معینه برای مامورین محتاج فراهم گردد پیشنهادی مبنی بر تعدیلات و تقلیل در قسمت شرایط توزیع آپارتمانها به مقامات صالحه تقدیم گردید که در نتیجه مورد قبول مجلس عالی وزراء قرار گرفته و به صحنه حضور ملوکانه رسید که به غرض تقلیل و تخفیف قیمت منظور شد تا یک قسمت از مصارف مثل مصرف احداث سرکها میدانهای سبورت پارکها و غیره که در موعدا تادیه اقساط از ده سال به بیست و پنج سال و تقلیل بیست فیصد پول پیشگی به ده فیصد منظور شده و باین اساس در سال ۱۳۴۹ و ۱۳۵۰ مستحقان بیخانه داده شد .

مصارف موعدا اقساط سابقه باقیمت مصارف و موعدا اقساط موجوده آن به صورت مقایسه قرار ذیل است .

۱- تکمیل ساختمان حصه تعمیر یک و دو نادر شاه مینه .
۲- ممتاز کاری تهداب تعمیر های تیپ سه و پنج .
۳- اکمال ممتاز تهداب تعمیر تیپ دو .
۴- ممتاز قسمت های زیر زمینی تعمیرات تیپ چار و پنج .
۵- ممتاز دامنزل تعمیر تیپ دو و پنج .
۶- ممتاز راه روها بین تعمیرات اداری .
۷- تزیینات تعمیرات .
۸- ممتاز کاریهای حصه شرقی تعمیرات .
۹- ممتاز امور نل دوانی عمارات .
۱۰- نصب بخاریهای سیستم مرکز گرمی .
۱۱- نقشه کشی شاولها .
۱۲- احداث سرکهای عمومی .
۱۳- ساختن شبکه مرکز گرمی .
۱۴- اکمال ساختمان شبکه لین آب به طول یک هزار متر .

۱۵- اکمال شبکه کانالزاسیون (بدرفت)
۱۶- کبکاری به منظور سرسبزی چمنها .
۱۷- ممتاز استیشن ترانسفار مر و تمدید کبیل ولنج بلند .
۱۸- اکمال ساختمان جویچه هادر ساحه مکروریانها بغرض آبیاری چمنها .
۱۹- اعمار واحداث میدانهای سبورت و بازیچه های اطفال .

ه ساختمانهای متفرقه باساس قرارداد

و غیره آن .

۱- ساختمان پل جدید و کانکریتی بزرگ به مصرف نه ملیون افغانی بالای دریای کابل در حصه شمالی مکروریانها .

۲- اعمار یک مسجد بزرگ در ساحه تعمیر فابریکه خانه سازی .

د افغانستان کالني

نوع ا پارتمان قيمت سابقه حفظ و مراقبت اقساط		قيمت موجوده	حفظ و مراقبت موجوده	واقساط
۵	اطاقه	۴۵۵۵۷۲	۱۲۲۴	۰۰۴۹
۴	اطاقه	۳۵۸۷۹۸	۸۴۳	۱۱۲۰
۳	اطاقه	۳۱۳۲۵۸	۶۷۷	۱۰۶۵
۲	اطاقه	۲۵۳۲۰۶	۴۹۰	۸۶۱
ب - فيصدي پيشکي سابقه به افغاني				
۵	اطاقه	۹۱۱۱۴		
۴	اطاقه	۷۱۷۶۰		
۳	اطاقه	۶۲۶۵۲		
۲	اطاقه	۵۰۶۴۱		
فيصدي پيشکي تخفيف يافته				
			۴۹۰	۱۱۲۴
			۳۵۱۲۹۳	۱۱۶۶
			۲۷۶۶۷۰	۸۹۴
			۲۱۰۲۳۸	۷۶۶
			۱۶۸۲۲۹	۶۱۳
			۳۵۱۳۰	
			۲۷۶۶۷	
			۲۷۰۹۸	
			۱۸۴۸۵	

رياست آبرساني .

پروژه قسما از قرغه آلمان تمويل ميشود و متبقي مدرک پولی آن از طریق بودجه انکشافی تدارک ميشود که در ماه میزان یکپزارو سيصدو و پنجاه توسط کمپنی راین رور آلمان که در زمینه يك سلسله فعالیت واقدا ت لازم صورت گرفته است.

باعملی شدن این پروژه حد اقل سی هزار متر مکعب آب باحفر ده چاه عمیق در ساحه مذکور بدست می آید که پروژه مذکور نیز شامل پلانهای مخزن دستگاه تصفیه استیشن تعدید خط نل میباشد و این آب علاوه از شبکه موجوده کابل سایر نقاط شهر را که فاقد آب مشروب صحی باشد آب داده میتواند .

۱- در پروژه سید نور محمد شاه مینه . ریاست آبرسانی موفق شد کار پروژه آب رسانی سید نور محمد شاه مینه را که شامل تمام مسایل و سامان تخنیکي بوده به پایه تکمیل رسانیده و افتتاح نماید و آب کافی را برای يك تعداد زیاد باشندگان منطقه مذکور توزیع نماید و هکذا به نصب برج برق و ترانسفرمر دو صد کیلواته در جوار خانه ها وواتر پمپ ها اقدام کند .

۲- دپروژه خیرخانه مینه .

دراواخر سال یکپزارو سيصدو چهل و نه کار ساختمان پروژه آبرسانی خیرخانه مینه برای یکتعداد خانه های ارزان قیمت که از طرف شهر سازی درخیرخانه مینه ساخته شده است شروع شده ودر اوایل سال یکپزاروسه صدو پنجاه ساختمان مذکور تکمیل و تعدید لین در منازل متذکره صورت گرفت . و همچنان در قسمت فوقانی پروژه خیرخانه از کارباز سابقه واقع کوتل خیرخانه استفاده شده کار ساختمان آنرا به شمول مخزن تکمیل نمود و در بعضی منازل از آن استفاده بعمل آمد و هکذا در سرکهای عمومی باتمديد لین ها نیز اقدام شده و با نصب شیر دهن پروژه افشار تسبیلاتی برای اهالی فراهم گردید . پروژه آبرسانی به منظور تهیه آب آشامیدنی به طرح و ترتیب پروژه افشار پرداخته که این

۳- کانالیزاسیون شهر کابل .

به اثر درخواست ریاست شهر سازی و طرح این پروژه از طرف فند انکشاف ملل متحد به صورت کمک بلاعوض قبول گردید ودر این اواخر یکی از کمپنی های مشورتی خارجی برای اجرای این کار از طرف که اجنسی اجرا کنند . پروژه میباشد قبول شده وپلان وپرو گرام کار این پروژه نیز از طرف نماینده ملل متحد که به همین منظور بکابل آمده ترتیب یافته است انتظار می رود در ختم سال یکپزارو سيصدو پنجاه ماستر پلان پروژه کانالیزاسیون آبرسانی وپروژه تفصیلی شبکه آبرسانی خیرخانه مینه وپروژه تفصیلی بدر رفت يك قسمت از شهر به صورت مکمل در ظرف دو سال تکمیل گردد .

شهر سازی و خانه سازی

ج- در ولایات.

آغاز گردیده بود اخیراً کار آن تکمیل و مردم از آب صحی آن استفاده می نمایند .

۶- پروژه آبرسانی شهر چاریکار .

دیزاین و ترتیب نقشه های پروژه های آب شهر چار یکار تکمیل و بدسترس بناروالی آن گذاشته شده که به اساس نقشه های مرتبه شرو ع به کار نموده و ساختمان مخزن آن به حجم هزار متر مکعب پیش بینی شده است .

۷- پروژه آبرسانی شهر فیض آباد .

سروری و مطالعات مقدماتی پروژه آبرسانی شهر فیض آباد با قسمتی از دیزاین ها ی آن مثل مخزن و فلتر آب تکمیل گردیده که با تکمیل اعمار یک فلتر ریگی آب مشرو به از دریای کوچک برای اهالی تهیه میشود .

۸- پروژه آبرسانی قلعه نو .

پلان و دیزاین پروژه آبرسانی شهر قلعه نو تکمیل و به شاروالی بادغیس تسلیم داد ه شده در این پروژه برای ده هزار نفر آب مشروب در نظر گرفته شده است .

۹- شبکه آب میدان شهر .

همچنان در میدان شهر نیز برای تخمین بیست هزار نفر تهیه آب مشروب صحی و کافی پیش بینی شده است .

ریاست ساختمانی بنای

پلان انکشافی و توسعه وی آن ریاست را از نظر اقتصادی و مالی بادر نظر گرفتن — شرایط فنی کار ساختمانی و عمرانات طرح نماید . تعداد انجیران داخلی و خارجی این دستگاه رادر وحله اول هفده نفر تشکیل می داد ضمناً دستگاه برای پیشرفت کار خود اقدام بتاسیس دستگاه های اتی نمود .

۱- دستگاه راگرشتی برای مخلوط کردن ریک و فغله و شستن و پاک کردن آن .

۲- تاسیس ورکشاپ نلدوانی .

۳- تاسیس ورکشاپ آهنگری .

۴- ورکشاپ نجاری .

۵- ورکشاپ برقی در فابریکه جهت ترمیم

آلات برقی ترمیم و سابط برقی ویر نک کاری لیسن دوانی برق تعمیرات و غیره میباشد

۶- اصلاح و انکشاف ورکشاپ های موتر .

۱- پروژه آبرسانی چهار شهر عمده افغانستان هرات ، کندهار ، مزار شریف و جلال آباد که علاوه از سهمیه افغانستان با استفاد ه از هفتصدو بیست ملیونین جا پانی قرضه جاپان تکمیل میگردد سامان ولوازم کار آمد پروژه های مذکور که بعد از طی یک سلسله

که بعد از طی یک سلسله مراتب قرار است در ماه جنوری اموال از جاپان حمل ودر اوایل سال یکهزارو سیصدو پنجاه ویک افغانستان مواصلت نموده و کار ساختمان آغاز گردد .

۲- پروژه آبرسانی شهر غزنی .

این پروژ ه که ساختمان مخزن آب شامل استیشن پمپ تصفیه شبکه آبرسانی مکمل و منظم تکمیل و اخیراً افتتاح وازان استفاده به عمل می آید قرار سنجش حجم مخزن پنج هزار مترمکعب آب آن برای سی هزار نفر کفایت میکند .

۳- پروژه آبرسانی شهر ایبک .

پروژه دوم این شهر که عبارت از استفاده از آب دریای سمنگان با اعمار یک مخزن در تصفیه در نزدیکی تخت رستم است واز طرف انجیران مربوط مطالعه و سروی شده است برای شهر خلم به اساس مطالعات دقیقیکه درسال یکهزارو سیصدو پنجاه از طسرف انجیران صورت گرفته چشمه چتگری تعیین شده است زیرا آب این، چشمه کاملاً صحی و کافی بوده ایجاب نصب پمپ و دیگر وسایل میخانیکی رانمی نماید .

۴- پروژه آبرسانی شهر کلات .

کار ساختمانی این پروژه درسال ۱۳۵۰ تکمیل و آماده بهره برداری گردیده است .

۵- پروژه آبرسانی شهر میمنه که نقشه و دیزاین شبکه آب آن درسال ۱۳۴۹ تکمیل شده ودر اواسط سال مذکور کار ساختمان آن

د افغانستان کالنی

مکتب مخابرات، ترمیم قصر دارالامان، تعمیر اکسریز ابن سینا تعمیر الحاقه شفاخانه نادرشاه روغتون، اصلاح و ترمیم قصر صدارت ساختمان تعمیرات شفاخانه، مکاتیب درمواضع مختلف ولایت پکتیا مشغول بوده که بعضی از ساختمانها تمام یافته و برخی از آن مطابقی قرار داد منعقدہ در سال ۱۳۵۱ خاتمه خواهد یافت.

ریاست ساختمانی بنایی با اقدامات و تشبثات اخیرہ مؤثر شده است عوامل انکشاف سریع موسسه را فراهم آورده و در اکسیر از پروژه های عمرانی دولت حصہ بگیرد و در مقابل اضافه ستانیهای شرکتی تعمیراتی مخصوصا کمپنی های خارجی داوطلبانه مبارزه نماید.

ریاست اداری و مالی

استملاک و توزیع زمین در خیر خانه مینه نور محمد شاه مینه و در پروژه رحمن مینه صورت گرفته است.

این ورکشاپ به دو گروپ دیزلی و پطرولی مجهز شده که بصورت منظم از عہدہ ترمیم کاری عراده جات برآمده میتواند.

۷- ورکشاپ ساختمانی بلول سازی نیز در ساختن بلولهای سمنتی استفاده میشود. ۸- دستگاه تولید سنک، درین دستگاه تراش و موزاییک بصورت خشت و بلا بصورت گرفته که ماشین ها و دستگاه مذکور میتواند در دو شف کار روزانه یک هزار و هشتصد تراش سیالی، سی سانی به سویه بسیار عالی و مرغوب تولید نماید.

امور ساختمانی

دستگاه بنایی که عموما تعمیرات مربوط به دواير و موسسات دولتی را بصورت قرار داد های داوطلبی به شرایط بسیار سهل و مناسب انجام میدهد در سال ۱۳۴۹ و ۱۳۵۰ به اعمار يك سلسله تعمیرات از قبیل عمارات محاکم،

فعالیت های کابل بنابر والی در نه ماه اول سال ۱۳۵۰

امور ساختمانی

صد و یازده متر قیر ریزی شیر علی خان واپ
الی وزیر اکبرخان مینه‌واژ باغ بالا تا ایستگاه
سرویس کارته پروان قیر ریزی سرکهای
شش درک قیرریزی تایمینی وات به طول هشت
صد متر و عرض هفت متر قیر ریزی سرک
های فرعی سرای غزنی و جمال مینه و قیرریزی
سرک های خیرخانه مینه به طول دو هزار و دو
صد متر و عرض هفت متر و ترمیمات تمام جاده
های قیر شهر کابل انجام یافته است .

الف - فابریکه جدید قیر . کابل شاروا لی
به خریداری يك فابریکه جدید مخلوط قیر از
اتحاد شوروی اقدام نمود در سال جاری امور
تسطیح محل فابریکه جدید در جوار فابریکه
سابق انجام یافته نصب و بسته کاری آن توسط
پرسونل ریاست کار و ساختمان تکمیل گردیده
است

از مواد تولیدی فابریکه جدید قیر در قیر
ریزی جاده ها ، سرکها ، پارکهای شهر
استفاده خواهد شد و از فابریکه سابقه در
قیر ریزی محوطه موسسات شخصی کار گرفته
میشود .

ب- باغ بابر .

مخزن آب : اعمار يك مخزن آب مشروب
برای اهالی کارته پروان نواحی باغ بالا و شهر
نو طور اساسی و پخته کاری در گردنه باغ بالا
شروع کار آن خاتمه پذیرفته است علاوه بر
کنی برای نلدوانی آن نیز از زیر بند قرغه
الی باغ بالا به پایه اکمال رسیده است این
مخزن دارای گنجایش یک هزار و دو صد متر
مکعب آب بوده و از عصری ترین مخازن آب
مشرو به شمار میرود .

ترمیم کلوب ملی اعمار حوض های عصری
شنا نهال شانی و احیای مجدد باغ بابر شامو
ترمیم تعمیر آن برای استفاده عموم بصورت
يك پارک مرکزی صورت اساسی ترمیم گردیده
است که محافل، دعوتها شیرینی خوری هادر
آن و در تابستان حوض های عصری مجهز آن
برای شهریان آماده است ريك و جفله اندازی
سرکهای سالنک و ۱۱ ترمیم تعمیر مقبره خواجه
اسحق ريك اندازی و پخته کاری سرکهای
کلوله پشته تسطیح سرکهای کارته مامورین،
شش درک تایمینی واپ شروع کار سالون
فاتحه خوانی ريك اندازی سرکهای کارته
پروان و شامو هشتید ع و تخریب تعداد زیادی
از پیش برآمده گیدو کاکین و منازل که خود
سرانه اعمار گردیده بود .

قیر ریزی .

در قسمت قیرریزی سرکهای خامه شهر
کابل بنابر والی يك سلسله فعالیت های دوام
داری دست زده است که از آن جمله در نه ماه
سال جاری قیر ریزی جاده سالنک واپ از
سرک کلوله پشته به طول پنجصد و عشرين

حفظ الصحه

۱ حفظ الصحه محیطی . ده نفر روغتیا پال
های ریاست حفظ الصحه کابل بنابر والی در
نواحی ده گانه شهر کابل مصروف کنترول دکان
های مواد غذا فروشی ، حمام ها ، سلمانی ها و
سرای ها از نگاه حفظ الصحه محیطی میباشد .
که دو صد و نود و هشت نفر دکانداران
از طرف روغتیا پال های مذکور جریمه و مبلغ
۱۲۰۷۰۰۰ - افغانی پول جرایم آن تحویل گردیده
است و سه نفر هیات اممای کلب های پله کرد در
حدود ۲۳۹۴ قلاده کلب رازان نواحی ده گانه
شهر از بین برده اند همچنان روغتیا پالهای
کابل بنابر والی در سر ویلانس علیه کولرا با
هیات داخلی و خارجی وزارت صحه سهیم
گرفته و در حصه تطبیق واکسناسیون امرای
سازی نیز فعالیت نموده اند علاوه بر سه

دسلطنت دمقام والا حضرت شہزادہ احمد شاہ کلہ چہ دشورا ددیارلسمی دوری ددوہم کال لہری اجلاس پرانیزی

پوهنوال داکتر محمد عمرو دکه ملیش ولسی جرگه

دوکتور وردک بعد از اخذ دکتورای طب در شق جراحی دواستخوان په پښت های آتی اجرای وظیفه نموده .

ماموریت در سال ۱۳۲۵ معاون سر طبیب و در سال ۱۳۴۲-۱۳۴۳ معین اداری وزارت معارف و در سال ۱۳۴۴ نادرشاه دوغتون در سال ۱۳۳۱ کفیل معاون سال ۱۳۴۳ کفیل والی ننگرهار ، در سال ۱۳۴۴ والی کابل و شاروال سرپرست و در سال ۱۳۴۶ بحیث وزیر امور داخله .

کفیل ریاست صحتی ښاروالی . در انتخابات ۱۳۴۸ دوره ۱۳ ولسی جرگه .

در سال ۱۳۳۴ کفیل معاون ریاست مؤسسات از جانب ۲ هالی چک و دکه په سمت وکالت صحتی پوهنتون و رئیس خاړکدوی ، در سال انتخاب واز مجلس عمومی وکلادوره ۱۳ بحیث ۱۳۳۷ بحیث معاون اداری ریاست پوهنتون و رئیس ولسی جرگه انتخاب شه .

توقفتی

به تاریخ ۲۲ حوت ۱۳۴۹ جلسه اول سال دوم بابیانیه دکترمحمد عمر وردک رئیس

ولسی جرگه درتالار ولسی جرگه افتتاح گردید:

الف - در جلسه ۳۰ حمل ۱۳۵۰ جلسه اول اجلاس دوم سال دوم پنج تفروکلابانجمن هاتمیین گردیدند.
ب - هکذا در جلسه ۳۰ حمل تصویب شد که حاضری گرفته شود بعد از حاضری وکیلا صاحبانیکه بمجلس حاضر نشده اند برا دیو اعلان شود.

ج - در جلسه ۵ ثور ۵۰ تصویب بعمل آمد که اسمای وکلای غیر حاضر برادریواعلان وهم حاضری وکلا بروز های مجلس عمومی از ساعت ۸ شروع و تا ۹ خاتمه پیدا کند.

همچنین درین جلسه فیصله بعمل آمد تطابق حکم ماده ۲۹ قانون اساسی حکومت ساعت ۲ بعد از ظهر روز سه شنبه برای استیضاح به ولسی جرگه حاضر شود.

د - ب جلسه ۶ ثور ۱۳۵۰ فیصله شد باین پیشنهاد تصویب وکلای محترم تقاضای جلسه استیضاح موافق ماده ۶۶ قانون اساسی صورت عام داشته و به موضوع خاصی که قضیه وکیل صاحب ناوه بارگزایی با شد تنها تعلق نمیگیرد.

همچنان درین جلسه فیصله به عمل آمد که حکومت منفرد ۱ پسوال استیضاح هر وکیل از طرف شخص صدر اعظم ویاییکی از اعضای شان جواب گفته شود.

هکذا ۱ در جلسه همین روز تصویب شد تادرباره شکایت شباغلی نورعلم مظلوم وکیل مردم میدان که به دارالانشاء تقدیم گردیده که درون تقاضای تعیین ده نفر از وکلا برای انجمن تحقیق فیصله شد که والی سابقه

میدان که فعلا در فاریاب است به هر کس احضار شود تاهیش هفت نفری ولسی جرگه از تمام اجرا آت و اعمال او در میدان تحقیق نموده و نتایج را به مراجع قانونی تقدیم کنند.

ه - در جلسه ۷ ثور ۱۳۵۰ - از جمله ۲۶ نفر کاندید های هیئت تحقیق و ا لسی سابق وردک و میدان در اثر رایگیری سری هفت تن تایید و تمیین گردیدند.

و - در جلسه بعد از ظهر روز ۷ ثور ۱۳۵۰ مکتوب روابط پارلمانی صدارت مبنی بر دایر شدن جلسه استیضاح از حکومت متعلق به شباغلی وکیل محترم ناوه بارگزایی وهم در پایان جلسات استیضاح حکومت توضیحات تقدیم دارد از طرف مجلس عمومی باتفاق آرا رد گردید.

ز - جلسه ۲۷ ثور ۵۰ پرومیز و انجمن تحقیق وموقت بانک زراعتی قرائت گردید.

ح - در جلسه ۲۸ ثور ۵۰ طرز العمل انجمن تحقیق اجراآت شباغلی عبد القا در قاضی والی سابق میدان تقدیم و قرائت شد.

این طرز العمل دارای (۱۲) ماده بوده و جلسه تحت ریاست پوهنوال داکتر محمد عمر وردک تشکیل شده بود.

هکذا درین جلسه عضویت ۸ نفر وکلا بانجمن هاتمیین وتایید گردیدند.

ط - در جلسه ۳ جوزا ۵۰ باین پیشنهاد بک عده وکلا ۲۹ وکیل عضویت انجمن

قوة تقنينيه

مراقبت غله وعلوفه تا ئيد و تصويب
گرديد .

ی - در جلسه ۹ جوزا پیشنهاد ۹ فقره
انجمن موقت موضوع غله بعد از غور و
مذاکره تاييد و تصويب شد.

ک - در جلسه روز ۱۶ جوزا ۵۰ پیشنهاد
يکي از وکلا در مورد نرسيدن بودجه عا د ی
وهم استجواب از وزير ماليه در جلسه بعد
ظهر روز مذکور از وزير ماليه با کثريت تاييد
و تصويب شد.

همچنين درين جلسه نمايندگان محترم
ولايات موقت غله وعلوفه تعيين شدند.

ل - در جلسه پانزدهم اولسي جرگه هيت
اداري انجمن هاي امور روابط بين المللي
وانجمن مراقبت غله و علوفه تعيين و تصويب
گرديد .

م - در جلسه ۱۸ جوزا ۵۰ يك پیشنهاد
توحيد شده در مورد نشر ابلاغيه ولسي جرگه
راجع به نرسيدن بودجه سال ۱۳۵۰ دولت
قرائت و با کثريت آراء تاييد شد.

ن - در جلسه دو شنبه ۲۴ جوزا ۱۳۵۰
استعفی ښاغلی سيد رسول فکور از عضويت
انجمن مختلط شورا و عوض او ښاغلی روح الله
حبيب وکیل رودات بعضويت انجمن مختلط
تعيين و تاييد شد.

ص - در جلسه عمومي ۳۰ جوزا ۱۳۵۰ بحث
بر موضوع پیشنهاد يه يك عده وکلا راجع
به منع کشت برنج در مناطق تخار ، کنډز
خان آباد و بغلان مورد بحث قرار گرفت
در نتيجه فيصله شد که به مناطق مذکور
کشت برنج را منع نکند.

ع - در جلسه ۸ سرطان ۵۰ پیشنهاد وکلاي
انجمن دفاع ملی در مورد انتخاب معاون و
منشی انجمن بحث صورت گرفت .

ف - در جلسه ۱۳ سرطان ۵۰ مکتوب روابط
پارلمانی صدارت که بتاسي از هدايت فکرة
دوم ماده ۸۹ قانون اساسي آماده گي حکومت موظف
را به مجلس رای اعتماد قرائت و پیشنهاد د
راجع به ارائه رای اعتماد بر حکومت موظف

ث - در جلسه عمومي روز دوشنبه ۴ - اسد
۱۳۵۰ رای اعتماد حکومت ښاغلی دکتر و
عبدالظاهر صدر اعظم موظف خط مشی و
اعضای کابينه که از ۱۱ سرطان ۵۰ جلسه
بيست و ششم اولسي جرگه آغاز شده بود
پس از سخنرانی ۲۰۳ - تن از وکلای محترم
که در طی جلسات ۱۷ روزه در حالیکه (۱۹۵)
تن از وکلا حاضر بودند با کثريت مطلق ۱۸۱ رای
موافق و ۱۱ رای مخالف و ۲ رای متنع مورد تاييد
اعضای حاضر اولسي جرگه قرار گرفت .

ق - در جلسه ۱۱ - اسد ۵۰ اولسي جرگه
مکتوب رياست روابط پارلمانی و پيشنهاد د
وزارت زراعت و آبياری و سواد تصويب مجلس
عالی وزراء در مورد تحليل ماده (۲۹) اصولنامه
گمرکات راجع به صدور و فروش بز و گوسفند
در مجلس قرائت و به اکثریت آراء تاييد
شد .

ر - در جلسه روزيك شنبه ۱۷ - اسد ۵۰
نظريه تقاضای فوريت حکومت و طرح پيشنهاد
ضميعة ماده (۲۹) اصولنامه گمرکات و بعد از
غور انجمن هاي روابط بين المللي تعيين و امور
عدلي و زراعت آبياری و لسي جرگه طرح
ضميعة ماده ۲۹ اصولنامه گمرکات پيشنهاد
شده حکومت در مورد صدور و فروش بز و
گوسفند با کثريت آراء تاييد گرديد.

ش - بتاريخ ۱۰ - اسد به نطق اختتاميه
پوهنوال دکتر محمد عمر وردک رئيس اولسي
جرگه اجلاس دوم سال دوم دوره سيزدهم اولسي
جرگه خاتمه يافت وکلا بعد از خدا حافظي
مرخص شدند .

ساعت ۱۰ قبل از ظهر روز ۲۲ میزان ۵۰
اجلاس اول سال سوم شورا را والا حضرت
شهزاده احمد شاه وکیل مقام سلطنت به نطق
شان بعد از تلاوت چند آية قرآن کریم که از
طرف ښاغلی قاری فاخر قرائت گردید افتتاح
فرمودند .

متن بیانیه والا حضرت شهزاده احمد شاه وکیل مقام سلطنت

رأیه فقراتی قابل شود که اهمیت و تأثیر واقعی در رفع احتیاجات و بهبود احوال کشور داشته باشد.

از درگاه خداوند توانا نیازمندم این اجلاس سالیانه در راه تأمین اهداف عالیّه قانون اساسی بشمول تقویت دیموکراسی، پیشرفت اقتصاد کشور، اصلاح اوضاع اداری و توسعه علاق افغانستان با کشورهای دوست موفقیت مساعی آن در راه صلح و همکاری بین المللی مؤثر و سودمند باشد.

با طلب توفیق از بارگاه الهی و بنام پاک و برگزیده وی سومین اجلاس سالیانه دوره سیزده شورای افغانستان را با کمال از اعلی حضرت معظم همایونی افتتاح میکنم.

دوره سیزدهم

انجمن امور صحیه تعیین نمودند. همچنان در همین جلسه اعضای انجمنهای تجارت روابط بین المللی انجمن تقنین و باقیمانده انجمن امور داخله و غیره انجمنها تعیین شدند.

هکذا در جلسه روز هجده عقرب و هفت قوس ۱۳۵۰ مابقی اعضای انجمنها تعیین و تصویب شد.

و- در جلسه روز ۸ قوس ۱۳۵۰ با کمال پیشنهاد فوری و ضروری تصویب شد که جلسه روز سه شنبه حکومت برای استیضاح به اولسی جرگه بیاید.

ز- در جلسه روز ۱۵ قوس ۵۰ راجع به تعیین هیئت های اداری بعضی انجمنها مورد بحث قرار داده شده و با اکثریت تصویب و فیصله بعمل آمد.

ح- در جلسه عمومی ۲۱ قوس ۵۰ اولسی جرگه بودجه عادی و انکشافی دولت به تصویب رسید.

ط- بتاریخ ۲۲ قوس پوهنوال دکتور محمد عمر وردگ رئیس ولسی جرگه پس از قرائت چند آیه از قرآن کریم که توسط مولوی حفیظ الله وکیل سرزبانی قرائت گردید به نطق خود ختم اجلاس اول سال سوم دوره سیزدهم را اعلام نمود.

خرسندم. در پایان دوره تعطیل شما و دو سومین اجلاس سالانه دوره سیزدهم شما باشما ملاقات مینمایم.

از آنجا که در این ایام مرخصی، جریان ت حوزه های خود را با توجه مجدد مطالعه نموده احتیاجات و نظریات مؤکلین خود را بهتر شناسخته اید یقین دارم این مطالعات اکثریت شما موجب تأیید این حقیقت میباشد که توجه به جنبه های اقتصادی و اجتماعی پیشرفت کشور اهمیت عمده دارد.

با اظهار امیدواری بر اینکه مسوولیت های قوای ثلاثه و لزوم همکاری مؤثری بین آنها در احوال کنونی تحول کشور بطور روزافزون ادراک شود متوقعام شورای افغانستان در انتخاب موضوعات مورد بحث خویش اولیت

اجلاس اول

اول- در اولین جلسه اجلاس اول سال دوره سیزدهم اولسی جرگه که بتاریخ ۲ عقرب ۱۳۵۰ دایر گردید با اثر پیشنهاد یکتن از وکلا انجمن سمع شکایات با اکثریت آراء از بین رفت و در عوض عرایض واصله بانجمنهای مربوط ارسال گردد.

دوم- در دومین جلسه که روز ۹ عقرب ۱۳۵۰ با اکثریت آراء تصویب و فیصله شد که حکومت روز سه شنبه ساعت ۱۰ بجای جلسه استجواب اولسی جرگه حاضر گردیده و در موضوع تهیه و توزیع غله و تهیه مواد خوراکه حیوانی به سوالات وکلا جواب بگوید.

هکذا درین جلسه فیصله بعمل آمد که انجمنها از هسرو لایت بیش از یک نفر پذیرفته نشود.

همچنین درین جلسه عضویت یکصد و ازوکلای محترم بانجمن های ذیل تأیید و تصویب شد.

الف- در انجمن بودجه مالی ۲۰ نفر
ب- در انجمن تقنین و امور عدلی ۷ نفر.
ج- در انجمن امور داخله و اداره محلی ۱۶ نفر
د- در انجمن امور دفاع ملی ۶ نفر
ه- در انجمن امور زراعت ۴ نفر
انجمن امور صحیه در جلسه روز ۱۰ عقرب ۱۳۵۰ ۱۸ نفر از نمایندگان محترم ملت در

پناغلی عبدالهادی داوی رئیس مشرانو جرگه

د افغانستان کالني

عبدالهادي داوي

ښاغلي داوي دمر حوم عبدالاحد خان زوی اصلا دکندهاردي او د۱۳۱۳ هـ ق (۱۲۷۲ هـ - ش) کال دجمادي الاول دمیاشتي په خوار لسمه نیټه دکابل په باغ علیمردان کښي زیږیدلی دی. دتحصیل دوره یی دحبیبي په لیسه کښي پای ته رسولی ده دی په ترکی اردو او عربی ژبو پو هیږي اودانگریزي نه هم استفاده کولای شي . کارونه:

په ۱۲۹۰ هـ ش کښي د(سراج الاخبار الافغانیه) محرراو په ۱۲۹۶ کی دایمان افغان داخبار دپخوانی سراج الاخبار) مدیروو په ۱۳۰۰ کښي دنظارت امور خارجیه (دخارجہ چارو وزارت) دهند او اروپا دخانگی مدیر وو .

په ۱۳۰۱ کښي دخارجہ چارو د وزارت لومړی مستشار په ۱۳۰۲ کښي دافغانستان دحکومت لهخوا (دبخارا د خپلو اکی دلو ق العاده سفیر د۱۹۲۰ ع په پای کښي چمد انگریزانو لهخوا یوه جرگه کابل ته راغلی وه نو دافغانستان لهخوا دښاغلي محمود طرزي په ریاست یوه جرگه وټاکل شوه چه ښاغلي داوي دهغی جرگی غړی وو

په ۱۳۰۲ کال کی په لندن کښي دافغانستان لومړنی مختار وزیر په ۱۳۰۵ هـ ش کی د افغانستان دتجارت وزیر .

او په ۱۳۰۸ کال کی په جرمني کښي دافغانستان دمختار وزیر په حیث وټاکل شو. په ۱۳۱۱ کښي د(انجمن ادبی افتخاری غړی وټاکل شو .

په ۱۳۲۷ کښي دمعظم همایونی اعلی حضرت دحضور سر منشی مقرر شو په ۱۳۲۸ کښي د(دهسبز) دخلکو لهخوا دملی شورا دو کیل په حیث انتخاب اوبیا په شورا کښي د رئیس په حیث وټاکل شو. په ۱۳۳۲ هجری شمسی کښي په قاهره کښي دافغانستان لوی سفیر په ۱۳۳۴ کښي په اندونیز یا کښي دافغانستان لوی سفیر ؤ په ۱۳۴۴ کښي دکابل دخلکو لهخوا د مشرانو دجرگی دسنا تور په حیث انتخاب او بیاد مشرانو جرگی درئیس په حیث وټاکل شو .

په ۱۳۴۸ کال کښي دکابل دخلکو لهخوا دسناتور په حیث انتخاب اوبیا درئیس په حیث وټاکل شو .

مشرانو جرگه

الف قوانین و موافقت نامه های که در دوران سال ۱۳۵۰ از طرف مجلس عمومی مشرانو جرگه به تصویب رسیده ازین قرار است .

۵- تعیین کمبود اعضای انجمن های مربوطه.

۶- ارجاع پیشنهاد سناتور غلام حضرت

ابراهیمی عاید به فوریت موضوع علفچر و

حفاظه جنگلات طبیعی و سررشته آب آشامیدنی

ولایت بادغیس غرض غورومداقه انجمن مربوطه .

۷- ارسال متن پیشنهاد یکی از اعضای

مجلس عمومی مشرانو جرگه عاید به تکمیل

کمبود اعضای ولایت جرگه به حکومت .

۸- موافقتنامه فرهنگی حاوی ۱۱ ماده منعقد

مورخه بیست حمل چهل و هشت مطابق

نژده اپریل ۱۹۶۹ فیما بین دولتین شامی ،

افغانستان و امپراطوری جاپان به منظور تقویه

و توسعه روابط فرهنگی و اقتصادی .

۱- انتخاب هیئت اداری مشرانو جرگه

ښاغلی محمد کریم کوهی سناتور ولایت ،

فاریاب پاکثرت ۱۷ رای به حیث نایب اول ،

ښاغلی محمد شریف امینی سناتور ولایت ،

جوزجان به اکثریت نژده رای به صفت نایب دوم

ښاغلی حبیب الله هلمند سناتور ولایت هلمند

در مقابل بیست و هشت رای موافق به صفت

منشی و ښاغلی محمد ابراهیم ارزگانی سناتور

ولایت بلخ به اکثریت ۳۲ رای موافق به حیث

نایب منشی مشرانو جرگه .

انجمن های هشت گانه :

۹- تعیین اعضای کمبود انجمن های مربوطه

۱۰- تعیین ذوات به عضویت هیئت مختلط ،

شوری .

۱۱- مزافتت نامه تجارتی منعقد فیما بین

دولتین شامی افغانستان و جمهوریت مردم

چکوسلواکیا .

۱۲- ارجاع مجدد تصویب مورخه بیست و نه

سه ، یک هزار و سه صد و چهل و نه انجمن زراعت

عاید به جلوگیری از اتلاف جنگلات و علفچرها

به انجمن مذکور غرض غور مزید .

۱۳- تعیین يك کمیته فرعی نسبت ر فسخ

مشکلات مجلو بین عسکری .

۱- انجمن بودجه و امور مالی پلان گمرکات

انحصارات ریاست تفتیش صدارت عظمی .

۲- انجمن امور داخله و شاروا لیا .

۳- اعضای انجمن امور خارجه و بین المللی

تجارت و پشتونستان .

۴- اعضای انجمن امور عدلی و قوانین و ستیره

محکمه .

۵- اعضای انجمن امور معارف و اطلاعات و

کلتور صحیه و المپیک .

۶- اعضای انجمن ، معادن و صنایع مخابرات

زراعت هوایی ملکی و ترانسپورت عمومی .

۷- اعضای انجمن امور دفاع ملی فواید عامه

و قبایل .

۸- انجمن سمع و شکایات کاروکارگرو امور

اجتماعی .

۲- تعیین اعضای مشرانو جرگه برای ،

عضویت انجمن مختلط شوری .

۳- تعیین کمبود اعضای انجمنها .

۴- تصویب پیشنهاد سناتور حاجی شیر

محمد نیمروز مینی برچاره جویی از قلت آب

۱۴- تعیین اعضای کمبود انجمن ها .

۱۵- موضوع تعدیل اسم وزارت زراعت به

نام وزارت زراعت و آبیاری که تا زمان وصول

قانون تشکیلات اساسی به شوری رد گردید .

۱۶- تایید از فیصله ولسی جرگه دایر بر

انفکاک ریاست غله و ستیلو و ریاست املاک

به شمول کادستر از وزارت مالیه و انفکاک

مدیریت ناقلین از وزارت داخله و ارتها پلندر

والی به وزارت تجارت و واحد اداری به نام

ارزاق و احتیاجات عامه و املاک و اسکان .

د افغانستان کالني

الرحمن ناصري مېني به وارسې از عرايض مراجعين به روز هسای دوشنبه بر علاوه ایام شنبه سه شنبه و پنجشنبه .

۲۹- تعیین روز پنجشنبه هفت اسد ۱۳۵۰ غرض معرفی خط مشی حکومت دکتور عبدالظاهر صدراعظم .

۳۰- تعیین کمیته شش نفری به منظور توحید انسجام نظرات سناتوران پیرامون خط مشی حکومت .

۳۱- تدارک محل رهائش برای سناتوران در مکرویان و انتظام بیمه صحتی به منظور وقایه صحت آنها و فامیل های ایشان که به هیت اداری وظیفه داده شده که طریقه عملی و امکانات تدارک تطبیقی آنرا جستجو نمود و نظریات خود را به مجلس عمومی تقدیم دارند.

۳۲- قبول پیشنهاد سناتور حبیب الرحمن ناصري غاید به ادامه کار انجمن های مربوطه تا اول سنبله ۱۳۵۰ .

۳۳- تأیید از تصویب مورخه هفده اسد ۱۳۵۰ ولسی جرگه در مورد طرح ضمیمه ماده بیست ونه اصولنامه گمرکات در حصه صدور فروش بژ و گوسفند .

۳۴- ارسال فشرده نظرات سناتوران بعد از توحید و انسجام از طرف کمیته شش نفری به حکومت که محتوی شش ماده بوده و تأیید پیشنهاد سه فقره یی و اقدامات فوری حکومت در مورد چراگاه های سرحدی ولایت نیروز و اخراج حیوانات ایرانی مینمود .

۳۵- تعیین يك کمیته فرعی راجع به چاره جویی کمبود و قلت غله و مشکلات مردم از آن ناحیه .

۳۶- ارجاع پیشنهاد یکی از سناتوران غاید به چاره جویی عاجل در مورد محصول عرادهجات جدید و مستعمل لیلای می به انجمن ، مربوطه آن .

۳۷- اعطای يك روزه معاش به صندوق اعانه ملی به خاطر خشکسالی از طرف سناتوران و آنها بیکه خواسته باشند بیشتر اعانه دهند برای تشویق و ترغیب مردم شایع گردد.

۱۷- تعیین يك کمیته فرعی به منظور غورو مطالعات عمیق بر مسئله کانکور پوهنتون و در نظر گرفتن سویه تعلیمی شاگردان لیسهای ولایات و دادن چانس تحصیلات عالی در خارج به ایشان .

۱۸- تأیید از فیصله نامه شورای ملی جمهوریت عربی متحده منعقد فیروزی ۱۹۷۰ قاهره مینی بر سرپیچی های استراییل از فیصله های شورای امنیت ملل متحده و راپور کنفرانس پارلمانتر ها در قاهره مرتبه سناتور محمد ، هاشم مجددی و وکیل عنایت الله ابلاغ .

۱۹- ارجاع اوراق مربوط به ناسامانی پس های شهری و مشکلات روز افزون مردم از آن ناحیه به انجمن داخله و شاروالیها .

۲۰- ارجاع پیشنهاد شباغلی سناتور غلام حضرت ابراهیمی به انجمن زراعت محتوی احتساب قلت غله در ولایت و انتقال فوری يك مقدار غله کافی به مناطق مذکور .

۲۱- تعیین اعضای کمبود انجمن های مربوطه ۲۲- پروژه قانون بانکهای صنعتی حاوی ، ۴ فصل و بیست و شش ماده .

۲۳- بودجه عادی و انکشافی سال ۱۳۵۰ دولت .

۲۴- تصویب پیشنهاد محمد کریم کوهی سناتور ولایت قاریا ب دایربر اقدام فوری حکومت در باره رفع قلت غله در قاریا ب و سایر ولایات و معافی مالیه ستوی اراضی و اتخاذ تدابیر لازمه برای حفظ مواشی

۲۵- تأیید نظریه انجمن تقنین مشرانو جرگه غاید بر ورود هی ، بی ها به افغانستان و ارسال نظریه مذکور باتمام سوابق آن به حکومت که باتجدید نظر در اصولنامه سیاحت و اقامت اتباع خارجی در افغانستان اقدامات مقتضی نمایند .

۲۶- تعیین اعضای کمبود انجمن های مربوطه ۲۷- تجدید نظر بر لایحه وظایف داخلی ، مشرانو جرگه از طرف انجمن تقنین . ۲۸- قبول پیشنهاد سناتور حبیب الله ،

مشرانو جرگه

۳۸- انتخاب هیئت اداری مشرانو جرگه، مستحصله رأیا نظریات خود به مجلس عمومی برای دوره سوم سال دوم .

۳۹- تعیین انجمن های هشتگانه بسرای انجمن امور بودجه ومالی انجمن امور خارجه وبين المللی انجمن معارف وصحیه انجمن وزارت زراعت وصنایع انجمن دفاع ملی انجمن سمع شکایات انجمن داخله وشاروالیها .

۴۳- ارجاع پیشنهاد عاجل یکمده سناتوران عاید بوخامت اوضاع در ناحیه اشتعال دوره جنگ وادامه زردوخورد درسرحداث پاکستان وهندو تأثیرات ناگوارآن درساحه اقتصاد و تجارت افغانستان وسایر مسائل مربوطه به انجمن خارجه وامور بین المللی .

۴۰- توضیح اجراءات حکومت از طرف شاغلو دکتور عبدالوکیل وپوهندوی عبدالستار سیرت وزرای مشاور در باره توزیع غله وتخم بذری بمردمان بی بضاعت ولایات وهکذا مسله کمی وقت غله ازطرف بښاغلی وزیر مالیه به مجلس عمومی مشرانو جرگه مورخه پنج عقرب ۱۳۵۰

۴۱- تعیین چار عضو دیگر نیز در زمره اعضای کمیته فرعی غله غرض مطالعه و غور مزید در باره توزیع غله وانتقال آن به مردمان بی وسیله که با حکومت تماس حاصل ونتیجه

۱- قانون تلیفون .
۲- قانون اژدیاد محصول تلیفون .

قاضی التفصاٹ پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی

خلص سوانح پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيایی قاضی القضاة

- پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيایی قاضی القضاة پسر مرحوم سردار عزيز الله خان قتيل در بيستو چار سنبله ۱۲۹۴ هـ، ش در کابل متولد گرديده تحصیلات خود را در لیسه استقلال به درجه عالی الاعلی به پایا ن رسانیده و سپس غرض تحصیلات عالی عازم توکیو گرديده در سال ۱۳۲۰ تحصیلات خود را به درجه ماستری و تخصص و در سال ۱۳۳۳ در رشته فلسفه و اجتماعیات به پایان رسانیده به اخذ دیپلوم دكتورا دولت فرانس از دارلفنون سربن موفق گرديده .
- پوهاند دكتور عبدالحكيم ضيایی از فرا غ تحصیلات به بعد به تعلیمات عالی و مسلکی ، معارف اجرای وظیفه نموده سپس به حیث رئیس پوهنځي حقوق رئیس تدریسات لاسو یه مشاور علمی وزارت معارف رئیس پوهنځي اقتصاد ، معاون علمی پوهنتون ، چچهار ویس پوهنځي حقوق و علوم سیاسی ، رئیس پوره پلان معارف ، ومعلمین تدریسی وزارت معارف به ایفای وظیفه خدمات قابل قدری نایل آمده است متعاقباً از ده قوس ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۶ به حیث وزیر پلان در امور پلانگذاری خامه پلان سوم ستم بارز داشته وهکذا از بیستو دوی میزان ۱۳۴۶ به بعد به حیث قاضی ، القضاة افغانستان تا ایندم اجرای وظیفه می نماید .
- پوهاند ضيایی در ادوار خدمات عرفانی به درجه نهایی پوهاند موفق گرديده وهیچنین به اخذ جایزه مکافات ونشان های ذیل فایق آمده است .
- در سال ۱۳۱۳ به اخذ جایزه انجمن ادبی کابل در سال ۱۳۳۹ به اخذ تقدیر نامه دوچه سوم در ۱۳۳۷ به اخذ نشان دوچه سوم معارف
- در سال ۱۳۴۱ به اخذ نشان استور درجه سوم نایل آمده .
- دكتور عبدالحكيم ضيایی به زبان های ، خارجی فرانسوی ، جاپانی ، انگلیسی و عربی مهارت وآشنایی دارند .
- آثار ومولفات دكتور ضيایی مجموعه اشعار به نام سرشکهای جوانی و گلپای سرشک .
- ۲- رساله ماستری به جاپانی اجتماعیات دورکهایم ۱۳۲۴ .
- ۳- انکشاف معارف در افغانستان ۱۹۴۵ الی ۱۹۵۱ .
- ۴- رساله دکتوری به فرانسوی و در ی .
- ۵- بازی عشق وقضاء به زبان های در ی وفرانسوی .
- ۶- تعلیم وتربیه از نظر دورکهایم به فرانسوی
- ۷- وحدت وتنوع فرهنگ ها .
- ۸- ترقیات عمومی افغانستان ندوه علیه اسلامی به انگلیستی و در ی .
- ۹- برخورد افکار جدید وارزش های متداول
- ۱۰- تشکیلات معارف ومکانیپ افغانستان به زبان فرانسوی .
- ۱۱- نقش تعلیم وتربیه در تامین ، حقوق بشر به متون در ی فرانسوی وانگلیسی
- ۱۲- لوازم تامین هماهنگی ثقافتی مضاف در ممالک روبه انکشاف .
- ۱۳- اهداف اساسی معارف افغانستان در شصت سال اخیر .
- ۱۴- ترتیب دهنده راپور مفصل پلان پنج سناله اول معارف وپوهنتون .
- ۱۵- مرتب متن پلان پنجساله دورومعارف وپوهنتون .
- ۱۶- طرح قانون جدید معارف
- ۱۷- تقریط تذکر وانتقاد بر بطنی آثار مولیین .

قوة قضائيه

۵- موضوعاتيکه به احکام مقام آمریت عمومی ادا ری اتمام پذیرفته حاوی شخصت و هفت فقره .

همچنان بایست متذکر شد که موضوعات عمومی و تصاویر عمده توسط متحدالمال های عموم مراجع مربوط ابلاغ شده که در مجله قضاء نیز به صورت مسلسل به نشر رسیده است. فرامین آنسلاک به مسلک قضاء و تعینات بیست و چار تن، فارغان دوره سوم مرکز ستاز و مطالعات قضائیه به اتکای منظور ر علیحضرت معظم همایونی بروز چهارشنبه دوم سترطان بساعت سه و نیم بعد از ظهر در مقر ستره محکمه در حضور پوها نددکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضا ت قضا ت ستره محکمه و روسای دوایر مرکزی توسط آمر عمومی اداری قوه قضائیه برای سومین دوره فارغان مرکز ستاز و مطالعات قضائیه توزیع گردید .

متعاقبا قضات تازه وارد به مسلک قضاء مطابق به حکم ماده هشتاد و هشت قانون صلاحیت و تشکیلات قضائی سوگند یا دندوندن متن بیانیه بپوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی قاضی القضا ت که به مناسبت آنروز ایراد گردیده است .

نخست فراغت توام باموقیت و انسلاک شما را به مسلک قضاء که از حضور علیحضرت معظم همایونی منظور گردیده تبریک گفته و توفیق شمارا در حسن انجام وظایف محوله از بارگاه پروردگار توانامشکلت مینماییم و درجریان ستاز به شما معلوم شده خواهد بود که وظیفه قضاء یک وظیفه مشکل و بر مسولیت است مخصوصا قانون اساسی از رهگذر حفظ موازین عدالت و حقوق مسولیت این وظیفه را نسبت به سابق سنگین تر ساخته است ایجابات عصر جدید تامین عدالت و مساوات مواجهه با عتقا پسیاسی و اقتصادی

شورای عالی قوه قضائیه که مرکب از قضات محکمه محکمه بوده و تحت ریاست قاضی القضا ت تشکیل جلسه داده مطابق هدایت ماده نه و ماده سیزده قانون تشکیلات و صلاحیت قضائیه و لایحه وظایف داخلی اجرا ت می نماید تفسیر و توضیح قوانین تبدیل محکمه در موضوعات حقوقی و جزایی مطابق باحکام قانون تشکیلات و صلاحیت قضائیه امتتکاف از تطبیق قوانینی که مغایر احکام قانون اساسی باشد صدور فرامینی بر سر اعاده مجرمین ممالک خارج برونق احکام قانون تدوین پروژه های قانون در ساحت تنظیم امور قضائیه متکی به ماده هفتاد قانون اساسی تعدیل و تأیید رویه های قضائیه عندالایجا به غور درباره مسایل اداری و عمومی قوه قضائیه بشمول تصویب بودجه پیشنهاد تقرر روسای عالی رتبه قوه قضائیه تماما مسایلی است که در شورای عالی تحت غور و مداقه قرار میگردد .

بناء فبرست اجراءات شورای عالی قوه قضائیه از آغاز سال یکم زارو سیم و پنجا الی اواخر ماه قوس جاری شامل موضوعات آتی است که ذیلا باایجاز و اختصار تذکر داده میشود .

۱- تصاویر مربوط به تبدیلی محکمه چهل و دو فقره .

۲- صدور قرارداد در مورد تبدیلی محکمه نسبت فقدان دلایل قانونی یکصد و پانزده فقره
۳- اتخاذ قرار طی یاد داشت ها و تصاویر در سایر موضوعات متفرقه در حدود دو صد و هشتاد فقره .

۴- اصدار متحدالمال های مربوط به توجیه و تفسیر قوانین شامل چهل موضوع .

قوة قضائیه

در مرحله عمل دیده شده است که قضاوت هر چند مجهز به سلاح علم و دانش باشد باز هم در طی مراحل سه گانه دقیقانه مورد رسیدگی واقع شده و نارسایی های قضات خوشگانه واری می شود که بالاخر قاضی را در صورت تخلف و سهو و اشتباه به آسانی تحت الزام قرار داده می تواند .

پس برای موفقیت شهادتانش نظری و فقهی و عملی و تطبیقی قوانین و اساسات شرعی و فقهی با طرز اجراءات و رویه قضایی خیلی مهم و مفید تلقی می شود .

لازم میدانم این نکته را هم گوشزد نمایم که قضات جوان مانباید با طرز و فکر و سلیقه قضات پیشین رویه معاندانه زادر پیش گیرند بلکه باید سعی ورزند تا در روشنائی تجارب حاصله آنها معلومات تازه خود را وفق بخشند و با حسن اعتمادی که لازم است اطمینان شان را حاصل نمایند .

به این ترتیب ممکن است که به اصلاح نواقص همدیگر پرداخته و نقش بارز تری را در تأمین عدالت هنگام قضاوت بازی نمایند .

در تعینات و تقرر شما حتی الوسع سعی گردیده تا از محیط و مناطق مشکونه خویش به دور نباشید پس متوجه باید بود که تحت تأثیر توقعات همیستگان و نزدیکان خویش واقع نشده و بیطرفانه قضایا را مورد رسیدگی قرار داده در اتخاذ تصامیم خویش مطابق به موازین عدالت پایدار و مصمم باشید .

برای حفظ حیثیت و مقام قضاء عزت نفس برده باری و پاک نفسی را در خویشستن انکشاف دهید و در برابر قضایای وارده از ابراز عکس العمل احساساتی اجتناب ورزیده باید عکس العمل تان با دقت و امان در نظر در حدود قانون مقید باشد انکشاف این صفات در شخصیت شما موجب استحکام موقف تان در جامعه و در پیشگاه قانون و شریعت خواهد گردید .

ارتباط شما با قوه اجرایی به موجب آموزش های قانون اساسی و قوانین منسلک و فرمایشات اعلیحضرت مصطفی همایونی که هنگام افتتاح ستره محکمه و در مواقع دیگر درین زمینه .

اجتماعی و اقتصادی مختلف عواملی میباشد که ممکن است وظیفه قضاء را از هر همگسلر دشوار سازد .

بنابر آن مراعات اصل بیطرفی در فیال این ملاحظات یکی از اصول ضروریه قضاوت ، پنداشته میشود .

تجارب چندسال پیش نشان میدهد که فی صدی ضایعات پرسوئل قضایی یک رقم قابل ملاحظه را تشکیل میداد این ضایعات ناشی از نارسایی و عدم تناسب فهم عملی و تطبیقی قوانین و اساسات شرعی با شرایط و ایجابات عصر در احاطه احکام قانون اساسی و مقتضیات متکی به آن بوده است .

بنابر آن لازم دیده شد تدابیری اتخاذ گردد که فیصدی این ضایعات کاهش یابد ازین رو بادر نظر داشت شرایط نوین در جامعه و مشکلاتیکه با این تحول توأم بوده است مرکز ستاژ و مطالعات قضایی در چوکات تشکیلات ستره محکمه تاسیس گردید تا تازه واردان را قبل از توظیف بو ظایف قضایی در چوکات پروگرام عملی و تطبیقی بکار انداخته و طوری آنها را مجهز سازد که بتوانند در مرحله واقعی وظایف خطیر خویش را موفقانه ایفاء نمایند .

گروه تشکیلات قوه قضائیه به اساس اقتضات مالی آن بیشتر ازین اجازة نمی داد تا دوره تجربه و ستاژ عملی و نظری از یکسال زیاد تر قبول گردد اما شرایط همین یکسال تجربه ، طوری در نظر گرفته شد که حداعظم استفاد از آن متصور باشد .

الغایت مثبت این پروگرام از یکسال تا بسال دیگر محسوس و مشهود بوده است درین پروگرام سعی به عمل میاید تا قضا ستاژیر خود را در تمام ساحات عملی و نظری قضایی آشنا سازند . بر علاوه صفات مثبتی بر شایستگی و برآزندگی قاضی و نقش موثری در تأمین عدالت نیز با آنها تعلیم و تدریس میشود .

با اینهمه موفقیت شما در وظایف قضایی تنها بفهم نظری قوانین و اساسات شرعی و تعقیب پروگرام علمی عملی دوره ستاژ میسر شده نمی تواند بلکه شما به افزایش معلومات و تجارب عملی در طول سالهای آینده در احاطه وظایف محوله خویش نیز احتیاج میر م دارید .

قوه قضائیه

استیفاء عالی مرکز تعیین و مقرر گردیده اند. آمریت عمومی اداری قوه قضائیه وادوکتور ولید حقوقي بمقدمه دارنده اداره تحقیق و مطالعات تفتیش قضائیه ریاست اداری، ریاست ذاتیه، ریاست تحریرات و مراقبت و آمریت، دارالانشاء شورای عالی قوه قضائیه و یکمده شعبات دیگر تحت راهنمایی این ادا رهایای وظیفه میدارند.

پلان انکشافی :

ستاره محکمه از بدو تاسیس نظر به پلان های انکشافی اینکه روی دست دارد در مرحله اول به اعمار محاکم آبرو مند و در قدم دوم به منظور حفظ شئون قضاء و حیثیت قضا و کارکنان قوه قضائیه در مراکز ولایات و ولسوالیها به تعمیر محل رهایش قضا و کارکنان قوه قضائیه اقدام ورزیده است، چنانچه قسمیکه در راپور سال گذشته نیز تذکره داده شده بود از جمله یکصد و شصت و نه تعمیری که برای محاکم و منازل قضا ت پناه گردیده بود حصه زیاد آن تکمیل و بدسترس استفاده کارکنان قوه قضائیه قرار گرفته

سیمینار روسای محاکم

روز پنجشنبه ۱۵ میزان دومین سیمینار رؤسای محاکم توسط جلالتماب پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیائی قاضی القضاة در قصر دارالامان در حالیکه قضات ستاره محکمه و رؤسای دوائر مرکزی حضور بهم رسانید. بودند افتتاح گردید هدف از دایر ساختن این سیمینار اصلاح مزید طرز اجراءات محاکم در توحید مرافق قضایی و پیدا کردن راه های حل عمومی برای مشکلات اساسی قضات که در ساحه تطبیقات به آن مواجهه میباشند بود. جلالتماب پوهاند ضیائی طی بیانیه مبسوطی که در افتتاح این سیمینار ایراد فرموده اند اهداف سیمینار را چنین واضح گردانیدند.

بسم الله الرحمن الرحيم

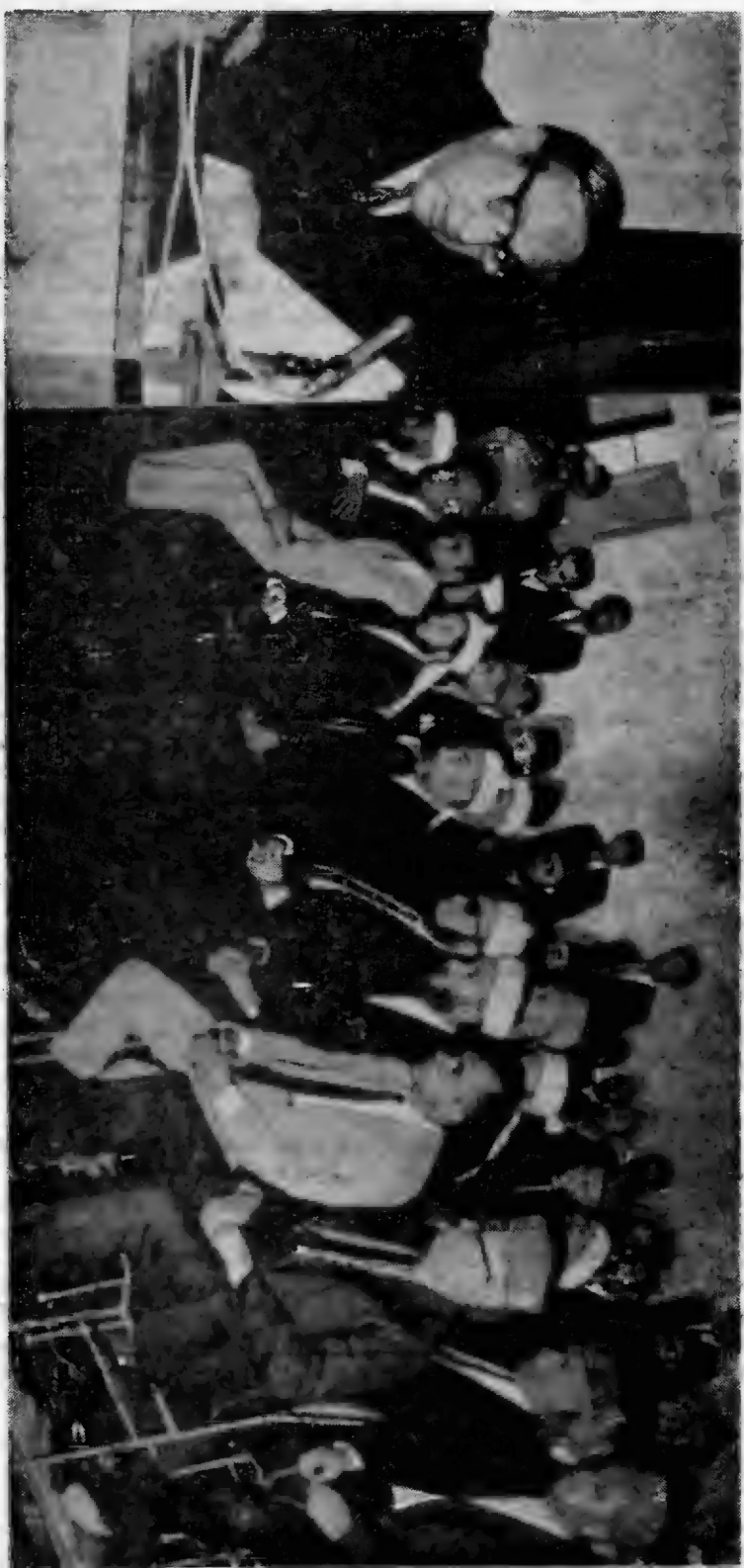
حضار محترم!

جای مسرت است که یکبار دیگر تمام رؤسای محاکم کشور و سایر اشتراک کنندگان این محفل غرض تبادل نظر در موضوعات اساسی مربوط به قضا و تحلیل تجارب گذشته منظور استفاده از آن در بهبود بخشیدن وضع عمومی قضاء توفیق مییابیم دومین سیمینار رؤسای

از جمله تعمیرات اجمالاً آنچه را می توان یادآور شد همانا تعمیر موجوده ریاست محکمه ولایت کابل است که کار آن قبل از تاسیس ستاره محکمه آغاز و فعلاً در جمله تعمیرات مکمل بدسترس استفاده ستاره محکمه قرار دارد. تعمیر جدید ریاست محکمه کابل که کار آن در سال یکپهزار و سیصد و چهل و نه آغاز و تقریباً هفتاد فیصد آن تکمیل گردیده است همچنان ساختمان تعمیرات محاکم چار دهی بگرامی ده سبز قره باغ که در اخیر سال چهل و هشت آغاز یافته و فعلاً نود و پنج فیصد کار ساختمانی آن تکمیل است.

همچنان ریاست تعمیرات محاکم های محاکم کنرها و ولایت لغمان و محکمه ابتدائیه ولسوالی علینگار، علیشنگ و قرغه یی با منازل رهایش قضا محاکم مذکور که کار آن در سال چهل و هفت و چهل و هشت، چهل و نه آغاز یافته بود تماماً تکمیل و تحت استفاده محاکم و کارکنان آن قرار دارند.

تعمیر ریاست محکمه ولایت کاپیسا و ولایت تخار نود و پنج فیصد کار آن تکمیل و مورد،

زیر هاند مکتوب عبدالحکیم ضیائی جنیکہ بنایہ خودرا ایراد می فرماید

قوة قضائيه

قضات در برابر سایر قوای دولت و از جانب دیگر در صدور فیصله های خود در برابر ارگان مرکزی ستره محکمه مستقل بوده و در صدور فیصله های خود تحت تأثیر عنصر دیگری بجز از احکام شرعی قوانین نیایند .

نظریات مشورتی اداره تدقیق و مطالعات در مورد مشکلات عمومی قضاء بصورت يك كل شكل عمومی داشته و بقضیه خاصی که در پیشگاه محکمه اقامه شده منحصر نمیباشند و هدف آن توجه قاضی در قضاوت قضیه مورد نظر بوده بلکه قاضی مطابق با احکام شرع و قانون در داخل حدود وظایف خود آزادانه بصورت حکم میپردازد . همچنین احکامی که توسط **عرایفس** ارجاع میگردد صرف توجه قاضی را به تطبیق احکام قانون و شریعت یکبار دیگر معطوف میسازد و هدف آن ارشاد قاضی در قضیه معین نیست .

اما طوریکه در خطابه های گذشته نیز متذکر شده بودم استقلال قضای چنین معنی ندارد که قاضی حسب رایی و عقیده خود طوریکه بخواهد اجراءات نماید بلکه استقلال قضاء هنوز هم وظیفه قضات را در موضوع تأمین عدالت و پیروی از احکام قوانین و مقررات سنگین تر میسازد . از آنجاست که مجبّر شدن قضات به مسائل علمی و عملی قضائی با تاسیس اهداف فوق در نظر گرفته شده است و باین ملحوظات یکطرف تفتیش قضائی بیشتر از اینکه ماهیت و ارسای اداري داشته باشد هدف آموزنده دارد که قضات را در فهم و تطبیق صحیح قانون و احکام فقه و قواعد و مقررات مربوط متوجه میسازد و

از جانب دیگر برای تقویه سویه علمی و عملی قضاتیکه جدیداً شامل مسلک قضا میگردد و قبل از انسلاک کورس سنّاژ قضایی برای مدت یکسال دایر گردید که نتایج آن روی هم رفته مطلوب بنظر میرسد .

همچنین در ساحه تنظیم مجدد وظایف تاسیس دیوان های ریاست های محاکم ولایات بمنظور سهولت در اجرای امور و پیروی از اصل تقدم تخصص تغیر شکل فیصله های بعضی دیوان های محاکم ، تنظیم امور اداری محاکم از طریق وضع مقررات تنظیم مجدد ادارات مرکزی از طریق وضع مقررات ، تاسیس محاکم

محاکم را دایر نماییم . اهداف مادرین سیمینار و مطالعه امکانات بیشتر برای توحید مرا فق قضایی محاکم افغانستان طوریکه قانون اساسی حکم نموده است میباشد . همچنان مطالعه تجارب سه ساله بمنظور اصلاح مزید طرز اجراءات محاکم بروشنی تجارب مذکور و با در نظر داشت مقتضیات عصر و زمان و همکذا پیدا کردن راه های حل عمومی برای مشکلات اساسی که قضات محاکم در عملیات قضایی با آن مواجه میباشند نیز اهداف این سیمینار را تشکیل میدهد . اهداف فوق الذکر چنین تاسیس ستره محکمه و بار دیگر ضمن پیام مبارک تاریخی ۲۲ میزان ۱۳۴۷ ، اعلیحضرت معظم هما یونی ارشاد گردیده و از آن تاریخ به بعد ستره محکمه بصورت متداوم بذل مساعی نموده تا در راه صیانت حقوق افراد دولت در راه تأمین عدالت در راه تحقیقات و مطالعات مزید بمنظور اصلاح و بهبود وضع قضایی و تطبیق قوانین و احکام شرعی اقدامات مؤثری نموده باشد .

در مرحله او لقوه قضائیه متوجه موقعیت قاضی در جامعه گردید زیرا صلاحیت هایی را که قانون اساسی وفقه حنفی و سایر قوانین بقضات مفوض نموده به پیمانۀ بزرگ و خطیر است که متصدی باید و آجد آن او صاف حمیده باشد که احکام مقدس شریعت غرای محمدی «ص» و قوانین مملکت متقاضی آنست چه قاضی در حقیقت مسند نشین حضرت سیدنا محمد مصطفی «ص» و نایب سلطان در امور قضایی حوزه مربوط بوظیفه خود میباشد .

برای اینکه قضات وظیفه مقدس و خطیر قضایی را طوریکه شایسته این مقام خجسته است بدرستی مقصور و بیطرفی کامل انجام داده بتوانند ستره محکمه متوجه او ضاع مادی و معنوی قضات گردیده يك سلسله تدابیر درین ساحه اتخاذ نمود که تدابیر مذکور در ساحه عمل طوریکه مستحض اند مؤثر واقع گردیده و تطبیق تدابیر مذکور ادامه خواهد یافت .

در ساحه تأمین عملی استقلال قضاء طوریکه فصل هفتم قانون اساسی و سایر احکام حکم نموده اقدامات دوجانبه بعمل آمد تا از یکطرف

د افغانستان کالنی

حکام اهم ادله الیات در اسلام جلد اول و ششم شرح الاقاسی مجلته الاحکام چهارجلد متباقی تا اوایل سال آینده طبع و ترجمه خواهد شد .

در ساحه رسیدگی به قضایای جزایی تدوین قواعد کلی فقه و علم حقوق بحیث **و هئما در مسایل** جزایی ضروری میرسد تا با فهم کلیات مسایل جزایی در صدور احکام هماهنگی تامین گردد ، مسوده رهنمای قواعد جزایی بتاسی از حکم ماده شصت و نه و یکصد و دو قانون اساسی که چنین مشعر است .

ماده شصت و نه باستثنای حالاتیکه برای آن **طرز العمل خاصی درین قانون اساسی تصریح** گردیده قانون عبارت است از مصوبه موافق هر دو جرگه که به توشیح پادشاه رسیده باشد در ساحه که چنین مصوبه موجود نباشد . قانون عبارت است از احکام فقه حنفی شریعت اسلام .

ماده یکصد و دو **و محاکم در قضایای مورد** رسیدگی خود احکام این قانون اساسی و قوانین دولت را تطبیق میکنند هر گاه برای قضیه ای از قضایای مورد رسیدگی در قانون اساسی و قوانین دولت حکمی موجود نباشد محاکم به پیروی از اساسات کلی فقه حنفی شریعت ، اسلام در داخل حدودیکه این قانون اساسی وضع نموده و در چنین احوال حکمی صادر میکنند که در نظر شان عدالت را به بهترین صورت ممکن ، تامین نماید .»

تنظیم گردیده است که در صورت مطالعه و تایید آن توسط سیمینار مورد استفاده قرار میگیرد البته در سایر موارد مشخصی که توحید مسایل کلی فقه حنفی و تبیه آن مورد نیاز است سیمینار روی آن بحث و تجویز مقتضی خواهد گرفت باتذکر مختصر اهدافیکه سیمینار بان منظور دایر میگردد از بارگاه خداوند استعنا دارم که این سیمینار در حدود احکام قانون اساسی و سایر قوانین و فقه حنفی شریعت اسلام در حل مشاکل اساسی که موجب تشویش مردم و اشکال محاکم میگردد بوجهیکه عدالت را با سرعت عمل در بیشتر وسولت ممکن تامین نماید توفیق درام در این سیمینار **لدم مفتی دو واه** تعقیب اهدافی که به حیث یک امانت بزرگه و تالیف رهنمای معاملات متکی به مجتبه الا علی حضرت معظم همایونی ضمن پیام مورخه

تجارت و اطفال به موجب قواعد علیحده عبارت از اقداماتی بود که طی سالهای گذشته اتخاذ گردیده است و نتایج آن تاکنون قناعت بخش است . البته بعضی مشکلات عملی ناشی از آن درین سیمینار غرض پیرو و اصلاح مزید نیز طرح شده میتواند .

اما طوریکه فوقاً گفته شد در سیمینار موجوده اولین هدف ما با پیروی از ماده یکصد و چهار قانون اساسی مطالعه امکانات سلسله اصولی است که توحید مرافق قضایی افغانستان را تامین نموده بتواند .

در حال حاضر با اصلاحاتی که به عمل آمده و یا توحید فهم در تعبیر قانون که از اهداف سیمینار ستال یکپارو سبب و چهل و هفت بود هنوز هم رویه های محاکم افغانستان متناسب بهم نبوده و اختلافات نظر قابل ملاحظه در اجراءات و احکام محاکم مشهود است در وضع موجود توحید رویه ها عموماً در قضایاییکه به آن راجع میگردد در تمیز میسر است و آن کافی نیست زیرا پیروی از اصل مرکزیت اداره ضرورت اصل اعتماد بقضاء تطبیق صحیح قانون و فقه در نتیجه تامین عدالت بوجه احسن مستلزم آنست که اجراءات و فیصله های محاکم افغانستان در حوال و قضایای مشابه ماهیت شبیه هم باشد .

برای نیل به این منظور ستره محکمه درك نموده که لزوم وحدت مآخذ معتبر و مکمل ، فقهی و قواعد کلی فقه حنفی به زبانهای رسمی و استفاده مردم و محکمه از عین مآخذ یکی از وسایل مهم توحید مرافق قضایی بشمار می رود و محکمه و مردم را از مراجعه به آرای متعدد فقهای حنفی در مصادر مختلف که تشخیص رای راجع و مفتی به رای غیر آن دشوار میباشد تا حدی بی نیاز ساخته و وسولت را به مردم محکمه بوجود می آورد .

به تعقیب این هدف در مسایل حقوقی که میتوان برای نیل به هدف مذکور مفید و جامع دانست برخی از مآخذ هم اکنون ترجمه و طبع گردیده که عبارت است از ترجمه هدایه ، و تالیف رهنمای معاملات متکی به مجتبه الا علی حضرت معظم همایونی ضمن پیام مورخه

قوة قضائیه

- ۵ - ۶- تهر
- ۲۳ - ۷- افترا
- ۱۵ - ۸- نوت جعلی
- ۱۰ - ۹- فریبکاری
- ۱۴ - ۱۰- متفرقه از قبیل لت وکوب افراد امنیه
- ۱۱ - اخای جرم و سرقه مال دولت
- ۱۲ - ۱۱- جعلکاری در عریضه تذکره و غیره
- ۱ - ۱۲- تقلب
- ۶ - ۱۳- فرار از محبس
- ۱ - ۱۴- خرید و فروش چرس
- ۳۱۸ - میزان کل
- خلاصه اجراءات دیوان عالی تمیز تجارتی از آغاز سال یک هزار و سیصد و پنجاه
- الف- تعداد قضایای وارده از بیست و سه میزان چهل و نه الی اخیر عقرب یک هزار و سیصد و پنجاه
- ۱۲
- ب- تعداد فقراتی که به محکمه مائل قرار قضایی جهت تجدید نظر و اصلاح فرستاده شده
- ج- فقراتی که به فیصله رسید
- د- تعداد فقراتی که آماده مجلس میباشد
- دوم عواید محکمه -
- ۱- محصول صورت حال ۳۰۰۰۰۰۰ افغانی
- ۲- محصول فیصله خط -
- ۳- قیمت وثیقه خط ۶۵۰۰۰۰۰۰ افغانی
- اداره تفتیش قضایی -
- مقررات محاکم که به اتکای حکم مندرج
- ماده یکصد و هفت قانون اساسی و هدایت مندرج قسمت ماده سیزده قانون تشکیلات و صلاحیت قضایی و به تأیید حکم ماده یکصد و بیست و یک قانون مذکور بعد از تصویب ، مورخ ۷ ۷ ۱۳۴۸ شورای عالی قوه قضائیه تحت احکام نمبر یک هزار و پنجصد و چهل و یک تاریخی ۱۹ ۱۳۴۸ از حضور مبارک همایونی منظور گردید .
- وفق احکام مندرجه و روحیه مقررات تفتیش و تدقیق دوسیه ها و قضایا تفتیش عبارت از ، مشاهده بررسی و تحقیق اجراءات قضایی اعضا مقررات واداری محاکم قضایی است که از بدو نوع انسجام می باید تفتیش عادی و تفتیش و مفتشین هر کد ام مرکب از اشخاص رسیده و مجرب میباشد .
- ۹۶
- ارشاد فرموده و عناوین اهداف این سمینار را تشکیل میدهد باموقیعت بردارد .
- باین استدعا و توقع بنام خداوند بزرگ این سمینار را افتتاح مینمایم .
- سمینار که تقریباً مدت دو هفته را دربر گرفت بداخل دو کمیته اساسی که عبارت بودند از کمیته فقه و قانون کمیته حقوق عامه و اسناد فقرات و موضوعات بس مهمی را طرف غور و مداقه قرار داده که نتایج مطلوبی از آن بدست آمد .
- راجع به تمامی مقررات و مصوباتی که در این سمینار مطرح بحث قرار گرفته است به شعبه نشرات ستاره محکمه هدایت داده شده است تا آنها را بداخل رساله علیحده و مفصل بطبع برسانند مطالعین و علاقمندان می که باین مصوبات سمینار سترو کار دارند میتوانند بعد از طبع نشریه سمینار از آن استفاده نمایند .
- خلاصه اجراءات دیوان عالی تمیز معاملات و جزاء در سال یک هزار و سیصد و پنجاه
- الف دیوان جزاء -
- تأیید ۱۰۰۰ - فقره
- تخفیف ۷۰۰ - در
- تزیید ۴۰۰ - در
- نسبت نواقض مسترد شده ۸۵۰ - در
- جمله شد ۳۰۰۰ - در
- مکاتیب وارده که به مرجعش جواب گفته شده ۲۰۰۰ قطعه .
- ب دیوان معاملات -
- نقض شده ۲۷ - فقره
- تأیید مرافعه ۷۴ - در
- تأیید محاکم دوگانه ۷۷ - در
- تأیید محکمه ابتدائی ۱ - در
- انقضای میعاد ۳ ۷ - در
- نسبت نواقض مسترد شده ۲۴۴ - در
- جمله شد ۹۶۶ - فقره
- مکاتیب وارده که به مرجعش جواب گفته شده ۵۲۴ قطعه
- خلاصه اجراءات دیوان حقوق عامه مقام عالی تمیز از آغاز سال یک هزار و سیصد و پنجاه
- ۱- محاکماتی از قبیل رشوت اختلاس و اتلاف مال دولت
- ۲- ترافیکی
- ۳- قاچاق
- ۴- املاک
- ۵- مظاھر

د افغانستان کالنی

اجراآت ریاست تفتیش قضایی از ابتدای سال یکپزارو سیدو پنجاه الی اخیر برج عقرب یکپزارو سیدو و پنجاه قرار آتی توضیح میگردد .

۱- هیات مفتشین محاکم مربوط ولایت پروان محاکم پروان را تفتیش و پنج دوسیه را به ریاست تفتیش ارسال داشته اند که تحت دوران است .

۲- هیات مفتشین محاکم مربوط ولایت وردک که آن ولایت را تفتیش و همداد ۸ دوسیه را به ریاست تفتیش تفویض نموده اند که دوسیه های آن تحت دوران قرار دارد .

۳- هیات مفتشین محاکم مربوط ولایت لوگر که آن ولایت را تفتیش و چار دوسیه را بریاست تفتیش تفویض نموده اند که دوسیه های مذکور تحت دوران قرار دارد .

۴- هیات های تفتیش سه نفری قرارمکتوب یکپزارو سیدو چهل و شش ۲۱ ر ۱۳۵۰ محاکم مربوط ولایت زابل را تفتیش و سیزده دوسیه را بریاست تفتیش تفویض نموده که منجمله در دوسیه حفظ و متباقی یازده دوسیه آن تحت دوران قرار دارد .

۵- هیات تفتیش سه نفری که قرار مکتوب شش صد و هفتاد و هفت ۲۹ ر ۱۳۵۰ ریاست محاکم مربوط ولایت کابل را تفتیش و بیست و یک دوسیه بریاست تفتیش تفویض نموده اند که منجمله هشت دوسیه آن حفظ و سیزده دوسیه آن تحت دوران است .

۶- هیات تفتیش محاکم مربوط ولایت کندهار را تفتیش و سه دوسیه را بریاست تفتیش ارسال داشته اند که دوسیه مذکور تحت دوران است .

۷- هیات تفتیش محاکم ولایت ارزگان را تفتیش و تعداد چارده دوسیه را بریاست تفتیش ارسال داشته اند و تحت دوران می باشند .

تفتیش سایر محاکم دوام دارد و هیات های تفتیش یکی بعد دیگری به بررسی و تفتیش امور قضایی محاکم می پردازند .

اداره تدقیق و مطالعات

این اداره در امور علمی و مسلکی مربوط به قضاء تتبع و تدقیق لازم بعمل آورده و در حدود امکانات سعی می ورزد تا روش های نو پسین و مفیدی را در راه انکشاف مسایل قضایی و اداری محاکم انجام دهد .

که از عهده امور تفتیش بخوبی برآمد می توانند .

گروپ های تفتیش قوه قضاییه عندالافتضا در محاکم مرکزی و ولایات اعزام میگردد و حسب ماده چارده مقررات متذکره مدت تفتیش عادی یک محکمه بیست روز و از تفتیش اقتضایی هفت روز میباشد که در مواضع دور دست و بعیده استیذان امتداد میعاد تفتیش ذریعه مخابره هم صورت گرفته میتواند .

هیات های مزبور دوسیه های مکملی و مرتبه رابعه از اکیال تفتیش با نتایج و نظریات مفصل خویش بدفتر تحریرات ریاست تفتیش سپرده و در صورت بعد فاصله و موظف بودن به تفتیش دیگر منطقه دوسیه هارا طور محفوظ ذریعه پسته راجستری نموده عنوانی ریاست ارسال می نمایند .

چنانچه طبق احکام مندرجه ماده سی و پنج که چنین مشعر است مفتشین قضایی مکلف اند چنین بررسی از خصوصیات اجراآت عمومی و قضایی و اداری محاکم معلومات مکفی بدست آورده حین اکیال تفتیش مشاهدات و نظریه قضایی خود را در مورد اجراآت قضایی و اداری قضات و کارکنان اداری محکمه بطور صریح و مدلل تحریر داشته نتیجه و نظریه خود را مستند به اوراق و حقایق مکشوفه ارایه نمایند .

ناگفته نباید گذاشت که هدف از تفتیش ، مفتشین تنها و تنها تخویف و تهدید کارکنان قوه قضاییه نبوده بلکه تفتیش جنبه اصلاح و تشویقی را هم دربر دارد به عبارت دیگر همان متخلفین را بر رفتار سوء اشتباهات شان متوجه میگرداند و یا آنها را تحت الزام و کیفر قرار میدهد بالمقابل از کسانی که در امور قضایی حسن اجراآت شان به ثبوت میرسد تمجید و تشویق میگردد و باین ترتیب دوسیه ها بعد از تفتیش مورد تدقیق هم قرار داده میشوند . چنانچه ماده چهل و سه این مقررات چنین تصریح میدارد .

هیات های تدقیق موظف است تا بایداً خل چوکات قانون و این مقررات و اقیات مندرجه اوراق را غور و کنترو ل عمومی نموده نظریات خود را مبنی بر مسئولیت و بایزایت مشمولین دوسیه ابراز بدارند .

قوه قضائیه

قضائیه تحت احکام نمبر یکصد و نود و پنج مورخه ۲۹/۱۳۰۲ حضور ملوگانه منظور گردید .

مقررات مربوط به ستاژ محررین شامل شانزده ماده بروفق نیازمندیها ی خاص قوه قضائیه بوجود آمده است چه اصلاحات اداری بدو ن شک در بهترین ساختن عملیات قضایی موثر بوده و روی این ضرورت ستره محکمه نیز از آغاز سال پنجاه در چوکات مرکز ستاژ و مطالعات قضایی ریاست تدقیق و مطالعات کورسی رابه نام کورس محررین برای مدت دوازده ماهه یکسال افتتاح گردانید از تاسیس این کورس همانا تربیه محررین کار فهم ولایق است که موازی به پروگرام های تربیوی در چوکات پلانهای انکشافی و اصلاحی قضایی در نظر گرفته شده است برای شمول به کادر - محرری از فارغ التحصیلان پوهنخی هارای مدارس دینی و یا اشخاصیکه امتحان قناعت رانزد ستره محکمه گذشتانده بتواند انتخاب میگردد در پهلوی آن از یکتعداد محررین ، موجوده محاکم جهت آشناساختن شان با اصول فنی جدید تحریر و تایپستی نیز استفاد می گردد البته امتیازاتی را که ستره محکمه مطابق مقررات به یکتعداد ستاژ ایران کدر قضا بعد از سپری ساختن دوره ستاژ آنها قابل شده است برای محررین نیز طبق مقررات موضوعه آن مساعدت های را نظیر آن امتیازات فراهم آورده است چنانچه مواد سوم و پنجم مقررات مربوط به ستاژ محررین در اینجا صراحت دارد پروگرام تعلیمی محررین همهمساله از طرف کمیته مندرج ماده نهم مقررات مربوط به مرکز ستاژ و مطالعات قضایی تهیه و بعد از منظوری قاضی القضاات مورد تطبیق قرار میگردد و این پروگرام شامل قسمت های ذیل است -

۱- تدریس مضامین مسلکی وفنی و تشریح قوانین ، مقررات و متحد المالها و مبادی حقوق و قوانین کشوری .

۲- آموختن تایپ

۳- کسب معلومات عملی در محاکم که باین ترتیب از مدت یکسال دوره کورس نه ماه آن معلومات نظری و عملی وسه ما ه آن خدمت در محاکم به منظور تمرین برای ،

ریاست تدقیق و مطالعات برای انکشاف ، ذهنی و ارتقای سویه مسلکی قضات وفق نیاز مندی های خاص قوه قضائیه به طرح تطبیق پروگرام های تربیوی قبل یابعد از شمول به خدمت اهتمام ورزیده و برای توسعه معلومات فقهی و حقوقی قضات و اعضای مسلکی قوه قضائیه نشرات مفید و ارزنده رابه شکل کتب و مجلات تهیه و تدارک می نماید همچنان ریاست تدقیق و مطالعات عهده دار تدقیق دوسیه های مرتبه اداره تفتیش قضایی و اداری ستره محکمه بوده و باین منظور کلیه اوراق نتایج و نظریات ، مندرج دوسیه را به غرض تثبیت و تفکیک ، مسئولیت تفتیش شده کان از رهگذر شدت درجه تخلفات قضایی و اداری غور نمود . به مسئولیت های تادیبی محاکماتی و یاد ر صورت عدم وجود دلایل کافی و مستند به پرائست مشمولین دوسیه ها نظریه قایم مینماید .

از آغاز سال یک هزار و سیصد و چهل و هفت به اینطرف در چوکات ریاست تدقیق و مطالعات یک پروگرام ستاژ برای پرسونل تازه وارد قضایی به اساس ایجابات نوین و پلان های اصلاحی و انکشافی جدید قوه قضایی در مرکز ستاژ و مطالعات قضایی به منصفه عمل گذاشته شده است مطابق به این پروگرام هر سال یکمده فارغان پوهنخی های شرعیات و ورشته قضایی قبل از اشتغال و طیفه قضایی در محاکم از یکطرف به جزئیات و کلیات امور جاریه قضایی عملا آشنایی حاصل نموده و از طرف دیگر فارغان پوهنخی شرعیات در رشته حقوق و فارغان پوهنخی حقوق در مسایل فقهی تا آنجا که جبهات قضایی امروزه کشور ایجاب میکند رهنمایی عملی و نظری گردیده و علاوه بر آن هر دو رشته فارغان که احتیاج میرم به آشنایی و فرا گرفتن قوانین ، اصولنامه ها ، تعلیمات نامه های مورد استفاده قضایی دارند درین دوره به صورت عملی و نظری به آنها تدریس میشود .

همچنان از آغاز سال یک هزار و سیصد و پنجاه مقررات مربوط به ستاژ محررین که به اتکالی حکم مندرج ماده یکصد و هفت قانون اساسی و ماده سیزده قانون تشکیلات و صلاحیت قضایی و مصوبه تاریخی ۲۰/ ۱۳۰۲ شورای عالی قوه

د افغانستان کالنی

اهداف این کورس تخصیص داده شده است . همچنان قسمیکه در راپور سال گذشته تذکر رفته است مدیریت نشرات ستره محکمه تاحال بنشر یکتعداد کتب معتنا به علمی حقوقی وفقهی اقدام ورزیده است که تعداد انتشارات و فهرست این نوع کتب را از سال یک هزار و سیصد و چهل و هشت به این طرف طوریکه نشان دادیم از ده جلد بیشتر گردیده بود اینک به تعقیب این نوع کتب مفیده درسال یک هزار و سیصد و پنجاه مدیریت نشرات ستره محکمه به نشر دو جلد کتاب علمی وفقهی دیگر پرداخته است که یکی آن عبارت از شرح مجلته الاحکام به زبان دری و دیگر آن دتولنو

به تنظیم دحدود واغیزه به زبان پشتومیباشد علاوه این مدیریت وظیفه نشر مجله قضا ء را برعهده دارد که در هر ماه باعناوین و مضامین قضایی و حقوقی و علمی از طبع خارج میگردد

نظر به راپور ریاست محکمه عالی قضات دوسییه های تادیبی و محاکماتی یکتعداد قضاتی که به محاکمه منوق داده شده اند قرار آتی است -

دوسییه های تادیبی ۱۶ دوسییه
دوسییه های محاکماتی قضاتی که محکوم گردیده اند . ۱۶
جمله ۳۲ رر

مصون خبرونه

همایونی معظم اعلیحضرت کلهچه په شیرغان کی د گاز لومړی نمبر څه افتتاح کوی دحمل ۲۰

بناغلی کتی ناګاو د جاپان لوی سفیر کلهچه خپله اعتماد نامه دمعظم همایونی اعلیحضرت
حضورته تقدیموی دحمل ۳۱

مهمانان و اعضاء هیئت مدیره در جلسه هیئت مدیره

همایونی معظم اعلیحضرت کله چه دپکتیا دولایت یو فارم گوری دنور ۶

زمونځر معظم ټولواک دالمغرب دلولی سفیر اعتماد لیک منی دثور ۱

دعلیا حضرتی معظمیملکی په حضور دکال ممتازی میندی او هغه لیکوال چه په دی مناسبت

پی اثر دتقدیر وږگزیدلی دی دجوزا ۲۴

همایونی معظم اعلیحضرت او مقلمهملکه کله چه دھیواد دخیلواکسی دجشن ددوی پنخوسمی کالیزی په مناسبت وشاهانه اردو درسم گزشت احترام منی

اعلیٰ حضرت معظم ہمایونی او علیا حاضر تہ معظمہ ملکہ کلہ چہ دجا بان ولیمہ دکی ہیتو
او ددہ محترمہ میرمن میچیکو خیل حضور تہ منی دجوزا ۱۶

ہمایونی معظم اعلیٰ حضرت کلہ چہ دکندها و داردو دنوی قشلی نقشہ گوی

همایونی معظم اعلیحضرت او دانگلستان ملکه دوهمه الیزابته هغه دعوت ته دتلوبه حال
کښی چه دهمایونی ذات لهخوا ددی په ویاړ ترتیب شوی ؤ دقوس ۳۶

همایونی معظم اعلیٰ حضرت کله چه د جلالتماب پوډ گورنی لخوا د ماسکو په هوایی ډگر کښی

معظم همایونی ټولواک د پاکستان د جمهور رئیس جلالتماب یو ټو سره په داسې حال کې
چه د خارجه چارو وزیر ښاغلی (شفیق) هم حاضر دی . د جنی ۲۰

ډېولیند لوی سفیر هغه وخت چه خپل اعتماد لیک د معظم ټولواک همایونی اعلی حضرت
حضور ته وپاندی کوی .

زمونډ دیندار پاچا همایونی معظم اعلیٰ حضرت وروسته داختر د نمانځه دادا کولو څخه د (عقرب ۸)

همایونی معظم اعلیٰ حضرت هغه وخت چه د ترکی لوی سفیر خپل حضور ته منی
دحوت ۴

دهمایونی معظم اعلیحضرت دانگلستان دمسافرت له مناظرو څخه دقوس ۲۵

والاحضرت شهزاده احمد شاه اووالاحضرت شهزادی بلیقیس دوالاحضرت دجایان دتولیمه

دجوزا ۲۰ سره دچهل ستون دماهی په میلمستیایکي

دسلطنت دمقام وکیل والا حضرت شہزادہ احمد شاہ او والا حضرت خاں جہ دمقام ہمایونی اعلیٰ حضرت دزیریدو دیکمور غہ کالیوی
 پہ مناسبت دزنگی دایمونی تو منج دستر و اوو نندارہ کوی
 دمیوان ۲۳

دسلطنت دمقام وکیل والا حضرت شہزادہ احمد شاہ لہ خوا دیوتن چاپ انداز پہ سینہ
مدل خړول گیری
دمیزان ۷

والا حضرت شہزادی مریمہ گلہ چہ دمرگڑ بہ یوہ روغتون کی دسری میاشتی امدادی کالی
اونور ضروریات بی بضاعتہ ناروغانو تہ ورگویی

والا حضرت شهبازی مریم دخارنچونو افتخاری رئیس لهری نیالکی داستلال په پارک
دحمل لهری کښی کښینوی

دوالا حضرتی شهبازی مریم په حضور یومعیوب بوډا کله چه دسری میاشتی امدادی
تریسایکل وربخښل کیری امتنان وډاندى کوی دمیژان ۲۷

والاحضرت مارشال شاه وليخان غازي د کابل فانج د علاج وروسته کوم وخت چسپه
کابل ته راستون شو او دوالاحضرت سردار عبدالولي او دملی دفاع دوزيرخوا استقباليزی
دهيزان ۱۷

دهند دنيابندگانو دمجلس رئيس بناغلي دهلون ددكتور عبدالظاهر صدراعظم سره ويني
داسد ۳۰

داکتر عبدالظاهر صدراعظم کله چه دهتری استیوال په هنر مندانو باندی مهربانی کوی
دمیزان ۲۴

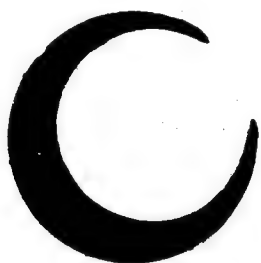
دروغتيا وزير ښاغلي مجيد سراج گوموخت چه دغابونو دطب مرکز پرانيږي
دجمل ۲۴

دپوهنې وزير ښاغلي حميدالله غنايت سراج کله چه دنجات دليسي تعمير ددري

دقوس ۲

رنگه نوار په پرېگولو سره پرانيږي

جمعیت نالی افغانی سره میاشت

جمعیت افغانی سره میاشت تحت حمایت ۱۰۰۰ رهنمایی کمکهای اولیه: این نشریه همایایه اعلیحضرت معظم همایونی پادشاه به کمک ورهنمای بنیاد دکتور عبدالاحد محبوب رعیت پرور دوست افغانستان و بارکزی تحت رهنمایی تبلیغات سره میاشت رهنماییهای ارزنده وقابل قدروالا حضرت طبع ونشر گردیده است مواد آن تقریباً ۶۴ شهزاده احمدشاه رئیس عالی جمعیت افغانی صفحه رادر بر میگردد موضوعات آنرا تماماً سره میاشت خدمات بشری ونوعخواهی طرز آموختن اصول کمکهای اولیه وابتدایی و خود را متناسب به امکانات قوای بشری وسویه آشنایی به طرق ووسایل کبه مجروحین بنیه مادی در حدود توان درساعات خدمت ومرضیان عاجل قبل از رسیدن طبیب اجرا صحی واجتماعی خویش روز بروز گسترش میدهد وبامداد متنوع مادی ومعنوی به نیاز مندانو مصیبت رسیدگان در حالات حلو و وقایع ناگوار واسف انگیز رسیدگی و کمک مینماید.

۴- صحت شما صحت همسایه شماست: نشریه دیگر یست که آزمایای صحت واینکه صحت بزرگترین نعمت برای بشر است صحبت

کرده می نویسد صحت وسلامت شما صحت و سلامت همسایه شماست که البته نظیر این گونه موضوعاتی دیگری رانیز طبع ونشر کرده است.

۵- حریق بلای خانما نسوز: نشریه که راد تدابیر جلو گیری وتدافعی ازحریق را نشان میدهد ومی نویسد یکی ازطرق کمک به جامعه انسانی همانا رهنمایی های علمی و حیاتی است که ازطریق نشر بعضی رساله هاوبامفلیت هابه منظور جلو گیری ازوقایع وحوادث ناگوار مانند حریق های غیرمترقبه

حوادث عاجل دیگر از قبیل تسمم غذایی و انواع حوادثیکه در منزل، جاده کوچه وپادر محیط مکتب ویا محل کار ووظیفه رخ میدهد وقتافوتنا خد متگذاری مفیدی را انجام مینماید.

فعالیت های نشراتی و تبلیغاتی

افغانی سره میاشت در پهلوی دیگر کمک ها وفعالیت های خود توانسته است وقتافوتنا نشریه وپامفلیت های مفیدی نشر نموده ودر دسترس عام قرار داده است تا مردم رادر راه کمک بایکدیگر هر چه بیشتر تشویق وترغیب نماید.

نشریه ها :

۱- جمعیت افغانی سره میاشت درخدمت بشر: متن این نشریه برپیام والا حضرت گرامی وکمک های که درداخل مملکت صورت گرفته محتوی است.

۲- چگونه باطفل معیوب خود باید کمک کرد رهنما ایست برای فامیلها ی که دارای اطفال معیوب اند در ۴۳ صفحه تمام مواد آنرا موضوعات پیرامون کمک به اطفال نشان میدهد.

د افغانستان کالني

مصارف برج حمل الی اخیر برج چد ی
سال ۱۳۵۰ جمعیت:
۲- بالاپوش ۱۵۰- لوب
۱۵۰۰۰ - افغاني

الف- مصارف عادي:

به اساس هدايت والا حضرت شهنزاد
احمد شاه رئيس جمعيت افغاني سره مياشت
به غربا مستحق غله ذيل بحکومت امداد
شده:

۱- گندم ۱۰۰۰۰ - تن
۱۱۴۲۸۵۶۸۰ - افغاني
۲- جوارى ۱۷۷۸۶۱۲۴ - افغاني
جمعا مبلغ
۱۳۷۰۶۹۵۵۷۵ - افغاني

به مصدو مين سيلاب باجگاه :

۱- گندم ۱۷۰۰- مسير
۹۳۴۵۰ - افغاني
۲- نقد ۳۰۰۰۰ - افغاني
۳- صحن رنگه ۳۰۰۰- متر
۳۷۵۰۰ - افغاني
۴- مليل ۲۰۰- متر
۱۶۰۰ - افغاني
۵- کمپل ۲۶۸- تخته
۵۲۶۲۹ - افغاني

۶- بالاپوش مردانه وزنا نه ۳۰۰ لوب
۳۰۰۰۰ - افغاني
۷- پيراهن زنانه ۲۰۰ لوب
۶۰۰۰ - افغاني
۸- چای پوره وغيره ۵۹۱۶ - افغاني

۹- ادويه جمعا ۴۹۹۸- بوتل
کهک به غربای ولايت بغلان:
۱- صحن رنگه نساجی ۴۰۰۰ - متر
۵۰۰۰۰ - افغاني

۲- بالاپوش ۲۵۰- لوب
۲۵۰۰۰ - افغاني
۳- شير مایع ۴۰۰ قطی
۴- ادويه جمعا ۳۶۰۰۰- تابليت
هفت قلم

بقر باي علي شنگ ولايت لغمان:
۱- صحن رنگه ۴۰۰۰ - متر
۵۰۰۰۰ - افغاني

جمله : ۲۱۶۵۵۵۵۹۳- افغاني
ب- کهک هاييکه بداخل مملکت صورت
گرفته است:
۱- به ۱۶ نفر معيو بين تری سايکل کهک
شده

۵۷۶۰۰ - افغاني
۲- اجرت بستر ۶۵ نفر مريض بسی
بضاعت ۵۷۶۰۰ - افغاني
۳- قيمت خون ۱۱۰ نفر مريض بی بضاعت
۱۱۳۹۰۰ - افغاني
۴- قيمت ادويه ۱۸۰ نفر بی بضاعت
۷۷۷۷۶۷۵ - افغاني
۵- بودجه مر ستون کهک شده
۵۰۷۴۱۲۱ - افغاني
۶- بصورت مختلف بغربا
۸۰۳۶۸۲۷۲ - افغاني

به متغلمين بی بضاعت مگا تب کهک
شده

۱- صحن سپاه ۲۰۰۰- متر
۲۵۰۰۰ - افغاني
۲- مليل سفيد ۵۰۰- متر
۴۰۰۰ - افغاني
۳- جراب سپاه ۳۰۰- جوړه
۱۴۷۶۰ - افغاني
۴- بالاپوش ۷۸۵- لوب
۷۸۵۰۰ - افغاني
۵- جاکت دامن ۷۸۵- جوړه
۵۰۰- لوب
۶- پتلون دخترانه ۵۰۰- لوب
۷- جاکت دخترانه ۵۰۰- لوب
۸- کرتی بچه گانه ۱۵۰- لوب
۹- جیمیر بچه گانه ۱۵۰- لوب
۱۰- پتلون بچه گانه ۳۰۰- لوب

به محاسب مرکز:
۱- صحن رنگه ۳۶۰۰- متر
۴۵۰۰۰ - افغاني

جمعیت افغانی سره میاشت

دسری میاشتی دټولنی دمرستی دتوزیع یوه منظره چه دباځگاه دخلکو سره ئی کوی

۲- کمپل	۳۹۰- تخته	۴- بالاپوش	۴۰۰- ټوپ
۱۵۶۰۰۰ - افغانی	۳۹۸- قطی	۴۰۰۰ - افغانی	
۳- شیر مایغ	۲۶۰۰۰- تابلیت	۵- پیراهن وتنبان	۱۲۰- سجوره
۴- هفت قلم		۶- افغانی	
		۶- شیر مایغ	۲۰۰- قطی

بغر بای ولایت فراه:

۱- چیت	۱۰۰۰- متر	به غربای ولایت کنرها نقد:
۱۲۵۰۰ - افغانی		۷۰۰۰ - افغانی
۲- صحن رنگه	۱۵۰ متر	به غربای ولایت پکتیا نقد:
۱۱۹۹۱ - افغانی		۳۰۰۰۰ - افغانی
۳- کمپل	۳۰۰- تخته	به غر بای ولایت مزار شریف:
۱۲۰۰۰ - افغانی		۱- صحن ونکه
		۲۰۰۰- متر
		۲۵۰۰۰ - افغانی

د افغانستان کالني

ج- کمک به خارج : ۲۰۰- لوب

- ۱- به مصدومين زلزله تركيه ۵۰۰۰ دالر معادل ۲۳۰۰۹۹۷۴ - افغاني
- ۲- به مصدومين بنګال شرقي پاكستان ۱۰۰۰۰ دالر معادل ۴۵۵۶۷۵۰ - افغاني
- ۳- حق العضويت سال ۱۹۷۱ به مجامع صليب احمرها ۸۸۲۰ فرانك معادل ۱۹۱۱۱۱۰۲ - افغاني
- ۴- برای آسيب دیدگان سيلاب و لغزش زمين به الجزاير ۱۰۰۰۰ - دالري
- جمع کمک ها داخل مملکت وخارج مملکت مجموعاً : ۱۳۹۸۳۵۲۷۶۱۳ - افغاني
- جمله شد مصارف عادي جمعيت : ۲۱۶۵۵۵۵۹۳ - افغاني
- جمعاً مصارف داخل وخارج ۱۴۲۰۰۸۳۲۰۶ - افغاني
- عوايد جمعيت از اول حمل الي اخير بروج جدي ۱۳۵۰ :

الف - عوايد داخلي : جمله :

- ۱۷۵۱۹۳۴۷۲۳ - افغاني
- مجموعه ميزان کمک های داخلي :
- ۱۷۵۱۹۳۴۷۲۳ - افغاني
- مفاد خالص از پنج سلسله لاتري :
- ۱۷۱۶۳۶۷۲۰ - افغاني
- جمعاً عوايد مذکور :
- ۱۶۶۷۰۵۲۱۸۰۷ - افغاني

ب- عوايد يکه از خارج رسیده قرار آتی است :

- ۱- درك نمايش کلتوري سفارت هند ۳۶۰۰۰ - افغاني
- ۲- پرداخت کمپني تجارتي انگلو افغان ۱۵۰۰۰ - افغاني
- ۳- پرداخت سفارت اندونيزيا ۱۰۰۰۰ - افغاني
- ۴- پرداخت صليب احمر کانادا ۲۹۴۳۸۶۱۷۱ - افغاني
- ۵- پرداخت صليب احمر پرتانيه ۲۰۰ دالر امريکايي معادل ۵۴۶۰۰ - افغاني

۲- کرتي ۱۱۱۳۷ - افغاني

۳- بالابوش ۳۳۶۰۰ - افغاني

۴- چاکت دامن ۳۳۶ - جوره

کمک به محبو سين و محبو سات ولايت جوزجان البسه دوخته

۱۰۸۳۹۷۵ - افغاني

کمک به محبو سين و محبو سات ولايت ننگرهار البسه دوخته

۲۰۰۴۶ - افغاني

کمک به محبو سين و محبو سات ۵۳۰

نفر ولايت هرات البسه دوخته

۴۲۶۳۵ - افغاني

به سه نفر مصدومين حريق و لايت پردان

۱۶۰۰۰ - افغاني

کمک به محبو سين و محبو سات ولايت کندهار البسه دوخته

۲۲۵۰۰ - افغاني

کمک به مصدومين سيلاب ولايت کندز

۲۰۰۰۰ - افغاني

کمک به مصدومين سيلاب باميان

۱۰۵۰۰ - افغاني

کمک به محبو سين و محبو سات ولايت غزني

۲۰۰ نفر البسه دوخته

۱۴۱۷۵ - افغاني

کمک برای سه نفر مصدومين حريق ولايت پکتيا

۱۱۷۰۰ - افغاني

کمک به محبو سين و محبو سات ولايت تخار

۱۱۰ نفر البسه دوخته

۵۸۰۰ - افغاني

کمک به محبو سين ولايت فراه نقداً

۱۰۰۰۰ - افغاني

جمله کمک ها بداخل مملکت :

۱۳۸۹۵۹۴۷۴۵۰ - افغاني

جمعیت افغانی سره میاشت

عوايد يکماهه برج دلو ۱۳۵۰

الف :-

- ۱- صليب احمر کاناډا ۵۰۰۰ دالري
- ۲- صليب احمر سويډن ۲۰۰۰ دالري
- ۳- کنفډراسيون سوېس ۲۵۰۰۰ دالري
- ۱- درک اعانه جات داخلي ۵۰۰۰۰ افغانی

پ :-

- ۲- درک مفاد بيلانس ۲۰۰۰۰۰ رو

۳- درک فروش رساله حريق ۹۰۰۰ رو

۴- درک دوفيسدی ساختمانى افغان و وزارت ماليه ۷۸۸۷۳ رو

۵- عوايد صحى ۲۳۵۰ رو

مصارف يکماهه همه برج دلو :

- ۱- کمک نقدی برای غربا ۱۸۲۶۳ رو
- ۲- کمک فوق العاده داخل مملکت ۴۶۵۱۱ رو
- ۳- معاشى مامورين و مستخدمين ۳۴۳۶۳ رو
- ۴- ماکولات مامورين و مستخدمين ۷۵۶۸ رو

۵- مصارف حفرقه ۱۹۰۵۷ رو

۶- مصارف قيرطاسيه ۱۸۱۴ رو

۷- مصارف روغنيت ۸۴۸۵ رو

۸- مصارف اضافہ کارى بعد ازوقت ۲۸۱۹۴ رو

مصارف ترميم هوتوها : ۶۶۸۸ رو

۱۰- اجرت بستر مريضان ۴۶۱۶ رو

۶- پرداخت آغای خان ۴۰۰۰ دالري معادل ۱۸۱۲۰۰۰ افغانی

۷- پرداخت شیر و خورشيد سرخ ايران ۱۰۰۰۰ دالري معادل ۴۵۳۰۰۰ افغانی

۸- کمک هلال احمرعراق ۲۷۶۶۷ دالري معادل ۱۲۵۳۳۴۳۷۶۴ افغانی

۹- کمک هلال کويت ۲۵۰۰ پوند معادل ۵۰۰۰۰ افغانی

۱۰- کمک عبدالرحمن متخصص ملل متحد ۵۰۰۰ افغانی

کمک مردم چين :

۱- گندم ۳۸۵۹۴۵۰ ۱۰۸۳۰۲۸۳۰ تن معادل ۱۳۲۷۷۵۸۴۰ افغانی

۲- جوارى ۲۵۴۲۶۶۴۰ تن معادل ۱۷۷۸۶۱۲۴۰ افغانی

۳- پورى خالى ۱۴۲۳۰۸ تخته ۲۴۲۳۰۸۰ افغانی

۴- کمپل ۴۹۹۶ تخته معادل ۱۹۹۴۰۰ افغانی

۵- ادويه ۴۶۴ صندوق کمک صليب احمر پاکستان:

۱- کمپل ۵۴۴ تخته ۲- خيہ ۵۰ باب ۲۵۴۸۰۰ افغانی

کمک صليب احمر سويډن :

۱- خيہ ۴۰ باب ۴۰۰۰۰ افغانی

کمک صليب احمر بلغاريا :

۱- تتراسلکين ۸۴۶۰۰۰ تابلت ۲- بنیان وجاکت وسلتراج ۵۹۰ روپ

کمک حکومت جاپان :

موتري دامبولانس تويوتا ۲ عربده کمک صليب احمر روسيه :

۱- شیر مايع ۲۹۲۹ قطي ۲- ادويه ۸ صندوق ۳- کمپل ۵۰۰ تخته

جيماً جيله کمک های خارجى : ۱۴۷۴۶۹۵۰۳۷۶۴ افغانی

د افغانستان کالني

- ۱۱- مصارف قيمت خون برای مريضان
۱۲- مصارف صحي
۱۱۲۰۰ - افغاني
۵۰۴ - افغاني
۱۳- مصارف ملبوسات
۵۷۰ - افغاني
۱۴- برای مرستون درك سهميه چا دم
طور كمك داده شد
۹۲۶۴۰۷ - افغاني
- ۸- رخت به نمايندگي قلندهار
۱۰۰۰۰ - متر
- ۱۵- به خارج مملكت به الجزاير
۱۰۰۰ دالر
۱۶- كمك به ولايت فراه داده شد
۱۰۰۰۰۰ افغاني
امداد كه به جمعيت صورت گرفته :
- الف : نساجي افغان
۱- رخت ۵۰۰۰ متر
۲- مليل ۲۰۰۰ متر
۳- تافته ۸۴۰۰ متر
- ب: نساجي يگرامي
۱- چيت گلدار به رنگهاي مختلف
۲۰۴۰۰ متر
۲- چيت گلدار به رنگهاي مختلف
۴۸۰۰ متر
ج: آفای حميدي رخت ۸۰۰۰ متر
د: امداد نساجي اميد كتان
۱۰۰۰ متر
- كمك هاي انفرادي جمعيت
۱- كمپل ايراني بمرستون كابل
۳۵۰ تخته
۲- كمپل روسي به مرستون قندهار
۳۳۲ تخته
شير ۸۰۰ قطي
- ۵- كمپل چينايي به ايندك به غرбай ومعيوبين
۷- تری سايكل بمرکز به غرбай ومعيوبين
امداد شده ۲۰ عراده
- ۱- شير مایع ۴۰۰ قطي
۲- كمپل پاكيستاني ۴۰۰ تخته
۳- مالنا ويتامين ۱۰۰۰۰ دانه
۴- اسپرين كلان ۵۰۰۰ دانه
۵- اسپرين خورد ۵۰۰۰ دانه
۶- سلفاتيازول ۵۰۰۰ دانه
۷- تتراسكلين ۴۰۰۰ دانه
۸- سودامنت ۵۰۰۰ دانه
۹- لكفرا تيف ۲۰۰۰ دانه
- امداد جمعيت به ولايت لغمان
۱- بالاپوش زنان ۴۰۰ لوب
۲- پيراهن زنان ۲۰۰ لوب
۳- شير مایع ۴۰۰ قطي
۴- مالنا ويتامين ۱۰۰۰۰ دانه
۵- اسپرين اطفال ۵۰۰۰ دانه
۶- اسپرين كلان ۵۰۰۰ دانه
۷- سلفاتيازول ۵۰۰۰ دانه
۸- تتراسكلين ۴۰۰۰ دانه
۹- سودامنت ۵۰۰۰ دانه
۱۰- لكفرا تيف ۲۰۰۰ دانه
- امداد جمعيت به ولايت مزار شريف :
۱- رخت مختلف ۲۰۰۰ متر
۲- جاك دامن ۳۳۶ جوړه
۳- بالاپوش زنان ۳۳۶ لوب
۴- كرتسي ۲۰۰ رو
۵- بارجامه ۴۴ تخته
- ۳- كمپل روسي به وزير اكبر خان روغتون
۲۰۰ تخته
۴- كمپل چينايي به ابن سينا رو غتون
۲۰۰ تخته

جمعیت افغانی سره میاشت

امداد جمعیت به ولایت تخار، بدخشان:

- ۱۱- پتسلین ۵۰۰ غلاکین
- ۱۲- تتراسکلین ۲۰۰۰ دانه
- ۱۳- سلفاتیا زمل ۵۰۰ دانه
- ۱۴- اسپرین کلان ۱۰۰۰۰ دانه
- ۱۵- اسپرین خود ۵۰۰۰ دانه
- ۱۶- ویتامین سی ۲۰۰۰ دانه
- ۱۷- پولی ویتامین ۱۰۰۰۰ دانه
- ۱۸- امپول کارویامین ۱۲۶ - امپول

- ۱- رخت مختلف ۲۶۰۰ متر
- ۲- ملل سفید ۵۰۰ رو
- ۳- پیراهن زنانه ۱۰۰ لوب
- ۴- خریطه پلاستیکی ۵۰۰ دانه
- ۵- بار جامه ۱۱ تخته

الف- امداد بمصلومین سیلاب فراه

- ۱۹- تابلیت میمال ۱۷۵۰ دانه
- ۲۰- ارکول ۱۲۵۰ گرام
- ۲۱- کاتن هایدروفل ۱۰ رول
- ۲۲- تینچر ۱۲۵۰ گرام
- ۲۳- بنداز ۳۰ رول

- ۱- کمپل چینایی ۲۸۰۰ تخته
- ۲- رخت مختلفه ۱۶۰۰۰ متر
- ۳- بالا پوش مردانه ۱۷۰ لوب
- ۴- بالا پوش زنانه ۸۳۰ لوب
- ۵- پیراهن و تنیان راهدار ۱۲۰ جوړه
- ۶- پیراهن زنانه ۴۰۰ لوب
- ۷- شیر مایع ۸۰۰ قطی
- ۸- خیمه پاکستانی ۵۰ باب
- ۹- میخ پاکستانی ۴۰۰ دانه
- ۱۰- بار جامه بوری خالی ۱۳۱ تخته

- ۲۴- بوت پلاستیکی زنانه ۷۰ جوړه
- ۲۵- بوت پلاستیکی بچگانه ۹۶ جوړه
- ۲۶- صحن رنگه ۳۵۴ متر
- ۲۷- لحاف ۲۱ دانه

دیرمنو ټولنه

قارغ التحصیلات سال ۱۳۵۰ بیست و شش نفر در رشته تربیه مملیات کودکستانها و ۵۷ نفر از مېد: گاون اجتماع پجامه تقدیم شده اند و دوهین: دوره فارغ التحصیلات که لسان فولتسوی را آموخته اند نیز سوبه بکلوریا دساله ۱۳۵۰ از این لیسه فراغت حاصل کرده اند که فارغان در کودکستانها به مدیریت تنویر افکار و بعضی دفاتر و معیبات شامل خدمت شده اند.

مدیریت مجله میر من:

مجله میر من یکه مجله ایست که هدف آن تنویر و رهنمایی زنان کشور بزنده کی نووسم: گیری آنها را دوساختن افغانستان فردا احتوا میکند.

مطالب حقوقی، تاریخی، تری پیتی افای صحنی، تدبیر منزل، مود مشوره، پخوانندگان و نویسندهگان و امثال آن صفحات عمده همیشه مجله را تشکیل میدهد.

بر علاوه تبصره بالای مو ضوعات روزو فعالیت های مختلف زنان در رشته های گوناگون (چه در داخل و چه در خارج کشور) در پهلوی اخبار و راپور تاژ هاو معرفی زنان بزرگ داخلی و خارجی و همچنان دختران و زنان فعال و ممتاز از وظایف عادی آن بشمار میرود.

این مجله ماهوار در ۶۰ صفحه نشر شده تیراژ آن ۲۰ فیصد افزایش یافته است.

مدیریت مرکز حمایه طفل و مادر:

مدیریت مرکز حمایه طفل و مادر را که شامل کودکستان شیر خوار گاه و مرکز حمایه طفل و مادر میباشد بتاریخ ۷ سرطان ۱۳۵۰ توسط علیا حضرت ملکه معظمه افتتاح گردیده و شروع به کار نمود. درین مرکز شیر خوارگاه و کودکستان به منظور تربیه نگهداری اطفال از سن سه ماهگی الی سن شمول بمکاتب روی کار آمده و یا در نظر داشت انکشاف ذهنی و قایه صحت اطفال و مساعدت بپا درانیکه خارج از منزل بخدمات اجتماعی اشتغال دارند فعالیت میکند.

دیرمنو ټولنه که دارای شخصیت حقوقی علیحدہ است تحت سر پوشتی علیا حضرت ملکه معظمه بتاریخ ۲۴ جوزای ۱۳۴۵ دمرکز کابل تاسیس گردیده است. این موسسه جامه نسوان کشور را از طریق هنکاری در تطبیق، پرو گرام های اصلاحی و هنرگی دولت از قبیل مجادله ضد چپل فقر و مروض و تلمین وحدت ملی و حقوق بشر تشویق و رهنمایی میکند.

در سالهای اخیر دیرمنو ټولنه مصدر ابتکارات بزرگی در سانه بهبود اجتماعی زنان کشور گردیده است مثلاً تاسیس صندوق مادر و تاسیس صندوق مبارزه با بیسوادی پیشنها دتا سپس دارالتا د یب برای اطفال، مجرم پیشنها تشکیل مرکز برای سترایع دمتی، پیشنها راجع بسه تاسیس صدفون فاحه گیری زنان در نقاط مختلف شهر و همچنان تاسیس مرکز حمایه طفل و مادر و مراکز خدمات اجتماعی تاسیس انجمن میر من های رضا کار کمیته مبارزه با بیسوادی و انجمن زنان دیلو مه از ابتکارات دیرمنو ټولنه میباشد که خوشبختانه جامه عمل پو شیده است.

علاو تا درین اواخر اساسنامه و مرامنامه انجمن اولیاو مر بیان و انجمن زنان حقوق دان انجمن حمایه خانواده تهیه و تدوین گردیده و تماس انجمن های فوق بمقامات ذیصلاح پیشنها د شده است.

مدیریت تدریسات:

این مدیریت برای زنان شوهر دار و یا دخترانیکه سن شان از مرحله شمول بمکاتب رسمی گذشته وسایل فرا گرفتن تعلیمات عصری رامپا میسازد و شاگردان را در رشته های خدمات اجتماعی و معلمی کودکستانها و معلمه های تدبیر منزل و خانمهای دفتر دار رابسوبه بکلوریا تربیه می کند.

علاو تا نظر بسالهای گذشته در تعداد متعلمین ده فیصد افزایش بعمل آمده است.

دندان بودند. پذیرفتن مراجعین خار چ -
موسسه و معاینه ابتدایی دندانهای شان
توسط دکتور موظف این شعبه وار می-
شده است.

شعبه اکسریز :

درین شعبه رادیو گرافی اطفال بنا به
هدایت دکتور اطفال صورت گرفته نتیجه آن
درج کلزته مشاهده اطفال میگردد. همچنان
یکتعداد متخصصین مجرب تسایی دندان و
اکسریز چمناستیکی طبیی و ریتیمیک و یک
نفر تخنیک برق و یک نفر تر چمن شوروی
برای مدت دوسال طور مساعدت به ایس-
موسسه همکلوی می نماید. همچنان حکومت
اتحاد شوروی یک عراوه اتوبوس و یکساده
جیپ را برای حمل و نقل اطفال شیر خار گاه
و کودکستان و متخصصین و مؤظفین مرکز
حمایه طفل و مادر به این موسسه مساعدت
نموده است.

درسال جاری در شیر خوار گاه به هفتاد
طفل از سه ماه هگی تا سه ساله و در کودکستان
دو صد شانزده طفل از سن سه ساله تا شش
ساله شامل بوده است یکتعداد محدود از این
اطفال طور میجانی نیز پذیرفته شده است.

مدیریت تنویر افکار:

خدمات اجتماعی مدد گاران اجتماع در
طول سال ۱۳۵۰ از ۸۸۰ خانک مادوان بسی
بضاعت که یک عده آنها از صندوق ما در -
معاش میگیرند ویزت بعمل آورده و بطور
مجموعی برای یک هزار نفر از افراد فامیل
هایشان لباس غذا ادویه و پول نقد از صندوق
مادر کمک شده است. وهم برای حد تقریفاً ۱۰
بی بضاعت تذکره هویت اخذ و به مکاتیب
شامل شده و همکار برای ۹۰ اطفال شیر خوار
بی بضاعت شیر مود ضرورت تهیه و طور
رایگان ماهوار باوشان توزیع گردیده است
و هم در محیس انائی و لایت کابل سه مراتبه
ویزت صورت گرفته و برای مریشان ادویه
لازمه داده میشود. برای اطفال کودکستان
شیر نان شکر و لباس و غیره اجناس با زی
داده میشود.

ویزیت مادران حامله توسط مدد گاران اجتماع:

رادیو گرافی و رادیو سکوی عاجل و غیر
عاجل که از طرف دکتور اطفال و متخصصین
ولادی در خواست میشود در دستگاه این
مرکز صورت میگیرد مادران درین مرکز به
صورت نظری و عملی درباره نگهداشت تغذی
حفظالصحه خودشان در زمان حمل و تربیه
اطفال شان رهنمایی و تنویر میشود و -
فلمهای تربیوی بمادران یاردار نیز درین
مرکز نمایش داده میشود.

شعبه اطفال:

بعد از پذیرفتن اطفال مر طفلی توسط
دکتور موظف وقتاً فوقتاً معاینه و تساهلی
میشود و بر علاوه درباره رژیم غذایی اطفال
مذاکره با والدین اطفال درباره حفظالصحه
و طرز نگهداشت طفل طرز پوششیدن لباس
استحمام و استراحت هدایت داده میشود و
نیز توزیع شیر ادویه ویتامین ها و بعضی
ادویه برای مادران بی بضاعت توزیع
گردیده.

تطبیق و آگسین های و و قایوی بی سی جی
چیک دقتری تیتنوس میاه سر که نیز
بالای اطفال صورت گرفته است.

شعبه ولادی:

بعد از پذیرفتن مادران حامله از ابتدای
اخذ حمل الی زمان ولادت تحت نظر دکتوران
ولادی بوده و در ایتهای مراجع خویش معاینه
مکمل از قبیل وزن کتروئ ، فشارخون
تشکیل اژیما تعین مدت حمل معاینه خون معاینه
ادر او و معاینه صحنی از سر تا پا گردیده -
و نظر به مدت حمل و حالت عمو می مادر -
تاریخ باز گشت به کلینک تعیین میگردد.
مادران بی بضاعت که احتیاج اخذ شیر و
ویتامین ها و گلسیوم آهن دارند به شعبه
خدمات اجتماعی برای کمک رجعت داده
میشود.

شعبه دندان:

معاینه ابتدایی دندانهای ۲۳۰ طفل -
کودکستان دندانهای اطفالیکه مصایبه افت

د افغانستان کالني

دست وپای مصنوعي) برای معیو بین کمک گردیده در سال ۱۳۵۰ در حدود چهار نمایش مختلف در کلوب مطبوعات و هوتل کا بیل- وتالار موسسه صحت عامه اجرا شد. همچنان مبلغ ده هزار افغانی برای تاسیس کودکان لیسه‌ها هدخت مریم که در بودجه معارف تخصیصه نداشتند انجمن میر منهای رضا کار مساعدت نموده است.

مبارزه بایسوا دی

در سال ۱۳۵۰ تعداد سی نفر معلم رضا کار در بیست و هفت کورس مشغول - تدریس میباشند.

- ۱- وزارت مالیه يك كورس
- ۲- وزارت اطلاعات و کلتور يك كورس
- ۳- ریاست دمیر منوله تولنه سه كورس
- ۴- ریاست مستقل قبایل دو كورس
- ۵- بانک رهنوی تعمیراتی يك كورس
- ۶- ریاست پوهنتون کابل دو كورس
- ۷- مجلس اتاکیه ولايت کابل يك كورس
- ۸- ریاست کورپراتیف مامورین يك كورس

- ۹- ناحیه نیاروالی کابل يك كورس
- ۱۰- مستخدمین لیسه شاهدخت بلقیس يك كورس

- ۱۱- پستی تجارتي بانک سه كورس
- ۱۲- دستگاه ساختمانی افغان يك كورس

- ۱۳- ادارالتا دیپ يك كورس
- و همچنان در ولایت بیست و پنج کورس به سویه های صنف اول و دوم تاسیس گردیده است اعانه‌ها بیکه از طرف موسسات و اشخاص به حسابات صندوق مادر در سال ۱۳۵۰ تحویل داده شده است قرار ذیل است:

عوايد انجمن مير منهای رضا کار در سال ۱۳۵۰ بالغ به ۱۱۷۳۶۵۰ - افغانی میشود.

جمعا کمکها و معاونت‌ها پامردمان علیل محبوسین و غیره مصارف سال ۱۳۵۰ مبلغ ۲۹۱۱۹۰۰ - افغانی باقیانده به حساب صندوق انجمن میر منهای رضا کار

مدیریت تنویر افکار يك تعداد میر منها و پیغله های بیکار راه مؤسسات شخصی ودولتی معرفی کرده و مصروف کار ساخته است و نیز راجع به موضوعات مختلفه کنفرانس‌ها دایر نموده و روز جهانی سره میاشت هفته مخصوص سره میاشت روز مبارک لودشریف و دیگر روزهای تخصیصه مدیریت تنویر افکار تجلیل نمود.

تعداد بیست هزار قطعه و چیزه روز جشن استر داد استقلال وطن و ده هزار قطعه و چیزه به روزبین المللی سواد وپا نژده هزار قطعه شمار به روز مادر از طرف مدیریت تنویر افکار ترتیب و توزیع شده است.

فعالیت انجمن میر منهای رضا کار :

انجمن میر منهای رضا کار پر یاست افتخاری والا حضرت شاهدخت بلقیس هفته يك مراتبه روی موضوعات مربوط بحث و تریبات لازم اتخاذ میگردد.

کمک میر منهای رضا کار :

برای سی نفر مستحق از پنجصدالی هشت هزار کمک و ما و نکت صورت گرفته است و کمکها برای محبوسین مجلس اتاکیه ولایت کابل مقدار ۳۸۰ سیر ذغال چای و ۲۶ سیر پوره روزانه صد قرص نان سیلو برای سه ماه کمک شده است و از بدو تاسیس انجمن الی حال در حدود يك صد و سی مراده تری ساینکل از طرف انجمن میر منهای رضا کار تهیه و برای معیو بین مستحق توزیع نموده اند و هم بمناسبت روز مادر برای مریضان مستحق شفاخانه مستورات يك اندازه لباس توزیع گردیده و نیز در سال ۱۳۵۰ مقال ۹۶۰۰۰ - افغانی تکه نساجی افغانی به ولایت پدخشان جلال آباد نیم وز و نژاه ارسال و توسط اعضای انجمن میر منهای رضا کار به مستحق محبوس و غیره توزیع نمودند و به ولایات قندهار مزار شریف هرات و یگاندازه ادویه و شیر برای مستحقین توزیع گردیده بر علاوه مبلغ چهل هزار افغانی به مؤسسه یعنی موسسه (سا خستن

دمیرمنو تولنه

علاوټا این مدیریت به ترتیب د عوټ هالانتظام کانتین و تهیه غذای روزانه مامورین و مستخدمین و کارگران موظف میباشد .
این کورسها درسال ۱۳۵۰ دو دسته جوانان رابه تعداد ۹۰ نفر تحت تربیه گرفته اذ جمله ۶۸ نفر تاپ دری و ۲۲ نفر به تاپ انگلیسی بعد از فراغت واخذ تصدیق نامه مؤفق گردیده اند.

کورسهای بافت و خیاطی طلاله :

درین شعبه میرمنها و دوشیزگان تحت نظر معلمان ورزیده به دوخت برش یافت مصروف اندشاگردان بعد از فراغت کورس (بافت و خیاطی) برای اطفال فامیل و یا عرضه نمودن بازار برای تقویه بینه مالی خویش استفاده نمایند این شعبه علاوه بر تربیه شاگردان یک منبع عایداتی دمیرمنو تولنه بوده از رهگذر فروشات بینه مالی مؤسسه نیز تقویه میگردد.

ناگفته نماند که عواید نه ماهه ۱۳۵۰ مبلغ ۲۲۹۳۲۰۰ - افغانی تخمین میشود .
آرایشگاه :

این شعبه زیر نظر پرسونل ورزیده کمک دیگری را برای دوشیزگان و میرمنها باز نموده تا بعد از فراغت کورس آرایش پیرایش مو که مدت یکسال دوره آن میباشد با تصدیق نامه که در دست دارند به هر آرایشگاه رسمی و شخصی داخل کار شده بتواند .

همچنان آرایشگاه مشتریان خارجی و داخلی بینه مالی دمیرمنو تولنه را تقویه نموده است که عایدات امساله آن مبلغ ۹۰۱۰۰ - افغانی تخمین شده است .

کورس تزیین منزل :

این کورس برای شش هفته تحت نظر یک پیسکو را امریکایی برای میرمنها و دوشیزگان توسط سلاید و طرز فلم تزیین منازل و مغاز و غیره نشانداده شد .

شعبه برش و خیاطی :

این شعبه جنبه تربیوی و عایداتی داشته که عده میرمنها و پیتلهها رابه دوخت و برش بصورت جدید برای مانکن و مودهای

مبلغ پنجاه و چهار هزار و هفت صدو شصت و هشت افغانی میباشد .

مدیریت عوامی صنعتی :

عواید امساله قرار ذیل است :
این مدیریت برای معرفی صنایع دستی و سوزندوزی ملی و باستانی افغانستان در نمایشات ملی و بین المللی و خیریه و عیادای مهمانان رسمی دولت سهم پارز دارد . مدیریت مذکور درسال ۱۳۵۰ به تعداد ۸۰۰ تکه سوزن دوزی های مختلف النوع از قبیل سرمیزی دستمال ، سیت چای خوری ، میوه خوری ، لباس های مود روز ، سوزن دوزی ، شال ، بالانتو غیره تهیه نموده .

عواید سال ۵۰ :

۱- عواید اذ درک فروشات اموال پخته که تحویل بانک گردیده ۷۶ قلم مبلغ ۲۶۸۹۶۹ - افغانی .

۲- عواید از درک اعطای اموال پخته که به مهمانان رسمی دولت هدیه داده شده که جمعا مبلغ ۳۴۸۷۶۹ - افغانی .
مدیریت قرار داد :

این مدیریت از یکطرف عده زیادی از زنان محتاج را بکار و فعالیت گماشته و از طرف احتیاجات دوخت البسه وزارت خانه ها دوایر رسمی و هنتون مکاتب لیلیه مؤسسات و شفاخانه هارا مرفوع میگرداند . همچنان در تقویه بینه مالی مؤسسه رول خوبی را دارا میباشد .

چنانچه درسال ۱۳۵۰ دو ختن ۱۰۰۸۵ دست لباس معارف رابه مقابل پرداخت مبلغ ۶۳۶۰۸۹۷۰ - قرار داد نموده بود که ازان جمله مبلغ ۳۶۸۶۸۰۰ - افغانی برای اجراءات کارگران پرداخته شد و مبلغ ۲۳۹۲۲۱۰۰ - افغانی مفاد مؤسسه گردیده است .

مدیریت تدبیر منزل :

این مدیریت روی هدف تربیه و آشنایی زنان بامور منزل تغذیه طبخ اقتصاد خانه دیکو راسیون تربیه طفل و اداب معاشرت بافت دوختن و برش کاری زنان و بهبود وضع اقتصادی خانواده ها با تاسیس کورسهای متعدد حرفوی در فعالیت میباشد .

د افغانستان کالنی

بین المللی در دعوت های رسمی و کنفرانس های بین المللی اشتراك ممالك دوست راپنه پرفته است و هم در راه انكشاف قضای حسن ثقا هم و شناسایی بیشتر زنان بهم دیگر و تحصیل مشکلات و مسایل جهانی سهم گر فته اند.

همچنان پاز دید رسمی يك تعداد ذوات بزرگ و محترم خارجی از افغا تستان و د میرمنو توله قبول عضویت افتخاری ایمن مؤسسه از جانب آنها چنانچه در سال ۱۳۵۰ قرار ذیل این روابط توضیح میگردد.

پورس های تحصیلی که از طرف ممالك محتایه در طول سال ۱۳۵۰ به د میرمنو توله اعطا شده به تعداد ۱۹ پورس میرمنو همچنان مدیریت روابط فرهنگی مساعدت و همکاری و امداد اقتصادی مؤسسات بین المللی خارجی و داخلی را برای تقویه بنیه مالی میرمنو توله (صندوق مادر صندوق مبارزه بسا بیسودی) وغیره جلب نموده است.

د میرمنو توله نظر بایجابات به منظور بهبود وضع زندگی مادران و زنان بی سر پرست و تثبیت حقوق شان در قایل روی هدف امداد به مادران و زنان بی بضاعت بیوه و علیل مریض و بی سر پرست من حیث وظیفه شان در مقابل مراجعت کمک های اقتصادی صحی وغیره نموده و برای رفع مشکلات خانواده کی شان به شعبات و دوایر مربوطه تماس گر فته چاره سازی عینا ید.

تازم و پدیده های اروپا یی آشنا میسا زود و عایدات قابل توجه آن از مدرک دو ختن لباس های دختران خار جی و دا خللی بد مست میاید.

مدیریت نهایشات عر فانی :

این مدیریت در پیشبرد امور عر فانی تربیوی هنری و اجتماعی و نهایشات عر فانی توسط فلم ها وغیره در فعالیت میباشد. مدیریت نهایشات عر فانی برای احیای هنر لقا فست و گلیتور سمعوی با در نظر داشت جنبه های اصلاحی و بهبود وضع اجتماعی و اصلاح امور حیاتی دارای يك امریت صحنه و تیاتر نیز میباشد که نهایشات فلم هاو تیاتر در راه تنویر ذوق و اذهان مردم مؤثر بوده و هدف تربیوی آن در ردیف اول قرار دارد. نمایش فلم های تربیوی و معمولی برای اطفال هفته یکمرتبه بصورت رایگان نشان داده میشود. نمایش فلم ها که يك منبع عایداتی مؤسسه میباشد هر سال ۱۳۵۰ عایدات زینب ننداری از نمایش فلم ها مبلغ ۳۱۷.۸۰۰۰۰۰ افغانی میباشد.

ارتباط د میرمنو توله به ممالك خار ج و تبادل هیات ها:

برای شناسایی و تحکیم دوستی ملل مخصوصا دو تنویر افکار مردم و کسب تجارت اجتماعی و علمی مفید ثابت شده است. لاجرم نهایشات های زنان افغان مطابق موقف

ریاست هوائی ملکی

الکترو میخانیکی چاپ خانه وشعبات اداری و تحقیقاتی علمی تخصیص داده شده است .

ب- تعمیر استیشن هواشناسی ترینگوت امور ساختمانی آن که در ابتدای سال جاری شروع گردیده بود به ماه سنبله تکمیل و استیشن هواشناسی به تاریخ ۱۵ دیس امبر ۱۹۷۱ افتتاح گردید. تعمیرات ترینگوت مشتمل بر ترمینل دفاتر هواشناسی وفایمیلی حوض میباشد که جمعا از بودجه استیتوت اعمار گردید .

ج- تعمیر هوا شناسی اورگون امور تعمیراتی آن صد فیصد عین نقشه ترینگوت تکمیل واستیشن هوا شناسی آن به تاریخ نوامبر ۱۹۷۱ افتتاح گردید .

۲- استیشن ها

الف- استیشن های سیناپتیک استیشن های مشاهدات سیناپتیک درترین کوت وارگون افتتاح گردید وباتمام سامان آلات هواشناسی سیناپتیک مجهز شد .

ب- استیشن های مترولوژی زراعتی در خلال سال پنجاه استیشنهای مترولوژی زراعتی فارم بولان ولایت هلمند، میریچه کوت کوهدامن، فارم شیشم باغ جلال آباد ،فارم زراعتی بغلان، افتتاح گردید ودر این استیشن ها علاوه بر سامان آلات استیشن های مترو ، لوژی سینا پتیک سامان آلات برای اندازه گیری تبخیر وهمچنان اندازه گیری گرمای های عمقانی ،سطحی زمین ،اکنی ،نومتر به منظور اندازه گیری تشعشع آفتاب نیز نصب گردیده است این استیشنها که در خلا سال آینده دنبال خواهد شد نظر به در خواست وزارت زراعت مجهز گردیده است .

ج- استیشن های اقلیمی استیشنهای اقلیمی مشتمل به اندازه گیری حرارت های اعظمی وافرغی ومقدار بارندگی یومیه نصب میگردد واین استیشنها اینجا ب استخدای مامورین فنی هواشناسی رانمی کند ازین رو باوزارت جلیله معارف در تماس شدیم وبعد از چندین مذاکره توافقی به عمل آمد که برویت آن معلمین صاحبان مکاتب مشاهدات ،

امروز به همه هویداست که خدمات هوا شناسی در ارتقای اقتصاد نقش بارزی دارد ، به همین منظور ریاست هوایی ملکی بااحیای انستیتوت هوا شناسی اقدام مؤثری درانکشاف سریع هواشناسی آغاز نمود هوا شناسی که سابق به منظور هوا نوردی بمیان آمده بود ،

امروز فعالیت های خویش را در رشته های میترولوژی زراعتی هیادر و میترولوژی در کدر استیتوت شروع ویا تولید شبکه منظم اقلیمی ومیترو لوژی زراعتی آب وهوای مملکت رانه تنها در میدان های هوایی بلکه در نقاط مختلف کشور ثبت وتحقیقات عملی تحت نظارت متخصصان داخلی وخارجی بنیان گذاری شده است

درسال ۱۳۵۰ اجراءات آتی صورت گرفته است

تعمیرات

الف-تعمیر مرکزی انستیتوت هواشناسی برای جمع آوری مشاهدات چهار صدوپنجاه وسه استیشن هواشناسی مندرجه پلان عملیاتی پروژه انستیتوت کنترول ونتیجه گیری واحیای شبکه های تحقیقات مترو لوژی زراعتی هایلدرو مترولوژی اقلیمی ،مترو لوژی سننپاتیک تعمیر مرکزی مورد نظر گرفته شد تافعالیت های منسوز نظر در آنجا صورت بگیرد ، روی این مجبوریات واقعی نقشه ترتیب وبعد از منظوری وزارت جلیلیه فواید عامه امور ، ساختمانی آن درجریان امسال شروع گردید و قرار بودتاختم امسال امور ساختمانی آن تکمیل گردد .امور ساختمانی بعدازطی مراحل قانونی بیکسی از کمپنی ها سپرده شد وتا اخیر عقرب پنجاه هشتاد فیصد آن تکمیل گردیده وبنابر مندری هوا وعدم ویرنگ بر ق نسل دوائی امور پلستتر کاری داخل تعمیر مفضل وقرار داد آن تااخیر برج ثور ۵۱ تمدیدگردید این تعمیر که در دو طبقه اعمار گردیده دارای سطح عمومی ۷۷۵ مترمربع میباشد وچهل اطاق آن به ابعاد مختلف برای اخذ فوتو های قمر مصنوعی هوا شناسی ماشین های محاسبه ات ،

د افغانستان کالني

و قرار است در طول سال ۵۱ به کابل موصلت و دو نفر افغان قبل از نصب دستگاه به این منظور در خارج تحت تربيه گرفته شوند .

۵- ماشین های احصائیه گیری بمنظور فعالیت و مطالعات اقلیمی :

بدیهیست که محاسبه فکتور های عنا صر اقلیمی بوسیستم فعلی عملیه دسترو خیلی ابتدایی میباشد و هنگامیکه چار صد و پنجا و نو استیشن هواشناسی مربوط پروژه انستیتوت فعال گردد محاسبه فکتور های اقلیمی باعملیه دستی کاملاً ناممکن است روی این مجبوریست در خلال سال جاری موضوع رابا سازمان هوا شناسی جهانی مطرح نمودیم چون از طرف ، ریاست محترم آریانا و نساجی و بانک ملی افغان سیستم ای ، بی ایم برای محاسبات ، الکترونیکی قبول گردیده بود برای توحید ، سامان در افغانستان اداره انستیتوت هوا شناسی هم ماشین پرفریت و ویریفکا تور ، قسم ای ، بی ، ایم برای پروژه انستیتوت هوا شناسی به سازمان هواشناسی بین المللی جهانی مشوره داد تاحفظ و مراقبت سامانها با عین موستسه که ماشینهای ای ، بی ایم مربوط موسسات فوق الذکر را کرتی مینماید ماشین های محاسبه الکترو میخانیکى هوا شناسی را نیز تحت نظارت داشته باشند .

موضوع با سازمان هواشناسی جهان تفصیله گردیده و قرار است در خلال ۵۱ مشین ها بکابل موصلت و به تعمیر مرکزی انستیتوت هوا شناسی نصب گردد .

۶- ماشینهای چاپ :

برای نشریات مطالعات هوا شناسی چاپ خانه مد نظر گرفته شد تا به مصرف سازمان هواشناسی جهانی ماشین های افیسیت ۱۲۵۰ ، Multilith کامره Xerox و اقلام مورد ضرورت چاپ خانه خریدا ری شود در ابتدای سال ۵۱ هنگا میکه تعمیر انستیتوت تکمیل گردید ماشین آلات مربوطه امور ر طباعتی نیز نصب خواهد شد .

۷- تربیه پرسونل :

برای نشریات و تربیه پرسونل چون در پروگرام انستیتوت استیشن های زراعتی درج میباشد مشاهدات صفی را در مدیریت تعلیم و تربیه ریاست دایر و توسط متخصصین خارجی و

این استیشن هارابع از کسب هدایا متقبل و مبلغ سته صدو پنجاه افغانی ماهوار از طرف مدیریت انستیتوت به سلسله ادارات حسابی برایشان فرستاده میشود در سال جاری استیشن های اقلیمی به نقاط ذیل کشور نصب گردیده است .

۱- ولایت وردك - جمعیت میدان شش قلعه
۲- ولایت پکتیا ، حاجی میدان
۳- ولایت غزنی - شرن زرغون ،
شهر ، ناهه گسلان ، قره باغ واز خوا ،
۴- ولایت کندز امام صاحب ، اتي تپه ، الجین علی
آباد ، خان آباد ، ۵- ولایت تخار - غر خا ر ،
کلفگان ، حاجی پهلوان ، ۶- ولایت بغلان پل
خمري ، دوشی ، ۷- ولایت بامیان - کهمرد ، شبر
یکاولنک ، ۸- ولایت غورات - کنج ، سا غر
تولک یخن علیا ، ۹- ولایت سمنگان
خلم ، در صوف ، سار باغ ودر ولایت بلخ -
دولت آباد .

د - استیشنهای بارندگی

این استیشنهای بااله اندازه گیری بارندگی مجهز و توسط معلمین صاحبان بعد از عسله قرار داد مشاهده میگردد این استیشنهای در نقاط ذیل در ولایت پکتیا نصب گردیده است .
جانی خیل ، لیسه لکن ، لندر ، المره باک ،

۳- تپه سامان آلات هواشناسی :

سامان آلات هواشناسی که برای مجهز ، ساختن پنج استیشن متر لوزی سینا پتیک ، دوازده استیشن مترو لوزی زراعتی ، سه صد استیشن بارندگی ، صد استیشن اقلیمی ضرورت بود . بعد از چندین مذاکره با هیئت تخنیکي ، افغانی و متخصصین خارجی لمتی ترتیب و به سازمان هوا شناسی جهانی فرستاده شده قسمت عمده سامان فنی هواشناسی از طریق شیرخان بندر به کابل موصلت نموده است .

۴- استیشن اخذ فوتو های امار مصنوعی هوا شناسی

بعد از یکسله مطالعات عمیق در اداره انستیتوت تصمیم خویش رابه سازمان هوا شناسی بین المللی تحریر داشته تا به عوض دو استیشن اتومات یک استیشن اخذ فوتو های ارسالی امار مصنوعی را متقبل به افغانستان خریداری شود . بنابر دلایل فنی ارایه شد . سازمان هواشناسی جهان موضوع را متقبل

هوایی ملکی

طرف ممالك فرانسوی لسان از ما تقاضا می گردید این نشریه در خلال سال جاری از طرف انستیتوت طبع و نشر گردید که عبارت از نشریه نمبر ۱ انستیتوت میباشد نشریه دوم انستیتوت که تحت عنوان عناصر جوی افغانستان تحریر شد توسط دوکتور حرمان آقای زیلهار د ولاند مطالعه و اوراق آن تحت چاپ است ، نشریه سوم راجع به عناصر جوی ممالك هم جوار و تاثیر آن بالای افغانستان تحت مطالعه میباشد که توسط دوکتور حرمان - آقای زیلهار دو لاند ترتیب میگردد در خلال سال جاری ارتباطی بین انستیتوت فرش نیاتی وزارت زراعت و انستیتوت هوا شناسی ریاست هوایی ملکی قایم گردید و متخصصان این دو اداره با اشتراك دوکتور حرمان - لاند و زیلهارد - موضوعات مختلف مطالعه گردید.

۱۱- امور متفرقه

در خلال سال پنجاه عده از ادارات حکومتی متخصصین خارجی باروی پلانگذاری های خویش جهت اخذ معلومات اقلیمی به ادا ره انستیتوت مراجعه نمودند که مطالعات دست داشته برای آنها داده شده است چون بیشتر از دو ماه به اختتام سال پنجاه مانده و قرار است در خلال مدت مذکور استیشتن های مترو لوژی زراعتی سرده غزنی کوکران قندهار و ده استیشتن اقلیمی دیگر از طرف اداره انستیتوت نصب شود فرنیچر ده استیشتن مترو لوژی زراعتی و سیناپتیک تهیه گردید و فرنیچر تعمیر مرکزی انستیتوت تحت دوران است .

۱- میدان سازی

الف میادینیکه تکمیل وقابل استفاده شده اند

۱- اجرستان

۲- ماروف کندهار .

۳- شغنان

۴- لعل و سرچشل (شصت فیصد کار آن تکمیل شده است .)

۵- اورگون

۶- تیرین کوت ارزگان

ب- میادینیکه تکمیل و غرض پروا زیبارا ت

یاك ۴۰ و غیره توسعه یافته اند

۱- چغفران

۲- میمنه

داخلی انستیتوت در دو سال به اینطرف تحت تربیه میباشد در سال ۵۱ بسویه بکلوریا فارغ خواهند شد همچنان منفی به منظور تخنیک هوا شناسی دوسال قبل تحت نظارت انستیتوت دایر و در عقب سال جاری ۱۶ نفر تخنیکر هوا شناسی به سویه بکلوریا فارغ گردیدند. شعبه تخنیک انستیتوت موظف گردیدند .

۸- امور تحقیقاتی هوا شناسی :

در خلال سال پنجاه متخصصین داخلی و خارجی به موضوعات مختلف مطالعات خود را ادامه و نتایج خوبی اخذ گردیده است که آماده چاپ بوده و قسمتی از آن گسترشده است . تهاجم هوای موسمی هند در افغانستان

متخصصین مترو لوژی سیناپتیک با همکاری متخصصان افغانی تحت عنوان مطالعات سیناپتیک اقلیمی هوای موسمی آسیا در افغانستان مطالعات خویش را ادامه داده و تمامی مشاهدات مربوط به ارتفاعات بلند فضای کابل در خلال ماه های جون ، جولای ، اگست ، ستمبر ۱۹۷۱- ۱۹۶۶ مطالعه و آن قسمتی که تاثیر هوا ی موسمی را نشان میدهد بالای دیگر اگرام ها تحلیل نموده اند مشاهدات سمت و سرعت باد در سطوح فوقانی قندهار و مزار شریف جهت دریافت سیستم جریانات عمومی در هنگام تهاجم هوای موسمی هند نیز مطالعه و نتایج آن تحت رساله عنقریب برای اهل فن ، نشر خواهد شد .

۹- خواص عمده ابرهاییکه در فضای کابل ، پدید میگردد

عنوان رساله ایست که شاعلی تیتو ف منیجر پروژه انستیتوت هواشناسی مطالعه ، نموده است این تتبع بلسان روستی و بلسان فرانسوی ترجمه گردیده است و بعد از اینکه مفاد علمی آن به نزد اداره انستیتوت هوا شناسی هویدا گردید البته به لسانها یدری و فرانسوی نشر خواهد شد .

۱۰- اقلیم افغانستان

مطالعات داکتر شتیز قبلا بلسان انگلیسی نشر شده بود و چند نسخه محدود آن دسترس انستیتوت بود و چون يك الگرانیها میباشد بنا بر اداره انستیتوت تصمیم گرفت تا آنرا به لسان فرانسوی ترجمه کند . چه اکثر این رساله از

د افغانستان کالسي

بالغ ميگردد علاوه برآن در طول سال جاری سی وسه استیشن اقلیمی در تمام مناطق افغانستان نصب و به منظور اقلیم هر منطقه فراهم گردیده است .
شعبه محاسبه و آمار

نابلوی مذکور را آمار گیری کرد و نتایج آن را در ستون های معینه درج می نماید که بعد از آن نتایج حاصله ذیتهای اوضاع جوی سینا پتیکي زراعتی معه رادیو ساند در نشریه ، ماهوار هوا شناسی که به نام بولیتین یاد می شود درج میگردد .

آرشیف اقلیم شناسی

مدیریت اقلیم شناسی در همراه بولیتین ، های هواشناسی راه سی و هفت مملکت خارجی و بیست و پنج مؤسسه و وزارت خانه های داخل کشور ارسال میدارد که در طول سال جاری تقریباً نهصد جلد بولیتین هواشناسی جهت استفاده ممالك خارجی و امور دولتی داخل کشور ارسال گردیده است .

۴- ساختمانها

امور تعمیرات و ساختمانهای ذیل صد فیصد تکمیل گردیده است
امور باقیمانده تعمیر ترمینل میدان هوایی ارگون
امور باقیمانده تعمیر جنریت میدان هوایی ارگون
امور باقیمانده تعمیر تحویلخانه میدان هوایی ارگون

دو عمارت فامیلی میدان ارگون با احاطه و دو عمارت دیگر فامیلی میدان ارگون .
تعمیر ترمینل میدان هوایی تیرین کوت .
تعمیر جنریت میدان هوایی تیرین کوت .
تعمیر جنریت میدان هوایی تیرین کوت .
دو عمارت فامیلی بادپوار احاطه و دو عمارت دیگر فامیلی تیرین کوت .

تعمیر جنریت میدان هوایی چغچران و تعمیر تحویلخانه میدان چغچران .
دوباب تعمیر فامیلی میدان هوایی چغچران
داگیری و رنگمالی تعمیر ترمینل میدان هوایی چغچران .

۳- فیض آباد

۴- بامیان

میدان هوایی سرپل ، میدان هوایی بین المللی لوگر سوری ونقشه آن از طرف مدیریت میدان سازی تحت اجرا است .

۲- انجنیری و تخنیک

اخذ نو ۹۰ G. P. R. در برج مراقبت میدان هوایی کابل نصب و عیار گردیده .
دوپایه دستگاه SSB کانز در میدان هوایی بگرام و میدان هوایی ملکی کابل نصب و عیار شده است .

پلان برق تلفون مرکز گرمی استیتوت هوا شناسی ریاست هوایی ملکی سی فیصد تکمیل گردیده است .

سب استیشن برق میدان هوایی بین المللی کابل چهل فیصد تکمیل گردیده .

نصب و بکار انداختن دستگاه های تیلی تایپ از طریق چینل سیستم بین میدان هوایی کابل و کند هار و همچنان نصب یک پایه دستگاه SSB

باملحقات آن به منظور مخابره هوا نور دی و هواشناسی در میدان هوایی هرات صورت گرفته است .

نصب یک پایه دستگاه VHF در میدان هوایی میشته و نیز یک پایه جنریت ۷۵۰ کیلو وات در آن میدان نصب گردیده .

نصب تاورهای اتن و هکذا نصب یک پایه جنریت ۵۴ کیلو وات در میدان هوایی ، خوست پلانگذاری و نصب یک پایه دستگاه مخابره SSB و یک پایه جنریت ۱۰ کیلو وات جهت مخابره هوانوردی و هواشناسی در میدان هوایی اورگون .

۳- اقلیم شناسی -

مدیریت عمومی هواشناسی دارای ۴۱ - استیشن سیناپتیک زراعتی به شمول رادیو ساند میدان هوایی کابل در نقاط مختلف افغانستان میباشد که تا اخیر ماه می ۱۳۷۱ ، مالک سی و هفت استیشن بوده و بعد از در طول ماه های جون اکتبر و نوامبر سه استیشن دیگر نیز افتتاح و به کار شروع نموده اند که جمله به چهل و یک استیشن سیناپتیک و زراعتی

پښتو نستان

اوبشري حقوقو له مخه د خود اراديت حت ونيار سو ددغو جرياناتو په توخ كي يو شمير داسي معضلات هم پاتي شوه چه هغه فوري حل مستلزم وو خود نامشروعو د اخلاواو د حقوقو فضا دمكدريدو چل اوفريب په اثر نه يواځي تر اوسه حل شوي نه دي بلكه ډول ډول سياسي مشكلاتو سره هم مخامخ شوي دي په دغو سياسي لانجو كي يوه د پښتونستان مسئله ده.

افغانستان چه د پښتو نستان له مو ضوع سره كومه اړه او اړيكي لري په هغه ټول بين المللي مقامات او حقوقي مؤسسي خبر دي د افغانستان خلك د پښتو نستان د ملت سره هر ډول نژادي ، لساني ، مذهبي ، كلتوري او تاريخي علايق لري دغه ملتونه په نښاندې او غم كي د تاريخ په ټول مسير كي سره شريك دي او يو د بل د حاله بي خبر نه شي پاته كيدلای د همدغه كبله دي چه د افغانستان د حكومت او ملت خواخوږي ، روا داري ، ورور كلوي

اخلاقي مرستي هر كله زمونږ د ورور او اتير ملت د پښتونستان سره يوځای دي هيڅو ت او هيڅ لام مونږ يودبله پيلولای نه شي دغي ادعا به مصداق ۱۳۳۴ كال د افغانستان او پښتونستان د علايقو په تاريخ كي يوداسي كال دي چه په هغه كي د افغانستان د ملت نمايندگان په لويه جرگه كي سره راټول سوه او د پښتو نستان د حق خود اراديت په خصوص كي يي د دټولو بين المللي دوا بطو او مقرراتو مطابق يوه تاريخي فيصله صادره كړه.

د دغي فيصلي نه وروسته د افغانستان ټولو حكومتونو د پښتو نستان د ملت د خود اراديت د حق په احقاق په لازمو واقعو كي څرنگه چه بنياني تعقيب كړي او په بين المللي سويه تي د جهانيانو غوږو او گوډو اعلاميو تر رسولی دي د دغه تاريخي او قومي اصل په پيروي د افغانستان پاچا معظم همايوني اعليحضرت د سركال د خپلواكي د دري پنځوسمي كاليزي په مناسبت د پښتو نستاني ملت په خصوص كي داسي ارشاد و فرمايه :-

د افغانستان خلكو د خپلو پښتو نستاني وروڼو سر نوشت سره د علاقې پيدا كو لو تاريخي وظيفه تل دولا كړي او گوږ يي ، دولت به دي دپاره چه د پښتو نستاني خلك خپلو

د پښتونستان مسئله په اصل كي ديو قوم د حق خود اراديت سوال دي او دغه سوال د ملگرو ملتو د منشور په لومړي پنځه پنځوسمه او شپږ اويا يمه مادو كي د بين المللي حقونو د اصولو په جمله كي يو ثابت اصل منل شوی دی په تطبيق ئي دنړي ټول هيوادونه او ملتونه بکلف دي.

د استعماري بقايا و دمنځه وړلو په لار كي د ملگرو ملتونو توجیه ودي خواته پوره شته چه دولسو نو د حق خود اراديت په رڼا كي د آزادۍ او خپلواكي حق ورحاصل شي ، دا حقيقت بيخي منكر نه لري چه تر څو د استعمار كمي له زمونږ له نړۍ څخه نه وي ټوله سوي تر هغو د كلي امن بين المللي خاطر آرامي له پاره به په جهان كي هلي ځلي كيږي همدا وجه ده چي د جهان امن په منظور د حق خود اراديت اصل ته د بين المللي حقونو د اصولو په ككره كي ځای وركول سوي دي.

د پښتونستان مسئله ديو ثابت ، تاريخي لرونكي او د كلتور د ټولو مشخصاتو او خصوصياتو د لرونكي ولس له تميانو څخه راپورته سوي اود حق خود اراديت د اصل په هڅه د خپلو حقونو د احقاق دپاره د دغه ولس زړه او واده ، نر او ښځي په مبارزه كي ولاړ دي د مبارزي د يوه ملي جهاد حيثيت غوره كړي دي او تر هغو پوري به دوام كوي تر څو حق د خقدار ته ورسوي.

كوم ولس چي نن د خپل حق دپاره د ټولو بين المللي مناشيرو او اعلاميو په پيروي مبارزي كوي دهغو تاريخ سراسر د نه تماميدونكي مبارزي تاريخ دي چه هميشه د پرديو تجاوز كونكو پرضد د افتخاره ډكو واقعاتو څخه مالا مال دي.

د لويديځ استعمار دمنځه اوهم د دغه استعمار وروسته د پښتو نستان ملت دهند د نيمس قاري د مبارزينو په اړخ كي دخپلي آزادۍ د پاره د پيري تاريخي هلي ځلي او فدا كاري كړي دي چه د ختيځ ملتونو د خپلواكي د مبارزو په تاريخ كي لوې مقام لري .

كله چه دوهيمه عمومي جگړه پای ته ورسيده او د استعمار منگولي څه سستي سوي او په ختيځ كي د استعمار له فشار او تسلط څخه يو شمير هيوادونه فارغه سوه اودوي ته د بين الدول

د افغانستان کالسی

شانی پاته دی په موږ کې دقا مولي وطن پرستی ، ورورولي احساس او خدمت قد ر نشته قبايلي تعصبات خود غرضي پيسه دوستي اوبېگانه پرستی راکښي مو جوددی په موږ کې خوک اول خدمت خلک نه پيدا کيږي او کوم چه پيدا سي موږ ور ته وايو دا کالسر دی وهابي دی غدار دی اولايی ددی ملک نه په مخه کړوپه قو مونو کې چه دخدمت قدر نه وي

ملته خدمت دپاره خوک نه پيدا کيږي موږ په دی چه پښتون بهادر دی او غيرتی دی غولېچ و خپل ورور عزيز ته خوبهادران او غيرتيان وا يو خود قام اوملک غليم تمو هيڅ ايمان نشته پاچا خان وفرما يله دا په مو هم ليدلی وی چه حاکمانو اورچست پسند واوبی لاری عناصرو دنا پاک اتحاد په حيث په دی د انتخاباتو کی دوطن پرستی اورتقی پسندی د نشنل عوامی پارتی خلاف خو مړه نار وامد اخلي وکړی او تاسی یی پریښو دلاست چه خپل نماینده جماعت په هغه اکثریت کامیا به کړی لکه ښکال او یلو چستان چه خپل نماینده جماعتو نه کامیا به کړل.

دپښتو نستان ستر مشر خان عیداللفار خان پښتونستانی ملت ته وویل : په قامینو خوانانو ته په کار دی چه ملا وتړلی او پښتو ن قام داستعمار دغو بدو اگراتو څخه خلاصی کړی موصوف ښاغلی دخپلي بیانیه په پای کی دمعظم تولواک همایونی اعلیحضرت اود افغانستان دحکومت او ملت څخه دا سسی شکرگذاری وکړه : په آخرکی زه دافغانستان ن

معظم همایونی په لار ښوونه دافغان نستان دپیرترتی غواړم دغه شان زه دافغان نستان دولسی جرگی څخه مشکوریم چه زموږ ملا تړی کړی دی او دافغان نستان د حکومت څخه تشکر کوم چه ماته یی موقع واکړه دخپلو خیالاتو اظهار وکړم دغه شان دافغانستان د هغو ټولو قام پرستو او وطن دوستو کسانو او اخبارونو څخه تشکر کوم چه زموږ مرستی کړی ده اوله تاسو خلکو څخه ډیر ډیر تشکر چه زما خبری مو په ډیره مینه او محبت واوردلی.

پوره حقوقو ته ورسیږی دهمدی تاریخی وثایق په اساس اودافغانستان دلوویو جرگو دفیصلو په پیروی سره خپل کوشن چاری وساتي . همداشانی ډاکتر عبدالظاهر کله چه خپله کړی دافغانستان ولسی جرگی ته دحکومت داعتماد درایو اخستلو په موقع کی وپاندی کړه دپښتونستان په خصوص کی یی داسی ویلی دی : (دپښتونستان دملی قضیې تعقیب دافغانستان دلوویو جرگو دفیصلو سره سم ددی حکومت له مهمو اهدافو څخه گڼل کيږی تر خو چه زموږ هغه وړونه چه دپښتو نستان دخاوری اوسیدونکی دی او دخپل سر نوشت دټاکلو څخه محروم دی دخپلو ملی آرزو گانو سره سم دبین المللی عدالت په اساس په سوله ایزه لاره خپل دغه قامی حق ترلاسه کړی.)

خرنگه چه دسنبلی (۹) دپښتو نستان ددوشی دتجلیل دپاره ټاکل شوی دهنو سپ کال هم ددغه جشن په مراسمو او دپښتو نستان په وات کی دکابل ښاروالی لهخوادپښتونستان دبیرغ داوچتولو په مراسمو کی دافغان نستان دحکومت اوملت ستر کسان او په کابل کی یوزیات شمیر پښتو نستانی میلمانه حاضر وه دغه وخت کی کابل ښاروال ښاغلی محمد کبیر نورستانی په خپله بیانیه کی دپښتو نستان په خصوص کی داسی وویل : (دپښتو نستان مسئله دپښتونستان د خلکو دژوند او سر نوشت مسئله ده او خرنگه چه ددوی ژوند او سر نوشت په دوی پوره اړه لری نوددغی مسئلی حل هم دپښتو نستان د خلکو په آزاد قناعت پوری تړلی دی دافغانستان خلک اوحکومت دپښتو نستانی ورونو سره دهرډول کلتوری او تاریخی گډو علاقو لرو په ددوی سره هر ډول وجدانی او اخلاقی خواخوږی لری ملی او قومی هیلی یی قایموی او په درنه سترگه ورته گوری .

دپښتونستان ددورڅی په مناسبت همداشان دپښتونستان ستر مشر خان عیداللفارخان په غازی ستونډی کی پښتو نستانی او نور و پښتوتوه داسی خطاب وکړ (ای پښتو په موږ کی دانگر یس دژاوه استعمارالکرات لاهه

مو ضوع خشکسالی و کمک‌های دول خارجی به افغانستان

مبداء عمده تولیدات زمین مقداره هزار تن کود یوریا به افغانستان مساعدت نمود که می توان مساعدت های کشور شوروی را بیشتر از هفتصد هزار دالر وانمود کرد. و هم کمک برای استفاده از آب های تحت الارضی و حفر چاه

های عمیق تحت یک پروگرام طولی المدت نیز ادامه داشته تا برای رفع خشکسالی در نقاط مختلف کشور صورت گیرد.

دولت جاپان : کشور جاپان معادل دو صد هزار دالر را غرض خریداری و تریمپ و برمه برای حفر چاه های عمیق بطور کمک عاجل و بلاعوض نموده همچنین معادل دو میلیون دالر تحت کریت طولی المدت با شرایط مساعدت غرض بکار انداختن و استفاده از آب های زیر زمینی را نیز قبولدار شد.

دولت انگلستان : حکومت انگلستان در حدود یکصد هزار پوند سترلینگ برای تهیه لوازم و تجهیزات زراعتی بشمول خریداری و تسداری و تریمپ تهیه و استفاده از

آب های تحت الارضی حفظ و نگهداشت کوسفندان قره قل و مطالعات آب شناسی در سایر حصص و مناطقی افغانستان باسناد و عده کمک در پروگرام طولی المدت بدسترس حکومت افغانستان قرار داده است

جمهوریت فدرالی آلمان : کشور آلمان مبلغ هشتصد هزار مارک را برای تهیه تجهیزات زراعتی و علوفه و ماشینی و همچنین کشور مذکور مقدار بیست هزار تن گندم را از طریق بازار مشترک اروپایی با اختیار حکومت افغانستان گذاشته است طبق فیصله و تجدید حکومت مبلغ امدادی مذکور را به

رشد سریع جمعیت مملکت و هجر ترور افزون و منطقی ساکنین دهات قسرا و روستایی ها به شهر ها و قلات میکانیزه بودن زراعت نسبت و تناسب یگانه مواد اولیه غلات چاه ناموزون رانا موزونتر کرده و مختصر مسئله کم

بود مواد غذایی کشور را حاد واحد تسر گردانید. تا اینکه خشکسالی های دو سنال اخیر کشور مزید برعلل سابقه شد و زنگ خطر رابه صدا در آورد. اولیای امور رابه یک باره گی متوجه عواقب وخیم این قحطی ساخته با وسواس و اضطراب از عواقب نا گوار دست اندر کار شدند خساراتی ناشی از خشکسالی و بی رحمی طبیعت راهی چه بلند تر از دریای رادیو به سمع دول خارجی رسانید. و حس و نوع پروری اینای بشر را تحریک و اینک راپور کمک های ممالک ذی علاقه برای مزید معلومات تقدیم است.

اتحاد متحده امریکا : حکومت اتحاد متحده مبلغ شش میلیون یکصد هزار دالر را غرض خریداری تقریباً یکصد هزار تن گندم تحت شرایط سهل مساعدت نمود. هم چنین مبلغ بیست و پنج هزار دالر دیگر را نیز برای تهیه و خریداری علوفه و ماشینی بطور کمک بلا عوض با اختیار افغانستان گذاشت. علاوه بر آن مقدار یکصد هزار تن گندم را تحت امداد بلاعوض که پول آن بالغ به شش میلیون دالر میشود نیز بدسترس افغانستان قرار داده و هم مبلغ سه میلیون دالر را غرض حمل و نقل آن تا بندر کراچی به اختیار گذاشته که جمله کمک نقد و جنس کشور امریکا را می توان بالغ به پانزده میلیون و یکصد بیست و پنج هزار دالر قلمداد کرد

اتحاد جماهیر شوروی : کشور شوروی مقدار دو هزار تن تخم گندم اصلاح شد. بذری پنج هزار تن علوفه و ماشینی پنج هزار تن کنجاره همچنین غرض بهر مند گردانیدن

د افغانستان کالنی

جمهوریت پاکستان : دولت پاکستان

معادل پنج ملیون روپیه پاکستانی کمک کرده است .

جمهوریت ترکیه : حکومت ترکیه نیز در

حدود پنجهزار تن گندم بطور مجانی و بلاعوض بدولت افغانستان کمک نموده است .

جمهوریت اندونیزیا : دولت اندونیزیا

تقریباً سه ملیون روپیه اندونیزیایی بحکومت افغانستان مساعدت ورزیده است .

کشور مجارستان : دولت مجارستان

معادل یک ملیون و پنجاه لک فارینتو مجارستانی و در حدود یکصدو دوازده هزار هفتصد ونود روبل برای تهیه و تدارک و اتر پمپ ها وغیره تجهیزات بطور مجانی کمک نموده است .

جمهوریت فرانسه : حکومت فرانسه تحت

پروگرام مواد خوراکی مقدار هفت هزار تن گندم به طور کمک بلاعوض مساعدت نمود . همچنین هنگام مسافرت شباغلی ژان شابل رئیس روابط اقتصادی وزارت اقتصاد و مالیه آنکشور به افغانستان نوده کمک مقدار هشت هزار تن گندم راه شکل مجانی داد .

موسسه مواد غذایی و زراعت جهان :

موسسه مذکور مقدار بیست هزار تن گندم که معادل دو ملیون و دو صدو هزار دالر میشود .

بحکومت افغانستان کمک مینماید سن منشی

ملل متحد شباغلی اوتانت دو یکی از جلدات عمومی آن موسسه فیصله نمود تا مبلغ بیست

هزار دالر و هشت هزار استرلینک پوند را ،

برای رفع تاثیرات ناگوار ناشی از خشکسالی

های دوسال اخیر به حکومت افغانستان ،

تخصیص داده مساعدت نماید .

دسترس کار خانجات جنگلک قرار داده تازین پول در خریداری و تهیه و تدارک انجنهای دیزلی برای تکمیل و اترپم استفاده بعمل آید .

جمهوریت متحد لیبیا : حکومت لیبیا مبلغ

یکصد هزار دینار لیبیایی که معادل دو صد و هشتاد هزار دالر میشود طور اعانه برای رفع خسارات ناشی از خشکسالی مستقیماً عنوانی حکومت افغانستان انتقال داده است .

جمهوریت مردم چین : کشور چین مقدار

پانزده هزار تن گندم و مقدار سه هزار تن جواری تحت کمکهای عاجل و فوری غرض رفع تاثیرات ناگوار به افغانستان کمک کرده است

دولت کویت : حکومت کویت مقدار پانزده

هزار تن کود کیمیاوی تحت شرایط قرضه مساعد کمک کرده با آن هم تماس با این ملکیتین جریان داشته تا کشور مذکور مقدار پانزده هزار تن کود کیمیاوی دیگر نیز به عین شرایط کمک اولی به افغانستان مساعدت نماید .

کشور عراق : دولت عراق نیز در صدور

پنجاه و شش هزار دالر برای ملت افغانستان معاونت نموده است .

کانادا : حکومت کانادا مقدار هفت

هزار تن گندم رسانیده بندر کراچی بدولت افغانستان مساعدت کرده است .

دولت شاهنشاهی ایران : حکومت ایران

معادل بیست ملیون ریال ایرانی وعده کمک داده در نظر دارد تا از مبلغ مذکور کود کیمیاوی تهیه و ارسال نماید .

جمهوریت هند : کشور هند بیست و پنج

بایه و اتر پمپ بدولت افغانستان مساعدت کرده است .

اشتراک هیات ها و نمایندگان افغانی در کنفرانس های بین المللی

کلیرنگ پولی را قبول کنند ، که مراتب اعضای آن در بنکاک گرفته میشود هیئت افغانی درین زمینه تقاضا نمود که چون در اعلامیه کابل هر سه پروژه گنجانیده شده است لذا باید دو پروژه دیگر نیز بزودی تحت اجرا گرفته شود تا تمام محتویات اعلامیه کابل عملی گردد .

اجتماع جده

اجتماع مطالعه مسوده اساننامه دارالانشاء اسلامی به تاریخ ۳۱ جوزای ۱۳۵۰ در شهر جده دایر گردیده والی دوم سرطان ۱۳۵۰ دوام نمود . و به تحقیق آن کنفرانس دیگری در مورد مسایل مالی مربوط به تنویر ل مضاف دارالانشاء اسلامی درجده دایر گردیده که الی تاریخ پنجم سرطان ۱۳۵۰ دوام نمود .

در هر دو کنفرانس ریاست هیئت افغانی و ایشاغلی سید تاج الدین سفیر کبیر افغانی در جده به عهده داشته و ایشاغلی غلام فاروق فضل سید مامون مدیریت روابط بین المللی و ملل متحد وزارت امور خارجه بحیث عضو در جلسات مذکور سهم گرفته است .

هیئت افغانی در هر دو کنفرانس سهیم فعال گرفته و موقف افغانستان را در کنفرانس اولی روی مسوده اساننامه دارالانشاء اسلامی که از طرف سکرتر جنرال کنفرانس و حکومت عربستان سعودی به جلسه تقدیم گردید اظهار نموده و به اساس پیشنهاد هیئت افغانی یک کمیته فرعی برای مطالعه مسوده های ارائه شده تشکیل و کمیته متشکله هر دو مسود را مورد مطالعه قرار داده و یک اساننامه واحد را به جلسه کامله تقدیم کرد .

جلسه کامله آنرا مطالعه و تصویب نموده و فیصله کرد که مسوده اساننامه اخیر جهت تصویب نهایی به سومین کنفرانس وزرا ی خارجه کشور های اسلامی تقدیم گردد .

همچنین در کنفرانس مالی نیز هیئت افغانی موقف افغانستان را در زمره کشور هاییکه عایدات فی نفر ایشان اندک است مدنظر گرفته شود ، بیان نمود . هیئت افغانی

بیست و هفتمین دوره اجلاسیه سا لاله کمسیون اقتصادی آسیا و شرق دور (ایکائی) در مانیلا دایر گردیده و ریاست هیئت افغانی را درین کنفرانس ایشاغلی دو کتور عبدالحکیم طیبیسی به عهده داشته ایشاغلی عظیم الصابر کافمی و ایشاغلی غلام فاروق فضل بحیث اعضاء در جلسه مذکور اشتراک نموده اند .

درین جلسه که برای ده روز دوام نمود موضوعات و فیصله نامه های مهم ذیل مطرح بحث قرار گرفته .

مطالب مربوط انکشاف اقتصادی و پلان گذاری در منطقه ایکائی .

موضوع مربوط انستیتوت انکشاف اقتصادی و پلان گذاری ایکائی .

فعالیت ها و پیشرفت امور بانک انکشاف آسیایی .

انکشاف تجارت در حوزه ایکائی .

انکشاف حمل و نقل در حوزه ایکائی .

انکشاف منابع آب در حوزه ایکائی .

انکشاف احصائیه گیری در حوزه ایکائی .

جوانب اجتماعی انکشاف در حوزه ایکائی .

موضوع نفوس .

انکشاف زراعت در حوزه ایکائی .

موضوع امداد های تخنیکي پرو گرام

انکشافی ملل متحد U-N-D-P و غیره . فعالیت های مربوطه .

هیئت افغانی اهمیت انکشاف تجارت و

انکشاف صنایع را در حوزه ایکائی بیان نموده

و یک ریزولوشن را در باره تاسیس یک

کمیته دایمی جهت تطبیق اعلامیه کابل تشکیل

در مورد ممالک بی بحر و نیز تطبیق کنوا نسیون

۱۹۶۵ پیشنهاد نمود که این فیصله نامه با

دفاع شدید هیئت افغانی به تصویب رسید و

کمیته دایمی برای تطبیق اعلامیه کابل تشکیل

شد .

همچنین در مورد پروژه های سه گانه

کلیرنگ یونین - بانک ریزرو و توسعه

تجارت مذاکرات و پیشنهاد هایی صورت

گرفت چنانچه ۱۱ کشور حاضر گردیدند

د افغانستان ګاڼنۍ

در باره عضویت جمهوریت مردم چین در ملل متحد افغانستان به تاسی از پالیسی شناخت همیشگی به طرفداری شمولیت جمهوریت مردم چین و اخراج جمهوریت تایوان از سازمان ملل متحد بیانات مفصل داده و مطابق به همین موقف ابراز رای نمود . طسې مجمع عمومی ۲۶ جمهوریت مردم چین به ملل متحد داخل گردید و چین چپانګه ګای شیک از آن سازمان اخراج شد .

در موضوع شرق میانه افغانستان مطابق به موقف عنعنوی خویش بیانیه مفصلی ایراد و همچنان فیصله نامه‌ای راکه طسې آن تقاضا گردیده بودنا اسرائیل سرزمین های تحت اشغال عربی راتخلیه نماید سپانسر نمود . این تصویب نامه به اکثریت آراء از طرف مجمع عمومی تصویب شد .

در موضوع بنگال شرقی بعد از اینکه موضوع عقب کشیدن قوای هند و پاکستان و متارکه بین این دو کشور در شورای امنیت در اثر ویتوی بعضی کشورها ناگام شد موضوع به مجمع عمومی رویت یافته و فیصله نامه‌ای حاوی این مطلب به اکثریت آراء به تصویب رسید . افغانستان روی این تصویب نامه رای ممتنع داد .

در اثر سفارش شورای امنیت آتسای دوکتور ګورنوالدهایم نماینده دایمی اطریش در ملل متحد به اتفاق آراء بحیث منشی عمومی سازمان ملل متحد تعیین گردید . دوکتور عبدالحکیم طیبی مجدداً بحیث عضو کمیسیون حقوق بین الدول سازمان ملل متحد انتخاب گردیدند .

از موضوعاتی که مخصوصاً طرف دلچسپی افغانستان قرارداشت یکی مطرح شدن مسئله دوخشکنالی متواتر اخیر افغانستان بود . این مسئله از طرف افغانستان با تسوید یک فیصله نامه به مجمع عمومی ارائه گردید . این فیصله نامه به اتفاق آراء طرف تأیید کشور های عضو ملل متحد قرار گرفت . براساس این فیصله نامه مجمع عمومی ملل متحد از حکومت عضو و مؤسسات اختصاصی تقاضا میکند تا ترتیبات عملی را برای امتداد مقتضی به افغانستان اتخاذ نمایند .

در کنفرانس مذکور اظهار داشت برای اینکه سهم گیری مالی براساس عدالت مراعات شود باید ازمیجار های که در موسسه ملل متحد و دیگر موسسات بین المللی موجود است استفاده شود .

هزارین کنفرانس یکمه کشورها که دارای عایدات محدود بودند بشمول افغانستان طرفدار این بودند تا اندازه سهم گیری مالی ایشان به اساس عایدات فی نفس ایشان تثبیت گردد . بعضی از کشور ها فورمول ملل متحد راکه عبارت (۴٪ فی هزار) می باشد برای کشور های فقیر غیر عادلانه خواندند .

بالاخره بعد از مذاکرات و مباحثات زیاد کشور های مشمول کنفرانس رابه سه ګتګوری تقسیم نموده و برای کشورهای غریب که دارای عایدات محدود بودند بشمول افغانستان سالانه (۱۵۰۰) دالر سهمیه تعیین گردید . موضوع به سومین کنفرانس وژرای خارجه اسلامی تقدیم میشود .

مجمع عمومی بیست و ششم سازمان ملل متحد به تاریخ ۲۱ سپتامبر آغاز و به تاریخ ۲۲ دسامبر ۱۹۷۱ خاتمه یافت . ریاست هیئت افغانستان را دیرین مجمع ښاغلی محمد موسی شفیق بعهده داشتند . اعضای هیئت افغانستان عبارت بود از:

ښاغلی پژواک سفیر کبیر و نماینده دایمی افغانستان در ملل متحد .

ښاغلی محمد صدیق فرهنگ .

ښاغلی عبدالصمد غوث .

ښاغلی محمد حکیم اریوبی .

ښاغلی محمد فاروق فرهنگ .

ښاغلی عبدالاحد ناصر ضیایی .

ښاغلی محمد یحیی پشتون معروفی .

ښاغلی قریز میرزا .

تاریخ ۱۲- اکتوبر وزیر امور خارجه افغانستان بیانیه عمومی را در جلسه کامله ایراد نمودند . مشارالیه نظر افغانستان راژوی مسائل بین المللی بیان نمودند . همچنان بطور خاص موقف افغانستان را در برابر قضیه ملی مهم پشتونستان تذکر دادند .

اشتراک هیات و ...

باشد و بتماس میباشند تطبیق میشود . به اساس این مقاله نامه کار هائیکه در آن استملک بنزین متون قراردادده میشود توسط قوانین و مقررات ملی کشور های عضو تعیین خواهد شد . کار گرانیکه با ترکیبات بنزین سروکار دارند و این ترکیبات بیش از یک فیصد بنزین داشته باشد این کارگران تحت معاینات صبحی عمیق قبل از شروع بکار قرار داده خواهد شده و بعداً معاینات ایشان وقتاً فوقتاً از نگاه بیولوژیک ادامه خواهد یافت . خانمهای حامله بعد از وضع حمل تا مدتیکه به اطفال خود شیر میدهند همچنین آنها نیکه کمتر از ۱۸ سال عمر دارند هیچگاه بسا ترکیبات دارای بنزین بکار گماشته نشده نمیتوانند .

سفارشنامه مربوط این موضوع حاوی مقررات مکمله مقاله نامه بالا خص راجع به حمایه فنی و طبی و تربیه کار گران در زمینه مکلف به تطبیق قوانین ملی درین سناحه خواهند بود میباشند درین کنفرانس همچنین مقاله نامه وسفاوش نامه دیگری راجع به (حمایه نماینده های کارگران در تشبیهگاه هاو تسهیلات تیکه برایشان فراهم گردد) تصویب شد

باساس مقاله نامه مصوبه نماینده های کارگران از حمایه مؤثر در برابر هر نوع اقدام زبانی از مستقیم میشوند و برای ایفای موثر و سریع امور مربوطه شان باید تسهیلات لازمه فراهم گردد

سفارشنامه مصوبه در زمینه صورت این حمایه رادر موقعی که روابط مسلکی از هم بیاشد تعریف کرده و تسهیلاتی را که برای نماینده های کارگران میباید توضیح میدارد . کمسیون ریزولو شتهای کنفرانس تصمیم نامه های راجع به تقویه تربیات ریزم در فعالیت های موسسه بین المللی کار- آیرتائیسو سیمگیری موسسه بین المللی کار برای سال بین المللی مجادله علیه همه انواع تبعیض نژادی و چند تصمیم نامه دیگر را نیز تصویب نمود

موضوع کشور های کمتر انکشاف یافته در جمله کشور های دخیال رشد یعنی مسیحق ترین ایشان بحصول امداد هم طرف دلچسپی خاص افغانستان قرار داشت . در اثر مساعی هیئت افغانستان بایکمه کشور های در راه انکشاف ، بیست و پنج کشور بشمول افغانستان بحیث کشور های کمتر انکشاف یافته در راه انکشاف تعیین و تثبیت شدند . برای این کشور هایک سلسله تدابیر و کمک های خاص و مهم که نسبت به تدابیر و کمک ها به کشور های در راه انکشاف فرق دارد اتخاذ خواهد شد . برای مثال یکی ازین تدابیر که تاحال اتخاذ شده عبارت از بین رفتن مصارف محلی پروگرام انکشافی ملل متحد در افغانستان برای سال ۱۹۷۱ میباشد .

در مورد ادویه مخدره افغانستان فیصله نامه را چنین متوازن ساخت که برای مجادله موثر درازبین بودن تولید غیر مشروع وقاچاق تریاک مقامات بین المللی و کشورها مالک فقیر تولید کننده راچنان کمک کنند که کشور های مذکور بتوانند با دریافت امداد تخنیک و مالی مجادله عملی را در سناحه مجادله با زرع غیر مشروع و قاچاق مخدرات پیش ببرند . چهل و ششمین اجلاس کنفرانس بین المللی کار برای مدت سه هفته (جون ۱۹۷۱) در ژنیو دایر گردید .

هیئت افغانی مشتمل بر دو کتور علی محمد زکریا و شباغلی عبدالاحمد ثامر در این کنفرانس سهم گرفت

هیئت افغانی راجع به انکشاف امور ر اقتصادی واجتماعی و امور مربوط به کار و روابط کار فرمانیان و کارگران بااتکا به ماده ۲۷ قانون اساسی و اقداماتی که با اساس آن رویست است توضیحات لازم ارائه نمود .

طی این کنفرانس مقاله نامه و سفارشنامه رادر مربوط به (حاجت در برابر خطرات ناشی از بنزین) به تصویب رسانید

مقاله نامه مربوطه در مورد همه فعالیت های که کارگران را با C6H6 و سایر موادیکه از یک اندازه معین حجم بنزین بیشتر داشته

د افغانستان کالنی

کنفرانس نمایندگان دول اسلامی در رباط
راجع به مطالعه موضوع تاسیس و تقویه
مراکز کلتوری اسلامی

این کنفرانس نیز به اساس فیصله دومین
کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی
منعقدہ کراچی (۲۶ - ۲۸ دسمبر ۱۹۷۰ مطابق
۸-۵ جدی ۱۳۴۹) و اظهار آمادگی دو لست
المغرب از تاریخ ۱- الی ۳ جون ۱۹۷۱ مطابق
۱۱- الی ۱۳ جوزا ۱۳۵۰ در شهر رباط
مرکز المغرب دآیر گردید .

پیاغلی عبدالصمد غوث مدیر روابط
بین المللی و ملل متحد وزارت امور خارجه
در این اجتماع از افغانستان نمایندگی نمود .

هدف تشکیل اجتماع رباط این بود تا
امکانات تاسیس مراکز کلتوری اسلامی رادر
کشور های غیر اسلامی مطالعه نموده طرق
و وسایل تقویه مزید مراکز کلتوری موجوده
اسلامی را جستجو نماید تا این مراکز بتوانند

در چوکات فعالیت مفید خویش مزایا و اصول
های عالی دین مقدس اسلام رادر کشور های
غیر مسلمان معرفی نموده و نیز مراکز مذکور
سبب تقویت رشته های معنوی بین کشور
های مسلمان گردند .

نماینده افغانی موقف هیات افغانستان را
درین زمینه طی نکات آتی بتوجه کنفرانس
رابط رسانید :

جهت تقویه مراکز فرهنگی اسلامی
باید بین کشور های مسلمان همکاری های
مفید و سالم صورت گیرد .

هرگونه تبلیغ اسلامی باید متوجه
عمومیات و ارشادات اساسی اسلام پیوده از
تدریس و ترویج افکار خاص و سکتیرن فرقهوی
جلو گیری شود .

مصارفی که جهت تقویه مراکز فرهنگی
موجوده و یا تاسیس مراکز جدید بعمل می
آید نباید پیوده دارالانشای اسلامی می
باشد و ازین رهگذر بر دارالانشای اسلامی
و کشور های کم عاید مصارفی واقع نگردد و
مصارف مذکور ازراه تادیات خوش پرخا
تأمیل شود .

همچنین کنفرانس بین المللی کار برای
منطقه آسیا برای مدت دو هفته (دسا میسر
۱۹۷۱) در تهران بشمول ۱۷۲ نفر نماینده و
مشاور کشور های منطقه دایر گردید . کشورهای
انگلستان و پرتغال در این کنفرانس بشکسل
مشاهده سهم گرفتند . هشت سازمان بین المللی
حکومتی و شش موسسه بین المللی غیر
حکومتی نیز در کنفرانس نماینده داشتند .

هیئت افغانی مشتمل بر انجنیر عبدالقدوس
مجید و دوکتور علی محمد زکریا و دو نفر
مشاور پیاغلی رحمت الله مهر و پیاغلی
عبدلأحمد ثامر در این کنفرانس اشتراک
کردند .

باساس پیشنهاد نماینده ایران و تأیید نماینده
اتحاد نماینده اتحاد شوروی دوکتور علی محمد
زکریا باتفاق آراء بحیث نائب اول گروپ
نماینده های حکومت انتخاب گردید .

از جمله موضوعات عمده که در این کنفرانس
مطرح گردید اجرای پروگرام آسیایی قوای
بشری بود . کنفرانس پس از بحث و تبادل
نظر در این باره و باتوجه به لزوم توسعه
امکانات اشتغال و اینکه تحقق هدفهای دهه
دوم انکشافی ملل متحد توسط بهره برداری
منطقی و مولد از منابع قوای انسانی میسر است
و باید نظر گرفتن اینکه از جمله عوامل اصلی
بیکاری در آسیا افزایش سریع نفوس میباشد
تصامیمی اتخاذ نمود .

موضوع دیگر این کنفرانس اهمیت همکاری
سه جانبه حکومتات - کارفرمایان و کارگران و
رول موسسات کارفرمایی و کارگری در انکشف
اقتصادی و اجتماعی بود .

نتیجه تبادل نظرهای کنفرانس بصورت
قطعه نامه و دیگر اسناد تنظیم گردید تا به
شورای اداری موسسه بین المللی کار تقدیم
گردد .

کنفرانس همچنین دو قطعه نامه راجع به
انکشاف موسسات کارگران زراعتی و تقویت
خصوصیت سه جانبه موسسه بین المللی کار
رابطه تصویب رسانید .

اشتراک هیات و ...

۲- شباغلی محمد صدیق سلجوقی .

۳- شباغلی سید خلیل .

۴- شباغلی رحمت الله مهر

درین کنفرانس روی مسایل تدویر آژانس های اسلامی و موضوعات تخنیکي آنها مسایل مالی و کمک به کشورهای که هنوز درین راه تجربه کافی ندارند بحث و مذاکره صورت گرفت .

منظور از تشکیل آژانس خبر رسانی اسلامی ارتباط مستقیم خبر رسانی بین کشور های اسلامی و منعکس ساختن خواسته های کشور های مذکور بوده است .

کنفرانس تهران بعد از دوازده مباحثه طرحی رادر مورد تاسیس يك (انجمن آژانس های ملی اسلامی) ببحث نخستین قدم در راه رسیدن بمنظور نهایی که عبارت از تاسیس يك (آژانس بین المللی خبر رسانی اسلامی) می باشد به تصویب رسانید و تهران ببحث مرکز این انجمن آژانس های خبر رسانی پذیرفته شد .

هیأت افغانی از مفکوره تاسیس آژانس خبر رسانی اسلامی از روی پرنسیپ طرفداری نموده در مورد همکاری با انجمن آژانس های خبر رسانی اسلامی اظهار آمادگی نمود .

هیأت افغانی از تهران ببحث قرار گاه انجمن مذکور از نقطه نظر موقعیت پشتیبانی نمود طرح کنفرانس تهران درمورد تاسیس انجمن آژانس های خبر رسانی اسلامی در سومین کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی بغرض اتخاذ تصمیم نهایی مورد بحث قرار خواهد گرفت .

برای تقویه مراکز فرهنگی موجود و یا تاسیس مراکز جدید فرهنگی در کشور های غیر مسلمان مساعدت مالی جمعیت ها و اقلیت های مسلمان جستجو و تشویق گردد .
کنفرانس رباط طی اعلامیه نهایی موضوعات آتی را در زمینه برای اتخاذ تصمیم نهایی به سومین کنفرانس وزرای خارجه دول اسلامی پیشنهاد نمود :

تشکیل يك ديپارتمنت جداگانه در داخل تشكيل دارالانشای اسلامی بمنظور مطالعه اساسی موضوع مراکز فرهنگی اسلامی .
تشکیل يك کمیته مشورتی متشکل از رضاکاران .

تپیه يك راپوردر مورد وضع مسلمانان در کشور های غیر مسلمان .
تاسیس يك یونیورسیتی اسلامی که در آن تمام دسلپین های اسلامی تدریس گردیده و بروی همه باز باشد .
هیأت افغانی از پرنسیپ تاسیس چنین یونیورسیتی اسلامی طرفداری نمود .

اجتماع نمایندگان و متخصصین کشور های اسلامی واجع به مطالعه موضوع تاسیس آژانس خبر رسانی اسلامی منعقد تهران

دین کنفرانس به اساس فیصله دو مین کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی منعقد کراچی (۲۶-۲۸ دسمبر ۱۹۷۰ مطابق ۸-۵ جدی ۱۳۴۹) از تاریخ ۲۰- الی ۲۲- اپریل ۱۹۷۱ مطابق ۳۰ حمل الی ۲- کسور ۱۳۵۰ در تهران دایر گردیده و يك هیئت افغانی متشکل از ذوات آتی در آن اشتراک نمود .

۱- شباغلی عبدالحمید مبارز

انستیتوت قره قل

ها و بدست آوردن نرخهای بهتر و بیشتر اجتناب نمایند. امسال مانند دوسه سال گذشته موفق شدیم تا تعداد شصتصد هزار جلد پوست قره قل را در لیلایم سپتمبر لندن و تعداد هفت صد و پنجاه هزار جلد را در لیلایم نومبر لندن عرضه نماییم. قابل تذکر می دانیم توضیح نماییم که از سال ۱۳۴۵ به پیش یعنی قبل از اینکه انستیتوت قره قل به میان آید هرگز قره قل افغانی در لیلایمهای سپتمبر عرضه نشده است.

برای اینکه اهمیت لیلایمها و مبالغی را که از این مدرک بدست آمده است خوشر توضیح شود اینک نتایج چند لیلایم را که در طرف سال ۱۳۵۰ در لندن دایر گردیده است توضیح مینماییم:

در لیلایم قره قل که به تاریخ ۶ می مطابق ۱۶- ثور ۱۳۵۰ در لندن دایر گردید بیشتر مشتریان از اروپا شرکت داشتند. لیلایم به طور بی سابقه بسیار خوب بود و گفته می توانیم که این لیلایم در طرف چندین سال در ماه می به این خوبی رخ نداده است زیرا در لیلایم ماه می هر سال معمولاً پوستهای

باقیمانده لیلایم های سپتمبر، نومبر فروری و همچنین آمده پوست هاییکه از چندین سال قبل باقیمانده است عرضه میگرد درین لیلایم تعداد ۹۱۰۰۰ جلد پوست به مبلغ ۷۳۰۰۰۰ دالربفروش رسید پوستهای سیاه و گوبود درین لیلایم صد فیصد فروخته شده و اوسط نرخ قره قل ۷۰ دالر ونودو پنج سنت میباشد.

در لیلایمیکه به تاریخ ۱۸ و ۱۹ سنبهله ۱۳۵۰ برج سپتمبر ۱۹۷۱ در لندن دایر گردید از جمله ۵۷۲۰۰۰ جلد پوست تعداد ۵۵۳۰۰۰ جلد به قیمت شش میلیون و بیست و پنج هزار دالر به فروش رسید نرخ وسطی فروش ده دالر ونودو سنت میباشد.

در لیلایم نومبر ۱۹۷۰ لندن که از جمله بهترین لیلایمهای سال گذشته بود نرخ اوسط فروش هشت دالرو شصت و چهار سنت بوده که با مقایسه آن در لیلایم هذا دو دالرو سی و چهار سنت در هر جلد پوست نزدیک رخداد ه است و این یکی از بهترین لیلایمهای قره قل است که در عرصه چند سال صورت گرفته

انستیتوت قره قل از سال ۱۳۴۵- به این طرف جهت بهبود وضع صناعت و انکشاف تجارت قره قل افغانستان تأسیس و شروع به کار نموده است. در خلال چند سال گذشته مؤسسه موفق شد تا تجدید نظر قابل ملاحظه را در حصه سورت، پیکنگ و دسته بندی اش و ارسال قره قل بوقت و زمان معینه آن به لیلایم های لندن و نیویورک بنماید که در زمینه موفق بوده است. در سابق خریداران اکثراً از تنوع و عدم دقت سورت قره قل شکایت داشتند همچنان پیکنگ و دسته بندی قره قل بصورت استاندارد نبوده و اش قره قل که اکثراً دارای گردو خاک بود خریداران را در موقع ملاحظه عدل های نمونه و قیمت گذاری آن اذیت میکرد که البته این امر بالای قیمت قره قل مانیز تاثیر میکرد مگذا قره قل ما بعد از سورت همیشه بعد از سپری شدن لیلایمهای مهم پاییزی و زمستانی که از مهمترین لیلایمهای قره قل بشمار میرود به لندن و نیویورک مواصلت میکرد که در نتیجه اموال تالیلایمهای آینده در گدام کمپنی های لیلایم کننده باقی مانده و حین عرضه در جمله اموال کهنه و سابقه فروخته میشد لیکن مؤسسه به ایسن نکات توجه کرده و در اثر مساعی خویش تمام این نوع اقص را مرفوع ساخت، اکنون قره قل افغانی را سورت بهتر، و عرضه حد اکثر حاصلات هر سال در لیلایمهای سپتمبر و نومبر که بهترین و بهترین لیلایمهای قره قل به شمار میرود تشکیل میدهد و این امر سیب شده است تا در تعداد خریداران قره قل افغانی که در سابق از صد نفر کمتر بود افزایش رخداده و فعلاً بیشتر از سه صد نفر در لیلایم ها اشتراک میورزند.

گذشته از سایر فعالیت ها و دلچسپی هاییکه مؤسسه در حصه بهبود اش قره قل و در آوردن آن بشکل عصری و تدویر یک علف چرموردن، تهیه آب آشامیدنی یناگاههای زمستانی و تولید و تکثیر جنسهای بهتر قره قل در نظر دارد حداکثر مساعی مؤسسه را اعلانات و تبلیغات در حصه قره قل افغانی و معرفی بیشتر و خوشر آن به مالک مستهلك قره قل و هم چنان عرضه هرچه بیشتر قره قل در لیلایم

انستیتوت قره قل

ب:
 حاصل فروش لیلام ماه ۱۹۷۱ لندن مبلغ
 ۷۳۰۰۰۰۰۰۰ - دالر
 حاصل فروش لیلام ماه سپتمبر ۱۹۷۱ لندن
 مبلغ ۶۰۲۵۰۰۰۰۰۰ - دالر
 حاصل فروش لیلام ماه نومبر ۱۹۷۱ لندن
 مبلغ ۷۸۵۹۰۰۰۰۰۰ - دالر
 حاصل فروشات قره قل قسم پراپوت در
 ظرف نه ماه ۴۲۴۰۰۰۰۰ - دالر
 مجموع حاصل ۱۵۰۴۸۰۰۰۰۰۰ - دالر

بیش از يك ملیون و ششصد و بیست هزار
 پوند سترلنگ از مدرک لیلام پوست قره قل
 افغانی در لندن بدست آمده است .
 این لیلام به تاریخ ۲۱ و ۲۲ دلو درلندن
 صورت گرفت و به تعداد چهار صد هزار و چار
 صد و هفتاد و چار جلد پوست قره قل افغانی
 عرضه گردیده و سه صد و شصت و دو هزار و
 هفتاد و چار جلد آن به مبلغ يك ملیون و شصت
 صد و بیست و دو هزار و چهل و نو پوند سه
 فروش رسیده است

از جمله پوست های عرضه شده پوست -
 کبود درجه اول نود و هشت فیصد پوست کبود
 درجه دوم نود و دو فیصد پوست سیاه درجه
 اول و درجه دوم هر يك صد فیصد و پوست -
 های تفر و کبود درجه اول نود و شش فیصد تفر
 کبود درجه دوم ۸۱ فیصد تفر سیاه درجه اول
 ۸۱ فیصد و تفر سیاه درجه دوم بیست و چار
 فیصد بفروش رسیده است .

پوست کبود درجه اول به قیمت فی جلد
 ۴۹۸ پوند و کبود درجه دوم به قیمت فی جلد
 ۷۹ پوند پوست سیاه درجه اول فی جلد
 ۳۳۲ پوند پوست سیاه درجه دوم فی جلد ۴۹۲
 پوند تفر کبود درجه اول فی جلد ۷۶۹ پوند
 تفر کبود درجه دوم فی جلد ۳۷۱ پوند تفر
 سیاه درجه اول فی جلد ۷۹۲ پوند تفر سیاه
 دوم ۲۲۲ پوند و پوست شتری فی جلد ۳۸۱
 پوند ، در این لیلام ، فروش شده است .
 رقابت در این لیلام قوی بوده و يك تعداد
 زیاد پوست ها بصورت يك آند یی نیز
 فروخته شده است .

است و یکتعداد خریداران مخصوص برای خرید
 قره قل افغانی در لیلام اشتراك نموده بودند
 نرخ اوسط کبود درجه اول یازده دالرو بیست
 و شش سنت ، پوست سیاه درجه اول ۸ دالرو
 نود و هشت سنت و پوست شتری نه دالرو
 شصت و پنج سنت تقریبی کبود درجه اول ۱۷ دالرو
 پنجاه دو سنت تفر سیاه درجه اول ۱۳ دالرو
 چهل و چار سنت بود . است .

لیلام ۲۸ و ۲۹ عرق ۱۳۵۰ ماه نومبر ۱۹۷۱
 پوست قره قل در لندن یکی از بهترین و بی
 سابقه ترین لیلامهای است که در عرصه چند
 سال اخیر رخ داده است خریداران بزرگ درین
 لیلام آلمانها و ایتالیایی ها بودند .
 از جمله ۷۵۷۰۰۰ جلد پوست تعداد ۷۰۴۰۰۰
 جلد به قیمت ۷۸۵۹۰۰۰ دالر به فروش رسیده
 و مجموع فروشات مانا حال در طرف سال
 بالغ بر ۱۴۸۰۰۰۰۰ - دالر میشود .

پوست کبود درجه اول به نرخ ۱۱ دالرو
 نود و شش سنت فی جلد ، پوست سیاه درجه اول
 نه دالرو و چهل و سه سنت و پوست شتری
 ۱۵ دالر و نوزده سنت پوست تفر کبود درجه
 اول نوزده دالرو بیست و هشت سنت پوست
 تفر سیاه درجه اول ۱۵ دالرو شصت و پنج
 سنت فی جلد نرخ آورده است .

اوسط مجموع فروش یازده دالرو شانزده
 سنت فی جلد میباشد و نسبت به لیلام گذشته
 لندن ازده تا ۱۵ فیصد بیشتر نرخ گرفته است
 در اخیر فروشات پوست قره قل را با ما
 حاصل دالری که از آن بدست آمده است در
 ظرف نه ماه سال جاری حسب آتی خلاصه
 می نمایم :
 الف :

فروشات قره قل در لیلام ماه می ۱۹۷۱
 لندن تعداد ۹۱۰۰۰ - جلد
 فروشات قره قل در لیلام سپتمبر ۱۹۷۱
 لندن تعداد ۵۵۲۰۰۰ جلد
 فروشات قره قل در لیلام ماه نومبر ۱۹۷۱
 لندن تعداد ۷۰۴۰۰۰ جلد
 فروشات قره قل قسم پراپوت در ظرف
 نه ماه تعداد ۴۳۰۰۰ جلد
 جمله فروشات ۱۳۹۱۰۰۰ جلد

باغ وحش کابل

حسینی قاز خاکی قطان قوهای سیاه و سفید ، کلنگ انواع مرغ آبی و مرغهای دشتی انواع ماهی خوراک .

موزیم باغ وحش کابل تحت سنا ختمان است که در همین نزدیکی ها افتتاح خواهد شد .

حیوانات در دست داشته باغ وحش از داخل کشور و از جمهوریت اتحادی آلمان بدست آورده شده و یگانه کشوری که با کابل زو کمک نمود جمهوریت اتحادی آلمان میباشد و حیوانات توسط کمیته ای زولوژی باغ وحش قیمت گذاری میشود که قیمت حیوانات کم یاب زیاد میباشد حیواناتیکه در باغ وحش وجود دارد اکثرا در زمانهای سابق در افغانستان موجود بود اما فعلا بعضی آنها پیدا نمیشود و از اتحادی آلمان به اینجا آورده اند .

سه نفر خارجی هفت نفر پرستار سه نفر پرکار پرسونل فنی باغ وحش را تشکیل می دهند و برای تربیه پرسونل فنی از جمله کارکنان باغ وحش را جهت تحصیل به جمهوریت اتحادی آلمان نیز می فرستند .

فاکولته علوم مدت ها قبل از تاسیس کابل زو دارای انستیتوتی بود که در آن جابعضی حیوانات وحشی نگهداری میشد که محدود بود و در دهه بیوری کابل موقعیت داشت .

در سال یک هزار و نه صد و شصت و شش مطابق ۱۳۴۵ انستیتوت زولوژی فاکولته علوم انگشاف نمود و به نام باغ وحش کابل در دهیژنک تاسیس شد و از آنجاییکه انستیتوت زولوژی پوهنخی علوم یا پوهنتون بن در جمهوریت اتحادی آلمان توامیت داشت در تکامل و پیشبرد باغ وحش نیز آن ارتباط و توامیت را حفظ نمودند که تا بحال ادامه دارد .

باغ وحش دارای ستاحه دو نیم هکتار می باشد قفس ها و محل بود و باش در آنجا به صورت فنی ساخته شده و احتیاجات حیوانات را در نظر گرفته اند که در ایام برف و باران میتوان از جاهای مصون مستفید شوند .

سی نوع حیوان پستاندار و یکصد و پنجاه نوع پرندگان جمع و حوش این باغ بوده که عبارت از ببر لنگ شیر کفتار گوزن انواع آهو گوسفند کوهی گرگ خوک وحشی نوتر یا قاز

د کابل زویو پرانگ چه میر ینه او صحت مند ساتلی شوی دی

معلومات عمومی

مهمترین ادیان عالم

دین	پیروان آن به میلیون نفر
اسلام با تمام فرقه های آن	۴۲۰۰ -
رومن کاتولیک	۵۳۸۰ -
پروتستانت	۲۶۳۷ -
ازنودوکس	۹۷۰ - ۲ -
سایر فرقه های مسیحی	۱۷۰ -
کنفوسیون چین - تاوئیست ها	۴۰۰ -
بودایی های چین	۱۰۰ -
آیین بودا مهائانا - نی مایانا	۳۶۵ -
لامایزم خارج کشور چین	۷۰ -
هندو اسک	۳۰ -
جایینا - شینتو	۵۰ -
زردشت	۱۰ -
یهود مجموع جمعیت یهودی ها باستانهای	
آثاریکه به یهودیت اعتقاد ندارند	۱۲۸ -
پیروان سایر ادیان و کلتور های ابتدایی	۱۲۰ -
سایر ارقام نفوسیکه خارج ازین سنجش	
قرار میگردد بامعتقد به ادیان کوچک هستند و یا	
اصلا بکدام دینی اعتقاد ندارند	
یکباردمکعب	۲۷ فوت مکعب یک فوت مکعب ۱۷۲۸
انج مکعب	۲۸۳۲ دیسی متر مکعب یک یازد
مکعب	۲۷ فوت مکعب ۷۶۴۶ ر. متر مکعب
یک فوت مکعب	۳۸۳۲ ر. متر مکعب یک متر

ابعاد اعظم

سطح

۱۷۹۱۷۹ - کیلومتر مربع

۱۰۶۶۳۰۰ - ر. ر.

۷۱۹۱۷ - ر. ر.

مهمترین اعماق آبجاری که تاکنون شناخته شده است -

حفره های پورتوریکو اعماق میلواکی و

۹۲۷۹ - متر

۸۲۴ - ر.

۷۷۲۸ - ر.

۷۲۳۸ - ر.

۱۶۹۸۰ - ر.

۵۸۷۲ - ر.

۵۴۶۹ - ر.

۵۰۱۳ - ر.

۷۲۵ - متر

تخلالکاهل یا یاسفیک

بحرالکلس

بحرالهند

مهمترین اعماق آبجاری که تاکنون شناخته شده است -

بحرالکاهل و آبجاری جانبی و فرعی آن

حفره های سانتهویخ جنوبی اعماق میتیثور

رومانجرین

حوضهای بحر وسطی آمریکا

حفره های جابین

حوضهای کاناری

حوضهای قطب جنوبی - هندو اتلانتیک

حوضهای آرکنیس - حوضهای انگارا

حوضهای بحر وسطی اروپا

حوضهای ایونیک

بحیره شمالی

کمک های یونسکو در سالهای ۱۹۷۱- الی ۱۹۷۲

این معاونت در ساحه باستان شناسی نیز به عمل آمده است چندی سال قبل یک کمیسیون بین المللی کتب خطی به همکاری یونسکو در کابل دایر گردید و ریاست کتاب خانه های عامه به حیث مرکز بین المللی آثار خطی شناخته شد بر علاوه آن بعد از تاسیس پروژه بین المللی تحقیق و مطالعه مدنیت های مردمان آسیای مرکزی مدیریت عمومی باستان شناسی در کابل بحیث مرکز تحقیق درباره ارت و هنر و ثقافت دوره کوشانی تعیین گردید و برای تدویر این مرکز مبلغ هشت هزار دالر از طرف یونسکو کمک به عمل آمده است سازمان یونسکو اکنون در ساحه ترمیم و حفاظت آثار فرهنگی و باستانی نیز سهم میگیرد. چنانچه جهت ترمیم و حفاظت باستانی در مابیان و شتر هرات تحت پروگرام انکشاف توریسم کلتوری یک پلان طولی المدت که پنج سال رادر بر خواهد گرفت به مصرف تخمینا سه صد هزار دالر دایر میشود چنانچه یک هیئت دوفری متخصصین یونسکو به همین مقصد چند هفته قبل به افغانستان آمد و واپس راهی خود را ترتیب داده است بر علاوه آن موسسه یونسکو به همکاری وزارت اطلاعات و کلتور و وزارت معارف یک پروگرام تعلیمی را در رادیو افغانستان دایر نموده اند که موفقانه پیش می رود. در شانزده می از فرانسه عمومی یونسکو معنقه پارسی مسئله ترمیم آبدات تاریخی افغانستان بحیث یک پروژه رسمی بین المللی قبول گردید چون این کار میالغ هنگفتی را به شمار دارد بنابر آن موسسه یونسکو مکلف گردیده است که برای بدست آوردن پول مطلوبه چه وسیله تامین صندوق بین المللی و ترمیم آبدات وجه غیر از آن به یکسلسله اقدامات متوصل گردند یونسکو به وزارت اطلاعات و کلتور در رشته ترمیم آثار باستانی اطلاعات و رادیو نیز و قنات و قنات فیلوشپ های داده است اما نظر به محدودیت بودجه این سازمان بین المللی کمکهای آن تنها به شکل متخصصین و خدمات حاصل شده و میشود.

۱- یک متخصص برای سه ماه جهت مطالعه و مشوره سیستم امتحان برای مکاتب ابتدایی.
۲- یک فیلوشپ در رشته تعلیمات دایمی.
۳- یک فیلوشپ در رشته تعلیمات زراعتی.
۴- یک فیلوشپ در رشته کتابداری.

سوم- کمک های که از طرف دارالانشاء کمیسیون ملی یونسکو در افغانستان صورت گرفته در سالهای ۱۹۷۱- ۱۹۷۲

۱- ۳۰۰۰ - دالر برای ترجمه و چاپ یکی از کتب ساینس که توسط یونسکو چاپ شده است.
۲- خریداری کتبی که توسط یونسکو چاپ شده به قیمت یک هزار دالر.

الف- سه متخصص هریک برای چار و نیم ماه برای مطالعه جهت ترمیم و حفظ آثار بامیان.
ب- یک فیلوشپ.

ج- دوهزار دالر تجهیزات برای پروژه بامیان.

علاوه بر این کمک های یونسکو در حدود بیست هزار دالر تجهیزات در امور باستان شناسی برای مدیریت عمومی باستان شناسی تهیه کرده است.

کتابی هم به مصرف یونسکو در باره تمدن وارد دوره کوشانی توسط مرکز کابل به اشتراک علمای بین المللی ارت و تاریخ تا آخر سال ۱۹۷۴ به چاپ خواهد رسید.

موسسه یونسکو در سابق تنها به مدیریت عمومی موزیمها به شکل متخصصین مسکوکات قطعی ها کار آمد نمایش مسکوکات و فیلوشپها و سیکال شپها تربیوی برای مامورین و متخصصین موزیم کمک نموده است اما در سال های اخیر

د افغانستان کالني

په ۱۹۶۲ کال کښي يوه کود تاجه خونړۍ نه وه (جوزماريا کيده) د مينځ ته راتک سبب شوه. هغه بېرته مملکت د نيمه دکتاتوري په حال راو گرځا وه. په ۱۹۶۳ کال کښي دارجنتاين اپي دورې د کابيني د استعفا سبب وگرځيدې چه په وروستني انتخاباتو کښي دکتور ار تو روايليا د جمهور رئيس په حيث انتخاب شو. په ۱۹۶۶ کال کښي پيرونستان په خوايالتی انتخاباتو کښي بريالی شول.

دهمدی کال دمی په مياشت کښي د پيسور بېي او وم تنزيل اعلان شو. او د همدی کال د جون په مياشت کي يو نظامی دری کسيزه گروپ (ډاکتر ايلياي) بر طرف او متقاعد پرېد جنرال هوان کارتوسی او نگانيانی د جمهور رئيس په حيث اعلان کي.

شورا له مينځ نه لايه او سياسي گوندونه منع شول. دهمدی کال د جون په مياشت کښي ارجنتاين د تيلونوی قانون مينځ ته راوړ چه د هغه له مخه له دری نيمو کلو څخه وروسته خصوصي کمپنوته بيرته اجازه ورکړل شوه چه د تيلو ايستلو کښي برخه واخلي.

ملی پوهنتونونه دلې وخت د پاره وټړن شول. ارجنتاين د ملگرو ملتو او د امريکايی مملکتو د مؤسسي غړی دي. پوهنه او مذهب: په سلو کښي نسوی وگړي رومن کاتولیک دي لومړني تعليمات وپيا او اجباری دي. په ارجنتاين کښي ډير ملی پوهنتونونه شته.

د ارجنتاين وگړي دايتالو يانو او هسپانو يانو پاتی شو تکی دي. د دوی په منځ کښي سو پسيان جر متيان او انگلسيان هم چود لري.

دفاع: د ۲۰ کلني نه تر ۴۵ کلني پوري عسکری چوپي اجباری دی.

کيږي دمالدارانو لويه شتمنی پسونه ،غوايان اسونه ، وزی او خوگان دی. په کال کښي په مينځني توگه ۴۴ مليونه غوا يان او ۲۵ مليو نه پسونه روزل کيږي. په لومړی سرکی د سرو شوو غوښو پلورل ډير لوی صنعت تشکيلوی او ورپسې دغنمو اوږه کول دوهمه درجه صنعت گڼل کيږي. د ارجنتاين عمده واردات توکر ، غوړی، کيمياوی مواد، وسپنه دکرنی ماشينونه او رښينه بابدي.

تاريخ او حکومت: ارجنتاين په ۱۵ ۱۵ - ۱۵۱۶ کی دهسپانوی کاشفيانو له خوا د (چوان دياز دوسويس) په لارښودنه کشف شو. ارجنتاين ترهغه وخت پوري دهسپانيي ترائر لاندی و خو چه په ۱۸۱۰ کال کی ددغه هیواد ولایاتو ديوه انقلاب په نتیجه کښي يوآزاد جمهوريت تشکيل کړ. او په ۱۸۵۳ کال کښي یی خپل اساسی قانون تصویب کړ. اوسنی اساسی قانون یی په ۱۸۵۶ کال تصویب شوی دی.

ارجنتاين ۲۲ ولایتونه لری چه هر یو یی ځان ته ولسوالی او گوښی قانونی سیستم لری.

په ۱۹۴۴ کال د انتخاباتو څخه وروسته (خوان پيرون) یونظامی سړی دارجنتاين جمهور رئيس شو په مملکت کښي یسی دیمو کراسی سیستم په یو دکتاتوری سیستم بدل او مملکت ئی کلک پورورپی کړ. په ۱۹۵۵ کال کښي نظامیانو او ملکی کسانو هغه له پښو وغور زاوه او وی شا په په همدی کال کښي یو موقتي حکومت چوپ او (هید روا در امبروئي) د جمهور رئيس بحیث وټاکل شو. ده انفرادی آزادی بیرته تامین او غصب شوی ملکو نه ئی بیرته مسترد او د پيرون گوند ئی لغو کړ. د لومړنیو آزاد و انتخاباتو څخه وروسته (دکتور ارتوروفرانده بزی) په (۱۹۵۸ کال کښي د جمهور رئيس

استرالیا

۱۹۶۹ - کال له مخي

۱۳۳۷۱۰۰۰ ته

بایتخت :- کانبرا
دځمکي پراخوالی :- ۹۰۹۷۶۹۲ مربع ميله
د نفوسو شمیرنی :- د ملگرو ملتو د بیرغ یی په شته تاباندی دانگلیس د بیرغ

د نړۍ ملګرتوب

صادرات یې -
بوزه ، شراب میوه ، سبزیجات ، غوښه ، حبوبات
معدنی تیرې دسربو اوتیلوبه ګډون لېږل کېږي.
مهم صنایع :
دسپنه ، پولاد رختونه ، دبرښنا سامان رادیو
ګاڼی ، درمل ، رنگونه ، ماشينونه فلزی اسباب
موتري اودموټر ماشينونه نه الوتکي اوبېړۍ هم
توليدوي .

ښه چه دستوری دپاسه یې اوه ضلعي نقش
شوی په جنوب کښی صلیبی ښه لګیدلی
ده .

پېښی : استرالیایی دالردی چه یو دالرو
د دوه څلویښتو افغانیو اندول دی .
خرګندونه :

پوهنه او مذهب یې -
پوهنه پکښی په وړیا ډول اجباري ده لس
پوهنتونونه لری زیات اوسیدونکي عیسویان
دی .
دفاع -

د دفاع دپاره ځمکي ، هوایی اوبحری قوا ی
لری چه په عصري وسلو مجهز دی په همدغه
ډول د نظامی ډلوټپلو په اساس پښتو او
مشترک الانصاف په چوکات کښی ګډدفاعی
سیستم لری .

داسترالیابراعظم دیوی لوی جزیری پشان
دآسیا په جنوب ختیځ کی داندونیزیا دجزایر و
لاندی چه هندی سمندر در باب یې په جنوب
لویډ یخ کښی واقع دی ختیځ ته یې بحر
الکاهل دی ددغو واړو در یا بوټواوپه شمالي
برخه کښی د تیمور بحیری سره یوځای شوی
دی .

دکاسبو سکو غرو نه یې دختیځی غاری په
اوپن دوکښی ولاړ غرونه دی په جنوب کښی
لوړ والی دوه زره فته ته رسېږی .

استر یا

ګرفیتی منابع هم لری دبر ښنا دتولیدقوه یې
په زړه پوری زیاته شوی ده .

مهم صنایع یې نسا جی، دپو میس او
سندو الیا فسی ، کیمیاوی مواد مصنوعي
خرمنی دی .

پوهنه او مذهب -

د استریا عمومی مذهب رومن کاتولیک دی
اساسی تعلیمات یې دشپږ کلنی څخه تر ۱۴
کلنی پوری په وړیا ډول اجباری دی خو پوهنتونو
نه هم لری دخلکو داکثریت ژبه یې جرمنی ژبه
ده .

دفاع -

دهغه موافقت نامی په اساس چه دنړی د
لوی جنګ نه وروسته لاسلیک شوله استریانشی
کولی چه اتومی یا نوری مغربی وسلی ولری
ځمکنی او هوایی لینکری -
۶۰۰۰ تنه دی په ۱۹۵۵ کال کې یې ځپلنه
دایمی بی طرفی اعلان کړی ده .

پایتخت یې ویانا -

دځمکی پراخوالی . ۳۲۳۳۷۴ مربع میله .
دنفسو شمیری - په ۱۹۶۱ کال دملګرو ملتو
دایکټرله مخی ۷،۳۷۱،۰۰۰ .
پېښی -

شلنګ چه ۱۰۰ کرو شن یوشلنګ دیوی نیمې
افغانی سره برابر دی .
خرګندونه استر یادمر کزی او وپاکو هستانی
هیواد وڅخه دی .

لوی سیند یې ددانوب سیند دی دلویديخ شمال
دبا واریانه په ختیځ کښی تر چکو سلواکیا
پوری اوپن دوالی لری دراو ال ، او مور په نوم
یې دری نورسیند ونه دی چه دځینو څخه یې
دبرښنا دتولید اود زراعتی ځمکو په خوړو
بولوکښی استفادی کېږی .

منابع او صنایع :

استریا اومه وسپنه ، روغنیا ، الومو نیم ،
سکاره سممت ، تامبه او لرګی تولیدوی

د افغانستان کلتري

ايرلند

پایتخت یی : دبلین .
 دځمکي پراخوالی - ۲۷۱۳۶ مربع میل .
 بودنغو سو شمیر یی ۲۹۳۴۰۰ دی .
 بیرغ یی -
 په عمودی ډول شنی سپنی اوانارنجی لاکانی دی .
پیسې: آیر لنډی پونډ دی چه پونډ ددوه سوه افغانی اخیږل دی .

دوربشو، منسوجات، طباعتي ماشینو نه ، فلزات ، تمباکو، عراده جات بوټ اوکیمیاوی مواد هم په ایرلیند کی تولیدیږی . په ایرلیند کی صنعتی پراختیا مخ په چټکيا دوام لری دبرېښنا اوبی برېښنا ماشینو نه ، مصنوعي سری ، غوښو او فلزات یی دهممو صنایعو څخه گڼل کیږی **معارف او مذهب :**
 دایرلند خلک په سلو کښی ۹۰ رو — ن کاتولیک دی .

منابع او صنایع :
 دایرلند هیواد یو زراعتی هیواد دی دکرونډ وزیات پیداوار یی غنم ، چودر، او ربشی دی کچالو، ملی لبلبو اوپه همدی ډول دایرلند زیات پیداوار غنم چودر، او ور پشی دی ، ځمکنی اصلاحاتو دپروژه لاندی په څو تیر وکلو نو کښی دری ملیونه جرپه څمکه داوبو لگولو لاندی راغلی ده دستایمولوپه برخه یی دخوراکي شیانو برابر ول دی .

اساسی تعلیمات یی -
 وچیا دی په ایرلیند کښی تعلیمی موسسی ډیری دی خو په ټولو کښی ډیر مهم دایرلیند پوهنتون دی **دفاع -**
عسکری خدمت په داوطلبانه ډول آزاد دی
 ځمکنی هواپی اودریایی دایمی قوه ۱۳۰۰۰ تنه او احتیاطی قوه یی ۲۵۰۰۰ تنوپوری رستیری بحری قوه یی دکو چیټو بیړیو څخه متشکل ده .

آیسلیند

پایتخت یی - ریکچاویک .
 دځمکي پراخوالی - ۷۶۸ ۳۹۹ مربع میل .
 بیړغ - دسره صلیب سره زرغون او خنډی سپینی دی .
پیسې - کرونا یوه کرونا دیوی افغانی اندول څرگندونه - دآیسلیند جمهوریت دیوی اورغور ځونکی جزیری څخه منځ ته راغلی دشمالی قطب داییری ته نزدی موقعیت لری .
 دگلف متوریم ددریاب تاوده بیځونه د هوا اعتدال ساتی تودی معدنی چیټی لری اواوسیدونکی به سلو کښی پنځه دیرش په کره په لگیدای کچالو ، ملی اونوره نباتی کرهڼه کوی دما هی

نیولو صنعت پکښی زیات رواج لری .
 پوهنه او مذهب
 دایسلیند دخلکو ژبه دنورو ژبو څخه سو چه پاتی شوی . په دتمارگی او انگلیسی ژبو هم تدریس کیږی تراتوکا لو پوری مقد ماتی تعلیمات اجبازی دی پیسواد ی پکښی پاتی دلوتر آن په نو م مذهب لری مذهبی آزادی پکښی په مطلق ډول حکمفرما ده .
 دفاع - آیسلیند خپل لښکر بحری قوه ، جنگی قلعه گانی نلری دناتو اساسی غړی هیواد دی نوددغه کبله پورا دار هوایی میدان په کیفلا نومیځای کښی لری .

اتحاد جما هیر اشتراکيه شوروی

پایتخت مسکو .
 دځمکي پراخوالی - ۸۶۴۷۱۷۲ مربع میل
 اودنفوسو شمیری ۲۴۱۷۴۸۰۰۰ تنه
 بیرغ - چه سره تاباندی دلور او خټکی نښه

لگیدلی پنځه اړخونه ته یی په زیر ،رنک خلاند طلا یی ،ستوری نقش دی .
 پیسی ددوبل -یوروبل ۴۵۰ -افغانیو سره برابر دی .

دنیی مملکتونه

پوهنه او مذهب -

شوروی خلك زیاتو كم په سلوكیو اغشار په بی ستواده دی په ۱۹۱۸ كال کلیسا او دولتي دیو بل نه بیل سو . په شوروی اتحاد کښی یو زیات شمیر مسلمانان ، یهودیان او یو دایا ن میشته دی ودونه باید په دفتر وکښی ثبت شی طلاق پکښی نه خوبوی .

عمومي تعلیمات اجباری دی دسلوژ بونه پکی په زیاتو تدریس کیری دیوه اته کلسن کورس نه وروسته دری کاله نور لازم دی چه زده کوونکی ثانوی شوونځی ددوری په پای کښی په علمی موسسو او یا پوهنتون کښی شا ملشی .

میندی دخپلی دریسی زیری یدنی وروسته دولتی حقوق اخلی .

په ۱۹۶۴ كال ۲۲۰ زره مکتوبونه جوړو

اردن

پایتخت یی :

عمان

دځمکی پراخوالی - ۵۰۰۰ ۳۷ مربع میله .

د اوسیدونکو شمیری په ۱۹۶۷ كال دملگرو ملتو داپكل له مخی ۲۰۳۹۰۰۰ تنه .

بیرغ یی - په افقی ډول دری توری سپینی اوشنی ټوټی دملشی سری ټو ټی سریسی د سپینی ټوټی په څنډه یوستوری لگیدلی . پیسی - اردنی دینار چه یو ار دنی دینار ددوه سوه افغانیو سره انډول دی اردن یو مشروط شاهي ده چه په لویڅه آسیا کښی پخوا د فلسطین دسلطی لاندی وو .

دهاشمیه اردن نوم د ۱۹۴۹ د اپریل په ۲۶ نیټه کښو دل شو .

منابع او صنایع :

لویدیڅه برخه یی د کروندی دپاره په زړه پوری

زراعتی امکانات لری ددغی سیمی حاصلات غنم وربشی ، سبزیجات ، باتینگر ، زیتون ، انگور نارنج ، لیمو او کیلی دی . د فاسفیت پوتاسو معادن هم لری داو بولگولو دکافالو دوه سیستمونه یی یوسل اوڅلور پیست جریبه ځمکه خپ وبوی دتمباکو کروندی داو پ وچورولو تقطیر تعمراتی مواد دزیتون ن تیل صابون ، صندف او منسوجا تو صنایع لری دتوریز م عایدات یی دصادراتی عواید و څخه زیات دی .

پوهنه او مذهب - داردن اوسیدونکی په عمومي ډول عرب او مسلمانان دی مسیحی عرب پکښی پولك او اتیا زرو پوری اټکل شوی دی تعلیم په عربی ژبه دی دانگلیسی ژبی تدریس هم پکښی کیری .

مر کزی افریقه

پیسی - فرانك پنځه نیم فرائكه دیو ی افغانی سره برابر دی . دافریقی په استوا کښی دفرانسی دپخوانیو متصرفاتو څخه .

دهیواد اقتصادی اساس یی په پومبه او قهوه ولاړ دی دصادراتو لو په برخه یی پومبه ده معدنی پیداوار یی الماس او طلا دی غوښه دچاد څخه راوړی فرانستوی ژبه یی رسمی ژبه ده .

ددغه جمهوریت څلور گونی نسلو نه په سنگوبو ژبه هم پوهیږی .

پایتخت - بانگی

دځمکی پراخوالی - ۱۳۶۲۹۳ مربع میله

نفوس -

په ۱۹۶۹ كال دملگرو ملتونو دا ټكل له

مخی ۱۵۱۸۰۰۰ - تنه

بیرغ یی - په افقی ډول زرغونه سپینی زرغون اوزیږی ټوټی سره په مرکزی برخه کښی سره ټوټه په کینه څنډه یی طلاسی ستوری لگیدلی دی .

د افغانستان کالنی

جنوبی افریقا:

بی یوه اعشاریه څلور ملیارده ډالره کېږي .
پوهنه او مذهب -
یونیورسټی لری لمری تعلیمات یی دخپلی
ټولنی دتبعی دپاره آزاد او دسپین پونکو د
پاره جبری دی دهالند پرو ستانوکلیسا گانی
پکښی دنورو څخه ډیری دی .
انګلیس او افریقایي ژبی رسمی ژبی دی .

دفاع -

دهیواد دفاعی سستم یی دسپین پو ټکو
هریو تبعه مکلف کوی چه دجګړی په وخت ددولس
کلنی څخه ترشپسته کلنی پوری نظامی خدمت
ته چمتو وی .
ددولس کلنی اوشپرو یشت کلنی ترمنځ
خلک مکلف دی چه څلور کاله په نظامی
سرویس کېږي تیرکړی .
نفوس یی نیم ملیون دی یوازی دری او
یازره تنه پکښی سپین پونکی دی .
مهم تولیدات یی قزقرقل څاروی پنبیر او
کوچ دی او معدنی تولیدات یی الماس سر پ
جست دی ما هیان اودما هیانو غوړی یی
صادرات دی .

پایتخت : پرتوریا اوکیپ تاون
دځمکی پرځوالی - ۴۷۲۳۵۹ مربع میله .
دټکل له مخی ... ۱۹۶۱۸۰۰۰ تنه نفو سس
لری .

بیرغ یی - دری افقی نارنجی سپینی اوشنی
تاکانی به تاناند ی دیونین چیک او ترانسوال
ویرګلو ژواو وائز پخوانی خپلواک دو لست
نبشه لګیدلی .

پسیسی - دراند په نوم لس شلنک دیو سلو
شلو افغانیو انډول .

څرګندونه - دجنوبی افریقی پخوانی اتحادیه
په ۱۹۶۱ جمهوریت اعلام کړ اود مشترک المنافع
هیوادو څخه ووت .

منابع او صنایع :

دکرمني دکرند و پیداوار جوار ، پومبه د
مرچوسن وړی ، غنم تمباکو گنی ، ستروس میوی
دکوچ او پنبیر پکښی په زړه پوری حاصلات
دی .

پراخ اولری درنګو نه یی دطلا الما سو
پلاتیم او انټیمو په تولید کېږي د نې ید در
نګو نونه وړاندی دی کروم یورانیم سکاره
او وسپنه هم ډیر دی د معدنی موادو کلنی تولید

اکوادور

اکوادور دملګرو ملتو اود امریکای هیوادو ،
دشورا غړی دی .
پوهنه او مذهب یی

دزیاتو خلکو مذهب رومن کاتو لیک دی
خلکو ژبه یی هسپانوی ده .
ابتدایی تعلیمات پکښی اجباری دی دبیر غ
لاندی خدمت حتمی او جبری دی .

پایتخت یی - کینو
دځمکی پرځوالی ۱۱۶۲۷۰ - مربع میله -
داوسیدونکو شمیر یی په ۱۹۶۹ کال دملګرو
ملتو دټکل له مخی ۸۹۰،۰۰۰ تنه دی .

بیرغ یی - دزیری اوږدی ټوپی په سر باندی
شنی سری نازکی ټوپی لګیدلی په منځ کېږي
جنگی ښه ده .

پسیسی - دسوکر په نوم یوسوکر د دو نیمو
افغانو سره برابر دی .

البانیه

په زېره څنډه یی سور ستوری لګیدلی وی .
پسیسی - دلیک په نوم سل قنطاره یولیک د
نېټافا نیوسره انډول دی .
اوکوئستنی هیواد دی .

پایتخت - تیرانا
داوسیدونکو شمیر یی ۱۹۶۹ کال دملګرو
ملتو دټکل له مخی ۲،۰۷۵،۰۰۰ - تنه .
بیرغ یی - سره ټوټه ، دوه سری ماښی نقش

د نړۍ مسلکونه

منابع او صنایع :

پوهنه او مذهب -
د اوسیدو ونکوژیت شمیر یی مسلمانان دی
عیسویان اورتودوکس رومن کاتولیکان هم پکښی
میشته دي .
ښوونځي پکښی لږ دي مگر داساسي قانون
په اساس یی ابتدایي تعلیمات وړیا او اجباری
دی د نژادله پلوه شمالي البانیا دغیک په
نوم، اوجنوبي دتاسک په نوم قامو نه دي .

کتور منابع یی څنگلو نه او معدني نلراته یی
خو فلزي منابعو یی په زړه پورې انکشا فته
دی کړی دهیواد ارزښتناك تسولیدات
یی تمباکو ، لږکی وېږ ، پوټکی ، پیر لینیات
دماهی غوړی ، زیتون ، جوار ، غواړی او طبعی
فیرڅخه عبارت دی .

دولت کوشش کړی دی چه کرهڼی اوسیکو
صنایعو ته ترقي ورکړی نوی سړکونه لږ په مټلی
د برښنا د تولید مرکز ونه یی ودان کړی دی
چه مصادن عصری کړی څلور دریایی بندرونه
لری مشهور او مهم بندر یی د رازو په نوم
بندر دی .

الجزایر

زیاته برخه یی نساجی تولیدات ماشین یا ب
موتري پترول بوره سکاره وسپنه پولا د
حبوبات او قهوه دی .
صادرات یی شراب ، حبوبات ، پوټکی
میوی ، وسپنه ، اومه جست ، دگوړو ډبري
کازک دعطربوټی ، تمباکو ، سبزیجات
او پترلیسم دفرانسی سره عمده تجارت لری .
پوهنه اودین یی :

د الجزایر اصلی اوسیدونکی عرب او
بربریانوپه نوم مسلمانان دی . په الجزایر
کښی یو پوهنتون موجود دی دمسلمانانو او
فرانسی ابتدایي ښوونځي دیوبل سره گډوډ
دی د آزادی دمخه په الجزایر کښی تقریباً
یوملیون اروپایی چه په سلو کښی اتیا په
الجزایر کښی زیږیدلی میشته ؤ اوس دغه
شمیر یوپه لسه کم شوی دی .

پایتخت

پخپله د الجزایر ښار .

دځمکي پراخوالی ۹۱۹۵۸۱ مربع میله
نفوس ۳۱۰۰۰۰۰ ۱۳۲۴۹۰۰۰ تنه دی .
پیسې دینار یو دیناری د نه افغانو انډول

منابع او صنایع

د کرهڼی تولیدات، یی وریشی ، جودر جوار
کچالو ، تمباکو ، کتان ، زیتون ، قیل ، غولاناریال
دی اولتیه هم پکښی زیات دی
مالداری شتمنی ده دوسپنی ، جستو سرب ،
آب ، تامه ، راکچه ، غاز او پترو لو ډکی ذخیري
لری .

د الجزایر دصناعتی تولیداتوکلنی زیاتو کم
۴۴۵ ملیونه ډالره اټکل شوی دی جوار دا تسو

السلو ادور:

برخی یی په سپینه توټه جنگی ښه لگیدلی ده .
پیسې :
کولون یوکولون د ۱۷ - افغانیو انډول .
څرگندونه :
د مرکزي امریکی د کوچنیو جمهوریتو څخه
یو کوچینی جمهوریت دی چه دقېوی په
کرهڼه کښی دتړی اوم هیواد دی .

پایتخت :

سان سلوادور .

دځمکي پراخوالی ۸۰۲۶۰۰ مربع میله .
د اوسیدونکو شمیر یی په ۱۹۶۸ کال دملگرو
ملتونو د اټکل له مخی ۳۳۹۰۰۰۰ تنه
یرغ یی :
زرغون ، سپین پرافقی ډوله ، زرغونه

د افغانستان کالني

پومبه ، طلا او پوره يي صادرات دي په ۱۸۲۱ کال يي د هسپاني څخه آزادي کتلي خلک يي په سلو کښي شپيته تنه سوادبلو تعليمات پکښي په وړيا ډول اجباري د ژبه يي هسپانوي او مذهب يي رومن کاتولیک دي. جمهور رئيس يي د خلکو له خوا د پنځه کالو

دپاره ټاکل کيږي د پارلمان دپاره هر سړي مجبور دي چه د ۱۸ کلني اود هغه نه پورته رای ورکړي .

السلو ادور دملگرو ملتو اودا مريکا يي هيوادو دشوراء غړي هيواد دي .

لويديځ آلمان:

منابع او صنايع :

د ۱۹۵۰ - او ۱۹۶۰ کال ترمنځ لويديځ آلمان په زړه پوري اقتصادي ودی ته رسيدلي په ۱۹۵۰ کال يي ملي توليدات ۲۳ بيليون ډالر په ۱۹۶۳ کال ۹۴ بيلون ته زيات شول . لويديځ آلمان په اروپايي هيوادو کښي لومړی پولا دتوليدونکي هيواد دی .

پوهنه او مذهب :

لويديځ آلمان ۱۹ پوهنتونونه ۸ تخنيکي پوهنتونونه او شپږ څلوېښت دعالي تعليماتو موسسې ، موسيقي او مذهبي دايري لري د شپږ کلني او پنځلس کلني ترمنځ تعليم اجباري دی داساسي قانون په اعتبار په آلمان کښي د مذهبي آزادي مراعات کيږي .

دفاع :

د لويديځ آلمان نظامي لښکري دملکي آمریتو د اداري لاندی دی د ۲۱ کلنو عسکري جلب د ۱۸ مياشتو دپاره معمول دی .

پایتخت :

دېن ښار .

د ځمکي پراخوالی :

دلويديځ بر لين په گڼون ۹۳۷ ، ۹۵ مربع ميله دنفوسو شمېري په ۱۹۶۹ کال کښي دملگروملتو دانکل له مخي ۷۷،۹۳۸،۰۰۰ تنه دی.

بورغ يي :

په افقي ډول توري سړی او طلايي رنگ ټوټی دی .

پيسی :

دمارک په نوم يو جر منی مارک د لسو افغانیو انډول دی .

څرگندونه :

آلمان په مرکزي اروپا کښي شامل دراين دسپند په سيمه کښي واقع دی . د ۱۹۵۵ کال دمی په ۵ نيټه دلويديځ آلمان جمهوريت بالکل آزاد شو .

المغرب:

پيسی :

پایتخت يي :

درباط ښار .

منابع اوصنائيع :

د ځمکي پراخوالی :

د ۹ - افغانیو سره برابر دی . او سيدونکي کروندگر او مالدار دی . دکر هني پيداوار يي ، وربشي ، غنم او جوار دی ، ډيري میوی او تاگونه لري چه خرما پکښي گټور حاصل دی . صنعتي توليدات يي قالين ، خرمنی ، وږی ، وړيښم دی . شتمن درگونه يي فاسفيټ ، تامبه ، سرب دتيرو سکاره قلعي او پترو ل دی .

۱۷۲،۸۳۴ ميله .

دنفسو شمير يي:

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو د اټکل له مخي ۱۵،۲۳۸،۰۰۰ تنه .

بورغ يي :

په سره ټوټه باندی شين ستوری .

د نړۍ مملکتونه

پوهنه او مذهبي: المغرب کلسیوا ل اکثر بی سواده دی مگر تربیوی او زراعتی مسلک یی مخ په انکشاف دی مذهبی مدرسی او ښوونځی لری. د کپرو ین اسلامی پوهنتون په زړه پوری مشهور پوهنتون دی رسمی ژبه نی عربی ژبه ده اوسیدونکی اهل سنت دی.

صادرات یی خوراکي شيان تمباکو، میوی ماهی، شراب، سبزیجات او معدنی تولیدات دی. په کال کی زیاتو کم پنځه سوه زر ه سیلانیان تماشی ته ورځی ددغه لاری څخه بيله کومی پاکلی اندازی څخه زیاته گټه لاس ته ورځی.

اندونیزیا

نه وروسته دوهمه درجه هیواد دی. خلک یی په سلو کښی ۸۰ تنه په کرهڼه لکيا دی ورپسې، جوار، حبوبات، تمباکو قهوه، ربړ، مرچ او نور لکه نارگیل، چای پوره او تیل یی ګټور تولیدات دی داندونیزیا حکومت کوپراتیفونه تشویق وی، غواوی چه په پنځه کلنو پلانو دوریجو او دخوراک اساسی شيانو او بریښنا قوت زیات کړی یواځه کلن انکشافی پلانی یی په ۱۹۶۱ کال شروع شوی دی. معارف او مذهبي:

پایتخت: دجاګارتا ښار. د ځمکی پراخوالی ۷۳۵۸۶۵ مربع میله. داوسیدونکو شمیری په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو داتګل له مخی ۱۱۶،۰۰۰،۰۰۰ تنه ده. **بیرغی:** په افقی ډول دوه سری سپینی تاکانی پیسی: روپی د څلور نیمو افغانیو انډول: جاګارتا دجاوا په جزیره کښی واقع ده چه پخوانی نوم یی (پاتاویا) دی. **منابع او صنایع:**

د اندونیزیا او سیدونکی په سلو کښی ۹۰ مسلمانان دی او نورپاتی اوسیدونکی عیسوی هندو او بودایی دی. ابتدایی تعلیمات یی د ۶ کلنی څخه تر ۱۲ کلنی پوری اجباری دی متوسطه او عالی تعلیمات په منځنی درجه لری. دجاګارتا او بانیدونګ پوهنتونونه پکښی مشهور دی داندونیزیا دباها سا دخلکو ژبه چه دملايایی ژبی نه مشتق ده رسمی ژبه ده.

د طبیعی ذخیرو له مخی اندونیزیا دنړی په هیوادو کښی غنی هیواد دی د ذخیرو لوی درنګونه یی د قطی، تیل، دسکرو ډلدرنګونه دی او زیات ذخیری متګانیز، تامبه، نکال سره زر، اوسپن زر لری دتیلو کلنی تولید یی دوه سوه ملیونه تنه دی. همدارنګه د عراق، کویت او ساراواک ته تیل وار دوی اوهغه تصفیه کوی. اندونیزیا دقلمی په تولید کښی د ملایا

اندورا

بیرغی په عمومی ډول شبن ژبی او سور دی. پیسی: فرانک د ۹ - افغانیو سره انډول دی.

پایتخت یی داندورا ښار. د ځمکی پراخوالی ۱۹۱ مربع میله. د نفوس شمیر: په ۱۹۷۰ کال د ملګرو ملتو د اټکل له مخی ۱۹،۵۰۰ تنه دی.

د امریکی متحده ایالات

پایتخت یی: دواشنگتن ښار. د ځمکی پراخوالی: ۳۶۱۰۲۱۰۱ مربع میله. داوسیدونکو شمیری: په ۱۹۶۹ کال د حکومت د اټکل له مخی ۲۰۴۱،۰۰۰،۰۰۰ تنه دی.

پایتخت یی: دواشنگتن ښار. د ځمکی پراخوالی: ۳۶۱۰۲۱۰۱ مربع میله.

د افغانستان کلتري

معارف او مذهبي :

په امريکه کېنې د زرو نه زيات پوهنتونونه دي چه هر پوهنتون اختصاصي څانگي لري سربيره په دغه نور اختصاصي پوهنتونونه يې د ښوونځيو سره ډير دي معارف پکښي په زيات اندازه پالل کيږي .

معلمان پکښي په مختلفو اختصاصي برخو کېنې زيات دي ابتدائي تعليمات پکښي په عام ډول زيات دي او موسسي او ورکټونونه پکښي د ماشومانو د شموليت دمخه رسيدگي کوي . عام دين يې عيسوي دين دي پروتستان پکښي اکثريت لري په متحده ايالاتو کېنې کاتولیکان هم ميشته دي سربيره په دغه په امريکه کېنې پنځه حليونه يهود هم ميشته دي .

بیرغی :

په ملي نوم افقي بیرغ يې ديارلس تاگانې اوستوري او په قلسري شپږ تاسپيني کيښي ځنډی تمبي يوه شنه پورتنی برخه تر څلوړمي سړي تا پوړی اوږد والی لري . دوه پنځوس سپين ستور پري لگيدلي دي .

پيسی :

دالر دی يو دالر د پنځه څلوړيشت افغانیو انډول دی .

منابع او صنايع :

د امريکي د متحده اضلاعو هيواد دنړی د شتمنو هيوادو څخه ودان هيواد دی د امريکي هيواد دمعدني شتمني له مخی د زراعتي کروندو په نظر او د صنايعو او فابريکو د انکشاف په لار کېنې په نړی کېنې لوی اهميت لرونکي هيواد دی .

ایټالیا

پایتختی :

انکور پکښي په لومړي درجه اوبادام نارنج لیمو ، منی اوناک پکښي په زړه پوری زيات پيدا کيږي په ځينو سيمو کېنې شولې هم کېږي هوا ، ميږي ، آسونه هجري او بزي پکښي يوډل کيږي په ايټالیا کېنې په مختلف ډول رنگ ، پورنگ شراب پيدا کيږي تو ليد پري سپين اورنگين مر مرهم پکښي پيدا کيږي .

معارف او مذهب :

د ايټالیا رسمي مذهب رومن کاتولیک دی ، شپږ ويشت هولتي پوهنتونونه لري .

مفاع :

د ايټالیا دفاعي قوه په ناتو کېنې دهغه هيواد د غړيتوب سره زياته منظمه او تقوي شوی خورا نوی وسلی دراکتونو او نورو په شمول لري .

دروم ښار .

د ځمکي پراخوالی :

۱۱۶۳۰۳ مربع ميله .

د اوسيدونکو شميری :

په ۱۹۶۹ کال ملگرو ملتو دا ټکل له مخی ۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰ تنه دی .

بیرغ :

دري عمودي شين بخني سپين او نړی تاگانې .

پيسی :

ليره داوه پولو سره انډول .

منابع او صنايع :

دکرهني کتور پيداواری غنم ، لیمو ، کچالو ، جوار اوانکور دی . دايټالیا میوی او سبزیجات داروپا گم بازار ته لیږل کيږي

ایتو پیا (حبشه)

پایتخت :

په ۱۹۶۸ کال دملگرو ملتو دا ټکل له مخی ۲۴۷۶۰۰۰ تنه .

بیرغ :

دري شنی زیری او سری افقي تاگانې په زیره تایی دزهري نقش لگیدلی دی .

دادیسه بابا ښار

د ځمکي پراخوالی :

(۳۹۸۲۵۰) مربع ميله دی .

د اوسيدونکو شميری :

د نړۍ مملکتونه

پېسی :

د حبشی ډالر یو ډالر ۱۷۰ افغانی اند ول دی.

صنایع او منابع :

په سلو کښې نوی عایدات یی زراعتی پیداوار دی . مگر مهمی صنعتی منابع هم لری داوبو او بریښنا دقوی نه هم استفادہ کیری .

په حاصل خیزه کړوندو باندی اورښتونه ددی باعث شویدی چه په کال کښې دوه فصله ورکړی . قهوه ، غنم ، وربشی ، می ، تمباکو او گنی یی گټور زراعتی پیداوار دی . دکافا دولایت گټوره قهوه نیمايي خارجي تجارت دپاره مهم صادرات دی .

غولہ ، میږی ، قچری بزی پکښی روژ ل کپړی دڅارویو پوټکی اودحبو پاټو تیل حادروی . ددرنگونو څخه یی پلاتین ، سره زر ، سپین زر

معارف او مذهب :

د حبشی کلتور د یونان اومصر حقایق لاندی راغلی نودعیسوی مذهب اکثریت پکښی ډیر دی دکلیسا سراسقف د امپراطور له څخه ټاکل کیری .

په پنځه ؤ کښې یوه برخه مسلمانان دی دادیسه ابا یا دپوهنتون په شمول یو شمیر ښوونځی لری رسمی ژبه یی (امباری) ژبه ده .

دفاع :

امپراطوری دځمکنیو ، هوایی او بحری قواؤ عمومی قوماندان دی .

ایران

پایتخت یی :

دتهران ښار .

د ځمکې پراخوالی :

۶۲۷۰۰۰۰ مربع میله .

د اوسیدونکو شمیری :

دملگرو ملتو دټکل له مخه ۲۷۰۸۹۲۰۰۰

تنه دی .

بیړغ :

په افغی ډول شنی سپینی او سری تاگانی چه په سپینه توبه یی دزمري او لمر طلا یی نقش لگیدلی دی .

پېسی ریال ۷۶ ریاله یو امریکایی ډالر سره برابر دی .

منابع او صنایع :

په غر نیو لمنو کښې څنگلی دی دتیلو وسپنی سکرو ، ګک تامی ، سرب ، منگانیز ، نیکل ، کرم ، گو گرد دسپین مر مر سپړی او دکو بالت رنگونه لری .

ایران په ختیځ کښې دتیلو یوه لویه منبع ده . تیل یی خلویو پنځه پایب لاینو په ذریعه آبادان ته رسیدلی هلته تصفیه کیری سربیره په دغه په تهران او کرمانشاه کښې هم تصفیه

خانی لری ، کرهنه دایرانیا نو لومړنی کسب دی .

غنم وربشی ، جوار ، وریجی ، میوی ، ووی ، تماکو ، اومه ورینیم ، گنی او یومه یی گټور تولیدات دی .

دایران ځنی مشهور تولیدات چه دایران په څو مهمو ښارو کښې لکه کاشان ، کرمان ، همدان ، قم اراک ، تبریز ، مشهد اصفهان ا و تهران کښې دغالیو اوبدل دی .

معارف او مذهب یی :

شیعه ، جعفریه ، او امامیه مذهب یی داکثریت مذهب دی .

لمړنی تعلیمات اجباری دی عالی تعلیمات ورته دتهران ، شیراز ، مشهد ، اصفهان ، تبریز ، اهواز او رضائیه پوهنتو نو کښې حاصل دی .

د ۱۹۶۲ کال په اکتوبر کښې عسکری پوهی زده کول منځ ته راغله چه دهغه په اساس دکلیوالو دکانوی ښوونځیو فارغان پکښی په درس لوستلو ترهغه پوری لگیا وی چه د بیرغ لاندی خدمت پای ته رسوی .

د نړۍ مملکتونه

بار بادوس

څرنګه چه د بار بادوس داغزني انيڅر د يره
ګڼې ونې لري نو په دې عقیده ښايي.
ددې سيمې نوم د همدغه ځای څخه ود .
کړی وي.

په ۱۹۰۵ کال د لمړي ځل دپاره د بار بادوس
جزیرې ته يوه انگليستی بېړۍ ورسیده.
وروسته انگليسی پناه گزینان یو په بل
پسې دغې جزیرې ته ورمات شول د بار بادوس
اکثر اوسیدونکي تور پوټکي دي چه ژبه یې
انگليسی ده خپله داخلي آزادی په ۱۹۶۱ کال
دانگریز څخه وکټله.

بوره، پومبه، فندی، شیر، دکنی، ګرېبی د
بار بادوس مهم زراعتي پیداوار ګڼل شي.

پایتخت یې :

برج تاون .

دځمکې پراخوالی - ۱۶۶ مربع میله

داوسیدونکو شمیر یې :

۲۶۰،۰۰۰ تنه

پیسې یې :

دغرب الهند دالر د ۳۰ - افغانیو انډول .

باربادوس چه د پیری او اغزني په معنی دی
لومړی ځل ددري تنو پرتګالي او هسپانوي
لامبو وهونکو نه په دغه سیمه اطلاق شوی

برازیل

پایتخت یې:

برازیلسا.

دځمکې پراخوالی - ۳۰۲۸۶،۷۷۳ مربع
میله.

د نفوسو شمیر یې په ۱۹۷۰ کال د حکوم
د اټکل له مخې ۹۳۷،۰۰۰،۰۰۰ تنه

۲۶۱،۹۸۰،۰۰۰ تنه

برازیل په عمومي ډول یو کاتولیکي هیواد
دی مګر مذهبي آزادی پکښې تضمین شوی ده
دوه د پیرش رسمي پوهنتو نونه دري کاتولیکي
پوهنتو نونه ۴۸۶ عالی تعلیمي موسسې اونور
ښوونځي لري.

ابتدایي اجباري تعلیمات یې وې یادی.

دفاع، دیو انتخابي سیستم لاندی ټول نارینه
ددولس کلنې نه د پنځه څلویښت کلنې پورې
د بیړغ لاندی عسکری خدمت پای ته رسوی
د خدمت موده یې یو کال او دا احتیاط خدمت
دپاره پنځه کاله موده ټاکلې شوی ده.

بیړغ یې، شین د ۲۲ سپینو ستو رو سره
د زرغونه دایرې په مخ یې د صلیب شکل چه په
مرکزي برخه یې طلا یې الماسی نقش دی
لري.

پیسې:

کر وپیرو د ۱۹ افغانی انډول .

منابع او صنایع:

په برازیل کښی درنګونه ډیر دی مګر لږو
پکښی انکشاف کړی دی.

بحرین

پایتخت یې:

دمنامی دښاری سیمې په ګډون ۴۰۰ مربع
کیلو متره په شمال ختیځ کښی دمحرک په
جزیره کی تقریبا شل زره تنه میشته دي.
اوسیدونکي:

یولک اوشل زره تنه.

دمنامی ښار. او سیدونکی زیا تو کم دیرش
زره تنه دي.

دځمکې پراخوالی.

دڼې مملکتونه

- بیرغ یی: سپینه مخکه دسو روټیلوسره .
 پیسی: دینار ددوه سوه افغانیو انډول.
 منابع او صنایع: بخرین دفتو ډکې ذخیرې لری. او دورخی عالی مکتب لری.
 ۲۰۰۰۰ بیرل تیل تصفیه او صادروی.
 زراعت: په بخرین کښی زراعتی خمکی ډیری لږدی.
 معارف اومذهب ئی: دبخرین خلک مسلمانان دوه ابتدایی او یو

برما

- پایتخت یی: درنگون ښار.
 دځمکنی پراخوالی: ۲۶۱۷۸۹ مربع میله.
 دنفوسو شمیر دملگرو ملتو ۱۹۶۱ ۲۶۱،۹۸۰،۰۰۰ تنه
 بیرغ یی سوربه شین بڅنه برخه یی سپین ستوری پنځه ضلعی دهري ضلع تر منځ یی د نورو کوچنیو ستورو نقش لگیدلی دی.
 پیسی کیات یعنی سل پیاس ۹ افغانو سره برابره دی.
 منابع او صنایع: معدنی تیری پکښی خورا زیاتی دی تیل ، سرب زر نونگستن،جست او معدنی پیداواری لمل یاقوت پشم ډبره او نوری گټور مهم معدنی تولیدات دی.
 دکرهڼی ارزښتناک،پیداواری وړیچې پومبه جوار او تماکو و مهم تولیدات دی دکروند و دښی ودانی داوبو دمنابعو معدنو برښنا اوحمل
 او نقل دښه کولو دپاره زیات لگښت لری .
 معارف او مذهب : دبرما اوسیدونکی استاسا مغل دی چهخیری تایلندیانو ، تبتانو ،ملائیانو چینایانو او د ختیځی آسیا نورو اوسیدونکو ته ورته دی
 دبرما اوسیدونکی اکثر په برمایي ژبه خبری کوی درنگون ،ماندلی او نورو پوهنتونو - کښی ئی عالی تعلیمات موجودی په ۱۹۴۸- کال په برما کښی ددولتی ښوونځیو سیستم جوړ شو رسمی مذهب یی بودایی مذهب دی چه په سلو کښی ۹۰ پیروان لری .
 دفاع : په ۱۹۵۱ کال.
 دسرو دپاره ۱۸۵ - کلنی نه تر ۴۶ کلنی پوری او دښځو دپساره ۱۸۵ نه تر ۳۶ پوری عسکری اجباری خدمت کول تصویب شو .
 فنی متخصصین باید ۱۸۵ - کلنی او ۵۶- کلنی عمر ترمنځ خپل عسکری خدمت دوره تیره کړی .

بلجیم

- پایتخت یی: درنک دی . بلجیم صنعتی مواد تولیدونکی هیواد دی سره ددغه کرهڼه او خفکلی هم پکښی اهمیت لری.
 غنم ، کچالو ، وریښی ،جوار او لبلولی گټور زراعتی پیدا واری .
 لوی صنایع ئی. دمعادنو په استخراج پولاد سازی غذائی موادو ، مشروباتو، ماهی نیولو، شیشی دالماسو پرش دنساجی اوکیمیا و ټی مواد تولیدوی .
 دڼې دالماسو دتجارت لوی مرکز دانتورپ دبلجیم یوازی مهم درنک دټپرو دسکرو ښار دی .
 بیرغ ئی: په افقی ډول دری تودی زیری اوسری تاگانی .
 پیسی یی: فرانک . ددوی پولوه سره برابر .
 منابع او صنایع : دبلجیم یوازی مهم درنک دټپرو دسکرو ښار دی .
 دځمکنی پراخوالی : ۷۸۱ ۱۱۲ مربع میله .
 داوسیدونکو شمیر ئی : په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی ۹۰۰ ۶۶۷ تنه .
 بیرغ یی: په افقی ډول دری تودی زیری اوسری تاگانی .
 پیسی یی: فرانک . ددوی پولوه سره برابر .
 منابع او صنایع : دبلجیم یوازی مهم درنک دټپرو دسکرو ښار دی .

د افغانستان ګانې

معارف او مذهب :

د بلجیم خلک په دوه برخو دفلمنګانو او والون په نوم ویشل شى .

داکثريت مذهب ښى .رومن کاتولیک مذهب دى دکنست لیژ ،پرسل او لوین په ښاروکښى څو پوهنتونونه او دکرهنى ،تخنیک هنر او موسیقى ښوونځى لری .

په جنوب کښى دبلجیم دخلکو رسمي ژبى فرانسوى او په شمال کښى یوه ډنمارکي ژبى ته ورته فلمشنى ژبه چه په بروکسل کښى دواړه ژبى دبلجیمى ژبو تشکیل دى ویل کیږی : شامل نه دی .

دفاع .

بلجیم دشمالى اتلا نتيك د نظامي تي وڼغړی هیواد دى عسکری خدمت عام دى په داوطلبانه ډول د ۱۷ کلنۍ عمر څخه شروع کیږی پنځه کاله خدمت لازم دى داوولس کالنى نه پورته او داتلس کالنى نه لږ څلور کاله او داتلس کلنۍ نه زیات دری کاله عسکری خدمت پای ته رسوى دخدمت لازمی ټاکلى موده ۱۲ میاشتنى دى په دغه اصل کښى احتیاطی منصبداران شامل نه دی .

بلغا ریا

پایتختی :

د صوفى ښار .

دځمکى پراخوالى .. ۴۲۷ ۲۹ - مربع میله .
دنفوسو شمیرنى .. ۱۹۶۹د - کال داپکل له مخى ۸،۴۳۶،۰۰۰ تنه

بیرغ ښى .. دری سپنى ،شنى ،سرى افقى تاګانۍ په منځنى برخه کښى دجنگى نښى نقش دى .

منابع او صنایع :

دکرهنى زیات پیداواری غنم ،وربشى او جوار دى کچالو او باټینګر هم پکښى کیږی هیوادپى په عمو مى ډول یو زرا عتى هیواد دى مګر دملی اقتصادى پلان لاندی صنعتی کیدو په لور روان دى دبرښنا په قوی ،سکرو ، ماشین ،باب ،فلزا تو ،په نساجى ،ساختمانى موادو ،پوټکو خرمنى شیانو او تیلو باند ى

معارف او مذهب :

دخلکو ژبه یی بلغاریایى ژبه ده اساسى تعلیمات یی د ۷ کلنۍ نه تر ۴۱ کلنۍ پورى اجبارى دى یوو یشت پو هنتو نه اوعالى ښوونځى لری په دغو کښى د صوفیه پوهنتون هم شامل دى مذهب یی اوتو توداکس مذهب دى په بلغازیا کښى داوه نیم سوه زرو څخه زیات مسلمانان هم میشته دى .

دفاع -

داولس کلنۍ څخه ترپنځه شپيته کلنۍ پورى ددوه کالو دپاره عسکری خدمت اجبارى دى .

بوتسوانا

منځنى څنډه یی سپینه ده .

پیسى :

دجنوبی افريقى راند د ۶.۵ افغانو سره برابر بوتسو اناد ۱۹۶۶ کال دسپتمبر په دیرشمه نیټه دبرطانی دتحت المایکى نه آزاده شوله .

پایتختی کیابرون .

دځمکى پراخوالى ۲۷۵ - مربع میله .
داوسیدونکو شمیرى په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو اپکل له مخى ... ۶۲۹ تنه .
بیرغ- ټک شین دیوی توری افقى پټى سره

بورندى

داوسیدونکو شمیرى په ۱۹۹۶ کال دملګرو ملتو داپکل له مخى ... ۳،۲۴۵،۰۰۰ تنه .
بیرغ یی :

پایتختی :

بوجومبورا

دځمکى پراخوالى ۱۰۴۷ - مربع میله

د نړۍ ملکونه

دوه سکېنتی ستری تا په سراولمن کېښی شین اوبی لورته یی په سپینه مرکزی دایره کېښی دطبل دباسو دگیا وږی دی .
بلجیم د ملگرو ملتو نه مرستی اخلی د هیواد دی نیمايي اوسیدونکي یی عیسوی دی اوتور خلک یی دا یمانا په نوم خدای پرست دی کوی کیروندی ستواخلی او فرانسه ژبی پکښی معمول دی .

پیسې :

فرانک دپنخوسو پولو انډول .

بولیویا

دصنایعو نه یی دمعدانو تولیدات زیات مهم دی گټوری شتمنی ، زر ، تامبه ، سرب ، جست ستره زر ، وسپنه ، اوچونه پکښی زیات دی د نړۍ دحلبی تولیدات په بولیویا پکښی منیدل شی .

پوهنه او مذهب

لومړنی تعلیماتی وړیا او اجباری دی دلو یانو بیسواد ی پکښی چه په سلو کېښی اته پنخوس اټکل کید له مخ په کمیدوده پوهنتونه لری عمومی مذهب یی رومن کاتولیک دی ، دینونونه پکښی آزاد دی رسمی ژبه یی هسپانوی ژبه ده .

دفاع

دعسکری خدمت دوره یی چه په پنخلس کلنی څخه شروع او تطبیق کیری اجباری ده .

پایتخت یی :

سوکر .

لازیایی دحکومت مرکزی .

دځمکی پراخوالی :

۴۲۴۹۶۳ - مربع میله .

داوسیدونکو شمیری

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۴۸۰۴۰۰ تنه

بیرغ یی :

په افقی ډول دری سری زیری اوشنی تاگانی

پیسې :

پیسنو دخلورو افغانو انډول .

منابع او صنایع :

په سلو کېښی اوپا تنه یی دکرهڼی په چارو

لگیا دی دکروند وتولیدات کاکاو بوره ، قهوه

وربشی ، وریجی اورپ ، یی مهم پیداوار دی .

بھوتان

پایتخت یی :

تیمبو .

دځمکی پراخوالی :

۱۸۱۴۷ - مربع میله .

دنفوسو شمیری -

په ۱۹۷۰ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۸۰۰ - تنه

بیرغ یی :

مثلثه قوټه پور تنی برخه یی نارنجی او

لاندی برخه یی زرغونه په یوه قوټه یی دشین

بنامار نقش دتاکانوتر منځ لگیدلی دی .

پیسې :

هندي رویی داته افغانو سره برابر

پاراگوی

داوسیدونکو شمیری

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۲۳۰۳۰۰۰ - تنه

بیرغ یی :

پایتخت یی :

اسونسین .

دځمکی پراخوالی :

۱۵۷۴۷ - مربع میله

د افغانستان کالني

دری افقي سري سپيني زرغو نی تاگا نی د سپینی تاپه یوه خنډه یی چنګی نښه په بل لوری دیوی جملی سره د زمري نقش دی دغه بیرغ په نړی یوازنی بیرغ دی چه دواړه خوا وی مختلفي دی .

پیسې :

د گوارانی د دیرش پولو سره انډول .

منابع او صنایع :

معارف او مذهبی
عمومی مذهب یی رومن کاتولیک دی نور ،
مذهبونه پکښی آزاد دی .
داوه کلنی څخه تر لس کلنی پوری ابتدایی
تعلیم پکښی اجباری دی .
ژبه یی هسپانوی ژبه مگر د گوارانی په نوم
د سرو پوټکو پخوانی ژبه هم پکښی ویل کیږی

دودانی لرګی په کښی ډیر دی وسپنه مینګانیزم
اوتامبه پکښی ډیر زیات دی . مگر وبستل
شوی نه دی په سلو کښی ۷۵ خلک پرو ونډه

پاکستان

مياشت اورستور وسره پنځه ضلعی لری .

پایتخت یی :

اسلام آباد .

بیړغی

د شین بخنی تاسره عمودی سپینی تاته نزدی پاکستانی روپی داته افغانو انډول .

پیسې :

پانامه

پانامه گڼی ځنګلی لری دکاچ لرګی گټور
صادرات دی یوازی نیمایی سیمه یی کرونده
اودکرهڼی وې د حالدا ری هم پکښی روزل
پکښی کیږی قهوه اووریجی مهم تولیداتی
ارزښتناک صادرات یی کیله کاکا بوره اوسمت
دی زیات تجارت دامریکی سره کوی .

معارف او مذهب

رومن کاتو لیکي مذهب

پکښی مروج دی یوبل مذهب هم پکښی موجود
وی داوه کلنی نه تر پنځلس کلنی پوری تعلیمات
پکښی اجباری دی .

رسمی ژبه پکښی هسپانوی ده چه استعمال
یی اجباری دی دیانامی په ښار کښی
یوملی پوهنتون هم لری .

پایتخت یی :

پانامه .

دځمکی پراخوالی :

۲۹۲.۸ - مربع میله .

داوسیدونکو شمیری -

په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو اټکل له مخی

۴۱۷ ر۱ - تنه

بیړغی -

خلور سپینی تاګانی دزرغونه ستور وسره
په مستطیل ډول شین سپین دسرو ستورونقش
پری لګیدلی دی .

پیسې -

بالبواد ۴۵ افغانو انډول .

منابع او صنایع :

پرتګال

پایتخت یی :

لرژین ښار .

پایتخت یی :

۳۵۰۱۰ - مربع میله

داوسیدونکو شمیری -

په عمودی شنی سري تاګا نی په منځ کښی
دسپر نقش لګیدلی دی .

پیسې :

ایسکو دیوی افغانی اوه پنځوس پولواډول
منابع اوسنایع .

دکروند ومهم پیداوار یی غنم جوار او

په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو داتکل له مخی

۹۵۶ ر۱ - تنه .

د نړۍ مملکتونه

او تیل هم پکښې کشف شوی دی .
الکول ، تاري رختونه ، کاغذ بوت او نور
پکښې مهم تولیدات دی .

موزامبيق -

د دېلاکو دخولي نه په ختيځه افريقه کښې
نرجنوبي اتحادي افريقي پوري اوږد دوا لېلری
دخمکي پراخوالی ۲۹۷۷۳۱ مربع ميله باندی
زیاتو کم اوه ملیونه تنه میشته دی .

پایتختی لورینکو مارکیس په نوم مرکزی
ښار دی مهم پیداوار سمث او پره بوره پومبه
کوپره ، اووم دی دمعدانو تولیداتو یی سره زړ
سپین زر او یورانیم دی .

شني دماغي جزایر په پنځلس جزیری په
شمالي اطلس کښې دی ټوله سیمه یی د
۲۰۱۵۴۹ مربع ميله نه زیاته ده .

پیداواری قهوه ، درمل ، پوټکی ، میوی او
حبوبات دی پرتگالی کینیا

دلویډ یخي افريقی په ساحل کښې دینګال
اوغایانا ترمنځ ۱۲۹۴۸ مربع ميله پراخوالی
لری ۶۳۹۰۰۰ تنو څخه زیات اوسیدونکی لری

مهم صادرات یی موم ، روغنیا ، عاج او
پوټکی دی دیپسو په نوم مهم بندر لری دسان
نوم او پرنسیب په نوم جزایری دګینیا په
خلیج کښې دیوګو ورنر داداری لاندی زیاتو
کم څلور شپيته تنه اوسیدو نکی لری پیداواری
کاګاو ، قهوه کوپره ، نباتی غوړی اوکټین
ماګاو -

دچین دګانتون دسیندو په خوله کښې واقع
ده دیوسل او پنځوس زره تنو څخه زیات
اوسیدونکی لری زیات تجارت یی دچین سره دی .
دپرتګال تیمور - داسترالیا په شمال کښې
تیمور په نوم یوه کوچنی جزیره ده چه زیاتو
کم پنځه لکه اوسیدو نکی لری قهوه کوپره او
موم یی مهم صادرات دی .

وريجی دی باغی میوی انګور او شسرا پ
دی دښو نه تیل او نوری میوی پکښې زیات
پیداکیری سیمه یی په سلو کښې پنځلس د
نښتر وڅپ و او کارک څنگلو نیولی ده .

دمعدانو تولیدات دپرو سکاره ، سرب ،
تامبه قلمی کاروین ، ګوګي ، لیتیم ، اوتیتا نیم
دی ګټور صنعتی تولیدات یی رختونه لوښی
کیمیاوی مواد کاغذ او ښیښی دی .

صادرات یی کارک ، شراب ، په دبلو کښې بند
شوی ماهیان ، وڅکی اونورو په ګډون تجارتی
ارزښت لری .

معارف او مذهب یی

دپرتګال اساسی مذهب یی رومن کاتولیک
دی مګر مذهبی آزادی پکښې ده ابتدا یی
تعلیمات پکښې اجباری دی څلور پوهنتونو
هم لری مختلف تعلیمی موسسې پکښې دفتی هنری
اوموسیقی ښونځیو په ګډون ډیری دی .

دفاع : عسکری خدمت پکښې دشل کلنۍ
اوپنځه څلویښت کلنۍ ترمنځ اجباری دی .

دپرتګال متصرفات

انګولا در زمینه اوږدوالی دجنوبي کانګو در
یاب سره لګیدلی سرحد لری دیوه ګورنر له
خواجه فوق العاده اختیارات لری اداره کیری
یوه تقنینی ټاکلی شورا هم لری ده ۵۷ کال نه
وروسته دپرتګال متصرفه ده اوسیدونکوی
۴۹۳۶ تنه دی .

په دغو کښې یوازی دوه لکه پنځوس زره تنه
اروپایی دی .

دلوند ا ښاری پایتخت دی .
ګټور پیداواری قهوه ، العاس ، جوار ، ماهی
بوره تامبه غوړ یی دانی ، عاج ، غوا ، تماکو اور
پردی .

دهرډول شتمنی ډک درنګو نه لری سره زړ

پولند

پایتخت یی :

وارسا

دخمکي پراخوالی :

۱۲۰۶۶۴ - مربع ميله .

داوسیدونکو شمیری - ۱۹۶۹ کال دملګرو
ملتو داتګل له مخی ... ۳۲ ۵۵۵ - تنه

پیرغ یی :

دوه افقی سپینی اوسیری ټاګانی .

پسی :

زلونی څلور زلوتي دلسو افغانی انډول .

منابع او صنایعی :- په سلو کښې ۴۵ -

تنه کروند ګردی دکرهڼی پیداواری غنم وربشی
کچالو ، لیلیو ، تماکو دی . صنعتی تولیدات یی
رختونه کیمیاوی مواد دلوګواسیاب اوفلز ی
لوښی دی په نو صنایعو کښې موټو تراکتور

د افغانستان کالسی

دراڼه ماشینونه بېړۍ اوالونکي چوپړ یی .
لویي صنعتی فابریکی ملی دی د اقتصادي
پلان لاندی کار کوی .
د معادنو څخه هم شتمن هیوا دی د دیر و
سکاره تیلی طبیعی گاز سرب ، گوگرد ، پتاسی
او نور دیر شیان لری .
معارف او مذهب یی - تعلیمات یی وړیا او
دفاع د شل کلنی او پنځوس کالنی عمر تر
منځ د عسکری خدمت موده ټاکلی شوی ده ددری
گونۍ ځمکی . بحری او هوایی قوا وی لری .

پیرو

پایتخت یی :
لیما ښار دی .
د ځمکی پراخوالی - ۴۹۶۲۲۲ مربع میله .
د نفوسو شمیری - ۱۳۱۷۲۰۰۰ تنه .
پیرغ یی :
دری عمودی سری سپینی تاگانی په سپینه تا
باندی سور یخن زیږ نقش لگیدلی دی .

منابع اوصنايع :
په سلو کښی دیو ۵۸ تنو کسب یی دکر هڼه او
مالدارۍ ده چه د پیرو په سلو کښی ۴۷ ،
صادرات برابر دی .
په زراعتی تولیداتو کښی پومبه یی ښه
پیداوار دی وړی پوټکی بوره ، قهوه ، وریجی
کچالو وربشی او تمباکو دی جوار یی د بومیانو
خوراکي پیداوار دی دماهی نیولو صنعت ،
پکښی خورا زیات دی ددغه کبله پیرو په نړی
کښی دغذای ماهیانو دتبیه کوونکو هیواد و
څخه لومړی درجه هیواد دی غرنی درنکو نه یی
دشتمنو ډک دی ویندیم اوتا مبه پکښی دیر .
پیداکیږی د پولادو صنایع پکښی منځ په انکشاف
دی .

تانزانیا

پایتخت یی :
دارالسلام .
د ځمکی مجموعی پراخوالی ۵۸۰۰۰۰ مربع میله
داوسیډو تګو شمیری - په ۱۹۶۹ کال د
ملګرو ملتو داتګل له مخی ... ۹۲۶۰۰۰ تنه .
پیرغ یی :
دری شین بختی توری او زرغونه دری تاگانی
چه په زیږ وېټو دیوی بلی نه بیللی شوی دی .
پیسې :
د تانزانیا شلنګ د شپږو نیمو افغانو انډول
خرګندو نه -
د تانزانیا متحده جمهوریت په ۱۹۶۴ کال
جوړ شوی جولیوس نایریری داتانګا نیکا د

د نړۍ مملکتونه

جمهور رييس په حيث او عبيد عمانی د زمينچار مرستيال په حيث وټاکل شول .
د دغه تړون په اساس دفاعي خارجه او اجتماع خدمتو چاري د دارسلام دمركزي حكوت په تعلق شوي مگر دواړه برخي ديوي بلي نه جدا پاتي شولي .

تانگانیکا په ۱۹۶۱ کال د مشترک المنافع هیواد وپه چوکات کېږي آزاد شوله .
د زنجبار ښار د زنجبار پایتخت دی .
دری لکه اوشل زره اوسیدو نکی لری ،
د ختیځی افریقی د سواحلو نه ۲۳ میلیه لیری یوه د جزیره ده چه د برطانی داداری لاندی و .

تایلند

پایتخت یی : بنکاک .
د ځمکي پراخوالی : ۲۰۰۱۴۸ - مربع میله .
د اوسیدونکو شمیری : په ۱۹۶۹ کال د ملگرو ملتو د اټکل له مخی ۳۴۷۳۸۰۰۰ - تنه
پیرغیی : سری سبینی زرغو نی افقی تاگانی په سبینی سره تایی د زرغونه تابلن والی په نورو یو په دوه دی .
پیسې : بات ددوه افغانو او ۲۵ پولو انډول .

منابع او صنایع : گنی ځنگلی لری په سلو کښی ۹۱ تنه په کرهڼه لگادی د ډبرو سکاره قلمی مینکا نیژ تونگستن او سیماب پاره ، پکښی هیند ل شی وریجی پکښی دومره ډیری دی چه د تایلند دخلکو اساسی خوراک همدغه وریجی دی او صادرات یی په سلو کښی پنځوس خارجی اسمار دغه هیواد ته جلب کړی ده .
نور ډیر حیویات یی پیداوړ دی هغه صنایع چه خارجی پانگی ځانته تشویقوی ، ډیری دی دوا چوپلو او برقی سامان صنایع پکښی شته دی .
بودایی مذهب دی .

ترکیه

پایتخت یی : د انقري ښار
د ځمکي پراخوالی : ۲۹۶۵۰۰ - مربع میله
د اوسیدونکو شمیری : په ۱۹۶۹ کال د ملگرو ملتو د اټکل له مخی ۳۴۳۷۵۰۰۰ - تنه
پیرغیی : په سور پخته تا باندی پنځه سپین ستوری او میاشت نقش شوی ده .
پیسې : سل پیاستر د پنځه افغانو انډول دی

معارف او مذهب یی
مذهب اودولت یی دیوبل نه بیل دی په سلو کښی ۹۸۵ په خواشیا کښی ترکی مسلمانان دی تعلیم پکښی په اجباری ډول وړیا دی ، داستامبول انقري ازمبر او ارضروم پوهنتونونه د ترکی مشهور پوهنتونه دی .

دفاع
عسکری خدمت پکښی اجباری دی ترکیه ، ډیری ځمکي لینکری داطلس تړون ته ورکوی ۱۹۵۳ - کال موافقتنامی په ډول ترکیه یونان او چکوسلواکیا د بالقان په نظامی تړون کښی برخه لری په ۱۹۵۹ کال یی د امریکایی سره یوبل دفاعی تړون هم کړی دی .

منابع او صنایع : اوسیدونکی په سلو ښی ۷۷ - تنه زرا عتی حاصل اخلی دکرهڼی پیداواریی تماکو حیویات پومبه دښونه تیل وړی وریشم اینگرهرو ل میوی بوره او تریاک یی دطبی مقاصد و د باره گتور تولیدات دی د ترکی څلویښت ملیو نه

د افغانستان کالني

تر ښه‌لار

پيسی :

دتر پيندادو تو باکو دالو دی يودالو پيسی
۲۵۰ افغانو انډول دی .

ابتدایي او ثانوي تعليمات داوولس کلني پوری وړیادی یوه یونیورسیتی او تخنیکي انستیتو ت لری .

تر پينداد دملگرو ملتو مشترک المافع هیواد او دامریکایی هیوادو د موسسې غړی هیواد دی .

پایتخت یی :

پورت آف سپین

دځمکي پراخوالی :

۱۹۷۹ مربع میله .

داوسیدونکی شمیر یی - په ۱۹۶۹ کال د ملگرو ملتو داتکل له مخی ۱۰۴۰۰۰۰

بیړغ یی :

سره تادتوری پتی اوسپنی ژی سره دکښی خنډی نه دیو پور تنی پتی خنډی لاندی او پدوالی لری .

توگو

بیړغ یی -

دمربع سوربخنی تاسره شنی زیری اقبسی تاگانی په منځ کښی دستوری خیره لگیدلی ده .

پيسی فرانکه

۱۸۵ پولو سره انډول .

قهوه کاکاو کوپره او پومبه یی گټور ، تولیدات دی .

پایتخت یی :

لومه

دځمکي پراخوالی : ۵۸۰۰۰ مربع میله .

۲۰۴۰۰ مربع میله

دنفوسو شمیر یی

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۱۸۵۱۰۰۰ تنه دی .

تونس

پایتخت یی -

تونس

دځمکي پراخوالی

داوسیدونکو شمیر یی

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ... ۱۹۵۹ ر تنه دی

بیړغ یی :

سور په یوه سپینه دایره کښی دمیاشتی د خیره دیو سور ستوری سره لگیدلی ده .

پيسی :

دینار ۹۵۰ افغانو انډول

یی غنم ، وربشی ، خرما ، وښونه تیل ، زردالو بادام ، انخسر ، شفتالو ، سبزیجات ، شوتل اور شقه دی فوسفور وښینه ، سرب او جست هم ډیر لری .

دصنایعو مهم پیداوار یی دبللی جوړول د مصنوعي سری تولید قالین او بدل کمبلی ، بوتان او دساختمانی موادو تولیدات دی .

صادراتی گټور شیان یی دښونه تیل شراب اومه اوسینه سرب ، کوگرد او حبوبات دی لس کلن انکشافی پلان یی په ۱۹۶۲ کال شروع شو

معارف او مذهب -

داوسیدونکو اکثریت یی مسلمانان دی یو لک اوشل زره اروپایی اوه زره یهودی هم په تونس کی مشترک دی .

منابع او صنایع :

کرهنه پکښی عمومی کسب دی مالداري هم پکښی رواج دی دکرهنی وړ کروند وحاصلات

دڼړۍ مملكتونه

جاپان

الکترونیک آلات ، بېړۍ جوړوۍ کیمیاوې مواد
مصنوعي سړۍ ، تاريزو پړۍ او ورېښمين رختونه
چيني لوبښۍ ، دلرگۍ سامان دۍ او دبېړۍ يو جوړ
ولو . ۹۰ دستگا ه لري چه دڼړۍ دمشمېور و
بېړۍ جوړو نكو څخه گڼل شي په يوساعت ،
كښي د ۱۲۴۰ ميليارده كليو اتونه زيات برښنا
توليد وي زيات صادرا تي شيناي يۍ پوښاكۍ
اجناس فلزي صنايع دلوبو شيناي ، كيمياوې
سره ، بېړۍ دد فتر ما شينو له
كمري ، ميكرو سكو بو نه دور بينونه
او عراده جات دۍ د سيل منبج
ته يۍ د سيلانيو جلبول داسعارو ډير يد ل
تشكيلوۍ دجاپان صادراتي توليدات په سلو ،
كښي دشلونه تر ډيرش پوري دامريكې متحده
ايلات خريدار دۍ .

معارف او مذهب :

دوه لوی بودايي اوستتو ليزم مذهبونه لري
په همدغه ډول عيسوي كليسا گانۍ يۍ هم
پكښي شته دۍ ابتدایي اومنځني تعليمات تر
۶ ټولگي پوري اجباري دۍ .
د ۲۴۵ پوري پوهنتونونه لري اساسي ژبه يۍ
جاپاني ژبه ده انگليسي تجارتي ژبه ده چه په
عالي مکتبو كښي لوستل كيږي .

جميكا

۱۰۵۹۰۰۰ .

بيړغ يۍ :

شين تور صليبي طلا ته ورته لښه پېړۍ

لكيدلي ده .

پيسۍ :

پوند ۱۲۶۶ افغانيو انډول .

پايتخت يۍ :

كنگستن .

دځمكې پراخوالۍ :

۴۴۱۱ - مربع ميله .

اوسيدونكي :

د ۱۹۶۹ كال دملگرو ملتو دشمير له مخي

چا د

له مخي ... ۴ - تنه

بيړغ يۍ :

زرغونه ډيرۍ دسړي عمودي تاگانۍ .

پيسۍ :

فرانك ۱۸۵ پولو انډول ل .

پايتخت يۍ :

فورت لامي -

دځمكې پراخوالۍ :

۴۹۵۷۵۳ - مربع ميله .

اوسيدونكي : په ۱۹۶۹ كال دحكومت داتكل

د افغانستان کالسی

چکو سلواکیا

پایتخت یی :

براك

دځمکي پراخوالی :

۴۹۳۷ مربع میله .

اوسیدونکي :

د ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو دشمیر له مخی
۱۴۶۸۰۰۰ تنه .

بیړغیي :

سپینی اوسری افقی تاګانی دیوی مثلثی زرغونه
تاسره دلغنی نه دیبرغ ترینمای پوری اوږد
والی لری .

پیسې :

کورونا سسل هیلر دشتیرو نیمو افغانو انډول

منابع او صنایع :

چکواسلواکیا دخپلو ګټور و طبیعی منابعو
خاوند دی دمخکی دریسه پر شه
یی دلبلیو ګټور کر هڼه لری دیلزن دښارنه یی
دورېشو اوږه صادرپری سکاره وسپنه او تیل یی
دخپلو درنګونو تولیدات دی رادیم اوبورا نیم
پکښی زیات مشهور دی جنگی وسلی هم پکښی
چوپړی دیولاد دجوړولو مرکزونه هم لری
ښیښو اوچینی لوښوچوپړول پکښی زیات رواج
لری یوټان او الوتکی اونور تولید وی .

دفاع -

دشل کلنی نه تر پنځوس کلنی عمر پوری
دوه کاله عسکری خدمت اجباری دی سمبال
شوی ځمکی او هوایی قوی لری .

چلی

پایتخت یی :

سانتیاګو

دځمکي پراخوالی :

۲۸۶۳۹۶ مربع میله .

اوسیدونکي :

۹۰۰۰۰۰۰ تنه .

بیړغیي :

سپینی او سری افقی تاګانی په زرغو نه
ځمکه یی پورتنی ښتی ډډی ته سپین ستوری
لګیدلی دی .

پیسې :

دسکو دو دافغانیو انډول .

منابع او صنایع :

داوه کلنی نه تر پنځلس کلنی پوری تعلیمات
پکښی اجباری اوږی یا دی .

سانتیاګو یوشمیر پوهنتونونه هم لری
ژبه یی هسپانوی ژبه ده اودزیاتو خلکو مذهب
رومن کاتولیک مذهب دی .

دفاع -

دشل کلنی عمر تر پنځه څلوېښت کلنی عمر
پوری عسکری خدمت اجباری دی .

دچلی دشمالی برخوشاپر دښتونه ډیر
درنګونه لری چه دچلی صادرات په سلو کښی
تر ۷۰ پوری دهمدغه معادنو تولیدات دی ،
نایتريت ایودین ، وسپنه سکاره ، سره زر ،
سپین زر کوبالت ، جنت ، میکانیزه بورا ت
سیماب ، تیل ، مالګه ، گوگرد اومر مری ګټوره
معنی شتمنی ده کرهڼه هم پکښی اهمیت ،

د نړۍ ملکونه

دولسی چین جمهوریت

دپاره وېسېمه ده په لويديځ اوجنوب کېښی چای کرل شی چه ښه گټور حاصل ورکوی په چین کې دورېښمو صنعت خلورزړه کلن تاریخ لری غواء میری پکښی ډیر روزل کېږی چینی لوبښی اودښښو تولیدات پکښی مروج کسپېډی درنگونو نو مهم پیداواری سکاره دی دسپینی قلعي رنځو پترول تونگستن اومالګی درنگو نه هم لری .

معارف او مذهب -

دبېسوادۍ درفع دپاره کونښښی موفقی دی زیات او کم پنځلس پوهنتونونه او ۴۸ دانجنیری تعلیمی موسسې دیرش دکرهڼی پوهنځی لری .
په چین کېښی لوی مذهب بودایی مذهب خورادیر پیران لری کنفوسیونیزم هم پکښی شته تااونزم پکښی یو بل دینی روش دی چه زیات یی تناسخ ارواح سره رابطه لری په ځینو ځایو کېښی یی پیروان شته دی په چین کېښی زیاتو کم پنځوس ملیونه مسلمانان میشته دی عیسوی پیروان هم پکښی شته دی .

داهو می

... ۲۶۷۰ ر - تنه

بیرغی :

یوزغونه عمودی تاده زیږی او سری افقی تاګانی دی .
پیسې - فرانک داتلس پولو انډول .

دنمارک

گردی کوچ اوښیری گټور صادرات دی ماهی نیول هم په دنمارک کېښی یو مهم کسپ دی سیلانیان ورته په ملی وارداتو کېښی په زړه پوری برخه لری ځینی صادراتی شیان یی ماشین آلات بیری نساجی اثاث البیت او دوستینی او پولاد وسامانونه دی .

اکثراومه موادو اردوی په ۱۸۶۶ - کال په

دنمارک کېښی دمستهلک کوپراتیفی سیستم د -

موسسې په جوړولولاس پوری شوزیاتو کم ۲۰۶ تجارتی بېړی لری .

پایتختی :

پېکنګ

دځمکی پراخوالی :

۳۷۶۶۵۳ - مربع میله اوسیدونکی په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو داتګل له مخی ... ۷۴۰ ر .

بیرغی :

سره پنځه ستوری لګیدلی دی .

پیسې :

یوان داته لس افغانیو انډول .

منابع او صنایع :

چین داوسنی نوی رژیم دمخه په عمو می ډول یو زراعتی هیواد ؤ دکرهڼی حاصلات یی غنم وربښی - جوار ، می ، حبوبات ، لوبیا ، او نور یی دشمالی برخو مهم پیداوار دی دچین په جنوبی برخو کېښی وریجی ، بوره اونیل گټور حاصل دی .

جوت اوپه دغه ډول نور ډیرو بوتی پکښی زرغونپزی دزیږی سیندسیمه یی دپومبی دکرهڼی

پایتختی :

پورتونو .

دځمکی پراخوالی :

۴۳۴۸۳ - مربع میله

اوسیدونکی :

پایتختی :

کوپن هاګن .

دځمکی پراخوالی :

۱۶۶۱۹ - مربع میله

اوسیدونکی

فاروو ګرینلیند په ګیون ... ۹۱۰ ر - تنه

بیرغی :

په سره تاسپین صلیب لګیدلی دی .

پیسې :

کرون دښتیرنیمو افغانیو انډول .

منابع او صنایع :

اوسیدونکی په سلوکېښی ۲۵ تنه کروند ه تجارتی بېړی لری .

د افغانستان کالنی.

قانونا رایسچ ده د ۱۵۲۷ څخه زیاتنې
کتابخانې تهیه کړی دی.

دفاع

عسکري خدمت دنولس کلنې او ۲۵ کلنې
عمر ترمنځ اجباري دی ځمکنۍ هوایي او دریایي
قواوې لری او امنیتي قوه دی دنرو او بشنو
په گډون ده.

معارف او مذهب یی -

عیسوی مذهب آزادي هم لری.

دسر فوی تعلیماتو په گډون دتدریس
خو پوهنتونونه لری دیربڼه پوهنتون یی دکوږین
هاگن ارموس او تخنیکي پوهنتون دی روزنه
پکښی دشاگردی په سیستم په مختلفو حرفو کښی

دو مینکا

صادراتي ارزښت لری غواگانو خوک، آس او
چا گانو یی ښه روښتی پښلی دی .

پایتخت یی :

سانتو او منگو .

دځمکي پراخوالی :

۱۸۸۱۶ - مربع میله .

اوسیدونکی :

۱۷۴۰۰۰ ۴۰ - تنه .

سره زر ، تامبه ، وستیڼه مالکه او مرمری ،
معدنی تولیدات دی پوره شراب سمیت نباتي تیل
چاکلیت ، تماکو نساجی اودلرگی سامان یی د
لویو تولیداتو څخه دی دامریکي دمتحد ایالاتو
سره تجارتی رابط لری .

معارف او مذهب یی -

بیرغ یی :

دسپین صلیب ستره دسری او زرغو نه تاتر
منځ څلور مربع تاگانی دی .

پیسې :

پیسو ۵۴۵ - افغانیو انډول .

دولتي مذهب پکښی نشته او مذهبي آزاد ی
پکښی شته مگر زیات خلک یی کاتولیک دی
تعلیمات یی وړیا او اجباري دی په ۱۵۲۸ -
کال دسانتو دو منگو پوهنتون جوړشوی
دی .

منابع او صنایع :

دفاع

دیوکال پوری پکښی عسکري خدمت اجباري
دی دریایي ځمکنی او هوایي متناسبی در ی
گونی قوا وی لری .

ددومینکا سیمه یوه ودانه زرغونه سیمه ده
کرهنه او دڅارو دروزنی دپاره ښه ارزښت
لری پوره ، کاکاو ، قهوه ، تماکو ، جوار او نور
ددغی سیمی گټور پیداوار دی کیله یی ښه

رونډا

پیسې :

پایتخت یی :

کیکالی .

دځمکي پراخوالی :

۱۱۱۰۰۰ مربع میله زیاته ده .

اوسیدونکی :

درونډا جمهوریت ۱۹۶۲ کال دجو لای په
لمړی نیټه خپلواکه شوله پخوا له دغه رونډا
دبلجیم او ملگرو ملتو دحمایت ستیمه و هرونډی
چه اوس دبرند دسلطنت په نوم یادېږ ی
درونډا سره یوځای آزاده شوی ده .

په ۱۹۶۹ کال کی دحکومت په اټکل ۳۰۰۰۰۰
بیرغ یی :
زیرې اوشنی عمودی تاگانی په زیره تاباندی
تورپلی لکیدلی دی .

د نړۍ مملکتونه

رو مانیه

پایتخت یی :

بخارست

دځمکي پراخوالی :

۹۱۶۹۹ مربع میل

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

... ۱۰۰ ر. ۲۰ - تنه .

بیړغیي :

دری عمودی زرغونه زیری سری تاگا نی په

منځ کښی مخصوصه نښه ده .

پیسی :

لیبوداته افغانوانبول .

معارف او مذهب یی -

ابتدایی تعلیماتی تراته کالو پوری

اجباری دی خلور پوهنتونونه لری درومانی ژبه

لاتینی ریښی لری په رومانی کښی فرانسوی

ژبی یونانی ژبی سلاوی او ترکی ژبی اوسیدو

نکی هم لیدل کیږی .

مذهبی آزادی پکښی رسماً اعلام شوی ده

کلیسا او دولت یی دیوبل نه بیل دی .

دفاع -

۲۱ کلنی او پنځوس کلنی تر منځ د

عمومی نظام خدمت جبری دی دخدمت موده یی

دوه کاله ده رومانی دملگرو ملتو او دوارسار

داتحاد غړی هیواد دی .

زمبیا

پایتخت یی :

لوساکا -

دځمکي پراخوالی :

۲۰۵۸۶ مربع میل -

اوسیدونکي :

د ۱۹۶۹ کال دملگرو داتکل له مخی

... ۲۸۰ ر. ۴ - تنه دی

بیړغیي :

زرغون په سرو تاگانو باندی دنارنجی عقاب

نقش لاند نی ښتی څنډه یی توره او نارنجی ده

پیسی :

پوند ۱۲۰۰ افغانو انبول .

دعاج ساحل

پایتخت یی :

بیجان .

دځمکي پراخوالی : ۱۲۸۷۵۲ - مربع میل

اوسیدونکي - په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو

داتکل له مخی ... ۱۹۵ ر. ۴ - تنه

بیړغیي :

نارنجی سپینی اوشنی عمودی تاگا نی .

پیسی :

فرانک د ۱۸ پولو انبول

په سلو کښی ۹۰۰ تنو کښت کره ده

څنگلو نه څاروی او ماهیان قهوه گاگا و

دحاره سیمر لرگی ، کیله ، پومبه وریچی او

نباتی تیل یی گټور تولیدات دی په سلو کښی

شل تنه پکښی مستلمانان په سلو کښی اته

لس عیسوی اونور مسیحی دی .

لویدیځه ساموا

پایتخت یی :

اییا

دځمکي پراخوالی :

۱۱۳۷ - مربع میل

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۹ کال ... ۳۳ - زره تنه

بیړغیي :

سور دکښی پورتنی خلور می برخی زرغونه

د افغانستان کالني

ځنډی سره ددغی ربع په منځکښی سپین ستوری
پیسې :
 سیاهوایی پوندچه تقریباً د شپيته افغانانو د پولی دی
 سان مارینو
 دځمکی پراخوالی .
 ۲۳.۵ - مربع میله

اوسیدونکی -
 دملگرو ملتو داپکډل له مخی ۱۹۰۰ زره تنه
 بیرغ یی -
 شینی اوسپینی افقی تاگانای .

سنگا پور

پایتخت یی :
 دسنگاپور ښار .
دځمکی پراخوالی :
 ۳۲۵ - مربع میله

پیسې :
 ملایایی دالر دپنځلس افغانو انډول .
 صنعتی تولیدات یی قلعی یلی کول ربر -
 ونه ، دلرگو اسباب او بیړی چوپل کتور تولید
 گډل شی سنگاپور د مشترک المنافع هیواد وغږی
 دی ۱۹۶۵ کال په سپتامبر کښی دملگرو ملتو
 سری اوسپینی برابر افقی تاگانای دسپینی غږی شتو .

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داپکډل له مخی
 ۲۰۳۳۰۰۰
بیرغ یی :
 سری اوسپینی برابر افقی تاگانای دسپینی غږی شتو .

سوئیس

پایتخت یی :
 دبرن ښار
دځمکی پراخوالی :
 ۹۴۲ - ۱۵ مربع میله
اوسیدونکی :
 په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داپکډل له مخی
 ۴۱۰۰۰۰ - تنه
بیرغ یی :
 په سره تاباندی سپین صلیب
پیسې :
 فرانک ۱۱ - افغانو انډول

پنیرنور شیري محصولات غوښه میوه تماکو
 کچالو او شراب تولید وی .
 سویزرلیند دنړی خورا ستر بانکي مرکز
 دی له دغه کبله پکښی دفرانک قیمت په ټاکلی
 ارزښت پکښی ساتلی شوی دی .
 معارف او مذهب یی -

۱۸۷۴ کال راهیسې پکښی ابتدایی تعلیمات
 وړیا او اجباری دی او د پوهنتونونه لری د
 ۱۶ کانتونو اکثر خلک یی په جرمنی پوهیږی
 نوری فرانسوی ، ایټالوی ، رومانی ژبی هم
 پکښی دی په سوئیس کی د مطلقې مذهبي آزادی
 نه وروسته پکښی په سلوکښی ۵۲ پروتستانت
 او په سلو کښی ۴۵ کاتولیک دی

دفاع - په ملی ملیشه کښی خدمت اجباری
 دی د ۲۰ کلنی څخه تر پنځوس کلنی پوری په
 سویسانو پوره کول کیږی دولس دیویژونه
 عسکری لری چه ټول اوه سوه زره تنه کیږی .

منابع او صنایع :
 د سویزرلیند شتمنی داوود برېښنا ۴۳۱ فابریکی
 دسات جوړولو د فابریکه تولید یی
 په سلو پنځوس دنړی د تولیدات سره برابر
 مهم تولیدات دی . ماشینونه او دقیق فلزی
 الات هم پکښی جوړیږی تاریخی وړینی او
 وریښمنی ټوټی وسپنه او پولاد د برېښنا سامان
 کیمیاوی مواد عطر او داورگان یی کتوره
 صادراتی تولیدات دی .

دڼړۍ مملکتونه

سودان

مالګه او نور پټ درنګو نه لری لویه شتمنۍ یی
عربی صمغ دی غوښت پکښی ډیر ګړی دخلګو
دخوراکی شیانو څخه ګڼل شی پومبه یی
صادراتی ارزښت لری ډیر خوراکی شیان هم
لری .

معارف او مذهب یی -

پایتخت یی :

خرطوم .

دځمکې پراخوالی :

۹۶۷۵۰۰ مربع میله

اوسیدونکی :

د ۱۹۶۹- کال دملګرو ملتو ډاټکل له مخی

۱۸۶۰۰۰ ۱۵۰ .

بیرغی :

زرغونه زیری اوشنی افقی تاګا نی .

پیسې :

سودانی پوند ۱۲۰ - افغانو انډول .

منابع او صنایع :

دسودان سیمه تامبه، سره زره ، وسپینه ،

دسودان اوسیدونکی عرب حبشی او نور

خلک دی عربی او حبشی ګډ شوی نسل

دی عربان اونویایان مسلمانان دی ډېو هنی

سیستم یی دحکومت پلاس کښی دی په جنوبی

برخو کښی یخوا تعلیم دمیچا نو په لاس کښی

و په خرطوم کښی یو پوهنتون لری عربی ژبه

یی رسمی ژبه ده .

سوریه

پتروالو کښی ورته بندری حق اوحق العبور
ورکوی کرهنه او مالدا ری دخلکو مهم کسب
دی

پومبه غنم ، وربشی ، تماکو ، لیمونی ، دښونه

تیل او انګور وارد وی داوډ دتیلو دصابون،

منسوجات سمت دباغی ، ښیښی باب بوره ،

بوټان او نورو په ګډون صناعتی تولیدات لری

پومبه منسوجات او تماکو یی مهم صادرات دی

معارف او مذهب -

پایتخت یی :

دمشق ښار

دځمکې پراخوالی :

۷۲۲۳۴ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو ډاټکل له مخی

۸۶۶۰۰۰ ۵۰ - تنه

بیرغی :

دزی سری سمپنی او توری افقی تاګا نی

په منځکښی دری شنه ستوری

پیسې :

دسوری پوند - ۱۵۰ - افغانو انډول

منابع او صنایع :

درنګونه پکښی لږدی مګر تیل ډیر لری
دشتمنیو څخه استفاده لږ ده لیکن د عراق د

زیات اوسیدونکی یی مسلمانان دی مګر

یوزیات شمیر عیسویان هم پکښی میشته دی

عربی ژبه یی رسمی ژبه ده به دمشق کښی یو

پوهنتون او په سلمیه اوبلګه کښی دکر نی

عالی ښوونځی او په حلب کښی د انجنیری مکتب

لری

سو مالیا

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو ډاټکل له مخی

۷۳۰۰۰۰ ۳۰ - تنه

پایتخت یی :

دموګادیشو ښار

دځمکې پراخوالی :

۳۴۶۲۰ مربع میله

د افغانستان کالني

بیرغی : زرخونه په منځکښې پنځه پری لرونکي سپین ستوری .
 جوار ، صمخ ، دڅارو پوښکی دی درنگونه یی
 ویستل شوی نه دی وسپنه قلعي بوسایت
 تایتیم او نوری شتمنی لری .
پسی - سوماتی شلنگ شپرو افغانو انډول .

سویلن

پایتخت یی : د ستاکبولم ښار دی
دځمکي پراخوالی : ۱۷۳۶۵۴ - مربع میله
اوسیدونکي : په ۱۹۹۶ کال دملگرو ملتو داټکل له مخی ... ۹۷۸ ۷ - تنه
بیرغی : په نکه شته تاباندی ممتد زیر صلیب .
پسی : کرونا جمع کرونی دنه افغانو انډول

معارف او مذهب -

دسویلن اوسیدونکي ستراتیژی یونسسل
 نژاد دی په سلو کښی ۹۵ تنه پکښی دلوتری
 مذهب پیروان دی .
 تعلیم پکښی اجباری دی بیستوادی پکښی
 بالکل نشته .
 په اپسالا ، لند ، ستاکبولم ، گوتبرک ، او
 امیا کښی پوهنتونونه لری .
 دفاع -

منابع او صنایع :

که څه هم سویلن یو غرنی هیواددی مگر
 ښه کرهڼه لری په سلو کښی یی نه برخی کرهڼه
 کیری او په سلو کښی ۵۸ - سیمه یی ځنگلو
 نیولی ده زراعتی گټور حاصلات یی غنم جوړ
 کچالو بوره او غوږیز بوتی او نور دمالدا ری
 پیداواری پشیر کوچ دغوا یی او خوک غوښی
 دی

د ۱۹ کلنی او ۴۷ کلنی عمر تر منځ نظامی

خدمت اجباری دی دوه میاشتی لومړی تربیوی
 دوره تربیوی او بیا یوه میاشتی دری دور ی
 پوره کوی عسکری شپيته زره تنه دی هوايي قوه یی
 خورا غښتلی قوه ده دم اتمو دپروف په
 احاطه کښی دننه متناسبه بحریه هم لری ساحلی
 توپونونه پکښی ځای ورکړی شوی دی .

سیلون

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی
 ... ۱۲۲۴۰ - تنه دی .

پایتخت یی :

کولمبو

دځمکي پراخوالی :

۲۵۳۳ - مربع میله

د نړۍ ملکونه

بیرغی : نکه سره تادزپرو غاړې ورسره په منځکېنۍ د زمري نقش لگیدلي . په لمن یی دوه شنی او زرغونی عمودی ټوټې دی .
پیسې : روپی ۸۵ - افغانو انډول څرگندونه .

سیلون په مشترک المنافع هیوادو کېنۍ آزاد هیواد دی چه دهندي دریاب ، په یوه جزیره کېنۍ واقع دی دهند په جنوبی لور دوروستنی کوپ دماغه په ۳۱ - میله فاصله کېنۍ واقع دی ، مرکزی جزیره یی یوه غرنی برخه ده اقلیم یی لمډیل او نسبتا زیات تاوچن دی .
منابع او صنایع : درنکو نه یی کرافیت کووت کانی ډبریزه چونه وسپنه قیمتی تپری لیشم بیه تپری لری اولرگی ، شبنبی ، کاشنی سمست ، کیمیاوی مواد

سینګال

پایتخت یی : منځی طلا یی برخه کېنۍ شین ستوری لگیدلی دی .
د ځمکې پراخوالی : فرانک ۱۸۵ - پولو انډول .
پیسې : لوی صنایع - یی کرهنه او مالدارۍ ده داکار بندر یی په کال کېنۍ ۴۰۰۰ - بیسری سترویس کوی دالو منیا فاسفیت مهم زخایر لری مخیه پراختیا صنایع دبلې شوی خوراکي شیان کیمیاوی مواد اوسمت تهیه کوی .
پایتخت یی : فری تاون
د ځمکې پراخوالی : ۷۵۷۰۰ - مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۸ - کال دملګرو ملتو ډانګل له مخی ... ۷۸۰۰۰۰ - تنه
بیرغی : زرغونه ، طلا یی سری عمودی تاګا نی په زرغونه ، طلا یی سری عمودی تاګا نی په

سیرالیون

... (۲) ۵۱ ۲ - تنه
پایتخت یی : فری تاون
د ځمکې پراخوالی : ۲۷۶۹۹ - مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو ډانګل له مخی
پیسې : ایون ۶۰۰ - افغانو انډول

عراق

پایتخت یی : دینګداد ښار
د ځمکې پراخوالی : ۱۷۳۲۵۹ - مربع میله
پیسې : دملګرو ملتو د ۶۹ کال له ډانګل له مخی ... ۸۰۰۰۰۰۰۰ -
بیرغی :

د افغانستان کالسی

سری، شینې او توری افقی تاگانی په سپینه تایې درې شنه ستوری لگیدلې .

پیسې :

دینار د ۱۲ - افغانو انډول .

عراق په نړۍ کېنې یو لوی پترول تولید ، کونکې هیواد دی په ۱۹۶۲ کال یې د پترول تولید د ۵۵ ملیو نو څخه زیات وو .

د اعراف او مذهبیې -

ابتدایې او ثانوی تعلیمات پکېنې په وړ یا ډول اجباری دی .

عربی پکېنې ډاکتریت ژبه ده اوسیدونکې ټول مسلمانان دی یوسل او پنځوس زره عیسوی تابعین لری .

دفاع : ۱۸ کلنې او ۲۵ کلنې عمر ترمنځ نظامی خدمت اجباری دی .

منابع او صنایع :

د کرهڼې کتور حاصلات یې غنم ، وربشی وریجې غولبون ، او پر مېه دی د کردستان په غرنیو برخو کېنې تماکو او خرما کېری . په شمالی برخو کېنې میری زیاتې دی خرما او وربشی په سلو کېنې ۷۰ صادرات دی .

دمصر متحد عربی جمهوریت

تن نه دڅلور سوه جریبه ځمکې نه دیو ی کورنی دپاره ددوه سوه جریبه پخواوشا کېنې منظور کړې په همدغه ډول یې په سلو کېنې ۹۰ صنایع ملی کړل .

پایتخت یې :

دقاهری ښار

دځمکې پراخوالی :

۳۸۶۱۰۰ مربع میله

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داپکل له مخی ۲۲، ۵۰۱، ... - تنه

بیرغ یې :

سری سپینی او توری افقی تاگانی

پیسې :

مصری پوند د ۱۲ - افغانو انډول .

دصادراتو لویه برخه یې ، پومېه ، وریجې ، معدنی محصولات ، منسوجات ، یخچالونه دموتر تیرونه ، سمټ اودبرښنا سامان دی .

د اعراف او مذهب -

منابع او صنایع :

دمتحد عربی جمهوریت نژادی عنا صر د پخوانو مالدار مصریانو گوی پشا عربی بدویانو اونویبیا نو څخه یوگد گروپ په سلو کېنې ۹۱ - تنه مسلمانان دی په سلو کېنې اته عیسوی دی تعلیم ۷۵ کلنې نه دهر چا دپاره اجباری او ترپایې پوری وړیا دی .

دقاهری دالازهر پوهنتون ددینی علو م مشهور مرکز دی نور پوهنتونونه یې عبارت دی دقاهری پوهنتون ، داسکندری میلیو پ و لیس اوواسیوت پوهنتونونه دی .

عربی یې رسمی ژبه ده دقاهری اوامریکایې پوهنتون او نور دجنگو دپاره تر څورلس کلنې پوری ښوونځی او نور مکتبونه لری .

دقاهری په شمالی ډډه کېنې دنیل دسیمې اودهغه جبه زار کنډې وسره حاصل خیز ی زراعتی سیمې دی دنیل سیندیی زیاتو کسم دری زره مربع میله جبه زاره شاپه ځمکه د اوبو لاندی نیولی ۱۳ - زره مربع سیمه یې دکرهڼې لاندی غله ، سبزیجات ، پومېه او گڼې کوی انگور ، خرما ، انجیر ، انار ، کیله ډوله میوی دایشون تیل یې دکروند وکتور پیداوار دی دمصر په جنوب کېنې داسوان لوی بند دمتحد عربی جمهوریت زیاتو کم څلور ملیونه جریبه ځمکه دکرهڼې وړ نوی کرنندی خړوبه اوزیاتی کړی درنگو نه یې فاسفیت ، پترول ، سره زر ، وسپنه تامیه ، بیریل ، هرانیت او سلفر لری . دزمینداری نوی قانون یې په ۱۹۶۱ کال دیوه

د نړۍ مملکتونه

سعودی عربستان

۱۹۶۷د کال په نومبر کښې برتانی آخر د عدن او جنوبی عربستان مستعمره د هغه ځای خلکو ته پرېښووله او د نړۍ په ټولو هیواد وکښې یو بل آزاد هیواد زیات شو .

پایتخت یې :
ریاض ښار

د ځمکې پراخوالی :
۸۷۰۰۰ مربع میله

اوسیدونکي :
په ۱۹۶۸ کال د ملګرو ملتو د اټکل له مخې

سعودی عربستان د نړۍ د ټیلو دخورا لویو مخزنو خاوند دی اوس په نړۍ کښې کویت د ټیلو د تولید لومړنی مقام نیولی دی .

بیزغ یې :
شین د توحید د کلمې لاندې د سپین زمرې نقش

پیسې :
ریال دلسو افغانیو انډول

منابع او صنایع :

فرانسې

پوری مربوطه دی دهیواد مهم معدني پيداوار یې د ډبرو سکاره ووسپنه تیل اسفالت مالګه او پتاس دی د فرانسې د برېښنا قوه په کال کښې زیاتو کم ۹۰ ملیارده کیلووات دی غاز هم تولیدوي. ۲۳- ملیونه متر یکی ته پترول را پاسبی فرانسه په لویدیځه اروپا کښې د ډبر وړانیم تولید کوونکې هیواد وی. ۱۹۶۰ کال نه وروسته فرانسې یوڅو اتومي چاودنې عملی کړې دي . کیمیاوي مواد ریښم تاریز رختونه عطریات موترې الوتکې بېرې او د برېښنا سامان صنعتی تولیدات دي.

پایتخت یې :
پاریس

د ځمکې پراخوالی :
۲۱۹۹۱۸ مربع میله

اوسیدونکي :
په ۱۹۹۶ کال د ملګرو ملتو د اټکل له مخې ۳۳.۰۰۰ ر.ه - تنه

بیزغ یې :
دری زرغونه سپینی اوسری عمودی تاګانې.

پیسې :
فرانک د نه افغانیو انډول .

منابع او صنایع :

په ۱۹۶۶ کال جارج پامپیدو صدارت ته وټاکل شو .

معارف او مذهب

ابتدایي منځنی او ثانوی تعلیمات پکښې د شپږ کلنۍ عمر نه تر ۱۶ کلنۍ عمر پورې وړیا او اجباري دی ۱۷ پوهنتونونه لری خلک یې رومن کاتولیک دی زیاتو کم یو ملیون پروتستانت پکښې دی دولت د هې آزادي منلی ده کارفرمایان او کارګر هریو دولیانو دحمایې صندوق ته پیسې ورکوي .

فرانسوي سومالي لیند

دایتویا او سومالیایا تر منځ چه د هېب المند ب سره د سعودي عربستان نه بیلی شوی دی جیوتی یې لوی ښار دی د عربستان ښایي باندنی د تجارت همدغه جیوتی دلاری کیږي

د فرانسې د کروند کروندی ۲۴۸ - ملیونه جریبه سیمه ده چه په سلوکښتې د شلو تنو کسب کړ هغه ده د کرنې د کلنۍ تولیداتو قیمت یې ۱۱۲ ملیارد وټالونه رسپری ، وربښی غنم ، جوار ، وریجی ، میسوی او ، دڅارو ساتنه دماهیانو روزنه اوڅر خلا و دڅنگلو نو روزنه یې دخلکو په زړه پوری کسب دی فرانسه په نړۍ کښې دغوا گانو څوګ ، دغوښی څلور م تولید کوونکی هیواد اود پسانو وژوغوښی به تولید کښې اتم هیواد دی .

چرګان هم پکښې زیات روزل کیږي د فرانسې یونیم ملیونه دهقانان په گوړا ټیلولو

د افغانستان کالشی

فرانسیس به ۱۹۶۶ کال اعلان وکړ چه به ۱۹۶۷ کال به په فرانسیس سوماتی کینی د آزادی دپاره رایې واخستل شی .
ددغو رایو اخستلو په اثر سوماتی لیند تصویب وکړ چه فرانسیس پاتی شی مگر نوم په انارسی اوایساس بدل کړی شی گوادیو پ په غرب الهند کینی دوه لویی جزیر ی ۱۶۳۴ کال نه فرانسی نیولی وی دوه تنو سناتورانو او دری تنو وکیلانو په دریهمه یی فرانسی په پارلمان کینی نمایندگی کپړی .
اوسیدونکی ددری لکو تنو نه زیات دی مرکز یی باس تیر نومی شمار دی دتوریزم یی کتوره شتمنی ده .

مارتینیک :

فرانسیس دلاس بلندی په غرب الهند کینی یوه جزیره ده په ۱۹۴۶ - کال کی دفرانسیس دجزیره څخه وگڼل شوه سنا توران او دری تنه وکیلان یی دفرانسیس په پارلمان کی نمایندگی کوی .

فرانسیس گیل :

دجنوبی امریکی په شمال ختیځ ساحل

فلپین

پایتخت یی :

کیزان سیتی لوزون

دځمکی پراخوالی :

۱۱۵۸.۷ - مربع میله

اوسیدونکی :

پالاوان ، پانی او نوری لوی جزیر ی دی .
دمانیلا خلیج د۷۷ مربع میله په پراخوالی دجنوبی ختیځی آسیا مهم بندر ونه تشکیلوی دفلپین هیواد تقریبا لس فعال آتشی فشانده غرونه لری کیزان سیتی مانیلا ته نژدی رسمی پایتخت دی .

مگر څنگه چه پوره نه دی ودان شوی نو اکثره دولتی ادارې به مانیلا کینی دی .

منابع او صنایع : دخلکو لوی کسپی کرهڼی مالدارۍ درنگونه برسیره کول ، څنگلونه اوماهی نیول دی په سلوکی شپیته برخې یی څنگلونه او صنایع ، بوتی غوړپزی .

نباتات دونو رنگین پوکی طبی بوټی او نوز تولید وی سره زر ، سبزی زر ، سر ب ، کشت ، قانابه ، وشپته دډبرو سکاره بطرول او نور شیان لری .

دکرهڼی کتور پیداواری شولی گبی چوار اوسیدونکی دی .

په ۱۹۷۰ - کال کینی دملگرو ملتو داتکل له مخی ۳۷۰ ۱۵۸۸ - تنه

پیرغیی :

زرغونه اوسری افقی تاگانی دسپینی غا پی اولمر سره دری تلایی ستوری نقش دی .
څرگندونه -

دفلپین جمهوریت په لویديځ بحرالکا هل کینی دجزیرو مجموعه ده چه داسناسی ساحل نه پنځه سوه میله لری والی لری .

دټولو جزیرو شمیرنی ۷۱۰۰ جزیری دی مخ په شمال او جنوب اوږد والی ۱۵۰ - میله او په ختیځ اولویديځ اوږدوالی ۶۸۲ میله دی لوی جزیری پکینی لوزون ، مندانا ، سامار ، نگرولس ،

د نړۍ ملکونه

معارف او مذهب : ده انګلیسي هسپانو ی ژبې هم پکښې رسمي
ابتدایي او ثانوي تعلیم پکښې وړیا دی .
خلور پوهنتونونه لری فلیپیني ژبه یی رسمي
ژبه ده چه دسکاک وک ملایې ژبې لهجې ته ورته لږ ډیر مسلمانان او بودایان هم پکښې دی .

فنلینډ

پیدایښت یی : دی دلرگونه چور شوی شیان او د کاغذ تو لید
پکښې په سلوکښی اویا صادرات دی نور
صناعتی تولیدات یی بنډی چور ول ، فلزات ،
ماشینونه خوراکی شیان ، دڅښلو شیان
منسوجات خرمنی سامان او کیمیاو ی مواد دی .
معارف او مذهب -

دلوتران کلیسا د فنلینډ لویه کلیسا ده .
نور مذهبی آزادی پکښې شته دی په هیواد کښی
بیسوادی نلری د فنلند ژبه د فننو او گرای ژبو
دجملی نه ده سو یدنی ژبه یی دوهه ژبه ده
خلور پوهنتونونه لری .

دفاع -

۱۷ - کلنی او ۶۰ کلنی عمر تر منځ ،
نظامی خدمت اجباری دی ۱۹۰ کلنی نه
وروسته نظامی خدمت ته غوښتل شوی
د فنلند دفاعی قوه د فنلند دموکراسی په لږ
د دوهم لوی جنګ نه وروسته د ۱۹۰۰ ۴ تنوته
محدود شوی دی .
فنلند دملګرو ملتو غړی هیواد دی .

پایتخت یی : هلسنکی
دځمکې پراخوالی : ۳۰۵۷۲ مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۸ - کال د حکومت د اټکل له مخی
۴۷۰۰۰۰۰ - تنه

پیرغ یی : په سپینه تاباندی زرغونه صلیب لګیدلی دی
پیسې : مارک ۱۴۵ - افغانو انډول

دالاند جزیری په داخلی آزادی لرلو سره په
فنلینډ پوری مربوطی دی او سیدونکی
سویډنی دی د فنلینډ نه ۱۵۰ میله لیری دی .

منابع او صنایع :

د دوهم لوی جنګ نه وروسته یی هیواد
په بېره صنعتی شوی دی .
کرهنه پکښی تراوسه پوری حیاتی کسب
دی .

قبرس

غرګنڼونه

قبرس د برطانی پخوانی مستعمره
۱۹۶۰ - کال د اګست په ۱۶ نیټه دمشرک
المنافع هیوادو آزاد هیواد د جمهوریت په حیث
اودملګرو ملتو اواروپایی شو راغی شو .
قبرس د مدیترانۍ دریځه لویه جزیره ده د ترکی
د جنوب په ۴۰ میلی کښی د سوری د لویڅ په
۶۰ میلی کښی او د کویت د ختیځ په ۳۵۰ میلی
کښی واقع دی .

خلور په پنځو کښی اوسیدونکی یونانی
اتو دوکس د عیسوی مذهب پیروان دی .
اونور یی تورکی مسلمانان دی .

پایتخت یی : نکوسیا
دځمکې پراخوالی : ۳۰۵۷۲ مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو د اټکل له مخی
۷۳۰۰۰۰ - تنه
پیرغ یی : په سپینه تاباندی د قبرس طلایی نقشه او
دښونه خانګی لګیدلی دی .
پیسې : پونډ دسلو افغانو انډول .

د افغانستان کالني

منابع او صنايع -

پي د سپکو صنايعو په گډون د پترو لړۍ سمست او د پترولو
تصفيه پي دانكشاف په حال دي د هيواد واردات
پي تقريبا د صادراتو دو چنده دي .

په اگست كښي دملگرو ملتو دسر منشي
اوتانت دمداخلې په اثر په قيرس كښي شمخري
زياتي غلي شوي .

قيرس يوزراعتي هيواد دي انگور ، شراب
دنارنج فا ميل ته ورته ميوي، كچالو ، او دښونه
تيل پي مهم پيداوار دي ددغي چتر پي ي
په سلوكښي څلوېښت صادرات پي تشكيلوي
معادن پي د اقتصادي فقراتو ستنې دي مصنوعات

قطر

پايتخت پي :

قطر

پراخ والي: ۱۵ كيلو متره مربع
نفوس: ۱۵۰۰۰ تنه

(۲۵۰۰۰۰) بېرل تيل صادر وي.
معارف اومذ هب پوړلې او يو وشه په
مكتبالري دقطر خلك مسلمان دي.
قطر دپوي پيدا په ډول آبخوا لري
په زمي كښي پري بارانونه وړ پي ي مگر په
په او پي كښي تود اور طوبت لري . دقطر د
اوسيدونكو شمير يوسل او پنځوس څو .
تنوته رسپري اوسيدونكي اكثر عرب دي
لږ دپري ايراني پاكستاني هني او ايو پاي
خلك هم پكښي ميشته دي فقط رسمي
دين اسلام اورسمي ژبه پي عربي ژبه ده قطر
پايتخت ۸۰ زره اوسيدونكي لري . د ځمكي
پراخوالي ۱۵ - مربع كيلو متره دي.

بيړغ: سپينه ځمكه او دهنه مينځ كښي د
قطر نوم په سره رنگ.
واحد پولی: دينار ددوه سوه افغانيو اټولو.
صنايع: دپترو لوتصفيه خاني لري .
زراعت : دكښت تپاره ډيري ليري ځمكي
لري.
صادرات: تيل دلويو پيدا وارو په جمله
كښي ده چه دورخي.

كويت

پايتخت پي :

دكويت ښار .

دځمكي پراخوالي :

۱۷۸ ر ۶ - مربع ميله

اوسيدونكي :

په ۱۹۶۹ - كال دملگرو ملتو داټكل له مخي
۵۷۰۰۰۰ تنه

بيړغ پي :

شني سپيني سري افقي تاگاني دڅلور وتو
رو ضلعو سره .

پيسي :

كويتي دينار د ۱۲۰ افغانيو اټول .

څرگندونه :

دكويت كوچني هيواد چه پخوا دبرتاني د
حمایي لاندی ؤ ۱۹۶۱ - كال دجون په ۱۹
نيټه خپلواك شو هيواد د عربستان دخليج

اودفارس دخليج په ورستني شمالي برخه كښي
واقع دي ،عراق ،سعودي عربستان ،او دعر بي
كويت يوه بي طرفه سيمه تری چاپېرېده .
دكويت ښار د عربستان دخليج لوی بندري

منابع او صنايع :

پترول چه په ۱۹۶۸ - كال پكښي
كشف او په ۱۹۶۹ كال ويستل شوي
دي دكويت د اقتصادي شتمني لويه متب چه د
دغه كبله كويت داوموتيلو دو هم صادرونكي
او څلورم توليدكونكي هيواد دي دپترو لو
ذخيره دشپيته بليونو بېرلو څخه زيا تاټكل
شوي دي .
ورځني توليدي دوه مليونه او دمليو نيو
ربع بيرله ده .
دخر خلا وكنلي عايدات پي دپو بليون
امريكايي ډالرونه زيات دي .

د نړۍ مملکتونه

مې شو دهغه ورور جا بر احمد صدراعظم
اونوی ولیمېد شو .

معارف او مذهب :

د کوریت د پترولو د خړخلاونه حاصل شو ی
پیسی دهیواد دخلکو دپاره په وړیا ډول محی
وسایل تهیه شوی دی دسل ملیونی دینا ر
یو صندوق یی دنور وعربی ملکونو سرهمرسته
کوی بی دگمرکی محصول مالیه په خلگونشته
دپو هنی تعمیم پکښی کړندی روا ن دی
۱۶۶ ښوونځی لری اسلام یی رسمی دین دی
د کوریت نظامی قوت ۲۴۰۰ تنه دی .

حکومت او تاریخ یی :
ددیری مودی ته سلیم الصالح پر کوریت
حکمرانی درلودله په ۱۸۹۹ کال دیوی موافقی
په اساس یی خارجی روابطه برتانی ادا ره
کول اودسیمی د تمامیت تضمین یی تر هغه
پوری په غاړه وتر خوجه د ۱۹۶۱ کال د جون په
۱۹ - نیټه کوریت بشپړ خپلواک شو په هم
دغه کال دعربی ټولنی غړی شو او په ۱۹۶۳
کال دملگرو ملتو غړی شو .

لمړنی اساسی قانون یی په ۱۹۶۳ کال ،
منځ ته راغی ملی شورایی پنځوس غړی لری
او په ۱۹۶۵ کال چه امیر عبدالله سلیم الصباح

کمرور:

تاباندی ددوه طلائی ستور ونقش .

پیسی :

فراښک ۹۸۵ - پیوله ۱۱۱۰۰

منابع او صنایع :

کرهنه پکښی ډیره دهصادراتی شیان یی
لرگی ربړ ، چای ، کپله پومبه ، محلول ، کاکاو
قهوه خرما ، او خرمنی دی ، مالدار ی ، غوا
اسونه ، خره ، خولک ، میوی ، اوبز ی دی چرکان
هم لری تجارتی تولیدات یی دقلعی گټور صنعت
شنی سری اوزپری عمودی تاگانی په شنه دی .

پایتخت یی :

یاوندی

دځمکی پراخوالی :

۱۸۳۵۸۱ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۸ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی
۶۲ هره - تنه

ییزغ یی :

شنی سری اوزپری عمودی تاگانی په شنه دی .

کانادا:

منابع او صنایع :

دهیواد لمړنی گټور ابتدایی صنعت یی کرهنه
ده ۵۴۴۰۰ - جریبه سیمه یی یوازی دخوراکي
شیانو دپاره بیله کړی چه غنم یی دپیستو
دپیدا کولو گټور منبع ده په کال کښی دو ه
ملیونه پاوه ماهیانو قیمت تقریبا دوه سو ه
ملیونه ډالر لاس ته ورخی .

پایتخت یی :

اوتاوا .

دځمکی پراخوالی :

۳۸۵۱۳۸۰۹ مربع میله ده .

اوسیدونکی :

په ۱۹۷۰ - کال دحکومت داتکل له مخی
۲۱۳۲۴۰۰۰ تنه

ییزغ یی :

دکانادا په سلو کښی ۴۸ - سیمه ځمکنی
ده دخامو مواد واو کاغذی صنعت تولیدات یی په
کال کښی ۱۳ ملیونو تنوته رسپوری دلرگو ،
شیان ، خر خوی .
دمعادنو څخه یی یورانیم وسپنه نکل اومه

په سور بخته تاباندی دکاناها دځنګی سیر
نقش لګیدلی دیبرغلاستی یی لومړی ربع ته نژدی
یونین جیک دنښی سره نښتی دی .

پیسی :

ډالر ۴۵ - افغانو انډول .

د افغانستان کالنی

معارف او مذهب یی -

کانادا رسماً دوه ژبه هیواد دی .
انګلیسی او فرانسوی ژبی پکښی ویل
کیری .

تعلیمی موسسات یی دایالتی ښوونځیو
خصوصی مکتبو پوهنتو نو او دو مینونی هندي
مکتبو په ګډون زیات دی اوسیدونکی دور من
کاتولیک مذهب پیروان دی

پترول او طبیعی ګاز ګټور پیداوار دی دپلاتینم
چستر او کوبالت په تولید کی دنی دو هم
هیواد دی د معدنی تولیداتو کلنی قیمت یی
دری ملیار د و امریکایی ډالرو څخه زیات دی.
داوبو څخه د برښنا دانرژي په تولید کښی
دنی دریم هیوا د ګډل کیری .
په کال کښی د ۱۳ ملیارد ساعتی کلیوا تو
برښنا داتومی برښنا فابریکه یی د دو هسوه
کلیواتو په قوه په کار اچولی ده .

کانګو:

زر ، سپین زر قلعی ، جست ، وسپنه یورانیم
اوریدیم ، اوصنعتی الماس لری دحاره سیمو
ځنی ځنګلی ونی تر دوه سوه فته پور ی چکی
دی په هغو سیمو کښی چه مچان او مچی ډوله
حشری کمی وی مالدا ری هم لری قهو یرې
ونه اوناړیال پکښی زیات دی دکانګو ډیر ،
زراعتی صادرات روغتیا ت نباتی لرګی قهوه
پومبه رب او کیله دی .

معارف او مذهب :

دکانګو او سیدونکی په اصل کښی بننومی
تورپوټکی دی .

په کانګو کښی ددوه ته ډیری قبیلی
موجود دی سوایلی او نیکالاژی لوی ژ یی
دی پنځه ملیونه عیسوی مذهبی افریقایان
لری چه رومن کاتولیک دی .
اکثر ښوونځی د مسیحیان نو د کلیسایه خوا
اداره کیری .

پایتخت یی :
لیوپوله ویل
دځمکی پراخوالی :
۹۰۶۳ - مربع میله
نفوس یی :

۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو د احصایی له
مخی ... ۱۷۱۰۰۰۰۰ تنه

بیرغ یی :
ستری طلا یی بخی او طلا یی رنگی تاګانی
په نیما یی خواچه ډډه یی طلا یی ستوری
نقش دی .
پیسې :
فرانک ده - پولو انډول .

منابع او صنایع -

په کانګو کښی ډیر معدنی منابع او زیاته
تأمیه شته دی سر بیره په دغه کوبالت ستره

دبرا ذا ویل کانګو

بیرغ یی :

یوه سرپټی د لاندنی کښی ډډی په پودنکی
ښی طرف باندی تر څندی غوړیدلی چه په کښی
طرف یی شنه مثلثه تااوپه ښی طرفی یی سره
تاده

پیسې :

فرانک - ۱۸ - پولو انډول .

د برازیل (جمهوریت) کانګو

پایتخت یی -

براژاویل

دځمکی پراخوالی :

۲۳۲۰۴۶ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو د اټکل له

مخی ۸۸۲۰۰۰۰ - تنه

د نړۍ ملکونه

کمبودیا

لاسه ندهی خورلی دخلکو لوی کسب پی څنگلی
لرگی مامی نیول او کره نه ده .
شولی پکښی دهر څه نه ډیری کرل کیږی .
رېی ، جوار ، مریج ، پوره ، خرما ، تماکو ، پومبه
اور پنبه نباتی تیل ، لرگی ، وسپنه ، تامبه ، منکا
نیز اوسره پی معدنی پیداوار دی د ختولو
کانو او کاغذ ونو صنایع دانکشاف په حال
کښی دی .

معارف او مذهب :

کمبودیا پی یاخمیر ژبه پی ملی ژبه ده ډیر
خلک ئی په فرانسوی ژبه هم پوهیږی .
انگلیسی پکښی لوستل کیږی زیاتو کم خلور
ښوونځی او علمی موسسی لری بودایت پی رسمی
مذهب دی .

کوریا

پیسې :

وان ۱۶۲ پولو انډول .

معارف او مذهب پی -

لوی مذهبه پی کولیشیزم ، بودیزم
عیسویت او چوندوکیو مذهبه دی .
ابتدایی تعلیم پکښی اجباری دی .
زیاتو کم پنځه زره ابتدایی ښوونځی ۶۲۱
عالی ښوونځی او ۹۶ پو هنتو نو نه
لری د کوریا ۲۴ حرفیز الفبا د
پخوانی چین او بی غږ حروفو مستخرج دی .

کوستاریکا

منابع او صنایع :

په ۱۹۶۲ کال یو قانون دنوو صنایعو
دپاره پی تر لسو کالو پوری مالیات معاف
کرل نو بیا په دغه صنایع زیاتی وکسره
زیات زراعتی پیدا واریی ، قهوه ، کپله
کاکاو ، پومبه ، مامی ، جوار ، پوره ، وریجی
خاوری اونور شیان دی مشروبات ز ښیږل
د حکومت انحصار دی دپراخو څنگلو لرگی
تجارت روا چ دی سره اوسپن زرمعدنو
څخه ویستلی کیږی نور معادن هم لری .

پایتخت پی :

پنوم پن -

دځمکې پراخوالی :

۶۶۸۹۸۰ - مربع میله

اوسیدونکی - په ۱۹۶۸ - کال دملگرو ملتو

ډاټکل له مخی ۶۷۰۵۰۰۰ تنه

بیړغی :

زرغون ، سری زرغونه افقی تاکانی دسپینی
نښی سره .

پیسې :

ریل دیوی افغانی ۲۵ پولو انډول .

منابع او صنایع :

میواد پی لږ غوندی انکشاف کری په سلو
کښی پنځوس برخی څنگلونه دی څنگلونو پی

پایتخت پی :

سیول

دجنوبی کوریا دځمکې پراخوالی ۳۸۰۰۴ -

مربع میله دواړه کوریا وی ۸۵۲۸۵ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو ډاټکل له مخی

۳۱،۱۳ - تنه

بیړغی :

سپین دسرو زرغونه تښو سره په منځ دهری
ربع سره توری کرښی دی .

پایتخت پی :

سان هوزی

دځمکې پراخوالی :

۱۹۵۷۵ - مربع میله

اوسیدونکی - په ۱۸۶۹ کال دملگرو ملتو

ډاټکل له مخی ۱،۶۹۵ - تنه

بیړغی :

زرغونه سپینه سره ، ستپنی زرغونه افقی
تاکانی ددوه غټو سرو تښو سره .

پیسې :

کولون دښیر و افغانو انډول .

د افغانستان کلتور

زیات واردات یی وړی ، غنم ، منسو چات
صنعتی ماشینونه چرم پترو ل او نور دی .
معارف او مذهب یی :
لومړی تعلیمات اجباری دی عا لسی
تعلیمات یی وړیادی یو پو هنتون او یوه عالی
زراعتی مو سسه لری ژبه یی هسپا نو ی
ژبه ده په ښو و نڅو کښی انگلیسی ژ به

کولمبیا

شولی ، تماکو ، او پومپه پکښی کرل کیږی
بوره ، کاکاو ، غنم او کیله هم تولیدوی هیوادی
ډیری معدنی منابع لری زیات پترو ل ویاسی
بوگوتانه یی نزدی د زمرد معدن دی .
سره زره ، سپین زره ، زرتامبه ، سرب ، سیماپ ، هیتگانیز
پلاتینم ، معدنی سکاره ، وسپنه ، چونه ، اومالکه
هم لری ، دخوراکی شیانو صنایع دنورو
صنایعونه لومړی دی .

پایتخت یی :

بوگوتا .

دځمکی پراخوالی :

۴۵۵۳۳۵ مربع میل

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

۲۰،۴۷۱۳،۰۰۰ - تنه

بیړغی یی :

په یوه زرغو نه سور پخنه تاباندی لویه افقی
زپه تا .

پیس یی :

پیسو ددوه افغانو او ۸۰ پولو انډول .

منابع اوصنایع یی -

کولمبیا دوهم قهوه صادرونکی هیواد دی
چه په کال کښی شپږ ملیونه ۱۳۲۶ - پوند ،
کڅوړی صادر وی .

کینیا

۱،۰۵۰۶،۰۰۰ - تنه

پایتخت یی :

نیروبی .

بیړغی یی :

توری ، سری شنی ، افقی تاگانی په منځ
کښی دډال اولیندی شوو تورو نقش دی .

پیس یی :

افریقایی شلنک د شپږو افغانو او ۷۵ - پولو
په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی انډول .

دځمکی پراخوالی :

۲۲۴۹۶۰ مربع میل

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی

کیوبا

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داټکل له مخی
۸۲۵۰،۰۰۰ - تنه

پایتخت یی :

هاوانا .

دځمکی پراخوالی :

۴۴۲۱۸ - مربع میل

د نړۍ مملکتونه

معارف او مذهب یی

تعلیم پکښې د شپږ کلنۍ او ۱۴ - کلنۍ ترمنځ اجباری دی هاوانا پو هتو ن په ۱۸۲۱ - کال تاسیس شوی دی داکتریت مذهب پکښې رومن کاتولیک مذهب دی رسمی ژبه یی هسپانوی ژبه ده او زیات خلک یی په انګلیسی ژبه هم پوهیږی .

بیزغیی :
په یوه لکړه پوری یو په بل پسې دری زرغونه او دوه سپینې تاګانې په یوه ستره مثلثه تا باندې سپین لوی ستوری نقش دی .
پیسې :
پیسو ۴۵۵ - افغانو انډول .
خر گندونه - کیوبا گوهرا ن تیل د غرب الهند خورا لویه جزیره ده .

ګابون

پیسې :
فرانک ۱۸۵ - پولو انډول
منابع او صنایع :
ګانا دمعدنی شتمنی خاوند دی منګانیز سره زړه الماس او بوسایت د منګانیز د میاشتمنی تولیدات یی ۲۷۵ زره تنو ته رسیږی پراخ څنګلونه لری کاکاوی ګټور زراعتی تولید دی کلنی تولیدات یی ۲۷۵ زره تنو ته رسیږی د یوه تن اوسیدونکی کلنی عایدات ۱۵۰ امریکایی ډالره دی .

پایتخت :
لیبرویل .
دځمکې پراخوالی :
۱۰۲۰۸۹ - مربع میله
اوسیدونکی :
په ۱۹۶۹ کال د ملګرو ملتو د اټکل له مخی ۸۵۰۰۰۰ - ۴ تنه
بیزغیی :
شنی ، طلا یی اوزرغونه افقی تاګانې .

جارج ټاون

بیزغیی :
په افقی ډول یوه شنه تا او دوه طلا یی اوسری تاګانې دی .
پیسې :
ګایانا ډالر زیاتو کم یونیم ګایانایی ډالر د ۳۰ افغانو انډول .

پایتخت یی :
جارج ټاون
دځمکې پراخوالی :
۸۳۰۰۰ - مربع میله
اوسیدونکی :
په ۱۹۶۹ کال د ملګرو ملتو د اټکل له مخی ۷۴۲۰۰۰ - ۷ تنه

ګینی

پیسې :
د ګینی فرانک ۱۸۵ - پولو انډول
منابع او صنایع :
ګینی په نړۍ کښی د بوسایت ډکی ذخیر ی لرونکی هیواد دی الماس ، سره زړه ، او وسپنه هم پکی پیدا کیږی جوار ، وریجی جلفوزی ، کیله ، ناریال ، اوغوبیت تولید وی قهو ګبین کیله وسپنه المونیم صادر وی .

پایتخت یی :
کوناکری .
دځمکې پراخوالی :
۱۹۹۲۵ - مربع میله
اوسیدونکی :
۳۰۸۹۰۰۰۰
بیزغیی :
سری زپری اوشنی عمودی تاګانې .

د افغانستان کالني

ګمبيا :

... ۳۵۷ تنه

پيرغی :

په افقي ډول سړی زرغونه اوشینی تاګا نی
سړی زرغونه شنو تاګانو تر منځ سپینه کوچنی
تاده .

پایتخت یی -

باترست .

دځمکي پراخوالی :

۴۰۰ مربع میل

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۹- کال دملګرو ملتو ډاټکل له مخی پیسی : پوند ۱۲۰۵ افغانو انډول .

ګواتیمالا:

منابع او صنایع :

دخلکو لوی کسب ګرهنه ده دکرمی مهم
توليدات یی قهوه ، کیله ، پومبه ، بوزه ، جوار
او وریجی هم تولید وی قیمتی لرګی صادروی
مالداري هم لری .

پایتخت یی

دګواتیمالا ښار

دځمکي پراخوالی :

۴۴۰۴۲ - مربع میل

اوسیدونکي :

د ۱۹۶۹- کال دملګرو ملتو ډاټکل له مخی

۵۰۰۱۴۰۰۰

معارف او مذهب یی -

پيرغی :

عمومی مذهب یی رومن کاتولیک دی نور
مذهبونه هم پکښی منل کیږی . تعالیم
پکښی حتمی دی دګواتیمالا په ښار کښی یو
پوهنتون لری هسپانوی ژبه یی رسمی ژبه ده .

دري زرغونه ، سپینی ، زرغونه ، عمودی
تاګا نی په سپینه تا باندی یو نشان ګیتزال

پیسی :

د ۴۰ افغانیو انډول .

لاوس

لاوس په جنوب ختیځه آسیا کښی یو مشروطه
سلطنت دی چه دهند چین دپخوانیو دولتوڅخه
چه یو وخت دفرانسی دتصرف لاندی ؤ چوړ
شوی دی .
په ۱۹۶۰ - کال دلاس ډلی په کودتا لاس
پوری کړ ، لیکن ناکامه شو دلاوس اوامریکی
الوتکو په ۱۹۶۵ کال او ۱۹۶۶ کال دپتلاویانو
مرکزونه بمباری کړ .

پایتخت یی -

و پانتیال ولوانک پرابانک .

دځمکي پراخوالی :

۹۱۴۲۹۸ - مربع میل

اوسیدونکي :

دملګرو ملتو ۶۹ کال داتکل له مخی

... ۲۰ ۸۹۳ - تنه

پيرغی :

دلاوس ګټور حاصلات قلعي ، وریجی ، جوار
تماکو پومبه تریاک لیمو اوناونج قهوه او ډول
ډول لرګی دی دلاوس اوسیدونکي په اصل
کښی اندونیزیایی او چینی دی علمی ژبی ،
پکښی فرانسوی او انګلیسی ژبی دی .
رسمی مذهب یی بودایی مذهب دی .

سره تا به منځ دری سړی سپین هاتی سر .
په داسی ډول نقش شوی چه چتری یی ساتلی ده

پیسی :

کیپ ۱۹۵ - پول انډول .

د نړۍ مملکتونه

لايبيريا

پایتخت یې - یوه زرغونه مربع ده
موتروویا
دځمکې پراخوالی : ۴۲ سزره مربع میله
اوسیدونکي : ۱،۸۵۰،۰۰۰ مخی
بیرغ یې : یوه سره اوسپینه افقی تالکری ته نژدی په پورتنۍ برخه باندې یوسپین پنځه گوټیر ستوری
پیسې : امریکایي ډالر او هم دسپینو زرواوتامبی
لايبيريا یې پیسې لری
منابع او صنایع : اومه رېږ یې خورا ګټور حاصل دی وریجی
قهوه ، کاکاو ، اوپوره هم تولید وی معدنی
وسپنه هم لری چه کلنی تولیدی زیاتو کم
دری ملیونه ټنه کیږی.

لبنان

پایتخت یې - په سره تاباندی یوپه دوه سره په منځ کښی
توربخن نقش لکیدلی دی .
دځمکې پراخوالی : ۴،۱۵ مربع میله
اوسیدونکي : ۲،۷۴۵،۰۰۰ مخی
بیرغ یې : دلنېان جمهوریت دمدیترانی دختیځ ساحل
دری سړی سپینی افقی تاګانی چه سپینه تایی په اوږدو کښی یوه ټوټه سیمه نیولی ده.

لو گسمبورګ

پایتخت یې - په ختیځ کی دجرمنی په شمال او لویديځ
کښی دفرانسی سره لکیدلی دی .
دځمکې پراخوالی : ۹۹۹ مربع میله
اوسیدونکي : ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو داټکل له مخی
بیرغ یې : دری سړی سپینی او زرغونه افقی تاګانی
پیسې : لکسمبورګی فرانک د ۹۰ پولو انډول.
منابع او صنایع : نژدی ۷ سوه زره جریبه ځمکې یې دکرهنی
دپاره اختصاص کړی ده ورېشی غنم جوار ،
چودر ، اوکچالو پکښی زیات کیږی دوسپنی ،
معادن یې دفولاد جوړولو دصنعت دانکشاف
دییدا کیدو سیپ شوی کیمیاوی موادداورېشو
او په دموتر ټیرو نه تماکو ،فلزی آلات سمت
ګلاب اولبنیات تولیدوی .

لیبیا!

پایتخت یې - تریپولی او بن غازی دی .
دځمکې پراخوالی : ۶۷۹۳۵۸ مربع میله
اوسیدونکي : ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو داټکل له مخی
... ۱،۸۶۹- تنه
بیرغ یې : سره توره اوشنه افقی په منځ کښی
دمیاشتی سره سپین ستوری نقش دی .

د افغانستان ګاڼي

پيسی : دخلکو دژوندانه سويه دلوړيدولوی سبب
ليبيایي بونډ ، سل پياستر د۱۲۰-افغانیو یی دتیلو عایدات دی .
انډول .

معارف او مذهب یی -

منابع او صنایع :

دليبييا اکثر اوسيدونکی مسلمانان دی
ایټالویان او یهودان هم پکښی شته دی .
اوسيدونکی په سلو کښی ۴ - لومټو نکسی
دی حکومتی او خصوصی ښوونځی او یو پوهنتون
لری .
ليبييا دخرما باغونه ليوه ، بادامو او انځرو
باغونه لری تماکو انډوړی ، قالیني څسر منی
آلات لری معادن یی په ۱۹۵۳ - کال ملی شوی
په ۱۹۵۷ - کال پکښی تیل کشف شوی اوس
دورځی دیومليون بیرلو په خواو شا کښی تیل
تولید وی .

ليختنشتاين

... ۲۱ - تنه

بيرغی -

زرغونه اوسری افقی تاګانی

پيسی :

سويسي فرانك دلسو افغانیو انډول

پايتختی -

وادوز

دځمکی پراخوالی :

۶۲ - مربع ميله

اوسيدونکی :

د۱۹۶۹ کال دملګرو ملتو داتګل له مخی

ليسوتو

لګری ته نزدی سری اوشینی عمود ی تاګانی
په منځ کښی دستت سپینه خولۍ په زرينه برخه
نقش ده ليسو تودبرتانونی ليسوتو ليند څخه
عبارت دی چه د۱۹۶۶ - کال داکتوبر په ۴ نيټه
خپلواک شو. دغه هیواد چه دتوربو ټکو وطن
دی دجنوبی افریقي په هیواد وګڼیې واقع
دی د۱۹۶۶ - کال داکتوبر په ۱۷ - نيټه دملګر
وملتو غړی شو .

پايتختی -

ماسيرو

دځمکی پراخوالی :

۱۱۷۱۶ - مربع ميله

اوسيدونکی :

دملګرو ملتو د۱۹۶۹ - کال داتګل له مخی

۹۳،۰۰۴ - تنه

بيرغی -

مالټا

سپینی سری تاګانی دسپینی تابه منځ کښی
دستره صليب نقش .

پيسی :

بونډ د ۱۲۰ - افغا انډول

پايتختی -

واليتا

دځمکی پراخوالی -

۱۲۲ - مربع ميله

اوسيدونکی :

د ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو داتګل له مخی

۳۱۸،۰۰۰ - زره تنه

بيرغی -

مالټا دمديترانی په ۵۸ - ميلی کښی دسپلی
دجزیری جنوب ته دافریقا دسیمی نه ۱۸ - ميله
لری واقع ده دمالټا جزیره پخپله ۹۵ - مربع ميله

د نړۍ مملکتونه

پراخوالی لری دگوز وکو میلنیو په بله جزیره پوری مربوطه ده .
نوی صنایع تشویق کړی کچالو میوی سبز ی پسه ما لټا کښی پنځه کلن
دکار لاندی ونیول شو غواړی چه توریزم او انکشافی پرو گرام د ۱۹۶۴ کول نه وروسته باب او جوړ شوی منسوجات وارد وی .

مالدیو

پایتخت یی - ماله
دخمکی پراخوالی - ۱۲۲ مربع میله
اوسیدونکی : ۱۰۶۰۰۰ تنه
بیرغ یی -
په یوه شنه تاباندی یوه سټینه میاشت چه په منځنی برخه کښی په سره تاباندی نقش شوی ده .
پیسې :
روپی دلسو افغانیو انډول

کښی دملغاسی په ختیځ لور په ۵۷۵ میلۍ کښی واقع ده په ۷۲۰ مربع میلۍ پراخه سیمه باندی ۷۸۷ سزړه تنه اوسیدونکی لری .
پورت لوس نومی خای پایتخت دی .
موریشس د ۱۹۶۱ کال په اگست کښی داخلي آزادی ته ورسید د ۱۹۶۸ کال په مارچ کښی د بشپړی آزادی خاوند شو .
داوسیدونکو اکثریت یی هندی دی تورپو ټکی هم لری انگلسی او فرانسوی ژبی پکښی معمول دی گټور صادراتی محصولات یی گنی دی توریز م پکښی پالل کپری .

استعماری هالنویانو په ۱۷ - پېړۍ کښی په دغه جزیره باندی د شهبزاده موريس ناسنا ونوم کښیو دمگر وروسته یی هغه پسریشود وور پسې فرانسویان او بیا هالنډ باندی مسلط شول .
موریشس یوه جزیره ده چه په هندی دریا ب

مالی

پایتخت یی - باماکو
دخمکی پراخوالی - ۴۶۴ سزړه مربع میله
اوسیدونکی : ملگرو ملتو د ۱۹۶۹ - کال د اټکل
له مخی ... ۴، ۸۸۱، - تنه
بیرغ یی -
شنی زپری اوسری عمودی تاگا نی .
پیسې :
د مالی فرانک ۱۸۵ - پولو انډول

مالیزی

پایتخت یی - کوالالمپور
دخمکی پراخوالی - ۱۲۸۴۳۰ مربع میله
اوسیدونکی :
په ۱۹۶۹ - کال د ملگرو ملتو د اټکل له مخی ۱۰۵۸۳۰۰۰ تنه
اوه سری تاگانی او ۷ مپینی تاگانی په ۱۴۰ کوټیز کینه خنډه باندی میاشت او ستوری نقش دی .
پیسې :
ملایایی ډالر د ۱۵ - افغانیو انډول .
دمالایا اتحادیه چه په ۱۹۵۷ - کال دمشرک .

د افغانستان کالسی

المنافع هیواد وغږی هیواد دی دجنوبیختیځی
آسټیا په جنوبی برخه کښی دملايا جزیره نما
تشکیل شوی ده .

حاصلات دی دجسیلټس په نوم پایتخت لری .
سراوړی دپورنیو دشمال لویدیځ سما حل
په اوږدو کښی واقع ده پواخواای پنځوس زره
مربع میله ځمکه باندی ۷۷۷ زره تنه میشته
دی کوچنک نومی ځای پایتخت دی گټور
صادرات یی مږج سره زر اوږی دی دبرو یی
څخه وارده تیل هم تصفیه کوی .

ملایا اومه مواد تولید وی قلعي ،رېږ، تیل
خرمایي مهم پیداوار دی چه په سلوکښی اتیا
صادرات یی برابر کړی دی په نړۍ کښی د
زیات طبیعي رېږ تولید کوونکی هیوادگڼل کیږی،
پخوانی شمالي پورنیو چه دپورنیو په شمال
کښی دنړۍ دریمه لویه جزیره ده دسیمی

عمان:

پایتخت یی -

مسقط

دځمکی پراخواای -

۸۲ مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹- کال داتکل له مخی ۷۵۰۰۰۰ -تنه

بیرغ یی -

سور .

پیسې :

هندی روپی د ۸ افغانیې انډول

دمسقط او عمان سلطنت دعرېستان دختیځه
شبه جزیری په غاږه یوه مطلق پاچا هسی
ده زرمیله ساحل لری سیمه یی وچه اوتود .
ده یونړی لس میله سروره ساحلی سیمه
چه منځ ترمنځ یولړوچ اوبی اوبه دزولته چه جک
والی غرونو دمسقط هیواد تشکیل کړی دی .

خرما ،مږج ماهی اوناریی صادرا تی شیا ن دی
کیله انگور غنم اوسپیږجات هم پکښی پیدا
کیږی په ۱۹۶۴ - کال په مسقط کښی تیل
کشف شوی دی ښایی دخلکو اقتصادی وضع
ښه کړی .

اوسیدونکی یی عرب دی هندی پلوهان او
تور پوټکی هم پکښی میشته دی عامه ژ به یی
عربی ژبه ده مگر هندی پلوهی او نور ی ژبی
هم پکښی معمول دی تاریخ یی پخوانی دی
په ۵۵۰ -قبل میلاد کښی فارسیانو لاند ی
کړ وروسته له هغه آپار تیان او وروپسی د
بغداد خلیفه گان ترکان اوپرتگالی په یو بل
پسی ورغلل اوسنی موجودیت یی په ۱۷۴۴-
کال الیوسعید دفارسیانو دنفوڅ نه نجات ور
کړی دی .

مکسیکو :

پیسې - ددری افغانیو انډول

منايع او صنايع :

ددرنکو اولرگو په درلو دلو شتمن هیواددی
سپین زر ستره زره تأمیه سرب ،جست رانجه
سماب ، استیک ،سلفر ،او دډبرو سکا ره
لری .

دپترولو کالنی تولیدات یی ۱۲۵ -ملیونه
بیرلو ته رسپږی طبیعي غاز دامریکی په متحده
ایالاتو خرشوی کرهنه مالداری او ما هی نیول
پکښی مهم کمتب دی په هیواد کی دکر هنی
ریفارم تطبیق کیږی .

پایتخت یی :

مکسیکو

دځمکی پراخواای -

۷۵۸۲۵۹ -مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۷۰ کال ملگرو ملتو داتکل مخی
۴۸،۳۱۳،۴۳۸ تنه

بیرغ یی

دری شنی سټپینی عمودی تاگانی په سیمینه
تاباندی دعتاب او کالتوس نقش لکیدلی دی .

د نړۍ مملکتونه

پنبه او غنم هم تولید وی مهم صادرات یی
قهوه ، گنی باتیگر کاهو، تازه او
غو ښی دی دقهوی کلنی خر خلا ویی سلو
 ملیونو امریکایی ډالرو ته رسیدی .
جوار ، وریجی کیله او تماکو هم پکښی
 کیږی .
معارف او مذهب یی -
 معارف یی د مذهب بیل دی ابتدا یی تعلیمات
 تر ۱۵ کلنی پوری وړیا او اجباری دی مسلکی
 تعلیمات تشویق کیږی دمکسیکو پوهنتون د
 ۱۵۵۱ کال نه وروسته جوړ شوی دی .
 هسپانوی ژبه یی رسمی ژبه ده د مذهب
 آزادی پکښی موجود ده اکثر اوسیدو نکسی
 کاتولیک دی .

ملاوی

پایتخت یی -
 زومبیا
دخمکی پراخوالی
 ۳۶۰۰۰ مربع میله
بیرغ یی
 توری سری اوشنی افقی تاگانی په توره تا
 باندی دراختلی سور لمر خړک .
پسی -
 پونډ ۱۲.۵ افغانیو انډول .
 ملاوی دافریقی دنیا سادر جهیل په جنوبی
 اولویدیخ ساحل په غاړه په پنځه سوه میله
 اوږد وواقع دی لوړ غرونه گن ځنگلونه او

ملغاسی

پایتخت یی -
 تناناریف .
دخمکی پراخوالی - دوه لکه ۶۸ زره مربع
 میله
اوسیدونکی -
 په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی
 ۶،۶۴۹،۰۰۰ تنه-
بیرغ یی
بیرغ یی
 په لکه پوری اوږده سپینه عمودی تا او
 دوه ستری شنی افقی تاگانو سره .
پسی -
 ملغاسی فرانک ۱۸۵- افغانو انډول .
ملغاسی دملغا ښکر په نوم دفرانسیسی د
پخوانیو متصرفاتو څخه وو اوس دملغا سسی
 دری ملیونه خلک یی داجداد ودا رواحو
 پرستش کوی دوه ملیو نه پکښی عیسو یان
 دی په سلو کښی ۹۰۰ تنوکسب کرهڼه ده
 مدغاسکر په ۱۸۸۵ کال دفرانسیسی دحمایست
 لاندی ورغی په ۱۹۴۶ کال دفرانسیسی مستعمره
 اعلام شوه په ۱۹۵۸ کال ورته داخلي آزاد ی

د افغانستان کانسې

حاصله شوه او د جوزا په ۱۶ نيټه بشپړ خپلواکه سوه دملګرو ملتو او فرانسوي ټولنې غړی دی د قېمتي او صنعتي تېرې دډېرو سکاره نکل ، جوار ، کچالو خوږ ، قهوه ، لونک ، تماکو ګڼې فاسفيت سره زر بوسايت يورانيم اوتوريم دی .

انګلستان

تيل ، پومبه ، ربړ ، ګوګرد ، چای اووريجی ، وږی ، نيمایي خوراکی مواد ، وسپنه دخارج نه راوړی شيان چه ددغه او مو مواد وڅخه جوړېږي خارج ته يي لېږي زيات صادراتي شيان يي رخت باب ، اوسپينه ، پولاد ، عراد جات او بېړی دی دجت الوتکو ، تلویزو نی ، راډيو را دار ووسایلو دريایي حمل او نقل درملو او نیلون صادراتو ارزښت يي ورځ په ورځ زیاتي وی .

معارف او مذهب يي

ابتدایي او ثانوي تعلیمات يي د پنځه کلنۍ نه تر ۱۵ کلنۍ پوري وړيا او اجباري دی د برطاني مشهور اومتبر پوهنتونونه داکسفورډ او کمبریج پوهنتونونه دی چه دواړه په ۱۳ - پېړۍ کېنۍ تاسیس شوي دی په نورولو یو ښار وکښي هم پوهنتونونه لری .

دانګلستان دپروتستانت کلیسا زیات ، اختیارات لری نثرېری اویارک يي دوه مذهبي ایالتونه دی .

دانګلستان کلیساد ۲۷ - ملیونو څخه زیات غړي لری په ایرلیند او نور وځایو کېنۍ د ، متودلیست رومن کاتولیک کلیساګانې هم شته دی .

دملی عامه اجباري بیمي دناروغانو، میندوارو ښځو ، کارګر وپه صنعتي ژوبلو مړو کونډواو یتیمانو او عمر خوړلو دحقوقو په پاره کېنۍ خیریه ټولنه لری .

دفاع

ښځي هم په دری - ګونو قواو کېنۍ خدمت کوی .

دانګلستان متصرفات -

جبل الطارق -

دهسپانی په جنوب ختیځ کېنۍ دمدیتراني په لويديځ ورځ کېنۍ دجبل الطارق اوافریقي ترمنځ دواقي دابنا په سور کېنۍ ۷۵ نیم میل

پایتخت يي

لندن

دځمکي پراخوالی

۹۴۲.۹ - مربع میل

اوسیدونکي :

په ۱۹۶۹ - کال کی دملګرو ملتو داټکل له مخی ۵۵، ۵۴۴، ۰۰۰ - تنه

بیوغړي -

په زرغونه ځمکه باندی دسینت جارج سینت اندرپوروسینت تریک دصلیبوسره سری اوسپنۍ تاګانې دی .

پېسې -

پونډ ۱۲.۰ - افغانو انډول

منابع او صنایع :

دبرتانویانو لوی کسب تولید او تجارت دی په سلو کېنۍ دپنځو سو څخه دهیواد زیات صادرات فلز او فلزی صنایع تشکیلوی غنم وربشي لېلبو اونور حاصلات هم لری انګلستان په ویلز سکاټلنډ او آدم جزیره کی زیات څمکه لری .

په دغه هیواد کېنۍ زراعتی ځمکی هم ډیر دی در درنګو نو څخه چونه وسپنه ، او تېږی سکاره ډیر زیات ایستل کیږي نور ګټور مواد هم لری

د ۱۹۴۸ - کال راهیستی پکښي اورګاډي په

ملی ډول په فعالیت کېنۍ دی د۱۸۰۰ - هوایی میدانو څخه زیات ملکي هوایی میدانو نه لری چه زیاتي بین المللی الوتنی تری کیږی په کال کېنۍ زیاتو کم دوه ملیونه سیلانیان انګلستان گوری دانګلستان تجارتی بحر په فوق العاده پرمختګ کړی دی دبېړی جوړولو صنعت دنړی دبېړی یوه سلو کېنۍ ۳۵ بېړی کلنی تولید دی دنړی دبرښنا لومړنی ستیشن چه په زړو قوت دخلکو دخدمت دپاره دبرښنا تولید وی په ۱۹۵۶ کال په انګلستان کېنۍ پرانستل شو داروپا په ګډ بازار کېنۍ د انګلستان دګبون دپاره دانګلستان کوشش دوه ځلي دفرانسی په ویتو ناکام شو .

د نړۍ ملکونه

پارلمان تشکیل شوی دی ۳۶۵ تنو غړو په کبون پارلماني مجلس لري ددولت رئيس نه کسيزی شورا غړی ټاکي .

بېاما :

په اوقيانوس کښي يوه سلسله جزيری چه فلوريدا ته نژدی ده ايټي په لور تللی دی داوه

سوه جزيرو او پراخوالی ۴۴۰۴ مربع ميله سيمه باندی ۱۲۱ زره تنه اوسيدو نکی ميشته دی نوی اساسی قانون ۱۹۶۴ کال دجنوری

په ۷ نيټه نوموړی جزيره آزادی ورکړه . پاتينگر ، ماهيان ، مالگه او نجور توليد وی او خرخوی .

برتانوی هاندوراس

دمرکزی امریکی دکاری بين دبجيري په غړه يوه مستعمره ده لرگی دناوجنی سيمي میوی اوکاکاو توليد وی زیاتو کم ۹ زره مربع ميله پراخوالی او ۱۰۳ زره تنه اوسيدو نکی لری ، دبرتانی نوری مستعمری دفاکلیند سينت هلنيا ، پاسو توليند ، سوازی ، ليند ، جزيری هانکاک فيجی ، تونکاه ، دسليمان جزيره او برونی بحری کلبرت ، واليس او هيريد ، نوی جزيری دی جنوبی روديشيا چه په ۱۹۶۵ - کال یی دبرتانی گورنر جنرال څخه یی اختیارات واخيستل هغه هیواد دی چه داخلي آزاد ی ورته حاصله ده مگر بشپړی آزادی یی تر هغه وخته پوری دبرتانی له خوا ځنډ ول شوی ده چه د سپين پوټکو حکومت تور پوټکو ته درا یی ور کولو حق ورکړه .

جنوبی افريقه زامبيزی سيند ، موزمبيق ، بچوا ناليند لويديځه افريقه ، اوپرتگال یی گاونډيان دی مهم صادرات یی تمباکو دی دسپين پوټکو حکومت دا بيان سميت دصادرات لا ندی دبرتانی نه بيل شو ، برتانیی پری تجارتی بنده یزونه و لگول مگر تراوسه پوری نتیجه لاس ته نه دوړغلی . روډيشيا دجنو بی افريقی له خوا ساتل کيږی دتور پوټکومدنی حقوقو سره خپل مخالفت ته دوام ورکوی .

تر ۲۳ نیم ميله پوری يوه مستعمره ده . جبل الطارق چه انگلستان یی دخبری په نوم یادوی د ۱۷۳۱ کال نه دبرتانیی په تصرف کښی دی د نظامی موقعیت په حیث ډیر به دریایی بندر لری .

اوسيدونکی - ۳۴ زره تنو په خوا و شا کښی دی نایب الحکومه یی عمومی قوماندان هم دی .

برتانوی غرب الهند :

ترينيداد اوتوباگو په ۱۹۶۲ کال دبرتانیوی غرب الهند دپخوانی فدریشن نه ووتل شپږ نوری مستعمری چه تر اوسه پوری به فدریشن کښی پاتی دی هغه دانتی گوا ، گرینا دا موقت سمیرات ، سینت ، کنس ، سانثالوستیا ، اوسنت اونسنت څخه عبارت دی دگرینا دا ، دومینیکا ، سینت اونسنت اوتوری سانتانو جزیري د تریدااو مارتینیک دجزایرو تر منځ واقع دی ۳۲۹ زره تنه او سیدو نکی لری په گرینادا کښی سینت جارج حکومتی مرکز دی .

پومبه ، بوره ، مولاسو نه ، میوی ، سبزی ، اودپخلی مسالی یی ، مهم حاصلات دی په نورو پاتی جزیرو کښی ۱۴۵ زره تنه اوسيدونکی ميشته دی سيمه یی ناوچه مگر تازگی لری کلنی اوربشت پری دخلویشتو نه تر دوه سوه انجو پوری دی .

توليدات یی بوره ، مولاسونه ، پومبه میوی پاتنگر ، پیاز ، غوآمیری دارچی سکاره او مالگه دی .

برمودا :

دمرجانی جزایرونه متشکل سيمه ده دسمی ، ټول پراخوالی ۲۱ مربع ميله په اټکل ډول ۴۷ زره تنه چه دوه لکله تور پو ټکی دی پکښی ميشته دی .

دغه جزیره د نیو یارک د ختیځ جنوب په ۶۷۷ ميله کښی واقع دهسپا نوی کاشف نوم پری کیشودلی شوی دلو می ځل دپاره په ۱۶۰۹ - کال پکښی یوشمیر استعمار چیان ددغی جزیري خوا ته یی بیړی وړا نی شولی اودلته ميشته شول ۱۶۲۰ کال راهیسی پکښی

منگو ليا

منابع او صنايع -
کښي څنگلي لري
کنف ، وړيجي ، غلي ، څاروي ، پوټکي غنم او
طبيعي بوټي مهم صادرات دي چه په مقابل
کښي منسوجات بوره ، مالګه فلزي آلات و
ادوات وارد وي .

معارف او مذهبيې -
سربيره په سانسکرتي او نيبالي ښوونځيو
زياتوکم دوه نيم زره انگليسي ښوونځي لري
په سيلو کښي ۹ لوستونکي اوليکوال دي ،
پخواني هندويزم او بوديزم يي عام مذهبيې

پايتخت يي:
اولان باتور - اورګا
دځمکي پراخوالي :
۵۹۲۶۶۴ مربع ميله
اوسيدونکي :

په ۱۹۶۹ کال دملګرو ملتوداټکل له مخي
۱۰،۲۴۰،۰۰۰ تنه

بيرغ يي :
سري زرغونه سري عمودي تاګا ني دپنځه
شغله ورو طلاي ستوروسره لکي ته نزد ي
مخصوصه نښه پري نقش ده .

نيوزيلند

جزيرو ستيوارت اوچيم اوپوشمير نوووزيرو
شخه تشکيل شوي دغه هيواد پخپلو غرو نو
غديرونو او آبشا رونو اوڅنگلو نو ښکلي او
ښايسته هيواد دي جنوبي البو نه يي په
جنوبي جزيره کښي واقع دي اکليند اوولګتن
يي په شمالي جزيرو کښي ګټور بند رو نه
تشکيلوي .

منابع او صنايع :
نيوزيليند دصادراتو دپاره دزراعتي موادو
اوپيدا وارو په عوايد ومني دي په کال
کښي اته مليونه ډالرو لښيات غوښه او وړي
صادر وي . دنوو درول شو صنايعو د پاره د
آتشفشانو سيمو دطبيعي پيدا شوي بخارنه کار
اخلي دبرښنادتوليد دپاره په نړي کښي دوهمه
جيوټري دستگاه په نيوزيليندکي ده .

معارف او مذهبيې:
تعليم پکښي آزاد دي شپږو هنتو نونه
لري کليسا يي انگليسي دي .

پايتخت يي :
ولنګتن .
دځمکي پراخوالي :
۱،۲۷۳۶ مربع ميله
اوسيدونکي په ۱۹۷۰ کالکي دملګرو ملتود
اټکل له مخي ۲،۸۰۸،۰۵۹ تنه
بيرغ يي :

زرغونه تاديونين چيک دانگليسي بيرغ د
نښي ستره په کينه پورتنی برخه يي پنځه شغله
دار سره ستوري دبيرغ په باند ني طرف سپينه
غاړه لکيدلي ده .
څرګندونه:

نيوزيلند دارام اوقيانوس دجنوب په
۱۲۰۰ ميله فاصله کښي داسترا ليا ختيځ
لورته په مشترک المنافع هيواد وکښي داخل
هيواد دي .
نيوزيلند دڅلورو لويو شمالي اوجنوبي

واټيګان

زياتوکم زر تنه دي .
بيرغ يي:

دوه زيري اوسپنني عمودي تاګاني په دو
کلي گاني باندې دپاپ نښه يوه کلي طلاي

پايتخت يي :
واټيګان (يوښار يز دولت)
دځمکي پراخوالي :
۱۰۸۷-جريبه سيمه ده
اوسيدونکي :

دڼۍ مملکتونه

اوبله د سپينو زرو په سپينه تا با ندي نقش کړه او ۱۹۴۷ کال د مارچ په ۲۶ نيټه د ايټاليا د اساسي قانون جز وگڼل شو.

واتيکان . د سينټ پيرو دواتيکان ما نې او موزيم دواتيکان د باغونو او ودانو په گډون دواتيکانو د ويالي اوکليسا ترمنځ دې سر بيره په دغه دروم په ښار کښي ۱۳ ماني ورسره مل دې چه اکثريې د پاپ مقام اودهغه دافسرا نود پاره ترې کار اخلي يوې طرفه دريځ لري مگر کله چه ددو خواو څخه ترې په سياسي موضوع کښي د منځگړيتوب غوښتنه وشي کوي يې .

په واتيکان کښي پنځوس هيوادونه سياسي نمانځنه گي لري . دواتيکان دولت اور گاډي پستي تسبيلا ت اودراديو خاص ستيشنونه لري .

پاپ، تر پي يو پوري په مرکزي ايتاليا باندې مطلق نفوذ درلود، د سيمي پرا خوالي يې ۱۶۵ زره مربع ميلوپوري دې چه اوسيدونکي ۳ ميليونه تنه دي د نهم پاپ په دوره کښي دغه سيمه د ايټاليا په سلطنت کښي ور داخل شوه.

د پاپ حکومت اوفوذ دواتيکان په ما نو او په روم کښي والا تران اود کونداولفو په قصر کښي په ۱۸۷۱ کال راغونډ او محدود شو يوه بله معا هده چه ۱۹۲۹ کال په فبر وري کښي لاسليک شوه دواتيکان ښاري د پو دولت په حيث ومانه په ايټاليا کښي کاتو ليک مذهب ته خاص دريځ ورکړ. دغه معا هده اخږد ۱۹۲۹ کال د جون په ۷ نيټه د ايتاليا پاچا لاسليک

پورتني ولتا

پيرغ يې :
توري سپيني اوسري افقي تاگانې .
پيسي :
فرانک د ۱۸ - پولو | نډول.

پايتخت يې :
اوواگا دوکو .
دځمکي پراخوالي ۱۰۵۹۰۰ مربع ميله
اوسيدونکي :
پنځه مليونه تنه

ونزوئلا

توليد يې چه زيات پترول لري ۳ نيم مليونه بيرله دي اوکلني توليدي ۱۱ مليونه تنه دي سره زر، تامينه، لري دو هم قلم صادرا ت يې قېوه ده .
معارف او مذهب :

د خلکو ژبه يې هسپا نوي ژبه ده، مذهب يې رومن کاتو ليک دي مگر د مذهب آزادي پکښي تضمين شوي ده تعليم د پو هنتون په شمول و پيا دي ابتدائي تعليم اجباري دي .
د دفاع :

پايتخت يې :
کاراکاس
دځمکي پراخوالي :
۳۵۲۱۴۸ - مربع ميله .
اوسيدونکي :
په ۱۹۶۹ کال د ملگرو ملتو د اټکل له مخي ۱۰،۳۵۰،۰۰۰ تنه
پيرغ يې :
دري ژبې زرغونه او سرو تاگا نوباندي
اوه ستو ريز قوس دي .
منابع اوصنايع :

د خلکو لوي کسپه يې کانکني گر هيمه ۱۸۵ کلني او ۴۵ کلني عمر تر منځ د خلکو ماهي نيول، اوما لداري ده، د پترو لو ور ځني د پاره نظامي خدمت اجباري دي .

د افغانستان کالنی

جنوبی ویتنام

اوچنوبی ویتنامو کښی پیدا کیری رې، ماهی وریچی سکاره لرگی خاړوی، پوټکی، جواره، جست او قلعی یی مهم صادرات دی. په جنوبی ویتنام کښی چای کښن او قهوه کیری.

معارف او مذهب یی:

د تاویزم فلسفه د ویتنام اساسی دیسین تشکیلی مگر په سلو کښی ۷۰ د څخه زیات خلک بودایان دی په سلو کښی لس عیسوی رومن کاتو لیک هم لری.

په سیگون هوبی او دالات کښی پوهنتونونه وریچی، رې، او سکاره په دواړو شمالی لری.

شمالی ویتنام

د شمالی ویتنام اساسی قانون د کمونیسم په اساساتو ولاړ دی د دواړو ویتنامو غوښتنه کوی د پارلمان په ټاکلو یوتن جمهور رئیس او د جمهور رئیس په انتخاب یوتن صد را عظم لری.

پایتخت یی:

هانوی

دځمکی پراخوالی:

۲۴ زرره مربع میله.

اوسیدونکی:

۱۶ ملیونه

هالنډ

سلو کښی پنځوس کروند کرد شلو جر یو نه لږه ځمکه لری لښتیا یی مهم واردات دی په هالینډ کښی ریډی گلونه، جهانی شهرت لری ماشین جوړول منسو جات کیمیاوی مواد د بریښنا سامان یی مهم صنعتی تولیدات دی په الماس پر یکو لو کښی مشهور دی د طبیعی غاز سکرو، تیلو او مالګی ذخیری لری.

پایتخت یی:

امستردام

دوچې ځمکی پراخوالی:

۱۵۸۰۰ مربع میله.

اوسیدونکی:

۱۲ نیم ملیونه

بیرغیی:

د ری سری سپینی او زرغو ټاګانی.

پیسې:

ګلدن (جمع ګلدار) ۱۴۵ - افغانیو اتلول.

منابع اوصناعی:

دمذهب آزادی پکښی تضمین شوی په سلو کښی ۳۸ - تنه پروتستان او څلوېښت تنه رومن کاتولیک دی تعلیمات پکښی د شپږ کلنی او پنځلس کلنی عمر تر منځ اجباری دی خو پوهنتونونه لری سوریتم چه دهالینډ یی ګاناډه

په سلو کښی څلوېښت ور شو ګانی او په

سلو کښی ۳۰ - ذکر هنی سیمی دی په سلو

کښی نوی ځمکی دهغو خلکو پلاس کښی دی چه

تر سلو جریبو ځمکی پوری کرونده لری په

د نړۍ ملکونه

سوریتام : چه دهالینو گیانا په نوم هم یادېږي دجنوبي امریکي دشما لسی ساحل دبرتانونی اوفرانسوی گیانا ترمنځ واقع دی ۵۵ زره مربع میله ځمکه باندی ۳۲۵ زره اوسیدونکی میشته دی کورینام یوه متصرفه ده چه دهالیند سره په اهمیت لرلوکی مساوی ده یوازی داخلی آزادی ورته حاصل ده پارا مادوبوی مرکز دی اوامه المومنین یی ارزښتناک صادرات دی ډیر درنگونه لری لیمو ، نارنج ، قهوه ، بوره کیله او لرگی صادراتی شیان دی فلوریسن یی پیسی دی دهالینویانو ۱۹۶۷د

کال دموافقی په اساس نوی ندرلیند نیویارک دسوریتام په بدل کښه انگلیس نو تونه ورکي .

هالیندی انتیل دهغه دوه برخو جزیر ونه عبارت دی چه په غرب الهند کښی دی دځمکی پراخوالی ۳۹۳ مربع میله اوسیدو نکی ۲۰۷ تنو ته رسیږی ولسمستان یی پایتخت دی جوار ی ، مالکه ، فاسفیت یی مهم محصولات دی لوی صنعت یی دتیلو دتصفی صنعت دی هاندوراس

هاند وراس

پایتخت یی : نکوسی گالیا
دځمکی پراخوالی : ۳۴۲۷۷ مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۲،۴۹۵،۰۰۰ - تنه
پیرغ یی : دری زرغونه ستپینی افقی تاگانی په سپینه تا باندی پنځه زرغونه ستوری لگیدلی دی .
پیسی : لمپیرا ۱۲د - افغانو انډول .

هایتی

پایتخت یی : پورتو پرنس .
دځمکی پراخوالی : ۱۰۷۱۴ مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۴،۷۶۸،۰۰۰ - تنه
پیرغ یی : دوه توری اوسری عمودی تاگانی په منځنی مرکزی مستطیله برخه کښی سپین او شین په منځ کښی دجنگی نښه لگیدلی ده .
پیسی : کورد ۱۹د - افغانو انډول

منابع او صنایع : تامبه ، سره زر ، وسپنه قلعی ، سلفر ، سکاره نکل دی قهوه یی گتور پیداوار دی پوممه ، بوره ، کیله ، کاکاو تماکو ، اووریجی هم لری شراب ډوله شیان پکښی زیښتل شی .

معارف او مذهب یی - عمومی مذهب یی رومن کاتولیک مذهب دی مذهبی مشران یی فرانسوی اوکانادایی دی .
تعلیم پکښی اجباری دی نالوستی پکښی ډیر دی فرانسوی ژبه یی رستمي ژبه ده ، ښوونځیو کښی یی انگلیسی ژبه لوستل کیږی

هسپانیه

پایتخت یی : مادرید
دځمکی پراخوالی : ۱۹۴۸۸۳ مربع میله
اوسیدونکی : په ۱۹۶۸ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۳۲،۴۱۱،۰۰۰ - تنه دی
پیرغ یی : دری سری زپری ، سری افقی تاگانی ، په منځنی تاباندی جنگی نښه لگیدلی ده
پیسی : پیسیتا دیوی افغانی او ۲۵ پولو انډول

د افغانستان کالنی

منابع او صنایع :

د هسپانی لښکر دوه کاله جبری خدمت پای ته رسوی ، او د نظامي او اقتصادي مرستو په مقابل کېنې امریکي ته یې یوشمیر هوا یی او بحری اډې منلې دي .

هيواد يې په سلو کښې څلويښت زراعتي دی ، غنم ورېشي ، جوار ، دښونه تېل انګورليمو نارنج ، نوري ميوې ، پياز ، بادام تماکو ، پوميه اووريجي ګټور حاصل دي .

معروف او مذهب

کاتو ليکسي مذهب پکښې پسرته و ده کړې ابتدا يې تعليمات وړيا او اجباري دي . ۱۳- پوهنتونونه لري دوه څلنه اوسيدو نکسي به کاسټيلي ژبه پوهېږي

په باسک يې لیبيايي او کتلاني ژبه خبري کوي .

معادن سرېب ، وسپنه ، تامبه ، جست ، قلعي سکاره ، سپين زر او نور شيان لري . تاويزي اووړني ټوټې ، کاغذ کاڼ ، اوسمت يې صنعتي پيداوار دي .

د پروسکر و کلتي توليدات يې ۱۵ مليونه تنه دي داوبو د برېښنا توليد يې په يو ساعت کېنې د ۲۵ ميلارد و کليوات څخه زيات دي په کال کېنې ۱۵۵ مليونو څخه زيات سياحان په هسپانيه کېنې ديو ميلارد ډالرو په خوا شتا کي لګښت کوي .

هند

وسکاره ، تېل ، المونيم ، تامبه وسپنه ابرک او مينګانيز هم لري .

چکي ، پوره ، اومه سند ، مالوچه تاريخي ، دباغي شوي پوټکي اونور يې مهم صادرات دي اوواردات يې معدني تېل ماشين آلات خوراکی شيان ، غلي ، پو مبه اوفلزات دي

دلومړي لوی جنگ په تړخ کېنې هند اته سوه زره عسکروړکړې چه ۲۴ زره .

عسکر پکښې مړه او ۷ زره تنه يې زخمي شول . په دوهم لوی جهاني جنگ کېنې هند د هندي متحدينو په مرسته اته سوه زره عسکر ورکړې چه ۲۴ زره تنوي انکار وکړ مگر زياتو کم دوه مليونه عسکرو دجاپان په جنگ کېنې خدمت وکړه دلومړي لوی جنگ نه وروسته دهند مليت غوښتني آنکشاف وکړ کانګرس او مسلم ليک اساسي سياسي اصطلاحات وغوښتل دانګلستان په بڼونځيو کېنې دحقوقو يوفارغ التحصيل موهنداس گاندي په نوم هندو دخلکو مشر شو . دوه ځله دکانګرس دګونډ رئيس شو په ۱۹۱۹ کال يې دهند يانو هڅيل حکومت مفکوره منځ ته راوستله اوپه نورو داسي ، مجاهدويي لاس پوري کړ چه هند دعدم دخلکو په سياست تعقيب دمحلې لاسي صنايعو پالنه اوداچه هورتيزم له منځه وړل تعقيب شو ل ، به ۱۹۳۰ کال يې دعدم اطاعت په ملکي پاليسي

پايتخت يې -

نوي دهلي

دځمکي پراخوالي -

۱۶۱،۵۹۷ مربع ميله

اوسيدونکي -

په ۱۹۶۹ - کال دملګرو ملتو داټکل له مخي ۵۳۶،۹۳۸،۰۰۰ - تنه

پېرغ يې

زغفراني ، سپيني اوشين بغني افقي تاګلاني په مرکزي سپينه تاډباندی داشنو کا ۲۴ - مربعه يې چوبه لکيدلي ده .

پيسي -

روپي ۷۵ - افغانو انډول

منابع او صنایع -

په سلو کېنې ۷۰- تنو کسب يې کر هڅه ده وريجي ، جوار ، غوښت ، چټي غنم ، ورېشي قهوه ، گشنې ، چای ، مسالي او نور ډير ګټور زراعتي پيداوار لري پومبه ، سبزه ، ريڼ ، اونور شيان توليد وي دهند څلور م پنځه کلن پلان کرهڼي ته په لمړي ارزښت قابل شوي دي دنساجي مهم صنعت يې وړيني تاريخي ورېښي ټوټي توليدوي پولاد او سممت هم لري بيره په دغه سند ، سپيتسي الدوليم سلفيت ښښتني بال بيرنک ، ترانسفارمر ونه دځياملې ، ماشينونه ، بایسکلونه اوموټري توليد وي دډير

د نړۍ مملکتونه

مجلس یې دخلکو دکور په نوم دی یو تن دجمهور رئیس مرستیال دی او دصدار اعظم دمشری لاندی یوه مرکزی کابینه لری دمر ولایت گورنر دفدرالی مرکزی ادارې نظام مشر دی . په تاشکند کښی د هند د صدر اعظم شاستری دمرگ نه وروسته د ۱۹۶۶ - کال د جنوری په ۱۹ نیټه میرمن اندرا گانده یی دصدار اعظمی په حیث وټاکله شوه په ۱۹۶۷ کال دکتر ذاکر حسین دهند جمهور رئیس مرستیال دهنه هیواد دجمهور رییس په حیث وټاکل شو ایالتی شوراگانې دایمی دی مگر جمهور رئیس کولی شی چه پارلمان وټاکل اونوواختخاباتو امر ورکړی .

معارف او مذهب :

تعلیم پکښی ۱۴۵ کلنی عمر پوری وړیا او اجباری دی ۴۶ پسر هنتو نو ته او ۲۸ تحقیقا تسی انستیتو ته په دغه هیواد کښی ۴۱ ژبی مروج دی چه ۲۲ ژبی دسانس کریت ژبی څانگی دی په سلو کښی پری پنځوس تنه هنلی پوهنیز او په سلو کښی لس اردو ژبه ده په ۱۹۶۵ کښی هندي ژبه رسماً اعلام شوه انگلیسی ژبه درسمنی ژبی حسابونه ده په سلو کښی ۷۵ نه زیات هندوان دی اساسی قانون یی مذهب نه دی تضمین کړی په دغه هیواد کښی لس ملیونه عیسوی اتنملیون سکان ستل زره آتش پرست پارسی هم میشته دی .

دفاع

دفاعی قوه پخپل اختیار تشکیل شو یوایمی ځکمنی اوبحری قواوی دلوی درستیز په واسطه دفاع دوزیر دهدایت لاندی وظیفه اجرا کوی .

لاس پوری کپ برتانوی مال ته یی توجه نلرل تشویق کړه دنورو ۶۰ زره تنو سره گرفتار اوبندی شو . په ۱۹۳۵ کال برتانی دهند دپاره یواساسی قانون وماته چه اقتضایی دوه اطاقی کانگرس چه یوه یی دولتی شورا او بله د دیرش ملیو نو تنو اسامیلی ته درایی ورکولو حق ورکړی شو مسلمانان په دی بناء چه دهندوانو زیات والی دمسلمانانو دکلتور او آزادی ته دخطر باعث گرځی اعتراض یی پری وکړو مسلم لیک رییس محمد علی جناح دهنی زیات دداخلی آزادی غوښتنه وکړه چه دمسلمانانو نو اکثریت لری او وروسته یی دیو اسلامی ملت یحیث دپاکستان دجوړیدو تقاضا وړاندی کړه آخر دهندوانو او مسلمانانو له خوا د خلونښت کاله تودی مجادلی وروسته برتانی ، د ۱۹۴۷ - کال دفبروری په ۲۰ نیټه دهند د نیمی قاری دویشلو دپاره خپل عزم اعلام کړی د ۱۹۴۸ کال دجون میاشت کی دهند نه دبرتانی دوتلو نیټه وټاکله

د ۱۹۴۷ کال داگست په ۱۵ نیټه هند په مشترک المنافع هیواد وکښی دیو آزاد هیواد په حیث ونځ ته راغی برتانی دهند دشمال لویدیځ ولایت دپښتنو او بلو څو دښمنیت مقدارانو دفیصلی په باره کښی توجه ونکړه هند چه دملگرو ملتو غړو هیواد کی دخپله چوکۍ یی ونیوله .

اساسی قانون یی دامریکی دمتحده ایالاتو داساسی قانون په ډول جوړ کړی دی دهنه قانون سره سم جمهور رئیس یی دپنځه کالو دپاره ددواړو پارلمانی مجلسو نوله خواټاکل کیږی . لومړی مجلس یی ایالتی شورا او دوهم

هنګری

څرگندونه :

هنګری په ختیځه اروپا کښی یو کومنیستی جمهوریت دی په شمال کښی دچکوسلواکیا سره په شمال ختیځ کښی دشوروی اتحاد سره په ختیځ کښی درومانیا سره په جنوب کښی دیوکوسلاویا او په لویدیځ کښی داسترالیا سره لکیدلی گاونډی سرحد ونه لری . دانیوب یی دهیواد شمال لویدیځ سرحد تشکیلوی ورپستی دجنوبی په لور گرځیدلی

پایتخت یی :

بوداپست .

دځمکې پراخوالی :

۲۵۹۱۸ - مربع میله

وسیلونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتګل له مخی ۱۰۲۹۰۰۰ - تنه

پسی :

فورنیت دخلورو افغانو انډول

د افغانستان کالني

نازي ملگرو ته پريښود په ۱۹۴۵ کال يې د هيواد لويه برخه د شوروي اتحاد لاس ته ورغله دنازي المان دماتي نه وروسته هنگرې موافقه وکړه چه په ۱۹۳۷ کال خپلو سرحداتو ته مراجعه وکړې په ۱۹۴۶ کال يې جمهوريت اعلام کړ په ۱۹۴۹ کال يې د شوروي اتحاد دقانون پشان يو اساسي قانون تصويب شو چه دهغه له مخي اقتدار پارلمان او پرزيديم ته انتقال کړ د نماينده گانو مرکب پارلمان چه د ۳۲ تنو هنگرې تبعي له خوا ټاکل کيږي د خدمت موده يې څلور کاله ده هنگرې دملگرو ملتو اووارسا دټرون غړي ده. صنايع يې ملي شوي او دزراعتي توليداتو دزياتولو دپاره يې په جدي اقداماتو لاس پوري کړي دي ۱۹۶۲ کال نه وروسته هنگرې د شخصي ځمکو خاوندان تشويق کړل په ۱۹۵۶ - کال په دغه هيواد او بيا خاص په بوداپست کيښي شورش پيدا شو دهنگري مشرانو د شوروي اتحاد نه مرسته وغوښتله ، دغه شورش تقريبا په دوه هفتو کيښي غلي کړي شو د شوروي اتحاد قواهم دغه هيواد نه ورتل د هنگرې يوشمير خلک هم دهيواد نه ووتل.

معارف او مذهب :

مذهب پکښي آزاد دي دپاپ له خوا ټاکلي اسقفان بايد دحکومت له خوا ومنل شي دوه تلشه اوسيدونکي رومن کاتولیک دي کالونستان هم لري .
داته کالو پوري تعليمات وپيا او اجباري دي شپږ پوهنتونونه لري هنگرې ژبه يې رسمي ژبه ده .

يونان

نښه لکيدلي ده .

پيسې :

درهم ديوې افغانۍ ۵۰ - پولو انډول

څرگندونه :

يونان دبالقان جنوبي شنه جزيري ته راپيل شوي دمدیتراني دبحري پوري رسيدلي دي ، يونين بحيره يې لويديځ ته اوليچن بحيره يې ختيځ ته واقع دي (البانيا ،يوکوسلاويا ،بلغاريا اوترکيه يې گاونډي هيوادونه دي په سل گونو جزيري لري .

هيواد يې په دوه برخو ويشلي دی .
ختيځه هنگرې حاصل خيزه سيمه ده او لويديځه اوشمالي هنگرې لوړې ژورې غونډۍ دي .

منابع او صنايع -

د هنگرې زراعتي هيواد دی مهم صنايعت لري زراعتي پيداوار يې غنم ، وربشي ، جودر ، جوار ، کچالو ، بوره ، تيل ، لبلبو او نور زراعتي ، حاصلاتو څخه شميرل کيږي . هنگرې دیر ښه شراب لري دبو سايت لوی ذخيره لري دري زراعتي دجنوبي لويديځي ځنډۍ نه لاس ته ورځي وسپنه پولاد ، ماشين آلات کيمياوي مواد موټري اورگاډي اوموا صلاتي وسايط يې ، صنعتي توليدات دي .

حکومت او تاريخ -

هنگرې لومړی اوسيدونکي چه سلا ويان او جرمنيان د ختيځ هنديان او مگيارا نو مغلوب کړل ، دپنځلسي عيسوي پيړي نه تر ۱۷ پيړي پوري ترکانونيو لوی وه . دترکو د ماتې نه وروسته په ۱۶۹۷ کال په دغه هيواد داستراليا منسلطه شوه اخير په ۱۹۶۷ کال هنگرې بشپړ خپلواکه شو له په داسي حال کيښي چه داستراليا پاچا دهنگري پاچا هم په ۱۹۱۸ کال دخپل هيواد څښي برخي درومانيا ، يوگو سلاويا او چکوسلواکيا په مقابل وبايللي .
هنگرې په دوهم لوی جنگ کيښي دجرمني سيمه متحده شوه په ۱۹۴۴ کال دهنگري نايب الهي سلطنه المانيا نوبز طرف کړ او دهغه ځای

بايتخت يې :

اتن

دځمکي پراخوالي :

۹۴۴۰۰ مربع ميله

اوسيدونکي :

په ۱۹۶۸ کال دملگرو ملتو دټاکل له مخي

۸۸۰۳۰۰۰ - تنه

بيزغ يې :

پنځه زرغونه او څلور سپينې فتي تاگانې په پورتنۍ زرغونه غاړه باندې دسپين صليب سل گونو جزيري لري .

د نړۍ ملکونه

منابع او صنایع :

لومړۍ یی ایټالیا ته ماتې ورکړه مگر وروسته جرمنیانو ایټالیا او بلغاریا نوبه ذریمه ونيول شو ۱۹۴۵ - کال په پای کېنې اشغالي قواو یونان خوشی کړ دوهم چارچ بیرته د تخت ، خاوند شو په ۱۹۴۷ کېنې مې شو غوی یی پال اول پاچا شو وروسته دده نه کانسټنټین په تخت کنا ست یونان په ۱۹۵۲ کال یی یو نوی اساسی قانون روی کار کړ په ۱۹۶۴ کال چارچ پایا ندریو صد اعظم شو غوښتل یی چه دښی لاسی ، ملگری افسران دعسکری نه وباسی په دغه وجه دشاه دمخالفت سره مخامخ شو.

خوابدی پیدا شوه چه په نتیجه کېنې دستفانو یولوس صدارت ته وټاکل شو او پاباندریو دخنکیدو شو مگر خوابدی غلی نشوه ده ۱۹۶۵ کال په اپریل کېنې نظامی کودتا راولاړه شوه

پاپانی ریوی بندې کړدمی په میاشت کېنې کانتنټین اطلاع ورکړه چه د نظامی حکومت د نوی اساسی قانون دجوړیدو اوعامه رایو ته د هغه دوپاندی کیدو په غرض وعده ورکړی ده د ۱۹۶۷ کال په اخیر کېنې کانتنټین خپلی کورنی دوشمیر غړو سره دیونا ن نه ایټالیاته پناه یوړه اووی ویل هرکله چه په یونان کېنې وضعیعت غلی او قلاز شو اوواقعی دیموکراسی منځ ته راغله هیواد ته ستونشی

معارف او مذهب یی

اصلی مذهب یی دیودهیسوی دین په نوم ارتودوکس یونانی مذهب دی نه کاله پکښی تعلیم اجباری دی شپږ پوهنتونونه لری .

دفاع

د ۲۱ کلن او ۵۰ کلن عمر تر منځ خدمت اجباری دی . یونان دملگرو ملتو اوناتو غړی هیواد دی

یونان فقط دیوی ربع سیمې سره یوزراعتی هیواد دی خلور پنځه څنکونه یی ددولت مال دی غنم ، جودر وربشی جوار ، وریجی ، پومیه ، تماکو دښونه تیل لیمو نارنج وڅکی او انڅیری گټور پیداواری میړی مهمه مال داری ده .

برښنایی په زړه پوری انکشاف کړی دی لوی صنایع یی نساجی خوراکي شیان ، دبلې شراب ، سمټ اوکیسماوی مواد تولید وی د ۱۹ ملیون تیز ویبې یو څخه زیاتی مال وړ ونکی تجارتی بېری لری مگر زیاتی بېری د نورو هیواد و په نوم رجستر شوی دی دتوریزم صنعت یی په کال یوملیون مسافر هیواد ته راوای چه په کال کېنې سل ملیونه دالره په یونان کېنې لگوي .

حکومت او تاریخ -

په تعمیراتی فن ، علومو ریاضیاتو فلسفه ډرامه ، ادبیاتو اودیمو کراسی کېنې دپخوانی یونان موفقیت تر ډیرو پیړیو پوری دوام درلود . دقبل میلاد په پنځه پیړی کېنې دخپلی ترقی معراج ته رسیدلی هیواد و

په لمړی او دوهمه پیړی کېنې دروم د نفوذ دلاندی ونيول شویو خلورمه میلادی پیړی کېنې په ختیځو برخو کېنې یی دپیرنټن امپراطوری تشکیل کړه د فلسطینی دسقوط نه وروسته دعثمانی امپراطوری جز شو .

په ۱۸۲۹ کال دترکی نه ازا د شو دفرانسې انکلسټان او روسی په ضمانت دیونسان سلطنت اعلام شو په ۱۹۲۵ - کال جمهوریت شو .

۱۹۳۵ - کال بیرته شاهي رژیم شو په ۱۹۴۰ کال په لوی جنک جهانی جنک کېنې شامل شو

یمن

پایتخت یی :

صنعا

دځمکې پراخوالی :

۷۵۲۸۹ - مربع میله

اوسیدونکی :

په ۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی

۵۰۰۰۰۰۰ - تنه

پیړغ یی -

توری اوسری افقی تاگانی په سپینه تاباندی شپږ ستوری نقش دی

پیسې :

ریال ۴۵۰ - افغانیو انډول

د افغانستان کالني

۱۹۴۸ - ۱۹۶۲ کال نه وروسته یو جمهوري هیواد اعلام شو .

محمد البدر دامام احمد وارث دیمن غرنیو قبايلو ته پناه یوړوله په دغه وخت کښی چه حکومت خلاف داخلی جگړی ته دوام ورکړه هغوی متحد عربي جمهوریت او سعودی عربستان دسلطنتی قسوا حمایه کولسی ۱۹۶۵ کال په اگست دجمال عبدالناصر اودسعودی عربستان پاچا ملک فیصل متارکه لاسلیک کړه او فیصله وشوه چه دیمن څخه دواړو قواو دتولو وروسته په یمن کښی دڅه ډول آینده حکومت طرز په باره کښی عمومی رایې اخستل عملی شی دغه ، متارکه ډیره نشوله .

په ۱۹۶۶ کال دیمن او عربستان تر منځ جگړو اوبیماری ادامه پیداکړه سعودی عربستان مدعی وچه دمتحد عربي جمهوریت الوتکی په هغه هیواد باندی بیماری کوی په همدغه کال دیمن دجمهوری رئیس دالسلال دسوء قصد په نظر پر محمد الرعینی دحکومت دیو وزیر حسین الامر ووژل شو او دهغه حکومت له منځه لا ی یمن دملگرو ملتو او عربي ټولنی غړی هیواد دی

څرگندونه -

یمن د عربستان دجنوبی جزیره نما دغرني برخي یو پخوانی هیواد دی لویديځ ته یی احمر بحیره ، جنوب ته یی عدن اوسعودی عربستان یی شمال او ختیځ ته واقع دی .

جدید یی مهم بندر دی په صنعا کښی د پخوانی مدنیت نښی موجودی دی .
منابع او صنایع :

دالجبیل ، قلات چه د عربستان حاصل خیز برخه ده قهوه وربشی اونوری غلی پکښی کپړی پوټکی خرما ، سکاره ، ارجه ، پوټی میوی اوقیمتی تیزی صادراتی مالونه دی

حکومت او تاریخ -

دیمن سیمه یو وخت دصبا دپخوانی ، سلطنت جزوو په انجیل کښی دسترو مسالو اوقیمتی ډبرو ذکر راغلی دی چه د صبا ملکی دیوی تحفی په حیث حضرت سلیمان ته وپړی و یمن دامام احمد دسلطنت په دوره کښی یو اسلامی دیموکراسی هیواد ورته ویلی شوی دی

یورو گواي

سره لگیدلی سرحدونه لری منظم اقلیم لری .
منابع او صنایع :

په سفلو کښی ۶۰ برخي دمالدازی ورشو گانی اوبه سفلو کښی ۲۷ - برخي دکرهني د پاره تخصص شوی دی غوښه ، وپی پوټکی جوار غنم او شپ شم اولیمو ورته میوی وربیجی اووربشی یی ، مهم حاصلات دی گټوری صنایع یی تجارتی غوښه فلزی صنایع منسوجات او شراب جوړول دی

حکومت او تاریخ -

دیودوولایا یو وخت دهسپانوی واستریت برخه وروسته دبرازیل یوولایت و ۱۸۱۵ - کال داگمیت په ۲۵ - نیټه یی خپله آزادی اعلام کړه اوسنی اساسی قانون یی په ۱۹۳۴ کال منځ ته راغی په ۱۹۵۲ - کال بدل شو .

دجمهوری رئیس مقام داجرایي پوی نه کسبزی شورا چه د څلور کالو دپاره ټا کل کپړی نیولی دی شورا ریاست دشپرو تنو غړی

پایتخت :

مونتي ویدیو

دځمکي پراخوالی :

۷۲۱۷۲ مربع میله

اوسیدونکی :

۱۹۶۹ کال دملگرو ملتو داتکل له مخی ۲،۸۵۲،۰۰۰

پیرغ یی

څلور زرغونه اوبنځه سپینی تاگانی په منځنی سپینه تاباندی دلمرختو شغلی لگیدلی دی

پیسې :

پیسو دپنځوسو پولو داندول

څرگندونه -

دجنوبی امریکی خورا کوچنی او مخ تللی جمهوري هیوا دی

په شمال او ختیځ کښی دبرازیل سره په جنوب کښی دجنوبی بحر اطلس او پسلا تا دسیمند سره او په لویديځ کښی د ارجنتاین

د نړۍ مملکتونه

وتر منځ دآراو په اکثریت دوره کوی دغه
شورا وزیر ټاکي.
یو د نمایندگانو مجلس او بل د سنا مجلس لری
دواړه دخلور کالو دپاره ټاکل کیږی .
اساسی قانون یی دېودا گانو پیمه یټیما نو
سره مرسته اونور اجتماعی خدمتو نه ټاکي

معارف اومذه بیی
کلیسا او دولت یی دیوبل نه بیل دی ،

یوگندا

دوکتور یادغدير اوتانزانیا سره په جنو بکنی
دالبرت ، او ددواړو کانگو غدیر ونه سره ،
لویدیځ کنبی او په شمال کنبی دسودا ن
سره لگیدلی حدود لری .

پایتخت یی :

کمپالا

دځمکي پراخوالی :

۹۰۱۳۴۰ - مربع میله

اوسیدونکی :

دیوگندا خورا لوی ولایت دیو گندا سلطنت
دی چه دیبخی پیروکلوراهیسې باننو نژاد ی
اوسیدونکی لری .

په ۱۹۶۹ - کال دملگرو ملتو داتکل له مخی
۹۰۵۰۰۰۰ - تنه

بیرغ یی :

قمپوه ، پومپه ، چای ، جوار ، سنسیلی دتیلو
تخمونه اوبوره یی مهم تولیدات دی .
تامبه ، ولفرام ، قلعی اوکوبالت یی معد نی
مهم پیداوار دی .

شپږنوری زیری سری تاگانی یوه نقره یی
دایره اوبه منځ کنبی دلك تاجدار تصویر
نقش دی .

پیسې :

یوگندا ۱۹۶۲ - کال داکتوبر په نه نیټه
په آزاد مشترک المنافع هیوادو کنبی داخل
شوه او کاله وروسته یی داکتوبر په نهمه نیټه
جمهوریت اعلام کړ .

دختیځی افریقی شلنک د ۷ افغانیو انډول
یوگندا پخوا دبرتانی دحمایت لاندی وه
۱۶۶۳ نه وروسته آزادجمهوری سوه په مرکز
افریقا ، کنبی دکینا ، سره په ختیځ کنبی ،

وقایع مهم جهان

که خود میخواهند آزادی داشته باشند لذا احساسات علیه این حرکت در جهان عرب تحریک گردید ، چنانچه وجود همین احساسات سبب قتل و صغیتل صدر اعظم اردن بتاريخ ۹ قوس حین اجتماع کشور های عربی در قاهره گردید . در ۲۵ نور سادات کابینه جدید را در آن کشور تشکیل کرد و دو روز بعد آن ۱۱۰ نفر بابتهم دسبت داشتن در کودتای علیه سادات توقیف شدند که در آنجمله یکمده شخصیت های مهم آنکشور هم شامل بود . درعین حال سادات تاریخ اول اسد سال ۱۹۷۱ را برای کشور های جهان عرب جهت تصفیة حساب با اسرائیل سال تصمیم اعلام نمود .

بالاخره در ۲۸ جدی در مصر کابینه سی و یک عضوی داکتر عزیز صدقی بچیت کابینه مقابله بگار آغاز کرد و اعلام شد که اقتصاد آن کشور باساس جنگ علیه اسرائیل تنظیم میگردد . در عین حال مصر بار دوم تهدید اسرائیل به تنظیم قوا و تهیه سلاح پرداخت و مساعی خود را برای پایان بحران شرقیانه دنبال کرد و ماموریت صلح گونا ریارینگ میانجی ملل متحد را هم تشویق نمود .

لبنان که آرزو دارد در خلال بحران موجود از تهدید و حمله قوای اسرائیل برکنار ماند اما اسرائیل در اواخر ماه دلو و اوایل ماه حوت يك سلسله حملاتی بنام اینکه فدائیان فلسطین را تعقیب و مواضع شانرا تخریب مینماید در قسمت جنوب لبنان انجام داد . بدنبال این حملات اسرائیل بعداً معلوم شد که اسرائیل در قسمت جنوب لبنان برای مراقبت دائمی مراکز دائمی نظارت هم تاسیس کرده است . که رهبران مصر سوریه و لیبیا بتاريخ ۲۹ حمل در بنغازی به تشکیل فدراسیون عربی بین سه کشور بموافقه رسیدند . این دومین فدراسیون عربی بعد از فدراسیون کم دوام مصر و سوریه که در سال ۱۹۵۸ تکمیل شد میباشد . بالاخره در رای گیری عمومی ۱۰ سنبله هر سه کشور

در جمله این مسایل مهم سال میتوان ازین موضوعات نام برد : جریانات شرق میانه و دوام مساعی در زمینه اتحاد جهان عسرب رویداد های شرق آسیا و انکشافات درعلاقه چین و امریکا برخورد های نیم قاره هند دوام مساعی در طریق نزدیکی شرق و غرب تلاش افریقائیان در راه اتحاد شان و انجام تسلط بیگانه در آنقاره بامپارزه علیه تبعیض نژادی و انکشافات تازه در ملل متحد .

بحران شرق میانه بدون یافتن راه حلی دوام یافت و اوربند غیر موافقه شده قبلسی بین قوای مصر و اسرائیل برهم نخورد . وجود دوام تهدید اسرائیل بر قلمرو های همجوار عربی این مجبوری را در برابر این کشور ها خصوصاً اردن ، مصر سوریه و لبنان قرار دارد تا نه تنها بنبیه دفاعی خویش را تقویه بخشند بلکه از همه امکانات خود دراین زمینه کار بگیرند . اردن برای اینکه خطر حملات مکرر قوای اسرائیل را بر قلمرو خود نسبت فعالیت فدائیان فلسطین علیه مواضع اسرائیل کمتر سازد با طرز پیشامد فدائیان ساز گاری نشان نداد لذا از همان آغاز سال بتاريخ ۹ حمك يك سلسله تصادماتی بین قوای اردن و فدائیان فلسطین آغاز یافت .

با آغاز این تصادمات سوریه عراق الجزایر و بعضی کشور های دیگر عربی شدیداً بر موقف حکومت اردن انتقاد نمودند . با دوام تصادمات در قلمرو اردن حکومت آنکشور بتاريخ ۲۷ سرطان معاهدات قاهره و عمان رادر مورد دوام مسالمت بین قوای خود و فدائیان منسوخ ساخت و در نتیجه آن سوریه و عراق مناسبات خود را با اردن قطع کرده و سرحدات خود را با آن بستند کویت و لیبیا هم کمکهای مالی خود را برای اردن متوقف ساختند . عربستان سعودی و مصر کوشیدند بین فدائیان فلسطین و حکومت اردن مصالحه کنند و تماسهای هم بین شان در جده صورت گرفت اردن اجازه نداد فدائیان در قسمت جنوب آن کشور در عملیات خود علیه اسرائیل همانطور گرفت .

وقایع مهم جهان

و محل چارمین کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی شامل بود در پایان این کنفرانس فیصله شد وزرای خارجه کشور های اسلامی بهروز دوشنبه اول ماه می ۱۹۷۳ مصادف به بهار سال ۱۳۵۲ در شهر کابل هرگز افغانستان دایر شود .

از انکشافات دیگر این حوزه اخراج کامل قوای انگلیس از امارت های عربی در خلیج تشکیل فدراسیون شیخ نشین های عربی و اشغال جزایر تمپسفیر و تمب کبیر و ابو موسی بتاریخ ۹ قوس از طرف قوای ایران به تعقیب خروج قوای برتانیه از آنجا بود که این وضع فضا را بین ایران و کشور های عربی خصوصاً عراق متأثر ساخت و در آن جزایر حتی عراق روابط سیاسی خود را با ایران بر سر این مسأله قطع کرد .

در طول سال ۱۳۵۰ کنفرانس اول سران ۴۱ کشور عضو مؤسسه اتحاد افریقا بتاریخ ۳۰ جوزا در ادیس ابابا مرکز حبشه افتتاح گردید و در آن ضمن بحث روی مسأله تبعیض نژادی فیصله شد که اصلاً اساس بری مذاکره با حکومت افریقای جنوبی در زمینه مسایل تبعیض وجود ندارد . این کشورها به تلاش خود بسوی های محلی قاروی و جهانی در این طریق دوام دادند تا این خواسته شان بالاخره در اواخر سال به تشکیل جلسه شورای امنیت در ادیس ابابا گردید .

در نیقاره هند: به تعقیب بروز اختلافات بین رهبران پاکستانی و شیخ مجیب الرحمن رهبر حزب عوامی لیک که در انتخابات ماه دسمبریک اکثریت ۱۶۰ رای رایست آورده بود صدای مخالفت وجدایی از پاکستان در بنگال شرقی بالا شد به سلسله وجود همین اساس بتاریخ ۵ حمل از میان آمدن بنگله دیش تذکر رفت ، درشش حمل مطبوعات پاکستان شرقی تحت سانسور شدید قرار گرفت ، مکاتیب بسته شد و مامورین و موظفین بکار نرفتند . فعالیت های سیاسی ممنوع گردید و در ۷ حمل بر خورد های داخلی در بنگال شرقی عملاً بین قوای پاکستان و مخالفین آن آغاز گردید . شیخ مجیب الرحمن هم توقیف شده

به مسوده قانون اساسی این فدراسیون موافقه کردند و بعد بتاریخ ۱۲ میزان انورالسادات به حیث اولین رئیس این فدراسیون وقا هره هم بحیث مرکز آن انتخاب گردید .

این فدراسیون دارای یک بیرق بوده و یک قوماندانی مشترک میباشد که این قوماندانی حق دارد قوا را از یک کشور بداخل کشور دیگر برای رفع اضطراریات داخلی بسدود درخواست کشور عضو انتقال بدهد . انتخابات برای پارلمان مرکزی این فدراسیون در اوایل حوت صورت گرفته و بعد در قاهره توسط انورالسادات افتتاح شد . همچنان بابیمان آمدن فدراسیون جمهوریت های عربی اسم جمهوریت عربی متحد به جمهوریت عربی مصر تبدیل شد . اما بهر صورت تاحال کشورهای عربی حکومت اردن را به آغاز فعالیت فدائیان فلسطین از قلمرو آنکشور علیه مواضع اسرائیلی ارضی ساخته نتوانسته اما گفته میشود قرار آخرین تماسهای فدائیان موافقه حکومت مصر را در آغاز فعالیت شان علیه اسرائیل از چپه کانال بسدست آورده اند و در اجتماع رهبران مصر سوریه ولیبیا نیز روز ۲۲ حوت این موضوع مطرح شد

در عین حال اسرائیل در طول این سال علاوه بدریافت کمکهای مالی و سلاح متنوع موافقه امریکا راتیبه (۱۲۵) طیاره فانتوم و سکای هاك هم حاصل نمود . برای نزدیک شدن موقفها و تبادل نظر روی مسایل مورد علاقه و برداشتن قدمهای مزید در زمینه مسایل اسلامی در طول سال کنفرانس سه روزه کشورهای اسلامی بتاریخ ۱۱ جوزا در رباط پایتخت المغرب تشکیل گردید و در آن روی تاسیس مراکز کلتوری اسلامی در گوشه های مختلف جهان بحث شده در زمینه تاسیس یک پوهنتون اسلامی موافقه حاصل گردید . متعاقب آن در کنفرانس وزرای خارجه سی کشور اسلامی بشمول افغانستان از ۱۰ تا ۱۴ حوت در جده انعقاد یافت و در اجندای آن یازده موضوع بشمول موضوع مربوط به ضرورت اخراج قوای اسرائیلی از قلمروهای عربی مشکل مردم فلسطین از زیایی موضوع بنگله دیش و انکشافات نیم قاره ووقست

د افغانستان کالنی

منسوب به حزب مردم هستند و به نفع اشخاص منسوب کار میکنند بر طرف شوند و همچنان فعالیت های جارحانه و غیر قانونی گارد ملی حزب مردم از بین برود ورنه اگر سوال استعمال سلاح بمیان آید پښتو نها نسبت برهروم دیگر دراستعمال و نگاهداشت اسلحه تجربه و مهارت کافی دارند . در مرحله اول بر فعالیت های حزب عوامی ملی قیود وضع و سپس ممنوع اعلام قرار داده شد ، اما در اثر پافشاری پښتو نها و بلوچ حکومت پاکستان مجبور گردید که با رهبران نشنل عوامی پارتی تماس گرفته و راجع به اختتام حکومت نظامی و تشکیل اسا مبله های ایالتی به اوشان وعده قاطعی بدهد .

حین باز گشت شیخ مجیب الرحمن بحیث صدراعظم امور بنگله دیش رابدمست گرفت درپایان این بحران ده میلیون مهاجر بنگال شرقی دو باره تا پایان سال بخانه های خود برگشتند و قوای هند هم از قلمرو بنگله دیش خارج شده خروج کامل آن به تاریخ ۲۳ حوت تکمیل شد . تا اوایل حوت ۴۷ کشور رژیم بنگله دیش را برسمیت شناخته اند .

در حوزه جنوب شرق آسیا :

حکومت ایالات متحده امریکا بحیث پشتیبان یک طرف این منازعه سیاست ویتنامی ساختن جنگهای ویتنام را دنبال کرد و در ۱۹ حمل رئیس جمهور نکسن اعلام نمود که بعد ازین عوض ۱۲ هزار چارده هزار عسکر خود را ماهانه از ویتنام خارج می سازد . دراتر این روش تا اوایل جدی هشتاد فیصد قوای امریکا از خاک ویتنام خارج گردید و توقع می رود تا اواخر سال قوای امریکا در ویتنام به سی هزار نفر تقلیل یابد . سی هزار عسکر ویتنام جنوبی که برای قطع خط مواصلاتی هوچی مین خط مهماسارسانی و انتقال عساکر ویتنام شمالی وارد خاک لائون شده بودند در اول حمل مجبور به عقب نشینی ساخته شدند . فرق تصادفات سالجاری در ویتنام بین دو طرف این بود که از یکطرف ساحه تصادم درین حوزه وسیع گردید و از جانب دیگر بار اول طیارات میگ ویتنام شمالی داخل صحنه تصادفات شده بمباریت های نظامی آغاز کردند .

به پاکستان غربی انتقال داده شد . این وضع مناسبات را روز بروز بین هندوپاکستان وخیم ساخت . بعد جنگ در طول سرحدات هند و پاکستان خصوصا در جنبه شرقی آغاز یافت . بتاريخ ۱۴ قوس هند حکومت شرقی بنگله دیش را به رسمیت شناخت و پاکستان روابط سیاسی خود را با هند قطع کرد . درین وقت سید نظرالاسلام بحیث کفیل رئیس جمهور و تاج الدین احمد بحیث صدراعظم درخاک هند بکار آغاز کرد . اساسات رژیم جدید در بنگله دیش دمو کراسی سوسیالیزم و یک جامعه آزاد اعلام گردید . شدت برخورد درنیم قاره توجه ملل متحد را جلب کرد .

اسامبله عمومی ملل متحد با ۱۰۴ رای موافق ۱۱ رای مخالف و ۱۰ رای ممتنع که افغانستان هم درین جمله شامل بود فیصله نامه را به تصویب رسانید که هند و پاکستان باید اوربند را بین خود برقرار نمایند . شورای امنیت همچنین تقاضا نمود اما هند این متارکه را نسبت تذکر از تائیس حقوق مردم بنگله دیش قبول نکرد تا آنکه بالاخره داکه سقوط کرد و قوای پاکستان تسلیم شده به تاریخ ۲۶ قوس جنگهای ۱۴ روزه هند و پاکستان پایان یافت . یحیی خان رئیس جمهور پاکستان امور کشورش را به ذوالفقار علی بوتو واگذار شد و وی به تاریخ ۳۰ قوس امور پاکستان رابدمست گرفت . بوتو در خلال یک هفته اول بعد از تماس با شیخ مجیب الرحمن گفت که وی را رها می سازد ، همان بود که به تاریخ ۱۸ جدی بعد از نه ماه حبس شیخ مجیب الرحمن از حبس رها شده و بعد از سفر به لندن از طریق دهلی جدید وارد داکه شد . در حین بروز اختلافات تمیقاره هند نهضت

آزادیخواهی مردم پښتونستان بیک مرحله جدی تر و نوینی تحت رهبری حزب تیشنل عوامی به ریاست خان عبداللخان سرو صور تی گرفت که با اثر آن در گوشه های مختلف مرز و بوم پښتونها و بلوچها فعالیت های دامنه داری در راه تنظیم امور نهضت آزادی خواهی و برقراری حکومت ملی بعمل آمد رهبر حزب نشنل عوامی پارتی در یک خطابه از حکومت خواستار گردید که گورنر های پښتونستان و بلوچستان که

وقایع مهم جهان

جانب امریکا ضمناً گفته است که بهیچ صورتی سفیر وی به چین در روابط و تمهیداتش با کشورهای دوست اثر منفی ندارد. در اقدام اول اوضاع حوزه بحرالکاهل را این تماس تحت تأثیر آورد چنانچه به تعقیب آن جاپان به تنظیم مجدد روابطش با چین دست زد. شاید این انکشافات مسیری را در آینده تعقیب کند تا نه تنها به بهبود علائق بین چین و امریکا بیانجامد بلکه در حل اختلافات حوزه جنوب شرق آسیا و مسایل مهم جهانی نیز اثر نیک وارد آورد.

در مورد رفع برلین آخرین قدمی بین قدرتهای بزرگ برداشته شد. بتاريخ ۱۳ سنبله که مصادف با ۳۲ سالگرد آغاز جنگ جهانی دوم بود اولین موافقتنامه شرق و غرب در مورد رفع منازعه برلین بعد از هجده ماه جلسه توسط سفرای چار کشور بزرگ، ایالات متحده امریکا، اتحاد شوروی، برتانیه و فرانسه در شهر برلین امضاء گردید و باین صورت اندیشه دوامدار دولتیون باشند برلین غربی رفع گردید. این موافقه موضوع توافق روی نکات داخل موافقتنامه را به جانب آلمان شرق و غرب گذاشت. باساس این موافقتنامه مشکل رفت و آمد به برلین و بازدید بین باشندگان رامکن ساخت.

در جمله سایر مسایل چون خلع سلاح تحدید سیستم مرمی های تدافعی و تهاجمی با سایر مسایل مورد علاقه مذاکرات بین شرق و غرب دوام کرد. در ۳۱ حمل امریکا و شوروی موافقه نمودند راجع به محدود ساختن سیستم مرمی های ضد مرمی قراردادی تهیه کنند و بتاريخ ۱۵ - اسد هردو جانب مسوده قرارداد جلوگیری اسلحه میکروبی را به کنفرانس بین المللی خلع سلاح ژنیو پیش کردند. بالاخره بتاريخ ۳۰ میزان امریکا و شوروی در ختم پنجمین مرحله مذاکرات دو کشور در هلسنکی در مورد تحدید سیستم مرمی های تدافعی و تهاجمی در ساحه های معینی بموافقه رسیدند. بتاريخ ۹ میزان وزرای خارجه دو کشور بمنظور جلوگیری از جنگ ذروی موافقه را امضاء کردند که باساس آن عوض لین گرم بین واشنگتن و مسکو ارتباط از طریق اقامار مصنوعی ممکن گردید.

دوام بحران هند چین پنج کشور جنوب شرق آسیا چون اندونیزیا، فلپاین، مالیزیا، سنگاپور و تایلند را واداشته است تا برای بیطرفی این حوزه سعی کنند و گفته شده که تعداد این کشور ها به ده ها رسیده میتواند و راه برای شمول ویتنام شمالی هم درین حوزه باز است. بتاريخ ۱۷ عقب این پنج کشور اعلام کردند که در نظر دارند اعلامیه شانرا در مورد بیطرفی این حوزه در ملل متحد نیز ثبت نمایند. اما فضای بحرالکاهل از ناحیه نزدیکی و میان آمدن انکشافات تازه در علائق چین و امریکا در طول این سال روشن بود. به تعقیب دعوت بی سابقه چین از هیات پنک پونگک بازان امریکایی به پیکنگ انکشافات تازه در مناسبات امریکا و چین پدید آمد. بتاريخ ۲۹ حمل نکسن دست دوستی بطرف چین دراز کرد و رفع یک سلسله تغییرات تجارتی را با چین هدایت داد. بعداً بتاريخ ۹ سرطان نماینده امریکا در کنفرانس بین المللی خلع سلاح گفت که حکومت امریکا از اشتراک چین درین کنفرانس استیصال میکند تا آنکه بالاخره بتاريخ ۲۵ سرطان بصورت غیر متر قبه اعلام شد که داکتر کیسینجر مشاور ریچارد نکسن در امور امنیت ملی امریکا طور مغفی به پیکنگ مسافرت کرده است و در اثر تماس وی با صدراعظم چین از رئیس جمهور امریکا دعوت مسافرت به پیکنگ بعمل آمده است که باینصورت باب تازه در بین مناسبات چین و امریکا باز گردید.

بالاخره بعد از تماس و مذاکرات رئیس جمهور امریکا به رهبران کشور های متحدین چون کانادا، فرانسه، انگلستان، جمهوری اتحادی آلمان و جاپان ریچارد نکسن بتاريخ ۲ حوت به سفر تاریخی خود به چین آغاز کرد و بعد از ربع یک قرن دوری و جدایی بین دو کشور بارهبران چین روی مسایل مورد علاقه مذاکره کرد. در روزهای اخیر سال اعلام گردید که دوجانب تماسهایی شانرا از طریق سفرای خود در پاریس دنبال میکنند. نکته قابل تذکر در مذاکرات رهبران امریکا و چین این بود که امریکا تمامیت خاک چین را بدون فارموسا کاملی نمیداند. اما صرف ولفی حاضر است قوای خود را از فارموسا بیرون سازد که اوضاع درین حوزه بهبود یابد.

د افغانستان کالنی

کار بحیث سر منشي ملل متحد ازانکشافات مهم آن مؤسسه در جریان سال نو و ششمون نماینده چین در ملل متحد وقتی بیشتر قوت گرفت که بیست و ششمین دوره جلسات مجمع عهومی شب ۳۱ سنبله در نیویارک مقر آن مؤسسه افتتاح گردید و در جلسه ۱۰۹ موضوع داخل اجندای آن مساله شمول چین در آن مؤسسه نیز شامل بود در همان آغا ز جلسات اوتانت گفت که شمولیت چین در ملل متحد در بهبود امور جهان نقش مهمی دارد .

امریکا درین مورد چنین نظر داشت که چین در شورای امنیت کرسی تایوان را بگیرد اما در مؤسسه ملل متحد چین و تایوان هر دو نماینده داشته باشند . اما پیشنهاد الیا نیا درین مورد که طرفدار اخراج تایوان و شمول چین در آن مؤسسه بود شب ۴ عقرب یا ۷۶ رای موافق ۳۵ رای مخالف و ۷ رای مستنکف در مجمع عمومی تصویب شد ، باینصورت بعد از ۲۰ سال چین بمؤسسه ملل متحد شامل شده و در شورای امنیت بحیث عضو دارای حق ویتو کرسی خود را اشغال کرد .

بتاریخ اول جدی دکتور کورت والد هایم نماینده اطریش بحیث جانشین اوتانت برای پنج سال انتخاب گردید و او دوره کار اوتانت را به تاریخ ۱۱ جدی پایان داد . ضمن سایر فعالیت های ملل متحد در ایجاد فضای همکاری و قطع تشنج در جهان برای اولین بار شورای امنیت این مؤسسه در داخل قاره افریقا مسایل مربوط به تبعیض نژادی را در ادیس ابابا مرکز حبشه با اشتراک عدده از نمایندگان کشور های افریقایی دایر کرد . از جلسات شورای امنیت در افریقا رد پیشنهادات موافقه بین انگلستان و افریقای جنوبی تقاضا شد و فسخ ماموریت کمیسیون را برای معلوم ساختن نظریات افریقاییان درباره موافقه برتانیه و افریقای جنوبی مطالبه گردید . اگرچه شورای امنیت در جریان جلسات خود در مورد طرز سیاست تبعیض نژادی در قاره افریقا بقیصله قاطعی نرسید اما تشکیل جلسات آن در قاره افریقا و مطالعه اوضاع و ذهنیت افریقایان بصورت مستقیم نشان داد که مشکل است بیش ازین خواسته مشروع و حق طبیعی و اساس افریقاییان نادیده گرفته شود .

انگلستان نتوانست در طول سال اختلافات را از بین پرو تستانت ها و کاتولیک ها برچیند و این اختلافات اکثریت حوادث گرم و تلفات چانی با خسارات مالی گردیده است به تاریخ اول دلو اسناد مربوط با الحاق برتانیه ، ایرلند ، دنمارک و ناروی به بازار مشترک در بروسل امضاء گردید این حرکت در اتحاد اروپای غربی بعد از جنگ جهانی دوم بحیث مهم ترین واقعه یاد گردید .

بتاریخ ۹ سرطان حکومت مالتا به برتانیه اطلاع داد که قرارداد ۱۹۶۴ بین دو کشور ماهیت خود را از دست داده و پیمان ناتو هم حق در مالتا ندارد . اما برتانیه از همان آغاز گفت که از قرار داد استفاده از آن جزیره بحیث پایگاه نظامی برتانیه سه سال دیگر مانده است لیکن در سه ماه اخیر سال این موضوع شکل بحران تازه را بخود گرفت زیرا مالتا نسبت استفاده از آن جزیره از برتانیه پول بیشتری خواست اما برتانیه ۱۲۳ میلیون پوند در برابر این امتیاز بدادن پول بیشتر موافقه نمیکرد ، حتی در روز های اول حوت بعد از آخرین سفر او منسوف صدر اعظم مالتا به لندن وبی نتیجه ماندن مذاکرات وی با مقامات برتانوی ازین موضوع صحبت شد که در اوایل بهار انگلستان قوا و وسایل خود را از مالتا خارج می کند .

بحران قبرس وقتی شروع شد که یکمقدار سلاح ساخت چکوسلواکیا وارد قبرس گردید و توریید این سلاح در ۲۲ دلو در حلقه های یونان و متعاقب آن در ترکیه تشویش بمیان آورد که مبادا وضع آرام موجوده از بین ملیت های ترکی زبان و یونانی زبان قبرس برهم زند و باز این جزیره صحنه برخورد ها گردد . در ۲۳ حوت اعلان شد که میکاریوس رئیس جمهور قبرس موافقه کرده تا سلاح وارد شده را در اختیار مقامات ملل متحد در قبرس بگذارد .

به تعقیب بحران قبرس سعی امریکا برای دریافت مواضعی در سواحل یونان برای بحریه امریکا سبب اعتراض اتحاد شوروی شد . انکشافات تازه در مؤسسه جهانی ملل متحد نیز در جریان سال مورد علاقمندی خاص قرار داشت شمول جمهوریت مردم چین درین مؤسسه و پایان کار اوتانت بعد از ده سال

کنفرانس وزری اسلامی منعقدہ جدہ

اجتماعی این کشور ها بر روی اصول مترقی تنظیم گردد .

وی از نقش بارز مردم افغانستان در نشر دین اسلام و همچنان نقش شخصیت ها و حلقه های علمی باستانی افغانستان در پرورش فرهنگ اسلامی متذکر گردید .

موصوف گفت افغانستان پیروی از اصل بیطرفی مثبت و فعال و سیاست عدم الحاق و قضاوت آزاد را در مسایل جهانی از ضرورت های اساسی زندگانی بین المللی افغانستان شمرده پایداری افغانستان را به تعقیب این روش بیحیث یک عامل مهم تقویت صلح منطقه و جهان خواند .

نیباغلی شفیق پشتیبانی افغانستان را در مبارزه مردم فلسطین برای استرداد اراضی و حقوق غصب شده شان یکبار دیگر تجدید نموده گفت سرزمین فلسطین یک جزو خیلی گرامی دنیای اسلام است که با دسیسه صهیونیت بین المللی تحت اشغال اسرائیل درآمده و لهذا مسلمانان جهان باید در راه اعاده آن سرزمین به اصل قانونی آن مساعدی خود را بذل نمایند .

مسلمانان جهان از همه مردم صلحخواه و حق پرست جهان چشم پشتیبانی در این راه دارند .

وی همدردی عمیق افغانستان را بمریم لبنان و سوریه که بتازگی مورد تجاوز اسرائیل قرار گرفته اند ابراز داشت .

وزیر امور خارجه افغانستان که در آغاز بحث عمومی اولین نطق بود بحوادث نیم قاره هند و پاکستان اشاره کرده گفت این رویداد های الم انگیز یقیناً برآذهان همه ما تسلط دارد و باغور و بیطرفانه بطور روشن ملتفت می گردیم که از نظر انداختن ۷۷ میلیون نفوس دربنگله دیش که از جمله آن ۶۷ میلیون مسلمان اند باهدف اساسی این اجتماع یعنی

کنفرانس وزرای خارجه کشور های اسلامی که از ۱۴ تا ۱۸ ماه محرم الحرام ۱۳۹۲ مطابق به ۲۹ فیبروری تا ۴ مارچ ۱۹۷۲ در جدہ انعقاد یافته بود و در آن سی و یک کشور اسلامی اشتراک نموده بودند درین کنفرانس افغانستان بیحیث یک کشور اسلامی و طرفدار اتحاد جهان اسلام نیز در آن سهم فعال داشت .

اجندای کنفرانس را مسایل آتی تشکیل داده بود :

۱ - رویداد های اخیر در شرق میانه یعنی مسئله فلسطین حمایت مادی و معنوی از طرف کشور های عضو بمردم فلسطین در راه مبارزه آزادی خواهی شان .

- ۲ - بهبودی ساختن بیت المقدس .
- ۳ - منشور کنفرانس اسلامی .
- ۴ - بودجه ۱۹۷۲ .
- ۵ - آژانس خبر رسانی بین المللی اسلامی .
- ۶ - مراکز و موسسات فرهنگی اسلامی .
- ۷ - بانک بین المللی اسلامی .
- ۸ - اوضاع نیم قاره هند و پاکستان .
- ۹ - تساند دول اسلامی با مبارزه بمردم آفریقا علیه استعمار و تبعیض .
- ۱۰ - وضع مسلمانان در فلیپین .
- ۱۱ - تاریخ و محل چهارمین کنفرانس وزرای خارجه کشورهای اسلامی .
- ۱۲ - رویداد های شرق میانه و مسئله فلسطین .

نیباغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه خارجه و رئیس هیئت نمایندگی افغانستان طی بیانیته گفت :

اسلام رابطه روحی نیرومند و عامل بزرگ وحدت ارزشهای فکر و فرهنگ مسلمانان جهان میباشد ارزش های برگزیده اسلامی باید بنیان زندگانی ملی کشور های مسلمان را تشکیل داده در پرتو آن براساس استفاده از تجارب جهانی امور سیاسی اقتصادی و

د افغانستان کالنی

بهم آوردن مسلمانان جهان تناقض کلی دارد. درحالیکه هرکشور مسلمان حق دارد در زمینه سیاست خارجی موافق به مصالح خود اتخاذ تصمیم کند هیچیک از ما حق نداریم با آن کتله بزرگ مسلمان در شرق شبه قاره فاقد تماس و ارتباط باشیم، خود آنها برادران و خواهران ما و میهن شان جزء عالم اسلام است.

ما با استفاده از تجارب گذشته و به همکاری زعمای انتخاب شده مردم بنگلهدیش بزودی ممکنه راه تفاهم ذاتالبینی را باز کند. وی خاطر نشان نمود دیگر نباید گذاشته شود آن دو کتله بزرگ اسلامی در غرب و شرق نیم قاره در حالت مخاصمت باقی بمانند صلح در نیم قاره برای افغانستان که با آن در یک منطقه واقع است اهمیت خاص دارد.

ما امیدواریم کشورهای نیم قاره به زودی بتوانند برای پیروزی تهداب یک صلح دوامدار بر اساس رعایت حقوق متقابل به هم همکاری نمایند.

همچنان ښاغلی محمد موسی شفیق وزیر امور خارجه ضمن مذاکرات عمومی کنفرانس وزرای خارجه کشورهای اسلامی منعقد شده اظهار نظر نمود که یک مرکز تحقیقات اسلامی تاسیس گردد تا آنکه جهان اسلامی مساعی خود را در زمینه تحقیقات اسلامی بطوری منسجم و متحد سازند که با تحول جهان امروز موافق باشد. چنین مرکز برای نسلهای جوان اسلامی سودمند خواهد بود. تا آنکه در محبت منحل اجتماعی جهان امروز از طریق پیشرفت مادی و معنوی را تشخیص نمایند.

موصوف پیشنهاد کرد که امکانات فردی و مجموعی کشورهای اسلامی مطالعه شود تا جهان اسلام از این امکانات خویش آگاه باشد. در اثر پیشنهاد هیات الجزایر و اظهار آمادگی هیئت افغانی تصمیم گرفته شد چهارمین کنفرانس کشور های اسلامی در ماه ثور ۱۳۵۲ در شهر کابل منعقد گردد.

افغانستان که سرزمین رجال و حلقه های علمی آن در وقت خود وسیله انتقال پیغام اسلام به شبه قاره مذکور بوده و با مردم مسلمانان بنگلهدیش رابطه برادری ناکستنی دارد غیاب نمایندگان این کتله بزرگ اسلامی را امروز در این اجتماع واقعا یک ضایعه المناک میدانند.

ښاغلی شفیق گفت ما عقیده داریم وظیفه این کنفرانس و دارالانشای اسلامی آگست تا در راه نزدیک ساختن جوامع اسلامی و حل مشکلات آنها بکوشد و برای همه مسلمانان یک نقطه وصل باشد کشور های اسلامی باید در رفع نتایج فاجعه بنگلهدیش با زعمای حکومت آن خطه کمک برادرانه بکنند و مصایب ملیونها خانواده آسیب دیده جنگ را در آنجا تخفیف دهند.

رئیس هیات افغانی علاوه نمود که حکومت پاکستان اظهار داشته است خود نیز متوجه همه این حقایق میباشد و بیش از هرکشور دیگر میتواند در حل این قضیه سهم بارز و قاطع بگیرد. ما از حکومت پاکستان توقع

مسافه های کیو متری مرکز ولایات

از کابل بطرف ولایت پکتیا :

از شش گاو الی غزنی ۲۴/۳۰۰ کیلومتر
از غزنی الی قره باغ ۷۲/۰۰۰ کیلومتر
از قره باغ الی مقر ۳۱/۴۰۰ کیلومتر
از مقر الی شاه جوی ۵۰/۰۰ کیلومتر
از شاه جوی الی قلات ۶۶/۰۰ کیلومتر
از قلات الی شهر صفا ۶۷/۰۰۰ کیلومتر
از شهر صفا الی دوسرکه سپین بولدک ۶۱/۰۰ کیلومتر
۴۸۱/۷۰۰ کیلومتر

جمله :

از کندهار الی هرات :

از کندهار الی گرشک ۱۱۴/۰۰۰ کیلومتر
از گرشک الی دلارام ۱۱۹/۰۰۰ کیلومتر
از دلارام الی فرامرود ۱۲۶/۰۰۰ کیلومتر
از فرامرود الی هوتل جدید هرات ۲۰۱/۰۰ کیلومتر

متر .

از هوتل جدید هرات الی تورغندی ۱۱۹/۰۰۰ کیلومتر

جمله :

۶۷۹ کیلومتر
از هرات الی اسلام قلعہ ۱۳۲/۰۰۰ کیلومتر
از پلخمری الی بغلان ۳۲/۲۰۰ کیلومتر
از بغلان الی کندز ۷۳/۳۰۰ کیلومتر
از پلخمری الی سمنگان ۷۵/۰۰۰ کیلومتر
از سمنگان الی مزار شریف ۱۳۵/۰۰۰ کیلومتر
از مزار شریف الی شبرغان ۱۱۰/۰۰۰ کیلومتر

متر .

از شبرغان الی اندخوی ۷۵/۰۰۰ کیلومتر
از اندخوی الی میمنه ۱۴۰/۰۰۰ کیلومتر
از میمنه الی بادغیس ۳۰۰/۰۰۰ کیلومتر
از بادغیس الی هرات ۱۵۹/۰۰۰ کیلومتر

اوزان و اندازه ها :

۱ - مقیاسات طول :

واحد مقیاس طول متر است که برابر با
چهل میلیون حصه کره ارض می باشد
یک متر مساوی ۱۰ دسی متر
یک متر مساوی ۱۰۰ سانتی متر
یک متر مساوی ۱۰۰۰ ملی متر

از کابل الی محمد آغه ۱۷/۰۰۰ کیلومتر
از محمد آغه الی گردیز ۱۰۵/۰۰۰ در
از کابل الی گردیز ۱۲۲/۰۰۰ در

مسافه کابل الی شیرخان بندر :

از منار استقلال کابل الی تپانه سرای
خواجہ ۲۳/۱۳۲ کیلومتر
از تپانه سرای خواجہ الی چوک
چهاریکار ۳۰/۵۸۵ کیلومتر
از چوک چهاریکار الی دو سرکه
جبل السراج ۱۳/۴۶۳ کیلومتر
از دو سرکه جبل السراج الی
دوشی ۱۰۷/۳۱۹ کیلومتر
از دوشی الی چوک پلخمری ۴۶/۴۷۵ در
از چوک پلخمری الی ترس قیک
بغلان ۳۲/۳۲۵ کیلومتر
از ترافیک بغلان الی علی آباد ۵۶/۷۰۰ در
از علی آباد الی چوک کندز ۱۶/۶۰۶ در
از چوک کندز الی اخیر سرک شیرخان
بندر ۶۱/۷۷۸ کیلومتر
از اخیر سرک شیرخان بندر الی دروازه
بندر ۰۰/۲۲۰ در
جمله : ۲۹۸/۶۰۳ کیلومتر

از کابل الی تووخم :

از منار استقلال کابل الی سی پل
سرربی ۶۹/۷۰۰ کیلومتر
از سی پل سرربی الی چوک جلال آباد ۷۸/۵۷۰ کیلومتر
از چوک جلال آباد الی تووخم ۷۵/۸۶۵ کیلومتر
جمله : ۲۲۴/۱۴۰ کیلومتر

از کابل الی کندهار :

از میرویس میدان الی شش گاو ۱۱۰/۰۰۰ کیلومتر

د افغانستان کالني

۳ - مقياسات حجم :
 آ - مقياسات ظرفيت :

يك ليتر مساوي يك ديسي متر مكعب
 يك ليتر مساوي ۰.۲۲ گيلن انگليسي
 يك گيلن انگليسي مساوي ۴.۵۴۴ ليتر

ب - مقياسات اجسام و قضا :
 يك متر مكعب مساوي ۱۰۰۰ ديسي متر
 مكعب .
 يك فو مربع مساوي ۰.۲۸ متر مكعب .

۴ - اوزان :

واحد مقياس وزن گرام است كه به وزن
 يك سانتي متر مكعب آب مقطر مساوي است
 يك گرام مساوي ۱۰۰ سانتي گرام
 يك كيلوگرام مساوي ۱۰۰۰ گرام مساوي
 ۲۲۰۵ پوند انگليسي
 يك تن متريك مساوي ۱۰۰۰ كيلو گرام
 مساوي ۲۲۰۵ پوند .
 يك تن انگليسي مساوي ۲۲۴۰ پوند مساوي
 ۱۰۱۶ كيلو گرام
 يك پوند انگليسي مساوي ۱۶ - اونس
 مساوي ۰.۴۵۳ كيلوگرام
 يك اونس مساوي ۲۸.۳ گرام

اوزان به سيستم متريك :

۱ - سير ۷۰۶۶ كيلو گرام
 ۱ - چارك ۱۷۶۶ كيلوگرام
 ۱ - پاو ۰.۴۴۱ كيلوگرام
 ۱ - خورد ۰.۱۱۰ كيلوگرام
 نيم خورد ۰.۰۵۵ كيلو گرام

يك دكومتر مساوي ۱۰ متر
 يك هكتومتر مساوي ۱۰۰ متر
 يك كيلومتر مساوي ۱۰۰۰ متر
 يك ميريامتر مساوي ۱۰۰۰۰ متر
 يك متر مساوي ۳۲۸۱ متر
 يك فو مساوي ۰.۳۰۵ متر

يك انچ مساوي ۴ ۲۵ ميلي متر
 يك ميل انگليسي مساوي ۱۶۹۳۱۵ متر
 يك ميل بحري (نات) مساوي ۱۸۵۲ متر
 يك كز شاه مساوي ۱۶ كره مساوي ۲۰.۶۶ متر
 مساوي ۴۲ - انچ .

يك زرع مساوي ۱۰.۴ متر
 يك كز معمار مساوي ۰.۸۳۸ متر مساوي
 ۳۲ - انچ .

يك كز جريب مساوي ۰.۱۳۶ متر مساوي
 ۴۹ - انچ .
 يك ضلع جريب مساوي ۴۴ متر مساوي
 ۶۰ كز جريب .

يك ضلع بسوه مساوي ۹۸۷۹ متر مساوي
 ۱۲.۴۱۶ كز جريب .
 يك ضلع بسواسه مساوي ۲۲۰۴ متر
 مساوي ۳ كز جريب .

۲ - مقياسات مساحه :

يك آر مساوي ۱۰۰ متر مربع
 يك هكتار مساوي ۱۰۰ آر مساوي
 ۱۰/۰۰۰ متر مربع
 يك هكتار مساوي ۲۴۷۱ ايكر
 يك ايكر مساوي ۰.۴۰۵ آر

کرو نو لوژی اخبار خارجی

اول - حمل : فعالیت های نپها تایریم صدراعظم منتخب ترکیه در راه تشکیل يك حكومت ائتلافی جدید در آنکشور با موانع ومشكلاتی مواجه گردیده است .

گفته میشود که این مشکلات ناشی ازعدم همکاری عده از اعضای حزب جمهوریخواه ترکیه که خود ایریم نیز قبلا یکی از اعضای آن بود در مورد عضویت شان در کابینه ائتلافی جدید سبب اصلی این مشکلات میباشد .

۲ - حمل : وزارت خارجه ایالات متحده امریکا برای اولین بار اعتراض نمود که بیرون کشیده شدن عساکر ویتنام جنوبی از مناطق جنوبی لاوس در اثر مقاومت شدید عساکر ویتنام شمالی صورت گرفته است .

۳ - حمل : ذوالفقار علی بو تو رئیس حزب مردم اظهار داشت که بین وی و جنرال یحیی خان رئیس جمهور پاکستان و شیخ مجیب الرحمن رئیس حزب عوامی لیگ دربارۀ فارمول مصالحتی جهت حل بحرانها کنونی آنکشور موافقه حاصل گردیده است .

۴ - حمل : ملوین لیرد وزیر دفاع ایالات متحده امریکا اظهار داشت که عملیات نظامی عساکر ویتنام جنوبی در لاوس برای از بین بردن مواضع ویتنام شمالی در امتداد جاده هوچی من با موفقیت توأم بوده است .

۵ - حمل : داکتر اریم صدراعظم جدید ترکیه کابینه ائتلافی ۲۴ عضوی را به عوض حکومت عزل شده سلیمان دیمیریل اعلام نمود .

۷ - حمل : نمایندگان هشتاد و شش کشور مختلف جهان جلسات چهار هفته ای خود را در بارۀ مسائلی مربوط به استفاده از منابع بستر ابحار در ژنیو خاتمه دادند .

۸ - حمل : به موجب اعلامیه هایی که از طرف مقامات مربوطه حکومت نظامی در پاکستان شرقی انتشار یافته حمل و نقل اسلحه وهمچنان تشکیل اجتماعات وانجام هرگونه فعالیت های سیاسی ممنوع قرار داده شده است .

۹ - حمل : مایک منسفیلد رهبر حزب دیموکرات در مجلس سنای ایالات متحده امریکا اظهار داشت که حمل و نقل اسلحه و مهارت نظامی عساکر ویتنام شمالی از طریق جاده هوچی من به سایر نقاط هندو چین در لاوس باردیگر آغاز کرده است .

۱۰ - حمل : محمود ریاض وزیر خارجه جمهوری عربی متحد کنفرانس نمایندگان سیاسی آنکشور را در پاریس افتتاح کرد .

در این کنفرانس که سه روز بطول انجامید نمایندگان سیاسی جمهوری عربی متحد در تمام کشورهای اروپایی و امریکایی شرکت دارند .

۱۱ - حمل : سفرای جمهوری عربی متحد در کشورهای هم غربی کنفرانس دوازده خود را که برای غور در بارۀ اوضاع شرق میانه در پاریس تشکیل داده بودند خاتمه دادند .

۱۳ - حمل : مذاکرات مربوط به مسافرت سکنه برلین غربی به برلین شرقی جهت بازدید اقارب شان در دوران ایام عید ایستر باعدم موفقیت مواجه گردید .

۱۴ - حمل : جنرال عبدالرحمن خلفاوی کابینه ۲۸ عضوی سوریه را که در تاریخ آنکشور بزرگترین کابینه است تشکیل نمود. درین کابینه محمد طالب هلال به حیث معاون صدراعظم و وزیر صنایع و هم عبدالحلیم خادم بحیث معاون صدراعظم و وزیر خارجه تعیین شده است .

د افغانستان کالني

۱۵ - **جمل :** نیکو لای پودگورنی صدر میثت رئیس شورای عالی اتحاد شوروی پیامی

برای رئیس جمهور پاکستان فرستاده و تقاضای اقدامات فوری را برای پایان دادن به خونریزی، شلک عمل علیه مردم پاکستان شرقی و اعاده میتودهای برای حل مسالمت آمیز سیاسی بحرانها نموده است.

۲۴ - **جمل :** یکی از کمیته های موسسه ملل متحد سیاست حکومت پرتگا ل را در مورد استفاده از مواد کیمیایی در جنگ علیه نهضت آزادیخواهی انگولا در این منطقه بشدت مورد انتقاد قرار داده است.

کمیته ضد استعمال موسسه ملل متحد در جلسه خود در نیویارک فیصله نامه را در این زمینه باهمچه رای موافق هیچ رای موافق مخالف و یک را متمنع به تصویب رسانیده است.

۲۵ - **جمل :** ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه باعده از اعضای برجسته کابینه آن کشور در باره روابط فرانسه و الجزایر در قبال سیاستیکه اخیرا حکومت الجزایر در مقابل فرانسه در پیش گرفته مشوره نمود. حکومت الجزایر اخیرا قیمت نفت آنکشور را بدون اینکه شرکت های نفتی فرانسه با آن موافقه کنند بلند برده و این امر کشیدگی هایی را در مناسبات دو کشور به وجود آورده است.

۲۸ - **جمل :** حکومت ایالات متحده امریکا این شایعات را که از زمان شروع بحرانهای پاکستان شرقی حکومت ایالات متحده امریکا به پاکستان اسلحه ارسال نموده عاری از حقیقت خوانده است.

۲۸ - **جمل :** جراید ایالات متحده امریکا رویهم رفته از اظهارات اخیر ریچارد نکسن رئیس جمهور آنکشور در باره مناسبات ایالات متحده امریکا و جمهوریت مردم چین باخوشی استقبال نموده ولی نسبت به روابط امریکا با کوریا شمالی به حکومت ایالات متحده امریکا هوشدار داده اند.

۲۹ - **جمل :** رئیس جمهور نکسن دست دوستی به طرف جمهوریت مردم چین دراز نموده اظهار کرد که بهبود روابط بین جمهوریت مردم چین و امریکا منحصر به چگونگی تمایل رهبران پیکنگ است.

۱۶ - **جمل :** آتشباری اسلحه اتوماتیکی و ماشیندار در سراسر عمان جائیکه صحنه متشنج بین قوای حکومتی اردن و کماندوهای فلسطین میباشد جریان دارد.

۱۶ - **جمل :** گروه میکو طی بیانیه در بیست و چهارمین کانگرس حزب کمونسٹ اتحاد شوروی گفت : مردم میدانند و از تجارب دریافته اند، که آنها میتوانند به پالیسی و تصمیم ما در جهت دفاع از داعیه صلح اتکاء کنند.

۱۷ - **جمل :** جنرال یحیی خان به اتحاد شوروی گفته : هر قدر تی که از مداخله کشور دیگر پشتیبانی کرده یا این مداخله را بدیده اغماض نکرد در واقع منشور ملل متحد را نفی کرده است.

۲۰ - **جمل :** کانگرس حزب کمونسٹ اتحاد شوروی اعضای دفتر سیاستی حزب را که در آن جمله لیونید بریژنف نیکولای پودگورنی والکسی کاسیگین نیز شامل میباشد انتخاب نموده و با شامل ساختن چهار نفر دیگر به عضویت دفتر سیاستی اعضای این دفتر به پانزده نفر رسیده است.

۲۱ - **جمل :** جنرال تیکه خان آمر حکومت نظامی پاکستان شرقی در محفلیکه به قول رادیو پاکستان عده زیادی از شخصیتهای داخلی و خارجی در آن شرکت داشتند نزد قاضی القضاات محکمه عالی قضایی پاکستان شرقی به حیث گورنر این ایالت حلف وفاداری یاد کرد.

۲۳ - **جمل :** انجمن زنان عرب در اردن از اتانت سرمنشی موسسه ملل متحد تقاضای مداخله فوری از محبوسین عربی که در محابس مناطق اشغال اسرائیل

الحیات خارجی

با آنها در باره اوضاع شرق میانه مذاکره کرد .

۷ - ثور : هندوستان خروج تمام دیپلماتهای پاکستانی را از آن کشور بدو ن اجازه قبلی حکومت هند قدغن نمود .

۸ - ثور : شرکت کنندگان شورای وزرای پیمان سیتو از تحولاتیکه در سیاست خارجی جمهوری مردم چین درین اواخر رونما گردیده باخوشی استقبال نموده اند . در جلسات فعلی شورای وزرای پیمان سیتو مقامات عالیتریه ایالات متحده امریکا انگلستان ، استرالیا ، زیلاند جدید ، تایلند ، فلپین ، پاکستان و فرانسه اشتراک ورزیده اند .

۸ - ثور : اقداماتیکه از طرف شرکتیای نفت فرانسوی برای خودداری از خریداری نفت خام الجزایر اتخاذ گردیده مانع بزرگی در راه ادامه روابط عادی بین دو کشور بشمار میرود .

۹ - ثور : وزارت خارجه ایالات متحده امریکا اعلام داشت که موضوع حق حاکمیت ملی فارموسا از راه فعالیت های بین المللی ویا مذاکرات بین جمهوری مردم چین و فارموسا حل شده میتواند .

وی گفت : که حکومت ایالات متحده امریکا روابط دوستانه خود را با فارموسا که با آن معاهدات دفاعی دارد حفظ مینماید ولی در عین حال خواستار بهبود مناسبات خود با جمهوری مردم چین نیز میباشد .

۱۰ - ثور : ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا از اولین دسته قوای بحری آن کشور که از ویتنام جنوبی به امریکا برگردانیده شده اند در کمپ پندلون واقع ایالت کالیفورنیا استقبال کرد .

۱۱ - ثور : اسمبله ملی جمهوری عربی متحد تشکیل فدراسیون جمهوری های عربی را قبلا به تصویب رسانید .

معاهده مربوط به تأسیس این فدراسیون در اوایل ماه جاری بین انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد ، جنرال حافظ الاسد رئیس جمهور سوریه و معمر القذافی رئیس دولت لیبیا در بنغازی به تصویب رسیده بود .

۳۰ - حمل : جنرال جعفر النمیر رئیس دولت سودان از تشکیل فدراسیون عربی با شرکت جمهوریت عربی متحد لیبیا و سوریه باخوشی استقبال نموده و متذکر شد که سودان نیز بلافاصله پس از فراهم شدن زمینه به عضویت این اتحادیه شامل خواهد شد .

اول - ثور : سیرا لیون که تحت اداره کورنر جنرال آنکشور بود اکنون به حیث یک کشور جمهوریت در افریقا عرض اندام کرده و با اینهم عضویت خود را در جرگه کشورهای عضو کمانو یت حفظ نموده است .

۲ - ثور : قوای پاکستان به حملات شدیدی برای برقراری تسلط خود بر اوضاع سرحدی پاکستان شرقی و در امتداد سرحدات هند علیه مواضع حامیان شیخ مجیب الرحمن دست زده اند .

* - ثور : کنفرانس نمایندگان کشور های اسلامی راجع به تشکیل یک آژانس خبررسانی اسلامی در تهران غور مینمایند . تانکو عبدالرحمن سرمنشی کنفرانس اسلامی جلسه مقدماتی را که به شمول بیست و سه مملکت در تهران برگزار شده است افتتاح کرده درین جلسات طرق و تدابیر تأسیس یک آژانس خبررسانی اسلامی مطالعه میگردد .

۳ - ثور : کمشنر عالی هند در اسلام آباد به وزارت خارجه پاکستان اطمینان داده که هند حکومت بنگله دیش را به رسمیت نخواهد شناخت .

۴ - ثور : ملک حسن دوم پادشاه المغرب در کابینه آنکشور تغییراتی وارد نموده است . گفته شده که در دوران این تغییرات پست های وزرای مالی ، توریزم ، زراعت ، تجارت و معارف تغییر یافته است . در اثر این تغییرات مهم که در چهار سال گذشته در المغرب بی سابقه می باشد چهار نفر از وزرای کابینه آنکشور از عضویت کابینه برطرف گردیده و عوض آنها چهار نفر دیگر در کابینه شامل ساخته شده اند .

۶ - ثور : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد با اعضای برجسته اتحادیه سوسیالیستی عربی آنکشور ملاقات و

د افغانستان کالنی

یکه موجب بروز تنفر بین طبقات مختلف مردم پاکستان شود ممنوع قرار داده شده است .

۲۰ - : عساکر امریکایی و ویتنام جنوبی به اوږند بیست و چهار ساعته خسود در سراسر محاذ های ویتنام جنوبی خا تمه داده و عملیات ترمضی خود را در نقاط مختلف آن کشور علیه مواضع عساکر ویتنام شمالی و ویتکانگسهای ویتنام جنوبی مجددا آغاز کردند .

۲۱ - ثور : قوای نظامی در پاکستان شرقی اخیرا به کشف یک مرکز مخابراتی در کولنا موفق شده اند بقبول رادیو پاکستان عناصر ضد پاکستانی ونفسود کنندگان هندی از آن برای اخذ ارسال اطلاعات لازمه مخابراتی با بیست و چار مرکز مشابه دیگر در داخل خاک هندو پاکستان شرقی استفاده میکردند .

۲۲ - ثور : نضاق هیات نمایندگی ویتنام شمالی در مذاکرات صلح ویتنام این شایعات را که در بین عساکر ویتنام شمالی مشاورین جمهوریت مردم چین و کوریای شمالی وجود دارند عاری از حقیقت خوانده است .

۲۳ - ثور : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد اظهار داشت که شناس صلح در شرق میانه در حال حاضر به یک فیصله نیز نمیرسد .

۲۵ - ثور : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد اعلام نمود که اخیرا علیه وی کودتای در شرف تکوین بوده ولی وی کسانی را که میخواستند به چنین عملی دست بزنند دستگیر و فعالیت های شانرا خنثی ساخته است .

انورالسادات در یک بیانیه رادیویی متذکر شده که جنرال فوزی وزیر سابق حرب جمهوریت عربی متحد در منزلش تحت نظارت قرار داده شده است .

۲۶ - ثور : در قاهره مظاهراتی با شرکت هزاران نفر مردم جمهوریت عربی متحد به طرفداری از انورالسادات رئیس جمهوریت انگلیسور صورت گرفت .

۱۲ - ثور : ولیم راجرز با ملک فیصل مذاکره کرد . ولیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا در ریاضی با ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی راجع به تسام مسائل مورد علاقه مخصوصا اوضاع شرق میانه وامکان افتتاح مجدد کانال سوئز مذاکره کرد .

درین مذاکرات جوزف سیسکو معاون امور شرق میانه در وزارت خارجه ایالات متحده امریکا نیز شرکت داشت .

۱۳ - ثور : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد ، علی صبری یکی از دو معاون ریاست جمهوریت انگلیسور را از وظیفه اش برطرف نموده است .

۱۴ - ثور : والتر اولبریششت رهبر حزبی آلمان شرقی نظر به علالت مزاج از این وظیفه استعفا داده است .

والتر اولبریششت که از سال ۱۹۶۰ باینطرف به حیث رهبر حزبی و رئیس جمهور آلمان شرقی انجام وظیفه میکند در حال حاضر وظیفه خود را به حیث رئیس جمهور انگلیسور حفظ خواهد کرد .

۱۵ - ثور : وزارت خارجه ایالات متحده امریکا اظهار داشت که بمباران بم افکن نو عربی ۵۲ - امریکایی بر مواضع مختلف نقاط شمالی لاوس ناشی از اتخاذ سیاست جدیدی از طرف امریکا در مقابل هند چین نمیشد .

۱۶ - ثور : بین انگلیستان و پرو نای یک منطقه نفت خیز در حوزه جنوب شرق آسیا میباشد راجع به مسائل دفاعی و خارجی این منطقه موافقه حاصل شده است . این توافق در نتیجه مذاکراتی حاصل گردیده که بین حکمران پرو نای و مقامات مربوطه وزارت خارجه و امور کامنولت انگلیستان در لندن صورت گرفته است . حکومت انگلیستان کمافی السابق امور خارجه و مسائل دفاعی پرو نای را بعهده خواهد داشت .

۱۹ - ثور : به موجب فرمان صادره از طرف جنرال یحیی خان به حیث امر عمومی حکومت نظامی نشر هرگونه مطالب و اخبار

اخبار خارجی

- ۲۷ - **ثور** : انورالسادات رئیس‌جمهوریت عربی متحد امور مربوط به رئیس پو لیس جمهوریت عربی متحد رانیز شخصا به عهده گرفت .
- ۲۸ - **ثور** : روزنامه معتبره الاهرام چاپ قاهره راپور داد که یکصد و ده نفر ریاتها م دست داشتن در توطئه که جهت بر انداختن انورالسادات طرح شده بود توقیف شده‌اند.
- ۲۸ - **ثور** : ابراهیم الروم جنرال قونسل اسرائیل در استانبول توسط هشت مرد مسلح از منزلش واقع در مرکز شهر اختطاف گردید.
- ۲۹ - **ثور** : گوستاف هایمن رئیس‌جمهوریت اتحادی آلمان و نیکو لای چایسکو رئیس جمهور رومانی مذاکرات خود را در باره مسایل مورد علاقه دو کشور دربخارست شروع نمودند .
- ۳۰ - **ثور** : ادوارد هیت صدراعظم انگلستان برای انجام يك سلسله مذاکرات جدی با زورژ بومپیدو رئیس جمهور فرانسه وارد پاریس گردید .
- اول - جوزا** : کشور های عضو بازار مشترک اروپای غربی از توافق های بیکه بین زورژ بومپیدو رئیس جمهور فرانسه و ادوارد هیت صدراعظم انگلستان در مذاکرات در مذاکرات اخیر شان در پاریس حاصل گردیده باخوشی استقبال کرده اند .
- ۲ - **جوزا** : جسد ایفیم الروم جنرال قنسل اختطاف شده اسرائیل از يك پارتمان در حالیکه ۳۰۰۰۰ عسکر ترکیه ضمن قیود رفت و آمد عمومی در شهر استانبول مصروف جستجوی او بودند بدست آمد .
- ۳ - **جوزا** : خان عبدالولی خان رئیس حزب عوامی ملی از وظیفه اش به حیث رئیس حزب عوامی لیک استعفاء داده است .
- ۴ - **جوزا** : پارلمان ترکیه با تمهید مقررات حکومت نظامی در اکثر نقاط آن کشور برای يك دوره دیگر موافقه کرد .
- مقررات حکومت نظامی ماه گذشته در یازده ایالت ترکیه که شهرهای مهم آن کشور نیز در آنجمله شامل میباشند به منظور مقابله با بحران های داخلی در ترکیه نافذ گردیده بود .
- ۵ - **جوزا** : انورالسادات رئیس‌جمهوریت عربی متحد اظهار داشت که دوستی بین اعراب و اتحاد شوروی اساس سیاست حکومت وی میباشد .
- وی متذکر شد که دوستی بین اتحاد شوروی و عربها در بهبود اوضاع شرق میانه و حفظ صلح درین منطقه نقش حساسی دارد .
- ۷ - **جوزا** : صائب سلام صدراعظم لبنان از مجلس نمایندگان آن کشور به دریا فت رای اعتماد موفق گردید .
- در این جلسه راجع به تمام مسایل مورد علاقه مخصوصا مسایل داخلی لبنان بحث شده و رای اعتمادی که به حکومت داده شد (۴۸) رای موافق در مقابل شش رای مخالف بود .
- ۹ - **جوزا** : مقامات امریکایی پر تاب سفینه مارینر نهم را بسوی مریخ برای ۲۴ ساعت به تعویق انداخته است . این التوا نظر به معاذیر تخنیکی راکت پرتاب کننده مارینر نهم صورت گرفته است .
- ایالات متحده امریکا در نظر داشت در دوران ماه جاری دوسفینه رابسوی مریخ پرتاب کند اما سفینه مارینر هشتم چندروز قبل در مدار معینه قرار نگرفته و در بحر سقوط کرده بود .
- ۹ - **جوزا** : ملک حسین پادشاه اردن با عده از اعضای کابینه آن کشور درباره اوضاع کنونی اردن مذاکره کرد .
- در یکی دو روز گشته بار دیگر تصادماتی بین قوای حکومتی اردن و کماندوهای فلسطینی در مناطق شمالی عمان رخ داد و این امر بار دیگر بحرانهایی وادار اردن به وجود آورده است .
- ۱۰ - **جوزا** : کمیته آزادیبخش اتحاد افریقا سیاست کشور های پیمان اتلس را در مورد افریقا مورد انتقاد قرار داده است.
- در بیانیه که از طرف کمیته مذکور در دارالسلام انتشار یافته ضمنا انتقاد جملات آینده شورای اعضای پیمان اتلس را که عنقریب در لژ بن مرکز پرتغال صورت میگردد به شدت مورد انتقاد قرار داده اند .

د افغانستان ګاڼی

داخل مذاکره شوه . وی در مسکو گفت که هرگاه کشور های عضو پیمان اتلس باتقلیل قوای خود در اروپا موافقه کند حکومت اتحاد شوروی نیز به چنین عملی دست خواهد زد.

۲۱ - جوزا : لیبیا جمهوریت مردم چین را برسمیت شناخت معمراالقذافی رئیس دولت لیبیا ضمن بیانیه که به مناسبت سالگرد تخلیه پایگاه ویلوس ایراد نمود شناسایی جمهوریت مردم چین را اعلام داشت .

۲۱ - جوزا : حکومت فار موسامخالفت خود را با سیاست جدید حکومت ایالات متحده امریکا در باره جمهوریت مردم چین ابراز داشته است .

مخالفت حکومت فارموسا باسیاست حکومت ایالات متحده امریکا در مورد چین مخصوصا متوجه تصمیم اخیر ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا راجع به آزاد ساختن تجارت با جمهوریت مردم چین میباشد .

۲۲ - جوزا : طیارات جت جنگی امریکایی مواضع مختلف عساکر ویتنام شمالی را در اطراف پنوم پن مرکز کمبودیا بمباران کرده اند . از چندروز باینطرف عساکر ویتنام شمالی حملات شدیدی را متوجه اطراف پنوم پن ونقاط حساس دیگر کمبودیا نموده اند .

۲۳ - جوزا : اسامیله ملی جمهوریت عربی متحد که حیثیت پارلمان آنکشور را دارد به اتفاق آراء معاهده دوستی و همکاری پانزده ساله شوروی و جمهوریت عربی متحد را به تصویب رسانیده .

۲۴ - جوزا : کنفرانس بین المللی کارگر در جلسه خود در ژنیو بودجه دو ساله آینده این موسسه را به تصویب رسانید . وجوهی که برای این منظور به تصویب رسیده هفتاد و یک میلیون و پنجاه و هشتاد هزار دالر میباشد . گفته میشود که این رقم هشت فیصد بیشتر از بودجه سال گذشته موسسه بین المللی کار و کارگر بوده است .

۲۵ - جوزا : یوگوسلاویا و جمهوریت مردم چین باز دیده هیئت یوگوسلاویا را از پیکنگ قدم مئیتی در راه انکشاف تفاهم متقابل بین کشور های شان خواندند .

۱۱ - جوزا : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد مذاکراتی را که اخیرا بین وی و نیکولای پودگورنی صدر هیئت رئیسه شوروی عالی اتحاد شوروی در قاهره صورت گرفته بی اندازه مفید خوانده است.

۱۲ - جوزا : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی متحد اظهار داشت که معاهده دوستی و همکاری پانزده ساله که بین آنکشور و اتحاد شوروی بامضاء رسیده مطالبسری ندارد .

۱۴ - جوزا : بیست کشور مسلمان که در کنفرانس مراکز کلتوری اسلامی در رباط حصه گرفته اند موافقه کردند تا یک پوهنتون اسلامی که مظہر تمام دسپلین اسلامی وی باشد بروی هرکسی باز باشد تاسیس نمایند .

۱۵ - جوزا : در پاریس اعلام شده که سلسله جدید آزمايشی اتومی فرانسه در مناطق جنوبی بحر الکامل آغاز گردیده است .

قبلا حکومت جاپان استرالیا و زیلانده جدید نسبت به شروع انفجارات آزمایشی درین منطقه به حکومت فرانسه احتجاج کرده بودند .

۱۶ - جوزا : صدرالدین اغا خان کمشنر عالی موسسه ملل متحد برای مهاجرین غرض مذاکره با مقامات پاکستانی در باره وضع مهاجرین به اسلام آباد وارد شده و از پاکستان شرقی نیز دیدن خواهد نمود .

۱۷ - جوزا : محمود ریاض وزیر خارجه جمهوریت عربی متحد به ایالات متحده امریکا گفته که ادامه کمک های جدید امریکا به اسرائیل وحمايت سیاسي واقتصادی از اسرائیل اوضاع را در شرق میانه وخامت خواهد بخشید .

۱۸ - جوزا : آمرعومی حکومت نظا می در پاکستان قانون جدیدی را نافذ ساخته که به موجب آن بانکوت های پنجد روپیه کی در سراسر آنکشور غیر قابل چلند اعلام شده است .

۱۹ - جوزا : الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی اظهار داشت که حکومت وی حاضر است با ایالات متحده امریکا در باره تمام مسائل مهم مورد علاقه دو کشور

اخبار خارجی

متحدہ امریکا و اتحاد شوروی دربارہ امکان آزمایشی اتصال سفاین دو کشور ہنگام گردش بہ دور زمین بہ موافقہ رسیدند. ۴ - **سرطان** : حکومت پاکستان توجہ کشور های مختلف جہان را بہ خطرانی معطوف ساختہ کہ از ناحیہ سیاست حکومت ہند متوجہ نیم قارہ ہند و پاکستان شدہ است .

۷ - **سرطان** : نمایندگان جمہوریست عربی متحد ، لیبیا و سورہ فعالیتہای خود را برای تہیہ قانون اساسی فدراسیون جمہوریہ عربی خاتمہ دادہ اند .

۸ - **سرطان** : حکومت اتحاد شوروی قرار داد مربوط بہ خودداری از تمرکز اسلحہ اتومی را در بستر ابچار بہ امضاء رسانید .

۹ - **سرطان** : سہ کپہان نورد اتحاد شوروی کہ بہ تاریخ ۷ جون توسط سیوز یازدہ غرض اتصال با استیشن علمی سالیوت بہ فضا پرتاب شدہ بودند بعد از آنکہ سفینہ سیوز یازدہ در اوایل صبح بہ زمین فرود آمد مردہ یافت شدند .

۱۰ - **سرطان** : رادیو مسکو در ساعت سیزدہ بجای ام تی پروگرام عادی اش رانست اعلام خبر مرگ سہ کپہان نورد آنکشور قطع نمود و متعاقب آن موزیک غم رانویخت .

۱۱ - **سرطان** : محکمہ عالی قضا سی ایالات متحدہ امریکا فیصلہ کرد کہ روزنامہ های نیویارک تایمز و واشنگتن پوسٹ اجازه دارند تا اسناد سری وزارت دفاع آنکشور را در بارہ جنگ های ویتنام نشر کنند .

۱۲ - **سرطان** : جمہوریت مردم چین و کانادا بانوسعہ تبادلات تجارتی و ہمکاری های اقتصادی بین دو کشور بہ موافقہ رسیدہ اند .

۱۳ - **سرطان** : حکومت مالتا یکبار دیگر اعلام نمودہ کہ معاہدہ دفاعی سال ۱۹۶۴ منقضیہ بین آنکشور و انگلستان اعتبار قانونی خود را از دست دادہ و حکومت مالتا آنرا منسوخ شدہ تلقی می نماید .

۱۴ - **سرطان** : جنرال یحیی خان رئیس جمہور پاکستان تمام امید های مربوط بہ رویکار آمدن یک رژیم دیموکرات را در پاکستان شرقی نابود ساختہ است .

۲۶ - **جوزا** : ویلیم راجرز وزیر خارجہ ایالات متحدہ امریکا با اناتولی دوبری نین سفیر اتحاد شوروی در واشنگتن ملاقات و باوی در بارہ پیشنهاد های اتحاد شوروی برای مذاکرہ در اطراف تقلیل قوای شرقی و غرب در اروپای مرکزی مذاکرہ کرد .

۲۷ - **جوزا** : مجلس سنای ایالات متحدہ امریکا پیشنهاد عدہ از اعضای مجلس راہبئی بر بیرون کشیدن عساکر امریکایی تا اول ماہ جون ۱۹۷۲ از ویتنام جنوبی رد نمود . عدہ از اعضای مجلس سنای ایالات متحدہ امریکا کہ با سیاست حکومت آنکشور در مورد ویتنام مخالفت دارند پیشنهاد کردہ بودند کہ باید عساکر امریکایی تا اول ماہ جون ۱۹۷۲ از ویتنام جنوبی بیرون کشیدہ شوند . پیشنهاد این اشخاص با ۵۲ رای مخالف در مقابل ۴۴ رای موافق رد شدہ است .

۲۸ - **جوزا** : افشای اسناد وزارت دفاع ایالات متحدہ امریکا توسط روزنامہ نیویارک تایمز دیپلو ماسی استرالیا را تکان دادہ است .

۲۹ - **جوزا** : یکنفر دانشمند فضا یسی اتحاد شوروی در پاریس مفقود الاثر گردیدہ است . این شخص کہ انا تول فید و سیف نام دارد برای اشتراک در نندارتون بین المللی هوایی بہ پاریس آمدہ بود .

۳۰ - **جوزا** : سران بعضی از کشورهای افریقایی برای اشتراک در کنفرانس سران دول عضو موسسہ اتحاد افریقاہ ادیس ابابا مرکز حبشہ وارد شدہ اند .

۳۰ - **جوزا** : پلانہای ویلیم راجرز وزیر خارجہ ایالات متحدہ امریکا کہ یک سال قبل برای خاتمہ دادن بہ بحرانہای شرق میانہ مطرح شدہ بود بیشتر از ہمہ بہ حمایت سیاسی و نظامی و اقتصادی امریکا از اسرائیل منجر شدہ است .

اول - **سرطان** : کنفرانس سران دول و حکومتات چیل ویک کشور عضو موسسہ اتحاد افریقا در ادیس ابابا مرکز حبشہ دایر گردید .

۲ - **سرطان** : اجتماع نمایندگان دول اسلامی بہ منظور مطالعہ اساسنامہ مدارالانشای اسلامی در جدہ دایر گردید .

۳ - **سرطان** : متخصصین قضایی ایالات

د افغانستان کالنی

- ۱۵ - **سرطان** : يك پرو توکول تهیه وسایل و تجهیزات نظامی برای ویتنام شمالی در سال ۱۹۷۱ در پیکنگ بین حکومت جمهوریت مردم چین و ویتنام شمالی امضاء گردید .
- ۱۶ - **سرطان** : حکومت پاکستان نسبت به آنچه حملات مکرر پارلمان، جرایم، بی بی سی و سایر دستگاه های اطلاعاتی انگلستان علیه پاکستان خوانده به حکومت انگلستان شدیداً احتجاج نموده است .
- ۱۸ - **سرطان** : نمایندگان کشور های عضو فدراسیون عربی که شامل جمهوریت عربی متحد سوریه و لیبیا می باشند مذاکرات شانرا در باره مسوده قانون اساسی تکمیل کردند .
- ۱۹ - **سرطان** : لبنان پیشنهاد نموده که حاضر است اسرای جنگی امریکایی و ویتنام شمالی را تا زمان توافق نهایی بین ایالات متحده امریکا و ویتنام شمالی در باره تبادل و بر گردانیدن اسرای مذکور به او طمانشان به خاک خود بپذیرد .
- ۲۱ - **سرطان** : ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا لویجی را به تصویب رسانید که بر اساس آن از تعداد بیکار ها در آن کشور تا اندازه ای کاسته خواهد شد .
- بموجب این لویج در دوسال آینده برای دوصد هزار نفر کار تهیه خواهد شد .
- ۲۲ - **سرطان** : چهار جنرال و شش منسبدار عالی رتبه رهبران کودتای ناکام المغرب در رباط اعدام شدند .
- ۲۳ - **سرطان** : حکومت لیبیا روابط سیاسی خود را با حکومت المغرب قطع نموده است .
- حکومت لیبیا ضمناً از جمهوریت عربی متحد تقاضا نموده تا حافظ منافع لیبیا در المغرب باشد .
- ۲۶ - **سرطان** : جهان غرب از تصمیم ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا در باره مسافرت به پیکنگ به حیث يك انکشاف مهم بین المللی باخوشی استقبال نموده است .
- ۲۷ - **سرطان** : حزب کارگر انگلستان موافقه نموده که از ادامه بحث درباره عضویت انگلستان در بازار مشترک تا زمان مطرح شدن این موضوع در مجلس عوام آن کشور خود داری نماید .
- ۲۸ - **سرطان** : یکدسته از شخصیت های سودانی تحت رهبری هاشم المظا غمیسو سابق شورای انقلابی آن کشور زمان امور سودان را بدست گرفته است .
- این موضوع که نمیری رهبر سابق سودان اکنون در کجا بسر میبرد معلوم نیست .
- ۲۹ - **سرطان** : حکومت عراق بعنوان مخالفت با سیاست حکومت اردن در مقابل کومانندو های فلسطینی تمام روابط خود را با حکومت اردن قطع نموده است .
- ۳۰ - **سرطان** : ویلیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا به يك تعداد از نمایندگان کشور های خارجی اطمینان داد که مسافرت رئیس جمهور نکسن به جمهوریت مردم چین منافع ممالک مذکور را متأثر نخواهد ساخت .
- ۳۱ - **سرطان** : حکومت جمهوریت یمن بعلمت مشکلات مالی استعفاء داد . احمد نعمان صدراعظم آن کشور که به تاریخ سوم ماه می حکومتش را تشکیل داده بود دیروز استعفايش را به عبدالرحمن الاریانی رئیس شورای جمهوریت یمن تقدیم کرد .
- اول - **اسد** : انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد با اتفاق آراء به حیث رئیس اتحادیه سوسیالیستی عربی - جمهوریت عربی متحد انتخاب گردید .
- انتخاب سادات بایسن وظیفه هنگام افتتاح کانگرس ملی اتحادیه سوسیالیستی عربی که اعضاء آن اخیراً انتخاب شده اند صورت گرفته است .
- ۱۲ - **اسد** : جعفر النمیری رئیس دولت سودان که در اثر کودتای گذشته بر طرف و محبوس شده بود در اثر کودتای دیگری بار دیگر رویکار آمده و زمام امور سودان را بدست گرفته است .
- ۳ - **اسد** : حکومت سو دان اعلام نموده که روابط سیاسی خود را با حکومت عراق قطع کرده است .

اخبار خارجی

این تصمیم حکومت سودان به عنوان اعتراض با اتقاداتی اتخاذ شده که از طرف کشورهای اروپایی شرقی مخصوصاً اتحاد شوروی و بلغاریا بر سیاست حکومت سودان در مقابل کمونیست‌ها و آنکشور درپیش گرفته است.

* - اسامی: ایسا کوسا تو صدراعظم جاپان استغای ماسو هارا وزیر دفاع آن کشور را قبول نموده و عوض وی می‌شی مورایک شخصیت دیگر جاپان را باین‌وظیفه مقرر نموده است.

* - اسامی: جمهوریت مردم چین پیشنهاد های اتحاد شوروی را درباره انعقاد کنفرانسی با شرکت سران ایالات متحده آمریکا، اتحاد شوروی، جمهوریت مردم چین، انگلستان و فرانسه که پنج کشور عضو کلب اتومی میباشند و در آن راجع به حل مسئله خلع سلاح اتمی بحث خواهد شد درک کرده است.

۱۲ - اسامی: جعفر النمیری رئیس‌دولت سودان در کابینه آنکشور تغییرات زیادی وارد نموده است.

در جمله کسانی که درین تغییرات پست خود را از دست داده فاروق ابو موسی وزیر خارجه سودان نیز شامل می‌باشد که عوض وی دکتر صور خالد مقرر گردیده است.

۱۴ - اسامی: ملک حسین دوم پادشاه المغرب تمام اعضای کابینه آن کشور را برطرف ساخته و یک حکومت موقتی بوجود آورده است.

وی ضمن اعلام این موضوع متذکر شده که حکومت جدید به یک سلسله اصلاحات اقتصادی و اجتماعی در المغرب دست زده و با اختلاس و رشوه باتمام قدرت مبارزه خواهد کرد.

۱۶ - اسامی: حکومت ترکیه جمهوریت مردم چین را برسمیت شناخت.

مطابق اعلامیه مذکور ترکیه و جمهوریت مردم چین تصمیم گرفته‌اند بین خود روابط سیاسی برقرار نمایند.

* - اسامی: عساکر کمبودی می‌کشند فعالیت‌های عساکر ویتنام شمالی را در نقاط مختلف کمبود یا خنثی سازند قصبه‌مهم

۴ - اسامی: فعالیت‌های حامیان شیخ مجیب الرحمن علیه عساکر پاکستان در نقاط مختلف پاکستان شرقی بشدت ادامه دارد.

۵ - اسامی: الکسی کاسیگین صدراعظم اتحاد شوروی وعده از رهبران سایر کشور های اروپایی شرقی به بخارست وارد شدند. آنها برای اشتراک در جلسات شورای اقتصادی کشورهای اروپایی شرقی که در آن راجع به اتحاد کامل اقتصادی کشورهای عضویت پیمان وارسا بحث میشود به بخارست آمده‌اند.

۶ - اسامی: عبدالخالق محبوب رهبر حزب کمونیست سودان از طرف یک محکمه نظامی آنکشور به اعدام محکوم گردیده است.

محبوب به اتهام داشتن در کودتای گذشته سودان دستگیر و تحت محاکمه گرفته شده و خود وی در دوران این محاکمه که به صورت علنی صورت گرفت شرکت خود را در این کودتای از حقیقت خوانده است.

۷ - اسامی: هیات‌های ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی در مذاکرات تحدید اسلحه سترا تیریکی در سفارت اتحاد شوروی در هلستنگی با هم ملاقات نمودند.

۹ - اسامی: کنفرانس صدراعظمیان و متخصصین امور اقتصادی نه کشور اروپایی شرقی در بخارست خاتمه یافت.

۸ - اسامی: جوزف پروژیتو که هفتاد و سه سال دارد برای ششمین بار ب‌حیث رئیس جمهور یوگوسلاویا توسط اسامیله فیدرالی آنکشور انتخاب گردید.

اسامیله فیدرالی عبارت از پارلمان آن کشور است.

۹ - اسامی: سه نفر از کماندوهای نهضت آزادی فلسطین در عمان اعدام شدند. این سه نفر به اتهام قتل یک نفر دستگیر و تحت محاکمه گرفته شده و خود آنها نیز با ارتکاب این جرم اعتراف کرده بودند.

۱۱ - اسامی: جنرال حافظ الاسد رئیس جمهور سوریه گفت جنگ یک‌گانه راه آزاد گردانیدن اراضی اشغالی عربی و اعاده حقوق فلسطین است.

* - اسامی: حکومت سودان تصمیم گرفته تا سفرای خود را از اتحاد شوروی و بلغاریا بفرستد.

د افغانستان کالنی

حزب منسوخ شده عوا می لیک پاکستان شرقی آغاز کردید .

۲۶ - اسد : ایالات متحده امریکا اعلام نموده است که در حدود دو میلیون نفر از کارگرانی که در فابریکات قوای مسلح و دفاع امریکا کار میکرده اند نظر به موفقیت پروگرام اختتام جنگ ویتنام بیکار شده اند .

۲۷ - اسد : ایران پیکنگ را به حیث یگانه حکومت قانونی چین برسمیت شناخت و گفت هر دو کشور بین هم روابط سیاسی برقرار میسازند .

۲۷ - اسد : انور السادات رئیس جمهوریت عربی متحد حافظ الاسد رئیس جمهور سوریه و معمر القذافی رئیس دولت لیبیا کنفرانسی برای غور در باره مسوده قانون اساسی اتحادیه عربی پیشنهادی خویش در دمشق تشکیل دادند .

۲۹ - اسد : جمهوریت مردم چین اعلام نموده که هرگاه فارموسا در موسسه ملل متحد شرکت داشته باشد جمهوریت مردم چین در جلسات موسسه ملل متحد شرکت نخواهد نمود .

این امر نشان میدهد که جمهوریت مردم چین در مورد عضویت خود در موسسه ملل متحد و اخراج فارموسا از موسسه موصوف سیاست اشتی ناپذیری را در پیش گرفته است .

۵ - سنبله : حکومت چاد روابط سیاسی خود را با لیبیا قطع نموده و اعلام نموده که لیبیا از کودتا کنندگانی که مساعی شان برای از پادر آورده شدن رژیم فعلی چاد با ناکامی مواجه شده حمایت کرده است .

۶ - سنبله : دکتر من معمر القذافی رهبر لیبیا گفت در حالیکه مخالف کمونیسم در داخل کشورش میباید اطمینان دارد که روابط حسنه و موثر را با اتحاد شوروی حفظ خواهد کرد .

۶ - سنبله : اوضاع عمومی در سراسر چاد اکنون آرام میباشد . کودتای ناکامی که اخیرا در چاد رخداد بحرانهایی را در آنکشور بوجود آورده بود اما اکنون اوضاع عمومی در سراسر آنکشور قرین آرامش شده است .

پری کری را که از نگاه سوق الجیشی دارای اهمیت زیادی میباشد بار دیگر به تصرف خود در آورده اند .

۱۷ - اسد : مختار اولداد بار دیگر به حیث رئیس جمهور موریتانیا انتخاب گردید وی از سال ۱۹۶۰ که فرانسه به موریتانیا آزادی داده تاکنون به حیث رئیس جمهور موریتانیا انجام وظیفه مینماید .

۱۸ - اسد : سورن سنگ وزیر خارجه هند بار دیگر اظهار داشت که حکومت آن کشور از عضویت مردم چین در موسسه ملل متحد حمایت مینماید .

سورن سنگ متذکر شد که جمهوریت مردم چین یگانه نماینده مردم این سرزمین میباشد و باید در موسسه ملل متحد شرکت داشته باشد .

۱۹ - اسد : پس از بحرانهای شدید و تصادمات اوضاع عمومی در نقاط مختلف ایرلند شمالی که متعلق به انگلستان می باشد آرام گردیده است .

در دوران تصادمات چند روز گذشته بین قوای برتانوی و بعضی از طبقات مردم ایرلند شمالی اقلا هفده نفر به قتل رسیده و عده زیاد دیگری مجروح شده اند .

۲۱ - اسد : شورای دایمی پیمان اطلس با ادامه استفاده از تسهیلات نظامی در جزیره مالتا موافقه نموده است .

۲۲ - اسد : محاکمه شیخ مجیب الرحمن رهبر حزب عوامی لیک بر اساس اعلامیه حکومت پاکستان روز چهارشنبه در یک محکمه نظامی به صورت سری شروع گردید مگر هنوز مقامات حکومتی پاکستان درین زمینه از سکوت کار گرفته اند .

۲۳ - اسد : به موجب ترمیمی که از طرف معمر القذافی در کابینه آنکشور رونما گردیده است .

معمر القذافی علاوه بر ریاست دولت لیبیا امور مربوط به صادرات و واردات دفاع و فرماندهان عمومی قوای مسلح آنکشور را بعهده خواهد داشت .

۲۵ - اسد : کمشنری عالی پاکستان گفت محاکمه شیخ مجیب الرحمن رهبر

اخبار خارجی

- ۷ - سنبله : محمد شفیع الله یکی از مامورین سفارت پاکستان در سئیکلم از حکومت سویدن تقاضای پناهندگی سیاسی نموده است .
- ۹ - سنبله : نطاق قصر سفید اظهار داشت که شایعات مربوط به مسافرت ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا در ماه اکتوبر آینده به پیکنگ عاری از حقیقت میباشد .
- ۹ - سنبله : میرمن اندراگاندی صدراعظم هند گفت که مهاجرین بنگله دیش تا زمانی که به خانمان شان برگردانیده نخواهند شد که اوضاع در آنجا برای حفظ جان آنها مناسب گردد .
- ۱۰ - سنبله : اعلامیه که از طرف حکومت انکشور انتشار یافته گفته که جنرال یحیی خان رئیس جمهور پاکستان دکترای . ام مالک را بجای جنرال تیکه خان بحیث گورنر پاکستان شرقی مقرر نموده است .
- ۱۱ - سنبله : شیخ نشین قطر آزادی خود را رسماً اعلام نمود و در عین حال تصمیم گرفته تا تمام قرار داد های قبلی خود را با انگلستان منسوخ نماید .
- قطر که به پیروی از شیخ نشین بحرین آزادی خود را اعلام نموده چندین قبل از شرکت در فدراسیون شیخ نشین ها ی منطقه خلیج فارس خود داری کرده است .
- ۱۲ - سنبله : حکومت ایالات متحده امریکا خواستار عضویت جمهوری مردم چین در موسسه ملل متحد و ادامه عضویت فارموسا درین موسسه میباشد .
- ۱۳ - سنبله : کنفرانس مقامات عالیتره اقتصادی و بانکی کشور های بزرگ اقتصادی جهانغرب به شمول جاپان بدو ن رسیدن بکدام نتیجه مفیدی درباره خاتمه دادن بحرانهای پولی فعلی بینالمللی خاتمه یافت .
- درین کنفرانس که در پاریس انعقاد یافته بود راجع به اقدامات اقتصادی اخیر ایالات متحده امریکا و ازین برد بحرانی که پس از این اقدام درسیستم پولی بینالمللی بوجود آمده مذاکره شده است .
- ۱۴ - سنبله : ویلیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا اعلام نموده که حکومت
- انکشور تازه به آزادی رسیدن قطر را برسمیت شناخته است .
- ۱۵ - سنبله : روز نامه الاهرام اخبار داد که حل صلح آمیز بحرانات شرق میانه نازمانی که ایالات متحده امریکا به سیاست ابهام آمیزش ادامه میدهد ایجاد شده نمی تواند .
- ۱۹ - سنبله : کانگرس اعضای پارلمانی شصت و پنج کشور مختلف جهان کنفرانس هشت روزه خود را با صدور اعلامیه درباره تقبیح استعمار و هرگونه تبعضات در افریقا خاتمه بخشید .
- ۲۰ - سنبله : نیکیتا خروشچف صدراعظم سابق اتحاد شوروی به عمر ۷۷ سالگی در اثر سو مین حمله قلبی درشفابخانه کرملین در گذشت .
- ۲۰ - سنبله : شورای جامعه عرب با عضویت بحرین و قطر در جمله اعضای جامعه مذکور موافقه نموده اند .
- بحرین و قطر درین اواخر از تسلط انگلستان و تحت حمایتی انکشور را رهایی یافته و با عضویت این دو کشور تعداد اعضای جامعه عرب به شانزده کشور بالغ شده است .
- ۲۱ - سنبله : دکتر محمود فوزی صدراعظم جمهوریت عربی مصر پس از تصویب قانون اساسی جدید آن کشور در ریفرنندم دوروز قبل از طرف مردم جمهوریت عربی مصر استعفا ی خود را به انورالسادات رئیس جمهور انکشور تقدیم کرد .
- انورالسادات ضمن قبولی استعفا ی دکتر فوزی بار دیگر وی را مامور تشکیل کابینه جدیدی نموده و اعضای کابینه سابق دکتر فوزی تازمان تشکیل کابینه جدید بو ظایف خود ادامه خواهد داد .
- ۲۳ - سنبله : وزارت خارجه ایالات متحده سر انجام اعتراف کرد که امریکا آماده است تا چوکی فارموسا را در شورای امنیت ملل متحد به حکومت پیکنگ انتقال دهد .

د افغانستان کالني

۲۶ - سنبله : کنفرانس جده که هدف آن بر قرار ی صلح بین حکومت اردن و کماندو های فلسطینی بوده و قرار بود درجده بین نمایندگان طرفین انعقاد یابد بدو ناینکه کدام تماس مستقیمی بین نمایندگان اردن و کماندو های فلسطینی بر قرار گردد بارکود مواجه گردیده است .

۵ - میزان : ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی در بیروت با سلیمان فرانچیه رئیس جمهور لبنان ملاقات و بوی در باره مسائل مربوطه به مذاکره پرداخت .

۶ - میزان : جنرال صالح مهدی عماش معاون رئیس جمهور و عبدالکریم اشیمخلی وزیر خارجه عراق از وظایف شان برطرف ساخته شده اند .

مقامات عراقی کدام دلیلی برای برطرفی این دونفر ذکر نکرده است .

۷ - میزان : اندری گرو میکو وزیر خارجه اتحاد شوروی روز ۷ میزان در قصر سفیدباریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا ملاقات کرد .

۹ - میزان : یوگوسلاویا و تانزانیا گفته اند که اوضاع در افریقای جنوبی رو به خرابی گذاشته و خطر روز افزون صلح و امنیت را در افریقا تهدید میکند .

در اعلامیه مشترکی که بعد از باز دید چهار روزه معاون رئیس جمهور تانزانیا بلگراد انتشار یافته سیاست های تبعیض طلبی واپار تایدافریقای جنوبی، رودیشیا و پرتگال تقبیح گردیده است .

۱۰ - میزان : در واشنگتن دانسته شد که بیش از یکصدوسی عضو کانگرس امریکا اعلامیه را امضاء کرده اند که در آن انتخابات ریاست جمهور ی ویتنام جنوبی مسخره آمیز خوانده شده است .

در اعلامیه تذکر رفته است که ریفرندم ویتنام جنوبی انتخابات نبوده بلکه تمرینی از قدرت مطلقه در آنکشور است .

۱۱ - میزان : نگوین واتیو رئیس جمهور ویتنام جنوبی با حصول اکثریت آراء برای یک دوره چارساله دیگر به حیث رئیس جمهور آنکشور انتخاب گردید .

در انتخابات ریاست جمهور ی ویتنام جنوبی که شروع شده بود هشتاد فیصد از رای دهندگان به طرفدار ی واتیو رای دادند .

۱۲ - میزان : انورالسادات رئیس جمهور عربی مصر به حیث رئیس فدراسیون جدید التشکیل جمهوریت های عربی انتخاب گردید .

۲۸ - سنبله : انورالسادات رئیس جمهوریت عربی مصر با تقرر اعضای کابینه جدید آنکشور که از طرف دکتور محمود فوزی صدراعظم جمهوریت عربی مصر تشکیل شده موافقه کرد .

کابینه جدید دارای بیست و هفت عضو می باشد در حالیکه کابینه سابق جمهوریت عربی مصر سی و سه عضو داشت .

۳۰ - سنبله : ادم مالک وزیر خارجه اندونیز یا در جلسه مجمع عمومی موسسه ملل متحد با اکثریت قابل ملاحظه آراء بحیث رئیس بیست و ششمین دوره اجلاس مجمع عمومی موسسه ملل متحد انتخاب گردید .

اول - میزان : لونید برژنیف رهبر حزب اتحاد شوروی این شایعات را که حکومت آنکشور در صدد عملی ساختن دکتورین جدید بنام دکتورین برژنیف مبتنی بر تسلط محدود اتحاد شوروی برکشور های بلاک شرقی می باشد عاری از حقیقت خوانده است .

۲ - میزان : مذاکرات سه روزه لئونید برژنیف رهبر حزب اتحاد شوروی و مارشال تیتو رئیس جمهور یوگوسلاویا خاتمه یافته است .

آخرین مرحله مذاکرات سران دوکشور دیروز در خارج از شهر بلگراد صورت گرفته است .

۳ - میزان : شورای امنیت موسسه ملل بحث خود را در باره شکایت اردن علیه اسرائیل در باره پلانهاییکه حکومت اسرائیل برای تغیر وضع بیت المقدس طرح نموده ادامه داد .

۴ - میزان : ویلیم راجرز وزیر خارجه ایالات متحده امریکا پیشیمینی نموده که آن کشور به مساعی خود برای جلو گیری از

اخبار خارجی

۲۰ - میژان : عمر ثقف نماینده عربستان سعودی در جلساته اسامیله عمو می ملل متحد گفت وظیفه نو دملیسو ن عرب و ششصد ملیون مسلمان است تا مردم فلسطین را از نابودی ملی نجات دهند .

۲۱ - میژان : پرنس صدرالدین آغسا خان کمشنر عالی ملل متحد برای مبارزین از حکومات وافکار عامه جهان تقاضا نمود تا به سرعت ممکنه به پنا هگزینان پاکستان شرقی کمک نمایند .

آغا خان طی بیانیه نگرا نی عمیق خود را در مورد اوضاع تراژیدی پنا هگزینان پاکستان شرقی در هند ابراز داشته گفت مصیبت مردان زنان ، اشخاص کهن سال و مخصوصا اطفال جهان راتکان داده است .

۲۴ - میژان : داکتر هنری کیسنجر مشاور رئیس جمهور نکسن در امور امنیت ملی عازم پیکنگ گردید تازمین مسافرت آینده رئیس جمهور امریکا رابه جمهوریت مردم چین فراهم سازد .

کیسنجر هنگام پرواز از دادن جواب به بسیاری سوالات خبر نگاران خودداری نموده فقط گفت که وی برای این به مسافرت چهار روزه به جمهوریت مردم چین دست زده است تا برآیند مذاکرات رهبران ایالات متحده امریکا و جمهوریت مردم چین کار کند .

۲۶ - میژان : مختار اولدا دا رئیس جمهور موریتانیا به مجمع عمو می ملل متحد گفت و کمک های نظامی ناتو به پرتگال علت عمده دوام جنگ استعماری در موزنبیق ، انگولا وگینی از متصرفات آنکشور میباشد .

۲۸ - میژان : ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی در مورد تجدید سیستم رمی های تدافعی و تهاجمی در ساحه های معینی به موافقه نایل آمده اند .

۳۰ - میژان : اوتان متسر منشی موسسه ملل متحد از دو حمله بم که بر اعضای تیم کمک ملل متحد در پاکستان شرقی صورت گرفته انتقاد نموده است .

سر منشی ملل متحد اظهار داده که وقوع همچو حادثات به هیئت ملل متحد ناممکن خواهد ساخت تا بتوانند به عملیات امدادی خویش در پاکستان شرقی ادامه دهند .

۱۳ - میژان : رهبران جمهوریت عربی مصر لیبیا و سوریه در جلسه شان قاهره را به حیث پایتخت فدراسیون جدیدالتشکیل عربی که سه کشور مذکور رابا هم ملحق می سازد انتخاب نمودند .

۱۴ - میژان : یاسر عرفات رهبر گریلا های فلسطین از يك سوء قصد جان به سلامت برد .

نطاق جنبش مقاومت فلسطین ضمن اظهار این مطلب در پیرو ت گفت این سوء قصد وقتی صورت گرفت که رهبر مبارزین فلسطین مشغول ماینه اژدسته های مبارزین درسوریه بود .

۱۶ - میژان : ماوتسی تونگ رهبر حزبی جمهوریت مردم چین برای اولین مرتبه در ظرف دو ماه در اجتماع پیکنگ ظاهر شده واز هیلی کلانی امپراطور حبشه استقبال نمود .

رهبر حزبی هفتاد و هفتساله جمهوریت مردم چین بعدا برای چهل دقیقه با امپراطور حبشه مذاکره نمود .

طبق منابع پیکنگ لین پیائو وچونهای نیز درین مذاکرات اشتراک داشتند .

۱۷ - میژان : نیهات اریم صدراعظم ترکیه گفت وی قصد ندارد تا در قبال بحرانی که در کابینه وی ایجاد گردیده ازوظیفه استعفاء کند .

صدراعظم ترکیه این موضوع را قبل از تشکیل جلسه کابینه خود که قرار بود به منظور بحث بر بحران موجوده در انقرا تشکیل گردد اظهار نمود .

۱۸ - میژان : جنرال جعفر النمیری رئیس کمیته شورای دولتی سودا ندریفرنرند میکه در آنکشور صورت گرفته به حیث رئیس جمهور سودا ن انتخاب گردید .

۱۹ - میژان : نمایندگان هشت کشور گروپ تجاری اروپای شرقی برای جلسه کمیته اجراییوی کشور های مربوط وارد مسکو گردید .

نمایندگان شامل هیات های تجارتسی بلغاریا ، چکوسلوواکیا ، آلمان شرقی ، مجارستان ، منگولیا ، پولند ، رومانی ، وعضو شورای اجرایی فدرالی یوگوسلاوی میباشد .

د افغانستان کالنی

۰۰- عقب :

۷- قوس
وصفیتل به ضرب گلوله چارم در مدخل هوتل
شتران قاهره از پادر آمد .

قاتلین از عقب يك پایه سنگی دفتر اطلاعات
هوتل آتش کردند .

اول قوس :

۸- قوس
پاکستان وهند هر دو از جنگهای شدید در
امتداد سرحدات شرقی راپور داده اند پاکستان
مدعی است که قوای آن کشور با قوای هندی
در ناحیه جیسور مشغول جنگ بوده و خطر يك
جنگ مکمل روبه افزایش است .

در جیسور جنگهای شدیدی بین تجزیه ،
طلبان پاکستان شرقی با قوای نظامی پاکستان
جریان دارد .

۳- قوس

جمهوریت مردم چین شدیداً پرتگال رانسیست
تجاوز آنکشور برکشور های همجوار افریقایی
تقیب نمود هوانگ هو نماینده دائمی پکنیک
در شور ای امنیت ملل متحد گفت پرتگال
از سالیان درازی به اینطرف اعمال تجاوز کارانه
را علیه سنیگال مرتکب گردیده و حاکمیت و
تمامیت ملی آنکشور را تهدید نموده است .

۹- قوس

عباس هویدا صدر اعظم ایران تاسف عمیق
خود را در مورد راپور های وقوع جنگ در
جزایر تمپ سنیر و تمپ کبیر که قوای ایرانی
آنها اشغال نمود ابراز داشت .

۱۰- قوس :

عراق از شورای امنیت ملل متحد تقاضا نمود
تا جلسه خاصی را در مورد بحث برپایه شدن
عساکر ایرانی بر سه جزیره خلیج تشکیل دهد
حکومت عراق بعد از اعلام قطع روا بطا
انگلستان و ایران طی مکتوب عنوانی سرمنشی
موسسه ملل متحد این تقاضا را به عمل آورد .

۱۰- قوس

ایالات متحده امریکا اجازه صدور سلاح را به
هندوستان متوقف ساخت .

۴- قوس

جنرال محمد یحیی خان رئیس جمهور پاکستان
فعالیت های همه فراکسیون های حزب عوامی
ملی را در پاکستان ممنوع وانمود کرد .

۵- قوس

ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده
امریکا يك تقاضای شخصی از اتحاد شوروی
هند و پاکستان غرض همکاری در تقلیل
مخاصمت در نیم قاره هند به عمل آورد .

۶- قوس :

فردینا ندمارکوس رئیس جمهور فلپین ،
ذریعه يك محکمه غیر نظامی حکم اعدام بیست و
يك عسکر آنکشور را که به قتل عام سی و ،
شش نفر مسلمان در تصادم روز دوشنبه در
ولایت جنوبی فلپین متهم میباشند صادر نمود

۱۱- قوس

حکومت نیپال ایریم استعفايش را به جودت
سونای رییس جمهور ترکیه تقدیم نمود .
درین حکومت سیزده وزیر در حکومت ائتلافی
ترکیه نیز استعفا دادند میگویند علت این اقدام
آنها آن بود که حکومت در عملی ساختن
ریفورم های مجوزہ ناکام مانده است .

۲۸- قوس

بشمول قوماندان قوای سه گانه اردوی پاکستان
بارتیس جمهور آنکشور همراه میباشد .

۱۶ دلو: يك طیاره بوئینگ ۷۲۷ لوفت
مانزای جمهوریت اتحادی المان جانب مسکو
پرواز نموده و باین ترتیب سرویس منظم
هوایی بین مسکو و فرانکفورت شروع گردید .

۱۸ دلو: شیخ مجیب الرحمن صدراعظم
بنگله دیش در يك اجتماع پنجمه هزار نفری
در کلكته گفت هراکه ذوالفقار علی بوتور رئیس
جمهور پاکستان فکر نماید که کدام ارتباطی می
تواند بین پاکستان و بنگله دیش موجود گردد
اشتباه خواهد کرد .

۱۸ دلو: خان عبدالولیخان رهبر حزب
عوامی ملی بار دیگر تکرار کرد که حزبش آماده
است تا با حکومت رئیس جمهور بوتو همکاری
کند ولی این همکاری را فقط بعد از رفع مقررات
حکومت نظامی خواهد نمود .

۱۹ دلو: صدراعظمان هند و بنگله دیش
موافقه کردند تا تمام قوای مسلح هند تا پنج
حمل سال آینده باید از بنگله دیش خارج ساخته
شوند .

۲۰ دلو: ریچارد نکسن رئیس جمهور
ایالات متحده گفت هدف از پالیسی خارجی وی
داشتن روابط بهتر با مسکو و پیکنگ میباشد .

۲۴ دلو: در رای گیری که در ماه نوامبر
برای انتخابات عمومی در یوروکوی صورت
گرفت سناتور جوان ماریا بوردابییری بحیث
رئیس جمهور آنکشور قبول شده است .

۲۵ دلو : در نتیجه برفباری های اخیر
در نواحی سرحدی ایران در چهار روز گذشته
شصت نفر هلاک شده اند .

۲۶ دلو: دگلس هیوم وزیر خارجه برتانیه
بشمول جمهوریت مردم چین را در موسسه ملل
متحد استقبال کرده و گفت روابط بین پیکنگ
و برتانیه روبه انکشاف است .

۲۷ دلو: سفرای هند و اتحاد شوروی
متعین داکه اعتماد نامه های شان را به ابوسعید
چودری رئیس جمهور بنگله دیش تقدیم
نمودند

۲۹ دلو: قصر ریاست جمهوری ایتالیا
اعلام داشت که کلیواندی روتی صدراعظم
موظف آنکشور موفق شد حکومت دیموکرات
مسیحی را در ایتالیا تشکیل نماید .

سناتور چاریس عضو دیگر حزب دیموکرات
از پست خود در ملل متحد به عنوان پرو تست
علیه حمایت ریچارد نکسن از رژیم اقلیت
سفید پوست رودیشیا استعفا داد .
سناتور ایالت مشیگان نمایندگی کشورش را
در کمیته ضد استعمار ملل متحد عهد داده
بود .

۲۸- قوس

در راولپندی رسماً اعلام گردیده که یحیی خان
رئیس جمهور پاکستان به مجردیکه قدرت را به
نمایندگان منتخب واگذار شود از وظیفه اش
بحیث رئیس جمهور استعفا خواهد داد کدام
تفصیلاتی بیشتر از طرف رادیو پاکستان در
زمینه داده نشده است .

۲۸- قوس

ژورژ پومپیدو و پولوس صدراعظم یونا ن
الغای قسمتی حکومت نظامی را که از ماه حمل
۱۹۶۷ به این طرف در یونان برقرار بود اعلام
کرد .

۲۹- قوس

رئیس جمهور یحیی خان قصد ر ت
رأبه ذوالفقار علی بوتو واگذار شد .

۲ دلو: ادوارد هیت صدراعظم انگلستان
اسناد به شامل شدن آن کشور رادر بازار
مشترک اروپا در بروسل امضاء کرد .

۳ دلو: مجیب الرحمن مدتی را که باید
گریلا های بنگال شرقی سلاح دست داشته را
به حکومت بنگله دیش تسلیم نمایند تمهید
بخشیده است .

۸ دلو: شورای امنیت بحث در بساره
مسایل افریقایی اولین جلسه خود را در افریقا
در ادیس ابابا مرکز حبشه دایر کرد .

۹ دلو: ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات
متحده امریکا تاسیس اداره فدرالی جدید را
برای مبارزه علیه خرید و فروش و استعمار ل
هیروئین در آنکشور اعلام کرد .

۱۰ دلو: ذوالفقار علی بوتو رئیس
جمهور پاکستان راولپندی را به قصد پیکنگ
ترك گفت .
در این مسافرت يك هیات بزرگ حکومتی

اخبار خارجی

۲۲- قوس

مین عضو موسسه ملل متحد پذیرفته شده است .

۴۱- قوس

ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا و ژورژ پومپیدو رئیس جمهور فرانسه مذاکرات وسیعی راجع به بحران پولی بین المللی و امکانات ختم جنگ هند و پاکستان در جزایر آزورس انجام داد .

۲۲- قوس

تقریباً دو ساعت بعد از آنکه شورای امنیت مجدداً بحث خود را راجع به جنگ هند و پاکستان شروع نمود اتحاد شوروی فیصله نامه ایالات متحده آمریکا را در زمینه ویتو کرد این سومین بار است که اتحاد شوروی راجع به جنگ هند و پاکستان از حق ویتو خود استفاده میکند . یک هیات عالی رتبه اتحاد شوروی برای مذاکره در باره جنگ نیم قاره هند و پاکستان مسکو را به قصد دهلی جدید ترک گفت . ریاست این هیات را واسیلی کوزنتسوف معاون وزارت خارجه اتحاد شوروی بسمه دارد

۲۳- قوس

نمایندگان ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی طولانی ترین جلسه مذاکرات شان را در مورد تحدید اسلحه استراتژیک شروع نمودند این جلسه یک جلسه خیلی مصروف کننده بوده است ولی از توضیحات بیشتر در مورد زمینه خود داری شده است .

۲۴- قوس

قصر سفید ایالات گفت که هرگونه توسعه جنگ بین هند و پاکستان تأثیری بر صلح جهانی و روابط آینده بین اتحاد شوروی و ایالات متحده آمریکا خواهد داشت .

۲۶- قوس

توپهای هندی و پاکستانی پسات هفت بوقت افغانستان آتشباری را در امتداد جبهه غربی ، متوقف ساختند .

۲۷- قوس

یک اعلامیه رسمی راولپندی حاکیست که ، ذوالفقار علی بوتو وزیر خارجه موظف پاکستان از نیویارک به کراچی مواصلت نماید یعنی خان قدر ترا به یک حکومت منتخب که تحت قانون اساسی جدید اخیراً تشکیل گردیده انتقال خواهد داد .

قوای هند و پاکستان همچنان در جنگ هوایی بحری وزمینی علیه یکدیگر در وادی مختلف پاکستان شرقی و غربی مشغول پیکار اند . سی و سه طیاره پاکستانی را در نوا حی ، مختلف سقوط داده و یازده طیاره خویش را نیز از دست داده است .

۱۳- قوس

هند آنچه را بنگله دیش میخواهند آنرا به حیث دولت اعلان نمود پاکستان روابط سیاسی خود را با هند قطع کرد .

قطع روابط به تعقیب برسمیت شناختن هند از بنگله دیش صورت گرفت

۲۵- قوس

سید نظر الاسلام بحیث کفیل ریاست جمهوری بنگله دیش انتخاب و مطابق یک لستی که حکومت موقت آن در دهلی جدید انتشار داد تا جالدین احمد به حیث صدر اعظم مشن ق احمد به حیث وزیر خارجه قمر الزمان به حیث وزیر داخله ومنصور علی به حیث وزیر مالیه ، انتخاب شده اند .

۱۶- قوس

لیبیا نسبت ملی شدن یک کمپنی پترول انگلیسی از طرف لیبیا به کمپنی مذکور ، غرامت خواهد پرداخت . مقدار غرامت توسط کمیته تحت ریاست وزیر پترول لیبیا تعیین خواهد شد .

لیبیا نسبت اشغال سه جزیره خلیج از طرف ایران ، انگلستان را نیز درین کار شریک می داند کمپنی پترول برتانوی را ملی اعلام نمود

۱۸- قوس

وزارت خارجه ایران گفت که کشور سوئیس از منافع ایران در عراق مراقبت خواهد نمود . ایران و عراق اخیراً نسبت اشغال سه جزیره خلیج از طرف عراقی را برائنی روابط شان را قطع نموده اند .

۲۰- قوس

بیرق اتحادیه شیخنشین های خلیج در حضور ادم مالک رئیس مجمع عمومی واوتانت سرمنشی ملل متحد بر فراز عمارت موسسه جهانی برافراشته شد اتحادیه جدید تشکیل شیخنشین های خلیج به حیث یکصندو سی و دو

دکور نیو خبرونو کرونو لوڅی

دحمل لمری : د مزار شریف د گل سرخ لېغونی میله سهاردشاه ولایتآب د پانکی روسی د علم په پورته کیدلو سره دغنمنو ی سترو مراسمو دپه ځای کیدلو په ترڅ کښی شروع شوه.

دحمل ۶ : دافغانی سری میاشتی ټولنی په ۱۳۴۹ کال کی شه دیاسه اووه نیمملیونه افغانی په هیواد کی دننه جامی دواگانوونورو ضروری لوازم مستحقینوته دمرستی په ډول ورکړیدی .

دغراز ۵۵۱۱۸۹۵-۱ افغانی یی داردن ترکیی اویاکستان دهیواد وخیر په موسسوته دمرستی په ډول ورکړیدی

دحمل ۷ : والاحضرت شهزاده احمدشاه اودده میرمن والاحضرته خاتول دصحنی معاینو او علاج لپاره سهار دآریانا په الوتکه کښی اروپاته لاړل.

* دامریکی له متحدو ایالتو څخه دینخوس زروتنو غنمو دارل لو لپاره ددریو ملیو نو ډالرو موافقه لیک دمالی په وزارت کسی لاسلیک شو.

دحمل ۸ : دآرت اوډراماتیک یوکلن کورس دمازدیگر په پنځو بجو دثقافت او هنر په ریاست کی داطلاعاتو او کلتور دوزارت دمعین ښاغلی محمدخالد روبښان لخوا پرانستل شو.

* دهرات دښځو دبنديځانی ترڅنگه دهرات دولايت دمیرمنو درضا کاری ټولنی لخوا یو کوچنی روغتون پرانستل شو.

دحمل ۱۰ : دخارندوی دهمکارانو دټولنی عمومی غونډه دپوهنی دوزارت په کلوب کی پرانیستل شوه .

* دجدام دناروغی دروغتیا داساسی مرکز دودانی دښت ډبره دښاغلی عبدالقادر قاضی لخوا دجلریز په علاقهداری کښی کښینودل شوه .

دحمل ۱۱ : دخارنجونی افتخاری عا لی رئیس والاحضرتی شهزادگی مریم په ډله ایژنیالکیو ایښودلو لومړی نیالگی داستقلال په پارک کښی کیښود.

* دبگرامیو دجرگانو پروژه چه دولسی چین دجمهوریت دیو ملیون ډالر وپور او

دحضرت علی کرم الله وجهه د مبارکی روسی علم دسهار په اتوبجو او پنځه څلوینښتو دقیقوپه داسی حال کښی چه موزیک شاهمی سلامی نیولی وه دتویونو له ډزو سره یوځای دبلخ دولايت دهیواددمرکز اونورو ولایتو دزرها وتنو خلکو داحساساتو په څرگند ولو اوخوشالیو کښی په خاص جلال سره چک کړی شو.

* دنیالکیو ایښودلو دمیلی مراسم دقرآن شریف دخوآیتونو په تلاوت او دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دفرمان په لوستلو په خیر خانه مینه کښی پرځای شول.

* دکابل دمنډیې جنبه ترغرمی دمخه په اتو بجو په کابل منه یی کی ددکاندارانو او علافانو په گډون دیوزیات شمیر خلکو په مخ کی دقرآن عظیم الشان دخو آیاتو نوتر تلاوت وروسته دکابل دسر پرست ښاروال ښاغلی محمدکبیر نورستانی لخوا دافغانستان درعیست پالونکی پاچا همایونی اعلیحضرت د عمر داوډدوالی او په هیواد کی دغلی دپریمانی په دعا پورته کړی شوه .

دحمل ۲ : دایکافی سیمینار دکرنی او اوبو لگولو دوزارت داوبو او اوبولگو لو دسروی درئیس ښاغلی جمعه محمد محمدی په وینا سره پرانستل شو.

دحمل ۳ : دقنی دویالی دپرچاو دښت ډبره دقرآن مجید دخوآیتودتلاوت نه وروسته مازیگر دکندز دوالی ښاغلی محمد ها شم صافی لخوا کښینودله شوه .

دحمل ۵ : دنارنج دگل غنمنی میله تر غرمی وروسته داطلاعاتو او کلتور دوزارت د افغانستان اکاډیمی دپښتو دانکشاف اوتعمیم دریاست لخوا دیوی ادبی ټولنی په ترڅ کی ونمانځل شوه .

د افغانستان کالني

ولسوالیو مخور او سپين ټير ډله ډله خپل حضور ته ومنل .

* د شېرزاده محمد نادر ترمشري لا ندی د افغانستان د زولوژی کمیټی دورځی په دوو بجو د زولوژی په ودانۍ کې د ۱۳۵۰ کال لومړني غونډی وکړه .

دحمل ۱۸: معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمي نه وروسته دهیلمند د ولایت د نادعلی اوشمالان د کرنی پروژی وکتلی .

* دروغتیا بین المللی ورځ په ټول هیواد کی د غونډه وپه جوړولو اود کنفرانسونو په ورکولو سره ولمانځل شوه .

دحمل ۱۹: همایونی معظم ټولواک د اعلیحضرت احمدشاه بابا دمقبري د ترمیم او ښکلا له کبله د کندهار والي ته ارشاد و فرمایل .

دحمل ۲۰: علیا حضرت ته معظمه ملکه د بلخ ولایت ته دیوه لنډ سفر په قصد هغه ولایت ته روانه شوه .

دحمل ۲۱: معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د سفر له خپلو ملگرو سره له غرمي نه وروسته په څلورو بجو او پنځه ویشتو دقیقو په کندهار نومي سلطنتي الوتکه کښی له کندهار څخه مزار شریف ته ورسیدل .

دحمل ۲۲: معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له غرمي نه وروسته د شبرغان د جنوب لويديځ په دیرش کیلومتری کښی د طبیعي گاز د کشف د نوي ساحي د لومړي کوهي ازمويښتي پرانیستلی .

دحمل ۲۳: معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت او علیاحضر ته معظمه ملکه دورځي په څلورو بجو او څلوېښتو دقیقو د خلم د ولسوالۍ څخه هلیکوپتر په واسطه کندز ته ورسیدل .

دحمل ۲۴: دمازیگر په پنځو بجو د غاښونو د جوړولو د کلینیک په ودانۍ کې درو غتیادوزیر پوهاند دوکتور محمد ابراهیم مجید سراج له خوا د غاښونو د نودطب تعلیمی مرکز پرانیستل شو .

* معظم همایونی اعلیحضرت او علیاحضر تی معظمی ملکی د کندز د شیرماهی د دښتی دور شو څخه کتنه وکړه .

د دولت له بودجی څخه ۱۸۵ ملیونو افغانیو په لگښت په فعالیت شروع کړیده په کال کی ۲۰۰ زره چرگوبی شل زره هیلې د ۷۰۰ زرو څخه تر ۸۰۰ زرو پوری هکی بازار ته د خرڅلاو دپاره وړاندی کوی د چرگانو پروژه چه ۳۵۰ جریبه مخکی په ساحه کښی جوړه شوی ده دودانۍ چاری یی دوه کاله پخوا شروع شوی او اوس سرته رسیدلی دی اودهغه څخه گټه اخستل شروع شویدی .

دحمل ۱۲: دمشرانو د جرگي رئیس ښاغلی ستانور عبدالهادی داوی او انتصابی ستانور ان چه په دی وروستیو وختو کی د معظم همایونی اعلیحضرت د شاهانه حضور ته د ستانور په حیث ټاکل شوی وه شاهانه حضور ته ومنل .

* دایکانی سیمینار چه د هیواد د اوبو د منابعو د پلانو د انکشاف لپاره د حمل په دوهمه ورځ شروع شوی و داوبو د منابعو د پراختیا د موضوع په شاوخوا کښی له پولې غونډه و او بحثونه وروسته پای ته ورسید .

* دهرات د سیلو د جوړیدلو کار چه د شلو زرو ټنو غلی ظرفیت به ولری له غرمي نه پخوا په لس نیمو بجو د افغانستان د خورا کسی مواد اوعامه اړتیا ودمومسی در رئیس ښاغلی دوست محمد فضل اوبناغلی حمید الله عنايت سراج لخوا شروع شو .

دحمل ۱۴: تمثیلی علنی محاکمه د کابل په ولایت کښی پرانستله شوه .

دحمل ۱۵: د جیالوژیکی څېړنو اوسروپو پر اساس د حاجیک په کان کی دوه زره ملیونه ټنه اوسپنه تثبیت شویده .

دحمل ۱۶: معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په داسی حال کی چه ولاحضرت جنرال سردار عبدالولی دکانو او صنایعو و زیر ښاغلی امان الله منصوری دملکی هوايي او توریزم لوی رئیس ښاغلی سردار سلطان محمودغازی له دوی سره ملگری و دارزگان د ولایت څخه د کتنی په نیت د کند هار بین المللی هوايي دگر ته ورسیدل اود کندهار په هوايي بین المللی دگر کی د کندهار د والي ښاغلی محمد صدیق د دایرو دمشرانو وکیلانوسانورانو او مخورو لخوا یی تودهرکلی وشو .

دحمل ۱۷: همایونی اعلیحضرت تر غرمي دمخه داروزگان ولایت دهرکز او مربو طو

ګوډنۍ خبرونه

دحمل ۲۶ : معظم ټو لوا ك همايونسى اعليحضرت او علياحضرت معظمه ملكه له خپلو دسفر له ملګرو سره دهيو د ځينو ولايتو ته دمسافرت نه وروسته له غرمې نه وروسته په يوه بجه او پنځه ويشتو دقيقو په كندهارنومي سلطنتي الوتكه كښې په خيره سره كابل ته را ورسيدل .

دحمل ۲۷ : افغانستان اوس دوه زره او څلور كيلو متره په بين المللي سو په لويى لارى اوډينځلس زرو كيلومترو په شا وخوا كښې دوهمه دريمه اوڅلور مه درجه خا مه سپړ كونه لري .

دحمل ۲۸ : دكولرا د ناروغۍ په ضد د مجادلي سيمينار تر غرمې دمخه درو غتيا د وزارت دمعين پوهاند دكتور عبدالله عمر لخوا دعامى روغتيا په موسسه كې پرا نستل شو .

*** دنگرهار ولايت په مركز جلال آباد كې** دهغه ځاى دمخابراتو دمديريت له خوا يو سل لينه نوى سويچ بورډ نصب او په كار و لويده .

دحمل ۳۰ : دآهو دبوټو فابريكې دتيركال په اوږدو كې دپنځلسو مليونو او درى اتيا زره افغانيو په بيه يولك شپږ اويا زره څلورسوه اوډرى شپيته جوړه بوټان توليد كړيدى .

*** په كابل كې دهند دجمهورى دولت نوى لوى سفير ښاغلى كمال مېتاخيل اعتماد ليك له غرمې نه مخكښې په يوولسو بجو ددلكشا په ماڼۍ كې دمعظم ټولواك همايوني اعليحضرت حضور ته وړاندې كړ .**

*** په كابل كې دجاپان نوى لوى سفير ښاغلى كنجى ناكاو له غرمې نه پخوا په يوولسو بجو اوپنځلسو دقيقو خپل ا عتماد ليك ددلكشا په ماڼۍ كې دمعظم ټولواك همايو نى اعليحضرت حضور ته وړاند كړ .**

دټور ۱ : دكابل په دربار كښې دالمغرب نوى لوى سفير ښاغلى مېدى عبدالجليل له غرمې نه پخوا په يو ولسو بجو خپل اعتمادليك له معمولو تشريفاتو سره سم دمعظم ټولواك همايوني اعليحضرت حضور ته ددلكشا په ماڼۍ كښې وړاندې كړ .

*** په كابل كې دسويډن نوى لوى سفير ښاغلى كونت گوستاف بوند غرمه په دوولسو بجو خپل اعتماد ليك په معمولو تشريفاتو سره ددلكشا په ماڼۍ كښې دمعظم ټولواك همايوني اعليحضرت حضور ته وړاندې كړ .**

دټور ۴ : همايوني معظم اعليحضرت دپكتيا دولايت دكتلو دپاره سهار دهيليكوېتر په وسيله خوست ته تشریف يووړ .

دشپږياري ذات دمخه ښې دپاره صدراعظم ښاغلى نور احمداعتمادى دكابل په هوا يى ميدان كښې حاضر ؤ . دهمايوني معظم اعليحضرت دسپړلي هيليكوېتر دغرمې نه مخكښې په ۹ بجو اواتو دقيقو دكابل دهوايى ميدان څخه دپكتيا په نيت پورته شو .

*** شاهانه ذات خوست ته درسيدو په وخت كې دپټې په پريكو لو اودشاهانه په حق پالونكي لاس سره يى دمخصوصى ټپى په فشار سره دڅښلو دصحنې اوږو پسر و ژه پرانستله .**

دټور ۵ : معظم ټولواك همايوني اعليحضرت دپكتيا له ولايت څخه له دوه ورځنۍ كتنې نه وروسته له غرمې په شپږ و بجو اوڅلويښتو دقيقو له خيره سره شاهي ارگ ته راوړسيد .

دټور ۸ : دهرات دمباركې خر قى دنوى ودانۍ جوړولو چارې چه دبنسټ ډبره يى زمونږ دديانت پالوونكي پا چا همايونسى اعليحضرت په لاس ايښو دله شوى و ه بشپړ شوى .

*** معظم ټولواك همايوني اعليحضرت دماښام په اووبجو دمجارستان دخارجه چارودوزارت معين ښاغلى هولى دگلخانى په ماڼۍ كې شاهانه حضورته ومانه .**

دټور ۹ : دافغانستان دپاچاهي دولت اود مجارستان دولسى جمهوريت ترمنځ دفرهنگي همكاري تړون دخارجه چارو په وزارت كښې لاسليك شو .

دټور ۱۰ : دمجارستان دخارجه وزارت معين دمعظم ټولواك همايوني اعليحضرت په حضور دمشرق كيدو په وخت كې دهغه هيواد دجمهور رئيس ښاغلى پال لوسون شى بلنه وړاندې كړيده .

د افغانستان کالند

د ایستلو ریاست د دولتي تصدی په موسسه بدل شوی دی او هغه اساسنامه د شمال د پرو دسکرو د ریاست په نامه په دی وختو کښی د وزیرانو له عالی مجلس څخه تیر شویده .

* د فوایب دو لایت دولت آباد د ولسوالی اساسی پل د فواید عامی د وزیر انجنیر محمد یعقوب لعلی لخوا پرانیستل شو .

د ٢٠ : د پښتو نستان ستر مشر خان عبدالغفار خان دخپلو صحی معایناتو دپاره د ننگرهار څخه کابل ته تشریف راوړ .

د ٢١ : معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت قاضی القضاة پوهاند دکتور عبد الحکیم ضیایی اودستری محکمی قاضیان دکتور ولید حقوی ، مولوی عبداللہ صافسی د ولایتانو د ٢٢ محکمو ریسان او د قضایی د پلټنی او تدقیق دگرو پونو ریسان تر غرمی وروسته په یوه بجه دگل خانی په مانی کی شاها نه حضورته ومنل .

د ٢٢ : د افغانستان د شا هی دو لټ اوبلغار یا دخلکو د جمهوریت تر منځ د هوایی حمل ونقل موافقه دملکی هوایی ریاست په ودانۍ کی لاسلیک شوه .

د ٢٣ : یوسلو اته ټنه غنم چه د هرات د ولایت د کرخ د ولسوالی په مربوطاتو کښی د احتکار په قصد ذخیره شوی وو د احتکار د قانون له مخی دهغه ولایت دارزاقو او عامه اپتیا و د اداری گدام ته تحویل شوی دی .

د ٢٥ : د ننگرهار د ولایت د کامی په ولسوالی کی د قبایلو روغتون د بیا یلو

د مستقل رئیس سید مسعود یو هنیار په واسطه سره پرانیستل شو .

* د نباتی فرشی پروژه چه په ١٣٤٥ کال کی یی لمړنی مطالعات شروع شوی وه او مقصد یی د ټولو خودرویو نباتاتو لکه څنگلونه ورشوگانی اود لملی کښتونو دللمی باغونو او ډول ډول کښتونو دودی د سیمی وټاکل اوطبی صنعتی نباتاتو احصائیہ اونورو څخه عبارت دی دکرنی په وزارت کی پرانیستل شوه .

د ٢٦ : د شهرباری ذات د بنیاد لاسی اعتمادی د حکومت استعفا ومنله .

معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت دغه بلنه په خوښی سره منلی ده چه په راتلو نکی کال کی په یوه مساعده وخت کی به مجارستان ته مسافرت وکړی .

* دکرنی او اوبو لگولو دوزارت له خوا دکابل د اصلاح شوو میوو څه دپاسه شپږ دیرش زره نیالکی په مرکز کی خلکو ته ورکړی شوی دی .

* د کندهار په ښار کی ټول ددری زره کیلو اته بریښنا په ظرفیت سره د بریښنا د انرژي د تولید دوی نوی دستگاو په کار واچول شوی .

د ١١ : د رادپو افغانستان د ډیری لنډی خبی دستگاه یاو کای نوی ودروله شوه د ډیری لنډی خبی په ٣٢ مترسای په ٩٦ میکا سایکل سره یی د رادپو افغانستان لومړی پروگرام په امتحانی ډول سره خپورکړی .

د ١٤ : د وزیرانو عالی مجلس د تجارت دوزارت په تشکیلاتو کښی دپانگی اچولو د دارالانشاء د عمومی مدیریت په نامه دیو ی اداری تاسیس کیدل منظورکړی دی .

د غور ولایت د مرکز چغچران دکر نسی فارم چه د حکومت د هدایت په اساس په دو سوه جریبه مځکه کی جوړ شوی دی دغو ر دوالی ښاغلی محمد نعیم برکی له خوا پرانیستل شو .

د ١٥ : والا حضر تی شېزادی بلقیس د پتی په پری کولو سره د ښکلوونکو گلا نو نندارتو تر غرمی وروسته په دوو بجو او د ډیرشو دقیقو د انتر کانتی ننتال هو ټل په کندهار نومی سالون کی پرانست .

د ١٧ : د اسلام دستر پیغمبر حضرت سرور کاینات صلی الله علیه وسلم دمیلاد مبارکه ورځ په ټول هیواد کی و نمانځل شوه .

د حضرت سرور کاینات محمد مصطفی صلی الله علیه واله وسلم دمبارک میلاد په مناسبت د عدلیه وزارت داوقافو د ریاست له خوا د دلکشا په چمن کی یوه لویه غونډه جوړه شوی وه .

د ١٨ : دکانو او صنایعو دوزارت د پښتښاد په اساس دهغه وزارت د پرو دسکرو

ګوډنی خبرونه

د جوزا - ۵ : د فاریاب د ولایت د مر کزیمینی د ښار د خښلو د صحنی اوبو د شبکی پروژه تر استفادې لاندې راغله .

د جوزا - ۶ : د جوزا شپږمه د ګران هیواد د خپلواکۍ د بیرته اخیستلو د درې پنځو سیمې کلنیزې سره برابره ده نو په همدې مناسبت په ټول هیواد کې عمومي رخصتۍ ده .

*** جهاني بانک د خان آباد داوېو لګو لو د پروژې له پاره پنځه ملیونه ډالره پورمنظور کړې .**

د جوزا - ۸ : د حیرتان د بند ربه سپرک د قیراجولو کار مازیګر د فواید عامې دوزیر انجنیر محمد یعقوب لملي له خوا پرانستل شوه .

د جوزا - ۹ : د الاحضرت شېزاده احمد شاه په یوولسو بجو او شلو دقیقو له اروپا څخه وطن ته راستون شو .

په اوومه نیټه د صحنی معاینو لپاره اروپا ته تللی ؤ .

د جوزا - ۱۱ : د دوزو چاکلیتونو او بسکوټونو د جوړولو یو شرکت د دوو ملیونو افغانیو په لومړنۍ پانګه د یوشمیر سوداګرو له خوا د هرات په ښار کې تاسیس شو .

د جوزا - ۱۵ : د جاپان ولیعهد و الاحضرت اکی هیترو اوده مانډینه و الاحضرت میچیکوله غرمي نه وروسته په دوو نیمو بجو په مخصوص الوتکه کښې کابل ته راوړسیدل .

والا حضرت ولیعهد او مانډینه یې د الاحضرت شېزاده احمد شاه په بلنه په رسمي ډول افغانستان ته راغلې دي .

د جوزا - ۱۶ : دارجي داوېو لګولو پروژه د دولت په انګشافی پروژو کې شامله شوه .

د جوزا - ۱۷ : د بغلان د قند جوړولو شرکت دهغه ولایت د جندرو کړوند گرو ته یوولس ملیونه دري سوه څلور دیرش زره نېسه سوه افغانی د تقاوی په ډول ورکړی دی .

د جوزا - ۱۸ : د معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت د غرمي په دوولس نیمو بجو په ایټالیه کښې افغانی لوی سفیر دکتور عبدالظاهر دشاهي ارګ د گل خاني په ماڼۍ کښې خپل حضور ته ومانه او دکابینې په جوړولو یې موظف کړ .

صدر اعظم شېاغلی نور احمد اعتمادی له غرمي نه وروسته په دري نیمو بجو د خپل حکومت استعفی د گلخاني په ماڼۍ کې د همایونی معظم اعلیحضرت حضور ته وپاڼدی کړه .

*** درضا کارو میر منو د ټولنسي د عالی رئیس و الاحضرتي شېزادي بلقیسی د هدایت په اساس یوه اندازه دوا او جامی دیو شمیر بند یانو او مستحقینو ته وویشلې شوی .**

*** دنجونو خاړندوی عالی او افتخاری رئیسې والا حضرتی شېزادی مریمی د خاړندوی د شپاړې سیمې مسلکي کورس ۷۶۶ تنو فارغانو تصدیق لیکونه د پغمان د پوهنې په کلپ کې هغوی ته وویشل .**

د ټور - ۲۷ : دروغتیا وزیر پوهاند د وکتور محمد ابراهیم مجید سراج له غرمي څخه دمخه د کورچینانو دروغتیا د ښه تامین په غرض د دکتورانو نرسانو روغتیا پالانو او اجتماعی کارکوونکو دروزنی یو کورس د عامي روغتیا په موسسه کې پرانیست .

د ټور - ۳۱ : د ۱۳۵۰ د ۱۲۴۹ کال په کمپاین کښې ۳۲۵ تنه اصلاح شوی غنم د بلخ د ولایت کړوند گرو ته ورکړ شويدي .

د جوزا لومړی : د درونټې د کبانو په پروژه کې سربکال دلمړي ځل له پاره د هارمون د تزریق په واسطه د ګارپ ډولو کبانو مصنوعي نسل نیول شروع شول .

د جوزا - ۲ : دملکي هوانوردی رئیس او په کابل کې دکانادا دغیر مقيم لوی سفیر تر منځ دملکي هوانوردی په ودانۍ کې دباخترا لوتنی لپاره دکانا ډایي الوتکو داخیستلو په مقصد دیو ملیون دوه لکه او پنځه اویازره ډالرو دپورټون لاسلیک شو .

*** دآریانا افغان هوایی شرکت یوه ۷۲۷ بوئینگ الوتکه په دوه ملیونه اته لکه او نوی زره ډالره له یوی امریکایی کمپنۍ څخه نوی واخسته .**

د جوزا - ۳ : دلوگر ولایت دمرکز دنوی ښار دجوړولو کړنښې دهمایونی اعلیحضرت د عمر داوېدوالی او دهیواد دپاڼدی تک په دعاسره دخاصو مراسمو په ترڅ کې واچولې شوی .

د افغانستان کالسی

دجوزا - ۳۱ : دننگرهار دنساجی دسپاهی شرکت دفابریکی درنگو لو دستگاه چه دپرس په ماشین نو باندی مجهز دی په کارولویده.

دسرطان - ۲ : دافغانستان او شوروی اتحاد ترمنځ ۱۹۳۱ کال دجون ۲۴ د(۱۳۱۰ کال

دسرطان دوهمی) نیتی دبیطر فی او نه تیری دتړون دخلو یننمی کالیزی په مناسبت دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت له حضوره دشوروی اتحاد دعالی شورا درئیس هیست دصدر نیکولای پودگورنی په عنوان مسکو ته یو پیغام استول شویدی . همدارنگه دنیکو لای پودگورنی لخوا دهمایونی معظم اعلیحضرت په عنوان په همدی مناسبت یو پیغام استول شویدی .

* دمعظم ټولواک له حضور څخه دمشرانو دجرگی څوته انتصابی غړی و ټاکل شول .

دسرطان - ۴ : دپروان داوبو لگلودپروزی داوبو دبریننا دستیشن دودانی دبنست ډبره کینودله شوه .

دسرطان - ۷ : علیاحضر تی معظمی ملکی دمازیگر په شپږو بجو دمیرمنو په ټولنه کی دکوچنیانو او میندو دحمایی مرکز دپتی په پریکو لو سره پرانیست او ورپسی یی پی دهنی موسسی وټکون او دشیدو دخوړلو ځای وکوت .

* بی وزلو ناروغانو ته ته دمرستی لپاره درخاکارو میرمنو دټولنی دعالی رئیس والاحضرتی شهبزادگی بلمقیس دهدایت په اساس یواندازه درمل دټولنی له لاری دننگرهار دولایت دعامی رو غتیا آمریت ته واستول شویده .

دسرطان - ۱۰ : دنړی دخوراکي موادود دموسسی دخورا کی موادو دمرستی عملیاتی پلان چه دهنی په موجب به څوار لس نیم زره ټنه غنم دپنځوزرو ټنو په شاوخوا کی پوډری شیدی اودری زره ټنه په شاوخوا کی پوډری شیدی اودری زره ټنه نباتی غوړی د میندو او کوچنیانو دساتنی مرکز نو او دوپکتونو دفرعی او اساسی صحی مرکزونو مرسته کوی دعاملی رو غتیا په موسسه کی لاسلیک شو .

دجوزا - ۱۹ : دشلو ملیونو ډنمارکی کرونو دکریدت موافقه لیک چه دوه اعشار یی اووه ملیونه ډالره کیږی دافغانستان ۱ و ډنمارک دحکومتو ترمنځ په کابل کښی لاسلیک شو .

دجوزا - ۲۰ : دجاپان ولیعهد والاحضرت شهبزاده اکی هیتو اودده محترمه ماندینه والاحضرت میچیکو دورځی په دریو بجو او اوه دیرشو دقیقو جاپان ته لاړل .

دجوزا - ۲۲ : دنیپال پاچا اعلیحضرت مهنرا دمعظم همایونی اعلیحضرت په بلنه دیوی رسمی کښی له پاره دورځی په ۱۱ بجو اولسو دقیقو کابل ته راورسید .

معظم همایونی اعلیحضرت ، اعلیحضرت مهنرا ته الوتکی ته نژدی شپراغلی ووا یه او استقبال یی کړ .

دجوزا - ۲۴ : دمور ورځ دعلیاحضر تی معظمی ملکی په پیغام سره په ټول هیواد کښی ونمانځل شوه .

* دنیپال پاچا اعلیحضرت مهنرا او

دده ملگری غرمه په دوولسویجو او شلو دقیقو دیوه دوستانه مسافرت ته وروسته له کابل څخه شوروی اتحاد ته روان شول .

دجوزا - ۲۶ : دمرکزی اکسریژ دستگاه چه ددولت دیودجی څخه ددولسو ملیو نو افغانیو اوددوه لکه ډالر وپه لگښت جوړه شویده دمازیگر په پنځو بجو دصدارت د لومړی مرستیال شباغلی عبدالله یفتلی له خوا دپتی په پریکو لوسره پرانیستله شوه .

دجوزا - ۲۷ : په کندهار کښی دکرسی دپراختیا دبانک نمایندگی د هغه و لایت له باغ لرونکو اودمخکو له خاوندانو سره مرستی په غرض په تیرو دوو هفتو کښی دیارلس و اترو پمپونه چه دچنگلک په کارخانو کښی جوړ شویدی بزرگو ته ویشلیدی .

دجوزا - ۳۰ : معظم ټولواک همایونی اعلیحضرت اودافغان دشاهی اردو اعلی سرقوماندان ترغرمی دمخه په نېو بجو دراکت دقاوو دلار ښودل شوو راکټونو تمرینات او تطبیقات دمقر دولاړی او یو په دښته کی وکتل .

ګوډنی خبرونه

دسرطان ۱۴ : دولسی جرګی په عمومي غونډه کښې چې سهار په ۱۰ بجو عبدالظاهر داساسي قانون ۸۹د مادي ددوهمی فقری له حکم سره سم دخپل حکومت نکلاره اوغړی د ملت نمایندګانو ته معرفي اوپړاندی کړل .

دولسی جرګی رئیس پوهنوال دکتور محمد عمروردګ دهغی جرګی دتصمیم په اساس دتک لاری دپړاندی کولو او داعتماد را یودغوښتلو لپاره دحکومت چمتو والی دولسی جرګی غړیو ته څرګند کړ.

دسرطان ۱۶ : دولسی جرګی په غونډه کښې چه دهغی جرګی درئیس پوهنوال دکتور محمد عمروردګ په مشری جوړه شوی ده موظف صدراعظم دکتور عبدالظاهر دکابینې له غړیو سره ګډون کړی ؤ اودولسی جرګی وکیلانو داساسي قانون ۸۹د مادي ددوهمی فقری په اساس دموظف حکومت په کړنلاره بحث اودنظر یو څر ګندول یی شروع کړل.

* دهغه ستر سیلا وپه اثر چه دباچکاه په ناوه کښې راغلی (۴۳) تنه مړه شوی ددغه ستر سیلا و علت ځینی خلک باران او ځینی دتکه ځانی دطبیعی بند نه پیدل بولي.

دسرطان - ۲۱ : دبریکوت زوره خاچه له هغی خا څخه په څلیرو یشتو ساعتو کی د څښلو دری زره او څلور سوه مکعب متره صحنی اوبه لاس ته راځی دروغتیا دوزارت د معین پوهاند دوکتور عبدالله عمر له خوا پرانیستله شوه او تر استفادی لاندی راغله .

دسرطان ۲۶ : قاضی القضاات پوهاند دکتور عبدالحکیم ضیایی دنړی دقاضیانو د ټولنی په جرګه کښې دکوډون په غرض سهار په شپږو بجو او پنځلسو د قیقو بلګراد له روان شو .

دسرطان ۲۷ : دافغانی سری میاشتی د ټولنی دعالی رئیس والا حضرت شهزاده احمد شاه هدایت په اثر داو بورسو لو ټانکرونه موظف شویدی چه دسره رود دولسوا لسی دخلکو له پاره دڅښلو اوبه ورسوی.

دسرطان ۲۸ : والا حضرت شهزاده محمد

داؤد پښتونیار دامریکا دمتحدو ایالاتو څخه دتحصیل دلکښی رخصتی په مناسبت کابل ته تشریف راوړ.

دسرطان ۲۹ : والا حضرت شهزاد کی بلقیس دملا لی دلیسی د۱۳۴۹ کال دفارغ التحصیلانو بری لیکو نه تر غرمی وروسته په داسی حال کی چه والا حضرت شهزادګسی مریه دپوهنی دوزارت لومړی معین دثانوی تدریسو تو رئیس اودنو موړی لیسې استادان هم حاضر وو هغوی ته ورو ویشل.

داسد - ۵ : صدراعظم دکتور عبدالظا هر له غرمی نه پخوا په یو ولس نیمویچو صدات ته لار او په کارنی پیل وکړ .

* دبسلخ د ولایت مری بو ط د شور تیبی په ولسوالی کی دیوه صحنی اساسی مرکز دودانی د بنسټ پرده دهغه ځای د ولسوال لغوا کښیو دل شو .

داسد - ۱۶ : د صدارت دمقام په هدایت دیلان وزارت ګمارل شوی دی چه په ممکنه چټکتیا سره د هیواد داقصادی اواجتماعی انکشاف په هکله د څلورم انکشافی پلان د تدوین او ترتیب په باب د خپلواجراتو رپوټ د صدارت مقام ته وړاندی کړ ترڅو په دغه برخه کی لازم اقدامات وشي.

* دجرا یی قانون د اجرا آتسو په کابل دولايت په مجلس کښی یو و یشت تنه نارینه او ښځی له بند څخه خوشی شول .

داسد - ۱۷ : دغزنی ولایت دجغتو دولسوالی د صحنی اساسی مرکز دودانی دبنسټ پرده دهغه ځای دوالی ښاغلی روشن لغوا کښیو دل شوه .

داسد - ۲۲ : د هیواد داقصادی اومالی حالت د مطالعی تنظیم انسجام او ښه والی دپاره د همایونی معظم اعلی حضرت په منظوری او دوزیرانو دعالی مجلس په تصویب سره یوه عالی اقتصادی کمیته د صدراعظم دکتور عبدالظاهر په مشری جوړه شویده .

داسد - ۲۳ : ددهمزنګ دبریکوت جامع جومات دقرآن عظیم الشان دخوايتو نسو په لوستلو سره پرانیستل شو .

د افغانستان کالنه

داسه - ۲۹ : د هند دنما پندگا نومې مجلس ر ټیس ښاغلی دهلون بلغا ری ته د مسافرت په لاره کی په دری نیو بچو کابل ته را و رسید .

داسه - ۳۱ : معظم همایونی اعلیحضرت د هیواد دخپلواکی د بیا لاس ته را وستلو د کالیزی په مناسبت د یو شمیر نارینه او ښځو بندیانو د بند پاتی موده پښلېده . دسنبلی - ۵ : دیکو لنګ او سرخ پارسا دنو و ښارو نو څا یونه د ښار جوړ و لـو او کور جوړ و ولو دانجنیرانو هیئت لغوا و ټاکل شول .

دسنبلی - ۷ : دکو چنیانو ورځ د علیا حضرت تی بمغلی ملکی په خاص پیغام سره و نمانځل شوه .

* افغانستان او کویت یو تړون لاسلیک کړیدی چه د هغه تړون په اساس په افغانستان د کویت دکیما وی سری د شرکت څخه پنځلس زره ټنه کیمیاوی لاس ته راوړی .

دسنبلی - ۱۱ : دکابل فاتح والاحضرت مارشال شاه ولیخان غازي دکابل په صنعتی سیمه کی د نساجی دیوی فابریکی د بنسټ ډبره کینودله .

* دمعظم ټولواک همایونی اعلیحضرت په هغو تلگرافي پيښا مونو کی چه ددعربې جمهوریت سوړی او لیبیادجمهور رئیسانو په عنوان مغایره شویدی دوی ته دعربې جمهوریتو ددفعه راسیون د جوړیدو مبارکی ویلی ده .

دسنبلی ۱۲ - داشرف المدارس د مدرسې دسپر کال ددوولسو تنو فارغانو بری لیکونه دکابل فاتح والا حضرت مارشال شاه ولیخان غازي لغوا ویشل شول .

دسنبلی ۱۳ - د هغو مخکو څخه چه زیاتي او به لری د گټې اخستلو او دکرني د پراختیا پروگرام د وزیرانو دعالی مجلس څخه تیر شوی او تطبیق یی شروع شو .

دسنبلی ۱۴ - دسید کرم دولسوالی صحنی مرکز دودانی د بنسټ ډبره د پکتیا والی او عسکری قوماندان ډگر جنرال محمد عیسی له خوا کینودل شوه .

داسه - ۲۳ : دپایتخت ورځپاڼه لیکونکو داطلاعاتو او کلتور دوزیر سره دهغه وزارت په کلون کی وکتل .

داسه - ۲۳ : دخیرخانی مینې دخښلو داوبو پروژه چه دخلور ملیو نو افغانیو په لگښت جوړه شوی ده مازیگر پرائیستل شوه .

داسه - ۲۵ : دجاپان حکومت دریو لکو ډالرو ورپجو او دوو لکو ډالرو کیمیاوی سره افغانستان ته مرسته کوی .

* داطلاعاتو او کلتور وزارت داساسی قانون د ۲۱ مادی په پیروی او په هیواد کښی د زیاتو خپرونو د تشویق په غرض دخلورو هفته ایزو جریدو د د و و مجلو دخیریدلو او دیوی مطبعی د په کار اچولو څخه چه امتیاز یی له هغه وزارت څخه غوښتل شوی و مربو طو څانگو ته خبر ورکړیدی .

داسه - ۲۶ : دشلو زرو ټنو پوری داخیستلو موافقه لیک دافغانستان د پوری دتصدی اوشوړوی اتحاد دوستوک انستو ک ترمنځ په کابل کی د شوړوی اتحاد په لوی سفارت کی لاسلیک شو .

داسه - ۲۷ : ۲۵۹۵ کیلوگرامه هغه چاچی تریاک دکابل دپو لیسو له خوا و نیول شول چه په یوه ذیل لاری موټر کی له ننگرهار څخه کابل ته راوړل کیدل .

داسه - ۲۸ : یو لک اوشل زره ډالرو دملگرو ملتو مرکز اودهغی موسسې دانکشاف پروگرام اداری د افغانستان لپاره دمرستی په غرض تصویب کړل .

* د پکتیا د ولایت د زر مست دولسوالی د بهشتی پل چه ددری هلیو نه او اوه لکه افغانیو په لگښت شمیر پنځوس متره اوږه د جوړ شویدی د پکتیا دوالی او عسکری قوماندان ډگر جنرال محمد عیسی لغوا پرائستل شو .

داسه - ۲۸ : په کندهار کی د کرني دپراختیا دبانک لغوا دسرطان میاشتی له نیمایی څخه تړاو سه پوری دکندهار دولايت كروند گرو او باغ لرو نكو ته داوبو دایستلو دوه او یا بمبی ویشلی شویدی .

ګوډنی خبرونه

ژبو لمړی پروګرام وروسته تر غرمې پسه پنځه نیمو بجو داخلاست اوکلنور د و زیو ښاغلی محمد ابراهیم عباسی په پیغام سره شروع شو .

د میزبان ۱۱- د خدیجه جوزجانی منځنۍ ښوونځی د پوهنې دانکشافی پلان په اساس لیسې ته جګ شو.

د میزبان ۱۲- د کوچنیو عام المنفعه پروژه په لې کي چه د فاریاب په ولایت کي تر اجرالاندی نیول شوی دی د شیرین تګا ب دولسووالی او المار د علاقہ داری په بیلو بیلو کلو او د پښتون کوت دولسووالی د تور پاخو په کلی کي د پنځو سو ځاګانو د کیند لو کار شروع شو .

د میزبان ۱۴- د افغاني سړی میاشتی د پوهنې دروغتیا د خدمتو مطالعاتی ټیم لو مې نسی غونډه له غرمې ته پخوا په لسو بجو جوړه شوه .

د افغانستان دخا رجه چارو وزیر دملګرو ملتو له عمومی سر منشي سره وکتل .

په دغه کتنه د ځینو بین المللی مسئلو و افغانستان او ملګرو ملتو د موسسې درواړو په باره کښی خبری وشوی .

د میزبان ۱۵- دوالاحضرتي شېزاد کي بلقیسی د هدایت په اساس دافغانستان د لاسی صنایعو دخر خلاو د بازار له در که پنځو س زره افغاني دوینو بانک ته انتقال شوی دی .

د قضا یی چارو پریو منلو و پنځه ویشو فقر و باندی د خبرو لپار د مرکز اولویاتو دمحکمو درنښانو سیمینار دقاضی القضا ت پوهاند دکتور عبد الحکیم ضیایی په وینا سره ددارالامان په ودا نسی کښی پرانیستل شو.

د میزبان ۱۸- د کابل فاتح وال حضرت مارشال شاه ولیخان غازي په لندن کي د صحنی معایناتو د بشپړولو او معالجي د سرته رسولو څخه وروسته کابل ته راستون شو .

* والاحضرت جنرال سردار عبدالولی د ایران د شاهنشاهی جشن کي دګډون په غرض هغه هیواد روان شول .

دستېلی ۲۰ : داسد دمياشتی له اول نه ترستېلی دشلم پوری څلور زره اووه سوه او پنځه نوی ټنه انګور له کندهار څخه هند ته صادر شویدی .

* دداخله وزیر ښا غلسی امان الله منصوري له خوا د هغه وزارت په ميا لون کي دوالیانو یو سیمینار پرا نستل شو .

دستېلی ۲۱ : دوالیانو دسمینار په دوهمه غونډه کي په ولا یاتو کي د غلۍ په ویشلو او نورو مو ضوعاتو با ندي خبری و شوی .

د میزبان ۴- والاحضرتي خاټول ،والاحضرتي شېزادی بلقیس او والاحضرتي شېزادی میری دورځي په دریو اوپنځه څلوینستو دقیقو دامید دساجی دفابریکي بیلې بیلې برخي په داسی حال کي ولید لسی چه د میرمنو ټولنی رئیسهمیرمن صالحه فاروق اعتمادی اویوشمیر رضاکاری میرمنی دوالاحضرا تو سره ملګری وی .

د میزبان ۵ : په کابل کښی دامریکي دمتحدو ایالتو لوی سفیر ښاغلی رابرت نیسو من افغانستان ته دامریکي دسل زره ټنه ۴۰۰۰ دوړیا مرستی څخه هغه وزارت ته رسمی خبر ورکړ .

د میزبان ۶- دروغتیا وزیر پوهاند دکتور محمد ابراهیم سراج وویل دڅلورم پنځه کلن انکشافی پلان په موده کي به په ټول هیواد کي دری سوه صحنی اساسی مرکزونه چه هریو به یی د میندو او کوچنیانو دحمایی مر کز هم ولری جوړشی .

د میزبان ۷- دغوږیو دتولیدولو فابریکه دتجارت دوزیر پو هنوال محمد عارف غوږی له خوا پرانستله شوه . دغه فابریکه په کال کي دموټرو اوماشینواته زره ټنه غوړی تولیدوی چه داخلي اړتیاوی لیری کوی .

د میزبان ۸- دوه لکه نه ویش زره اته سوه اونډه ویش مربع متره غالی دسپ کال په لومړیو شپږو میاشتو کښی دغالسیو د صادر و نکو داتحادی په واسطه خار چ تا صادری شویدی .

د میزبان ۱۰- په راډیو افغانستان کي د اوزبکي ، ترکمنی ، پشه یی او بلو چی محلی

د افغانستان کلتور

د مبارکي مياشتي په مناسبت د قرآن عظیم الشان ختم دشاهي لړگه په جومات کي شروع شو.

د میزبان ۳۰ : د میزبان د میاشتي داوه ویشتمی نیټی ترمازیگر ه پوری د پښخشان ، بامیانو، غوره اروزگان ، وردگو ، نیمروز او بادغیس ولایتونو څه دپاسه څلور زره اودری سو ه ټنه غنم استول شويدي .

د میزبان ۳۱ - د دوه سوه شپږ پنځو س ملیونو شپږ لکه اوده اويازره افغانیو په وروستی پانگسره دپانگي د اچولود کمیټي لهخوا داورنگید دجوړولو غاږیریکه منظور شوه .

د عقرب ۳ : دملگرو ملتو د تاسیس شپږ ویشتمه کالیزه په ټول هیواد کښی دټو لنډ اوغونډو په ترڅ کښی ونمانځل شوه.

*** د قرآن عظیم الشان ختم چه دسلطنت دمقام دوکیل والا حضرت شهزاده احمدشاه په گډون دروزی د مبارکي مياشتي په لومړی نیټه دتراویجو دمناسخه په ضمن کښی پای ته ورسید.**

*** دغلو مودپوهنځی استاد اودحیو انوم موزیم متخصص دکتور نومن وویل په افغانستان کښی ۱۵۰ زره ډوله حیوانات ژ و نس کوی .**

د عقرب ۵ : دصنعتي بانکونو هغه قانون چه پخوا د شوروی ددواړو جر گو اودسلطنت د مقام لهخوا توشیح شوی په رسمی جریده کي په خپریدلو سره نافذ شو.

*** د فاریاب د ولایت په مربوطاتو کي د محل دانکشاف اودغنمو په مقابل کي دکار د پروگرام لاندی په ۵۵ پروژو کي پنځلس زره تنه په کار لگيادی .**

د عقرب ۷ - دافغانستان او شوروی اتحاد دنسایندگا نو ترمنځ دگرتي اوابو لگولو د وزارت دخارویو دووغیا او تولید انستیتو د کتابخانې په سالون کي دوترنری دنو جتي کنفرانس اتم پروتو کول لاسلیک شو.

د عقرب ۸ : دملگرو ملتو دمو سسسي سرمنشی اوتانت شل زره ډالره او ۸ زره استر لنگ پونډه یی دافغانستان لپاره د وچکالي سره دمقابلي پهغرض تخصیص ورکړی دی .

د میزبان ۲۱ : والا حضرت شهزادی پلقیسه او ددی میره وا لاهضرت جنرال سردار عبدالولی له ایران څخه کابل ته پیر تسه راغلل .

د میزبان ۲۲ - سلطنت د مقام و کیل والا حضرت شهزاده احمد شاه له غرمي نه منځ کي په لسو بجو پخپلو ارشاداتو داسا سې قانون دڅلورمی مادی دحکم سره سم دشوزی ددیالو سې دوری ددریم کال لو مې ی اجلاس پرانیست .

*** ژمونډی دگران ټولواک هما یو نس اعلیحضرت دتیکمر غه زین یدنی په مناسبت له غرمي څخه وروسته دبگرامیو په میدان کي دسلطنت دمقام دو کیل والا حضرت شهزاده احمدشاه اووالا حضرتي خاتول په حضور دشاهي ولایتونو دبزکشي دټیمو نو ترمنځ دبزکشي ستری لوبې وشوی .**

د میزبان ۲۳ - دسلطنت مقام و کیل والا حضرت شهزاده احمدشاه غرمه په دوو لسو بجو او پنځه دیر شو د قیفر د هیواد دشاهي ولایاتو دبزکشي دټیمو نو رئیس ان اوغری چه دهامیونی معظم اعلیحضرت دتیکمر غه زین یدنی دکالیزی په مناسبت دبزکشي دلوړو دپاره کابل ته راغلی دی ددلکشاپه بن کښی خپل حضورته ومنل .

د میزبان ۲۴ : دسلطنت دمقام وکیل والا حضرت شهزاده احمدشاه بیگابه شپږ نیمو بجو دپان دامیراطور دورور زوم اودهغه هیواد دسر ه صلیب واک لرونکی نماینده ښاغلی کونو یی دگلخانې په مانی کي خپل حضور ته وساته .

د میزبان ۲۵ : دافغانی سړی میاشتي دعالی رئیس والا حضرت شهزاده احمدشاه د هدایت لمخې بهلس زره ټنه غنم اوپنځه زره ټنه جوار چه دافغانی سړی میاشتي ټو لنس ته دولسی چین د جمهوریت د مسو ه صلیب لخوا مرسته شویده دحکومت په واک کي به یی ورکړی .

د میزبان ۲۷ - والا حضرت شهزادی مریمی دمرکز اولایتونو محیوبینو ته یو خوټر پساچکلونه اودڅښو حسنا تور یسم ناروغانو ته جلمی اوشیدي وویشلی .

د میزبان ۲۸ - دسلطنت دمقام دو کیل والا حضرت شهزاده احمدشاه په گډون دروزی

ګوډنی خبرونه

* دفراه دولايت دشين ډنډ دولسو لسې دلس بستره ايزرو غتون دودانې دبنسټ ډيره دمه دولايت دولتي ښاغلي محمد علي لسم نوابي لخوا کښيښودل شوه.

دعقرب ۱۰ : دوالاحضر تي شهزادي بلقيس اووالاحضر جنرال سر دارعبدالولي په بلنه دايران دپاچا ورور او ددوي محترمه ماتدينه والا حضرت مئيزه ديوي تفر يحي مسافرت لپاره کابل ته راغلې .

دعقرب ۱۲- دخارجه چارو وزير ښاغلي محمد موسي شفيق دملګرو ملتو دعمومي ټولني دشيپر ويشتمې دورې په يوشمير غونډو کې له ګډون اودځينو دوستو هيوادو نو د خارجې چارو له وزيرانو سره له خبرو او د جهاني بانک او بين المللي وچيې صندوق سره تماس څخه و روسته کابل ته راستون شو .

* دعقرب ۱۲- دخارجه چارو وزير ښاغلي محمد موسي شفيق دملګرو ملتو دعمومي ټولني دشيپر ويشتمې دورې په يوشمير غونډو کې له ګډون اودځينو دوستو هيوادو نو د خارجې چارو له وزيرانو سره له خبرو او د جهاني بانک او بين المللي وچيې صندوق سره تماس څخه و روسته کابل ته راستون شو .

* دشوري داستجاب په غونډو کې حکومت ګډون وکړ اودشوري په تالار کې دوچکالي دعواضو دمخنيوي په غرض د حکومت دعاجل پروګرام دشوري غړو ته توضيحات ورکول .

دعقرب ۱۵ : سپ کال ټول دشل زرو تنو په شاوخوا کښې انګور هند ته صادر شول .

دعقرب ۱۶ - والاحضر شهزاده احمدشاه دسلطنت دمقام وکيل او والا حضرتي خاتون بيګا شپه په ۸ نيمو بجو دگلخاني په ماني يي والا حضرت شاهپور غلام رضا پهلوي او ددوي ماتدينه والا حضرت مئيزه پهلوي يي خپل حضورته ومنل اودشپي ږوي يي به سلطنتي ميز باندې ورسره وخوله .

دعقرب ۱۹ - دآسيایي انکشاف بانک دبلخ اوکامي داوبولګولو دپروژو دمطالعي لپاره ۳۲۹۰۰۰۰ ډالره وړيا تخنيکي مرسته ودرکړي .

دعقرب ۲۲ - معظم ټولواک هياونسي اعليحضرت او علياحضرت معظمه ملکه له خيره سره وطن ته راستانه شول.

دعقرب ۲۳ - دقرآن عظيم الشان دناليدو کښه ليزه چه دروزي دمبارکي مياشتي له اووه

ويشتمې شپې سره مصادفه ده دکابل پوهنتون دشريعاتو دپوهنځي دجمنه ز يوم په تالار کښې په خاص اوستر محفل کښي وتماتخل شوه.

دعقرب ۲۶ - معظم ټولواک هياونسي اعليحضرت له حضور څخه دسر دار اعلي نشان په کابل کښې دايران دولت لسو ي سفير ښاغلي محمود فروغي ته په کابل کښې يي هلموويت دوره پای ته رسيدلي ده ورکي شو.

* معظم ټولواک هياونسي اعليحضرت د منور خاصو مير يانينو له مخي چه په شاهانه رعيت يي لري دهيواد دمرکز اوولاياتو ديوشمير نارينه و اوشخو بنديانو دبنډ پاتي موده دکر چني نيکمرغه اختر په مناسبت پښلي ده .

* صدر اعظم ښاغلي دوکتور عبد الظاهر دخواښي دډرام ممثلين اودثقافت او هنر درياست کار کوونکي ددغه ډرام دندنداري په پای کې تقدير کړل اووي ويل چه دخواښي ډرام له يوشمير اجتماعي پرايلم سره تماس نيولي اوددغه انتباهي نقش زموني په اجتماع کې محسوس او څرګنددي .

دعقرب ۲۷ - هياونتي معظم اعليحضرت د د ګو چني نيکمرغه اختر لسمونځ دسپار په لس بجو دشاهي ارګ په جومات کښې اداء کړي .

دقوس - ۳۰ : دافغاني سړي مياشتي د ټولني عالي رئيس والاحضر شهزاده احمد شاه هدايت ورکړ چه دهيواد دلوړ ولايتو يي وزلي ناروغان د علاج لپاره دسړي مياشتي په مصرف په الوتکه کښې مرکز ته راوستل شې .

* دپانګي اچولو کميټي دپيکل او دبلخي يو دستګاه منظور کړل .

دجدي ۱- : دسپ کال په نېو مياشتو کښې ددې لکه څلور ديرش زره شپې سره او دڅلوېښت مربع متره غالي دغاليو دساوړ وونګي اتحاديه له خوا صادر شويدي .

دجدي ۳- : دنجرتو په اوومه ويشتمو لومړيو ښوونځيو کې سپ کال څه دپاسه ديار لس

د افغانستان کالني

دجدي - ۱۲ : په روان کال کې د هېواد په مرکز او ولايتونو کې داوو روغتو نو او اکسريز ونو دستگا وو ودانيو د جوړولو چاري بشپړې شوي دي او دنورو دولسو روغتونو دودانيو د جوړېدلو چاري په ملوکي په زياته اندازه سره مخ په وړاندې تللي دي. * د اطلاعاتو او کلتور وزير ښاغلي عباسي لخوا په غزني کې يوه کتابخانه پرانستل شوه او د ابو ريحان بيروني نوم ورباندې کيښودل شو.

دجدي - ۱۳ : دننگرهار دناوې دپراختيا په پروژه کې اوس څه دپاسه دوه ويشت زره جريبه مخکې په دکښت درې دورې يې تيرې کړې او گټه [خيستل ورڅخه شروع شويدي مسحقينو ته دورکولو له پاره تياره ده.

دجدي - ۱۴ : پولکو درې زره دوه سوه او څلويښت دېبرو سکاره د سپرکال په نهوميانو کې دکرک، اشپشتي او دره صوف له کانو څخه ايستل شويدي.

دجدي - ۱۵ : دکابل گمرک د پنځوسم کال د نهو مياشتو عايدات څه دپاسه يو زرو او اتيا ميليونو افغانيو ته رسيدلي دي.

دجدي - ۱۷ : دروان کال دکمپاين د شروع څخه تر ۱۶ دجدي پورې د بغلان د قند جوړولو په فابريکه کې دپوښځو زره اته سوه او څلويښتو پوځيو سره معادل څلور زره شپږ سوه پنځه شپيته ټنه او شپږ سوه کيلوگرامه بوره توليد شويده.

دجدي - ۱۹ : په ۱۹۷۱ عيسوي کال کې يو لکو څلويښت زرو تنو تور ستانو د هيواد بيلی، بيلی، توريستيکي سيمي کتلي دي.

دجدي - ۲۰ : د پښتو نستان دمختلفو سيمو ۲۲۹ تنه حاجيان دوحې له لياري بيت الله شريف ته وليږل شول.

دجدي - ۲۲ : دپاکستان جمهور رئيس ذوالفقار علي ږتو دپوې لنډې دوستانه کتنې په مقصد کابل ته راوړسيد.

دجدي - ۲۴ : سپر کال يومليون او اووه لکه دقره قل پوستيکي لندن ته صادر شوه.

دجدي - ۲۶ : دملگرو ملتونو کشاني پروگرام دښار دپراختيا له په نظر کېښي لپولو سره

زړه تنه زده کوونکي په کلنيو ازموينو کې بريالي شويدي.

دجدي - ۴ : دروان کال په مياشتو کېښي دمميزو دخرڅولو له مدرکه دوه سوه او څلويښت زره ډالره لاسته راغلي دي.

دجدي - ۵ : والا حضرت شېزاده محمود او دده محترمه ميرمن والا حضرته محبو په غازي په لندن کې دلوړو تحصيلاتو له سرتو رسولو څخه وروسته بريالي وطن ته راستانه شول.

* دحربي پو هنتون د فارغانو د شهادتنامو دويشلو په ټولنه کې ښاغلي صدراعظم استادانو او فارغانو ته مدالو ته او جايزي وويشلي.

دجدي - ۷ : دوزيرانو عالي مجلس په راډيو، جريدو، سينماگانو، لوجو، اوډيوالونو او نورو وسايلو کېښي دسگرتو او تمباکو اعلانونه منع کړل.

دجدي - ۸ : پنځلکه پنځه ويشت زره اته سوه او نولس پيکل پوستکي او څلويښت زره څلور سوه او څلورنوي يغه پوستکي دسپرکال په نهو مياشتو کېښي اروپايي او امريکايي هيوادونه صادر شويدي.

دجدي - ۹ : دآدم خان او دڅانې د فولکلوريک مشهور داستان د فلم سناريو په پخوا دافغان فلم موسسه دهغه فلم دپراېرولو لپاره موظفه شوي وه برابر شويدي.

دجدي - ۱۰ : دوزيرانو عالي مجلس د بگراميو دنماجنې د فابريکې په پانگه کېښي په سلبو کېښي زياتوالي منظور کړيدي.

* دکرنې دپراختيا دپېرني پروگرام په اساس سپرکال دننگرهار په ولايت کېښي څه دپاسه پولکو شل زره جريبه مخکې د مکسيک اوسنو ليکا اصلاح شوي غنم کړل شويدي.

دجدي - ۱۱ : دوه زره پنځه سوه او ديازلس مليونه مکعب متره طبيعي گاز په ۱۹۷۱ عيسوي کال کېښي دجوړچان دولايت دخواجه گرگردله سيمي څخه شوروي اتحاد ته صادر شويدي.

ګوډنی خبرونه

دډلوی - ۳: دافغانی سری میاشتی دټولنی دعا لی رئیس والا حضرت شهبزاده احمدشاه دهادیت په اساس دلوی اختر دروا رسیدلو په مناسبت یو ویشته تری سایکلونه په مرکز کښی مستحقو معیو بیڼو ته ویشل شو .

دډلوی - ۹: سپ کال دهلمند اوکنه هار دیوسلو دوه نوی زړه چریبه څمکی په ساحه کی اصلاح شوی غنم کرل شویدی .

دډلوی - ۸: معظم ټو لواک هما یو نسی اعلی حضرت دهنی خاصی مهربانی له مخی په پخپل وفادار ملت یی لری دهیواد د هر کز اوولایتو دیوشمیر نارینهو او ښځو پښه یانو دښه پاتی موده دلوی اختر په مناسبت بښلی ده .

دډلوی - ۱۵: یو لکو شل زره ټنه غنم په تیرو پنځو میاشتو کی دهیواددولایتو خلکو ته دارزاقو اوعامه ا پتیواو دپراېرولو ددعو می ریاست له لاری ویشل شوی .

دډلوی - ۱۵: دافغان نساجی فابریکی دسپ کال په ټپو میاشتو کښی څه دپاسه اووه - دیرش ملیونه متره ټوکران اوشری تو لید کړی اوداخلی بازارو نو ته یی ایستلی دی .

دډلوی - ۱۶: دوزیرانو عالی مجلس د - وردگو دولايت دښار نقشه تصو یسپ کړه .

دډلوی - ۱۷ : په ختیځ پنگال کښی افغانانو یو سل کسیره ډله دسره صلیپد بین المللی کمیټی په الوتکه کښی دکلکتی څخه کابل ته راوړ سیدله .

دډلوی - ۱۷ : صدراعظم پښاغلی دکتور عبدالظاهر دخپلو ملگرو سره تر غږ می وروسته په یوه بجه دباختر افغان الوتکی په الوتکه کی دفره دولايت مر کز ته لاړ .

* دلغمان د ولایت مر کز میترا لام دنوی ښار دجوړولو کار دقرآن عظیم الشان دڅو ایاتو دتلوات څخه وروسته دیوه مسجد دښت دډبري په ایښوو لو سره شروع شو .

دکابل دښار داویو رسولو ددعومی پلان او کانالیزاسیون دجوړولو او دکشفاتو دلسری کولو دپاره او و هلکه او پنځوس زره والړه مرستی په ډول ورکړی .

دډلوی - ۲۷ : یو ۶۶۵ متر اوږ دمعبردیو نیم ملیون ډالرو په لگښت دکاز دپایپ لین دتیریدلو په غرض دکلفت په برخه کسې دامو پر سینده جوړیږی .

دډلوی - ۲۹: دبلخ دولايت دکرنی دتراکتورونو دترمیم ورکشاپ چه په پنځلسو ډول ، ډول ماشینونو باندي مجهز دی بشپړ شوی په کار پیل وکړ .

دډلوی - ۳۰: دهغو پر له پسې وړ ستونو په اثر چه دفره په مرکز او دهغه ولایت په نوروزمربوطو سیمو کی شوی دکجړه دفره له دری اوبالابلوکه له پراخو دښتو څخه د فره دښار په لوری بی ساری سیلا وو نمره غل چه دهغو په اثر (۱۵۵۸) کوروته او(۶) سرایونه رنگ شول .

دډلوی - ۳۰: دافغانی سری میاشتی دټولنی دعالی رئیس والا حضرت شهبزاده احمد شاه دهادیت سره سم دفره په ښار کی دسیلاو مصیبت خپلوته د مرستی په غرض په څیمو کمپلو جامو او خوراکی موادو باندي پاد د ټولنی دلاړی گانو یو کاروان هغه ولايت ته روان شو .

او همدا رنگه په امبو لانس درملسو او دلو مړنیو مرستو په وسایلو سره مجهز یو طبی هیات هم هغه ولایت لاړ .

دډلوی - ۱: درضا کارومیر منو دټو لنی عالی رئیس والا حضرت شهبزادگی بلقیس په هدايت سره دهنی مو سسی خورا کی شیان اونوری مرستی د بلخ دولايت بندیانو ښځوته ویشلی شوی .

دډلوی - ۱: دجلال آباد دنانویانو اودهغه ځای ښاریانو ته دحکومت له خوا دور څی شپږ زره اودری سوه مته غم په ټا کلی بیه ورکول کېږی .

د افغانستان کالينې

دحوت لو مړی : دحضوری چمن ښا دی سالون چه اوه سوه او پنځوس تنه پکښی غلایین دی دکابل سر پر است ښا روا ل ټاغلی محمدکبير نورستاني لهخوا پرا نیستل شو.

دحوت ۲: یوزرو دوه سوه سره اوشنه ممیز سپ کال دوزیر لمتد د میوی پاک گولو په فابریکه کښی له بین المللی معیار سره سم پاک شوی انډی یی ټول شوی او خارج ته صادر شویدی .

دحوت ۳: دمحرّم الحرام د میا شتی لسمه ورځ په حضرت امام حسین دشهادت دورځی سره مصادفه وه په ټول هیواد کی دیادونی مراسم پمخای شول .

دحوت ۷: افغانی هیات داسلا می هیواد ونو خارج چه وزیرانو په دریسه جرگه کښی د گډون په غرض چلی ۷۸۵ ی.

دحوت ۸: دافغانستان درو ټنیا تسو د سهامی شرکت تولیدات چه په مختلفو درجو سره موبل ایل، دیزل او سیایل دی بازارته وړاندی شول.

دحوت ۹: یو شمیر خارجي کمپنی حاضری شوی دیچه دجنګلک دنجاری دفابریکی ټول ټول تولیدات رانیسی .

دحوت ۱۰: دهرات دارود خان په تحقیقاتی فارم کی سپ کال ۲۸۱ ټوله غنم او نور تخمرونو کرل شوی دی.

دحوت ۲۱: په تیرو یو ولسو میاشتنو کی په ښکلو دیزاینونو بیل بیل ټول خلور لکه اوه لس زره نه سوه خلور اتیا متر مربع افغانی قالینی دقالینو دصهارو فلکسی اتحادی په واسطه خارج ته صادر شوی دی.

دحوت ۱۳: ددلی په میشت کی دگلپهار دنساجی دفابریکی داتومات او بدلو په دستگاه کی یوملیون اووه سوه ټنه اویازره پنځه سوه دريخلو ښت متره کتان شیری ،مر ښه سان، فلین اونور ټو کران تو لیدشویدی.

ددلی ۱۸: داندعظم ټو لواک هما یو نسی اعلی حضرت له مهربانی څخه ډک پیغا مونه دصدراعظم دکتور عبدالظاهر په واسطه د نیمروز اوغراه دولایتو دلاش وجوین اوکلای کاه دولسوالیو خلکو ته ورسول شو له.

ددلی ۲۸: داطلاعاتو او کلتور دوزارت مسئلکی مجلس په مطبوعاتو کی هغه خارجی تبلیغات منع کړی دی چه دپیسو دور کو لو په مقابل کی ترسره کړی ی.

ددلی ۲۸: دمحصلینو او دوزارتو د معلوماتو څخه دوه سوه او دیرشو تنوسو کال ددوستو هیوادونو دخیلو شپو نواوسکا لر شپونو څخه استفاده کړی ده.

ددلی ۱۹: صدراعظم دکتور عبدالظاهر دفراده ولایت دوزوستی سیلاو مصیبت خپلو ټلشپین ټلویژنه خری لکه اوشپین دیر شزره افغانی او دنیمروز دولایت دلاش جوین د ولسوالی دسیلاو مصیبت خپلو خلکو ته خبری لکه اوه لس زره افغانی دحکو مت له خوا مرستی په حیث منظور کړی .

ددلی ۲: صدراعظم دکتور عبدالظاهر دخپلو خلکو سره دهیواد دجنوب لویډ یخ دولایتو څخه دخلو رور ځنی کتنی څخه وروسته دکندهار نو می الوتکی په دریسه کابل ته راورسیدل .

ددلی ۲۲: دننګرهار لغمان اوکنړ ونو دولایتونو دجلال آباد دملکی روغتون په محوطه کی دیو دوه سوه بستر ټیزه روغتون دښت ډبره درو غنیا وزیر پوهاند دو کتور محمد ابراهیم مجید سراج لهخوا کیښو د ل شوه.

ددلی ۳۶: په لنډون کی دافغانی قره قل دپوستکو دلیلامی له درکه څه دپاسه یو ملیونو شپږ لکه اوښل زره پونډو ستر لنگه لاس ته راغلی دی.

ددلی ۲۹: دچندی میاشتی په اوږدو کی دگلپهار دنساجی دفابریکی اټو مات اوږد لو په مستحکم کی دوه ملیو ټنه دوه لکه اته لویا زره خلور نوی حتره کتان سربینه ،غری سان اوداسی نور تولید شوی دی .

کونړي خبرونه

- دحوت - ۱۷:** دامام اعظم ابو حنيفه په نامه دپروان ولايت عامه کتابخانه دقرآن کریم دڅو آيتو دتلوټ نه وروسته داطلاعاتو او کلتور دوزير ښاغلي محمد ابراهيم عباسي له خوا پرانيستله شوه .
- دحوت - ۱۸:** دافغانستان او شوروي اتحاد ترمنځ ددوستي ۵۱ کاليزه په کابل ننډا ري کي ولمانځله شوه .
- دحوت - ۲۰:** د۱۳۵۱ کال عادي واکمنشاني بودجه داساسي قانون د۵۸ مادي په اساس مشرانو جرگي ته وړاندې شوه .
- دحوت - ۲۱:** په پښتو ژبه دافغانستان دجغرافياوي قاموس شپږم ټوک له چاپه څخه راوتلی دی .
- دحوت - ۲۲:** دښورا ددريم کال دوهمه غونډه ددواړو جرگو درئيسانو له خوا شروع شوه .
- دحوت - ۲۳:** صدراعظم دکتور عبدالظاهر په پوه صا درشوي فرمان کي داطلاعاتو او کلتور وزارت ته هدايت ورکړی دی چه راديو افغانستان باختر آژانس او دهيواد نور نشریات په مداوم ډول دپښتونستان په هکله خپلو خبرونو ته پراختيا ورکړی .
- دحوت - ۲۴:** صدراعظم دکتور عبدالظاهر دشوروي اتحاد دوزيرانو دشوري درئيس ښاغلي الکسي کاسيگين په بلنه سهار په شپږو بجو دپوه رسمي مسافرت په غرض هغه هيواد ته روان شو .
- دحوت - ۲۵:** دښورابي دپلاستیک جوړولو فابريکه ددورځي يونيم زوداني پلاستيکي پطونسان کيلاسونه او غاښونه جوړوي .
- دغه فابريکه تير کال دينځه مليونه افغاني لومړني پانگه سره دخصوصي پانگي اچولو دکميټي له خوا منظور او تاسيس شوی ده .
- دحوت - ۲۶:** صدراعظم داکتر عبدالظاهر ښاغلي الکسي کاسيگين ترمنځ دافغانستان په وخت دما سپينين په دوه نيمو بجو دکريملين په ماڼي کي خبري وشوی .
- دحوت - ۲۷:** په کنډز کښي په عصري توگه دکاغذ جوړولو ښيښو جوړولو لښيا تو دمالکي دتصفی او حيواني خوراکي مواد و دپراېرولو دفابريکو دتاسيس او دغه راز دپوه مجېز مسلف جوړيدل مطالعه کيږي .

اختراعات واكتشافات

عراده خرطومدار

این ماشین جدید برای چا گذاری انواع مختلف تخم های زراعتی بکار رفته میتواند .

قهر بین

متخصصین لنین گرادى بایجاد يك تلسكوپ جدید نایل گردیده اندكه توسط آن میتوان اقامار مصنوعی راحتی دروزدر فضای زمین مشاهده کرد . تلسکوپ مزبور بنام (دور بین

ای-تی-آ) یاد میگردد این روزها تعداد اقامار مصنوعیکه در مدار های مختلف فضای زمین در گردش اند خیلی زیاد شده است ودرآینده بیشتر خواهد گردید . هرگاه توسط تلسکوپ مزبور به آسمان نظاره کنید بده هاوصد ها دانه اقامار مصنوعی (قبلا پرتاب شده) رامشاهده خواهید کرد .

کودکان مکاتب بااستفاده ازین دور بین بیشتر دلچسپی می گیرند والبته این وسیله علمی وتفریحی جهت تنویر افکار و آموزش آنها خیلی مفید ثابت میشود .

قرار تجربه کسیکه اقامار مصنوعی را توسط تلسکوپ در هوادید خط السیر آنها پا دلچسپی تعقیب کرده میرود واز تلسکوپ مزبور به آسانی دست نمیکشد .

دستگاه های کوچک برق ذروی

متخصصین شوروی دراحداث شوروی و ایجاد دستگاه های کوچک تولید برق ازنیروی اتمیک پیشرفت خوبی نموده است . یکی از دستگاه های جدید مزبور بنام (تس-۳) یاد میگردد که باظرفیت ۱۵۰۰ کیلووات سا خته شده وطور سیار بهرچاکه خواسته باشند طور آسان انتقال میدهند .

این نوع دستگاه کوچک عمرو علا وه بر تولید برق مقدار زیاد بخار رانیز میتواند ۲۸۰ درجه حرارت وبیست اتموسفیر فشار تولید بکند .

متصدیان کمپنی انجینیری هولویل ایالت مشیگان یکنوع ماشین خرطوم دار راایجاد کرده اند که به منظور تطهیر جاده ها و بـس داشت براطله هاوخاشاک ازکناره های سـرك محل استعمال قرارداده میشود . این عـراده ماشین سیار رابنام (واکیوم کلینردیو پیکر) یاد میکنند . نیروی کشش خرطوم آن بحدی قویست که میتواند حتی قطی ها وبوتلهای

خالی وقوده روز نامه های باطله رانیز به نفس کشکند واز کنار جاده پر داشت نماید البته باطله های مزبور ازراه لوله خرطوم نماییک تانک ذخیره که در عقب عراده نصب است نقل داده میشود . ماشین تطهیرجاده ها رامعمولا بالای موترک مخصوص گلف بازا ن نصب وحمل میکنند این ماشین رادر با لای تراکتور وموتر هایلاری نیز میتوان نصب و حمل کرد.ازین ماشین تطهیر پالـخاصه در پارکها وتوقفگاه های موترکه مردم اشیا ی باطله وبیکاره شانرا بدور می اندازد .خوبتر

استفاده شده میتواند دهل ذخیره عراده تطهیر که ازمواد پلاستیکی ساخته شده دارا ی ظرفیت شصت گیلن میباشد وقتیکه دهل از مواد باطله ملو گردید آنرا درین يك مو تر لاری کلان تخلیه میکنند وسپس دوراز شهر انتقال میدهد .

ماشین جدید تخم پاشی

کمپنی انترنشنل ها روستر شیکا کویک ماشین جدید تخم فشانی زراعتی را ایجاد کرده است که بزعم آنها يك تحویل بارز محسوب بوده ودر دو قرن گذشته چنین تحول تخنیکى مهمی در زمینه پدید نیامده است . این ماشین که بنام ۴۰۰ سایکلو یاد میشود

تخمهای زراعتی داخل يك دول رابوسیله فشار هوا در جریهای تخم ریزی جا میدهد و سپس در شیار های زمین طور منظم مـنهد وبخاک می پوشاند .

اختراعات و اکتشافات

اختراع ماشین جدید برش آهن و فولاد

این خون که برای اولین بار ساخته شده از فلور و کاربن و جز عمده آن بوجود آمده است تجارب نشان داده که استفاده از خون مصنوعی در حیوانات نتایج اطمینان بخشی بار آورده است. وقتی ۹۰ فیصد خون طبیعی از سگها کشیده شدو جای آنرا خون مصنوعی اشغال کرد این سگها هفت ماه زنده بودند. بقرار گزارش این شرکتها خون مصنوعی از طریق عصاره گیرو فلورو کاربن در محلول سودیم کلوراید بدست آمده است.

متخصصین شوروی طرح ماشین جدیدی را تکمیل کرده اند که (پل) آن با سرعت زیادتر از ماشین هاو قبلی گردش مینماید وبالخاصه برای قطع و برش فلزات گداخته فولاد فلزات غیر آهنی - المونیم و مرکبات آن بکار میرود. این ماشین به مصرف ارگون و نایتروژن احتیاجی ندارد.

برای پائین آوردن بل ترمیم موتر

يك انستیتوت تحقیقاتی در مونشن دست بابتکار و درعین حال مفیدی زده است بدین معنی که اعضای انستیتوت مبارزه راعلیه آن عده از گاراژ ها و مراکز ترمیم موتر که با خدمه و بناحق پول گزافی از مالکین موتر ها می ستانند آغاز کرده است انستیتوت راههای معقول و کم مصرف ترمیم های قابل ترمیم را پیشنهاد مینماید علاوه اعضاء انستیتوت علل تخنیکی و فنی تصادمات رانیز بررسی مینمایند و کم مصرف ترین آنرا به مالکین موتر صاحبان گاراژ ها و غیره نشان میدهند. میدهند البته هدف اصلی آنها پائین آوردن قیمت ترمیم موتر میباشد.

پلاستیست

موسسه تبعات اموال مصنوعی واقع شهر کیف اتحاد شوروی بایجاد یکنوع جامه پلاستیکی جدید موفق گردیده است که از نگاه اوصاف بخصوص درخور توجه و دلچسپی میباشد جامه پلاستیکی مزبور که بنام (پلاستیست) یاد شده است در مقابل نفوذ آب مقاومت داشته و در اثر تغییرات شدید درجه حرارت خواصش را از ایل انیسازد جامه پلاستیست ممکن است مورد استفاده و استعمال زیاد در امور ساختمان خطوط ریل زیر زمینی بندو انهار و امثال آن پیدا بنماید.

خون مصنوعی هم بوجود آمد

دو شرکت جاپانی با استفاده از ترکیب فلورین به ساختن خون مصوعی موفق شده اند

کشف آله جدید اندازه گیری ضربان قلب:

يك آله که بدون برقراری تماس با جسم انسان می تواند ضربان قلب را اندازه کند توسط دانشمندان کلورادو انکشاف یافته است. این آله بنام مگنتوکار دیو گراف یاد شده و باتولید علایم برقی که متناسب به ضربان مقتناطیسی قلب است میتواند اندازه ضربان را سنجش نماید.

کشف بزرگترین مخزن فوسیلهای ماهی

يك مخزن بزرگ فوسیل ماهی در نشیب های متشکل از گل رس در نزدیک (سیس) در لاتویا کشف گردیده است گفته میشود که فوسیلهای مذکور اسلاف موجودات ذو حیاتین امروزی میباشد. این فوسیلها تقریباً ۲۵۰ میلیون سال عمر دارند.

کشف سکه های هزار سال قبل

ساشا متعلم مکتب در منطقه گروندو (اتحاد شوروی) مخفیگاه يك تعداد سکه های قدیمی عربی را در نزدیک شهر مسکوئی خود پیدا کرد. متخصصین و مؤرخین اکادمی علوم جمهوری (بلوروسی) به ۲۳۳ سکه یافت شده علاقه زیاد گرفتند و اظهار داشتند که سکه های مذکور در اواسط قرن دهم هنگام فرمانروایی سامانیان در قسمت های تاشکند سمر قند و دیگر شهر های آسیای مرکزی ضرب زده شده است.

وفیات مهم سال

اعلیٰ حضرت مہندرا بادشاہ فقید نیپال

اعلیٰ حضرت مہندرا بادشاہ نیپال کہ بیک
حملہ قلبی مصائب شدہ بود بہ تاریخ یازدہ
دلو ۱۳۵۰ مطابق اول فروردی ۱۹۷۲ در اقامت
گاہ زمستانی خود واقع بہارات پوردر دوعہ
کیلو متری کتچندو ہنگشت وی پنچاہویک
سالہ بود

سفرش بہ برطانیہ بر بکران شاہ دیوا ولیعہد
بیسٹ و ہفت سالہ نیپال بلا فاصلہ بہ حیث
بادشاہ جدید آن کشور طی مراسم مختصری
بتخت سلطنت آنکشور جلوسیدہ کرد

فروردی یک نهم پادشاہ چہمارک
روز ۲۶ جدی بہ عمر ۷۲ سالگی وفات کرد
ودختر ازشتہ وی مارگریٹ بحیث ملکہ دانمارک
اعلام گردید مارگریٹ سیو یکسال داشتہ
وبعد از اینکہ پدرش پادشاہ دانمارک چشم
از جہان پوشید طی مراسم تحلیف را چا
آورہ (بریمید) فیروزہ چا و سہ

نیکتا خروسچف :-

ستالین صدر اعظم زمان جنگ نیکتا خروسچف
چہرہ عمدہ سیاست اتحاد شوروی بود .

قتل وصفتل :

صدر اعظم اردن وصفتل بہ تاریخ ۷ قوس
ہنگامیکہ از جلسہ شورای مشترک دفاع عرب
بہ ہوتل مشراتون قاہرہ بر میگشت درمداخل
ہوتل ہدف گلولہ باری سہ مرد مسلح گردیدہ
وبقتل رسید .

نیکتا خروسچف صدر اعظم سابق اتحاد
شوروی روز ۲۱ جوزا بہ عمر ۷۷ سالگی
در اثر سمومیت حملہ قلبی در شفاخانہ کریملین
در گذشت خروسچف از سال ۱۹۵۸ تا ۱۹۶۴
مدت یازدہ سال بہ حیث سرمنشی اول حزب
کمونسٹ و بعداً بحیث صدر اعظم آنکشور
اجرای وظیفہ می نمود چنانچہ بعد از جوزف

وفیات مهم سال

کپورگی دوبروولسکی گماندر سفینه

سه کیهان نورد سیوز یازده اتحاد شوروی
 حین فرود آمدن سفینه به زمین روز ۹ سرطان
 در اوایل صبح مرده یافت شدند . این سه
 کیهان نورد اتحاد شوروی که بتاريخ ۲۹ جون
 غرض اتصال با استیشن علمی سالیوت بفضا
 پرتاب شده بودند عبارت از : کلتم گیورگی
 دوبروولسکی و نیکولای او ویلیچ ویلکوف
 وایوانو ویچ پاتسایف ، آنها بعد از آنکه
 پروگرام پرواز خود را بصورت کامل به سر
 رسانیدند در حال مراجعت به زمین از ادامه
 حیات محروم شدند

ویکتور پاتسایف تست انجنیر سفینه

نیکولای اوویلیچ ولکوف انجنیر پرواز

خدای بخښلی استاد نبي گل

استاد غلام حسين از بنیان گزاران مکتب موسیقی افغانی بود که آهنگ های افغانی را به امتزاج ادب افغانی بر پایه اصول علمی موسیقی کلاسیک بنا کرد و آنرا رنگ و رو نئی مخصوصی بخشید .

وزیر اطلاعات و کلتور علاوه کرد استاد نبي گل به ذخایر بزرگ آهنگهای محلی و فولکلوری دسترس کافی داشت . استاد نبي گل چون يك ستاره تابناك به مجموعه بزرگ از گلهای هنری موسیقی افغانی خصوصا موسیقی پښتو نورپاشی کرد و آنرا به نور استعداد سوزش خود رنگ و کیف تازه بخشید :

استاد نبي گل : هنرمند مشهور وطن در اثر مریضی که عاید حالش بود روز هفدهم جدي ۱۳۵۰ به عمر ۷۶ سالگی وفات یافت و در شهادت صالحين به خاک سپرده شد .

پناغلی محمد ابراهيم عباسی وزیر اطلاعات و کلتور باشنیدن خبر وفات استاد نبي گل بزرگ استاد را يك ضایعه بزرگ هنری خوانده متذکر گردید که استاد نبي گل مثل استاد قاسم و

کور ودانی.

په دې وسیله دښاغلو هستمندی داطلاعات
او کلتور دوزاوت دعکاسی مدیر او غړی ئی
اسحق محمود، اومصطفی وزیر، دلینو تایپ دآمر
ښاغلو کاظم علی «عنایت»، آپریتر میرسلیمان
میراکبر (سروری) سرمرب او غلام محمد
(سرباز) .

اودمراقبت او ورکشاپونو دمدیر ښاغلو عبدالحکیم،
اوباشی محمد رفیق شریفی اومحمد مهدی معاون
ماشین کار محمد عارف اومحمد بشیر او همدارنگه
دژنگو گرافۍ دمدیر ښاغلو عبدالله جان،
عبدالوهاب، عبدالغفور عکاس، او دصحافی
دعبدالرحیم «کارگر» غځه چه زمونږ سره ئی
دافغانستان کالنی په ترتیب او چاپولو کسۍ
مرسته کړی ده دژبه دکومی کورودانی وایو.
(اداره)

مسند میر، محمد ولی ظہری
مبتہمان :

حبیب الرحمن ننگ

اوپنیکلی راجلہ راسخ

نیتہ : ۱۳۵۱ کال دوری لہری

دولتی مطبعہ